FOTO

FOTO

CVR 90

I. 6273

FOTO

Fasole Crescan
pend Ag 91
Adulia

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ "LUCIAN BLAGA" CLUJ-NAPOCA SECȚIA RECENZII

3521/II/843 - CVS 233

1. G273

TOTO

BIBLIOTECA
CENTRAL
Nº 6383 1950

LIBER: VI.

CVR 90
I. G273
FOTO

BIBLIOTECA
MUZEULUI REGIONAL ALBA-IULIA
Nr. 6383 / 1950.
BIBLIOTECA Alba-Iulia MUZEULUI REGIONAL

CONCIONES,
DOMINICALES,
ET.
FESTIVALES,
CONSCRIPTÆ.
EX.
VARIIS AUTHORUM LIBRIS,
INDUSTRIA ET LABORE,
R: P: MOYSIS SZENTES,
PARS QUARTA
A DOMICA. VI. POST PENTE. USQVE AD X^mam
IN CONVENTU CSIKIENSI MDCCLXXXI.

CVR 90
FOTO

Dominica. 6ta Post Pente. 1ma.
Conceptus 1mus. De Numero Peccatorum, Dierum, ac Gratiarum, quem peccator Penitentiam differens Complendo fore merito per timescat. Pag. 1ma
Dominica. 6ta. Post Pente. 2da.
Agitur Contra Vitium Gulæ, et Ebrietatis ejusq; pessimis effectibus, et Damnis. Pag: 17.
Dom. 6ta. Post Pent. 3tia.
1ma Fiducia filialis in Deum, 2do: qui facit, 2do. Detest. 3tio. Valtque Nos fugare. Pagina. 29.
Dominica 6ta Post Pente. 4ta.
In Servitio Dei non Negligenter Cum Nausea, sed diligenter et Solicite sine Nausea Laborandum est. Pag. 41.
Dominica 7ma Post Pente. 1ma.
Ut non deleamur de Libro Viventium Et Ne Coarctemur ex Sorte Aborum Viventium, Semper facienda sunt bona opera, et non est Cessandum ab illis pag 53.
Dominica 7ma post Pente. 2da.
Æterna bona opera Hominis debet Concardare, et Convenire cum Internis, secus odiosa et abhominabilia sunt Coram Deo. Pag. 65.
Dominica 7ma Post Pente. 3tia.
In falsis Prophetis intelliguntur mali Sacij, qui innocentes Animas subvertere nituntur. Intus pelle Ovina indati, interne sunt Lupi rapaces, Blanditijs decipere Conantur. Pag. 77.
Dominica 7ma post Pente. 4ta.
De Adulatione, et Hypocrisi, nec non de Fallacia, quæ sunt peccata Diabolica. Pag. 89.
Dominica 7ma Post Pente. 5ta.
Procrastinata, et Dilata Penitentia. In Finem Valde periculosa. Pag. 101.
Dominica 7ma Post Pente. 6ta.
De Hypocrisi, et Adulatione, et Damnis Eorum Peccatorum. Pag. 113.
Dominica 8va Post Pente. 1ma.
De Facto, quid? et quale Peccatum sit factum, quam abominabile Coram Deo. Furum Conscientia est irrequieta, fures tenentur ad Restitutionem quia non dimittitur Peccatum Nisi restituatur Ablatum. Pag. 125.
Dominica 8va Post Pente. 2da.
De Restitutione rerum injuste ablatarum. Pag. 137.
Dominica 8va. Post Pente. 3tia
De Bono Exemplo, et Obligatione patrum familias quo debent præire, Domesticis suis, et de reddenda ratione Eorum Subditorum. Pag. 149.

CVR90

FOTO

Dominica 8va Post Pente. 7ta.
De Gravi Peccato Detractionis, Hujusq; Peccati Damnis, et pessimis effectibus. Pag. 161.
Dominica 8va Post Pente. 5ta.
De Eleemosynis, et Meritis Hujus boni operis. pag. 172
Dominica 9na Post Pente. 1ma.
Causa Belli, et aliarum Miseriarum, est Peccatum. Pag. 189.
Dominica 9na Post Pente. 2da.
De utilitate fletus, et Lachrymarum, quomodo Lachrymæ non tantum placant Deum, sed Cogant ut misereatur nostri, et dimittat Peccata. Pag. 201.
Dominica 9na Post Pente. 3tia.
De Certo Numero et Mensura Peccatorum Cuilibet enim Deus Certam Mensuram præfixit quam quis impleverit peribit. Pag. 213.
Dominica 9na Post Pente. 4ta.
Dissimulantes errata Nostra Sunt ficti Amici 2do. Admonentes De ijs sunt severi. De Humili admonitione Defectuum. Pag. 225.
Dominica 9na. Post Pente. 5ta.
qui Miserijs aliorum non miserebitur, sed Gratulatur talis fera pessima est, et non homo. Pag. 237.
Dominica 9na Post Pente. 6ta.
Christianorum Peccata ob Meritum ipsorum Deum plus sunt Graviora quam paganorum, videcz ab Deo Graviorem pœnam Promerentur Xtiani Pag. 249.

In Festo S. Joannis Baptistæ.
Sanctus Joannes Baptista, Fuit homo Cui par inter Natos Mulierum non fuit in humilitate, Quem non solum Malachias Prophæta Verum et Xtus Dñus ratione Vitæ Immaculatæ Vitæ Angelam Nominat, et Angelo assimilat. Et de ipsius Austera Vita et Pœnitentia Pag. 265.
In Festo S. Laurentij.
Super omnia Mundi Bona, diligenda et Amanda est Anima. Pag. 277.
In Festo S. Regis Stephani. 1ma.
De Purgatorio. Pag. 289.
In Festo S. Regis Stephani 2da
Quomodo, et quibus Mediis vocavit Deus Gentem Hungaram ad sui, et Vera fidei Cognitionem. Pag. 301.
In Festo Exaltationis S. Crucis.
De Exaltatione, Cultu, et Utilitate S. Crucis. 2do. De irreverentijs et opprobrijs, quibus peccatores afficiant, S. Crucem. Pag. 313.
In Festo Exaltationis S. Crucis
De Cultu, et Veneratione S. Crucis Pag. 325. Valedictiones Tenebrarum. pagº. 337.

DOMINICA VI. POST PENTE,

Misereor Super turbam.
Szánom a sereget.

Marci. 8. v. 2.

Sensus. De numero Peccatorum, Dierum, ac Gratiarum, quem Peccator Pœnitentiam differens, Complendum fore, merito Pertimescat. Ex Authore Barzi. Serm. 12. Excit. Tom. 1mo.

Valamint régenten az Apostolok között Vetekedés leven, Hogy melyik vélna közülök nagyobb. Ugy Ha most a Jelzéses Isten Tsalárdos tselekedetiről, az a kérdés támadna: Hogy melyik azok közül nagyobb Bizonyosan következnek ez a Felelet. Hogy az ö Végetetlen irgalmassága, más minden Tsalárdos tselekedetit felyül Halaszja. Mivel é tulajdona: Proprium est misereri, semper et Parcere. Való Hogy igen keves ez a miben mái napon mutatta az éssegtől meg Szakatkozot kösseghez való irgalmasságát, mivel ez csak különösön a Testet nézö könyörülletesség vala. De olyan meg fogyatatlan nagy irgalmassága az Isten, Hogy nésa minden tselekedeti, és tulajdonsági végetetlenek. De mind azon által, az ö irgalmassága, minden tselekedetit felyül Halaldó tők, és ajándékok kintse. Ebben Telyes séggel nem is lehet kételkedni.

Ezen Irgalmasságát Istennek vévén észre a királyi koronás Prófeta Szent Dávid, Maga szerentsétlen esete után, e képpen kiált vala Fel, Mondván: Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Könyörülj Rajtam Isten, a te Nagy irgalmasságod szerént. Psal. 50. v. 1.
s mitt Halla Dávid, Istentől ezen igézetet vévé Nátan Próféta által: Dominus quoq; transtulit peccatum tuum. Az Ur ell vette Bünöd ött, 2. Reg. 12. v. 13.
meg nem Halsz. Ninivé városára, Isten ö Szent Felségétől a vészedelemnek, és ell félyjedésnek sententziája ki vala adva: adhuc quadraginta Jonæ. 3. v. 4.
dies et Ninive subvertetur. Még negyven nap vagyon, és Ninivé ell félyed. De ime mitt tselekszik az Isten irgalmassága, negyven nap alatt való Ninivé Pœnitentzia tartására tekintvén Isten, Még más ótá Decretumát, Irgalmasságát nyujtván néki, meg engedé, és ell nem félyesz-

Ezen irgalmasságát

CVR90
1. G272
FOTO

ezen irgalmasságát elégségesen meg mutattya akkor, midőn Tsipras
időkig ell várja a Bűnösnek meg téresit, Isaiás Prophéta mondása sze-
Isa. 30. V. 18. rént: Expectat Dominus ut misereatur vestri. várakozik az Ur, Hogy
könyörüljön rajtatok. Mert Ugyan is minden Tanitás tétel nélkül
minden Bizonyság nélkül ell vehetsétne, é Világból ki törölsétne, és örök
ké ell kárhoztatsatna a Bűnöst, első vétke után mindjárt, De nem tse-
Lekszi, Tanem Tsipsason meg tartoztattya méltó Tarajgját, idővességes
módok, és eszközök által inti, Pönitentziára Hijja, irgalmasságra édes-
Gen. 3. geti. Azt olvasom Moyses első könyvének Harmadik Részében: Hogy
Minek utánna a mü első Atyánk Adám, engedetlensége által meg
esék, Az Ur Isten Paradicsomban Járván, azt kérdi vala: Adám ubi es?
Adám, Hol vagy Adám. Mitsoda kérdés ez K. Ft. Hiszem az Isten mindene
S. Amb. Lib. De Parad. Cap. 14. ket tudó, s Látó Lévén, Hol tudta, Hol vagyon Adám, Azt Teleli erre
Szent Ambrus Doctor: Hogy az Isten nem azért kérdezte, Hogy nem tud-
ta volna Hol Létit Adámnak, Hanem azért, Hogy irgalmazni akart neki
Quippe Tot ipsum quod voret indicium Sanaturi est. Ugyan azért I: Ugy
mond az emlitett Szent Atya: Hogy Gyógyittya, Telenti vala, Hogy meg akarná
orvosolni Adámnak baját. Nem kételkedem kedves Hallgatóm, vettétek
észre, mint Szoktak tselekedni, az okos Gyermekes emberek, kik midőn abban
a Házban Be mennek, a Hol a gyermekek tsintalankodnak, a Gyermekek
tsintalanságait, gonoszságait Látván, meg Telennek közöttök, meg riasztván
jelentik Haragjokat, kemenységet mutatnak Szavokban, Hogy a gyermekek Le üsen
Befedvén, a gonoszságtól meg Hünnyenek, és az Apák, Anyák is mindjárt
a verésre ne kényerittessenek. Így tselekedett az Isten Adámmal, Sőt nem
tsak Adámmal, Tanem mái napig is, így tselekszik akár mely Bűnösel,
minek elötte meg Büntetse, annak elötte meg Gyógyittya a Lelki atyáknak idve-
seges tanittási által, meg inti Betegségek, insségek, Szerentsétlenségek által,
Borgálya Bú, és Banatok által. De ó Fájdalom! valamely ditsiretes ez
az Isten irgalmasságra, ellenben oly kárhozatos Hálatlan Bűnösöknek, temér
dek vakmerősége, kik tsak azért is Sokasittyák, Haparittyák, tetézik go-
noszságokat: Hogy az Isten irgalmas, Hegyelmes: Annak okáért, a
S. Amb. Lib. 2. De Poeni. Cap. 9. mint Szent Ambrus Doctor mondgya: Remedium peccati vertunt, in incen-
tivum peccati. A vétseknek orvosságával, nem Hogy meg gyogyulni
akarnának, De még gerjesztik, Haparittyák, Sokasittyák a vétket.

Mert Az Isten irg

mert az Isten Irgalmasságában azért Bizakodni, Hogy a Bűnös meg térjen
és meg Tóltsa életét, idvessséges dolog, De az Isten irgalmasságával, azért visz-
Ha élni, Hogy a Bűnös inkább ell Fajulyjon, és több gonoszságot rakjon
Igen veszedelmes.

Ennek Világos Példáját Olvasom Josue Könyvének Hatodik részében Josue. Cap. 6.
Hogy is Minek utánna Isten ő Szent Felsége Jerikó Városának meg téreszt
Sókáig Varta Volna, Nagyobb igazságára. Isteni Várakozásának, meg Pa-
rantsolá Josuénak: Circuite Urbem Cuncti bellatores semel per diem, Sic
facientes Sex diebus, Septima Die Sacerdotes, tollent Septem Buccinas
S. Chrysostomus quarum usus est Jubilæo, et præcedant Arcam Fœderis, Septies; Circui-
tus Civitatem, et Sacerdotes Clangent Buccinis. Kerüljjétek meg a Várast
minden Harkakozók Napjában egyszer, Ugy tselekedgyetek Hat Nap, Tetedik
napon pedig, a Papok vegyék a Hét Trombitát, a melyjekkel az örvendetes
esztendőkben élnek, és menjenek a Hövetség Szekrénye előtt, és Séthser ke-
rüljjék meg a Várast, és a Papok Trombitálljanak, és mikor a Trombitá
nak Hoszszabb és meg Haggatott Hava meg Zendül, és a Fületekbe
Harsog, Kiáltson az egesz nép, igen nagy Sokasággal, és a Város kő Falai
tüzig Le omlanak. Ugy is Lön, Le omolván a Város kő Falai, ell Pusz-
tittatának annak Lakosi, Mivel az Isten akarattyára nem Hajolvan, a
S. Chrysostomus meg téretre való Kiáltást meg vetették, nevették. Szent Chrysostomus
Isten ő Szent Felségének ezen várossal tett Hat napi várakozásán tsudálkoz
ván azt mondá: Mundum Universum Sex diebus Construxit Dominus, et Unam
urbem, Sex diebus dissolvit, quid enim tuus potentiæ accidit, quare non de
repente destruxit. Az egesz Világot Uram, Hat nap alatt teremtéd, egy Várast
Hat nap alatt nem Bontsátsz ell. Ni Lőtte a te Isteni Hatalmadot, Hogy
egy szem pillantás alatt ell nem rontód. De ezekre maga az emlitett Szent
Atya. Így Hálla Fel: Uram Isten látom Hogy várost Jerikó Városának Hoz
zád való meg téresit, Heted napig Hordoztatod a Hövetségnek Szekrényit
a Te Isteni irgalmasságodot, Trombitáltatsz a Papok által, az az Hívod ökör
a Pönitentziára, a Hozzád való térésre, De mivel meg vetettek, Haragodnak Fegy-
vere által vésztek ell.

Nem Járatom magam tovább az Isten irgalmasságának végbetelen-
Só voltá, ki mondásáról, mert erre telyességgel elégtelen vagyok, Hanem

Légyen elég

R 90
1. 6273
FOTO

Légyen elég az, Hogy az ö irgalmasságának nagy volta, csak abból is ki tetzik, midőn igy szólla: Vivo ego!: dicit Dominus:! quia nolo mortem peccatoris, sed ut magis Convertatur et Vivat. Élek én! úgy mond az Ur:! mert nem akarom a Bünösnek veszedelmét, hanem hogy meg térjen, és örökké éljyen. Ezen okra nézve minek előtte valakit meg Büntetett, annak előtte Papjainak Prédikállási, és Prófetáinak intési, maga szent Lelkének sugállási által meg intette, a Kosról dorgálta. Nem külömben, mint Dávid királyt, Nátán Próféta: Faraót, Moyses. Ninivé városát, Jonás. Jerusálemet, Jeremiás Próféta Babilonbeli Nabugodonosor királyt, Daniel próféta által. Mind ezek az intések, az Isten irgalmasságából származtak. Nem nyomozom tovább az Isten irgalmassságat, hanem csak azt kiáltom a Romai Catholica Anyaszent egy házzal, kiryeleison, Christe eleyson. Uram irgalmaz nékünk, krisztus Galgasd meg minket.

Propositio. En is azonban Hogy Foganatos Légyen Beszédem, e Mostani tsekély tanittásom álkalmatosságával, oly dologról szóllok, a mely egyedül elégséges a Vétek irtózására, és rettentésére: Tudni illik, arról: Hogy Isten ö szent Felsége, az ö végetsetlen itiletének, titkos tanátsiból, minden ember vétkének Határt szabott.

DE Hogy Jobban meg értsétek, Itten azt kérdem én, a Bünösöl, Atyám Fia, Ha tudnád, Hogy az a vétek, a Melyjet ez után ma, Vagy Holnap, Vagy az után meg akarsz tselekedni, Utólsó Légyen: Melyjet meg tselekszed, mindgyárt vétetlen meg kell Halnod, és Találodol mindgyárt követni Fogja az örök kárhozat, Meg mérnéde aztot tselekedni: En nem gondolnám Hogy oly ostoba Vólnál, Hogy azt Bátorkodnál végbe vinni. De tudd meg Most keresztény Lélek, Hogy ha Tólhöz vétkezel a Lélek az utólsó, Mert a mindeneket Vizsgáló Isten, kinek kinek meg Határozta életit, esztendeit, óráját, Büneinek számát, Melyjet a ki midőn Bétellt, Isten ö szent Felsége, vágy Gatsatos Malasztyát annyira ell veszi, Hogy Pönitentziát Lélek nem Fog tartani, vagy pedig azon szempillantatban az élök közül ki törölvén, örök kárhozatra Kapittya. E Légyen Mostani Beszédemnek veleje, és Summája.

Isa. 51. v. 1. AH Kedves Hallgatoim, egy Drága Lelketek örök idvességére kérlek. Audite me, qui sequimini quod justum est, et quaritis Dominum. Hallgassátok engem a kik igazat követtek, és az Urat keresitek. et si modicum vocem Domini audieritis nolite obdurare Corda Vestra. és ha ma én általam az Urnak Szózatok való szavait Halyjátok, meg ne keményitsétek a ti szíveteket, hanem Türedelmes szivel, Beszédemre Figyelmezzetek. ell vegyen

A vétkeinek számát Be tölto Bünösnek állapottyát, vagy is sorsát, tsak úgy kell képzeni Kedves Hallgatoim, Mint a vízbe ell merülö Hajót, Valamint a Tengeren evezö Hajó, mely a Tábori szél veszektöl, ide s tova Hányatta tik, mind addig a vizek Sátán szokot evezni, miglen a vizek nehézségétöl meg gyözetetik, mikor pedig vízzel meg telik, Mindgyárást minden kése delem nélkül, ell merül, és a Tengernek vizétöl ell Boríttatik.

Confirmatio.

Ugy a világi Kefertéknek veszedelmes tengerében Boldogtalanul Ha bozó Bünös Lélek, Most ide, Most tova Hányattatik, Sodoztatik, gonosz indulatitól, Most egy, Most más vétek által közelitven az ell merülés ez az örök kárhozatoz. Mikor pedig vétkeinek számát Be tölti, Mely meg történtetik, egy Halálos vétek által. Az örök igazságnak meg tsalhatatlan Bizonyssága szerint: Et vos implete mensuram Patrum vestrorum. Töltsétek be tü is, a tü Atyátok mértekit. Mikor mondám ezt a Határozott számot, és mértéket Be tölti a Bünös, Mindgyárást minden késedelem nélkül, vagy ezen a világon külömb, külömb féle Sulyos Isteni Ostorokkal, vagy a más világon, mely Leg keservesebb, a Pokolbéli örökké tartandó tüznek üszöge eledele Lészen. Ezt erösitti Jób Pátriárka is e képpen szólvan: Constituisti terminos ejus, qui preteriri non poterunt. ell rendelted Határit, Melyjeket által nem Hághatni. Mósa itten életünknek Bizonyos ell rendelt napjai értetnek, De Mind azon által, a Mü tselekedetinknek bizonyos Határit is érti szent Gergely, Melyjet midön be töltünk, Cselekedetünk szerint vagy Jót, Mennyei ajándékot, vagy örök kárhozatot veszünk. Ezt Bizonyittya Nachabdiusok Második, könyvének, Hatodik részé: Dominus patienter expectat, Ut Cum judicij dies advenerit, in plenitudine percatorum punivat. Vár az Ur Békességesen, Hogy azokot, mikor az itiletnek napja ell jö, a Bünöknek teljes volta szerint, meg Büntesse. Ugy tselekszik velünk is, Hogy a mü büneink végtelen jutván, Ugy álljon végezete Bosszut raytunk. Ez olyjan világos Dolog, valamely világos, és valóságos az örök igazságnak, meg másolhatatlan szava, ki is az ö titkos tanátsából ugy rendelte ezt. Innen annyira meg Vizsgálhatatlanok a Felséges Isten nek itileti, Annyira meg Fogháthatlanok az ö Titkos gondviselési, Hogy ezek het elmejében Sorgatván a Nemzetek Doctora szent Pál Apól, Egy kiált Fel: O Altitudo Divitiarum Sapientiæ, et Scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt Judicia ejus, et investigabiles viæ ejus! ö Isten Bölcsesége, és tudomanyának gazdagságának magossága, Mely Meg Fogháthatlanok az ö itileti, és meg vizsgálhatatlanok az ö útai. Erre nézve mondgya a szent irás: Hogy a

Matt. 26.

Job. 12/ v. 5.

2. Mach. 6. v. 12/

+ Sátárra

Rom. 11. v. 33.

CVR90
1. d273
FOTO

Felségesnek Seraphim Angyalok állanak az ö Széke előtt, Be Fedett orczá-
val, Mert Isténi gond viselésének titkos rendit, és tanátsit nem tudgyák,
Ezeknek, az Isténi titkoknak, mélységes tengere vizsgálására igyekező Böltsek
Philosophusoknak elmés okoskodása nem érkezik, nem az ékesen szóllo
orátoroknak nyelve, nem a Jeremiás elméknek élessége. Avagy Ha Ugy
Job. 28. v. 18. 19. tetszik, mond meg nékem! Ugy mond Tób Pátriárka: Indica mihi si nosti
omnia, in qua via Lux habitat, et tenebrarum quis locus. Felelts meg
nékem mindeneket, Ha tudod, mely uton Lakjék a világosság, és a Sötét
ségnek mitsoda Helyje Legyen. Mint Ha mondaná Szent Hyeronimus Ma-
gyarázattya Szerént. Ni Legyen az okra, Hogy Nemelyjek, az Emberek kö-
zül, el Hárkoznak, Nemelyjek idvezülnek. Bizony arra az ilyenekben
meg tsalatkozik, meg tompúl az emberi elme, okát nem tudván adni
Sok gondos elme Fattatások után, s nem is tud egyebet Felelni, Hanem
S. Aug. Lib. De Trinit. a Nitt Szent Agoston Doctor mondott: Hoc penes ipsum est. Az
az Istennek melységes, és meg vizsgálhatatlan titkában Vagyon.

Mondgya még nékem valaki, Miért a Felséges Isten, a Viz özön által
ell veszett emberekkel, Száz esztendeig való szövetséget tön, a Sodoma
és Gomora, Seboim, Adama, Pentapolis, városival nem. Isak azt
mondhattyuk Szent Agoston Doctorral: Hoc penes ipsum est. Az Isten
tudgya, Mert az ö Mélységes meg vizsgálhatatlan titkában vagyon.

Mondgya meg nékem valaki, Ha tudgya, Miért az Ur Isten
Háburgodenősöt Királynak, Ednitentzia tartását, Het esztendőkig
vitá, az ö Fiát pedig Bálványát, a ki szintén olyjan vétekben esett
vala, az ö gonoszságának közepette vetetlen Halállal öle meg: Hoc
penes ipsum est. Ezt egyedül tsak az Isten tudgya, Hogy Miért
vasárnapot az egyik után, és nem a másik után.

Mondgya meg nékem valaki, Miért Hogy a Felséges Isten a Daniel
Prófétától Lélekben Láttatott Nagy Fát Kétségedelem nélkül le vágatta, ellen
ben az Evangyeliumi termékenyen Fügefát esztendeig meg Hatta: Hoc
penes ipsum est, quia Judicia Dei abyssus multa.

Miért az Isten a Tiz talentummal adós szolgának adósságát ell
engedte, és az egy talentumot Fölében adót szolgát Kegyelem nélkül
a Hülsö Sötétségre vetette. Hoc penes ipsum est. &c.

Mondgya meg nékem valaki, Miért Dávid Királynak, Ednitentzia
tartását Kegyesen Be vette, ellenben Saul, és Antiochus Királynak, Edni
tentziáját meg vetette. Hoc penes ipsum est. quia Judicia Dei abyssus
multa. Mert meg vizsgálhatatlanok az ö Mélységes titkai.

Vegezetre

Vegezetre mond meg nékem: Oh Bűnös társam, Miért nékem,
s néked, a Felséges Isten, Számtalan vétkeinket, Sokszor irgalmason
meg Bocsátván ell engedte, Másokot pedig Kevesebbért, Sőt egyetlen
egyjéért is az örök kárhozatra Vetette. Hoc penes ipsum est. &c.

Ah Bizony arra az ilyenekre egyebet nints tudunk Felelni, Hanem
a Nitt a Némzetek Doctora Szent Pál ir, Mondván: Judicia Dei abyssus multa.
Az Isten itéleti Mélységesek, és ki Foghattya s tudhattya meg tsudái
latos rendelésit.

Ezek igy Levén Kitetse ell azt akár ki magával, Hogy a Felsé
ges Isten, a ki az ö Itéletében vizsgálhatatlan, és meg Fogházatlan,
az ö Mélységes tanátsiból, minden embernek ell rendelte
tselekedete mértekit, és számát a Mint ezt nyilvan bizonyittya Bölts
Salamon Mondván: Omnia in mensura, et numero, et pondere dispo
sisti. Mindeneket móddal, és szám szerént, és mértékkel rendelt el.
Példa Beszédek Könyvének Tizen Hatodik, Ahon Hasonlón azt mondgya:
Pondus et Statera Judicia Domini sunt. Mérték, és Serpenyö az Ur itéleti.
Isaiás Próféta által pedig igy szól az Isten: Donam in pondere Justitiam
et Judicium in mensura. Mértékbe vetem az itéletet, és az igaz
ságot Fontba, Mind ezen Mérték, és Font, Gyakor emlékezetével, nem
egyebet akar Isten, elénkbe adni, Hanem Bizonyos számát a mi vétkeinkk
és Tselekedetinknek érdemlö Tutalmát. Mert Satárt, és Mértéket vetett
Isten Minden Büneinknek, és Törvénytelen tselekedetinknek, Melyjeket,
Midőn Be töltünk, már tovább nem Lészen Kegyelem.

Ennek Telyesebb Bizonyittására, tekintsünk a Szent Irásba: Jeru
salem városa egy időben: Apellabatur Sancta Dei Civitas, Miraculum
Orbis, Paradisus terrestris, Corona Regni. Hivattatik vala Isten
Szent városának, Egész világ tsudájának, Földi Paradicsomnak,
Országa Koronájának. s Még is Edes idvezittünk, Videns Civitatem
Fleuit super illam. Látván Jerusalem városát Sira azon, Oh Boldog
talan város, Mikor Sirt Krajtad a Krisztus: eo quod non cognoveris
tempus visitationis tuæ. Azért Hogy meg nem ismerted a te Látoga
tásodnak idejét, Mert Sok versbe inté Isten a Próféták Intendőlefi
által, Krisztusnak Praedikatziói és tsuda tételei által, Ezek valának
Látogatásának napjai, a Mint ezt nyilván exóphti Lucas Burgensis

Néri Atya e képpen Hólvan

CVR 90

1. 6273

FOTO

Mélyü Atya e képpen szólván, Sirása által Edes Idvezittönk, Azt az utólsó napot, vagy időt jelenti már jelen lenni, Mely az Istennek örökkévaló tanátsából volt rendelve Jerusálemnek idvességére, Mely idvességre való alkalmatosságot ha ell mulat, az után az idvességnek, és kegyelemnek ajtaja Bé záratik előtte. Még világosabban szól Isaiás Próféta a Jérusálem utólsó vesedelmének idejéről: Extendetur super eam mensura

Isa. 34. V. 11. ut redigatur ad nihilum. Rea tétetik a Mérték hogy ell vesszen. Mitsodás az Isten dolga, vegyétek ezt kedves Hallgatóim, a több Mesterember ollyankor élnek a mértékkel, mikor épitnek, az Isten pedig akkor, mikorront, és veszt. Bé telék Jerusálem városa gonoszságának mértéke, Krisztus Urunk Talála után negyven esztendővel, és akkor akkor, minden irgalmasság nélkül Titus Vespasianus által, a Dicsa Latos szép város ell rontatván ell pusztittatek, hogy kő a kőven nem maradna.

Nem kitsin vetekedes tamádot a szent Atyák közöt. Az áruló Judas, Krisztust ell adása idején való dologról. Miért Edes Idvezittönk

Joan. 13. ötöt ilyjen szókkal kéri vala: Quod facis fac citius. a mitt tselekszel, tselekedd hamarább. Mint ha mondaná, Ő Judás által látam mitt akarsz ellenem, azért ne lassu, hanem az árultoknak gonoszságát sürgalmatos sietséggel telyjesitsd Bé: Fac citius hamarább tselekedd, mitt mondasz, Ő Emberek idvességéért meg halo Jesus, s kit ezt a gonoszságot, ezt a nagy vétket parancsolod néki, hogy téged ell árulljon

S. Chrisos. Hom 17. in Joannem. S. Cyril. Libg. in Joan. Cap. 16. S. Aug. Lib. 2. De Abel. Isten ezen dologhoz szólván Arany száju szent Janos azt mondgya: Non est vox precipientis, negis Consulentis. Nem parantsoló avagy tanátsadónak szava ez. Tehát mitt akart mondani, Meg mondgya sz. Cyrillus, és szent Agoston. Cum Judas esset inemendabilis, dimisit eum Christus Mivel a Judás meg átalkodott gonoszsága meg Jobitathatatlan vala, ell botsátta ötöt Krisztus maga akarattyára. Halyjátok az Isten itiletének rettenetes ki menetelét, sok izben Krisztus Urunk meg inte Judást mondván: Na edgy kozulletek ell ád engem. Jobb Lett volna annak az embernek nem születni. A ki előbb a tálba mártt velem, az ád ell engem, Edgy közülletek Ördög. Jú tudják vallok, De Nem minnyájan. De mind ennyi intések után, vövetséges Jóra, s maga ismérésére nem indula Judás hogy gonosz szándékait meg változtatná, Hatástalan és gyümölts tselenek lenék Krisztusnak minden hozzá nyujtott kegyes szavai, s Jókkal való retten tési, Azért minek utánna a Talatnak ell vétele után is nem Jobbittatni meg magát

Bé telék gonoszsá-

Bé telék gonoszságának mértéke, Meg vona a Krus Jésus minden kegyel mét malasztyát Judástól, s mitt tselekedék az áruló, Fel akasztván magát örökké ell kárhözék, Pokolra vetteték.

Mitt vélsz kerestény Lélek, Mitt gondolsz Bünös, e Talám a te utólsó Intésed Istentől en általam, Juvo meg hogy nem lésel Isten ellen semmi Lanaszod, ha ugy fog veled Banni mint Judással, Mert ha a Biró a gonosz tettét Jogsságban tévén, érdemlett gonoszságáért, Meg izeni néki Jó akarója által, hogy magát meg szabaditván ördözván Jusson, és maga vakmerő segge miatt ezt nem tselekszi a gonosz tévő, ki mondgya irgalmatlan nak azt a biró, senki nem. Ő Bünös ember! Hányszor az Emberi Nemzet nek Birája, Minek utánna tégedet az örök kárhozatra méltónak tanált, érdemed szerént Nem mindgyárt vetet Pokolra, hogy Bünedből meg térvén Jélnél az ő itiletétől, és Bünének bizonyos mértékit Bé ne töltened. Félj kerlek, és Rettegj, mert Nem tudod, az utólsó napot, se az utólsó órát. Félj mert nem tudod melyjik Lészen a te utólsó vétked, mely mértékedet Bé tölti, Félj és Rettegj mert Nem tudod melyik Lészen, az idvességre való utólsó intésed, Most a Trombita szónak harsogtatását hallod, és ha igaz Penitentzia tartásra indulni, s életedet Jobbittani Nem akarod, Félő, sőt Bizonyos Légy benne, hogy Pokolig, az örök kárhozatig rontatol.

Num. 14. + tsak

Azt olvasom Moyses Negyedik könyvének, Tizen negyedik Részében. Hogy Az Israel népe, Josuas szándékosságát meg unván, Nem Moyses, és Áron ellen, hanem még a Felséges Isten ellen is gyakorta Zugo Lodott, Annak utánna, a Sókaltan állatoktól, Melyjeket az igyiret Földe nek visgálitól Jallott vala meg irtozván, ell rendelé hogy magoknak elől járót valasztana, kinek gond viselése alatt, Egyptus Földére vissza térne, elégge ellenzik vala, Josue, és Káleb, De majd semmit sem tehetnek vala, hanem gyünetlen kiáltot a Párt ütö Község: Constituamus nobis Ducem, et revertamur in Egyptum. Rendeljünk magunknak vezért, és térjünk vissza Egyptusba. Mely sókért sókaltan Baragra gerjede a Felséges Isten, és fól Lebet Moyses a Párt ütö Népért imádkoznek, mind az által, mint egy eskövés ala veté magát Isten mondván:

Num. 14. V. 21. et Seq. Vivo ego, quia tentaverunt me per decem vices, nec obedierunt voci mee, non videbunt terram, pro qua juravi patribus eorum. Elek en! Ugy mond a Felséges Isten: Már tiz ütal kéfértettek engem, nem is fogadták szómat Nem láttyák meg a Földet, melyért meg eskütem az ö Attyoknak, vegyétek éssze

kedves Hallgatóim és Fon

CVR90

FOTO

Kedves Hallgatóim, és Fontolyjátok meg ezen Szókot: Már tiz Ottal Ke
sértettek engem. Nely Szók által nem egyebet akart Jelenteni a Jelsége
Isten, Hanem Hogy az Izrael népe, Be töltötte az ö vétkeinek Számát,
Mert ell vegyéte vala Isten, Hogy Kilenczer irgalmason meg engedne,
De Ha Tizedikszer Lártot Fog üthi, a Halaradalban községre, Már ki ada
tot a Sententzia: Vesszen ell az Istentelen Nemzetség, Meg ne Lássa
az igyiretnek Földét. Hát Igye Jtseges Isten, Meg ne Lássa, az igyiret
nek Földét, Ugy vagyon, Hazentalan már Moyzesnek könyörgése
Mert Már tiz Ottal Kéjértették meg az Istent. Imé Kedves Hallgató
a Véteknek meg Tatározot Szama, Kilenczer meg engedé gonoszságokat,
Tizedikszer nem: Melyjet Szent Agoston Doctor is Világoson Láttatik, Hogy
nyittani, Nirdön igy Szól: Ecce Certum Peccatorum modum, atqui men
suram, Dei ipsius testimonio Comprobatur. Hogy a véteknek Szama
meg Legyen Tatározva az Isten Bizonyság tételéből Ki tetczik.

S. Aug. L. De vita Chri. Cap. 7.

Gen. 15. V. 18.

De Még Igazságunk Nagyobb próbájára Forditsunk Moyses első Kön
venek Tizen Ötödik Részére, a Hol azt Olvasuk: Hogy Isten ö Szent Fel
ségétől meg igyiretett volt Abrahámnak, a Felyjebb emlitett Kánaán
Földe: Lemini tuo dabo terram Hanc. a te Magodnak adom e Földet.
De Mikor Telyjesitte Be Isten tulajdon igyiretét. Generatione quarta
a Negyedik Nemzetségben: Vegyétek ebbe Kh. Hallgatóim: Hogy Kánaán
Földét: Melyjet Abrahámnak igyirt vala az Isten: I abban az Időben
az Amorrheusok, és más Nemzetek Lakják vala, s innen következik
Hogy Abrahám Magvának igyirni azon tartományt, Annyit tészen,
mint az Amorrheusok Ki vétetésit, ell Pusztulását, ell rendelni. Vegyük
Keresésbe azért, Miért Nem adta Isten Abrahámnak Birodalma alá,
azon Földet Midőn meg igyirte: Mert akkor vagy Dög Sabállal, vagy Fegy
verrel, Nem pusztitotta ell az Amorrheusokot. Hallyátok magatok a Felséges
Istennek tulajdon Feleletit: Nec dum enim Completa sunt iniquitates Amorrhe
orum. Mert még Be nem Töltek az Amorrheusok Gonoszsági. Mint Ha Világ
gosan mondaná, En Kénszeritettem, Hogy az Amorrheusokot ell töröljem,
De Gonoszságok mértéke Be töltésének utólsó Számát meg kell Várnom.
Mivel azért az Amorrheusok, Negyedik Nemzetségekben Töltek Be gonosz
ságokhnak mértekit, azért Negyven esztendőt engedek nékik.

Melynek tovább való Bizonyságára Hallyátok Szent Agoston Doctor
Szavait. Hoc exemplo manifeste instruimur, et docemur, singulos secun
dum peccatorum suorum plenitudinem Consummari, et tam diu, ut

Convertantur.

Convertantur Sustineri, quamdiu Cumulum Suorum non Sabuerint
Delictorum Consummatum. Ezen példával I: Vgy mond: I Világoson arra
tanitt, és oktat az Isten, Hogy Ki ki az ö gonoszságának Be töltésé
ben vételik Ki ez életből, és mind addig Szenvedi, és Várja a Bünös
nek meg terésit, Mig az ö gonoszságokkal, egybe rakot Galmát Be
nem töltik. Oh Rettenetes Tudomány! Nely egyedül eleg volna,
Hogy az embert a vétektől Sabató képpen ell Vonnya

Bizonyos Légy Jebát Bünös Ember, Hogy mind néked, s mind nékem
és Minyájunk vétkeinek Bizonyos és titkos Számát ell Rendelte Isten, Nely Szám
Be telvén az Izrael Fiaira Ki adatott Sententzia fejedre fog Hallani: Non videbis
terram Beatitudinis, Bünéidnek Számát, Gonoszságinak, mértekit, Be töltven
Nem fogod meg Látni, Nem Országnak, vagyért Földet.

Mert Be töltven a Számot, és Mértéket, Azt erösiti egy Nevezetes Szent Atya
Hogy az Utólsó Vetekkel, vagy Veletlenül mindegyárt meg Hal a Bünös,
Vagy az Isten ell vonván tölle a Sabatos Malasztot, Hegyelmet, Segitséget.
Pönitentziátlanságban meg engedi Nemenyedni: Bizonyittya, a több Szent Atyákkal együtt Eusebius, Mondván: Deus expectat aliquem, usq; ad Certum numerum peccatorum, et postea eum deserit. Az Isten Nemelyjet ell Vár Vétkeinek Bizonyos Számáig, és azután ell Sadgya ötöt. Oh Irtoztató ell Sargyatás! Oh Rettentö Vétek, Nely ell Butuztattya az Embert, Nemy országtól, Istentől, és örök üdvösségétől, s ellenben az örök Kárhozat ügyára indittya, ördögök társaiva, s eledeiré tészi a Bünöst.

S. Euseb. L. 8. C. 2.

Ezen meg más olhatatlan igazságot, Világoson Bizonyittya Királyok
első Könyvének, Tizen Satodik Része. A Hol azt olvasom, Hogy Saul
Király az Amalecitak ell Pusztitásában, az Isten Parantsolattya ellen,
a Prédának Javait magának Sarta, és mivel Fizete azért: Hallyátok
a Sententziát: Dixit Dominus ad Samuelem, Usquequo tu Lugres Saul,
Cum ego projecerim eum? Es monda az Ur Samuel Prófétának, Med
dig Siratod te Saul, Holott én ell vetettem, elöllem ötöt.

1. Reg. 16.

Bizonyára Rettenetes Sententzia, ell vetettni az Isten Szine elöl,
ez a Sententzia, ez a Szerencsétlenség, Hogy valamikor velle ne
történnyek, Magyon Kerte Isten ö Szent Felségét a Koronás Prófeta
Szent Dávid: Ne projicias me a facie tua. Ne vess ell engem
Szined elöll. Oh Csudálatos titkos volta az Isten Itiletének,

Hát Már

R 90
1. G273

Hát már egy engedetlenség határozza meg Saul Király Bűnének számát. Úgy vagyon! Jaj a Hatalan igazság. Hát mi kedves Hallgatóim, a Bűnök mocsárában Feverő emberek, merjük e még tovább vétkezni, nem Felünk, hogy még ma talám, vétkeinknek Poharára be telik, ki Fogadhattya hogy már is Untig Bőven eleget nem vakrok, s még is iron est qui revocitet Corde. Nints ezer közül egy a ki veszedelmét meg Fontolyja szivében.

De a mi ebben a Dologban Leg Félelmesebb, Leg Rettenetesebb még meg nem mondottam, és nem egyébben áll Hanem, hogy ez a vétek nek száma, Nem mindennek egy Arannyu: Ha a Felséges Ur Isten egy arányt rendelte volna ell, hogy minden embernek meg Botsát, meg enged Hus Hatalos vétket, Leg alább tizen Hilentzet Hatran meg tselekedhetnek, akár ki, De mivel hogy egynek, ezerni ezereket, Másnak százat, ennek tizet, amannak csak egyetlen egyet rendelt Nints Határok nem Lehetünk, abban, hogy vallyon, Nem ez az egyik, az elsö is, utólsó is, Mely a számot be tölti, és az örök kárhozatra indíttya. Of Boldog Isten! Mi Dolog ez. Ama szolga, a ki Tiz ezer tálentummal vala adós, Terdeire esvén csak azon kére Urát, hogy Legyen Bekességben, míg meg adhattya és Kemenysége Jelett mind ell engedé néki. Ellenben a más, ki csak egy talentumát rejtette vala ell, hogy nem kereskedett velle, a kültsö sötétségre vetteték

Psal. 88. v. 8.

Efeket meg gondolván, a Királyi Koronás Prófeta szent Dávid nem ok nélkül kiált Fel mondván: Terribilis est Deus super omnes qui in Circuitu ejus sunt. Rettenetes az Isten, mind azok felett a kik körünyülötte vannak, Azt mondgya itten egy Bölts Atya: ille qui debebat

Lopez notat in Ser. 6. Parab. rum. 2.

Decem millia talentorum, uno verbo postulans solutionis dilationem postulans remissionem, et qui unum acceperat talentum damnatus est, quia illo usus non est. Az a ki tiz ezer talentummal vala adós csak egy szóval kérvén, a meg fizetésnek halasztását, ell engedését is meg nyeri, és a ki egy tálentumot vett vala, ell kárhozott hogy azzal nem élt. Ihol k. Hallgatóim, ez a példa világoson, nem egyebet áll elénkbe, hanem hogy az Isten, Némelyeknek tiz ezer vét keket is meg enged, másoknak pedig még egyet sem.

Jekintsük meg Ónát

Jekintsük meg Ónán, a Juda Fiának egyetlen egy vétkéért való veszedelmét, csak egyszer Terjesztete meg testét, s mindgyárást a Bűn álló Istentől, Tifelen és Rut Találtal, s Pokollal Büntetteték meg, hogy ottan Rút vétkének örökkös Futalmát vegye: Jet Circo per cussit eum Dominus, quod rem detestabilem Faceret. Azért vere meg őtet az Ur, hogy utálatos dolgot tselekedett. De ó Fajdalom! Hányan találtatnak ma is, nem mondom a vakságban ell merült Pogányok között, nem mondom a margókban meg átalkodott ezetnekek között, hanem a mi Leg Siralmasabb: I még az Igaz Hitben Lévö Keresztyenek között is, a kik, Mind ezen természet ellen való vétket, s mind más féle utálatos kárhozatos vétkeket semminek tartanak. A Jaj ad Hatalan dolog, hogy minden Halálos vétek utálatos dolog Isten előtt, ollyan hogy, mindenik magában való méltó a kárhozatra. Akár káromkodás, akár Hamis, vagy Ha Szentalan esküvés, akár Részegség, akár torkosság, akár Fora való Költség, akár Fösvénység, akár Bosszuság ízzés, akár Haragh tartás, akár Másra való törekedés, akár Lopás, akár Tanácsás, akár Tuzás vonás, Akár paráznaság &c. &c. &c. Mind ezeket pedig a mint mondám, csak annyinak tartyák sokan mint a víz italt, Jaj azoknak, és mind örökké Jaj, Ha be telik valaha, vétkes Tselekedeteknek száma.

Eccl. 5. v. 4.

De Talám Bölcs Salamonnak annak szavaival Biztattya magát valaki: Peccavi et quid mihi accidit triste. Vétkeztem s attól mi Szomorusságom történt. De meg tsalja magát, mert úgyan azon helyjen azt mondgya a Bölts: Ne dixeris peccavi, et quid mihi triste accidit, Altissimus enim est Patiens retributor. Ne mond gyad vétkeztem, és mi szomorusságom történt, mert a Felséges Isten, s Fizetö, Ha tselekedett Büneidert, még eddig meg nem Büntetett, Legy Felelembe, mert Halasztását Büntetésinek Tulyosja gával ki pótolja. Midön be telik vétkeidnek száma, Szomorusságoknak Mérteke. Ezen vigasznak erösítésére Egy rettenetes Historiát Hozok elöl, s ezzel be is fejezem Beszédemet. Vala egy Szenvedö Betegében, Horrá menének a Doctorok, és Orvosok, Gyogyitó áfára

Jalaba

CVR 90
I. 6273

Gyogyittásara, Fel gondolható minden drága orvosságokkal éltetek a Beteget, De Mivel Semmire nem mehetven vélle, meg mondák néki Atyám fia, Fogot Tiras, Mert termiſet szerint Tostras ideig életedet nem tiszted, Mely szokra Fel kiálta a Beteg; Ha így van a Dolog Taj nékem mind örökké, Mert Undok Fertelmes életem Tutalma, az örök kárhozat Lészen, Ell Hivatván azért a Papot, Biztatni kezdé a Lelki Atya, az Isten végtelen irgalmasságával, és Istenten való nagy Reménységre kezdé ötöt gerjeszteni a Jtus Jesus keserves kinszenvedésinek végtelen érdemit eleibe terjesztven azt Mondá a Lelki Atya, Ha tanátsomot Be teljesitted, Életedhez, s üdvességedhez is Lehet Reménységed. Azt Felele a Beteg, Ha e héttől, meg nyerhetnem, valósággal Lelki Atyám Tanátsodot Tsalhatatlanul Be teljesitteném, Erre, Ismeg azt Mondá a Lelki Atya, Barátom, ell Bünt, s Bünre Vivő alkalmatosságot ell tavoztatván, Tövedelmes Penitentziára térj és igaz tövedelmes szent Gyonást tégy, Mind üdvességedhez, s mind pedig egességedhez Lehet Reménységed. Ell végezven azért Gyonásat a Beteg. Meg Parantsolá a Lelki Atya, Hogy tulajdon Agyas kurvájat, házától ell tsapná, s többé se azzal, se más Istene ellen Buja életet ne is követné, Ezt is Be Teljesitte a Beteg ell tsapá a Lustos személyt. Mi történek, Beteg ágyából Fel kezde gyógyulni a Nyavalyás Ferfi, és Minek utánna re Menyégein kivül, mind magának, s mind a Borbélyoknak, Már már Frissen volna, Régi emlékezek Régi Fertelmes életére, Oh. veszedelmes Dolog! Ele Hivattya Buja életének Fertelő társát és e képpen kezd velle, nyájasan, Be kárhozattyára Beszélgetni Meg Botsás Hogy ell küldöttelek vala Tazamtól, Melynek nem ein vagyok az oka Tanem, az Pap, a ki Betegségem idején, látogatásomra jött vala, Szivedben ne végy ellenem nehézséget Mert most is az a jó akarod vagyok, a ki voltam, Oh. Karhozatos nyájasság! Egybe ölelkeznek a két Buja Fertelmes személyek és azonban, ezen Buja természetü, Beteg ágyából fel gyógyult

Ferfi Fertel

Ferfi Fertelmességre való kéjelgődési között Tsufelen, az örök kárhozatra ki adá Bolondgtalan Lelket. Oh. Keresztény Lélek, vedd eszedbe, Mely Tsufas várakozással ell Tűré ezen Fertelmes embernek vétkeit a Felséges Isten, Mind addig mig Büneinek mértékit Be tölté, és azután az örök kárhozatra vete.

Jsten 3. v. 22.

En Tovább nem vitatom ezt az igazságot, Hanem kit kit Lelkének üdvességére kérek, és intek; Hogy ültsa, és tartsa szivében Lukának példáját, a kik egyetlen egy vétekért örökké ell vesztek kárhoztak. Imé egyszer vétkezék Lucifer, és Be tölté a számot. Melyért Meny Országból Pokolra Le vetteték. Egyszer vétkezék Adám és Be tölté a számot, Melyért Paradicsomból ki vetteték. Lót Patriárkának, Felesége, egy Sóra való tekintetért, Só Bálvá nyá változtaték. Ananiás, és Saphira, egy Tazugsságért vélet Len Találtak, s Siketö Vogy örök kárhozattal is Fizetteték. AS vallyon Tsuvat érdemlettünk, Vogy mü ennyi Sok vétkeink után elevenen Pokolra nem Halottunk, mint Core, Dátan, és Abiron a Bizonyára nem más Ennek az oka, Tanem: Misericordia Domini quia non Sumus Consumpti, quia non defecerunt miserationes ejus. Az Ur Irgalmassági, Vogy meg nem emésztettünk, ell nem kárhoztattattunk eddig, Mert ell nem Vogytak az ö könyörületességi.

Kérlek azért Kedves Halgatóim, Hogy Ha még a Keresztényi vernek valami Csöppsztsége, vagy Részetsége szivetekben vagyon most tanuljatok szivendö ítéletektől Félni, és Rettegni, és Büneitek számának Be töltésitől irtózni, s azt ell kerülni, Hogy ne talán Tám annak számát Be töltvén kénszerittessetek, az örök kárhozatra Szállani. Ha a kéjértet Csalogat, Ha az alkalmatosság Siteget, Ha a kivánság édesget, Minek elötte rea vennéd a Tselekedetre magadot, állapodgyál meg egy kevésse, és gondold meg, s mondgyad magadban. Azon kivül vs, már nem tudom Számát vétkeinnek, és Ha még is vétkezem, talám e Lészen Utólsó!: a mint Vogy Felséges vs:! oda Lészek örökkön örökké, Ezt gondolja ki ki, és Soha nem vétkezik, Melyet adgyon, és engedgyen Isten, Vogy Soha ö Szent Felségét Sálatos vétekkel meg ne Bántsuk Amen.

P.F.M.S.

CVR 90
1. 6273
FOTO

Dominica Sexta post Pente;

Manducaverunt et Saturati Sunt. Marci. 8. V. 8.
Evének és Meg elegedtenek.

Sensus Agitur Contra Vitium Gulæ et ebrietatis, ejusq; pessimis effectibus, at Damnis.

Mely Vallom Kedves Hallgatóim, Hogy eleget Fanyám vetém a szent Irást, még Sem mehetek végére, Hogy honnan való, s mi féle népek voltak azok, kik oly sokan követtek, mai Napon Edes Idvezittönkött, Hiszek Hogy, kik Zsidók, Galileabeliek, kik Názáretbéliek, kik Szamaritánusok, kik Bet Lehemiek, kik Jerikóbéliek, kik Galaátbéliek, kik Kánánéabéliek &c. Lehettek. Ugy mint a kik abban a környékben Laktak, a Kol édes meg váltónk Tárt és Prædikállott. Es mivel Hogy Némelyjek közüllök, messzünnen Jöttek, Lehet Hogy voltak Ægyptumbéliek: Arabiából, Damascusból, Antiochiából, és egyebünnen valók is. En Ugyan ezt et minden bizonnyal Nem erősittem. De minden bizonnyal ell mérem mondani: Hogy azok között: Németek, Magyarok oláhok, s Fő képpen katonák Nem voltak, Mert Nem voltak ilyen féle népek, Mert az egész mai Evangyélium, csak a kenyerekről, Halakról, és ezekkel való meg elégedésről Szóll, A Részegitő italról pedig: Ugymint a Borról eget Borról, Sörről, Méd Sörről aquavitáról Rosolisról &c. Semmi emlékezetet nem tészen. A Hazánkban Lévő említett Nemzetek, és Népek csak kenyérrel s Hallal Nem szokták meg elégedni, mert mikor ők meg elégednek, a Bornak Pálinkának s más több részegitő italoknak, ott kell Lenni, s azon kivül is a katonáknak mivel portiójok ki jár, és dispenzálva vannak, Hogy efféle Böjti éléseget egyenek arra nem, nem kerultak. Ezt et en Ugyan Nem azért mondom, Hogy azzal ezeket a Nemzeteket, és Népeket gyalázzam, mivel egy féle Nemzet sints az ég alatt melynek ne Légyen a többiektől külömböző meg szokott tulajdon Fogyat kozása. Ezre Nézve midőn egykor azon kérték volna Nemelyjek, Károly Császárt, Hogy tiltaná meg a Németeknek a Részegséget

Azt Felelte

CVR 90
1. 6273
FOTO

Att Felelte: Valamint meg nem tiltsatom a Spanyoloknak a Lopást,
a Franczioknak a Bujálkodást, Az Olaszoknak, a Bosznyai állást Sarag tar-
tást, Ugy meg Nem tiltsatom a Nemeteknek, a Részegséget, és Torkosságot. Ak-
Telsegers Tsaszár, Herceg Ta ismerted volna Ugy a Magyarokot, és olaszokot, mint
a Nemeteket, minden Bizonnyal ökrét is Sorajok tetted volna, mert ki telhetet
lenkedik, inkább az ételben italban, mint ez a két Nemzet. Nem de igaze Hogy
semmifele dologhoz nem Fogsatnak, Nem Vegezhetnek idötgalás nelkül, meg
a Templomban sem Mesetnek sokan, Ha Vagy a Bortól, Vagy eget bortól mas-
Lagos Tövel nem hödelegnek, Ha edgy gyermek Születik, mindgyárt Tiert
teldt gyüjtnek, annak jo Kerentzeiert Sokszor életiert Ihnak, Ha edgy
Viraknat Mesterségre adnak, mindgyárt Vendegséget Csapnak, Ha Nevek
napjait illik, két Faron Kupa, vagy annyi veder Borral Hentelik, Mond
vák meg kell lenni a Váltságnak, Ha Lakodalmat, alig tanáltatik
edgy, a ki a jo Legényt, és Menyasszonyt, edgy jo meg repegüléssel
meg ne ajándékozza, meg jo Lakodalomnak Lagzinak, le tartyak, Ta
Zabalott Tövel Részegen onnan meg nem tersetnek, Ha meg Sal valaki
A Temetés Tor nelkül nem ditses, a Koszveseknek Vigasztalásáért Sól
kell innya. Ha Utnak Indulnak, a Szent Janos áldását meg kell innya,
Ha Törvényt vagy Sám vetést tésznek, Ta tanácsot tartnak, avagy Bir
ság olnak, az elsö kérdés a Borról Vagyon, Ha vásárolnak, vagy Szere-
nek adnának, Bizonyos Erösittese a rend kivül való ital. Be Draga, Be jo
Be Szent Szokások ezek! Hly Draga Szep Szokás között, Nem mondom Hogy
mind, De sokan vannak az Aszonyok közül is, kik edgybe ütik a Fejeket
és Ugy meg Fujják a Zöld Nádas furulyát, Hogy Csak alig tapogatva
Lappangnak az uton, s az Szobai irányoznak, Nem oda Lépnek. Nem
gondolván azt meg: Hogy a krisztust követö Seregek: mundus vaverunt
et saturati sunt Evének, s Részegség nélkül is meg elégedének. De a
Hazánkból gyüjtöt Nép meg nem elegedhetik, Ha mind addig Hor, mig
a Szemei ki nem tsülledtnek, mig arra nem jut, Hogy az Asztot, vagy
utat, a Hol oda Ment meg ne találja, az utcza elég tágas ne Legyen
nieki,

Mivel Tehát

Mivel Tehát ezen dologgnak utálatos, és gonosz volta, Ugy kivánnya
Hogy Teljes-Tehetségemből ellenne Fegyverkezzem, Mostani oratskában
a Részegségről, mint Leg Kárhozatosabb Undok Vétekről, és annak
árthatlanul Veszedelmes gyümölcsiről Hollok, annál is inkább, Hogy
ebben igen Keveszen találtatnak árthatlanok. Mely Fel tett Tzelomrül
mig Beszélek Hallok Szendes, és Figyelmetes Hallgatást kivánok, &c.

Kedves Hallgatóim: Két edgy Massal ellenkezö eretneksséget olvasok
a Bor italról: Edgyik a Bor italt teljességgel tiltotta, és azt tanitotta
Hogy a Bor, ördög találmánnya, és ennek kostolásával, meg Fertöztetik
és Szándékse Lészen az Ember, Ezt tanitotta Manichäus, és Az Encratitak
Epikanius eretnekinek irásibol, A mint S. Agoston erösiti. Ellenben a
Massik Eretneksség, Nem csak a Bort nem tiltotta, De Sót Részegségre
Hatalmas az Embereket, Mert azt Vitatta, Hogy Semmit nem vétkezik
a ki meg Részegszik, ezt tanitották az Agapétak, Kiknek edgy Agape
Nevü Aszonytól volt eredetek, De mind a két tévelygést egy arant Kászo-
Hattya az Igazság, mely a két Tamis vellekedés között igenyes uton közis arant
Haladott Tarni. Es Azért Hent Pál Apostol Timotheust Nevés Bor italra
inti, Hogy azzal gyomrát Hasznodgyék, és Betegsége enyhittessék
Jézus Sirák Fia könyve 31. Ahon Képen Magyarázza a Bor ital
Hasznait Mondván: a Bor Nem Részegségre teremtetett, Hanem Hogy
az Embert Vigasztalja. A mértékletes Bor ital, a Hivnek, és Lélekne-
Vidamsága, a Testnek egéssége a Hozan ital. Hent David azt erösitti
Hogy a Bor: Letificat Cor Hominis. a Bában bánatban épedet Hivet
Vigasztalja, és azert parantsolja Bölts Salamon is: Date Vinum
mærentibus. a keseredett Hivüeknek bort adgyatok, Hogy Sad Felet
Tegyenek Bánattyokról. Nösa azert Hozan, itala a Borbrak Hasznát
Hasznos, és egésséges, Mind azon által Keresztény Tittel tartozunk Hinni
Hogy örök Kárhozatra méltó Vétek a Részegitto italból eredett Részegség
Ugy Hogy Lelki Halalba esik, valaki Hasznát akaratlya szerint, vagy
Torkosságból, vagy Nyájasságból, vagy Kedveskedésből meg Részegik,
Ezt S. Agoston Ur Sok erös Bizonysságokkal állittya, S. Pál Korin-
tusbeliekhez irt elsö Levele, Galaták Részét bizvan elö azt Mondgya:
Hogy a Paztalanok, Bálványozók, Hazasság Török, Lopók, Részegesek

Isten Országában Nem mennek.

Prophetia.

S. Aug. contra Faust. C. 13.

Epiph. Hæresi 24.

Eccli. 31. v. 35.

Psal. 103. v. 15.

CVR 90

1. 6273

FOTO

1. Cor. 6. V. 9. 10. Isten országában nem mennek, És azt kiáltya: Látode Ember, Hogy egy Lovára üdözi, egy arant Bokrára itilli, és Menyből ki rekeszti, a Részegséget a tölö tzégéres rút Vétkekkel, Látode Hogy a Részegesek Kéthez Fizetik, a Bor és Pálinka, s más részegitlö ital árrát, Pénzekkel a Korcsmároßnak, Lelkekkel az ördögnek.

Nem csak a Részegeskedést, az az gyakor és Hóhátsa vett Részegséget Hanem a Magán való Részegséget is Gonosz képpen kárhoztattya; Bálványozással, és gyülöségggal egyenlö Büntetésre méltónak mondgya a

Galat. 5. V. 19. et seq. Szent Pál, Miután a Részegséget a Test tselekedeti közi számlállya, és azt véri utánna, Hogy valaki effelét tselekßik, Isten Országát nem Birja.

Ugyan ß. Pál Irván a Roma Városabeliekhez azt Mondgya: Vessük el

Rom. 13. V. 12. a Sötség tselekedetit, mint Nappal tisztességesen járjunk, nem tobzodáßban és Részegségben, Nem Fajtalanságban, és gyülöségben, SSel itt is Sötétség tselekedetinek Neveri, és egy más mellé köti a Részegséget, és Fajtalanságot. Annak okáért Szent Péter a Tiveket illyjen Szókkal inti: Atyám Fiai elég

1. Pet. 4. V. 3. az el mult idö, a Pogányok akaratja tölteszére, Kik a Bujaságban Részegségben, tobzodáßban, italban, és Bálványozáßban Tartanak. Bon Gallod a Pogányokhoz illendö dolognak Neveri ß. Péter a Részegséget. Szent Pál ennél világoßabb Szóval azt Mondgya: Ha valaki közülletek Fajtalan életü, Hit

1. Cor. 5. V. 11. tagodó, Bálvány imádó, vagy Részeges, Ezzel tsak egygütt se egyetek, mely mondáßában Nem csak egy igában fogja Hóhátsa Szerént, a Részegséget a Bujasággal, és Bálványozással, de mint Nyilván ki átkozott embert, és

rüßös jusot, ell választya a Tivek társaságától a Részeges embert. Máshutt azt irja Hogy a kik Részegek, éjjel Részegek, mü pedig nap Szinre jutottunk, józanok Legyünk, mint Sa Nyilvábban mondana, Hogy a Pokolbéli Sötétség gel meg környekeztetett Ördög Hatalmába esett valaki meg Részegßik.

A Régi Szent Doctorok miket Nem irnak a Részegség ellen, Nem egy óra nem egy Nap, Hanem Hónapok, és esztendök Szükségesek, Aranj Haju Szent Tanós azt irja, Hogy a Részeg ember eleven testben, Holt Lelket Hordoz, és mi Képen a Halottnak kintz érzékenysége, Ugy a Részeg embernek nintz semmi jo mondattya, Azért méltan mondattyuk ö rólla, Hogy: Nomen habes quod vivas

Apoc. 3. V. 1. et mortuus es, Neve az Hogy él de meg Holt, Mert Sa ß. Pál azt mondgya a Hodve Szerént élö Ozvégy Aszonyról, Hogy: Vivens mortua est.

Holt eleven.

Holt eleven Szókkal inkább mondatni azt a Részegségben élö emberről Kit Bálványozonak Nevez, mert Sajat, tarkái inkább Szeréti Hogysem Istenét.

A mitöl a Keresztényi törvény tilt minket Szerelmeskedni, attól meg a Természet nek világossága is tiltotta régenten, és tiltya a Pogányokat, kik közül a Lacedemoniaiakról, kik a közönséges Jónak fohtatására, igen jó rendei és Selyes törvényt Hattak, Azt olvasom Hogy annyira utáltak, és gyülöltek a Részeséget, Hogy annak ki irtására, Hatható Módot, és Országot Nem gondoltattak, mint Hogy annak a Vétkeknek utálatosságát mindenkor magok előtt Hordoznák, melyért Halálra meg utálnák.

E Végre azt tselekedték, Hogy egy paraszt gyermeket meg részegittek, és egybe gyüjtvén az egész környékből az apróság Undokságát azoknak Tsufságokért elejtette állították, kik mivel meg Látták Volna, az ö ki Meredett Hemei, ákádozó Tabaró, és Ugribe Nem Hóllható Nyelvét, képéből ki költ ábrázattyát, tántorgó járását, Dölledező Gondtalan testét, oly Nagyon meg utálták a Részegséget, Hogy Nem tartották Nagyobb, és utálatossabb Vétket ennél.

A Régi Romai Pogányok, azt Történtek, Volt Nóé Patriárkáról, a ki elsőször kezdette a Szőllőt Mivelni: Hogy a Borba Négy féle állatoknak Vérit elegyitette Volna, Ugy mint a Majomnak, Oroßlánynak, Sertésnek, és a Báránynak Véret. Melyjel azt akarták jelenteni, Hogy a Bor Négy féle munkálkodáßokat Szerez a Részegesekben, Mert Némelyjek Hizelkedők mint a Majom, Más ók Vérengezők, Fogása Szerzők mint az Oroßlány, Némelyjek Bujak, Fajtalanok mint a Sertések, Más ók Kehidek alázatosok mint a Bárányok.

Hasonlo képpen a Pogány Vers Szerzők, Fabulában azt költették, a Bubájos Varázsló Circeról, Hogy az ötét Szeretőket, egy ital Borral külömb külömb féle, Oktalan állatokká változtattya, azt akarván ezzel a Fabulával Jelenteni, Hogy a Részegség oktalan állatá teßi az embert, Mert Némelyjek Kevelyjek, Magokat mutogatók mint a Pávák, és minden Titkos dolgokrúl ki Jelentegyi, mint a Harkály, Más ók a Paráznaságban telhetetlenek, mint az ökrök, Némelyjek irigyek mint az ebek, Más ók Veßekedők mint a Tigrisek, Némelyjek a Szíra röstök mint a Szamarak.

Ettől az utálatoßágtól Oltózván a közönséges Jónak Kormányzói, Ugy mint a Fejedelmek, Tiszt viselők, Birák, előljárók, mindenkor azon munkálkodtak Hogy ezt a gyalázatos Vétket,

Selyességgel ki irtßák

CVR 90
1. 6273
FOTO

Jelyiességgel ki irtsák. Nagy Király Saulnak, a Többi között, arra a
Törvényre kárta: Hogy a ki tsak egyszer tanáltatik Részegen, az után
Jelyes életében meg tiltassék neki a Részegitő ital. Pitachus a Hét
Görög Böltsek közül egyik, meg Parantsolta, Hogy a három Némü ártal
makért, Melyeket okoznak a Részegek, három Némü kegyetlen Büntetéj
sel Büntetessenek. Mert Elöbször. Ugyességeket, Erantzák, és Vesztik, Azután
Életeket rövidittik, Tajtalásokra való könnyen Kosztatnyják. Másodszor.
Mert Másoknak Kosz Példái adnak azokot Botránkoztatnyák. Harmadszor.
Mert Házas Társoknak, Gyermekeknek, Maradékoknak, Jelytelen Vesztege
tésekkel Nagy Játa Maradásira Kárára, ártalmára vannak. A Hanyo
Loknak Szabot törvénnye volt, a Részegen tanáltatott Embert, oly gyalá
Satosnak tartani, Hogy Soha tanu Bizonyságnak a Mián Be ne vétessék.
Az Olyzok ki hergetek, mint a Bolondot az utczára, és ottan a gyerme
Tsek Kövel, Sárral, ganéval Saigalván üldözték. De Még Masonet a Jö
rökök, profétája is Országába, Nyolczvanhoz tsapatta még a Részeg Embert,
Oh Boldog Isten! Ha ez a tsapatás Mi Nálunk is Hokvásban volna, Hány
nak nem kotsadna ki a Torka Mián, a Torrida Völgye, vagy is Sátra vége.
Melyből mit Gondolni ki egyebet, Hanem Ha oly Utálatos az Emberek
előtt a Részegség, Még pedig a pogányok előtt, Mennyivel utálatosabb Isten
előtt, Nékünk Igaz Keresztényeknek.

Vannak Sámtalanon, Kik gondos Lelki ismerettel Kötelesek Magokkal,
El Hitetik Magokkal, Hogy az Italság, Részegeskedés Nem Halálos Vétek.
De vallyon honnan vagyon, Hogy oly vakmerő Lelki ismerettel. Nem
egyebünnen Bizony árra: Hanem Hogy a mit Kokáskban vett egyszer
1. Cor. 6. v. 9. Azt az után Hábadozsnak vélli, Holott Tallátok Hogy a Nemzetek Doctor
Szent Pál a Korinthusbeliekhez irt első Levelének 6dik Része, 9dik Vers
A Részegeket azok közi a Vétkek közi Számállyja, Melyjek Isten Or
Szágából ki Rekesztik az Embert, Mondván: Sem a paráznak, Sem a Bál
ványok Szolgái, Sem a Tajtalság törők stb. Sem a Részegesek stb. Isten
Országát nem Birják. Ime Hallátok, Hogy a Részegség azok közi a
Vétkek közi Számláltatik, Melyjek az Embert Meny Országától meg Fosztyák
s Miért Számláltatik azok közi, Hallyjátok az okát.

Elöbször azért

Elöbször azért: Mert a Hány Hánnékkal való Részegség, és Italság
Halálos Vétek, Másodszor: Halálos Vétek Ha a Napnak, vagy Éjhaj
nak Nagyobb Részét időtalásban tölti el az Ember, Nem gondolván
arrul, akár Részegeskedgyék Részegedgyék meg, s akár ne. Harmad
Halálos Vétek Midőn Látya az Italt Másnak ártalmára Lenni, s
Még is erőtlakoson Kinálgya, az Italra erőltetí: Mert mind ezeket
Örök Tajal Fenyegeti Isten Szárás Prófétá Könyve Ötödik Része 22. Versében. Isa. 5. v. 22.
Vá qui potentes estis ad bibendum Vinum, et viri fortes ad miscendam
ebrietatem. Jaj a Kik Hatalmasok vattok a Bor Italra, és erős
Férfiak a Részegeskedésre. Vá qui Consurgitis mane ad sectandam
ebrietatem et potandum usque ad Vesperum. Jaj a Kik Reggel Fel
Kelték a Részegség Üzésére, és az estvéhez való Italra, Hogy a Bortól
ell Fevüljetek. A Jaj Pedig Nem egyebet Tészen, Hanem Kárhozatot
Senki pedig Halálos Vétek Nélkül ell Nem Kárhozik, Jelsi ill a mint
mondgya Halálos Képpen Vétkeznek a Részegesek, Halálos Képpen
Vétkezvén pedig ell Kárhoznak.

De Ha Sinten Úgy volna is! Nóha, Soha egy Böltsz Sem Satta Selyben.!
Hogy az Italság Magára Nézve, Nem volna Halálos Vétek, Mind
azon által Mentséretlen attól, az Ő Fajzására, és gonosz gyümölcsire
Nézve, Melyjeket Maga után Von, az Italság, és Részegség. Valamint
Úgy az a Mag Melyből a Fügyök teremnek, Nem egyéb Sanem Méreg,
Úgy a Részegség az a Mag Mélyből Sok Lelki Vesedelmek, és Kár
Tajal Következnek, s Ha Tudnánnyátok tudni, Minémü Fajzati, és gyümölcsi
Legyenek az Italságnak ihol Tallyátok.

Elöbször: a Részegség, Bor pálinka stb. s egyéb más Féle Szeszsö
Részegitő Italból következnek, Rend kivül való Étal, Kontyák, egészségekel,
Fogyasztyák idő Nap előtt életeket, Mert a Deák Ezt Mondás szerint
Ag innoderatum prosicit, sequitur innaturum requietem. A Mód
nélkül való Köszöngetésért, idő Nap előtt való Halál következnek.

Másodszor: A Részegesek Szükség és Rend kivül időtalván 1: melyet
még a Barmok Sem Szeleskednek, mert Ha egyszer Isznak, Bár Sathor
még Sefzer a Vize Sajtalanak, De Sejába Kihaltatnak:/ a Szükség
és Rend kivül

CVR90
1. G273

és Rend kivül Törpölő emberek pedig, még idö nap elött, meg emésztik Jaszas Társokuak, gyermekeknek vagyonát, azokat Kegeny szépre, kükségre, kötelulásra, ésel Talásra furatlyák, és adossáy ban verik, Mert a mint szent Ambrus Doctor mondgya: Una die multorum dierum Labores ebibunt. Egyy nap sok napi munkájokat meg ihják ell vesztegetik, Melyjet Jozan korában meg Kánván nagyon Lajnálnyják, és Komorkodnak érette.

Harmadszor: Midön Só ittatson, Mulatgoson, Kéjsegen Jasza mennek, gyakran Jászas társakra, Gyermekekre, Rokonsál agyarkodnak, kegyetlen kednek veszekednek, mely istentelenség Találos vérek nélkül meg nem Lehet. vö.

Negyedszer: Ottan a stól a Boros kantsót emelgetik, vagy az üveg Farajákat fujják, fejek azokból kedelegven, oly tiszokban Lévö dolgot Tsot Tetsegnek ki, melyjeket Telebarátyok Betsületének, Romlásá, tsonkulásra, elö menetelnek meg gátolása kövei.

Ötödször: Mivel a Venus nem megsze vagyon a Bachustól, A Fajta Lanzág a Kéjsegséggel kokott közetkezni. Gyakrábban olyjan modátlan Beszédeket Tetelmes Kétkot szóllanak, Melyjekkel a környül állo Fületket meg Bántyák, az itiuságot Botránkoztatyák, gonoszra tanitty ák. Ekneh Mondgya Krus Urunk: vae Homini illi per quem Scandalum venit. Jaj annak az Embernek, a ki által jö, a Botránkozás.

Hatodszor: Felebarátyokkal Komszédgyokkal, és akár kivel is Csak Tamar, edgy Kobol is eggybe kapnak, a Barátságot Felebaráti szeretetet Fel Bontyák, a Tonnan dk után, Tsoszas gyülölség, Rosszu állás, Haragh Tartás, és egy Másra való törekedés Támad. Egy szóval.

Hetedszer: Ritka Hogy Verekedésre, Verengezésre Nem Kelnek Melyből Halálos Sebek, és gyilkosságok következnek.

De ezek Felett mit Nem mondani a Kéjsegesek Felöl, Magy Bölts elmék, és Lelki Tanitók Vélekedése, Hogy a Kéjsegesek: Mind a Tiz parantsolatok ellen való vétkeknek Veszedelmére ki tészik magokat, Mert Sem Istentöl nem Félnek, se Felebarátyokra Nem néznek.

Azért

Azért mondgya Bölts Cornelius a Lapide: Christus iram Dei provocat, mentem excitat, Luxuriam inflammat, facit tacturam vitæ, Tollit erubescentiam, Cor. a Lap. in Gen. 19. v. 38. Dominem Constituit perpetuo inextricabili damnationis. A Kéjsegség az Istent haragrá Tel gerjeszti, a Kéjsegnek eszit veszti, a Bujaságot Tel gyulasztya, életét veszedelemre veti, a Jemérmetlenségel ell vesti, az Embert a Kárho Jának ell kerülhetetlen veszedelmébe veti, és ejti.

Sokaknak nem tudom tudálkozásra, vagy Jánakodásra méltóbbe Babgatagsága; Tikel midön gyakran telhetetlenségekeri, szerentsétlenség, Tsak vallás hyo morusság ér. vö. Valami kevés gondokat éri, vagy ütközik elmejekben, Hogy az Istent meg engesztelyjék. De Tsak olyjan indulatyok mint a Beteg ökör nyegesi, vagy a Sót Ló tsám Tuzása, a Beteg ökör, és Jöglött Ló a Tormai, Tamot nem szerva vonnya, vagy a Jéjeg Ember is alkalmatlan az imádságra. Az ilyeneknek meg gyökeresedett gonoszságok Tsak olyan mint, a Tsenefö A mely gyakorta ki mozdult helyjébe ismég vissza tér, A Kéjsegesek is magok meg Tobbitasáról még nem is álmadoznak, azról való életek meg Tobbitása Tsak addig tart mig alkalmatosága nem Lesz az Tálra De Ga a Tsap mellé ülsel, idem qui Lupus. Tsak a Léjzen a ki volt, Ha Istennek valami ostora éri ökrét, stb. Miseket Mondanak, Böjtöt Jmádságot fogadnak, De erköltsök meg Tobbitasában semmit nem vagye Tegnek, Hogy ebben áll az Istennek kötgálattya: Declina a malo et fac Bonum. Kerüld el a gonoszt, és tselekedgy Jót. Sokan akarnak Jót tselekedni, De a mellett nem akarják a gonoszt el kerülni. Pitsire tes az ö Jo tselekedetek. Böjtyök, Almisnálkodásotk tt. Mind azon által, Bizonyos Hogy Ja are fogadnak Istennek: En a Kortsomán, Es vagy amaz Kéjsegesis Használ, nem iszom éten ell által viratig, En egy kis pohár borral, pálinkával több nem iszom, Hogy ne Kéjsegeskedgyem, stb. En ez Hamisan a rend kivül való ital miatt, ne Káromkodgyam, tt. En ez után Pezel vagy amarral nem iszom. tt. tt. tt. Jó társimot el kerülöm tt. Ez vagy amaz Selyet, Jemelyt, Es kerülöm kivoztatom, Hogy ne faj talandokkyam, Tsetsségben ne elegyedgyem tt. Ha mondaim essméket fogadnának, Bizatnának

Jekintsünk Jé

CVR90
1. d273
foto

Tekintsünk Be a Szent Írásban és vizsgáljuk azokról a Szálmas gyümölcsöket és Szerentsétlenségeket, Melyek történtenek, Nem csak az ell fajultakkal, De még az Isten Félőkkel is, az Istenfélelem, és Szeplőtlenség miatt.

Ki Hitte volna, Hogy annak Isten Félő, és erkölcsü Lót Patriárkra Ki Sodoma veszedelmébül az Angyal által meg menekedék, De az után az utálatos Vér Szerzésnek vérkebe Belé keveredvén, Szép Kéj Leánnyai meg Szégyenitte, terhbe ejté, e pedig mikor történt? Istenfélelmében,

Ki Hitte volna, Hogy ama tekéllétes Férfiu, Nóé Patriárkra, Fiai előtt Mezitelen Vetkeznek, és meg csufoltatnak, e pedig mikor történt? Akkor, mikor Nóé nem tudván a Bőlő mustyának erejét, meg részegedék.

Ki Hitte volna: Hogy ama győzhetetlen Hadi Vezérnek Hőstettnek, a ki Sok Fegyveres táborokat meg győzött, Hogy egy erős Len Asszony állatt fejét vesse, tudtis Asszonytól meg győzettessék, fejét vétessék, e pedig mikor történt? Akkor, mikor ell tekéllett Istenfélelmének Bátrabb végbe vitelére magát, meg részegitté.

Ki Hitte volna: Hogy Jób Patriárkra Fiai midőn Vendégeskednének, Isten engedelméből, a Ház oda Nyomja, és meg ölyje, E pedig mikor történt? Istenfélelmében, Részegségekben.

Ki Hitte volna: Hogy Herodes udvari Praedikátorának, Keresztelő Szent Jánosnak, Fő Szerét, és Drámest Galgai vala árultan Fejét vétetse, e pedig mikor történt? Mikor Herodes Jól Lakván ittas volna.

Az Isten Félő David király, mikor ezek Házasság Szépben Betsabeával, Nikor ölété Meg Uriászt? Akkor, mikor Jól Lakván, a Királyi Palotta Tornáczán Sétálgó, s az utátol Zabállott Fővel Sétálva.

Mikor ezének az Israel Fiai a pusztában, a Kárhozatos Bálvány szobába, Aranyból ezüstből Borjut öntvén Mondják, azt Isten gyalánkul imádgják vala. Akkor, mikor, Jól ivának, és ivának, s a Test utátol Nagyon ell telének.

Oly Kárlátan gonoszságokról Kárlalhatnék ele, melyieken ell Sülnének,

és Sa Nézem

és Sa Nézem, Vagy okai Vizsgálom, mind azt Felelhetem, Hogy a Részegség miatt történtek, Vagyone Felettébb való Mérsékség, Artzátlan ság, Vakmerőség, és akárc mely tilalmas Tselekedetnek ell követé sében való Bátorság. Azt ne Mondjátok, Hanem a Részegeseknél Szerencsétlenek, Innen van, Hogy a Szemérem Semmitől meg nem tartoz tathattya. Az Istentől való Félelem meg nem Zabolázhattya. Az Emberi tekintet meg nem gátolhattya őkőt a gonoszságtól.

Azokat a Büntetéseket, melyiekkel Isten, mind ezen, s mind a más Világon Fenyegeti, s Bünteti az itthányosokat csak neveltik. Nints oly gonoszság, Melyre Nagy Bátorsággal ne Kaphannának, Hogy Annyira Hogy: Szent Krisostomus. Homilia 19. Az itthányost: Dolmonem voluntarium. akarat Szerint való ördögnek Nevezi.

Szerzi Bötsét Említi S. Agoston Dr. Mondgya: Vala Hippo városában Egy Cyrillus nevü Betsületes uri Embernek egyetlen egy Fia, és két Leánnya, Ezen ifiat Szinyére Nevelvén Attya, és Annya, Nem intik vala a Részegségről, és Buja Fajtalan életről, mi Lön Belőlle? Mivel szabad akaratjain Sár vala, Nevezetes, terhes, Edes Annyán erőszakot tön, Melyi Tselekedetiről midőn Feddené Attya, Ezen ifiu meg ölété Szülő edes Attyát, Végezetre Hajadon Su gainak szüzességet meg akarván tsalni, Hogy Fajtalan gonoszságának nem engedelmeskedének, Halos Sebben Szerzi őkőt Ott Akkorott Részegség, mely minden Szemérmet, Minden Félelmet minden Kötelességet ki tsekért az ember Szivéből. Ki nem Láttya Hogy a Részeges Ember, Akarat Szerint való Ördög.

De Mivel Fenyegeti Isten a Részegeseket, Meg Mondgya a Szárás Prófeta által, e Képpen Szólván: Vae qui Consurgitis mane ad Sectandas ebrietatem, et ad potandum usq; ad vesperum, ut vino æstuetis. Jaj a kik Reggel fel Keltek, a Részegség üzésére, és az Estvélig való Italra, Hogy a Bortól ell Gerjüljetek. Mi következik?

Propterea dilatauit

CVR 90
I. 6273
FOTO

Propterea dilatavit infernus animam suam, et aperuit os suum absq; ullo termino. Meg nyilt pokolnak telhetetlen torka, és min den ők veretlen a Kéjhegyekel, és torkosokot ell nyeli. A Kefe gittö italban telhetetlenek hályjatok most kérdésekkel, a pokol kénkövés tüzes tojára, és kérdgyétek meg azokot, mineműi gonosz saig veretté ötöt, oly hernyójéges gyötrelemre: Hogy kiüntelen a Tüzes kénkövel fel Lobbant Tóban nyughatatlan égven, kigyók Békák az ö eledelek, Sárkányok epéje az ö italok: Kenjatágok Onyssitője az olvasztott ón, és kurok. Es meg talyjátok azt Felelik: Hogy a Torkosságnak, és italnyos Gonoszságnak ez a jutalma. Ha igy van a dolog, mint Sogy más képpen nintsen. Tegyétek le a Kéjhegységet, kivessétek a tizan életet, és ha ezt tselekszitek, s végbe vigitek, meg elégitettek a Mennyei Bitsüség ben, minden kivánta fökkal. Amen.

DOMINICA VI. POST PENTECOSten.

Ecce iam triduo sustinent me, nec habent quod manducent. Marci 8. v. 2.
Imé harmad napja, hogy velem vannak, és nints mitt enniek.
Sensus: Fiducia filialis in Deum, Imo. Qui scit. Zelo Coteft.
Sto vultque nos Juvare.

Kelyes élete az Ember, Hogy Romlandó testét Ruházat
sa, Táplálása, Sok Kuval, Bánattal, Bajjal, Tsödelsel, éjjeli nap
pali Fáradságos munkával tölti, Folytattya, Mert sok ezeren ezer
próbával tapasztalt Igasság, Hogy a ki magának semmit sem igyek
kodik szerzeni, végtére nagy szegénységre, Inopiaságra fokot jutni.
Mi képpen lehet az tehát, Hogy az Evangyeliumban Némely tekjen
ugy mint Szent Mátéval, a Farodik Részben azt mondgya Krus
urunk, Hogy ne legyünk Gorgalmatosok, Mitt együnk, mitt igyunk
vagy mivel ruházodgyunk Fakarodgunk, Mert mind azokot a Pogányok
keresik, Majutt szent Pál, A Nemzetek Doctora. Ellenkező fökkal
azt mondgya, A ki nem munkálkodik ne egyék.

Azt gondolyja talám itt valaki, Hogy Krisztus urunknak ezen
mondása, csak azokhoz tartozandó, a kiknek tele vagyon tsürök
gyüjtött gabonával, Pintzéjek Finum fő Borral, eAszények Láda
fők sok ezer arannyal, Tallerral. Az ilyenekinek tudom nem
szükséges a Gorgalmatosság, Könnyü az ilyeneknek a Nád közöt
sipolni, De Sogy a Kükölködök, Atyák, özvegyek, Más egyéb ügye
Sogyottak, a szegény Mester Emberek ne Gorgalmatoskodgyanak
Lelkekben magunkal ell tudnunk, Mert a szegénységei mind egyre
unattya a Király, Földes ur, Hálló Város, vár Megye, Pap, Nemes
Ember, Vendég Kotsus, után Járó, Házi tseléd, és a sok penzt Csaló
és ha nem dolgozik, Nem Gorgalmatoskodik, Fel kopik az álla.

Igen is Kedves Hallgatóim, Dolgozni, Faradozni, Munkálkodni
kell embernek Sogy elöbbjének, Mert azon átok, Melyjel Adam
első Atyánkra ki mondott az ur Isten, Reánk is Bünön terjedett.

in Sudore

CVR90
I. 6273
Foto

In Luchore vultus tui veheris pane, donec revertaris in Terram, de

qua Sumptus es, Orczáról veritékével ejted Kenyeredet, miglen vissza

térsz a Földbe, a melyből vétettél, Formáltattál, mind azon által Sza

runk ma arról akarja Leg inkább az ö Urgaztató mondásával

értésünkre adni. Hogy minden Kizodalmunkot, és Reménységünket,

ö Benne Helyheztessük, Mert ö meg azoknak is, a kiknek semmi Kizo

nyos Gyámolok kintsen e világon, Atyai gondgyát viseli. Meg fogad

pedig mutatni: Hogy az Isten tudgya minden embernek szükségét

Kódését Az elsö, Segéllheti azokat. Az Második. Segélteni is akarja

mind azokat Sak ö Benne Kizakodgyanak. Az Harmadik Része Leszen

Rövid Beszédemnek melyekről mig Bövebben szóllok. Tavete.

Senkise magát Bátorságosabban nem Kizhattya az Ember, mint Sem a

Mi Kizonyosson tudgya, Mire vagyon Kütsége. Mi Légyen néki ártal

mas, és Sasmas, a kinek egyhez mind Tatalmában is vagyon, Hogy

ötöt Segitse, A mi néki ártalmas, ell távoztassa, a Hasznost pedig

meg szerezze. Ös Sa egyher ilyen gond viselöre Talál az Ember,

nem Kütségesnek néki többet Horgalmatoskodni, Bátran meg nyug

Satik a kivé, Sosunnan nem Leszen Semminemü kára Veszedelme.

De vallyon Sol tanálunk mü efelét Kelyes e világon. Vagyon

néked példának okáért valamely törvénykezésed, Kire Kizod azt,

Nem de nem a Leg Szivesebb törvény tudora, a ki még Sosa semmi

Gaudát pört, ell nem vesztett, Es Sa illyenre tanálsz, minden gondod

Le tészed. Mind azon által történik ezek is, Hogy az ellenkezö

Felöl, pénzel ajándékkal maga Részére vonatsék, és te tserbe

maradvan meg károsodol, Sol Lészen néki tudománnya, de

nints teljes akaratlya, a te Segitségedre.

A Gyermek Leg Bátorságosabban az Annyára támaszkodik, és Sa meg

Fenyegetöd Kijázsód is ötöt, Azonnal az Annyai Kiáltya, elég néki Sa

Kezébe halandsál, Nem Fél senkitöl, Mert tudgya Hogy ötöt szereti az Anya.

De történik még is, Hogy a Gyermek Edes Atinyától elesdett, vagy Rosa

Zatot Kér, Amaz pedig Kinyves szemmel, Sak az üres Kezeit mutat

Sza

Dom.

S.
Imus.

és azt mondgya: Kedves Fiam, vagy Leányom, örömest adnék de

magamnak sintsen, edgy fillát Kenyeremis, se pedig edgy pénznek

Ura. Nem vagyok, imé itt tudgya Kütségedet, Az Edes Anya, az ö gyer

mekének, akarva is ötöt Segetteni, De nints reá tehetsége.

Bátorgnak tartana magát a Legény sokbágy ha maga Szülgát

Talna Földes Urával, Mert tudom Hogy mond, Egen Kegyelmes, Irgalmas

Uri Ember, Hogy Kis Segitségedet töllem meg nem tagadgya, De mivel

Tudtára nints az Urnak, Az En Kütségemben nem Segitsel.

De Bezzeg ellenben más képpen vagyon a mü Mennyei Edes

Atyánkkal a Dolog, Mert ö Tudgya Kütségünket, Segitsel is, akar is

Lenni Segitségünkre, Scit enim pater Vester, quia sis omnibus indigetis

Mert tudgya a tü Atyátok, Hogy ezek nélkül mind Kütkölködtök. Atyá

nak nevezi Magát, Hogy ne kételkedgyünk, az ö Szivünk való Szeretet

ben, és voltában, Vigáljuk meg tsak edgy kevéssé, Ezt a három

Kötskál: Scit pater Vester, Tudgya a tü Atyátok, Az ö szent Semei Heb. 4. v. 13.

elött: Semmi sem Lehet ell rejtve, ell titkolva, omnia Nuda et aperta sunt

oculis ejus. Mindenek Mezitelenek, és ki nyilatkozva vannak, az ö

Szemei elött. Mindenek az ö gond viselésétöl függnek, A képpen

Hogy az edgy Leg kisebb alkotmánnyára, Mint sa más egyébre gondgya

nem volna.

Találtatnak oly Mesterséges képek, Hogy akár Hová fordulyunk,

mindenütt reánk nézne. De az Istennek szemei sokkal sokban reánk

Figyelmeznek, mindenütt kövétnek bününket, Lattyák tselekedetinket, Sap. 8. v. 1.

minden ügyünket, Bajunkat; Attingit a fine usq; ad finem fortiter

et disponit omnia suaviter. Ell ér végtöl végig erössen, és mindeneket

gyönyörüségesen ell rendel, Örökös Sogva által látta, a mik voltak

vannak, Lésznek, és Lehetnének, Sak az Atsalatak, és kitsin hitü

Kereszténység, Mondgyák, Sak Gyák, Hogy az Isten nem tudgya, nem

Lattya Kütségünket, Nem gondol, a Földiekkel. Nosa meg fork olyja ötöt

CVR 90
1. 6273

Ferem. 32. V. 19.

Jeremiás Próféta: Cujus oculi aperti sunt, super omnes vias filiorum Adam
Kinek szemei nyitva vannak, az Adám Fiainak utaira, hogy tudgya
ö, Fogyasson mü magunk, minden fiúkölködésinkel.
És tudván sokk gondot viselni reánk, mint sem mü ömön magunk vi-
selhetnénk magunkra, Midön Alutzunk, vagy vetteg ülvén semmitöl
sem tartunk, Akkor távoztattya el tölünk a tüzelö károkat, szeren
tsétlenségeket, Midön mü egy szelet kenyerel, egy puha Ismeröl ell
tsöltünk, Kiz Annyit nevel, és már hámunkra ell rendel a Mezöben,
Minden Buza szemet, a mely tiz, Husz Mér földnire is távol vagyon,
Bizonyos Embernek portioja öröktöl fogva ell intézte.
Anna szál Fa, mely meg az erdöben vagyon, teged fog melegitteni. Anna
Gyapju, Melyet meg a Sárán Fordor a Fiú, tég fog ruházni, Anna darab
Kus mely most a Tzékban fö, teged fog táplálni, Avagy a szegény
Krabolnak, kpotálybéli Kóklüsöknak, Avagy a mindenektöl ell hagyo
tott Sinlödö Beteg Nyavalyásoknak küldeni. Anna viseltes Ruha
Bizonyos árvának, az Isten rendeléséböl fog adatatni. Edgy szóval
Semmi sem esik, történik, a mitt öröktöl fogva nem tudott, s ell nem
rendelt volna az ür Isten.
Tudode Magad ok Ember! Hány szál Sajád vagyon? Nem tudom azt,
mondod, De mi szükség is volna azokat meg olvasnom, De az Isten meg
azoknak is tudgya számát, A mint Krisz Urunk maga meg Vallyja,
Matt. 10. v. 30. Vestri autem Capilli Capitis, omnes numerati sunt. A tü fejének Sajszá-
lai pedig mind meg számláltattak. Egy szöpp Ipsö, Egy fa Level, Le
nem Sül, Le nem esik Isten akaratatya, és tudta nélkül, Minden kis
állatokra, apro Bogarakra, Halakra, Madarakra, ki terjed az ö
gond viselése. Mennyivel inkább tehát gondot viszel reánk, a kiket
maga ímeretére, Ditsöretére, és az örök Boldogságra teremtett.
Mély vagy Reménységünk, és vigasztalásunk támadhat nékünk
Zsol. 39. V. 18. ebböl, ki ki Bátran, és Bizodalmason mondhattya K. Dávidal: Ego
autem Mendicus sum, et pauper, Dominus sollicitus est mei. En

pedig

Pedig koldus vagyok, és szegény, az ür szorgalmatos felöllem.
En nyomorult Ember vagyok, sok testi, és lelki inségekkel küzd
gatásokkal környül vétettem, De azért szétségben nem esem,
Mert mind ezeket tudgya az én edes Istenem. Dominus sollicitus
est mei. Az ür szorgalmatos felöllem: sőt tudgya ö, és mindenek
ben reám vigyáz, figyelmezz azért telyjességgel fiui bizodalom
mal reá, Mert: Cura est illi de te. Mert vagy gondgya vagyon te reád.

S. Zdics.

Sőt Páter: Tudgya az én Mennyei Atyám, kinek mindenekben
végtelenben, az ö Istenségre Gatalma, Az az Isten, a ki mindeneket
semmiböl teremtett, Rendelést nékem is edgy kis Sajékot. Az az
Isten, a ki Gatárt rendelt a Tengernek, a ki az ostromló szeleket,
miktor akarja meg Zabolázza, Engemet is minden testi, és lelki
inségeimtöl meg öltalmazhat. Az az Isten, a ki edgy makból vagy
szerezhat nevel, engemet is, az én kevés szükségemböl ell táplálhat,
Az az Isten a ki a három ifiat, a Babilóniai tüzes kemenczében,
sírást a Tzéthal gyomrában, Dániel Az oroszlányok Vermében
meg tartotta, Engemet is minden veszélyek között életben meg tarthat.
Az az Isten, a ki kevés kenyérrel négy ezer embert, a pusztában
meg elegittett, Engemet is appró szeletzeimmel, árva Gyermekeimmel
gondot viselvén ell tarthat. Az az Isten, a ki az egész Földnek kerek
ségét, a mely szak számlya a mü Lábainknak, minden esztendöben
Földellö Füvekkel, ékes virágokkal, termö szemetekkel, fel öltöztetni
ékesitti szükségre, az én Testemet is Be Federheti, illendö Ruházattal.

Oh szerelmes Istenem! Hiszem én hogy minden fáradság nélkül
vegbe viheted mind ezeket; Mert non erit impossibile apud Deum omne Luc. 1. v. 37.
verbum. Nem lészen lehetetlen az Istennél semmi ige. Azért reád
Bizvan Magamot Bátran azt mondom: Dominus protector vitæ meæ Zsol. 26. v. 2.
a quo trepidabo. Az ür az én életemnek oltalmazója, a kitöl rettegek.
Mind azon által még is azt mondgyák némelyek Magokban, Tudgyuk
és látjuk, hogy tudgya az ür Isten minden Bajunkot, ügyünket,

Segitsétne is Rennünket

CVR 90
1. Cl 273

Segétsetne is Benünket, De nints mindenkor kész akaratlya, Mert
mayd csak nem minden nap tapasztalyuk, hogy a mü nyomorú
ságinkban, keserüségeinkben, akár mint forrja kiáltsunk, s folya
modgyunk, minden vigasztalás nélkül Tagy Benünket.

De Leheretlen ez kedves Atyafiaim: Isak hogy nints erös álta
tos Hitünk, Reménységünk; Non desit: Vgy mint Arany Száju Sz
Iános: Scit Deus, sed scit pater noster, ut vos in Majorem spem
durat. Nem mondotta hogy tudgya az Isten, hanem hogy tudgya
a mi Atyánk, hogy titeket Nagyobb Reménységre gerjesszen:
Si enim Pater est, non potest despicere filios. Mert ha Atya meg
nem vetheti az ö Fiait: qualis enim pater est, qui Sustinet etiam
necessaria filijs de se. Mert Mitsoda Atya az, a ki még azokban is
a mire szüksége vagyon, Fiaira gondot nem viselne. Ha csak
Hatalmában vagyon, hogy azokat segitsese, Nagy Tyrannus volna az
a ki ételt Talo Fiának, Kenyeret nem adna, Ert pedig a Mi kegyes
Mennyei Atyánkról, éppen nem mondhattyuk. Mert a mint Tertullianus
Mondgya: Tam pius Nemo, Tam pater Nemo. Senki sints oly kegyes
Senki sints oly Atya, a ki tulajdon vérét, egyetlen edgy életét érét
tünk Fel áldozta volna.

Sőt midön az Edes Atya, vagy Anya Gyermekét el Tadgya, Es
a kegyes Atya gond viselése alá fogadgya, A mint ezt Dávid
Király nyilván tapasztalta, Mondván: Pater meus, et Mater mea
Ezsal. 26. v. 10. dereliquerunt me, Dominus autem Assumpsit me. Az Atyám, és Anyám
ell Tadtak engem, Az Ur pedig Fel vett engem, A kitsi gyenge
Ismael Annyától a Fa alatt ell Tagyatatván, Komjan meg Sőt vól
na, ha az Isten Angyala örök kutat Nem vezette volna, A kis
ded Moyses, Selyemével edgyütt, a Nilus vizében ell merült volna,
Ha gondgát, nem viselte volna, Az Istennek Titkos rendeléséből
a Király Leánnya.

Mit Reflectálnak Tehát, Mit Tanitsonak az Istennek gond viselé
sében? Mái Napig is azt parantsolgya Isten Nékünk: Fiz Ergo

vos

vos orabitis, Pater Noster. Tü Azért Igy imádkozzatok, Mi Atyánk Isten, Matt. 6. v. 9.
Hogy tudni illik, mint a gyermekek Edes Szülőjökre, Ugy mü is Min
den gondunkot réá Bizzuk, Minden Reménységünket Benne Selyes
tsük. Attyok Szájával a Gyermekek, Satkor, Serkér is Napjában
vigan esznek, iszsnak, Nem is tudakozzák Draga a kenyér, avagy ólts
minden gondgyokot Attyokra Tamaszthyák, Sőt Sa tudakozzák, azt a
Feleletet Sallanák, Mi Gondotok Réá. Nékiek csak az a tü kötelessé
tek, hogy Só Sogodó, Aitatosok, Só Tanulók Legyetek, A Többit pedig
reánk Bizzátok. E képpen kivánnya Tőllünk is az Isten, Azért
Nagyai Edes Atyánknak Szóllya, Meg elégtik Vélle, Sa mü jó
kereszténnyek Lesünk, az ö parantsolati Szerint meg tartyuk, a
Többit pedig Reá Bizzuk.

Oh mely Nagy Lelki tsendességben, Békeségben élnénk, Sa Telyes
Kizodalmunkot Benne Selyesitnök, Hogy pedig azt Bennünk Gya
rapitsa, Hasonlatosságot Vesszen a Madarakról. Tekintsétek, Ugymond,
Az Egi Madarakot, Mert Nem Vetnek, Sem aratnak, Sem tsürökben
Nem gyüjtenek, és a tü Mennyei Atyátok táplállyja azokat. Nem
Betsületesebbek vattoke tü Azoknál? Az az Mint Sa mondaná, Nem
Volna sok eshe az olyan Atyának, A ki Marhái, Kutyái, Lovai
Tizlalná, s Sajat Fiai pedig Koptaltatná, e Szerént az ökros rend
Tartás ellen tselekedném én is, a Tü Mennyei Atyátok Leven, Sa
a Verebeket, Harkályot, varjakot, Kányákat táplálnám, Kollatok pedig ell feletkezné?
Nem Feletkezik ell Tehát Kollatok, Tsak az ö Parantsolati meg
Tartsátok, és Ugyan azért Sirdeti Jesus Sirák Fia: qui timetis Do Eccl. 2.
minum, Sperate in illum, et in oblectationem Veniet vobis Misericordia. v. 9.
A kik az Urat félitek, Bizzátok ö Benne, és gyönyörüségtekre Lészen
nékiek az Irgalmasság, Tudgyátok meg Hogy Senki, a ki az Urban
Bizott meg nem Szégyenült, Mert ki Maradott meg az ö parants sza
tiban, és ell Tagyatott, vagy kitsoda Sitta ötét Segitségül, és meg utálta azt:

Edgy Kival

1. d273

Jsa 3. v. 10.

Edgy Kival, Hogy most többeket ell Talgatsak, Otte a vegre pa
rantsolta Isten Szarás Prófétának, és ő utanna minden Isten
fiejét Jüdeső Lelki Atyáknak: Dicite Justo quoniam bene. Mond
gyák az Igaznak, Hogy Jól vagyon dolga.

Vallyon Tebát Szerelmes Istenem Jüdeseme minden benned Bizó
Jüeknek, Hogy Jól Lészen Dolgok, Jgen is ugy mond, Minnyajonkt
Szátran Jüdesed. Oredgy Leg elsőben is, Arrásoz a Kegeny meg
Károsodott emberben, a ki Nagy Igazságtalanul, Mászoktól ell
nyomattott, Mondgyád néki: Hogy Bennem Bizakodgyék, és en ötöt
Meg Segettem, ötöt Nem Hagyom, ellenségin, en állok Protuk.

Menny ell Arra meg keseredett Ozvegy Aszonyoz, ki most min
den Segitségtől, Vigasztalástól Meg Fosztatott, Sok apró árvái közöt
nem tudván Kiket Folytamodgyék, Mint a Zápor elsö tsorogmak,
Könyvei, Mondgyad néki Bennem vetse Reménységét, Mert rövid
idö mulva Jell Belül Fenyes Napja, a mely Lészen gyászos életé
nek Vigasztalója.

Menny tovább Arrat Agyban feküvö, Sok idoktól fogva Sinlö
dö Betegben, s Mondgyad néki, Hogy az az Isten, a ki még a
Verebekre, Kargatozó Madarakra, Sene vadakra is Gondot Viselt,
Tsak Reménységének Vas Matskáji, az ö Irgalmasságának
tengerébe vesse, Nem Sokgya ötöt ésel meg Gatni, egességében
meg Vigasztallyja, Belsö Sugarlási által Jól gerjesti Kivánkozását
Kedvnak jó akarójinak, Hogy vagya Könyörületesek Legyenek.

Menny ell ürölyjára, annak Ugye Sogyott Atyákhoz is, a ki
idején korán, Edes Attyoktól, Anyyoktól Meg Sosztattak, és Mond
gyád nékik: Curam Jam. Jól Lesz dolgok Sa mindenektől ell
Sargyatatnak is, Mert, en Lészek gyámoltok, Jutatok gond viselö At
tyok, ha Nagy Bizodalommal Sozzám Sölyjamodnak.

Ell Nem Sargyarom en itten ort a Kép Tebát, melyjet Sagya
nékünk edgy tanuló Ifiatsko, Or Jól Lesét gond viselés nélkül

árvái maradva

árvái maradva, De ostoláit meg is ell nem Sagyá, Bizbán az
Istenben, es a Boldogságos Kúzben, Hogy reája gondot viselne
nek, Történek pedig az Istennek kendeléséből, Hogy minden ótko
Lában menne, maga kalaúzi Játán vitte Kevés portékáit, Sib, Szab,
egyel vasút, kinek elejében Szüvén történetből Boromeus Cardinalis
Ki is meg állitván az ifiat, kerdezé tőle Hogy Szuá menne,
Felelvén Ugy mond, az ótkolába, Méltóságos Nagy Atya, Ismeg
Sohultatván kérdezé Boromeus, Ugy mond az ifiunak: De ki fog
téged ottan Fiam Kulsázni, taplálni, Az ugy mond az Ifiu, e
Leg Kisebb gondom, Kergalmatoságom, Mert vagyon nékem igen
gazdag Jó Atyám, es Mindennel Biró, Tekgyes, és Irgalmas
Szerelmes Anyám, Ezek tudom reám gondot viselnek, Vallyon
Tebát Jól Laknak a fe, Ezen gazdag Kúlsö, Felelvén az ifiu
Ugy mond: A Magos Egekben, A pedig nem más Hanem a
Kis Jesus, és az ö Szent Anyja Maria, Halván a Sz Cardinalis
Az Ifiunak magát Kárositó Sujtató Szavait, örömében Szemei
Nedves Könyu Sallatára fordulának, és az ifiunak Látván tellyes
Szent indulatyát, Azonnal maga gond viselése alá Fogadá, mind
addig tiszteségesen Kutatta, tanitotta, valamig ötöt Kivánsága
Szerént Szerzetes Klastromban Nem Sáhitotta, a Jól is életét ötsületen folytatta.

Ö vajsa Keresztény Lelkek mi is, a mi Nyomorusságinkban,
Ugyesszegyott Voltunkban, ily Nagy Bizodalmas Reménységben vol
nánk, a mi Szerelmes Istenünkhez, Mennyei Tekgyes Atyánkhoz
akkor tudom, Vélna mindenkor Segedelmünk, Sóha Sukségünket
nem Sapasztalnánk.

Vessük Tebát ez után minden Reménységünket, egyedül az Istenben
Mert ö tudgya minden Sukségeinket, Segeltsét, s akar is, Segelteni
Benünket, Projice Solicitudinem vestram in eum quo
niam ipsi Cura est, de vobis. 1. Pet. 5. v. 7.

Hanem: Omnem Solicitudinem vestram projicientes in eum quo

minden

CVK 30
1: d273
FOTO

Minden szorgalmatosságtokat az Istenben vessétek, mert ő
néki gondgya vagyon reátok.

Mind azon által még is azt az edgyell, sorsa tészem
útólyjára, a Mely szókkal Biztsekedik a mai Szent Evangeliom
Hogy Szarmad napiol fogva álhatatosson követte a szerez
Jésust, Tü mindenekben keressétek ötöt, s midőn keresitek
Nem fogtok ötöt, Hanem velle edgyütt, Minden szükset Tel fo
ráltok, valamelyekis szükségtek vagyon. vr. Amen.

CVR90
1. d273
FOTO

+

DOMINICA VI. POST PENTE costen.

Marci. 8. v. 2.

Ecce iam triduo sustinent me, nec habent quid manducent.
Imé harmad napja hogy velem vannak, és nints mit enniek.
Sensus: In seruitio Diuino non negligenter, cum mansuetudine, sed diligenter et solicite sine mansuetudine laborandum est.

Mikor az Isten Könyvében olvasom, vagy elmémmel ezemben forgatom a mái Evangyéliumban említett együgyü történéseg Burgyosságát, Melyel a mü edes Idvezitönk Burgyosságát tanittásait bizonjabbra, és sárad Szatisfactiot Krisztus urunkot követvén, minden uralom nélkül, az ö predikatziójai fora való intései Szolgatta, Pirult orczáival, és fájdalmas szemmel nézem, a mü nyomorult időnknek keseredelmes rótseséit, álmas pusbasságait, fora való tunyasságait. Amazok városokat pusztán hattak, és meghse Parádoltak Krisztus után, hogy az ö hájából Mennyei Tudományt Szallanának, mü pedig házunk mellett, városunk közepin lévö templomon, ha is Restelyjük be lépni, az Isteni tanittás Szallására. Amazok Szükra és Szeredekre való gond viselést félre tevén, Szükségekre való visgálást, ell mulatván Krisztust keresték, és követték, Mü egy Kis alkalmatosságért, Egy Kis Szükségért, egy Szokadalmi nyeresség kufárkodásért, az Isteni hivgálatokot Szára hadgyuk, mint ha dolgaink között utolsó volna Lelkünk idvessége. Amazok ell Felelkezvén testek táplálásáról, és életek meg tartásáról, Lelkeket tizlalták Isteni dolgokkal, a Mennyei Tudomány ra ellen figyelmezvén, Mü pedig a testi alkalmatosságokot Korgalma Soson üzzük követtyük, Lelkünk szükségét, és táplálását Szára vettyük és hadgyuk, álmas szemekkel keresük. Amazok Fárad Szalatban Munkával Szarmad egész napig Krisztus után Szálltak, és az ö tanittásától függöttek, Mü pedig egy oratskáig alig maradhatunk a Templomban, akkor is hun nyodozunk, és az Isteni hivgálatban Foglalt kevés időt, majd ejtendőnek áltjuk.

Sanét vagyon hogy amazok, a Kik semmit sem gondoltak a testi hogyal Szükségekről, s világi táplálásról, hanem csak Krisztust követték, És az ö tanyitását hallgatták, Jest szerént is bőségges eledellel táplálkattak,

Ugy hogy

1. d273

Ugy hogy több maradna, hol Lakások után, hogysem a mennyit elejekbe
tettek vala, mit pedig a Kik csak a mulandó Jókon kapdosunk, Lelki
áldásoktól meg fosztatunk, és a Testi Jókból is üresen maradunk, Mert
az Istennek igaz itélete, Hogy a Kik őtet mindenek előtt, és mindenek felett
keresik, Ő velle egyetemben, minden Jókat nyerjenek, és veknek, a Kik
pedig a világi Jókért az Isteni Jókra Sadgyák, Istennel edgyütt minden
ell veszünek. Es valósággal reájok teljesedik, A mitt Aggdus pró
fétánál olvasunk: Hogy a Kik magok Jólga után kezdnek az Isteni
Jótgálatkoz, Ja Jókat Kántanak venek is, kevesét aratnak, Ja Jókat
esznek is, ésen maradnak, Ha Jókat gyüjtenek is Ki Hull, mint vala
Zenekerlen Zsakból, Minden vagyonok oda Lésen: Seminastis multum
et intulistis parum, Comedistis et non estis saturati. a Kik életeket
pénz gyüjtésben töltik, végre üresen Fanályjak Marokból.

Kedves Halgatóim: Hogy mi ennek a kristus kivetö Buzgó kög
segnek példájából, a Tökéletes Lelki életnek, egy igen szükséges
fundamentumát meg tanúlyjuk, és azt életünknek minden napjaiban
elmenkben tartsuk, és viselyjük, Meg mutatom e napi tanittásom
ban: Hogy az Isteni Jótgálatban, és idvességünk keresésében, nem
ünnep, ámmal, Nem tunyán, és Rután, Nem restül, és álmas fem
mel, Nem Lágyan, és Unakozva, Hanem ebren vigyázva, Sózaron
Forgalmatóssággal Szaratlatlanul, Unakozás Nélkül, Kell munkál
kodnunk. Kérem azon a Szent Istent, Hogy mig ezekről való rövid
tanittásomot Folytatom, Nissa meg Szivünket ennek értésére, és kö
vetésére, Halgassátok el végzem.

Prov. 6.

Olvasom Hogy Miklós Próféta könyvének Satodik Részében, Azon
tudakozódnak vala az Israel Fiai, Mivel Lehessen az Istennek kedvét
találni, Mivel Kell Szaragjái engesztelni? Es ajánlották arra Szép
Áldozatot, Hogy Ja ezer kosok, Ezer Bozsuk, Sőt Magok gyermekek
nek Fel áldozását kivánnya és az Isten, képek Fel áldozni Bünök
Terhének könnyebbitéséért. Tartoztatás Nélkül, mind ezekkel kéd
vet keresnek Istennél, Ezt Szavain Miklós próféta Fel kiálta

Mich. 6. v. 7.

vijd meg

nyitsd meg Fületeidet, Ó Ember, Halgass reá és meg mondom en, mit
kivan Isten tőlled, és mivel találjk kedvet ö náltad: Facere Judicium, Diligere
misericordiam: et Solicitum ambulare. Cum Deo tuo. Légy igaz, és Igyal
más felebarátodhoz, Istenedhez pedig Forgalmatosson Faj. Istenre Nézve,
egyebet nem mond a Próféta Kivánságának, Hanem a Szeretny Forgalmatóságot,
oka ez, Mert nints Szivet Reménységet, Szeretetet, Unnep Hentelést, és egyéb
Szivességeket kivan Isten tőlünk, De mivel a Kit Forgalmatos az Isteni dol
gokban: Nihil negligit. Semmit el nem mulat, Kitül Lehet, és gyakorta minden
Jóknak az, Hogy Forgalmatosok Legyünk az Isteni Jótgálatokban: Azt az
Isten parantsolya, Mojses Ótödik könyvének 24. Részén a Szót azt mondgya:
Custodi Solicite, Lelkünket őrizzük, de nem akárminl, Hanem Forgalmatos
és Tunyaság Nélkül Kit kivánnya, Hogy be teljesitsük a mitt parantsolt,
quod praecepi implete Solicite, Cum diligentia Cuncta facite. az ö Eccl. 4.
parantsolati mondásit Forgalmatossággal be teljesitsük. Nehéz
remissus ejse in operibus tuis. Légyjek, ez pusák álmasok ne Legyjenek
a ti munkáitokban, Mert Isten előtt, qui mollis est in opere, frater
est Suus dissipans. a Ki Lágyan nyul dolgához, olyan mint a Ki
Rontószolya Fihozzája Társait, Azért Ja Isten előtt kedves akarok
Lenni: In omnibus operibus tuis prudenter esto. minden dolgaid
ban Jenn Jósz, ugy Szeleksséd minden munkádot, a mint Leg Jobban
és Forgalmatossabban Lehet, Mert mi képpen gyülöli Isten az olyat
Kik erejek Felett igyekeznek, ugy azokat is kárhoztattya, Kik non Jerem. 48.
Juxta quod poterant Conati Sunt facere. Annyira nem igyekez v. 30.
nek a mennyit Szelekedhetnének, Hanem Sátra maradnak, és ugy
Járnak mint az Israel Fiai közül, Kik röstségek miatt Sátra
maradván, Le vágjatának, és Fövel emésztetének meg a pusztában Deut. 25.
Mikor arra kötelez Isten Sogy örizkedgyünk, azt akarja: Cave
tibi attende diligenter, Sogy ez a vigyázás Forgalmatos Légyen, Eccl. 13.
Mikor azt Jelenti Sogy kedvesen véjri Tőllünk, Ja Jót tiszteljük
Melléje adgya Sogy azok tiszteljék, kedvesek, és Szükségesek: qui amplani
Diligenter Diligunt Deum a Kik Forgalmatoson Szelekednek
és tiszteljk az Istent

I. 2273

Z. ad Tim. 2. v. 15. Ep. 4. v. 5. ad Rom. 12.

Es tsiellik az Istent, azok szerelik ö Szent Felségét.
Az uj testamentumban is Sokszor és nyilván parantsolya Isten, hogy Lelkünkre, Sollicite szorgalmatoson gondot viseljünk, az egéssegeet Sollicite szorgalmatoson őrizzük, Minden tselekedetünkben: Sollicitudine non pigri, Restseg nélkül szorgalmatosok legyünk. Mais Sokkal ugyan ezen szorgalmatosságra kötelezetelünk, mikor Isten azt parantsolya, hogy az idvessegés dolgokban fáradgyunk. De nem késedelmesek, Hanem instanter Untalan, Küntelen, Minden Lágyittás, és fáyittás nélkül, Máthez azta emlékeztet, hogy Ha az Istent szorgalmatoson, és Küntelen nem Felejtjük, Sanar ell esünk és ell vesztünk, Szent pál is az Ephesumbelieket azta intette: Vigilantes in omni instantia. Ha veszni nem akarnak, minden fáyittás nélkül vigyázzanak.

Ert az idvessig dolgában való szorgalmatos serénykedést. elénkben akarván adni a királyi Koronás prófeta Szent Dávid, azt irja maga Felöl, hogy ö az Isten törvénnyét szerette, és ürsötte, vesementer Nimis: Feletteb, és telhetetlenül. Hozzá adgya hogy Boldog, a ki: in mandatis ejus volet Nimis. Feletteb vigyekezik az Isten törvénnyének telyesittesére, Mert Meny országot senki erőssak nélkül ell nem nyeri, és tsak: Violenti rapiant illud. azokat a kik körmös szerrel szorgalmatoson, vastagon nyulnak annak kereséséhez, és meg szerzésehez.

Matt. 11.

Ha edgybe vettyük a mü munkáinkot, akár azokka a Bokrol szinnyaival melyzeket ell szerülünk, akár a Dicsösseges Sóktul, Melyeknek ell nyerését remélyük, akár az Isten Fiának Sok szenvedéseivel, Melyzekel eszettünk Fel váltat, vagy az Istentöl vett Sok Sókkal, vagy az Istennek Méltosságával, Melynek szolgálattyára küldettetünk, nem Sogy Feletteb valók, De semmiek ezekhez képest, minden szorgalmatoskodásink, és fáradságink. Hanem azért mondatik Feletteb valónak, az igazak igyekezete, Mert Serenyeb ben, és Nagyobb igyekezettel forgodnak az Isten szolgálattyában

Sogyfem

Sogyfem egyéb akár mely dologban, mivel tudgyák Sogy Isten nek ki adott törvénnye szerint, Maledictus qui facit opus Dei negligenter. Atkozott ki az Isten szolgálattyában restül tunyán és mulatozva fár, a ki szabádul ell akarja venni a napi bért, nesa fél napra sem dolgozott, tunyán, s unakozva nyulván munkájához. Jerem. 31.

Nem ok nélkül kötelez tehát a Boltz, Sogy in omnibus operibus esto Velox. Minden isteni dolgokban legyünk, gyorsok, mert nesa szabad a mü dolgainkban, valami tunyaságot, és idö vontatást elegyitenünk. De az Istenhez való dolgokban gyorsaság kivántatik, Sokkal Kebb és gardabgabb vala az Isten templomra, Melyet Salamon épitte, Sogy sem a királyi palotza, Mind az által a templomot Sét esztendeig ell vége zette, a maga palotzájának épittését tizen három esztendeig vontatá, Mert Sollicite, instanter, vehementer, szorgalmatoson gond viselésel küntelen, és feletteb kell forgodni, nem akarja Isten, Sogy abban vagy kesten, vagy késedelmeskedgek, és Salogatva tárjunk, a mint ert világoson elénkbe adta két mondásával. Elsöször azt parantsolá Apóstolinak, Hogy mikor a praedikállásho kezdenek, senkit az üton ne köszöntsenek, Nem tiltotta Kristus a köszöntést általyában, sanem azt akarja, Sogy oly szorgalmatoson fárjanak az Isteni szolgálatban Sogy sa az uton talált ember köszöntése, meg késsenek, és tartoz tanak abban, sadgyák ell a köszöntést is. Másodszor azt mondgya: Sogy a ki sem Hideg, sem meleg, tsömört és gyomor emelgetést okvádást szerez Istenben. Az Angyali Doctor szent Tamás, A Hidegen a Sogányokot értí. A sem Hideg, sem melegen. a gonosz életü kereszténeket, és azt mondgya, a mint világoson a szent szában is olvasuk, szent Péter Levelének Második Részében, és a Kal Zsidokhoz irt Levelének tizedik Részben: Hogy iszalatosabb Isten előtt a gonosz kereszténg Sogy sem a vak pogány, De közönségesen ezokot értik a Doctorok, a sem Hideg, sem meleg embereken, kik nesa a Pünkösdnek Szabados Bünben, De mivel tunyák, késtek, és késedelmesek az Isteni szolgálatban, annak semmi üdö

és gyönyörüségét nem érzik

nem érzik, és így a Lelki édességektől meg üresedvén Tamar a világi gyönyörüségekre vetemednek, és istentől ki okádtatnak, meg undáltatnak, Mely országból ki rekesztetnek.

3. Reg. 18. Az Ur Isten Sem a Szánta Lapot nem Borsátotta az oltárhoz Sem a Szánta Barmot Be nem vette az áldozatba. Arral példázta Hogy nem kedvelli azok szolgálattyát, kiket a Szent Irás Claudicantes Szántaknak Nevez, Mert ott kivánnya Isten, Hogy Nem Kettőre, Máshoz, Nem

1. Cor. 9. Szántikálva, Sőt Nem is Széltáltal, vagy Lapu Hallagástal Járjunk az ő uttyán, Sanem mint a pályra futók, a Fel tett ajándéknak el nyerésére Függesztvén Szemeinkel: Curramus Telyes erövel Szaladjunk, és Fussunk az Isten szolgálattyában.

Psal. 118. Illyen volt Szerecz Szent Dávid; a ki Magáról ott Mondgya: Viam mandatorum tuorum Curri. Hogy Tudva Sát az Isten parancsolattyán,

Psal. 41. Nem is Lapu Futással, vagy Tarkas Ügetéssel, Hanem: quemadmodum desiderat Cervus ad fontes aquarum Mint a Szarvas mikor a Vadászok kergetése, és Sebesittése után Szomjuságát akarja oltani, Hegyen völgyön, Erdön Mezön, és Sikon, Járó Szakatban Sebes futással menyen a tiszta forráshoz, úgy Szel az ő Lelke Istenéhez, a kinél vagyon Fons vitæ, Fons aquæ vivæ. Az élet vizének eleven kut Feje.

Psa. 21. Ez Tehát az mitt Isten kivan mü töllünk, Hogy Szorgalmatosan Sárjunk az ő Szolgálattyában, Szavás Prófeta által ott kiáltya Fülünkben: Si quæritis, quæritis, Ha az Istent keresitek, keressétek, Az az nem Szival, Sanem valósággal keressétek, nem Lagyan, Sanem erősen keressétek, minden módon az ő utát Fel keressétek, Minden munkát, és Fáradságot Fel vállallyatok, Hogy az Istent valóban Fel találhassátok, mert nem akar mi keresésel fáradtatik Fel az Isten, Sanem Cum quæritis Dominum Deum tuum invenies, Si in toto Corde tuo quæritis. Ha Telyes Szivel, és minden tehetséggel keressétek Fel találhassátok, Azért arra kötelez minket a Krisztus, Hogy oly Szorgalmatosan keressük az Isten országát, mint a kereskedő Ember a garas Dragságot, Halottat ke, Szorgalmatosabb Ugyazást, vagy Szaporább

nyukszakatban

nyukszakatban szorgolkodnak, mint a Szalamárokban, Ezek éjjel Nappal azon gondolkodnak, mint öregbitsék Szénkével, mint Szaparitsák, Szőlőjüket, Semmi alkalmatosságokat a Szól Láttyák nyerességeket el nem mulattyák, Semmi veszedelemtől Nem rettegnek, Semmi fáradságot nem restelnek, Semmi Szenvedést nem Sajnálnak, Sőt nyer Sessenek, Olyjan Szorgalmatossággal tehát Szándyunk mü is az Isteni Szolgálatban, Szunkban ülvén, utakon Járván, Fel költünkben Le Fekünkben, Az Szorgasuk elménkben, abban Szaporitsuk ugye Szerelmünket, Hogy Isten ő Szent Felségének, kedvet, kegyelmet gratiát Szerezzünk: Erubescе Sion ait Mare. Az Szégyenség! Az gyalázat egy kevés Szószért! Szorgalmatossabban Szolgálnak Sokan az ördögnek, Hogysem az Istennek Meny országért, Gyorsabbak Sokan a Szalára, Hogy Sem az igaz életre, De ez a mü Istenünk Szegyelmes sége, Hogy Nóta mellett ott kivánsatnia mü töllünk, Hogy a münemü Szargy kedvel vétkezzünk: Decies tamen requisitamus eum? Tiz Annyival Szorgalmatosabban terjünk az ő Szolgálattyára, mint az által gyarlóságunkra Nézve, meg elégszik Sa annyi fáradsággal és Szorgalmatossággal keressük üdvességünket, a Mennyivel keresztük a világi Szokot, Sőt a Szükségtra Szivő gondosságokot, Annyi Szorgalmatosságunk pedig az Isteni Szolgálatban, az üdvesség keresésében Sa Nem Lészen, mint az ördög Szolgálattyában, a Szükségtra Szivő alkalmatosságokban, s gondosságokban, vallyon tegyetek ittetet, Mellőlk vagyunke a keresztény Névnek üdvére? Meny országnak ell nyerésére? Bizony ázra Sa meg gondolnok, Mirt teremtett Isten minket, e világra? Mirt Szozott a kereszténység világosságára? mirt Bélyegzett Magának, a Szent keresztségben? Nem egyébért Kedves Szolgatóim, Hanem Hogy tudni illik, ő neki e világon igaz Hüséggel Szolgáljunk, és a meg igyirt Boldogságot, örök üdvesség ell nyerjük: Creavit Deus hominem, in Laudem et Gloriam Suam ut illi Soli Serviat, et Fandem Salvus Fiat. Azért teremtette Isten az Embert, Hogy az Istent Siszelven imádvan neki Siven Szolgáljon, és Sólta

után üdvözüljön.

Ert az igazságot

CVR 90
1. d273

Ezt az Igaz Szóval mondám, Ha föl meg gondolnók, és eszünkben Vannék, elességes öröm volna, mely a mi Fanittásunknak elég Mes Sere volna, Mert Tunyaságunkat, az Istени Szolgálatban, az Idvesség Keresésében, Beléllünk Ki Kergetné, Kivánkel a Szegalmatos Gyorsasággal Fel gerjesztené, Fel Serkentené, Szent Bernárdról Olvasom, Hogy ő a Szerelés Tivatalnak Kötelességére akarván magát Fel gerjeszteni, ezen gondolatokat Forgatta elméjében, s gyakorta azt Kiáltotta magá Tól: Bernarde, Bernarde, ad quid veniſti. Bernárd, Bernárd Mire jöt Tél, s miért Sattad el a világot? Miért vetted Fel a Szerzetes állapotot Azért Hogy magad akarattyán Fáss, Hogy Tivalkodgyál, Hogy Semmi Fogyatkozást Ne érez alkalmatlanságot Ne Szenvedgy? Nem ony Nem Azért, Hanem veniſti ad Serviendum Deo, Hogy Szenvedgy, és Istennek Szolgálly: Cui omnis Creatura Seruire debet. A Kinek meg Kell Lenni Hogy minden Teremtett állatt Szolgálljon. Azért azza Vigyáz, a Mire Jöttél, Teljes gondod, és igyekezeted a Légyen, Hogy Istennek Szed vetkedgyél, Hogy Istennek Hiven, és Szorgalmatos Vagy Szerénység gel Tőtig Szolgálly.

Hasonlo gondolattal Kell minden embernek igyalni magát az Istени Szolgálatok Szorgalmatosságára, Gyakran azt Kérdgyük Magunktól ad quid veniſti? Mire Jöttél, Mitt igyürtél Istennek, mikor a Szent Keresztség által, Szüleles Szolgája Lettél az Istennek, Azte Hogy Ördög nek, és a Világnak, Szolgálj, Azte Hogy Naponként, Istened et Frosm tod, Lelkedet Kurittod, Ismég a Bün alá vetted, Az Ördög Rabjává tetted. De vallyon miért Lettél e Világra? Azérte Hogy Barmokat Őrizz, Hogy Fatat Gizdallyl, Hogy ez Fényt Tölts el, Hogy az Emberekne Gyel Kedgyél? Ah mely Bolond ezre vetted vagy, Ha ezt gondolod, Az Isten tégedet: Creavit in Laudem, et gloriam Suam, ut illi Soli Seruias. Azért teremtett, Hogy őtet áldgyad imádgyad, és ő neki Szolgálly, Ez a te dolgod Kélyja, ez a te Szivatalod, Hogy neki Szolgálly. Az ezt valamit művelsz: omnia in Dei Gloriam fac. Mindeneket az Isten Di csőségére művelj, Fordozd avval Hogy mindeneket az ő Dicséretére és Szolgálatyára igyázz.

Az Vilá

Az Világ mindenkor Szemed előtt, azza Fordítsd minden igyekezetidet, Hogy Istenednek Szolgálj, minden egyéb dolgodat ugy Tartsd, mint ütköl Ki teresét, idegen munkát, melyjet inkább Szélben Kell Szoggni inkább vagy ell Kell Talaszani, Hogy Sem az Istени Szolgálatot ell mulatni.

Az Ur Isten nem csak dolgot adott, melyben Töltsük életünket Judni illik az ő Szent Nevének Dicsöretit, Hanem ő maga Lett pallér a Szánk Vigyázásban, Selen vagyon mindenkor, Minden Szempillantásban Szánk Vigyáz, Szemléli mitt művelünk, Szoványa vétzi Lépéseinket: Cunctos gressus Dinumerat. Ki Volna oly Szóf ell vetett Szatorna, Ki az ő Királyja Szeme Láttára Szes telkednék? Vagyone oly nap Számos a Ki Szerényebben nem nyul a dologhoz, mikor az Ura Láttya, Mitsoda orczá val mérünk tehát Resztelkedni, Ha Szüntelen Szánk nézne az Istennek Szent Szemei, Bezzeg Ga minden dolgaink Ki ő Szött elménkben Forogna, Hogy Selen vagyon a mi Istenünk és Szánk Vigyáz mitt művelünk Szerényebben, és vagy ő Szorgalmatossággal Fárnók a Lelki dolgokot.

Ah Ga az Isten Fiának e Földön egyeb dolga nem volt, Hanem Hogy a mi üdvességünket, és Lelki Sorainkot Fulyos munkáival Sőt Szeserves Kinokkal, és Szennyü Halállal Szerezné, nem méltóe, Hogy mi se Fáradgyunk egyebben, Hanem Hogy néki Szedvesködgyünk, Nem illendöe Hogy ilyen jó Urunknak, a Ki ezen Kivül vs, minden napi Sok testi, és Lelki áldásokkal Telyesitt, igaz és Sio Szor galmatos Szolgái Szolgállói Legyünk, a mi Urunknak Istenünk.

Azért Szedves Szabatóim: Usquequo Claudicatis, Si Deus est Deus Sequimini eum, Si autem Baal Sequimini illum. Mitt Szán Tikáltok, mitt Resztelkedtek, Ha Isten Uratok Szolgáljatok an nak, Ha az ördögöt Sigyétek Isteneteknek, az után járjatok, De egyszersmind Kéi Urnak nem Szolgáltatok, Mert épen

3. Reg. 18.

Kivánnya Isten

CVR90

1. d273

3. Reg. 3. v. 26.

Isa. 18. v. 30.

Kivánnya Isten Kivületet mely elevenen nem marad
Ja Kit Felé szakad, Annak okáért nem akarja azt Isten
a mitt ama gonosz Árony, Hogy az eleven Kit Felé vágyat
Fajsék, Hanem, vel Fitum, vel nihil, Vagy éppen egéfsen neki
ódgyuk Kivünket, vagy semmit se ódgyunk, Evangyftatum
est enim Stratum ita ut alter decidat, et palium Breve utrum
que operire operire non potest. Igen Kiefheny a mü Kivünk
dógya, igen rövid annak palástya, Legfe, Kettőnek nem elég
Hanem éppen vagy Istennek Kell ódnunk, vagy ördögnek, Aért
Si quidem vis, quidem, Ha az Istent Keresni akarjuk, Kerefsük
valóját ban, és Ugyan Evangalmafson, Festinelvs ingredi in illum
requiem. Ne Leválljunk, Hanem Liefsünk, Ne Ballagjunk, Ha
nem fufsunk Krisztus után, Nem immel, ámmal, Hanem Szive
Evangalmafos Serénységgel Kótgálljunk Istenünknek, s Kiesé
sük idvefségünket.

Hogy Lefsen Hogy az Mái Evangyeliumbéli eddgy Ugyü, Ne igen
Buzgó Kódséggel e világon is Vigafztaljon Istenünktől vefsünk,
és a Mais világon is, a Mennyei Dicsőségnek Birfségesse
Dicsőségével meg elégitteffünk. Amen.

CVR90
1. d273

DOMINICA VII. POST PENTE.

Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excinditur, et in ignem mittitur. Matt. 7. v 19.
Minden fa a melly jó gyümöltsöt nem hoz ki vágattatik, és a tüzre vettetik.

Sensus: Ut non deleamur de Libro viventium, et ne exscindamur, et Justo arborum viventium: semper faciendo Sani opera Bona, et non est Separandam abillis.

Az Istenben gyönyörködö Gondolkozónak, Korgalmatos gond viselése az, hogy
Nem csak illatozó virágokkal, és az Aptalt farto Velemenyekkel, vagy csak
árnyékot farto fákkal ékesitsék Kertyeket, hanem azok mellett gyümöl-
tsözö, és leg fobb gyümöltsöt termö fákat is rendre ültetik abban, a
Kik közül Leg fobb, és gondosabb garda Lévén a mindeneket Teremtö
és semmiböl alkotó Isten, a Ki elsö Munkái között, egy Kertnek fo
gott munkájához, melyet ugy annyira, sok kép külömbözö virágokkal
és kép gyümöltsös fákkal fel ékesitett, hogy éppen gyönyörüség ker
tének Nevezne lenni: plantaverat autem Dominus Deus paradisum vo Gen. 3. v 8.
luptatis a principio. plántált vala pedig az Ur Isten ugy mond Moyses:
a gyönyörüségnek paradicsomát kezdettöl fogva. Melyet minek utána
nra ell képzelt, minden fak felett edgyell, oly fa-dállatost plántált,
és Helyheztetett abba, a melynek gyükere fel emelletnek az ég felé
és azért nem Földi hanem mennyei gyümöltsökkel teremne, fa-dállatos
fa mert erre nem csak az égi Madarak Kállanak, De maga is az
Isten Lakik rajta: Veniemus et apud eum mansionem faciemus. Ioan. 14.
fogadásra Kerént, ell jövünk, ugy mint a Kent Háromságnak Kenélyi,
és nálla Lakunk, De vallyon kedves Hálgatóim mitsoda fa ez?
nem más hanem a melyet Plato in suo Timæo: Arborem inversam
Visszá fordult fának, nevez, Judni illik az Ember: Julit ergo Dominus Gen. 2.
Deus hominem, et posuit eum in paradiso voluptatis. Vivé azért
az Isten az Embert, és Helyheztetté őtet a gyönyörüség paradicsomában,
de Bizony árra Nagy kezenkségü fa! nem erdöben, nem ül fölre

nem hasz és kevány

Dem Kiraz, és Szárny Földbe, Hogy ne találtám el vadulyion, ki ki
vadgyon, vagy Le vagattassék, Sanem a gyümölcsözésnek paradicsomá
ban, Jó termésre Be plántáltatott.

De Kedves Hallgatóim, oly ízetlen gyümölcsöt Isza, Hogy mint a
Bűnt, Hogy a miatt Kínsel termő földbe Vetetnek ki, a Föl^sa az igaz
más Isten, Kerelmes Kent Fiának Vérével Nem öntöztetett vólna, eddig
Reigen ki Káradván, örök tüzre Vetteték vólna, Mert annyit tett az,
a mitt mond Kent Pál az Ephesumbéliekneк: Gratia vobis
Deus autem qui Dives est in misericordia propter nimiam Caritatem
suam, qua dilexit nos, et Cum ejsemus Mortui peccatis Convivificavit
nos in Christo, Cujus gratia estis Salvati? Természnet szerint Sarag Fiai
valánk, De az Isten a ki gazdag az ö irgalmasságában, Hogy szerzetében
melyjel szerette minéneket, és mikor meg Sértünk vólna, s mint edgy ell
Károdtunk, meg élesztett a Krisztusban, a kinek malasztyából Kabadultatunk
meg, Meg Kabadulván azért a Tűztől, Hogyan csak Be ültetett minket
Az Anyaszent edgy Fa Kertében a Fiuk közé arra a végre, Hogy a
mit az első Fa ell mutatót, azt mü Jószágos Cselekedetinknek gyümöl
tsével, Selyre Fozzók, Mert a Szent Bonaventura tanittása szerént: Bona
arbor, est Bonus Fomo, Bonus Fructus est Bona vita. Jó Fa, a Jó tehet
Letes Isten Félö ember, Jó gyümölts az ö Jó erkölcse, Jószágos Cselekedete,
melynek abból meketh végére, Ha fohaszágai Látod Jó Cselekedetének,
Hagyái, és illatyai azon Fa gyümöltsének érzed, Ha kinéi vizsgálod meg
maradását tapasztalod, Annak kinéi Ha vizsgálod, a Jóres társalko
dásban áll, Hagya pedig ezen Fa gyümöltsének, a Jó Sirben, és Neu
ben Foglaltatik, Az Ige pedig az áttalósságban tapasztaltatik, és ízelí
tetik. Kedves Hallgatóim Illyen gyümöltsökkel kell nékünk, ter
mékenyeknek Lennünk, és Bővölködnünk, és nem csak egyszer kétheg,
Hanem szüntelen: ut fructus vester maneat. Hogy meg maradgan
Jó Légyen gyümöltsünk, és arral a Fa is meg tartassék, az az mü
Vallandó emberek, Mert egyéb azánt a következik: Hogy elpusztetur
et in ignem mittetur.

Ps. 2. v. 4.

L. Bonav. Ser. 3. in Dom. Denia.

Ki vagattatunk,

Ki vagattatunk, ki tüzöltetünk, az élők könyvéből, az élő fák kerté
ből, és az örök Kárhozat pokolnak tüzére vetetünk,

Mely Hogy ne történnyék velünk, Most azon szorgalmatoskodom, Hogy Uroo.
meg Mutassam; Hogy szüntelen Jót kell mivelnünk, és Jóra a Jótól
és annak tselekedetétől ell nem kell Károdnunk, meg nem kell arról
Undoznunk, Mig Tehát erről, Egy keveszet Hallok, szemes, és figyel
mes Hallgatást kivánok, ell végzem.

Fel tészem azt elöször Fundamentumul, a mitt mond Szent Pál Apt: Heb. 11.
a Zsidokhoz irt Levelének tizen edgyedik Részében: Sine fide impos v. 6.
sibile est placere Deo, Credere enim oportet accedentem ad Deum,
quia est, et inquirentibus se, remunerator. Hitetlen Sit nélkül
kedvesnek Lenni az Isten előtt, Mert az Istenhez Járulónak szinnikell,
Hogy vagyon, és Hogy az örök keresésnek Fizetője Légyen. Mindgyárt
az a kérdés Támad, Mitsoda Hit nélkül Hetetlen az embernek
az Isten előtt kedvesnek Lenni; Es a mitt a meg vakult Értelmesség,
Nem akar szinni, és érteni. Erre azt Feleli Szent Jakab Apostol, Jacobi. 1.
Hogy eleven Hit nélkül senki nem kedves Isten előtt, De mivel v. 20
eleven a Hit, Mi élepri azt, Hogy nem egyéb Hanem,
a Jószágos Cselekedet, Fides sine operibus mortua est. A Hit
Jószágos Cselekedet nélkül meg Holt, Azt mondgya az Emlitett
Apostol: Mutasd meg Nékem a te Hitedet Jószágos Cselekedet
nélkül, és én meg mutatom az én Hitemet, a Jószágos Cselekedetből.
Te Hiszed Hogy edgy az Isten, Jól Cselekszed, Az ördögök is Hisz
nek, és Félnek attól az Istentől, Vis autem scire Homo inanis
quoniam Fides sine operibus mortua est: Akarod pedig te
tudni ö Hiszágos ember, Hogy a Hit jó Cselekedetek nélkül meg Holt,
A mi mindenestől annyit tészen, Hogy az igaz, és idvezittö
Hitben, meg kivánnya tőllünk az Isten a Szüntelen való Jó
gos Cselekedetet, A Mely edgyik gyökere, és gyümöltse, az ég
felé Fel fordult Szárnak az embernek,

Kedves Hallgatóim,

Tiszteles Hallgatóim valaki csak akor kastya magát, Hogy ö Senkit nem kivan meg karositani, Senkivel nem veszekedik, Sámborul él, De a mellet, nem adakozik a Szegényeknek, sőt nem kezen ellenségének, csak annyi, mint a Leveles De gyümölcstelen fa. Annyi mint a piatzon Senyélö ember, ki Sa Senkit nem bánt is, De Senki neki trap Sem Bért nem ád, Igy a ki csak Hitben Bizván, sőt a mellett nem mivel, a Munkásnak jutalmát, mely nem egyéb Sanem, az örök Boldogság, azt Soha ne várja, mert Meny orszag nem a Senyélöknek, Sanem a Szegalmatosoknak, és a mivelőknek igyirtetett.

A mint erről Bizonyságot tészen Szent Chrysostomus, Anna Henyélökre Szóllozván, kik a piatzon Senyélve állánnak vala, a kik igy Szól: Quis otiosus qui opus Dei non operatur, kitsoda a Senyélö? Azt mondod, a ki az Isten dolgát nem miveli. Puta ki alienas res tollis, non es otiosus, Sed mortuus. Ás sőt gondolkodgyál, Mert mikor a Maiset ell vetted, akkor Senyélö nem vagy, Sanem épp en tellyességgel meg Sótrál, Ha pedig a Maiset nem vetted ugya ell, De a Magadéból Sem adsz, Henyélö vagy. Nem akarsz Henyélö Lenni. A Maiset Se vedd ell, és a Magad Szavaiból is adgy, és vagy munkálkodtál az Urnak Szőllőjében, és gyümölcsöztél, az ö Szőllös, és gyümölcsös Kertében.

Minden kor pedig nékünk oda Fel kell vigyáznunk, a Honnan vesszük áldásinkot, mint a Fa az ersőt, az egre melyről Sa ell fordulunk, Azonnal ell Száradunk, és gyümölcstelennékké válunk; Sőt vette ezt észre ama Tudós Bölts Szent Anasztázius, a ki a Teremtés idejében mondatot igéken igen tsudálkozik, Melyeket Moyses is maga első Könyvének, első Részében igy ir: In principio Creavit Deus Cælum et Terram. Kezdetbe Teremté Isten, az eget, és Földet, és edgy kevés vastatva, Más Képpen Beszél a Föld Felől Isten ö Szent Felsége

Sper. Imperfect in Matt. Hom. 37. Matt. 20.

Sz. Anast. Sin. in Hexam. Lib. 1. Gen. 1.

Gen. 1.

Congregentur

Congregentur aquæ, quæ Sub Cælo Sunt in Unum Locum, et appa reat arida. Gyülyenek edgybe a vizek, a melyek az ég alatt vannak, és Tessék ki a Száraz. Mi dolog az? Hogy egy Szót Földnek mondatik, a Föld, és más Szóval pedig Szárazvak, Szerint ég kivül, ez az ókra, valameddig az éggel edgyütt vargyon a Föld, addig gyümölcstös. De mikent ell válik Szárazra, és gyümölcstelennéLészen. A mi tanittásunkra, Hogy meg tudgyuk, valamig elmenket ell nem Szakaszszuk a Mennyeiektől, addig gyümölcsözünk. De Sa onnan ell Szakadunk, gyümölcstelenekké Leszünk.

A Szent Atyák Szavai ezek: Mikor az éggel edgyütt teremtette az Isten a Földet, akkor a Föld nem maradott Szárazon, Mert az embert Sem alkotta ö Szárazon, és gyümölcstelenül, Mikor pedig a Föld ell fogatott, a Szétsegtől, és vizektől, a melyek rajta valának, akkor Lett Szárazzá, akkor Sőt meg. Tudni illik: valamig az Istennel eggyes az Ember, mind addig nem Senyélö, nem Száraz, nem gyümölcstelen, Mert Szorgalmatoson álhatatoson miveli a Sőt, annak kedvéért, a Kitől áldattatik minden testi Sókkal a Földön, Testi, és Lelki áldásokkal, ittten, e Földön a más világon pedig Mennyei Sókkal, és Ditsőséggel.

Ephes. 4. v. 1.

Effelől Kérdezkedett egykor, a Királyi Koronás Prófeta Szent Dávid Mondván: Domine quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte Sancto tuo? Valljon Uram Kitsoda Fog Lakni a te Sátorodban, és ki fog nyugodni a te Szent Hegyeden, azt a ki papsága Hiben Szorgalkodik, és abban való Bizatában, többet Semmit nem mivel Sőt, Avagy azt, a ki az ö Sziv mellett álhatatoson Szeretnyen munkálkodik, és a Kit Segitsél, Segitt: a mikor az áldatos szónak, imádságnak, a Sót Selyé, és vége vagyon, mindenütt, és mindenkor Selen vagyon. Avagy azt a te kedvesed, a kinek alatt mi vagyok Senki nem emliti, áldatosságát Senki nem Látya:

Tiszteles Hallgatóim

ibid psal. 14. v. 2.

Kedves Hallgatóim: Hallyjátok most Szent Dávid Feleletit: qui ingreditur sine macula, et operatur Justitiam. Az illik az ur Sajlékaba, a Menyen az ö országában, és az ö Szentségre, a Plántáltatik az ö Szentébe, a ki Lelki makula, és vétek nélkül él, és azon felyül igazságot mivel, A Hol Szent Basilius Fel tedzi ezt a Szót operatur. a ki Szót mivel, s azt mondgya: Nem a Kedves, a ki vargy Sóba Szót nem mivelt, vargy Sa miben Sogott is Sélbe Sadgat, Hanem a ki Szüntelen munkálkodik, mindenkor gyümölcsözik. Vigyáz Szegá Szerelmes Lélek, az Isten Feleletire, Nem mondgya ö azt: Hogy ezé az ö Sajlékba, a ki makula nélkül vált, vagy igazságot mivelt, Hanem a ki mostan is azt miveli a mi jó, és Kedves Isten elött, mert edgy Jó Szelekedei nem Sépri Kedvessé, tekélletessé, a Szorgalmatos mivest, Hanem a ki egész életében azon vargyon, Hogy Jót mivelyjen.

A mely Szentnek Tanittásából mig mástra mennyek, és Lépjek, Sak arra intlek minnyájotokat, Hogy ki, ki magában Sálvan, lássa, és visgalja meg, Ha nem Sattae ell Sok Szép áltatosságit, nem Szünte meg, példás Jóságos Szelekedetiből, s Sa effele tunyaságokot tanáltok magatokban, ütlyje meg ki-ki magát, és gondolja meg, mely vargy Veszedelembe esett, Szöst, és tunyasága miatt, tudom Hogy tü nem elégesztek meg, Sa edgyber terem a tü fárok, Hanem idejében mindenkor meg vajjátok annak gyümölcsét, egy uránt Sa nem tesem ki vargjátok, s mitt vétek keresztény Lelkek, ell tüse, ell Szenvede türeket az Isten, mint Sahontalan gyümölcstelen Fáit az ö kertében. Ell Hidgyétek, Hogy a mitt példában, a mái Evangyéliumban mondott, valósággal a gyümölcstelenekben, és Tunyákban, Havait Sé telyesitti, ki vágya a Mennyei Szentségh kertiből, ki törli az élök könyvéből, és az örök kárhozat tüzire veti ökét.

veti ökét.

Az Isra

Isa. 27. v. 6.

Az Israel Népének mondatott vala, a Profétától az: Florebit, et Germinabit Israel. Meg Virágzik, és Szirádzik Israel, a mely Szót mostanában minket illetnek. Isszü állatos Dolog ez Kedves Hallgatóim. Hogy a Próféta azt mondgya: Hogy elöször meg Virágzik, és az után ki Szirádzik, Hiszem elöbb Tar, a ki Szirádzás, Hogysem a ki Virágzás, meg is a Virágzást tészi elöt, Mi ennek az oka, Meg Magyarázzra ezt Vizgás, és azt Mondgya: Az ennek az oka, Mert a ki Jó Virággal Virágzik is, Sak annyira Kell állitani magát, mint Sa Sak Szirádzanek, Hogy annál inkább Kivánkozzek, Bővebben Virágozni, és gyümölcsözni, Virágozni jó Szivvel és Nevvel, Gyümölcsözni Jóságos Szelekedetekkel, Vagy Hogy edgyet mivelvén, másikhoz Kezdgyen, Mint a Jó Fa nem elégszik meg azzal, Hanem Virágzik is, és az után gyümölcsöt is Hoz az ö urának.

Ezek között Ha magatokot ott tanálhyátok lenni mely Boldogok Lesztek, mert azzal Bátoritlyátok Hivetiket, Hogy a válaszottak közül vattok, s tü reátok esik Urunk anya Mondása: Ego vos elegi, et posui vos ut Cretatis, et fructum afferatis, et fructus Vester maneat. En válaszottalak titeket, en Selyeztettelek az en Kertemben, Hogy gyümölcsözzetek, és a tü gyümölcstök meg Maradgyon. Ioan. 15.

Hane talám az Sa ijesztene valaki, Hogy fogjon ö a Jóságos Szelekedetekhez, ki még Sak az Isten parantsolatyának Sem engedett. Az gonoszúl ijesztö gondolat, Hiszem meg az ur Isten ki nem veszett az ö kertéből, vagyon módgya benne, Hogy a ki le Szött Szel Szöttire, edgybe forrassza, Az az Sa valaki, ki eszt az ö Szegyelmébül gyalázából, vagyon abban módgya, Sogy igazmas ságot Szeressen, Szivbéli Sogadgya Selybe általa azt, Sak magát ne Szeresse, Hanem Szeretetes Bánattal, Sánnya, Bánja, Szenki ne vonogassa, Hanem Szeretetes Bánattal, Sánnya, Bánja, Szétségbe nyja, Hogy Szöttsége, és Tunyasága által Istenét meg Szántotta, ne essenek Szüneiek mián megromladozott Sak

Mert a mint Szt Pál

Rom. II. v. 23.

Mert a mint Szent Pál mondgya: Potens est Deus iterum inserere illos. Ha Isten a Sörtig Vétkeiek miatt le töredetek is, vagyon módgya benne, hogy edgybe csinályjon, egybe foraszthon az igazán gyökeren maradott ágak mellé, a melyjeket se az előbbeg képesztelenek kellője, se a vétkeknek nagysága meg nem rontott, meg nem tört. Ha tekintyük Szent István Király előtt való időbe származott első Atyáinkot, azokban nem de nem pogányok, bálvány imádók, sőt ördögi fában ördögön szörzésekké lettünk, annak következésében, sőt ördögi illik a Krisztus Jesus érdemiben.

Ugyan is ha valaki, lelki gyümölcstelenségye miatt, az örök tüzre vettetik, ne maiszuk sőnem csak magának tulajdonitsa. Mert az Isten maga képéről mindenkor készt a Bünöst az ő maga irgalmasságába be fogadni, és az ő válosztatti közében be irni, csak a Bünös ember is maga tunyasságát le tegye, mely ha úgy vagyon, Miért sál hogy annyi Szentek vannak, annyi gyümölcstelen Isten fái, sőban minden szőszen nélkül, az ő kertében, az igaz Anyaszent egy szőban gyevernek. Ő Bizony ürtsa méltatlan lelkek, az ilyenek, és tüzre való fák, a kik az Istenes Jóságos tselekedetek nek gyümölcsözésére nem akarnak indulni, gyözedezni, ell lankadt benek az Istenhez való szeretetnek tüze, ell akadt az Isten malasztya, Bünök miatt tüzel, örök kárhozatot szerzettek magoknak.

A szorgalmatos keresztyének pedig, magok igaz siralyoknak, elegel akarván tenni, Azt tselekszik a mit tanyitotta őrök a szent Apostol mondván: Ambulet is digne, Deo per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes. Járjatok méltán az Istennek min den kedveskedésiben, minden Jóságos tselekedetek által kedvesked és gyümölcsözvén, és úgy a mint egyszer ell kezdettek, Jélbe nem hagyván. Az itt való kertből, az Anya szent egy szőből, a Paradi Istek paradicsomában, által ültetteték. Mint jó gyümölcs és fák,

Betsületben

Betsületben lepték örökké. Azok pedig a kik, itt szorgalmatosan fogsalták a földet, innen is ki vágattatnak, és a más világon is örök tüzre vetettnek. Jelyjetek azért valakiben nintsen, a Kinlelen való kinborzás, a jó ugyekezet, a virág, a jó hir, és név, a jó gyümölcs, a jó tselekedet, Mert: Jam securis ad radicem posita est. a fel emeltetett fejsze, a fának gyökeren vagyon, s faj! faj! örökké annak, sa vélettenül ki vágattatik, Tősztsége, tunyaságra Miatt. Miatt. Amen.

M. Arbor in Evangelio instructiva, explicata. Perist.
Arbor Nabugodonosoris. Perist. et Superbi peribunt. &c.

DOMINICA VII. POST PENTE.

Non omnis qui dicit mihi: Domine Dne, intrabit in Regnum Cœlorum. Matth. 7.
Nem minden a ki mondgya Nékem Uram! Uram! Megyen bé Mennyeknek Országába. V. 21.
Sensus: Eterna Bona opera Dominis, debent Convenire Cum infernis,
Secus ejosa, et odiosa Sunt Coram Deo.

Föl Lehet edgy fő rendi tartáshoz Korhoz városnak állapottyai Sok
Jelekből ki Lehessen tanulni. Mind azon által, azt tartom hogy a többi közöt
Mejd elsönek Lehessen mondani, Ha olyjan vrája vagyon Magyar Fennyá
ban, avagy Bástyájában, Melyjet Minnyájan Nem csak Látnak, és
a Mely olyjan föl jár, hogy a Manufsa vagy is Mutatója pontban
eggyez az ütö Felivel, Különben bal itéletet az Embereknek el Nem
Kéröli. Példának okáért: Hogy talám olyjan Lebei, ezek és okosságok is
a Mitsodás az vrájok, Avagy olyjan igaz Mondók, a Mely igazán Mutat az vrájok.
Kedves Hallgatóim: Mü Minnyájan eleven, és Lelki órák vagyunk, Melynek
Belsö kerekei, Nem egyebek, Hanem a mü Titkos Belsö Kéndékaink,
Küránknek Belsö indulatai, Hajlási, és az Istennel, Avagy ellenben a
Gestel, Világgal, és Ördöggel való meg eggyezési. Mutató Nélkül Sem
Kükölhetünk, Mindenikünknek mutatója a Nyelve, és Beszéde,
ebből ismerhetünk meg Külsö képpen az Embereket, és Ugyan ebből az orainknak
, tekinteknek ítéletet, Hogy Ha Kölke, vagy Kopfzik, Epekedik, vagy Komlot Belsö kerekeiből,
tak. Mint Hogy meg akarván egy Böltsi filosofus ismérni valami
ifjat, azt monda néki: Loquere Jubenis, ut Noscam te. Kelj ifjú
Hadd ismérjelek meg tégedet. A mü orainknak pedelyi az okossag,
Annak Nyughatatlan inquiese, a Kin, Bondusa Nehézsége, a Kereset,
Amor meus, pondus Meum. Az én Keresetem az én Nehézségem, Mind
ezeknek eggyezni Kell a mutató indekel. De ó Fájdalom, Ez a mutató
gyakran meg csalja az Embereket. Az Istennek pedig, a ki Mestere, és
alkotója ennek az óranak, Nints Semmi Kükségje a mutatóra, mert az
ö K. Felsége Kemei előtt ki vannak minden Belsö Kerekeink, az az Kü
rünk
fáradsának

Parancsának minden mozdulattya nyilatkozva, és nem Lelki tükörben.
Még is azon tudálkozom, és ámelkodom én már itten, hogy mü
Lelki Jó Keresztényeknek akarunk Látni, a minden Belső titkokat Látó
s tudó Istennek Be akarjuk Festeni Magni Hemeit, Midőn a mü orank
nak, az az Hivünknek mangsával Jizenkettére mutatunk, Kiknek a
Belső Kerekei, még az edgyen meg állott régen. Azt akarom Mondani:
hogy Hentül, tiptán, és Istenesen Beszéllünk az Istenhez, a Boldogsá
gos Szüzhez, Minden Hentekhez, Kikhez Isten után Hivatli képpen vala
hivatalsságot mutatunk, és azonban többire ellenkezőt tselekszünk.
Azért a Mái Evangyélium szerint, Tudván Edes Schvezittünk, az Emberi
oránk Sibáját, azt Kiáltya: Hogy Nem edgyez a manus, az ütő fele
vel, és Lenyságával, a mü Orank azt üti: Hogy Domine, Domine, Uram, Uram
A Boldogságos Szüz Mariához: Sancta Maria, Ora pro nobis. Hentséges
Szüz Maria, könyörögj értünk, vagy Imádgy Istent értünk. Omnes S
Sancti intercedite pro nobis. Istennek Minden Hentei, esedezzetek értünk.
Az Istenhez való engedelmességet. A Boldogságos Szüzhez, és Minden
Hentekhez áhitatosságot mutat az Ember, De tselekedete, Isten ellen való
Kárkodását, Engedetlenségét, A Hentekhez való Tiszteletlenségét mu
tat. Midőn tudni illik, Az Isten parantsolatit, Törvényit, Beszédet Láb
hal tapodgya, meg veti, Semminek állitya.
Tekintsük meg Jól tehát a mü Oránkvak Sárásit, és Sa Sibáinak
Tanáltyuk, igazitsuk meg Fogyatkozásit, Keressünk olyjan Ohtömöcs Okto
kot, melyjekkel Fel indultyunk, Oránk Manusának valósággal való meg
eggyeztetésére. Az az Hogy, a Kik Keresztényi Voltunk Szerint Lenni
Láttatunk, valósságos tselekedettel is azt Mivelyük. A mitt Szival
mondunk, Tselekedettel is meg Bizonyitsuk, Ennek el Sitetésére
alkalmatosabb, és Hatsatosabb, Ohtömnél, és Okokkal Nem élhetek, Mint
a Mineművel, Az örök Igazság Krus élt, a Mái Evangyéliumban, Hogy
Non omnes qui dicunt mihi Domine Domine introibit in Regnum Coelorum.
Nem Minnyájan a Kik Mondgyák Nekem Uram, Uram, Mennek Be Mennyeknek
Országában, Mely Igazságról Mig Korábban Folytatom Tselekedetimet
Tü azonban Tsendes, és Szigyelmetes Salgatással Legyetek el végzem.

Igen Jelettébb

Igen Jelettébb Belé ótkodott az Emberi Nemzetbe, ez a Kár fogyat
kozás: Hogy Kép Hamis, Oder Mérgel Folyo Beszédit, mint tetterés magya
Kiseléséneh Felséges Felei Könnyen árulyja, De azonban Belől étő
Mérgel Forral Magában. Sokszor tanálh olyjan Szabókat, a Kik Bátor
sággos Kérkönlésel, és meg öleséssel Kérkönteneh, Ikvözönek: Isten 2. Reg. 20.
Elrejsen Atyám Fia Amázia, s azonban által Szekelnek. De ez a gonosz v. 9.
ság tüzetőbb Vólna, Ha csak az Emberek között folyna, és tovább nem
terjedhetnek, De mivel ezzel a Semedek, Kétkinséggel, a Mindenekét
Látó, s tudó Istent is illetni Semminek tartya az Emberi Akarmerőség,
Es épsen ell tüzetetlen, és szenvedhetetlen dolog, Mert mitt tészen egye
bet az Isten Hajában Soni, az ótári Szentségben Selen Leiró, Isten előtt
Szerdre állani, az ótárok előtt Le Boralni, A Lázatosan könyörgeni, imád
Kozni, Nyelvel, és Kéjjal Urának vallani Mondván: Domine, Domine,
Uram, Uram, En Szerelmes Istenem, Kegyes teremtőm, Meg váltóm. &c.
Tselekedettel pedig Nem ótot vallani Urának, Hanem gonoszságot, és
Istentelenséget, Nem az Isten parantsolatinak Engedelmeskedni, Hanem
a Vétkeknek, Nem az Isten szavallásit, Hanem a Test, Világ, és Ördög szavallási követni.
Istenesen épre vette vólt ezt Szent Ambrus Doctor, Egy Beszédében,
a Kot Sontsson meg Mutattya, Hogy Haszontalan, Szárszagos dolog azoknak
Isten előtt Sokszor, s Szépen Beszélleni, Hozzá való Kolgálatyoknak
Kódölésséget meg vallani, Kiket a gonoszság Magva Kolgálatyában
Lántzra, s rab Sijra Fűzött: Non potest diuese Draularis, tuus Sum,
plares enim Dominos habet. Nem mondhattya a Világi ember az Istennek,
Ő a Ki tudni illik a Világnak, engedelmeskedik, és Szivszágos gonosz
tanátsát teljesitti inkább, mint Sem az Istenét: I tiéd vagyok, Mert
az olyjannak Sok Urai vannak: Venit Libido, et dicit meus est, quia
ea qæ sunt Corporis Concupiscis in illius Adolescentulis amore, te mihi vendidisti.
Elé áll a Bujasság, és azt Mondgya enyim vagy, Mert a mik a Teste
az ótkot Kivánod, amaz Leányzónak, vagy Hemélynek Kerestéiért Nekem
adtad Magadot; Venit avaritia, et dicit meus es, argentum et aurum
quod habes Servitutis tuæ pretium est. Elé jő a Fösvénység, és azt mondgya
enyim vagy.

Az arany és ezüst

Az Arany, és Ezüst mely nállad vagyon Szolgálatodnak Része: Venit Ambitio, et dicit meus est, Nescisne quod aliis te imperare feci, ut mihi ipse Servires. Ell tő a Nagyra vágyás, és azt Mondgya, éppen enyim vagy. Nem tudod, Hogy arra, Hogy másoknak Kívánód, s Kereted parancsolni, az én Szolgálatomra Kötelezted magadot. Hasonló képpen Szólsz a Több Vétkekről melyeknek Szolgálj, Hogy Meied az Istent Uradnak Mondani, s vallani, a Kin annyi Vétkek, és gonoszságok Uralkodnak, annyin próbálkálnak Szolgálatodot, valamennyin talám a Sajad Szálai vannak. Sajnálatra tartan dolog Hogy abban áll az Urasságnak, és parancsolásnak jussa, Hogy a Kinek Ura, az Más Urasága, dispositiója, és parancsolattya alá ne Legyen vetetve, Azon Kivül a Kit Urnak vall. De Nyilván vagyon Hogy te, ő Nyomorult akár ki Légy, a Ki Nem csak meg Szolgálod a gonoszságoknak parancsolatit, Sanem meg Kínálva Kínálod, s ajánlod magad Szolgálattyokra, A Teged Teremtő, s meg váltó örökkös Uradnak, Fusa, parancsolattya, Törvénnye, és Szavallása alól, Ki vonod magadot, Nyilván vagyon Hogy Szaruz, és szakáid óra vagy, melynek mutatója ellenkezik Szarvas Szavaival; vox quidem, vox Jacob, Sed manus, Sunt manus Esau, A Hó ugyan a Jákób Szava, De a Kezek, az az a Szelekedetek Esaué. Kegyelmek Szavaid, Az Istennek rajtad való uralkodásából illendő engedelmességedet Jelentik Szavaid, De Szelekedetid Szivedből az Istent régen Ki Kergették.

Ugyan is Ha az Emberi társaságban, Utálatos az olyan ember, a Ki hóval mindeneket igyir, mindenre fel ajánlya magát, Szelekedettel pedig Semmit nem teljesit; vallyon Mitsodájnak Mondgyuk az olyan embert a Ki az Istennek Szép Szival Kijelkedik, és Szelekedettel meg Szazdgya magát; Ki csudálkattya Tetsét, Hogy az Isten Nem engedtelődik, és Nem Sajt, a szakáid Sok Beszéddel, Hanem a Melle csufolódot, Bokrot Menen Dinek Királlya. Kijony arra az olyan Maga magát Szárszortattya, Maga, a Maga Lelkének Sótsára, a mint Selyesen Mondgya Szent Gerhely: qui dicit, et non facit, cris proprij gladio Condemnatur.

S. Greg. l. Mor. C. 6. in Lib. 1. Reg.

A Ki

A Ki Mondgya, s nem Szelekszi, tulajdon Szájának Segyvereivel Szortatik, mint Sa Mondaná, Magadnak tulajdonitsd, Hogy Mennyeknek országából Ki Rekedsz, Mert az Istennel Szozodni, s csufolódni nem általlod Szájjal Mondván: Domine, Dné, Uram, Uram, De Szelekedettel pedig a gonoszságnak engedelmeskedel.

Mely Kükségés Légyen, és mely Szédves Isten előtt ez a Szág, Hogy tudni illik: Az Embernek Szavával ne ellenkezzék, Hanem egyezzék Szelekedete, Maga ő Felsége Szelekedetének példtájával, Meg Mutatta a Világ teremtésének Szezdetekor, Hallyjatok mitt mond az Szás, Mojses első Könyvének első Részében: Creavit Deus, Cœlum et terram. Teremte Isten az eget, és Földet, és az után veti utánna: Dixitque Deus Fiat Lux. Es monda az Isten Légyen Világosság, Szent Cirillus elmélkedése Szerint, ezt a Szent Szás Mondását, Es Azon csudálkozik, Miért Mondgya a Szent az Isten előbbször teremtett, s az után Mondotta: Hogy: Fiat Lux. Légyen Világosság, mitsoda titok Sekszik ebben, ?: Vagy mond ≠ Hogy a Szelekedettől, vegye erejét Szava, Mint Sa Mondaná a Szent Atya, a mi Szállásunk Mondgyának Kötötte Szerént, Az Isten előbb munkálkodott, és Szelekedete meg előzte Szavait, Hogy az Emberi gondolat, Ne merészlené Szelekedésben venni Szavainak igazságát, Mert Nincs az Istenben mind egy valamit Mondani, Szelekedni, De abból mutatta meg az Isten, az Emberek való Szeretét, Hogy ő ezette előbb munkálkodott, Hogy Sem Szólott, és Szelekedettel Bizonyította, és valositotta meg Mondásai, De az Emberek nem Bizonyitják meg Szavokat Szelekedettel, Midőn Sokan Mondgyák, Én Uram, és én Istenem! Mind az által más Urokat, és Gazdákot vallanak Magoknak.

Midőn a Mennyei Szép Legény Szerelmes Szemeit, téli Szájékából, a gyönyörü, és Uralmas Szédetlenségét Vidámitó tavaszinak Szemléléére Ki Szól Mondván: Surge et propera amica mea, Columba mea et veni Cant. 2. v. 11. Iam enim Hyems transijt, imber abijt, et recessit. Kelj Fel Sieps én Szeretőm, én galambom, Mert már a Tél el mult, a Zápor el ment, és el távozott

és ell távozott. A mint mondgya, s magyarázza Szent Bernárd, külömben ki nem fizetta, hanem a tanuknak leg valóságosabb, és győnyör ködtetőbb jelei mutatván néki: Flores apparuerunt in terra nostra, vox turturis audita est in terra nostra. Virágok láttatnak, a mü földünkön, Gyümölcs hava fallatik a mü földünkön. Ezzel tévé világ mond Szent Bernárd: a Hitelesé hasait: Cito perfunditur quod dicitur, cum ostenditur quod proloquitur vox auditur, sed fides cernitur. Hamar ell fizeti mondását, az aki valósággal meg is mutattya azt, a mitt mondott, a hírt csak halgja az ember, de a virágot szemeivel láttya: Fides operatrix est, quæ voci accedens fructum parturit fidem. A virág nem egyéb hanem tselekedet, mely a szóval edgyütt társán fizetésségel terem gyümölcsül: Nam et si fides ex auditu, ex visu tamen fidei confirmatio provenit. Mert nints a Hitel hallomásból vagyon, a fizetnek mind az által meg erősittése látomásból származik.

Tekints meg már magadot szerelmes ember, mit sodais egyezése van kivánságidnak tselekedeteiddel. Nem de nem hama nélkül mondod, szeretlek tégedet Én Jesusom! Tiegyes meg váltom, én istenem, Gyönyörüséges szép sók bizony árra: vox turturis. Gerlicze szavának láttatik lenni, de nem fizem hogy a szavak ell érhessék volna szivedbe, mert annak fogya meg fel nem olvadott, mutass virágot, és meg fizem, Mondgyad tehát hogy tudodra légyen, és ell hidgyed, hogy szeretlek tégedet én istenem, hol virágot is mutatok te néked, hol a te szeretetedért ell hagyom, amaz régi meg rögzött gonosz szokásomat, ell hagyom amaz meg gyökeredzett erkölts telenségemet, ell vágom amaz kötött bünömöt, ell térülöm ama veszedelmes alkalmatosságot, eddig a Jellett szeretetbe, az utálatos bujaságba merültem, de már azoktol meg tagadom, magam meg tsalám, sok bűnös társamat meg vetettem, s más sor ragaszkodtam, eddig szégyenkedtem, az élelben ittalban telhetetlenkedtem, eddig vigsségből más alá vetnem ástam, eddig fel tuvalkodván, magamot ell fittem, a hegenyt, és nyomorultat,

meg utáltam

Meg utáltam, s vetettem, eddig a törvényt, s igasságot lábbal tapodtam, ajándékért, s emberi tekintetért tettem, szabadtam, kedvemre szegtem, de ettől a szem pillantattól fogva, ettől az órától fogva véget vetek, és ellenne mondok mindeneknek. Oh gyönyörüs égesz virág! oh mennyei tanuknak valóságos tele, menniyei tudakozásra méltó ell tekéllés, méltó hogy az Angyalok fel irják, Betük Jelyjek szégyallyanak a tsillagok, kendre olvassák a mennyei szentek. Az föld en is a tsinek tudjádra a szállással edgyütt munkálkodni is, nem tsak meg halgattya szerző társodat, hanem az egek hallattára mondani fogja néked: Veni veni properа amica mea. szével szével siess en szeretőm. Meg győzted a testet, meg győzted a világot, Menny be a nyugodalomban, és a Hallandó életben győzedelmeskedjen, ott is legy győzedelmes mind örökké. De ha a Gerlicze madgyara tsak szóval nyugodott, tselekedettel pedig a világnak, és testnek, árultával sárod, tudd meg minden bizonnyal, hogy ell vesztél: non intrabis in regnum cœlorum. Be nem megy Mennyeknek országába nem az en szóm hanem az örök igasságot az istent Jnac.

O hányan égnek most pokolban a bus gardagval, A szi thugo Cardinalis Mondása szerint, gyakran emlegette az istent, és az ő szent nevét, de nem eggyezett tselekedete, hányan égnek mondom, tsak ebben hintén ugy nyomodtak a Templom küszöbét, és pari mentumát, mint tü, hintén ugy be töltötték a székeket mint tü, és gyakorta gyönyörüséges édes szókkal emlitették az istent és szivelkedve gyakorolták az Evangyélium szavait: Domine, Dne, Uram, Uram, En istenem szeretlek tégedet, de mivel tselekedettel ellenkezett mivelték, azért a bus gazdagnak, a pokol gyötrelmiben társai lettek. s azzal is lészsnek mig isten, isten lészen mind örökké.

Oh szerelmes istenem! szeretlek a te végetlen fő völtodra, ne legyen a lelen lévők közül senki, a ki erre a leg nagyobb bódogtalan sárga lassan, a te országodból ki rekedgyen, és tégedet tsak szóval uramat

tselekedettel pedig

Selekedettel pedig Fogadgyon, Lenki Lelkének, ne Legyen Csak nyelve, Sanem a Selekedetben is munkálkodó Keze is, Avagy Ha Volna valaki, a Ki előtted oly ell Vetemedett, Hogy Semmit ne gondolyon, Se idvességével, Se mennyel, Se veled, Imé a Te Fogarságod eleibe állok. Itt égess, itt vagdalj, és valamennyi fájdalmas Nyomoruságot, én reám rakjad, mind Addig reám, Csak annak engedgy meg, addig annyi Malaptot, s Kegyetlenel, Hogy ez után Szeressen tégedet, ne Csak Szival, Sanem Selekedettel is, Hogy valaha örökké Dicsürjen Menyben tégedet.

Isten Már utolyjára alkalmarjafsuk Befrédinket nem Külömben a Mennyei Kenlekhez Való áitatosságunkra, De azokról is Ha Csak nyelvel Siptelyjük, és Szünk nem eggyet aval, annak is nem Hogy érdeme Volna, és Fizalmát vársárnók, De Sőt Büntetést te meiltetünk, Mert ezekről is Ha Csak Szival Sijjuk: Mondván Jne, Jne, Uram, Uram, Azt Kiáltyák: Non intrabitis in Regnum Celorum?

Most arról Mondgyatom akár az Istenhez, s akár a Boldogságos Szüz Hozzá Való Tettetés áitatosságot, s Siptelését nézzem, ell mondgyatom az Isten Képében Kölló Szent Agostonnal: omnes me Laudant, at non amo in voce Laudatorem, et in Corde Contemptorem, Cum enim Laudas, et non Te Corrigis Contra Te testis es. Minnyajan dicsürnek engem, De nem Kedvelem azt, a Ki Szival Dicsir, és Szivében meg vet, Mert mi dicsőssé, és Magadot nem Jobbittod, Magad ellen Kölló bizony Saig vagy, Ide illik a Villa Novai Szent Jamas Mondása is: Video quam plurimos in oratione Fortiatores, Deus meus, Amor meus, Bonum meum, Fatedo mea, Gloria Mea, Si adest Spiritus Verum dicis, alias sine dubio Mentiris, et Veritas non est in te. Sokakat Látok Kik imádságokban Dicsekedve Mondgyák, En Istenem, en Kedvelmem, Minden Tőm, és édességem, Ja igaz Lélekkel Mondod, Külömben Hiteség Szivül Fazsa, és igasságnintsen Benned, De Jogy Lesepsen, Jogy a Ki oly édes Kötelel ell, Igaz Lélekkel ne Mondana? Meg Felel az Emlitett S. Atya

Con. 3. in Fest Corporis Xti.

S. Aug. Serm 16. in Matt.

Nam Deus tuus Venter est, Deus tuus pecunia est, Dulcedo tua Libido est, amor tuus quod Libet aliud temperate Lucre?

Mert a Te Istened a Te Hasad, a Te Kivánságod pénz, a Te édességed Fujasság a Te Kedvelmed minden egyéb Világi Jafzon, Ha Tudni illik a Világi idő Kerént való Jóknak Kedvéért, és minden Kitsin Világi Jafzonért, ell Mutatod, s Te nyélled, a mi az Istené, Ha az Emberek Kedvéért, és minden Kitsin Világi Jafzonért, ell Mutatod, s Fenyélled a mi az Istené, Ha az Emberek kedvéért Kész vagy, meg Bántani az Istent, Ha ezerni ezerfer mondod is, En Istenem, en Istenem, En Kedvelmem is. Nem én mondom Sanem Fr. Jamáj Sogy

Szuvfk.

Oh Kedves Hallgatóim: Ha ekefeknek, és Oroszlánnak tartyátok magatokat, Ne Menneyen ell az ezeket, és Ne Szalyjátok meg Magatokat, minden Külső áitatosság minden Fines Siptelet, nem egyéb Sanem a Hemetelen Levő Vastag Sályog, Ha Csak akarotlok is a Selekedetben, és az Isten parantsolatinak meg tartásában Nem Jog. Ha az Isten akaratya, és tetszése Kivelekben Nem ültetődik, és meg nem gyökeredzik, akár mit Selekedgyetek, Ha a Földet Jól Szalyjátok is, Ha Reggel Jól Sogva estig is mind egyre imádkoztok, De Nem Csak Semmit Nem mivelnek, Hanem menyből is Ki rekesztek, Mert azt Mondgya a Kozmás próféta Szent Dávid; Hogy a Mélló Mennyeknek országát Cujus in Lege Domini voluntas ejus. Tsinek az Ur Törvennyében van, az akaratya, Mitt Jafsnál a Boldogságos Szüz Anyafágának Hemeit Gondolgatni, eregetni, Forgatni, s Szent Titkait Mysteriumit, a Templomban s akár Hol is Mondogatni, s a Szentek Litaniáját imnel, ámmal, mese Befzéd Módgya Szerint imádkozni, ottan Kétedkor meg Kántál Fatalan Morgásal, Zugolodásal, panaszfal, Athozódásal Versenj Lépsel Motskolni, s terselni, Mitt Jafsnál az Oltár előtt Annyifzor Mondani, En Kedvelmes Istenem, és ottan vagy egyebütt is a Venus Kálvainnyát imádni tiszteli, s az után Fázni elődni?

Bizonyára Hafonlók az ilyenek Uram Királyhoz a ki Kör Jsák Kival Koronga tya vala Ugyan Testét, De a Szive akaratlya, és Kain Sogy ölesse meg Christus próféták.

Zsolt. 1. v. 2.

2. Reg. 6. v. 31.

Dóka ott Lait

Hoc mihi

Ah de mihi facias Deus, et hæc adjicias, si steterit Caput Elisæi super ipsum hodie. Ezekiel tselekedgye nékem az Ur, és ezekei mi velyje, ha Elisæus feje fenn álland. Ott áll országában öltözött Csuf, Sir Jsákban öltözni, és a szivei gyülkösségra gerjeszteni: hasson talanok tesai, a puszta szival való egész napi imádságok, ha azt a tselekedetek, ha istenes élet meg nem előzi, vagy követi, Mert ezeknek maga mondgya az Isten: Non intrabitis in Regnum Cœlorum. Be nem mentek Mennyeknek országában. Ott mondgya a Felséges Isten! Hogy ez a siralmas, és szomorgtalan sors, ne érjen senkit közülletek. Amen.

DOMINICA VII. POST PENTE.

Matt. 7. v. 15.

Attendite vobis á falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ovium intrinsecus autem sunt Lupi rapaces.

Ójjátok magatokat a Hamis Prófétáktól, kik Juhoknak Ruhájában jönnek, belül pedig ragadozó farkasok.

Sensus: In falsis prophetis intelliguntur Mali homines qui Innocentes animas subvertere nituntur. Infelices pueri, Sathanae propter vos deperam pellem ovium, et Monstrabo sub pelle ovina, Lupum i: idest Malum hominem qui blanditijs, et promissis vos decipere conatur.

Valamint az Istentől küldetett próféták, Ugy mint Isaiás, Jeremiás, Daniel, Ezekiel, többekkel edgyütt, Prophetai jövendölő Predikállásokkal, sok sóhajtást sintergettek e világon. Ugy ellenben ki mondhatatlan sok szörnyü gonoszságoknak okai voltak a Hamis Próféták. Mert világ Teremtésétől fogva ez óráig, alig találtatik oly gonoszság, melynek gyulaphója nem lett volna a Hamis próféta. Ugyan is a mi első Szülőnk Evánk, ki ingerlé a vétekre, Nem más, hanem a Hamis próféta, a Kígyóban Bujt szörnyü ördög, ki is az Alhatatlan Istennek Evának azt prophetálta jövendölte mondván: Nequaquam Moriemini. Semmi képpen meg nem halsz. Eritis sicut Dij. Olyanok lésztek, mint az Istenek. Eva hitelt ada a Kígyóban bujt ördög Hamis szavainak, s mi következett ebből, s az egész Emberi Nemzetnek? Az Isten Hegyelmébül, s Paradisom gyönyörüséges kertjéből ki esének. Isten haragjában vétettven Meny Ország Be Zárultak. Ördög Rabjában tapasztalánk. Achab Királyt ki ölé meg? Nem más, hanem a Hamis próféták, kik Fel Biztatják, hogy Bátran menne el ellensége ellen, s a győzedelemről semmit se kétkednék, Mert dabit Dominus eam in manus Regis. Hitelt ada Istenedneknek, s mi következett? Nyilal által vertetek a Király, s Nyomorultul vesze el. A Lisara Annyát ki szala meg? A Hamis próféta Jézus, a ki ell Szédité vélte, hogy az ő

Gen. 1.

2. Reg. 22.

Írá győzedelmet

I. 6273

Ira győzedelmet veiek ellenségin: Nunc dimitis Spelea. Most oltya
a Nyest prédáit, s mi következek a Nyomorult Sisaraival vak Se
mén Fábel által vere edgy Kegelt, és e világi álmát, az örökké
valóság kapcsolá, Ellyen Komoru Vejek vagyon mind azoknak, kik
a Hamis profétáknak Fiznek, ás vajsa Sisaraival, Achábbal, és
a mü Elsö Szülőinkel meg Bűnték völna, a Hamis profétak is.
De Most is igen sokan tolyjonganak e világon Ugy annyira, Sogy
meg az örök Igasság is, a Krus Jesus int Bennünket Mondvan,
Attendite a falsis prophetis. Ójjátok magatokat a Hamis profétáktól.
De vallyon kik azok a Hamis profétak, Cornelius à Lapide Bölts
A Hamis profétákon érti az Erelmetsegeknek Fundátori, s azoknak
Követöi, kik Hamis Fekélyjes Tanittásokkal Apostolságokkal, Sok
Hamkatlan Lelkeket Vesztenek, s ördög rabságara Sokat hinnyaira
Silyesztenek, Edgy Némü Némü Bárjás Neiü Isten igejét Sirdető
Bölts, A Hamis profétákon érti a Testet, Világot, és ördögöt, Mely
Hamis Nem Kent, Hanem Kentelen Háromság Ha Nem völna, Le
Sok üretsek, Mennyország pedig teljesebb völna, Kent Szent
pedig a Hamis profétákon érti, a gonosh társakot Kik az által
Lan Lelkeket a Kárhozatos vétekre édesgetik. Oh Bölcsögtalan
Leányzó, a Te kedvedért ma, Le Szedem a Jus Bört, és meg
mutatom a Farkast, Az az meg mutatom, Hogy az az ügyiszetes
Azok az Hizelkedö Nyájasságok, melyek tegedet a gonosh vágra
Vezetnek, Nem igaz Szeretet, Hanem Kupa Hamis álnok Kaláris
ság. Mely Fel Fell Izgalmától mig Bűvebben Kellők Faveté.

A Farkas sok időhig a Jus után Lesekedven, midőn észre
vette völna, Hogy a Farkasi ábrázattól retteghe s Felne, a Kelid
Felénk Jus, ilyjen Mesterséggel ide a Farkas, Jus Bőrből Kintöpt
Szinváltata magának, Mely Kintösös Farkastól, Nem oly igen retteg
vén a Jus, Hozzája közelit, és Bátorságosan Velle Hizelkedni

s nyájaskodni

s nyájaskodni kezdé: Oh Nemes teremtett állat! Ugy mond a Farkas:
Ha tudnád mely igen szeretlek tégedet, Nem rettegnél oly igen tőlem,
Hanem inkább az én Szeles vigasztalásomra Sietnéd Magadat, Mitt
Sziánkozol kérlek a Te páternodnak igája alatt, Mitt Severs,
Mint a Fogoly a Koros szállóban, ő Sa tudnád, mely gyönyörü
séges a Kabadságnak édessége, melyel mü az erdőn élünk; Mely
Bőrségesen a Legelteto mezö, melyjen vagyunk, Fázunk, Kelünk,
Mulatozunk, ell Sird Sogy azon tétedet, Sa utánnam, Sünel velem
meg egyezznel Korgalmason Legeltetnélek, Sa ezeket meg érte
ned Minden Szivvel kövétnél engemet.

Elsőben ilyjen Furmán édá ki Magát a Farkas. Mászodszor
Fris Füveket, és Szeretdes Zöld ágakot Szed néki, Mely Szivelkedé
seivel annyira mene, Sogy az estelen Jus távól Leven a nyájtól
ell Kalada az erdőben, De alig érkezék oda a Nyomorult Jus,
meg ölteék a Farkastól, és ell Kaggattaték, akkor Kapaszkodá a
Bőrkabátlan, Hogy: Luppus non venit, Nisi ut furetur, et Mactet.
A mely Komoru Játékot Játszék a Farkas a Jussal, oly Komoru
Játékot Játszanak nem kevészer a Hamis profétak a Nyájaival
Lanokkal, Kikről Kissl ma édes intésünk: Attendite a falsis
prophetis. Ójjátok magatokat a Hamis Profétáktól. De kik Legyenek
azok a Hamis Profétak? Gyakorta Láttyuk: Hogy valamely gonosh
Kiét Kin Legény, Ert vagy annak Szaát gyakorolnja, De vallyon mi
Végre, azta a végre, Hogy az ifiu, még Jól észe meg nem ért Leány
Tőnek Magát ki Jelentse, Nyájaskodik, Hizelkedik, Kölgálattyát,
és ajándékát ajánlya, mind addig mig a Kines Barátság, Isten
nek meg Bátorodásáig, és Végtére örök kárhozatig nevekedik: Hi
Similes Sunt Lupis qui alios semper capiunt prædari, aut per violentiam
aut per fraudulentiam. Ezek Sapientok azokhoz a Farkasokhoz, kik

Jóan. 10.

± gyenge.

Mindenkor

1. d273

mindenkor azon igyekezzenek hogy az ártatlan gyenge Leányzó
kot, vagy erőszakkal, vagy álnok találó szóval meg csalják,
Ártatlan tiszta szívüket hűtlenségekre fel próbálván. Sőtig való
gyűlőben gyalázatban essék.

reg. furis inf. De közönséges mondás az a Törvény tudósoknál: Semel malus, semper praesumitur malus, in eodem genere delicti. Példának okáért a ki egyszer tolvajságban kapattatik, mindenkor gyanusig vagyon felőlle a Lopásról. A ki hamisan esküt valaha, Az után is alig hisznek néki. v. Jelái az is a ki árultatónak, és sitt Hegelnek kapattatik, Méltán tartatik az után sitt Hegelnek sitetlennek. Hogy vagyon től tudom kedves Halgatóim: Hogy ez a te Bordélyodból a ki szerendőbéli házasságra való fogadásával akarja meg csalá rolni a te kemérmetességedet, Arultó, és Hitt Hegyett. De azt kér dem mi módon. és Honn Az Istennek árultja, Mert a Szent keresztségben, és egyéb Sacramentumok gyakorlásában fogadott sitét Hegyett, Ellensze mondott az ördögnek, és Most is mind az által igyekezetével az ő Zászlója alá akar Sodálani, Vellede hogy a ki Istén ellen sitetlen, Neked hűs Szerádod Lészen valaha. Ezt Sal ván sitetlen Leányzó, Mi képpen adhatik sitett a szalárd Legény Avagy Férfiu igyekezetének, Mondgya Nyyan, Hogy te enyim vagy Edesem, Te én társam Feleségem Lészsz, és Boldog Lészek, De ki sitéri azt, Hogy a ki Istenéhez sitetlen, Szerád valaha, sin Lészen. Senki sem sitt.

De Még is azt kérdem te tőlled, Gyenge kép Leányzó, Honnan tudod azt, Hogy ez vagy amaz Legény Szerád igaz sitségét mutattya. Ezt csak azt feleled tudom, Hogy kezet engemet, Ut ezt érzen! Nem vezed észre, Hogy Nyy kezet tegedet, Hogy már kegyet lenéből nem gyülölsene, Mond meg mi a kezetét. Ezt alkori Bo nem velle. Másnak sőt kívánni, Hát sőt kívánc az néked, a ki Bersületedtől meg akar csalni, s gyalázatba akar ejteni. s Saggi-

a ki

A ki azt kívánnya, Hogy Istenedet, Lelki ismeretedet, és az örök Boldogságra való tusdat el vesesd. A ki az ördögnek Gazdá gaira, az örökké való Kínra akar kajtatni. Ha ez a kezetét, Mi Lészen Jelái a gyülölség. De Még is azt kérdem tőlled te Leányzó, Kezete téged az a Legény ki Szerád sír. Kezet, Nyy Mondod: minden kétség nélkül, Igen is Kezet, enjuri mondom, De Nyy Kezet mint a Mezeske a virágot, a Fecske a nyárt, mint a Kőllő fa, a Kőllő tőt, Hogy néki szavára Boldogúljon, maga gyö nyörüségének elegei tegyen, De azta igen is kevés gondgya va gyon, Mely vagy Kontáját, és Vesedelmét Kerez Szivében, Neved ben, ártatlanságodban, és Lelki ismeretedben, ott be kép kezetét a Mely kevés idő Szárával, Kegyetlen gyülösége Változik.

Amnon a Dávid Fia, oly vesedelmesen kezeti vala az ő Szgát Thamárt, Hogy propter amorem ejus dagotaret. Hogy az ő Kezetéért meg Betegedék, s Mitt tselekhik, a Szerádtól tanulja Ből Betegségét tetteti, s kéri az Attyát, Hogy Szadi képezzen, az ő Hugya magya kezeivel néki gyenge ételeket, a Király meg engedé, s Thamár be méne Szobá. Az kézgyen ki mondani, a tselekedett vétket, Ot gondg Amnon, Hát sem testvéredtől eggyetsége, sem Szüzes nak Betsülete, meg nem Zabolázhatá a te kívánságodat, De a vétek után mi történek Gallyából, s Galvan tsudállyából, mely Szamar meg változék ez a Nagy kezetét, Ot Boldogtalan Thamár: Amnon z. Reg 13. erőszak Szabúl eam odio magno quam. Amnon Nagyon gyülöli, és ütálya vala őtet, Nyy Hogy Nagyobb vala a gyülölség az előbbi kezeténél, Sőt még Szájából ki vetette Hozgája által. Ezé a te tselének oly sírtelen való Változása, s Kép, és ékes ifjú Leányzó! Tanulj kérlek másoknak gyalázatos kárán, Minek előtte Magadon tanulj, Mert a míg a gonosz kívánság Langadoz az ifjúban addig Nyy Mondgya Hogy kezet tégedet, de annak elegét tevén

a te engedelmességed által

1. d273

a Te engedelmességed által, a kedves nyájaságból meg ütátás
Lészen, és a nagy Szeretetből gyülölség, innen vagyon hogy Mas
tól nagyobb Szeretettel viseltetnek némelyek egy Mással annak
utánna, annál nagyobb gyülölséggel ütözik egy Mást.
De innen mennyünk abos a Tanátz Sárhoz, Hollott a Hajaságbéli
Paulai Törvények ütletnek, és ottan álmélkodva meg hallyjuk,
Hányszor változott az a nagy Szeretet gyülölségé, Sanyszor Származott
abból ellenkezés, átkozodás, Veszekedés, Törvényezés, és egy Más
ellen való gyalázatos vadolás. Ott meg hallyjuk hogy a ki a tis
tességes Leányzónak Szüzesége kinsét nagy vgyiretek által erö
szakosan el vette, most első a ki gyalázza, és több vétkekben,
hogy sem mint tselekedett, vádolyja, hogy maga vétkét palástol
hassa, s ne állitassék szüzeség tolvajának, melyjet sirat a ho
mori nyomorult Leányzó. Valamig a Zöld agu fátyol fa fenn áll
mindnyájan gyönyörködnek az ö árnyékában, de mihent a Selek
által, ki fúretik, mindnyájan fejet fognak Sorsája. &c.
Gondolyjátok meg a Semérmetességéről meg fosztatott Semélynek
állapottyát, Az a ki ennek előtte mindenektől Betsületben tartatott, most
mindenek előtt Só fia Betsét, a ki ennek előtte minden fő Barátinál
mind Attyafiainál kedves volt, most ezer Szégalmazó Szókkal szaggat
tatik, a ki ennek előtte Társainak Szokujára, gyülekezetekben, és
Tantzolásokban, mindenek felett Betsültetett, most a Sajnak Belső
Szegleteiben ül, és Lappang, Könyvei tudvalván teljes gyalázatos
Sennyel, sőt még ünnep napokon is Szegyelli templomban menni, Mond
meg most Sérlek, Hol vannak most annyi nagy esküvéssel tett fogadá
sok, a Jövendőbeli Tisztaság iránt, ibol a Hü Szolgálások, Hol a
fajtalan énekek, és Musikák melyekben gyönyörködtél, Hol a ki, s
Be való titkos Szólások, Szapura, s ablakokra, s Sert között Néze
getések, Tantzok, vendégségek, gusajaskodások, Melyekben Sivatal
fal

Hol

Hol azok az ajándékok, és Levelek, Melyjekkel ezerszer meg
erősittetett a Tiszteletség. Ah Taj, mindenek el multak, Mert a ki
Sü Szeretének álitatik vala lenni, most Tisztelen árúló, és mellőled
el állott, s nem is Sogyott néked egyebet, a Szégyennél Gyalázat
nál, és Szülönös életnél, Ot Sokond Szülönös élet, vajha előbb vóltál
vólna oly nagy Betsületben.
De ámbár Sü Légyen is a Te Szeretőd, és Sirit meg nem Szegi, ám
bár, ne reszegj a világi gyalázattól, De mi Lészen e világi mulandó
élet után. Vellede Sogy ez a Szeretet Veszedelmes gyülölségre nem
fordul, Meg szalatkozol, Ah meg szalatkozol! Néz le Sokolnak
Szeneketlen mélyjségére, ott Látsz ezereket, s Meg ezereket, Szik
sok időkig fajtalan Szeretetben élvén, az Istennek igaz itélete Se
rént, e világból Tisztelen ki multak, és most ell oltharatlan tüzben
égnek, és égni fognak örökké. De talám azt gondolod, Hogy Sa
Lálod előtt pönitentziái tartasz. Azok is azt gondolták, ö Mely
nagy Bűnösséggel kárkortatód ott, e világi mulandó gyönyörüséget,
és nyájaságot, Mely nagy gyülölséggel átkozód meg azt a Társai
a ki most Kivednek Neveszi, akkor ezt Tolvajnak, árulónak, és
Lelked Tőrérának Nevezed, és Sa Lehetséges Lészen, ezen Mostani
Sogaiddal, és Körmeiddel Szaggatod, Ot átkozott Rendelyező ugy hollak,
add Vissza Nékem, az én ártatlanságomot, add Vissza Lelki ijme
retemet, add Vissza Lelkemet, add Vissza az Istent, add Vissza Meny
Országot, Melyjet Tőllem el Loptál, Átkozott vagy, s átkozott Légy,
mert Ska vagy annak, Sogy egy Szemillantásig való gyönyörködést
válaszottam, s most abban az örökké valóságban esem, Mely hün
telen gyötör, és Sinyt.
Kereszteny Hallgatóim Mondgyátok meg Sérlek, Mondhatnike a
Szeretetnek, Melynek ily Komoru ki menetele vagyon: Mondhatnike
a Só Barátnak, a ki ily szomoru Sájdalmak tengerében veretik,

valaki azt

I. 6273

valaki azt, szeretetnek mondgya, On a tigrisekel, és farkányokat Barátoknak mondom lenni: Attendite ergo a falsis prophetis: ójjá tok tehát magatokat a Jamis próféták[ró]l. Lelkeletek idvességére, int Lek: Attendite Vigyázzatok, és ójjátok magatokat. Mert csak azért figelkednek, Hogy Le csalhassanak, és Földig való sziánkozó gyalázatban ejthessenek, csak azért szeretnek, Hogy ell vehessenek, Ezek kivül farkok, Belől, Ragadozó farkasok, kivül figelkedők Belől tolvajok, kivül Angyalok, Belől, meg testesült ördögök, Hanem inkább a Felséges Istent, a ki meg nem csalat szeretsetek, ő Benne bizgyatek, őtet Felyjétek, mert ő minden fajtalanságtól meg Büntetséri Bokollal, Mind magatokat tiszta meg tartoz tatásai, meg szentalmazattya Menyországgal. Amen.

NB. Ex parte Chori, Versus occidentem, Tractum Conventus Csikiensis Renovare et Edificare inceperant Die 15 July Anno 1778. Una cum Typographia Nova.

1. G273

Loc

1. G273

DOMINICA VII. POST PENTE.

In hdc Cenerio valet pro die pen. tecostes. et pro Dnica 22. Post pente. Matt. 5. V. 15.

Attendite a Falsis Prophetis.
Őrizátok magatokat a Hamis Profétáktól.

Synopsis: De Adulatione, et Hypocrisi, Nec non de Fal Larva, quæ sunt peccata Diabolica, Cum his Deus nullum Cemetrium Ht.

Edes Idvezittünk, Tulajdon minden tselekedeti által nékünk példát adó Tükörünk Lévén, Azt kívánta és akarta, Hogy mü is mindenekben, az ő követői Lennénk, Mely minket őstönözést, s a Tőban való, Htát követést, Hz Pál Apál által, Így adgya elénkben: Mondván: estote Imitatores Dei. Eps. 5. Legyetek az Istennek követői, Maga pedig, a mü világos példát adó urunk azt mondotta: Discite à me quia mitis Matt. 11. sum et Humilis Corde. Tanulyjatok én tőllem, mert én szelid és alázatos szívü Vagyok, elmélkedésre méltó dolgot indított a Mai Szent Evangyeliumban elő olvasott Intésivel, Midőn a Fariséusok Bátorságos kérdésekre kemény Dorgálással Így Felele, quid me Tentatis Hypocritæ, mitt kísértetek engemet álnok Kép Mutatók, Mert Nem Hednek a Jó Fáról, Hogy gyü mölcsöt, a Rossz Fáról Sem Jó gyümölcsöt, A Jü gyümölcseikről ismérnek meg Titeket. Helyes Jó Feddesi után, Meg Sagyrá Tanitványinak Mondván, Attendite a Falsis prophetis. Őrizátok Matt. 5. magatokat a Hamis Profétáktól, Ezek a Hamis Profétákról valá nak azok, kik Krs Urunkat Bőszával illetvén azt mondák, Dæmonium habes. Ördögöd vagyon, Bestelen hő ez, Mázzor Matt. 22. Megint Edes Selvezittünkhez erészkedvén, azt mondák: Scimus quia Verax es, et Viam Dei in Veritate doces. Tudgyuk Hogy igaz Vagy, és az Istennek útgát igasságban tanittod, két nyelvel Szólnak, edgyiktel Mérget a Masikkal Mézet nyujtnak

De Vagy Selidtéggel

de Nagy Kelidséggel azt Felelé: Ego Dæmonium non Kabeo. Én Nékem ördögöm Nintsen, Hanem tiztelem az Atyámot. Erre pedig Taragál Kőt, Attendite a Falsis prophetis. Ojjatok Magatokot a Hamis Prófétáktól, Kép mutató Farisdusoktól. V. K. H. Hogy vagyon itten az ö Kelidsége a melyjet Követsunk, De Ha Kelybe Hadgyuk Kők K. Atyáknak Vellekedesit, Ugy retczik Hogy Semmit Kelidsége ellen nem tzelekedett, Mert az Ördög, és a Kép mutatók ellen Hartzolni, Nem változtatya az Emberi Kelidséget, Hanem az Embernek ember ellen való Fugoldozása Hartzolása Kegyetlensége, e Vesri ell a Tamber Kelidséget, Hogy Taragjokban Kollottak a Zsidók emberi Vétek volt, De Hogy Tizelkedve Kéfertették őtőt, Ördögi Vétek volt, és azért mondatik a Kent Evangyéliumban K. Máté Apostol Könyvének Huszan Kettődik Részben: Cognita nequitia eorum. Meg ismérven álnokságokot, mert ez a Ki nequitia Gyakrabb a Zsidóknak ördögi gonoszságokot Selenti, Es ezen értelemben Mondatik Kent Máté Apostolnális

1. Reg. 16. Spiritus Neguam. álnok gonosz Lélekinek: Afsumpsit Septem spiritus Neguiores se. Maga inál álnokabb, gonoszabb

Matt. 12. Set Lelkeket Vészen Maga Mellé, Kent Pál Apol, pedig Az Ephesumbéliekhez irt Levelében azt mondgya: Mi ellen Kell Leg inkább Hartzolnunk, Az Ördögöt értem: Contra Spiritualia Nequitiæ in Cælestibus. Nints Nékünk Husa Kodásunk, a Vér, a Test ellen, az az, az Ember ember el Len, Hanem a Lelki gonoszságok ellen, az Ördög ellen, Nivel pedig Ördögi Vétkek Volt a Zsidóknak, Edes

Idvezittönkről álnokul meg Kerülni Kép Kival, azért Hogy meg ejtsék Kavaiban, Nem tsuda Ha Fel Kábrodott, és Kellet Liden nem Kőllött Nékik, Hanem Kemény en meg dorgálta, Szaina Nélkül Kőkor Ezen Kép mutató Farisdusok Hgaz nak valották Krus Urunkot, és az ö Kavait, ellenek Kellett Tesát állani, és Ki Kellett Nyilatkoztatni, az ö Hamis álnok Ördögi Vétkeket gonoszságokot, Fekélyes tanittasokot, Mételyes Tudomannyokot. Hogy pedig az álnok, Kizelkedő Kétkinség és Beszéd, Ördögi Vétek Légyen erről Bizonyságot tészen Aranyszájú Kent Hános Mondván: Blandiri ut Noceat Diaboli est. Corrigere ut profit Dei. quis autem blandiri potest alteri, et non ei Nocere. a végre Tizelkedni Hogy ártatlanak Mástok, Nints oda Vétek egyéb Hanem Ördögi, a mint Hogy ellenben meg Tudni valakit Hogy Tobbulyjon Isteni Dolog, Ki pedig az a Tizelkedő, a Ki Másnak nem árt; Azt Mondgya Kazas Prófeta: qui te Beatum dicunt illi te decipiunt, et viam gressuum tuorum dissipant. Valakik Téged Tizelkedve Bol dognak Mondanak, azok a Kik Téged meg tsalnak, azok a Kik a te Lépésidnek útyát el Veptik, és el Hánnyák.

Tredves Hallgatóim e mián Veptek ell a mü első Szülénk Adam, és Éva, az Idvességre Vezető útyokot, Mert a gonosz álnok Kígyónak, Halgatják Tizelkedesit, Kiet Hinsegik, Valamit pedig akkor tartot az ördög, Ugy mái napig is, Meg tartotta s tartya maga gonoszságai, tsalárdul való álnok ártalmas Tizelkedesit, melyre Nézve, Nem ok Nélkül Mondotta Damiani Szent Péter: Solpe Malus spiritus, velut avis in Ramo arboris sic in Lingua ponitur Adulatoris. Leg tőbbször és gyakrabban, Valamint a Madár, az ágra Szál Ugy

S. Chrisost. Hom. 13 in Matt.

S. Petr. Dami opusc. 50. 5. et 8.

az ördög a Tizelkedő embernek nyelvére ül.

Nivel azért ily.

1. d273

Propositio.

† M.

M. Hanc Concionem mutatis mutandis potest y in Die pentecostes predicare.

Item etiam Dom. 22. post pente.

Mivel azért ily ki mondhatatlan temerdeli gonoszság
Légyen a Sátánál Gyülekedés, Setsénség, és álnokság,
és azon kívül Gogy Nem más, Sanem ördögi Vétek Légyen.
Es az Istennek Semmi része nints az álnok tsalárd Set
sén emberben, és az olyjen Kép mutató tsalárdnak Links
az Istenben, mig meg mutatom ezen dologhoz tsen
des, és Figyelmetes Galgatást kívánok. ell végezem
Azt olvasom Gogy midőn a Nemzetek Doctora K. Pál
Apostol, a Romai akot Kitsalta minden Istenak Kor
galmatos munkálására, azt irta: Charitas Dei diffusa
est in Cordibus Nostris per Spiritum Sanctum, qui
datus est Nobis. tsak Isten akarjuk végbe vinni idvesé
ges dolgainkot, vagyon arra immár segítségünk, mert
a Szent Lélek által ki öntetett, szivünkbe az Istennek Sze
retete, tsak arra kell vigyázni, Gogy senkiben tsalárd
ság ne találtassék, mert meg vagyon irva, Ugy mond
K. Agoston Dr: Spiritus Sanctus effugiet disciplinæ fictum
seu dolum, ubi enim dolus est, ibi Charitas nulla est. A
Figyelmezésnek Lelke, ell fut a Set sén Hypocritától
és ell vonnya magát az értelem nélkül való dologktól
Az Arabicus Ezen szavait K. Agostonnak vígy olvassa,
avvagy. Nem tsak ell vonnya magát, és nem tsak fut
tya a tsalárdot, de ejjsen telyjességgel ell menyen, ell
Kepül tőlle, akarván az irás Jelenteni ezzel, Gogy am
bár az előtt Benne Lakott az emberben a Szent Lélek
Isten, De Minek utánna álnokul, tsalárdul, Set sén
Hypocrita módra kerdett Bánni Felebarátyával,

S. Aug.

ell távozott tőlle

ell távozott tőlle Ugy annyira, Gogy Semmi részében
az Embernek meg nem maradva, Melynek Bizonyságára
midőn edgy álnok ember ajánlaná Magát, a Krus Urunk
Krivetésére, azt Felelé néki: Vulpes foveas habent, volucres Luc. 9.
Celi nidos ubi requiescant, filius autem Hominis non habet
ubi caput reclinet. A Rokáknak Likok vagyon, és az égi
madaraknak Fészkek, De az Ember Fiának Nintsen Szál
az ő Fejét Le Fajtsa, az az a tsalárd álnok szivben, min
den Setsénségnek tökéletlenségnek Gelyje vagyon, azért
innat ki reketetik a Krisztus Jesus, és Semmi maradása
Nintsen Benne. A mint ezen szókot Magyarázván Szent
Ambrus azt mondgya: Dominante Veritate Cum Simpli S. Ambr. Lib
citati sit locus, nulla potest in affectibus Singulorum 7. in Lucam
Divinitatis esse professio. a Sol a tsalárdsággal uralkodik,
az álnoksággal, nints ot Gelyje, az egy ügyü vigasság
nak, a Sol pedig nintsen vigasság, ot nem Lelet az Isten
nek Semmi Birtokra, és az olyjan álnok Fráda álittya
maga Felől, Gogy ő Istenes fő erkölcsü Legyen, Mert
nintsen szivében az vigasság, Sanem tsak Setsénség
tsalárdság, és tökéletlen álnokság, nints ot az Isten
nek Gelyje, mert az olyjannak meg szálotta szivét,
az álnok Gamisságnak Lelke az ördög. Ezen dolgot,
meg Sövendölte Bölts Salamon példa Beszédek könyv Prov. 14.
venek tizen negyedik Részében, a Sol igy szól: Fibro
doloso nihil exit Boni, az álnok tsalárd Szivnak,
Semmi Jova nem Lészen, a Sol nem szól ő, a Földi
Gökről, Sanem arról a Mennyei Szól a mely reánk
Selyj, fő és árrad, az Isten Kegyelméből, és ez annyi

tészen

Satisfactio az álnoknak

1. G273

Gen. 27.

Szentalan az álnokok, magát Isten Fiának tartani, mert nem Lészen része az Istenben, a ki minden Istent Foglal magában, mely Nagy kárt Hogy valójába s Jobban meg erseteh, gondolyjátok meg, mely veszett állapottya Legyen annak a Fiunak, a ki az ö attya Istentől meg Sóltatnán abban nem részesülsel.

Teremtés Könyvének 27. Részben Olvasom: Hogy Esau az ö Attyanak elsö áldásától meg Sóltatnán Vigasztalhatatlanul Sirt, Tajgatot, és ordított. a Mint az irás ert Sól Fel Segyezte: Irriguit Clamore magno. Halván mik történtenek Ötön nem Léteben, Nagy Kiáltással ordított, s mitt veszett ell oly Nagy dolga dolgot Esau, mely miatt Barom módra ordított. Ás kedves Halgatóim nem egyebet veszett ell, Hanem art Galotta, Hogy: Frater tuus accepit Benedictionem tuam. a te öcséd ell vette a te áldásodot, s ezért kellett ordittani, Mitsoda ez az áldás a Földi kövérség, az égi Sarmat, mert ezek is az embernek, csak Fáradságos munkája után Szükségnek, s még is annyira ez zette kár vallását, Hogy meg nem kéreltetsenek Isendesitetsenek Bujától, De Mitsoda kár vallás ez akor kérdest, a kivel egyetemben ell veszty ük, azt is, a kitöl vagyon minden áldás, és égi Sarmat minden testi, és Lélki Javai az Embereknek, Bizonyárra Sa Nagy kár vallás, a mulandó Istent ell veszteni, Nagyobb kár vallás az Istent magát ell veszteni, és tölle meg Sóltatni, valaki pedig álnok

két szín

kétszín Beszédében csalárd Hypocrita: Nihil erit illi boni. annak semmi Java nem Lészen Istenben, se az ö Javaiban Lelki áldásiban.

E Horta épse a Tekorló Fiai, Hogy eszében Jutot attyának gardagalga, a kinek Javaiból csak a Béresek is részesülnek, s ö pedig azoktól meg Sóltatván, a Serlések vallója mellett ébezik. Bizonyárra k.H. ily rettenetes dolog a Mennyei Attyának Javaitól meg Sóltatni. Midőn Krisztus Urunk az álnok Zsidokot rettentésel akarta is Tsépteni azt mondá nekik: Filij Regni ejicientur Foras. Az országnak Fiai ki vetetnek az az, a kiké Lett volna a Mennyei örökség, innen az álnokság kéthínsége mián ki vetetnek, és ott se az Istenben, se az ö Fiaiö ségében áldásiban részek nem Lészen, mert be kell an nak teljesedni: Filio doloso nihil erit Boni. Az álnok Csalárd Fiunak, semmi Java nem Lészen, ell távozik Tőle az Isten minden Javaival, és áldásival edgyütt.

Kedves Halgatóim: A szent Lélek Isten, ezen Büntetés sel sem elégszik meg, sanem átkot is vet, és mond fejekre a csalárd álnok, kétszín Hypocrita emberekre, a mint erről Bizonyságot tészen, Jésus Sirák Fia mondván: Vae duplici Corde, et Labijs scelestis, et viam ingredienti duabus vijs. Jaj a kettős szívnek, Jaj az Istentelen álnok kétszín ajakinak, Jaj és átok a két uton Járónak, De miért Jaj, Nem üdvessége, Jó sint adni az együgyüeknek, és alkalmatos időben, örömöt meg ételni, semmi mostani vi Laigban, Nem könyörségesebb, mint a Jó által tett igyis

Eccl. 2.

és mint egy tapasztalt

L. 6273

és mint egy tapaftalt dolog, hogy a kik más oknak
fzában, vagy az által fzolgálatot igyiztek, fzembe azon
Busulnak, hogy alkalmatosságok nintsen a kedvefkedés
ben, De azonban álnok szalárd szívelkedő igyiret, tökéle
letlen Befzédek fzolgálat igyiretek. Mert az októl is meg
Foftanák, és ell vennék tőlök, a mitt Birnak, és a mivel
bővölködnek, mert nagyobbára, az ilyjen sig és simna
igyiretü fzép szavu emberek, álnok szívelkedő szavai mi
án, kivek fel vagyon inkább savaros vízzel kevertetve, mint
le Jfztával, és sa azért felyül tiztának latczik is, De ugyan
csak savaros mint az örvény, a mely mindent fenékre
teker le, igy az Emberek is a kik szívelkedők, álnokok
nagya kivek, nem fájok szent vagyon, mert a mitt fzó
val igyiznek, kivel nem art gondolyjak, és azért nem
art Befzélli, a mitt ért, hanem olyjant Befzél, a mitt szívből
nem kivan. Es hogy fz. Gergelyjel fzólyjak: Sapientia
est, Cor marsinatorium vitæ regere, sensum verbis velare.
annyira Betsültetik, a kiét kézre nyargaló nyelv, hogy
csak a mondatik, Böltsnek, a ki alattomban való inczel
kedéfekkel, kétfzínségekkel, álnokságokkal csavaf tökéle
letlenségekkel maga kivét ell Judgya Federni, és az
Ö maga fzavainak értelmét szívelkedő fzókkal Be fzóktа
Boronálni. Es áthozott álnokság, gonosz szívelkedő kéz
fzínség, ell vettetett Jztentelen gonoszság: Abominatio
Domini est omnis illusor. akár mitt tartsatok az ilyje
nek felől e világon, De Bizonyos az hogy Jsten előtt
nem más ezeknek álnokságra, hanem utálatosság, s

s. Jpeg. L. 4.
Moral. c. 16.

Lxxv. 3.

valamint hogy

Valamint hogy az utálatosság ki vettetik, Ugy ezek is
ki vetettnek az Jstennek kedvéből, és áldásából, és
azért méltán kiáltatik nékik: Vae duplici Corde, vae
Labijs fceleftis. Jaj a két hívünek, Jaj a szívelkedő szalár
ajakaknak, Jaj a kettős utunak.

Mert mitsent az Urtól ell vetetnek, leg ottan mindjárt
az ördög birtokában esnek, nem mondanám én ezt
sa előttem nem mondotta volna szent Ambrus, De
ő igy fzólla: Jaj a kettős hívünek, a ki kéfft hagy
az Jstennek, és kéfft az ördögnek, Mert meg haragúvan
Jsten azért, hogy az ördögnek kéfft adott és hagyott,
ki tsúfolyjk az Jsten minden ajándékival, és áldásival
belőlle, és az ördög vefzi vaffa minden birodalmai, mert
az Jsten nem kedvell mást, hanem az együgyü Mondást.

Melyjet értvén Böltz Salamon hogy fzólla az Jstennek:
Scio Deus meus, quod probes corda, et simplicitatem diligas
Unde et ego in simplicitate cordis mei lætus obtuli tibi
versa Sdr. Tudom én Jstenem, hogy meg próbálod fz.
a fzíveket, és csak az együgyüségét kereted, azért én is,
az én fzivemnek együgyüségében adtam mind ezeket
néked. Felt Böltz Salamon hogy kettős lélczen hívé, ajan
dékra nem lélczen kedves Jsten előtt, mert az Jsten an
nyira gyülöli az álnokságot szívelkedő Befzédet, hogy
annak büntetéjére is nem méltóztatik maga menni hanem
más által bünteti ert az áthozott vétket, a kéft fzínséget
álnokságot szívelkedő Befzédet, a mint e ki tetczik Isaiás
próféta szavaiból: Vae Affur virga furoris mei et baculus
ipfe eft, in manu earum indignatio mea, ad gentem Falsam
mittam eum, contra populum furoris mei mittam eum.
Jaj Affurnak, ő az én haragom vefzfeje, és pálczája

1. paral. 29 v. 17.

S. Amb. Trac. 9. in Joan.

+ sa

Isa. 10.

az ő kezében

az ö szerében az én bosszonkodásom, a tsalárd nemzetségnek szül
dém ötöt, és az én Saragomnak népe ellen parantsolok néki.
Más Selyt pedig, a Sodoma és Gomora vétke annyira ell Sajtol
Gogy éppen az égig kiáltana, s még is az Isten, azon városokat
nem Szija másra Büntetéseket, Sanem maga hálta Le, és maga
veré s Büntelé meg az ött városokat, a mint erről Bizonyságot
tészen Mojses első könyvének 18. Ábén a Sol vgy Szól, a Sodoma
és Gomora várossabeliekről kiáltások meg sokasodott, és az ö vét
kek igen meg sulyosodott Le Menyek és meg látom.

Gen. 18.

Ö Rettenetes kiáltás hetség kivül meg Romlik Sodoma és Go
mora, De még is tűrhetőbnek látszik ezeknek vétkek, mert ezek
nek maga menyen az Isten meg Büntetésekre, az Izrael fiai
nak pedig meg Büntetésekre az Asziriusokat küldi, meg arra is
méltatlannak itilte, Gogy maga Büntesse meg ötöt. De vallyon
Mitsoda vétek volt az Izrael fiainak vétke? a mely felyül Salad
ta a Sodoma és Gomora vétkeit, Nem más Sanem az Álnokság,

Calvinus.

Tsalárdság, Gentem Fallacem, Populum Hypocriticum, a kép mutatás
Hízelkedés, nem Sinnem én ezt Magam is, Gogy az Izrael népe vétke
Felyül Salatta volna a Sodoma vétkét, melyet Isten tűzzel emész
te meg, De maga az Isten Mondgya és panaszolkodik, a Jeremiás

Ezech. 7.

Prófeta Siralmi könyvében: Major effecta est iniquitas populi mei pec
cato Sodomorum, quæ Subversa est in momento, et non Ceperunt
in ea Manus. Sokkal nagyobbá lett az én népem vétke, a Sodoma
vétkénél, a mely egy hem pillantásban fel forgattatott, De ezen
vétkeknek nem Fogtak kiérzel az ö Büntetésében, Sanem maga
az Isten Büntette meg, a Zsidóságot pedig másoknak kezébe, és Fegy
vere által Büntette meg, Mert ez t.i. a Zsidóság, Álnok Hízel
kedő, Samis tsalárd, kép mutató volt. Ezekre nézve Egy ótestá
mentomi Szent Sz. Jamais: Hogy az álnok tsalárd Ember, maga magának
Büntetője,

mert gyakrabban

mert gyakrabban magát ejti meg gonosz kívánságában, Ugy Sogy
a miben mást meg akar ejteni vagy Sogni, maga esik és Romlik
Belé, a mint erről igy szól a Koronás Prófeta Sz. Dávid: Captio quam ptal. 34.
abscondit apprehendit eum. a mely Gödört ell rejtett, a Gonosz álnok
ember, azon Gödörben esik, mikor t.i. Hízelkedő Szókkal, másnak ki
akarja venni Szive titkait, Sogy azt meg ejthesse, Ab az ilyen előhőr
maga gonoszságát Beszélli ki, mely miatt meg utáltattya magát,
mindenek előtt; Ugy annyira Sogy minden a ki ismeri ötöt, ell ügyes
kezik kerülni, mert az álnokság, és tsalárdság, Sz. Agoston mondása
szerént Nem külömbözik a Tűztől: Sic putate malitiam, et astutiam S. Aug.
quamodo ignem. Ilyjanoknak vélljétek a gonosz álnokságot, mint
a Tüzet, Ezzel Sa valakit most meg akartok ejteni, Sükség Sogy
maga égjen előbb, egyéb aránt Sa nem ég, most meg nem gyuljt
Sat, Sőt: Malitia tua, ut alteri non noceat fieri potest, ut autem
tibi non noceat fieri non potest. a te gonoszságod Ugy Lehet
Sogy másnak nem ártsat, De Sogy magadnak ne ártson Lehetetlen.
Szúrós ezetekben Golvát, és Hóhérnés, ezek mind a Setten ma
gok Saragoktól vezéneltek el, Sogy az álnok embereknek pél
dái Lennének, a kiknek Hízelkedő, tsalárd álnok nyelvek,
Magok vesedelme, a mint Sz. Dávid maga meg áthorsta ötöt, Ptal. 36.
Gladius eorum intret in corda eorum. Hogy az ö Magok kard
gya Sája által az ö Szíveket, Mitsoda pedig más a kard gyok
Sanem az ö Szíveket Sértő gonosz nyelvek, Hízelkedő kétkinyelvek,
exacuerunt Linguas Suas ut gladium. Azt Mondgya Sz. Dávid
mint a kardot, Ugy meg élesitették az ö nyelveket, a Gamis
kép mutató emberek, kik ellen nem ok nélkül kiálty a az emlitett
prófeta: Salvum me fac Dne, quoniam defecit Sanctus, quoniam Ptal. 11.
diminutæ Sunt, Veritates a Filijs Hominum, Vana Locuti Sunt Unus
quisq; ad proximum Suum, Labia dolosa in Corde, et Corde Locuti Sunt
Szabadits meg engem Uram, ne Sad meg ennem, mert ell fogytak
a szentek, meg kisebbedtek az igaz szók
az Emberek fiaival

1. d273

az Emberek Fiainál, mivel Gyűlöségot hóllot egyik a Másiknak
Gamisak a Szivekben az ajakak, noha Szivel hólottak, az az
ugy Jettetik magokot, mint ha Leg Hivesebb Barátiyok volnának
egy Másnak, De mikor, akkor midőn tökéletlenül vigyáznak
Barátságokot, vagy midőn a Busult ártatlant vigasztalván
Haragban art meg akarják fogni, Szive Sárását annak ki akar
ják tanulni, hogy inkább Szomoritsanak.

Mivel az ért másokban gyülöllyjük és dorgáljyuk az álnokságot, mitt Mondotok Jobbat, mint art, hogy meg oltalmazzuk Magunkot az ilyjen álnok, két fele Szivelkedő emberektől, Hallyjuk
S. Amb. Sz. Ambrust, a ki igy int Beniinket: Nemo Loquatur in dolo ad proximum Suum, Loquens est in Verbis Nostris. Ne Kólyjon Senki álnoksággal Felebarattyával, Mert azokk Karokban Jól vagyon, s ki ést meg Gamarább minket, mint az álnok két fele emberek. Hallyjuk Sz. Péternek a ki igy Ssól, Le teven min den álnokságot, és Falard Ságot, Kép mutatásokot, mint a mostani ártatlan gyermekek álnokság nélkül értelmes te jet kivánnyátok, az az igasságot az együgyü Beszédetekben, Szelekedetetekben, és igy Lészen hogy Nekünk, az Istenben és az Istennek Képe Lészen Bennünk, és Senki magát az igasságos Beszédnek uttyán, ell nem vészti, álnokság Szivében nem Fanáltatik, Hanem Békesség, eggyesség, és egy más Szeretete, Mely Szeretet végig meg marád ha az álnok ság Fel nem Gáborittya, Legyetek az igaz Beszédnek Szere tő Fiai, Ne Legyetek Kép mutatók, ójnatok magatokot az ilyjen Gamis prófétáktol két fele emberektől, kiket Meg ismérvén az ő gonoszságoknak gyümölcziről, kie ményen Fedgyétek, Dorgályjátok, s igy Lészen hogy a Mennyei Boldogságban, igenyes egy Szivel Lélekkel ör vendezni fogtok. Amen.

DOMINICA SEPTIMA POST PENT.

Sensus. Procrastinata, et Dilata Pœnitentia In Fine Periculosa.

Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, Intrabit in Regnum Cœlorum. Matt. 7. Nem minden a ki Mondgya Nékem Uram, Uram, Menyen Mennyekk Országában. V. 21.

Ugyan is ki Sitte volna, hogy az Israel népének Fő Gadi vezére Moyses Patriárka, Isten Parantsolattyából ki akarván vinni a Zsidó Népet, az Egyiptomi Faraó Keménj Fogságából, Meg álkodván Faraó Király, Az Istennek Számtalan Sok Csapási után is ki nem akara Botsátani az Israel Népét. Mitt tselekszik tehát az Isten, hogy Faraó el Botsátassa a Népet? Igen Hójas Hóssóllókot Botsátta, és Küldé Szolgáji, kik az ő Uralmas Hollászókkal Kiál tászókkal, a Királyt engedelmes égre Gyuvnak, és Gajtanak, Turki illik, az Utálatos Békáknak Számtalan Sokaságát, kiek Udvarának minden Helyeit, Királyi palotájának parimentumit, Hóbájának agyát, Ebédlő Házának asztalit, ell Foglalnák meg töltenék, ott alkalmat lan Utálatosság, akár merre Fordult, Ment, vagy Haladott Faraó Király, Mindenütt alkalmatlankodnak vala néki, Szüntelen való Kerégezésekkel, Korogásokkal, Utállatos Buzás Mászásokkal. Ha enni akart, a Tálába Szökték, Ha ágyába Le akart Fekünni azt ell Foglalták, Ha Királyi Székében akart ülni, Törvént adni, Szabni, rendelni, Ha Koronáját Fejébe akarta tenni, Ha a Fő rendekel Tanács tartásra akarta Ülni, Ha Fő akaratival magát akarta Mulatni, Mindenütt minden Helyei Uralmasok Lévén, Szjannak Láttatót Lenni mint a meg Posvadót Bűdös Motskyja, Mert a Békáknak Ezernyi Ezer Csoportos Sokasságával Rakva Lévén, egyebet nem Látot Nem Semlét Sanem az utálatos Uralmas Csapró Mászó Békákot.

Meg parantsolta Isten

I. d. 273

meg Parantsolá Ugyan: Vitéz, Bátor Hősgainak: Hogy azokat egyszer
szerben Ki Sannyák, De midőn Kiét Szókkal ki Sannának, Tiz Annyi
Szaporodót Selyibe: Ugy Annyira, Hogy már Ugy Látczik, vala,
Hogy Már meg tontatott Faraónak engedetlen vakmerő Nyakas
sága. Melyre Nézve Faraó, Magához Kivalván Mosest, azon Kéri
vala ötöt, Hogy engesztelné meg az Istent, Mert Kész az ö akarat
tyát Parantsolattyát Bé teljesiteni. Akkor Mosses azt Kérdé Faraó
Királytól; Hogy: Mikor könyörögjek éretted, Constitue Mihi Tempus
quando deprecer pro te? Rendely időt Nékem. Mikor Könyörögjek
éretted. De Mitt Felele Faraó. Hát meg általkodott Hinek meg
Kemenyedett ell Fajulásra! En azt véltem volna: Hogy azon Fogja
Kérni Mosest, Hogy Mindgyárt abban az órában, Kesedelem, és Halo
gatás Nélkül imádkozzék. De Imé azt Feleli: Cras Holnap. Ah
Boldog Isten Hányan vannak a Nyomorult Bünösök között, ilyen
Faraók. Valnél telten telnek a sok esztendők, Melyjeknek Folyjás alatt
Ez vagy amaz Hüében Lelkében, titkon Loppango Vetheknek alkalmat
Lan Fárdalasit Kirrogásit Szüntelen Kell Halgatni. Kérdi az Isten az ö
Lelki Belsö Sugállási által, Mikor Jobbittod meg Magadot, Es Mindenker
a Bünös azt Feleli Faraóval, és a Sollerral Cras. Cras. Holnap. Holnap.
és igy addig Halogattya Meg teréséneck idejét, miglen: Tempus preterit
az idö ell mulik: Et Tempus amplius non est. Es többé a Meg téréshe
idejé Nintsen. Melyre Nézve az Ilyjenekről Nem ok Nélkül Mondgya
S. Brigitta Jelenese Könyvének 12. Reben: Hi in arbitrio suo ponunt
Misericordiam Domini Az ilyjenek Tulajdon akaratyokhoz Hahják az
Isten Irgalmasságát. Es Azért Mig Halálos Vétekben Leven, Halogatyan
meg téréseket, Bátor Kiáltsák Venne Dne, Uram Uram, Nints azon által
Non omnis qui dicit Dne Dne intrabit in Regnum Celorum. Nem minden
a Ki Mondgya Uram Uram, Menyen Mennyeknek Országában. s Mi
az okra ennek, nem egyéb, Hanem az: Hogy Azt Vellik: Hogy az

idvességet

Lod. 8.
v. 9.

Idvességet könnyü Dologgal meg nyerhetik, és a Mennyeknek Kapujat
Hüeknek egy Tsedelmességével meg nyitsattyák. s azért meg által
Kodott hivel vakmerö képpen, Ugy Mondanak magokban: Mi szükségem
nékem Hogy a Pönitentzia tartás által Vétségemig Magamot emész
tsem Jonyasztanom, Elégsem akkor egy tsedelmesség, egy Fohász
kodás által is könnyen meg idvezülök, még eleg idöm vagyon a meg
téréshe, Pönitentzia tartáshoz, Testem sorongatásara.

De ó Felette Hibás, és sok Fogyatkozásokkal teljes Kárhozatos
Halogatás, és valamint Hogy nem ritka dolog, Ugy nem kevesen vannak
a kik ebben a Vészedelemben Forognak, Melyjet is a Mái Szent Evangye
Liumban világosra terkolvain az örök igazság azt Mondgya: Non omnis
qui dicit Dne Dne intrabit in Regnum Celorum &c. Egy első előtetek
való meg Jelenésemben kivánnyátoke Hogy ert a Vészedelmet, és Nyilván
való Tsalárdságot ti Nektek Fel Fedezzem. Ha kivánnyátok, Imé Mondandó Rövid
Beszédemben meg mutatom: Hogy azért telik pedig annyi Kárhoztatókkal
Hogy Igen Kátorságosan, Vakmerö képpen Bizakodván Idvességekben,
Nagyról Nagyra Halogattak Bünökből való meg téréseket, Pönitentzia
Tartásokat. Mely Igazságról Mig Bövebben Hallok Csendes, és Figyel
metes Halgatást Kivánok ell végezem. Propositio.

Nem Kételkedem K.Tt. Vétsettek ésire, minémü Hokrása tulajdonsága Hokot
Lenni az olyjan adósnak, a Ki Késedelmesen, és Nem örömest Hokta meg
Fizetni az adósságot. Végyétek ésire mitt mond az ilyjenekről Jesus Sirák
Fia Könyvének 29dik Részében: In tempore redditionis postulabit tempus Eccl. 29.
et Loquetur verba tardi, et murmurationum, et tempus Confitebitur. A meg v. 6.
Fizetésnek, vagy vissza adásnak idejen időt Kér, és kedvetlen zugolodo
rgéket Hól, és az idöre vet. Némelyjekk Kárátson Fáradban meg Kellene
az adósságot Fizetni, De Hupetra Halasztya, Hupetról ösire, ösiről
adventre, vagy Máz Bizonyos Napra. Ha pedig az Adósságot Kérik
Azen panaszolkodik, Hogy rend Kivül Horongattatik, Még Bizonyos időt Kér Magának.

De ell telven az idö

1. d273

De ell telven az idö, ismeg Ujjabb ujabb mentségekkel Halogattya adós
sajának meg Fizetését, Miglen végre mi követi ötöt? Az Hogy meg Fogja
tatván, Tömlecbe vetteték, Hogy Fizessen az, Börtönt, a ki Nem akar
Fizetni penzivel.

Nem Külömben vannak Sokan a Bünösök Közül, Kik Törvény
telenül és utálatosson Cselekszik az Istent, Nem Tartgadgyák Ugyan,
Hogy Kötelesek a Pönitentzia tartására, De napról napra Halogat
tyák meg téréseket, ezdig idejek napjok Sintsen egéh estvéig
a melyben Bünöknek el Tagadására, és abból való meg térésére
Helyes kedvek Herént való alkalmatosságot rendelnének és találnának.
Melyre Nezve Nemelyjek azt állitják: Hogy Husvét után következnek
a Hés gyönyörüséges tavasi napok, Melyjekben a Testnek egésségit
Kell keresni. Nyárba az Unalmas Hétvatlan Nagy Meleg Lankasztya
az embert, Aratáskor idején a szörgalmatos Idö nem engedi. Öszszel
Hantani, vetni, Cseperetni &c. Kell. Adventben Körülöl a napok. Kara
Csonban Vig mulatságban Kell Tölteni az idöt. A Nagy Böjt Unal
mat Hoz. Ednyi Hétvel akár mely időben Intésenek. Az Istentöl,
Lelki Ismeretektöl, a Tanitó Lelki Atyáktól a Pönitentzia tartására,
Azt Vetik, Mondgyák, és állitják, Hogy most Nintsen időm, Más
Dolgaim Vannak: Hámot Kel most tennem, Ez vagy amaz Sókadalomban
Kell Készülnöm, Békélhetetlen Haragosom vagyon, meg Kell elöször
vélle Békélnem edgyeznem, Ez vagy amaz Böszentsa miatt ell Kell
Halasztanom, más időre, alkalmatosságra.

Azonban Intetnek, mind a Predikálló, s mind a Gyontató Székből a Lelki
Atyák által, Arany Száju Szent János Havaival: Mondván: Nascitur
ex dilatione periculum. Veszedelem követi a Halogatást. De erre mit
Felelnek Sokan. Azt a mit előre meg mondott vala S. Agoston:

S. Aug. Serm. 230. De Tempore.

Homo Juvenis

Homo Juvenis Sum. Ifiu ember vagyok, Most szabad akaratom Szerént
a mi tetzik azt Cselekszem, és ennek utánna, idös Korus állapotomban
Vénségemben Pönitentziát tartok. Ellenben meg nem Gondolják, Hogy
Jon Lelki ismeretének nyukbatatarozási. Mondván: Mind ezek ördögi
Csalárdságok, Ki ell akarja Fitetni, Hogy a Telen való időt Néki adgyad
a Jövendöbéli Bizonytalant az Istennek igyirjed. A mint ezt világos
gosen Bizonyittya: Názianzeni S. Gergely: e képpen Hólvan: Hoc illius
Consvetudo Fert dicentis: Da Mihi id quod fluit Temporis, Futurum Deo,
Mihi dilatis Horem, Deo Senectutem. Azt Szokta ö Mondani ad Nékem
a Telen való Folyjó időt, a Jövendöt az Istennek, ad Nékem, Ugy mond
az ördög: Ifiuságodnak Virágát, ád az Istennek Vénségedet. Csak
egyszer Ifiuságát Hentelyje ember, az ördögnek, Nem Bánnya ö az után
Ha Vénségében olyan Nagy Hent Lésen is mint S. Maurius. S. Arsenius &c.
Mert Vénségében is az embert, az ell kezdett Gonoszt könnyen Rantya
a Természetben öltözött, ifiuságában gyakorlott törvénytelenségre
Sót tudgya ö azt Hogy Ha az Ember ennek a világnak, Gonoszában
Kedve szerént való gyönyörüségiben Negyven, ötven esztendeig is Kivan
élni, Ezzel meg elégszik az ördög is, Mert az ember Természetének
Gonoszából látya, és Gondolja, Hogy a Negyven, ötven esztendöt sem
éri, és igy azt az időt Melyet Magának a Pönitentzia tartására
élete Jóbbittására igyirt ell nem éri.

Ugyan is Ki Kizdalik vagy Kaszakodalik ifiuságábol, Sokan nem
Keveszen Eltak meg Véletlen Halállal, Gyakorta Halljuk Hogy ez vagy
amaz, álmában meg Fuladott, más a Vizben Volt, Magos Hegyről, Gázról
épületről Le esvén Nyakra törött, más Véletlenül meg öletett &c. &c.
De a mely Véletlenség ért másokat, Nem érhetik a mostani ifiakot is meg is
Ha minden ember Gondolkik, akkor Isten ö Sz. Felsége Gondokára vinna
élete esztendejének Hámát, Hogy ez, vagy amaz, ötven Hatvan esztendig

Tartó életet ell,

1. G273

tartó életet él, Leg oltan azokot meg oltván. Harminc, vagy. 40.
esztendeig kivánsága szerint töltsetné életé idejét. De Mivel Isten
ő szent Felsége csak egy pontni időt, vagy esztendőt sem Jelentet meg
Jenkinek, Azért minden időt, Napot, és esztendőt útolsónak kell állítta
nunk, Nem kell életünk, Jobbittására Jutalmatnunk: Mert azt Mond
Matt. 24. gya az örök igasság Kristus által Vigilate Vigyázzatok. quia Nesci
tis diem Neque horam. Mert Nem tudgyátok a Napot, sem az órát, Nem
mondgya Esztendőt, Mert Ugy mond Sz. Agoston Dr: Voluit Latere ulti
mum diem, ut observentur omnes dies. El akarta titkolni az útolsó
Napot, hogy minden Napra vigyázó gondunk légyen, s ezen okra
nézve Nagyon Sibájnak azok kik azokot az időkőt, Napokot, esztendőket igyirik Magoknak, a Melyjeki nélkik Sőba Fel nem Jönek
Nem Kételkedem K. Ff. Hogy effélékel többször Találkoztok, Kiktől Ja azt
Kérdenem. Atyám Fia Ha a véletlen Halálnak Veszedelme, a Vétkeknek
Sokasságával terhelve Fanálra, ki mentsetne meg az örök Kárhozattól?
Talám azt Feleled, a Jövedelmességnek egy indulattya. Imé a Nyilván
való Jóakarodság, és a Meg változandó ki menettel, a Melyre, a Bünös
az egész örökké valóságot Jutalmatlanul rea méri éjtteni. Ugy
Ugy mond az élete Jobbulásai Halogato Bünös Hiszem elevén péntzák
vagyon a Meg térő Laterban, ki életének csak Nem útolsó orajaban
azon kéri vala a Krisztust Hogy tolla meg emlékezni K. országában.
De Nem csak emlékezetet igyire Krus Neki, Hanem üdvösséggel Jutal
gatta őtet. Jól van, De ezer közül alig adatik egynek az a kegyelem,
Es Ha annyiban Bizakodni az Isten irgalmasságában, Selen vagyon
az ellenkező Példa is, Hogy a Krisztus Bal Jelein Levő, Kereszt Fán
gesztetett Lator, Lator társának intesit: Nos digna factis recipimus
a Mi Jselekedetinknek méltó Jutalmát vettük ez pedig: tudni illik a
Krus oktatban: Hemleli a Lator a Termeszetet Felyül Haladó Csudákot
ot volt Selen a papok papja a Krisztus Jesus, ot a Boldogságos Szüz
Maria az Irgalmasságnak Anyja.

S. Még is

s még is örökké ell vesse, ell kárhozék a Krisztus Bal részin
a Kereszten Függő Lator. Ab Ki. Ff: Nints Semmi okunk Hogy a
Meg tért Latorral útolsó oránkra Halogassuk Bünéinkből való
meg térésünkel. Mert Ugy mond Sz. Gergely: qui pœnitenti veniæ S. Greg.
spondit, peccanti diem Crastinum non promisit. a Ki a Peni Hom. 12.
tentzia tartóvak kegyelmet igyirt, a Bünt tevőnek Holnapot Nem
igyirte. Sőt Bölts Seneca is ezen szókra Foltad mondván: Ab. Seneca. Epist
mely Nagy Balgatagság, Elmelenség Hosszas időt remélleni azoknak, 102.
a kik még most akarnak életet kezdeni. Mert tudgya meg azt minden
Bünös akár Gondgye s akár ne, Hogy más kezdő, Habázu, állapatu
és Jzeletü az Ember minden a Selen való veszedelemben Forog
Nint minden veszedelmen kivül Lévén Semmi gondgya nintsen.

Anna kevés időban magát Foglaló Granatensis Neveü emberről Granatensis
olvasom, maga haja vallásáit, Hogy egykor veszedelemben esven,
Az Istenről telyességgel ell Feledkezett volt, és csak arra ügyelt
mi módon menthesse Habardisasa magát a veszedelemből. Ez
az en ítéletem szerint, sa Nem történik is mindenkor a Jelelletes
emberekkel, De a Bünösökkel, az Istennek Büntető akaratya szerint
gyakrábban meg történik. Mert Sz. Gergely Krónyasira szerint Ugy
kivánt Büntetni Isten: Ut qui vivens obstinate est Dei, moriens obstinate
Caetur Sui. Hogy a Ki életében ell Feledkezett az Istenről, Halálakor
ell Feledkezik magáról.

Azt irják Marcus Tamás életében Némely Nevezetes emberről, Hogy
Minden ez Habardos életének meg Jobbitására gyakorta intetnék,
Neveteszel kérte vala Halgatni, és mondani, Kevés gondom vagyon
most a Meg térésre, még eleg időm vagyon a Pœnitentzia tartására.
Mintsen Galambos Jutok, Ezzel a Sárom Szóval is könnyen meg
nyerem Nagy országát a Krustól: Miserere mei Deus. Könyörüly rajtam
Isten. De mi történek Rutul meg Halatkozók vakmerő Kemenyszívében

Mert egykor Ls Sato

S. Aug. Serm. 81. De Tempore. S. Greg. apud Speranz Scrip. Sel. punct. 130.

1. d273

Mert edgyszer Ló Háton menvén edgy Fidon, meg Bőtlék a Lova
és a Lova Fejin által Belé esvén a Nagy vízben, Három Hétkort
Firalta Ugyan, De Külömbeket, mert azt mondá: Rapiat omnia
Diabolus. Ragadgyon ell az Ördög mindeneket. Ezek a Három
Hók azok, melyek által, eleve meg Jobbittása Salogatása után, Nem
idvességet Sanem örök Kárhozatot Vett, és érdemlett.

Archia

Így történik gyakorvan: Sokan nem tudom minémü Bátorságot, Gőgösség
életet, és időt igyeznek Magoknak, De a Történik vélek, a mi Archia
Tyrannus Királyal: Minden ez Külömb Külömb Féle ékesen Hangzó Musikak
nak Zengésivel vigan Mulatná Magát, Ső kedvü korában Gozánok Néki
edgy Levelet, melyben jó Baráti intik vala őtet, Hogy Magára vigyáz
na, Mert árultatás vagyon a Dologban, és Veszedelmére s Halálára Tal
kodnak: Nem Méltóztatek a Levelet Fel olvasni, Sanem annak Fel Bon
tását más Napra Hagyá: ‡Cras in Crastinum. a valóra veendő Fanátsos
Dologot Holnapra Kell Hagyni, Oh Siralmas Holnapra való Halasztás. Cras
Holnap, Azon az elhakódn Rea rohanának az ö ellenségi, és meg
ölék a Királyt, ki Ha: Cras Holnapra Nem Halasztotta volna a Levél
Fel olvasását, Sőt Magára vigyázván életét meg tarthatta volna.

‡ Mondván

Antiochus

Ezen képpen tselekesznek Sokan Magokkal Biztatván azt mondgyák, Ső
az Isten, H. Lelke ellől Nem vet ell oly Sirtelen, Hogy ne engedgyen edgy
Kevés időskét, a Melyben Üdvessülhessünk, és Istenhez való meg
nyam Bűneinket. Legyen Ugy ámbár Hogy engedtessék annyi idő, Ar Bell
tekre, Hogy a Bűnösnek valósagos Üdvessülhessége, és Istenhez való meg
térése ohy könnyü Dolog: Antiochus Király Keserves Könyü Sullatási
közöt ütőlső Napján, akar vala Pönitentziát tartani. De Bé nem vették
Z. Macc. 9. Istentől az ö Pönitentzia tartása: Mert Ugy mond az Irás: Orabat Sceler
tus Dominum, a quo misericordiam non est Consecutus. Imádkozik vala
a gonosz tévő az Urhoz, a Kitől irgalmasságot Nem nyere. Hanem Bűnei
Sőt való meg Térése, Salogatása nian örökké ell vesze. Mert a Bűnből
való meg Terésnek Salogatásából Származik: Pönitenziátartás és

Kétségben esés

Kétségben esés. A Minth ez a következendő Példákból nyilvánkí
tetzik: Melyet ir V. Béda ötödik Könyvében: Vala Ugy Nevü Coenre
dus király idejében, Gonosz erkölcsökben, edgy ell Vetemedett és Fajult
ifiu, kit az ö Sü Hohgalattyáért, igen Nagyon Kedvelvén a Király
Nőtla gyakorta Festett Hujsa életéről Feddette dorgálta, De azért királyi
Udvaiból ki Nem tsapta, Edgykor ezen ifiu Betegen
vén Fajgatni kezde, Salvan Fájdalmiból Származót Fajgatását a király
Hozzá Méne, és Nagyon kéri vala, Hogy Istenhez térvén, Lelki
Atyát Sivatra Magának, és a H. Gyónás által Tisztulva ki gyakorlott
törvénytelen életéből. De azt Felele az Ifiu: Még elég időm Lészen
Holnap vagy az után, a H. Gyónásra pönitentzia tartásra, Mert Ba
most Még gyönyörüm, Majd azt Fogják Ső Barátim Gyemeinsze Sánni, Hogy meg
tettenvén az Haláltól Szent akarok Lenni, De Minek Utánna Fel gyógyulók
Még Gyónván életemet meg Jobbittani igyekezem. De ő Fájdalom:
Azonban Nem várakozván utánna az Isten ítélete, Nagyobban, s Nagyobban
Kezde Súlyosodni terhes Nyavalyája. Ell Méne Coenredus Király
Kedves Sü Hohgájának Fajából, és ell Jövének két ifiak 1: Kik Angyalok
valának: 1 kik közül edgyik a Bűneiből ki téréjti Salogató ifiunak
Fejéhez, a Másik Lábaihoz ülvén: edgy Kis Fejér táblájú Könyvet
a Fel Nyitásra, és ell olvasásra Kezeiben adának, Hogy meg Néznié
s tekintené Kevés Főságos tselekedeteinek Summáját. Ezt ell Salogatván
az ifiu, Máj Napra Salaptá meg téréjti, Főságos tselekedeteinek Kezdetit,
Ezen két ifiak ki vevén Kezeiből a Könyvet, Mind Ketten ell Menének.
De azonban, Ső Hernyü Dolog: Az Ördögöknek Csoportos Nagy Seregi
ek Menvén, Ellé vállal, edgy Nagy Fekete táblájú Könyvet emelének
eleibe, és azt ki Nyitván Meg mutaták Néki, Tagadhatatlan, Számtalan
sok Bűneinek Undokságit. Melyre Fel Kiáltván azt Mondá: Ah In
sternum Damnatus Sum. Ah örökké ell Kárhoztam: Mert az Isten
nek Máskk által Kira intő Havait meg Vetvén, Bűneimből való meg
tevesemet Salogattam, Bé Sőt a Pokolra, és a Mitsoda Mértékkel Mértem

V. Beda Lib. 5. Historiarum Angl. Cap. 14. Annal. 704.

Coenredus Regis Fem

Az Istennek

1. Gr 273

Chrysaurius

S. Greg. Lib. 2. Dialogorum C. 38.

Az Istennek, arral meretik most vissza en nékem, és azon van az ördögök által vas villákkal által veretven, és fekü-
jük ütetnek testestől lelkestől örökké ell vesse, ell kárhozzék.

Nem külömben Szent Gergely Libro 4to Dialogorum Capite 38. Azt irja Chrysauriusról: Hogy minek utanna ez sok törvénytelen gonoszságokban ell merülvén, napról napra halogatta vólna életé-
nek jobbittását, Azonban terhes nyavalyában esvén: Lata, és Hemlélé az ördögöknek sokaságát körülle, sok kinzó eszközök-
kel Hergalmatoson Forgolodni, Ezen szókra fakada Chrysarius: Indu-
ciasz vel usqj Mane, inducias, vel usqj Mane. Csak reggelig Sza-
badgyon, csak reggelig Szabadgyon: Mely igek közöt csak Sanar-
ki adnan Lelkét örökké ell vesse, ell kárhozzék.

Közönséges Sz vett példa szerént, ez Boldog ember a ki Másón
fanról, De Boldogtalan a ki Magán; Imé az eleven példa, kik Sza-
badgyan életek meg jobbittását, Bünökből való ki térésteket, Ki térté-
nek vellek, Véletlen időben, szementelen napon, és órában, ell Mesz-
vén életek Jovala, és a Miben fanáltatvan abban itiltettek örökké
is ell vesztek kárhozztak.

Ezért mü kik Sajszalainkot Felyül Szabadó Hamtalan sok Büne
ink által Istenünket meg Bántottuk: Ezeket a Rettenetes Példá-
kot Szivan, Ne Szalogassuk vgyz meg Térésünket, Pönitentziá-
tartás által, Istennel való meg Békélésünkel: Mert Ugy mond
S. Aug. Serm 58. de Temp. S. Agoston Dr: Ell jö az az idö Melyben a Bünös Pönitentziát
tartana, és Nem Tartsa, Mert Mikor tartsatot vólna, Nem akart
tartani: Ell jö az az idö, melyben a Bünös Sallani fogja az Isten arra
Prov. 1. v. 24. kemény havait: Melyjet meg Mondott Bölts Salamon által: Vocavi
te, et renuisti me. Hittalak tégedet, és meg vetettel engemet: Ell jö
az az idö, Melyben életetek Vétkes utolsó órájában: Quæretis
me et non invenietis, et in peccatis vestris moriemini. Kerestek
engemet, és meg Nem találtok, és a tü vétkeitekben haltok meg.

Ell jö az az idö

Ell jö az az idö Melyben a Bünösnek semeire Szánya: Mindjárt Hamtalan
sokfelöl: Betegségek, Nyavalyák, Szerencsétlenségek, Lelki Sugárlások
és tanittások által fóra intettelek, és ösztönözztelek, és tü meg ne
vettetek: Et ego ridebo in interitu vestro. En is Nevetni fogok a tü
veszedelmeteken.

Illyjen veszedelmen fordula meg, a kevély Jerikó városa, melyjet Josue. 6.
Set napok alatt ostromolvan az Israel Fiai, minden nap egyszer
meg kerülik vala a várast a Frigy Szekrénnyével, Hogy Békességesen
fel adnák azt. De Mivel meg átalkodtak vala vakmerö Szivekben,
Meg Nevették az Israel Fiai tselekedeteket, Nyolczadik napon pedig
Az Isten Szarantsolattyától Vévék a Jubildum Trombitait, és
meg Fuvan azokot, Földig le omlának a város kö Falai, és példá-
Lönek a Jerikó városa Lakossi, Az Israel Fiainak.

Az Bünös Lélek várta, s várja a Jelségesz Istent, Nem Nyolcz
szad napig vagy Annyi esztendökig, Hanem Hogy a Bünt meg
ismerted az ördöstöl Fogva, mind ez ideig Bünedböl való vgyz
meg térésedet, és mind eddig Halogattad, vagy Szabadgyan
azt ell Szalad is Ujra Kezdetted, De ell jö az az idö, Melyben
a Te Jerikódnak Bünös Jestednek Lelkednek ejtült ellensége
az Szalai, véletlen időben, órában, ostromolni fog, Meg es
Nyillait Szalaidnak Szegzi, Négy Belsö, taplaló, s életetö
érzékenységedet, Jüdöt, Szajadot, gyomrodot, Veséidet meg
Szabritto Trombitájait meg Fujja, s kesedelem, s Szaladek
nélkül, életedtöl meg Fosztvan, Szalsaratban Lelkednek vagy
jobra, vagy erdemed szerent, Szabadgyan Szalogatod életed meg Jobbittasát
örök kárhozatra kell Szállanod.

Azt olvasom Jonás Prófeta Könyvének 3. Részében. Hogy Jonas. 3.
Midön az Emlitett Prófetát, Ell küldötte vólna Isten ö Szent
Felsége Ninive városában: Hogy a város ellen ell végzett

Decretumát

I. 2273

Decretumat ki kiáltára: Ell Mene Jonás Próféta, a Bünös
városban, Es Jen Koval Teli Torokkal kezdé kiáltani: adhuc
quadraginta dies et Ninivé subvertetur. Elég mene Jonás
Próféta a Három Napig tartó városban, edgy Napig, Es Leg
utan meg vivék a Királynak, hogy Jónás Próféta távol
kezendö vészedelmét, és Pusztúlását Sirdeti a városnak, Azonban
a király: kemény Parantsolatot ada ki, Hogy Minnyájan
Pönitentziát tartván Sír Zsákban öltözvén Böjtölnyjenek
Kitsintöl Fogva Nagyig, Sőt még a Barmoknak is közön
Segez eledeleket meg ne adnák, Mely dolgot mulhatatlanul
Sáladék nélkül, maga a Király előre ell kezde. Es igy
Meg Engesztelék a Büntetésre fel Haborodott Istent Haragját.
s Nem pusztúla ell a Bünös város, Mert Nem Halogatá maga
meg térését.

Ezeket kövessük mü is Kedves Hallgatóim, Magunk
Lelki ismeretében érezzük, Hogy meg Bántottuk Büneink
által a mü Istenünket, Ne Halogassuk Büneinkből való
ki terésünket, Ne Késsünk meg térni az Istenhez: Mert
Nem Nézgyen, De talám, ma, Holnap, Be ér az Isten
Ítélete, et Subvertetur Ninive, Fel Forgattatik Ninivé a
mü Lelkünk, és Sa pönitenziatlanságban tanáltatunk
örök kárhozatra Süllyedünk. Most Nem Jónás Próféta val
Hanem a Királyi Koronás Próféta K. Dávid Havaival intlek
Benneteket mondván: Hodie si vocem Ejus audieritis Nolite
obdurare Corda vestra. Most minden, Sallyátsk az Urnak üdvessége
intö Havait, meg Ne Kemenyitsétek Szíveitekét, Ma, Ma, és
non Cras Cras Ne Holnap, Holnap, a mü Büneitekből való ki térés
ne Halogassátok életetek útólso végére életetek Jóltétáját v. k. Amen.

D. Csúz Sunlyo 1776.

DOMINICA VII. POST PENTE.

Matt. 7. v. 15.

Attendite a Falsis Prophetis:
Vigyázzatok magatokat a Hamis Prófétáktól.
Sensus: De Hypocrisi et Adulatione, Et Damnis Eorum
Peccatorum.

Kétség kivül Való Dolog, Hogy Edes Idvezittönk, a Hamis pro
Fétákon azokat értette Szoros értelemben, kik Hamis Istenteln
Tudományokkal, Tekélyjes, és Kárhozatos tanyittásokkal meg Vesz
tegetik az edgyügyüek erkölcsét, és az Igazságnak útyáról ell
térítvén, Lelki Veszedelembe, és Kárhozatba ejtik, A mint a Terem
tények Között az Ördögnek Tanittói Tselekesznek. De Tágas értelemben,
a mint Sok Szent Atyák, és Szent Irást Magyarázo Böltsek Tanittyák, Min
nyájan azok is értetnek, kik valóságos Szép mutatókkal, Sőt Szinüeknek,
és Szalárd Tselekedöknek mondatnak. Egy Szóval azok is: qui. a kik
A mint Arany Szájú Szent Janos Le irja ökét: Cum Sint Vitæ pravitate
Corrupti speciem tamen Virtutis induti Sunt. Meg Vesztegetteted gonosz
erkölcsök Leven, tekintetes Tisztségben öltözven, Szép Szin alatt, gonoszhak,
Mert Szent Jamais Tanittása Szerént: Firma tuta Salutis est, Scire quem fugias.
Jó gond Viselése vagyon idvességére, és erősen oltalmazza a Lelkét,
a ki tudgya Kit kellessék tartoztatni, és Kerülni, Méltán intlek en is
ma, minden Keresztény Lelkét, Hogy ezektöl öjja magát, mert Feletteb
Veszedelmes, és Kárhozatos ezekkel való Társalkodások az igaz Lelkeknek.
Veszedelmes Először: Mert mivel minden Szeretek, és tselekedetek Szines,
Sokan meg nem ismerik előbb, Hanem midön vagy Gyalázatos meg tsalattatásokat
Vagy Nagy Lelki Károkat tapasztalyák. Veszedelmes Másodszor.
Mert Annyin vannak, Hogy alig találsz Ember egy valakit, a Kinek

Kivél ki merészelje.

1. d273

Kivél ki méreszelje Lakatsáni, Titkait ki nyilatkoztatni, a kitől Bátor
sággosan Farátsot kérkessen, a kire Ügyét, Bajait, Bizodalmason támaszt
Jassa: Egy Kival a kivel az Ember Felelem, és Vigyázás nélkül Társal
kodgassék, Ház elrendöknek Folyjásáit, edgy Szoulumnak, vagy is
Edgy világnak Kokáik mondani, és igy Krisztus Urunk Küldetésétől
fogva, Jézen nyolczadik világ Folyj immár, mely világoknak Folyjá
sokkal Kábbot Titulust, és Nevezetet adván, edgy valaki azt mondgya:
Hogy az első: Prodigiosum. Jusdais, avagy tudákkal vélt Nevezetes,
A Második Victoriosum. Gyözedelmes. A Harmadik Solitarium.
Magános, és a Negyedik Doctum. Bölts világ volt, és igy mindenik
világot vagy Nyomorultnak, vagy Irigynek, vagy tudatlannak, vagy ke
gyetlennek Nevezvén, Mitt mondhatók en igazábban, a mostani világ felöl,
Hanem Hogy, Sem Fény Vetö, kép mutató, álmok, Balázó, Kél kin világ,
Oh mely méltán mondhatom Mérgel Folyjó Szent Bernárdal: Serpit Sodo
putrida fabes Hypocrisis, per omne Corpus Ecclesiæ, et quo tolerantius
eo desperatius. Terjed ma a kép mutatásnak Sekélyes rossasága, egész
Jesten az Anyaszent edgy Fáznak, és annál veszedelmesebben, Hogy nints
a ki Bolygassa, és ennek a gonosz nyavalyának Vesztésére igyekezzék,
Csak igaz a mitt Fridericus Császár edgy udvari ifiunak mondott, ki Se
mélli Hogy olyan Tartományban menyen, melyben kép mutatás nem volna,
Sosa Hogy mond azt ell nem éred, Ha csak az egész világból ki nem megy,
Mert csuda, Ha edgy valakire Talál az ember: qui non est aliqua parte
fictus, sarkuppig Sil. a ki valamennyiben, és valamely Részről, kendözött
és Színehez Sányó ne Légyen, Tudta ezt Krisz Urunk, s azra való Nézve
mondotta: Attendite. Vigyázzatok, és öljátok magatokhot, Hogy Tsörbe
ne ejtessetek, meg ne csalattassatok, Lelkeitekét el ne vesztessétek.
Melyre való Nézve, Mely Nagyon el áradott, és veszedelmes gonosz
ság-Légyen a kép mutatás, és kéll kinség, Mig meg mutatom
Semellem Sajnos és Idvessség es Tudálásimot Most Be vetsek.
és Magatokhot ezen kár Sozatos Vetektöl oltalmazni Szorgalmatos

Tudtok, Melyről Még Bövebben. v. Fabete.

Ha valaki

Ha valaki tudni kivánnya, Mi Légyen a kép mutatás, Meg Felelnek
a Termeszet Vizsgáló Bölcsek, és azt mondgyák: Quo quis se aliam
fingit, quam revera est. Oly vétek és gonoszság, melyet valaki máj
nak tetteti magát, mint sem ö-ön magában valósággosan Vagyon.
Ezt pedig akár Személyében, akár Beszédében, akár Tselekedetiben
Tselekedgye valaki, elég az Egy kép mutató, De Hasonlatosságok
ban világosabban meg értsétek. Némelyek Hasonlittyák Az Aszpis
kigyó Tojásához, mely kivül Kép, Fejér, és szemeket gyönyörködtető,
Belöl pedig tele vagyon méreggel. Illyenek a kik Magokhot
kiülsö képpen áitatosoknak, Tekéllétesseknek, és aztatlanoknak
mutattyák Lenni, Belöl Telyjesek irigységgel, gyülöségel, Bal
ítélettel, Tiztátalansággal, Hamis gyanussággal, Szégalmazásal
Vagy más gonoszsággal. Mások Hasonlittyák Valamely Kép Aran
nyas könyvhez, Melyben mi Légyen, nem tudgya Senki, Ha csak
fel nem nyittya, és nem olvassa. Igy Némelyeknek minden gondolattyok,
és tselekedetek tükörben vannak, azonban mások alá Vermet ásnak.
De ítélet napján, Mint a könyv Fel nyittatnak minden álnokságok
Minden Titkok világosságra Sozatnak. Mások Azt mondgyák
Hogy Hasonló a kép mutató, valamely Reves, és kü ette Fához, Mely
éthakának idején, Mint valamely Vraga hó Fénlik, Nappal pedig
Semmi Fényessége Nintsen. Minnyájan Sötét éthakában vagyunk
ez életben, Sokan telyjesek gonoszsággal, Még is tetteto, és Szem
Fény Vetö Sósággal tündökleni Látatnak, De Minek utánna az
Igazságnak Napja Fel Dérül akkor meg Láttya ki ki, ki Légyen
kü ette Fa, ki nem. Mások Azt mondgyák, Hogy Hasonló
a Nap mutató Vához, Mely addig mutat, mig a Nap Fénlik, Ha
pedig vagy el Hanyatlik a Nap, Vagy Be Homályosodik, Semmit
nem mutat. A kép mutató akkor munkálkodik, mikor másokot
Láttatik, Ha Senki nem Láttya, Semmi Sót nem mivel. Mások Hasz
Littyák, a kép irásoz, és Méltán, Mert a kép iró, Minden valakinek képét

Le irja

Stella in Luc. C. 7.

Geminianus Lib. 3. C. 34.

Diez Cenci z. in Natiu. Chri

1. 6273

Le irja, nem gondol annak Belsö Képeivel, hiveivel, Tudójával,
és Majjaival, Hanem csak külsö Abrázattyára vigyáz, vgy a kép mutató
is, nem gondol arral hi Legyen Belöl, csak külsö képpen igazvnak
Sinak ártallannak látcsék, s vgyan ezzel külömbözteti, a Mes
terség, a Természettöl, Hogy a Mesterség csak a mi külsö képpen Lát
Latik, arra vigyáz, a Természet pedig Belöl is munkálkodik, Arra
való Nézve mondgya Simon De Cassia, Hogy oly csuda állat a
kép mutató: Cui simile nunquam fecit natura, qui Nec vult esse, quod
videtur, neque vult videri, quod est. Kikre Társonbot a Természet sóha
nem munkált, ki sem az nem akar lenni, a minek lenni látatik, sem
annak nem akar látatni, a mi módgya magában valóságos, Némely
kép fök, s természet vigyázó Doctorok, a kép mutatót, A Majomhoz
hasonlittyák. Helyesen, és böltsen, Mert böltsi Plinius tanittása a
szerint, semmi állat nem vgyekezik kólykeit vgy mutogatni mint a
Majom, A kép mutató arrón vgyekezik, Hogy az ö tselekedetit min
denek Lássák. Azért mondgya szent Gergely pápa felöllök, Hogy sem
minek tartyák azokat a tselekedeteket, melyek Senkitöl nem látatnak,
nóha semmi Jutalmok, és örömök Belölle nintsen, valamint az olyjan
külsö Anyának, a ki csak Gyermeket fül e világra, vagyis Jutalmi
vannak a fülésben, és sem Jutalma, sem öröme nintsen a fülésböl.

Meg is tgy ell Jutalmazott, Hogy nintsen Jár, melyben ez a Majom
ne fanállyának, alig vagyon valaki, a kivel minden Félelem nélkül
Disputalmason, és Beszélgetsen társalkodhatsék az Ember. Ha Krisztus Urunk
ujjonan e világra ujjra föne, Bizony arra nem tudom, Ha találnae
egy Natánaelt, ki felöl azt mondgya: Verus Israelita, in quo
dolus non est. Es egy igaz Lelki ember, a kiben semmi csalárdság nin
csen. Bizony arra sok adót kellene fizetni mind azoknak, kik kép
mutató, két kinü, kettes, csalárd, és Hazugsággal telyes életet élnek.
Mérem mondani, Hogy egyéb minden adót el engedselne a Császár, és
nem szükölködnék elégséges pénz nélkül, a Krutsutsal való Vadakoz
zásban.

A mint

A mint egy fejedelem felöl olvasom, Hogy adót vetven a Hazugságra,
csak az Ország rend annyit fizetett, Hogy elégséges volt Sardi költségere,
feléttöb igen el szaporodott, és nemelyjeket a Krisztus fel szentelt
Papjai közül is meg könnyéhez ez a gonosz. Es az igazságnak fine
alatt, Melyjet az ö Törvényben, Melyjeken fordottak a papok, két
kinü Lelket fordoznak, életek, és erkölcsök, meg nem egyező kinekkel,
és külsö magok viseléseivel. Sőt Lopta magát a szegénység szakában is,
és sokakot már egy, Más más szinagnak kineivel meg csal, és nem
külömben mint a világ fiaival okosságnak lenni titeti el az álnokságot.
Az urak, és Ország állatok, kép mutatók, és két kinüek közgyülekbe
es vitézlő ezek, urakhoz, és Országokhoz, a Tseléves Gazdák, és Garda
Országok kép mutatók tselédekhez, és a tseléded, Gardájokhoz, és Garda
Országokhoz. Az Atyafiak között ritka az igaz kerelet. A Házasok igaz
kereletnek tetetésével gyakorta egy mást meg csalják. Sokan más ok
meg kifsebbítése által magokhoz ártallanokká tészik, Hogy titkos szerelmeket
Bálcsagosan folytathassák, Azon gonosz kép mutatást, és két kinüséget,
tanulyják az ifiak, Gyakorolják a Koros rendben levök, a Venek magokkal
a Koporsóban visik, és midön egy tetetik magokat, Gazdnak havokban,
Gazdnak magok viseletében, Gazdnak tseléhedetekben, egy sem
mondhatná közülök: Deus sci quia non mentior. Az Isten tudgya
Hogy nem Gazdok, semmi nem oly közönséges, a halandók, és Mester
Emberek szokyaiban, az árvsok, és vevök között, mint a Gazdság,
Erodgy nézd meg ama Szegért, vagy Selességet, oly kintsebbe Esik, mint
valami Ur, vagy Uri Ország, és Anyira vagyon Gazdnak, Hogy igazán
mondhatná maga felöl, Omnia mea mecum porto. Mindenemet magammal
Gordozom, Egy szegény Nemes, Aranyas, és Gyüstös kontósban jár,
és adós az árával: s mitsoda ez egyéb, Hanem az életnek Gazdsága?
Ez Magát árulja, Egygyel is, Massalis szövetségbe Bocsátkozik,
Károk adományában ditsekedik, és Magát sipkának által
Lannak, szüzek mutattya Lenni.

Ha Beszédet

1. G273

Ha Beszedeket Irsz galyuk, ki Hitta Regenten Hegyes fraiaival krain. Testver Attyafiai Abel a Mezöre, Es Attyafisagos Kereteenek fine alatt meg ölé ötet, Hány kairek vannak Mostani világban, kik azokat kiskel Attyafiak a Krisztus Jesusban, edes Beszedekkel meg ölik Lelkekben, Sa Testekben nem is. Meg vendegletté Abrahm, Amon Attyafiai, és a vendegség után meg ölte. Hányan vendegeltetnek meg most is, és a vendégleg után Sirekben nevekben meg ölettetnek, Mert tudni illik, Azért vendegeltetnek, Hogy erkölcsökben Beszedekben, és magok vifelé sekben meg ismertessenek. Halálra kiáltotte Dávid Uriást, Hogy vitkei ell palástolya. Hányan Sokságyak most is, Nyilván való Beszedelem ben Felebarátyokat kiél sinü Beszedekkel, Hogy magok gonoszságokat ell Titkolhassák, kiél sörendeg fizette Tömlöczel az ártatlan József a Lutifár Felesegének kép mutatásai, Hogy Magát Ferje előtt ár tallannak Tegye. Arra való Nézve Jel kiáltá Arany szaju Szent János Es azt mondgya: Crudele Nefas, Adolescentem quasi intemperantem eum. Criminans, Se innocentis Larva induit. szernyü, és hegyetlen gonosz ság! Az ártatlan ifiat vádolya, erkölcstelen, és Jámbor tallan indulat tyáról, és Maga az ártallanságnak áll ellségai vesi, Hányan van nak most is, kik Maszok gonoszsága miatt, Nem edgy kiél eltendeg, Sanem talám Sokkal is szenvednek elö menetelekben, és szerentsétlekben Meg Gálóztatván: Hány Dálták vannak most is, kik minden hegyes ségel fizetkednek, kótyavetésedről gondolkodnak, Hogy azok kezében ad gyanak, kik veszedelmére igyekezzenek, Hányan vannak, kik ugy tetteik magokat, Mint Sa igaz szivbeli fö akarói, és Barátiá volnának; De verbis, quantum vis. Teli pofzárokkal kiszöngetik fö akaratyokat, szolgálatyokat igyirik. Ugy mond mikor Leszek oly szerentsés, Hogy szives akaratomat meg mutathassam, semmit ugy nem kivánok mint Hogy, alkalmat adattassék, Hogy szolgálhassak. Sajnálom szivem szerint, Hogy már edgy, már más Foglalatosságom miatt, kötelességemet meg nem mutathatom.

Kiért fiuseggel Joseft Tomlec be vetteté a Lutifár Felesé

Judem Uram

Judem Uram szivemet Sorvád, Nem is vagyok, az, ki sok érdemidet, ne kásam, arra való Nézve kész vagyok véremmel is szolgálni, Barantsolyi kedves fö Barátom, Mert Nem Képes Hogy meg vonnyam magamat se töllem, és meg fogadgyam szolgálatimat; Több essele Beszedeket Gallok a Mostani világban elegel, De ne adgy az Isten, Hogy véájok szoruljj. Mert Sa Gonosz Tselyamodol, Hogy valallyja Fel ügyedet, és edgy, vagy más Nyomorusságodban segitséggel Légyen arra Fogva Mondani, Hogy semmi ismeretsége, Barátsága veled nintsen, Tudgya azon kivül is, Hogy semmit végbe nem vihetne. Próbáld meg kérj tölle valami summa pénzt költs rá, és azt Fogja mondani, Hogy minden pénzét ki adta, minden napra való költségénél több kege Gozött nintsen. Sa kivel Hogy kezes Légyen eretted a fö Satalon Magistratus, vagy Tabla elött, azt Fogja Mondani, Hogy fogadása ellen Nem tselekedhetik, és meg esküszik, Hogy Soha senkiért kezes Nem Lészen. Ugy Mint vizetlenek, már Sazuda Beszedben. Nem ernem végét Beszédinnek, Sa a Mostani világnak kép mutatásai kiél szinségei, Tsalárdságai, mind a Beszedben, mind pedig a tselekedetekben elö szamlálvám, Mely nagy gonoszság Légyen pedig kivált azokban kik minden gonoszságokat, valamely fóságnak kelemetes szineivel fedezik, Abból ki tetszik, Hogy világosan reájok állik, a mit parasztokra mond az Isten Isaias prófeta által: Servire me fecisti in peccatis tuis. kiél Isaias 43. V 24. gáltattál engem Bünéidért, Mert a kép mutató az Istent, és az ö Tör teletét, a Szentségeket, az imádságot, böjtölést, és más fóságokat, mint edgy eszközül vesi, a Maga gonoszságának, ell Tsalás ára, A kik valamely más vélkiél kövétnek ell Isten ellen, más képpen tselekednek: Példának okáért, A ki böjtjét akarja állani, Hogy veres kiszel menyen ellensége ellen, A Törvény szolgálatával, kin kergetéssel, vagy erö szakkal, vesi ell a más szél, A Szegeny szorral szemeti ell az eszét, és vigy szolvan egyebeket, A kép mutató pedig Gyonik, Áldozik, a Szentségeket gyakorolyja, böjtöl alamisnálkodik, és egészen Istenes Dolgokban Foglallyja magát, Hogy annyival inkább

gonosz Kandekat

I. 1273

gonosz kívánsági, és fertelyes tselekedetéi bátorságot abban folytatásra.
más vétkesek arra akarnák, hogy midőn vétkeznek, az Isten felengedje
vétkeket, A kép mutató az Istenhez támaszkodik, Az Istennel jár, kéll,
hogy mindenütt félelme légyen gonoszsága, és innét vagyon hogy felet
tébb utálatos Isten előtt, a kép mutatás, innen erre való nézve, hogy sok
helyen Jajt kiált Krisztus a kép mutató irás tudóknak, és farizeusoknak
azt mondá a Máté Evangyéliumban: Attendite a falsis prophetis
öjjétek magatokat a hamis próféták ról. Hamis próféták minnyájan az
a kép mutatók, és kéi hínnek. Mert csak ésmét vetsék mire fajol
kedvet, azt is kínyomják, a mi nyilván való károdra vagyon, arra
ösztönöznek Odes beszédekkel a mi veszedelmedre légyen, kárhozatos gonosz
ság ez. Minden Isten, s minden Emberek előtt, Mert tekéllétes gonoszságnak
hínével tódúlelvén, nem kerüli az Ember, A mint Arany száju Szent János
mondgya: Multum sub specie boni Celatum, dum non Cognoscitur, non Cavetur.
A gonoszságnak szine alatt ell rejtett gonoszságot, mivel ésmét nem veszi az Ember
nem távoztattya, Veszedelmes gonoszság, Mert az Emberek természet szerént
egy mással társalkodnak, és egy más tanítása, és segítsége nélkül
fenn állhatnak, a kép mutatás pedig azokról meg foghatya, Mert nem tud
gyák kínek bízgyenek, kire bízhassák magokat, kivel társalkodhassa
nak bátorságosan, és így ne találtam meg szalmaszálnak, kéjelebek
külömbözés, és magános komoru életet élni.

Ha külömbségét akarjátok tudni a kép mutatásnak, vegyétek szemlára
tósságban, gonoszul tselekszik a ki felebarátyának, buzája közé konkolyt
hint, gonoszul tselekszik, a kapura botsáttott ell árulandó rosz vízzel a hi
elegyitti. De sokkal gonoszabbul tselekszik az orvos ha a betegnek adandó
orvosságban mérget egyellit. Így kéi féle a kép mutatás. Némelyjek
példának okáért, Hamisságoskodnak, hogy azért dícséretet adakozó nevet
nyerjenek, Mások áldoznak, hogy annak kedvéért meg nyerjék, a
kibez adakozásokat mutattyák. Némelyek gyakorolyják a szentségeket,
áitatoskodnak, hogy jó szerencséjeknek látta szanak, és arra való nézve,

Ujtsségre

ujtsségre, méltóságra emeltessenek, Szóval tselekesznek ezek. De
sokkal gonoszabbul azok, kik a szentségekkel, Melyek krisztustól vagy
sággal rendeltettek a lelkeknek, hogy élnek, Hogy magok tulajdon lelkeknek,
veszedelmére méreggel elegyítik. Midőn példának okáért, csak azt gya
korolyják, hogy gyanutságban ne legyenek, hogy felebarátyokról kínnyek
ben meg szakadjanak. Ez oly feletté való utálatos, és kárhozatos tsele
kedet Isten előtt, Hogy nem tudom. Mikor arra, ha valakinek sorsá
való gonoszság melyet annyira meg szerétnék, és Bosnyságra indítanék,
az Istení felség. Arra való nézve, és egyhers mind, hogy nem lehet kín
nyen és szomorúsággal ismérni, sőt közönséges mondás felöllök:
Lex salvis modicis prosse cum illis Comedi, antequam recte noscantur. Hogy
sok vétkes sőt meg lehet vélleknni, míg fő formában meg ismérí az
Ember. Attendite. Vigyázzatok, és öjjétek magatokat. Először, Hogy ti
felebarátitokhoz a kép mutatók, és kéi hínnek ne legyetek, Annak utánna
öjjétek magatokat, a kép mutatókról, kik valamely gonoszságnak hínes
kínálása alatt sürgölődnek közöttök, és körüllök, Hogy meg szakajtsák, és
meg ejtsék, az ártatlanokat. Et fructibus eorum Cognoscetis eos. Azo
gyümölcsökről ismérjétek meg őkét. Ott a tselekedetet adgya krisztus, Hogy
meg ismérjük a kép mutatókat, ha tudni illik az ő gyümölcsökre, az
az tselekedetekre Sokgalmasson vigyázunk, Mert a mint Szent Tamás
mondgya: alig tévelyedik magát a kép mutató, Hogy valamely tselek
ne szándokja gonoszságának, vagy bétsületében, vagy tselekedetében, s
azzá tanítsa, Hogy azt vigyázzuk leg inkább azok között, kikkel, vagy
barátságnak okáért, vagy szükségünkre való nézve társalkodunk,
minémüeknek mutattyák magokat sokszor, minden vagy nyavalyában,
vagy valamely nyomorúságban vagyunk. És ha akkor változást fogy
talunk benne, bizonyosok lehetünk benne, Hogy kép mutatók voltak.
Ha magokat feletté kedvellik, ha tiszteletes bíztossége vadászna,
ha tulajdon hasznokat keresik mindenütt, kép mutatók, és kéi hínnek.

Ha pedig.

1: 1273

Ha pedig Azt épre veszi valaki, mitt tselekeßnek mivön vélik, Hogy Lenkiből nem Látatnak, azokból a tselekedetekből Leg könnyebb épre venni, Mert minden tselekedetek, más az Emberek Szemei előtt, Más Istenben. Sokan pedig ki nyilatkoztatják akkor magokat kitsoda Legyenek, és kik vóltak, Mivön el nem érik azt vállad, a mitt remélletek, és a miben kötülled fáradoztak.

Edgy kivál, akár meg ismérjétek, akár nem, Ugy élyjétek é mostani világban, Ugy Társalkodgyatok most eggyel, most mással, Hogy meg Jedzetetlenek Legyetek, mind Beszédiekben, Mind tselekedetiekben, Vigyázzatok, Hogy le álnok Beszéddel, le Gizelkedéssel, meg ne fántoritassatok, Legyetek állandók a Sóban, az Isten Siv szolgálatyában, Tölle kérjetek Tartós kegyelmet, és Malasztot, Hogy ötöt tiszta szivel, és Lélekkel szolgályatok, egész életetekben, és minden nehkel vigasztalan Társalkodgyatok, Hogy Találtatok vágján, azt mondgyátok Ezekiás királyal: Memento quomodo ambulaverim
3. Reg. 17. Coram te, in veritate, et in corde perfecto. Emlékezzél meg Uram, és én Istenem, Hogy Tartam előtted Igazságban, és Tökéletes szivben, Azért vidd véda Lelkemet, a Hol sem kép mutatás, sem Kétkinység nintsen, Hanem igazságban Dicsérnek, mind örökké a Meg Dicsőült Lelkek: Amen. 1778.

1. 6273

DOMINICA VIII. POST PENTE,

Et hic Diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius. Luc. 16. v. 1.
Es ez Be vádoltatek vala, mint Ha el tekozlotta volna az ö javait.

Sensus. De Furto, Quid sit, et Quale peccatum sit Furtum, quam abominabile sit Coram Deo. Hoc peccatum, non mansit impunitum nec Mane bit in aternum, Furum Conscientia est irrequieta, Fures. tenentur ad restitutionem, quia non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. S. Aug.

Nem kevés tsudálkozásra és álmélkodásra mélto dolgot olvasok Moyses elsö könyvének Harminczadik kilenczedik Részében, Hol is arra Pogány Egyptumi Putifár, az vtegeny Tövevény, ártatlan gyenge Josefre bizza és Hagyja egész Házának Fintzeinek, Csüreinek, Gabonásinak, Marhainak, külsö Belsö jószágainak, hintses Kamaráinak, gond viselését. Josef mint egy Sáfára, és gond viselöje vala, Putifár minden jovainak, a Szent vrás bizonysága Szerint: Depositus omnibus gubernabat Creditam sibi domum. Mindenek eleibe rendeltel Gen. 39. v. 4. ven, vigazgattya vala a réá bizattatott Házat. Es Ugyan Ilyan hüseggel igazsaggal, okossaggal, Böltseséggel, Hogy az ö Urának Jovait gazdagsagit, Nem kevés Summa vol, és jokkal Szaporittya vala. Mert meg áldá az Ur, az Egyptius Házát Josefért, és meg Szentelé, mind a Házakban, s mind a mezön minden ö Jovait, és Marhait. - v. 5.

De ö Fájdalom mely igen külömbözik a Régi idök, a mostani világ idejétöl illis temporibus 1: Ugy mond Szent Ambrus Fr: I adeo Sancta erat Fides, ut fallere aliquis posse non Crederetur. A Régi idökben oly hü, Szent, és tekelletes vala az ö Sitelek, Hogy Sibetetlen dolognak állittyák vala Lenni, Hogy valaki valakit meg Szalna. De Nostani időben, s meg a mi Leg gyalázatosabb a Szerelmesek között, alig találtatik valaki, a kire bátran, s Félelem nélkül, valamit réá bizhatna az ember, Mert nem kevesen találtatnak Hamis Sáfárok, álnok gond viselök, kétszin Számtartók, kik Hamis álnoksagokkal, tsalard Szerelmes dezekkel az ö Urok eröl járnak, Jovaiból gazdagulni Szorgalmatoskodnak, s meg is addig vják, vigyázzák, Szakarják, Számvetö Leveleket, miglen minden Hamisságokból, tsalárd Ugyekböl magokat, ki mentik, tisztogattyák. ≠ ne ≠ könyvekröl

Ugyan is mennyünk rendel, és vizsgáljuk meg jól a dolgot: Mitt tselekesznek a Fejedelmek, és Fö rendek Palotáiban? Meg mondgya Jeremiás Prófétá könyvének, 6dik Részben: Omnes avaritiæ Student. Minnyájan Jövenységet kövétnek, ell nyomatatnak a Szatalmok alatt Lévök, Szaporittatnak, Summásittatnak az adó vetések és vételek, ell ragadtatnak Per fas et nefas a Szántó Földek, Használó vetek, és termö Kültök, Mert a mint Szent Ambrus mondgya: Injuriam putant potentiores Si pauper habeat, quod dignum possessione diuitis videatur. Hamissaignak állittyák Jer. 6. v. 13.

S. Amb. L. 3. de off. v. 10.

S. Amb. in 3. Reg. 21.

a Szatalmasabbak

1. d273

De Actab et Nabot. 3. Reg. 21.

a Fatalmasabbak, Sa a Szegényeknek valamiek vagyon, melyjet ők is bírhassanak.

Mitt tselekesznek az Urak nemesek Udvariban, és a Tanács Házakban, a Kiknek Kötelek, Jobbágyok, Zsellérek, Magok rendin, és erejeken Felyül del gosztatnak Particulatnak, a Szegények gyámoltalanok ellen per patvart indit nak, Sokat is az ártatlan Szegényeket ütik verik, Kergálják, Bántyják, büntetik a Fatalmasabbak Sanis allegatrójok pedig Selybe Sargyatik, mert ezek ajándékokkal meg vesztegetik az igazságot, a procuratorok ell rejtik Dugják a Kükségesebb Leveleket, mind a két részneK Kölgálni akarnak, Hogy mind a két részről gazdagulyjanak.

Mitt tselekesznek a Kereskedö Kalamárok, tulajdon Boltyokban, a Portékáknak árrát rend kivül Szaparittyák, a Régi meg vesztett portékát, Jó és uj gyanánt adgyák, a Mérö Fontokot, Singeket meg Kisebbitik Kurtáitják. A Borsomá Kron, a Bor és Pálinka s más részegitö ital vizel elegyittetik, és ugy árultatik, s adatik ell Sokaktól, Egy Kával, a Kár mely várast, Falut, vagy gyülekezet visgályjak, mindenütt tsak azt Látom, és Szemlélem. Hogy: Non defuit in Patreis usus et dolus. Ell nem Fogyott az ö utzáirol, az Usus, és a tsalárdság.

Ell Altatott a Régi Hüség, és igazság, ell Enyesztett Benne az Istent, és Felebarátit Szeretet, Már ki ki, gudrit gus non sua Sunt. nem a Magáét, Hanem a másét Keresi és vadászsa, Mostani időben ell érkezett a Tamisság, Uralkodik a tsalárdság, Már minta több Lopókra, Usurasokra, Kragadozokra Kükségünk. Mert az együgyü és Sa egyebekben tekélletes emberek is, De a minden napi Kereskedezek, és a Lopó társak által: Hogy Ugy mondgyam, tsalárdok álnokok Lopók Lettek.

De a Végre Hogy ezt a kárlozatos vétket a Lopókkal meg utáltassam,

Proposition.

Annak okáért, Elöbször meg mutatom mi Legyen a Lopás, Hány Féle, mely nagy vétek Legyen, Mely igen gyülöli Isten a Lopást, Melyjet kintetetle nül nem Hagyott, s nem is Hagy, Tovább arrol is emlékezetet tészek Hogy mely Nyughatatlan Legyen a Lopók Lelki ismérete, Mind addig mig len a Lopot portékat vissza nem adgyák, Melynek vissza adasával tartozik Mert mind addig a Bün meg nem botsáttatik, mig len az ell vett Lopot vissza és Portéka vissza nem adatik, Mely fel tett tzélomról mig bövebben szólok tsendes, és Figyelmetes Hallgatást Kivánok.

Quid sit Furtum

Kérdésben tészik a Bölts Theologusok, és Szent Irást magyarázó Böltsek Mondván: Quid est furtum? Mi a Lopás, Es meg Felelvén azt mondgyak, Furtum: est occulta rei aliend ablatio Domino rationabiliter invito. A Lopás nem egyeb, Hanem a más ember possessionának, Portékajának, akarattyan, titok ban való ell vétele, Melyjért az, a kié a Portéka, méltan meg Haborodik, Melyből nyilván ki tetzik, Hogy akár minemü portékája valakinek ell vetetik, akár kitsin, akár nagy Legyen, Akár a házából, akár tsürébül

Akár Szántó Földéről,

Akár Szántó Földéről, akár Szöllöjéből, akár Kertjéből, akár Gyümöltsös, vagy veteményes Kertiből, akár Istállójából, Tarisnyájából, vagy Ládájából &c.

Species Furti.

Lopást tselekszik: Nemdain Lopást tselekszik, Mivel titken alattomban vesi, és viszi ell, De Sa erőszakosan vesi ell, már nagyobb a Lopásnál, mert Kragadozmány. a Mely Nagyobb vétek a Lopásnál. Ha az Isten Tiszteletére, és Tiszteletére épitett Szent templomból, valaki valami némü, Szent áldozatra, vagy templom ékesitésére, és Kükségére tsináltatott dolgot portékát visen és Lop ell, Ez is Nagyobb a Lopásnál mert Szentség töres. Ezeken kivül a Lopók közi Számláltatnak

Elsöször: Kik álnoksággal tsalárdsággal környül véven feleberattyokot, vagy másokot, adásban, vételben, tudva meg akarják, tánterittani Csalni.

Másodszor: A Kfeverö Napszámosok aluszékony tseléded Szolgák, és Szolgálók Kik a Nap Számnak egész Bérit jutalmát meg vesik, melyjet nem érdemlettek.

Harmadszor: Azok a tsipö Szarapó Szántó vető Emberek: Kik ekéjek által más sok jusát Barazdáját ell Szántván, a Harmannyal, Magok részekre Sanyattyák.

Negyedszer: A Kik a Lopóknak, s azok Lopot portékájoknak tudva Szállást, és Felyir adnak, azokot védelmezik oltalmazzák, vagy azoknak Lopott portékájokból részesülnek.

Ötödször: Kik a Lopot portékat ötsödösségre Nézve tudva meg vásarolyják, mely által másoknak a több Lopásra okot adnak. a Lopókot Lopásoktól nem intik.

Hatodszor: Kik, az ell esett, és ell vesett portékát, meg tanálván nem Szerentik, másoknak tudtára nem adgyák, Hanem ell rejtik, ell Dugják, magok élnek velle.

Herdeszer: A Bérmások Kik az ö elöl járójokot Meg tsalyják, a Bérmát iga zán ki nem adgyák, Hanem magoknál Sanisan meg tartyák, vagy ell adgyák.

Nyolczadszor: Az olyjan Mester Emberek, Kiknél mesterségekhez illendö, valami Szükségre való portéka meg maradot, és azt meg tartván magoknál vissza nem adgyák Ugy Mint a Szabónál Szükségre való posztó darab, a Kovátsnál vas, a Takátsnál Fonal. v. a Szántó Földről mások ki Szúrvo Sat Set Szál Borsóját, Botsanandó vétek. Es vagy a Portékához képest a Lopás, Nagy vagy kitsin, Halálos, vagy Botsanandó vétek.

Hogy pedig vétek Legyen a Lopás ki tetzik a Nemzetek Doctora Szent Pál Apos tol Havaiból mondvan: An nescitis quia iniqui Regnum Dei non possidebunt

Quale peccatum sit Furtum.

nolite errare.

1. d273

1. Cor. 6. v. 10.

ndite errare, quia neqs fures, neqs rapaces Regnum Dei possidebunt. Nem
tudgyatok, hogy a Tamsiak az Isten országát nem birják, meg ne tsalatkozza
tok -- Mert sem a Lopók, sem a Ragadozók az Isten országát nem Birják.

Zach. 5.

Tovább: Hogy a Lopás vétek légyen, ki tetzik Zacharias Prófeta könyvének
Ötödik Részé. 3dik, Ahol azt mondgya: Ede ezt maledictio quæ egreditur
super faciem omnis terræ, quia omnis fur judicabitur, et veniet in domum
furis maledictio, et commorabitur in medio domus ejus, et consummet eam,
et ligna ejus, et lapides ejus. Ez az átok, mely ki menyen az egesz ≠ Földre
Mert minden Lopó meg ítéltetik, és be menyen a Lopónak Házába, és annak Fá
ja a közepet fog Lakni, és meg emészti azt, és annak Fáit és köveit. Mivel

Furtum est Abominabile Coram Deo et Hominibus.

tehát a Lopás ennyi veszedelmes Rátskot, Toz és okoz a Lopónak Házára,
minden Keresmennyire és Javaira, Melyekkel isten Jenyegeti s Bünteti a Lopót
ki nem Láttya, ki nem vesi észre, Mely nagy vétek légyen, a Lopás, mások

Jesu. 7.

Javainak, s Keresmennyinek titkon való el vitele, Ragadozása.

Hogy pedig a Lopás Isten előtt Utálatos Vétek légyen, ki tetzik annak
Nagy Iszabott Büntetéséből, Mert a Lopást Isten Sohá Büntetés Nélkül nem
hagyta, s nem is hagyja. Azt olvasom Josue könyvének Hetedik Részében
Hogy midőn az Israel Fia Jerikó városának Expugnálására menven, meg vétek
a várast, Isten parancsolattya ellen, Akán a prédából ell Lopa és rejtette
egy Aranynyal varrot veres bársony Palástot, két száz ezüst Sichust, és öven
Súlyus Nyomó arany vesszőt, Mely Lopásáért, Isten ő Szent Felsége az egész
Israel táborát büntéti vala ellenségeinek Jegyvere által, Látván azért Josue
Istennek Fel gerjedet haragját, Le borult orczával kéreli vala az Istent könyö
rögvén: Kinek azt mondá az Ur Kelj Fel miért Fekszel orczával a Földön: Vét
kezett Izrael és meg szegte szövetségemet, Atok vagyon közötted Israel, meg
állhatz ellenséged előtt, Mig ki nem törölték, közülled, a ki vétekkel meg

Jos. 7. v. 19.

Súlyus Nyomó

tetett. Es valaki e vétekben találtatik, meg égettessék, tűzzel minden
Marhájával. Elö állitá azért Josue Israelt, és azok között találá a vétes
Akaint Kinek azt mondá: Fiam adgy Dicsőséget az Israel Urának, Istenének
és, tégy vallást jelentsd meg nékem mitt tselekedtel, és ne titkold. Es meg
vallá Akain mondván: Bizony en vétkeztem, Mert látám a Ragadomány kö
zött egy igen jó karmazsin Szinü Palástot, és két száz ezüst Sichust, és öven
arany vesszőt, és meg kivánván ell vettem, és a Sátorom közepin a Fel ásott
Földbe rejtettem, ell Küldvén azért Josue Szolgait, és ki vevék a Lopót poste
hákat a Földből, és Josuehoz vivék. Meg fogá akkor Josue a Lopót tolvaj Akain
a Járé Fiát, és az ezüstöt, a Palástot, és Arany vesszőt, Akannak Fiait Leán
nyit, ökreit, és szamarit, Juhait, Sátorát, és minden egyetmását, az Akor Völ
gyében vivén, Meg követek azokat, és Mindenét a Mit vala tűzzel meg
égeték, Es igy Fordula ell az Israel népéről az Isten haragja.

Már ettől

Már ebből észre vehettyük, k. Th. Mely gyülöletes Légyen Isten előtt a Lopás,
melyért a mint Hallatok, nem csak a Lopót, Sanem annak Fajzat Feleségét gyer
mekeit, minden Keresmennyit, gyüjteményit tüz vagy más ellenkező dologh által
semmivé teszi, meg emésztéti Isten. De Sőt még a Lopónak, gonoszságáért az igaz
közönséges társaságot is meg Bünteti Isten, mint az Israel Fiait az Akán
Lopásáért meg Büntette. Melyre nézve Apák, Anyák, Gazdák, gazda Asszonyok,
s más minden rendben Levő Emberek, a Lopásnak Karhozatos gonoszságát
ne csak magatokban, Sanem Fiaitokban Leányitokban tselédeitekben, s Fele
barátitokban is vigyázzatok meg Jabolásni, arról Feddeni Dorgálni, s eidemek
szerint Büntetni, s a Lopott portékát Vellek Visszra adatni, Ha a Felséges
Istennek kemény Büntetését ell akarjátok kerülni.

Tovább ki tetzik ezen vétkeknek Isten előtt való gyülöletes gonoszsága
a Szent Irásnak Sok Helyeiből, Honlett is Jtalmazván ezt mondgya: Male ≠ a Lopást
dictum et mendacium, Homicidium et furtum, et adulterium inundaverunt Oseas. 4. v. 2.
propter hoc Lugebit terra. Az átok és Hazugság, és a gyilkosság, és a Lopás
és a Házasság törés ell áradtak, az okáért Sirni fog a Föld. Más Helyt
az Igaz Isten mondgya: Non furtum facietis etc. Ez az ne Lopj. Non facietis Exod. 20. v. 15.
furtum. Ne tselekedgyetek Lopást. Si deprehensus fuerit fimo Scheritanus Lev. 19. v. 11.
fratrem suum de filijs Israel, et vendito eo pretium acceperit, interficietur Deuro. 5. v. 19.
et auferes malum de medio. Ha ember akad kezbe, Hozgalmaztatván attyafiát Deuro. 24. v. 7.
az Israel Fiai közül, és azt ell adván Fel veszi az árrát, meg ölettessék, és
vedd ell a gonoszt közülled. Szent Pál Pedig azt irja: Neqs fures, neq, avari neq 1. Cor. 6. v. 10.
rapaces Regnum Dei possidebunt. Se a Lopók, se a Fösvények Sohá mennyeknek országát
nem Birják.

A Lopásnak gonoszsága ki tetzik tovább, a Lelki ismeretnek nyukhatatlan
Lanzsájából, Mert a Lopó gonoszságának végbe vitele után, Büntelen való Furum Conscientia irrequieta
Lelki nyukhatatlanzsában vagyon mind addig, mig az ell Lopót portékát vissza
nem adgya, Azt olvasom Hogy a Szent Nedardus Püspök, Istállójából
Nemely Fures Tolvaj ell Lopá az ő Harangos ökrét, Kit Hogy könnyebben
ell Lophatna, az ökörnek nyakán Levő Harangját Be dugá, De Be dugva is
a Harang Hol Vala, el Vaitá a Lopó az ökröt maga Házához Le ölte
a Harangot, ell asá a gaheba de ugy is Büntelen Siettett, Mely miatt
semmi képpen mind addig nem nyukhatek a Lopó, miglen a Lopót ökrét
Harangjával ed gyütt vissza nem adá. Illyen nyukhatatlan Harangocska
a Lopók Lelki ismerete, kik mások portékájából Jószágából gazdagulni akar
nak, akár minemü mentséget gondolyanak Fel, Büntelen tseng és kiált
a Lopók Lelki ismerete, Redde Restitue, quia est alienum. Add meg, tedd vissza mert
Maié, és nem a tied, és ha az Istennek Büntető Csapáit magokon ta
paztalyák, akkor, akkor nóha képön ezekben jutattyák, hogy méltán Sen
vedik Isten Büntetését, Mert másoknak igaz keresményit Tamsan ell Lopták,
De meg is a vissza adásra magokat venni nem akarják, mely miatt Sulyg
való Lelki nyukhatatlanzsában vannak.

Ugyan

1. d273

Ollyan a Lopók Lelki ismerete mint a Paraditsom neviü madár, Melyről azt irja Böltz Hollott: Hogy minek utánna e mogy fogatatvan kalitzkába tétetik, szün
Hebrot L. Sap. c. 17. teten való szemrehányásában, és kárvallásban vagyon, mind addig, míg ell Bótsáttatik maga régi helyiére, illyen a Tamiszan ell Lopott portéka, mely kintelen öldökül
vén Lelki ismereteket a Lopóknak, mind addig nem fogy nyugodalmat míg az
ell vett portékát vissza nem adgyák, vissá nem hozgáltattyák, Tehát ha
Ugy akartok Hogy Csendes Lelki ismerettel, Istennek szolgáljatok, s örök
Jures obligantur ad Restitutionem. kárbozatotokat ell távoztassátok, Másók fórainak ell vételében ne kevered
gyetek, Másók Galambjának szénajának, Marhájának, Penzinek, s akár
mi néven nevezendő jószágának, Békét tadgyatok, Azt ell ne vegyétek,
A Lopásnak kárbozatos Vétke gonoszsága mind addig meg nem Bótsátta
tik, míg az ell Lopott portéka vissza nem adattatik. Annak okáért a Lopo
Similitudo. ragadozo, Családi és álnok, akár minemü kárt tett felebarattyának, tarto
zik azt vissza szolgáltatni, és nem csak az ell Lopott marhát vissza adni
Tanem a károkot is melyeket a mián vallott vissza fordítani. Példának okáért Peternek két Lovai Leven, melyiek által, minden héten hat Forintokot
keresett, és gyüjtött, Gyermekeinek tartására, Néki kerül Pál, és a Péter Lovait
ell Lopja, két Holnapokig ell dugva, Lopva tartya, tartozik, Nem csak a Lovakot
De a károkot is melyeket ell Lopott marhái miátt vallott Péter, Hogy Pál le fordí
sa meg adgya meg fizetése. úgy Bólvain a Tolvajról is. Mert ha nem igyekezik
S. Aug. Epist ad Macedonium. a Le fizetésre, ne reménlje örök idvességit. Mert igazán mondgya szent
Agoston Doctor: non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Meg nem
Bótsáttatik, addig a vétek, míg az ell vett portéka, és tett kár vissza nem
adatik, Le nem fordíttatik.
De miért Emlékezem szent Agoston Doctor szavairól Hogy maga Istenünk
Exod. 22. v. 1. v. 7. 5. szent Felsége a szent irásban sok helyiéken parancsolyja a Lopott portékák
vissza adását szolgáltatását, Moyses második könyvének 22dik Részében
azt mondgya, s parancsolyja: Si quis furatus fuerit bovem, aut ovem et oc
cíderit, aut vendíderit, quinq; boves pro uno bove restituet, et quatuor oves
pro una ove, si non habuerit, quod pro furto reddat, ipse venundabitur, si in
ventum fuerit apud eum, quod furatus est, vivens sive bos, sive asinus, sive
ovis duplum restituet, si laserit quispiam agrum, vel vineam, et dimiserit pa
mentum suum, ut depascat aliena, quid quid optimum habuerit in agro suo, vel
in vinea, pro damni aestimatione restituet. Ha ki ökrét vagy fusot lop, és
meg ölli vagy ell adgya, öt ökrét adgyon egy ökrért, és négy fusot egy juért,
Ha tints mit adni a lopásért, ö magát adgyák ell, Ha elevenen meg találta
tik ö nálla, a mitt Lopott, akár ökör, akár szamár, akár juh Légyen két an
nyit adgyon, Ha valaki kárt tészen a Mezőben, vagy a Kötőben, és ell bo

csáttya a

csáttya a barmát, Hogy meg egye a másét, valami Leg Jobb Részen az ö Mezé
jében, vagy Kötőjében, azzal fizessen a kár Betsüllése szerént, Ezen vissza adásrol
Kötelességire a Lopókat, nem csak Tanem Isten ö szent Felsége Ujtonzi kötelezi,
Ezen Parantsolatok Isten parancsolati, De ámbár Isten parancsolyja a szent Atyák
kötelezik, a Gyontató papok Tanályják, a Lopóknak, a Lopott portékák vissza
adását, De meg is vagy Lattyuk tapaltalyuk mostani világban, Hogy a Lopás
Leg gyakrábban esik, De a vissza adás meg tagadatik, az ell Lopott marha és
jószág Urának vissza nem adatik, a kár volta Képpen vissza nem fordíttatik,
s mi ennek az oka, Nem egyéb Tanem a Lopásban, Ragadozásban, Családi
ságban alnokságban és a kár tételben az Emberek szivét az ördög meg ke
ményitette és vakitotta, Hogy a Lopást és kár tételt volta Képpen vissza ne fordíttanák.
Ennek Bizonyos Példáját olvasom egy szent Atya irásiban, ki is azt irja és
mondgya: Hogy a Pokolbéli ördögtől meg szállatott és környékeztetett nemely Ember, Hdr Scribit Collector Speculi magni Exempl.
ki egy tekéllétes szent életü Atyához vitetek, Hogy Lelki vigasztalást venné azon
Ez Atyától, ki is az Emberben Levő ördögöt kénszeritven, kérdezi vala Hogy
Tanyan volnának azon Nyomorult Emberben, és mi volna nevek, Azt felelé
az ördög Hogy sarman vannak, kik azon boldogtalan embert meg szálvan
gyötrik, Az elsőnek Neve: Claudens Cor. szivet Be záró, kinek az a
Hivatalyja, Hogy ne engedgye a Lopónak Bünöst Kübéli töredelmességre gerjedni.
Ha pedig töredelmességre indul, Elö áll a második kinek neve: Claudens os.
szaját Be záró: kinek az a Hivatalyja Hogy meg ne engedgye a Lopónak
tselekedett gonoszságit volta Képpen, és igazan meg gyónni valani, Minden azon
által Ha meg gyónna: Elö áll a Harmadik, kinek neve: Claudens Bursam.
Penz tartó Ládát, és Zatskót Be záró, ki azon munkálkodik, Hogy a Lopo
Tolvajok, a Lopott portékát, és marhát vissza ne adgyák, azokért eleget ne
tegyenek, És ez a Harmadik Leg több Lelki prédákot nyer, Mert jól Lehet
Nemely Lopók Lelki töredelmességre gerjednek, s azon jó indulatból Lopásokot
igazán meg vallyják gyónnyák, De a Lopott marhát portékát vitha vagy
Tolsa vissza nem adgyák, és igy magok Braga Lelkét örökkön örökké
ell kárhozattyák, Mert: Non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum.
meg nem bótsáttatik, addig a vétek, míg az ell vett portéka vissza nem adatik,
Azt tselekszi az ördög Figyelkedése által, Hogy ell titkolja a Lopókkal, Hogy
nem Kükséges a Lopott marháknak portékáknak vissza adása, De lenki
Ne figyelmezzen az ördögi sugalmazásokra, Hanem bizgasson az Isten
Havaira, ki azt parantsolyja: Non furtum facies. Ne ördögi az ne
Lopj: Proximo damnum non inferes, Felebaratodnak kárt ne tégy.
Négy Fures, neq; avari Regnum Dei possidebunt. Se a Lopók, se a Tövények Mégy
Nem kitsin

1. 6273

Joannes Herlot vulgo Disip. Serm 107. De Temp. ex Leg. a Spec. ex Jct. Fustus ex. 11.

Nem kitsin Büntetése vala Istennek ama szántó vető emberen, ki más vnak Buzájából Satarából ki Szuzán tarvját, annak Földét, maga Földé ben szántá, kinek kinzásán Látható képpen el jöven az ördög, a Jüzes vas karot a szájába szorgálmatos kodik vala verni, mert tulajdon szemléjével gyanak Földe Satarából ki Szuzán, karaját maga Földit szaporittya vala. Melyre nézve Sogy Isten ezen Büntetését, ell távoztatsa, meg kárositott szemléjéhez kiilde Sogy engedne meg néki. Mert ell szántot Földit vissza igyekezi adni, De a szemléjével nem engede meg néki, Sgy Máthéhor, Harmadfor is ell küldé és akkor az Felelé az ö szemléjével, mind addig meg nem engedek néki miglen kárcsmát meg nem Fördittya, vissza adván azért a Földet a szántó vető ember melyjet ell szántot vala akkor az ördög is ell távozék Tőlle Sell szivetekben ollsátok ezen történt dolgot szántó vető emberek, Mert Sa ezen Tösveny Maset tsinó Sarago szántó vető ember, ely kevés Földnek ell szántása ért, az ördögnek ellenne való képpüktet meg itt e világon meg látta, mi Lészen és történik veletek, kik a mások jószágát Sanifsan ell Foglalván igazsag talanul birjátok, Bizony arra nem Csak ezen a Világon, De a más világon is örök fajjal fogjátok tapasztalni Istennek kemény Büntető ostorát. Mert: Vae ei qui multiplicat non Sua. Saj annak a ki szaporittya a nem magáét.

Habac. 2.

Baronius tom. II. Anal. Eccl. ex Petro Damiano

De a mi leg keserbesebb dolog. Nem csak a Lopók, vesznek, és kárszoznak ell Lopások miatt, Sa vissza nem adgyák az ell vett portekáit, és pönitentziát nem tartnak, hanem azoknak Fiai és Unokái, s Unokájoknak Unokáji is A mint ennek Példáját, s Rizonyos Historiáját olvasom: Vala Francziaországban Sélyjén egy Nevezetes Nagy Uri Nemből való gazdag ember, ki telyes világi életében Jekelletes Sámbor arlatlan életet élt, ugy annyira hogy ennek Sálára idején kételkedés nélkül varjak vala, mint valami szent embernek tsuda tételet.: De ime ő Felsőséges Isten ki a titkos dolgoknak tudo és vizsgálója vagy! Meg Selenik a Gazdag ember, Az ö Szentato Lelki Attyának, Sok ördögök től környül vétetvé, és egészlen tüzben égve. Melyjen ell remülvén a szent életü Lelki Atya, Midőn kárszozattyának okát kérdezné, Azt monda az Uri Ember, Soj el és Lásd meg mi Légyen oka örök veszedelmemnek, Ell ragadtatek Le Lehben a Szentato Atya, az ell kárszozott emberrel, és ime Láta, Hogy Sokot vnak Fenekig egy Nagy Kőszrü tüzes Lajtorja Le Botsátlatott, melynek a Leg alsó graditsan, Sokadnak minden utallatos Fergei, mosléki, ótsmányságai, és Sallargi közütt, a Nagy tüzben egy szemely ott ég, és a Második Lélek, azon Felyül a Második graditson, nem Sokkal kevésebb Fajdalmakban kinokban gyötrödik, A Harmadik Lélek, azen Lajtorjának Sarmadik graditsan Sképerves Sajgatással áthozodik. És Akkor azt monda az ell kárszozott Uri Ember a Lelki Atyának.

Ime

Ime Ö Lelki Atya Látó, és szemlélő ezen Lajtorján Lévő ell kárszozot Lelkeket Sanifsan gazdagulok, hanem azoknak Fiai és Unokai is, az ök gonoszságokért örök kárszozatra vetetnek. Annak okáért, Hogy Lelkeinken örök kárat ne valljá tok, Most föl meg visgályjátok, Leveleiteket Fel Hánnyátok, s olvaljatok, Hogy val lyon igaz juson kirjátoke szószgaitokhot, Ha nem, Annak a kié vissza adgya tok. Mert: Non dimittitur peccatum Nisi Restituatur ablatum. v. v. v.

Dauit Deus Farers.

Hogy pedig nem Hatta Isten Büntetetlen az orozra Lopva tselekedet gonosz szágát Lopásnak, Hamis Szuzás vonásnak, ki tetzik kiralyok, 3dik könyvének 21 Részéből kitetik is Achab kiraly, Jezabellel, meg ölteték az ár 3. Reg. 21. v. 1. er Segbis tatlan Náboton, Hogy Sanifsan el vehetnék az ö Szőlőjét. De az Isten sem Sa gyá Büntetetlen gonoszságokot, Mert az ö vereket is az ebekkel nyalatá Jel. Nem Sadgya büntetetlen a Lopóknak gonoszságát az Isten, Mert Lopásokért akasz tó fára függesztteti, Hollók varjak, s más égi madarak eledelévé tészi. s Méltán Büntéti Isten a Lopókot, s Szuzó vonó Sanif gonoszságokat, kik máskor vérés veritekkel keresett javokot, el Lopják, prédálják, A nap Szamosoknak szólják szolgálóknak bereket meg tartyak, Mert ez, azon Felyül, Hogy égbe kiáltó Bün: a Lopás: Sanguinis Homicidium est furtum. a Lopas, a vérnek gyil kossága. Azt olvasom Királyok első könyvének. 22. Rben. Hogy alattomban Sap. 12. v. 25. Sithen Dávid ell Vága Saulnak menteje szélyit. Melyért Isten Dávidot meg 1. Reg. 24. Büntetvén, oly Fájdalmas szégyenségel botsátta, hogy v. 6. szégyenében, Hogy semmi képpen meg nem elégedhetik vala Dávid Király. Hát a Lopókkal mint Szánik Isten kik nem csak le vágjak más ok kertet Fajat, vagy meg Sapittyák, kön Tőlset, Sanem el Lopják, Bárgják, Sarad gyák, Bizony arra, ha a Raptor lyon igaz juson kirjátoke szószgaitokhot, ha nem, Annak a kié vissza adgya tok. Mert: Non dimittitur peccatum Nisi Restituatur ablatum. v. v. v.

Hogy pedig nem Hatta Isten Büntetetlen az orozra Lopva tselekedet gonosz saigát Lopásnak, Hamis Szuzás vonásnak, ki tetzik kiralyok, 3dik könyvének 21 Részéből kitetik is Achab kiraly, Jezabellel, meg ölteték az ár tatlan Náboton, Hogy Sanifsan el vehetnék az ö Szőlőjét. De az Isten sem Sa gyá Büntetetlen gonoszságokot, Mert az ö vereket is az ebekkel nyalatá Jel. Nem Sadgya büntetetlen a Lopóknak gonoszságát az Isten, Mert Lopásokért akasz tó fára függesztteti, Hollók varjak, s más égi madarak eledelévé tészi. s Méltán Büntéti Isten a Lopókot, s Szuzó vonó Sanif gonoszságokat, kik máskor vérés veritekkel keresett javokot, el Lopják, prédálják, A nap Szamosoknak szólják szolgálóknak bereket meg tartyak, Mert ez, azon Felyül, Hogy égbe kiáltó Bün: a Lopás: Sanguinis Homicidium est furtum. a Lopas, a vérnek gyil kossága. Azt olvasom Királyok első könyvének. 24. Rben. Hogy alattomban Sap. 12. v. 25. Sithen Dávid ell Vága Saulnak menteje szélyit. Melyért Isten Dávidot meg 1. Reg. 24. Büntetvén, oly Fájdalmas szégyenségel botsátta, hogy szégyenében, Hogy semmi képpen meg nem elégedhetik vala Dávid Király. Hát a Lopókkal mint Szánik Isten kik nem csak le vágjak más ok kertet Fajat, vagy meg Sapittyák, kön Tőlset, Sanem el Lopják, Bárgják, Sarad gyák, Bizony arra, ha a Raptor lyon igaz juson kirjátoke szószgaitokhot, ha nem, Annak a kié vissza adgya tok. Mert: Non dimittitur peccatum Nisi Restituatur ablatum. v. v. v.

Meg öli a Tarkast kötlyeivel edgyütt, Hogy jusában kárt ne tegyen, Meg öli Veri Büntéti Isten a Lopókot Fiaival edgyütt a Lopásért, Hogy ezek is Attyok nyomdokát követvén több károkot ne tegyenek más oknak.

Szégyen gyalazat a Lopóknak, Hogy az Oktalan állatok, Engedelmesked ven az Embereknek, természetes Bódulásokot ell Sadgyak, Mint a Seregbeli Ferencz Atyánk Tarkasa Jel fogadá, Hogy az Emlitett Szent Atyának Kávát Sogadván Senkinek Marsájában kárt nem tészen, Szent Makariusnak Baran csolatyára Sajolvan a Hyéna nevü vad allat, Jel teve fogadá, Hogy Senki Marsájat meg Nem Serti eszi. s ime a Lopóknak Istén Parancsolyja: Hogy: Non furtum Sacies. Nè Lopj. s meg Ennek nem akarnak engedelmeskedni. Sanem más ok keresmenyin akarjak kárszozatos tetteket, Legeltetni, Szaporitani, s közéritteni.

1. 6273

Furum Substantiam Deverat, Qes injuste ablata.

Hogy pedig a Lopoknak Lopot portékájok az igazán gyült Jószágot portékától meg Emésti: ki tetszik, Ezen történt Példából: Leven egy Embernek 99. Jukai eshessen Jaza Sajtai azokat, és Jam Herént be olvasa azokat az akolyba, Minek utánna be olvasta volna, Láttya Jogy a jukok nyomán érkezik a Hazadik juk is, azt Be keritven e képpen gondolkodik, vala magában, Mondván: Ez a tolvaj juk valaki nyájából ell tévelyedet, ezt Jósa az a kie többé nem Láttya, Mert Jolnap reggel le fuzván bőrét, Húsából vendégséget téjsek. Ki Menyen reggel Jogy Jukait Meg Számlállyja, és Nagy Remülve Láttya, Jogy a Hitetsven kilenczven Jukai az akolyban Dögölve a Farkastól meg Hazatatva Jevernek, és a Hazadik, t. i. a Farkas ell futot. Ki Juk gyanánt be rekesztven más nap meg ölni akarta, Jgy gazdagitatnak Istentől a Lopók, mert igaz ama Régi Mondás: Hogy egy Jamisan gyült pénz, Ház igazat meg Emészti.

Consummet omnia Bonaipsorum.

Ugyan is Hívnak vannak Ama Sok Várakvak, Kastélyoknak, Udvar Hazaknak, Komlási, Nem egyéb ennek az Oka, a Mint fél esse vette ezt egy Hént atya e képpen Szólvan. Mind azoknak épittesi Nem Kételkedem benne Jamis Uraxából, Fuzás, Nemásból, és Lopásból gyült, Sikk, Mások vére és veritekit erőszakosan ki fatsarván, a Zsidókkal azt mondották az ő vérek mii rajtunk, és a mii Fiainkon, De Jrigyen arra az ilyjen Lopók Uraják s azokk Maradeki tapaptalták, Boldogtalán Fejeken az Isten Bintetését. Mert venit in domum Furis, Maledictio, et Consummet eam, et Ligna ejus, et Lapides ejus. Be menyen a Lopók Házába az átok, és meg emésti azt, és annak Fáit, és Köveit.

Zach. 5.

A Tolvaj Házánál a Lopott Portéka: Tűz, Rosda, Valaptó Víz. Valamint tehát a Tűz ki kerekedven a Ház tetejére meg emésti azt, Ugy a Lopott portéka Meg Emésti a Lopónak minden keresmennyit, Sőt Restelene tévén a Lopót, a Lopás a Közönséges társaságba Nem Bocsáttatik a Lopó, s annál is inkább Semmi Szín alá tiztségre Nem emeltetik. Rosda; a Lopó Házánál, a Lopott portéka. a Rosda meg Emésti a vasat, A Lopásnak genosságra is meg emésti jó Hirit nevit, s minden keresmennyit a Lopónak. Valaptó Víz, a Lopó Házánál a Lopót portéka, a valaptó víz Az Ezüstöt az Aranytól külön veszi, s választya, Ugy a Lopott portéka minden idvességes jótól ell valasztya a Lopót, ellvalasztya örök idvességétől, és örök kárhozatra veti és tasittya.

Gravis est Restitutio Furum

Már Tekintsük, mely Nehéz és terhes Dolog Legyen a Lopóknak, a Lopott portékát, Marhát, jószágot, vagy tselekedett Kárt vissza fordítani. Mert igaz Dolog az Hogy addig a Bün meg nem Bocsáttatik, mig az ell vett portéka vissza nem adatik. Minden más vétkekről, könnyebb a Penitentzia tartás, De a Kárgalmazás róll, és a Lopásról, igen terhes, Mert mind, e kettőnek vissza adására kötelezik, a Lopók és Kárgalmazók. Mivel pedig a Lopók Lopott portékájokról nem könnyen válnak meg. Meg győznyék ugyan, hogy Lopásokat, Jól és Jogadgyák, a Lelki Atyának, intésire Hogy, vissza adgyák, De sokan Fogadásoknak nem, álnak, az ilyjeneknek vétkek meg nem bocsáttatik, Sőt mind

addig

addig Bentség töréseket tésznek, mig vak merő Kandekokban meg maradnak, a Lopott portékát, vagy annak illendő árrát vissza nem fordittyák. Mert: Nes furto ablata Clamat ad Dominum.

Excusationes Furum De Restitutione

Mások azt mondgyák: En Ugyan Loptam. De mivel arra Szükségem vagyon Annyi erő alamisnát adok a Szegenyeknek, Hogy imádkozzanak érettem a kitől Loptam. Nem elég add vissza, Ha tudod és ismered azt a kitől Loptad, annak add vissza a Lopott Marhát portékát. Ha nem ismered, Ugy adbatod a Szegenyeknek.

Más azt mondgya: En Ugyan Loptam De azért penitentziát tartok Böjtölök. Nem elég: Mert Ha egész testedet éles Beretvákkal, vas Ostorokkal verbe kevered is Ha Böjtölésel kopladással magadot Sanyargatnad Böjtölsz tsontodig Száradtodig, Ha Ház, s meg Ház Miseket Salgatsz vagy mondatsz is, nem elég, add vissza a Lopott portékát annak, Ha tudod és ismered a kitől Loptad, Ha nem tudod, s nem ismered, Ugy add a Szegenyeknek, De ne Sadd Házadnál.

Mások azt mondgyák a kitől Loptam már meg Holt, s Ha meg Holt, add a Fiainak, Leányinak, Vagy Ha azok nintsenek Attyafiainak, De a Lopott portékát ne Sadd Házadnál.

Mások azt mondgyák már ell adtam, ell költöttem a mitt Loptam volt, Ha ell Addig Annyi érőt annak, A kitől, mennyit Loptál, Ha penzed nints Annyira dolgozal. neki, s meg se engedd Lelked Szeretit nyughatatlanságban Lenni, és élni.

Mások azt Mondgyák, En Ugyan Loptam, Szegenységem miatt vissza nem adhatom Hanem a mit Loptam Szent Misére adom: Ah Kedves, ne add Ha tudod kitől Loptad, és a Három ismered: Mert nem Kedves az olyjan adomány Isten előtt, Sőt azt Mondgya Jesus Sirak Fia Könyvének 34. Qoen. Qui offert Sacrificium ex Substantia pauperum: quasi qui victimat Filium in Conspectu patris Sui. A ki áldozatot tészen a Szegenyek marhájából, olyjan mint a ki, az Atyának Szine előtt meg öli az ő egyetlen egy Fiát. Már pedig a Mely Kedves Az Atyának Hogy az ő ártatlan Fiát, valaki előtte meg öli, oly Kedves Isten előtt, valaki a Lopott portékából mivel mondat.

Eccl. 34. v. 24.

Mások azt Mondgyák, En Ugyan Loptam, De azon Lopott portékát ell adom, és annak árrát a Templom épittésére nyujtom. Ne add Kedvek arra ne add Hanem add vissza a kitől Loptad: Mert nihil proderunt Thesauri impietatis

prov. 10. v. 2.

Semmit nem Szolnálnak az Istentelenségnek Kintsei. Ugyan is Hívnak vagyon, s Mi az Oka, Hogy Annyi Templomokot, Tornyokot ütnek meg az Isten nyilla, a Tüzes Menkő, Nem En Rám, Hanem egy Szent Atyának mondása, Hogy Nem egyéb ennek az Oka, Hanem, Nemelyek Lopások, Fuzás vonások által gyüjtött pénzeket adták azoknak épittésére, De ott Nem Kendedi Isten, Hanem Szinte Hanem gyülölségének Nagyobb Bűnnyságára. Meny kével ütteti meg, Mert odio sunt Deo impius, et impietas ejus. Gyülöletes Isten előtt az Istentelen és Annak Istentelensége, s genosis Nagyobb Bűnnyságára Kereset adomannya s alamisnaik Hivodása, Minden jó Tetemennyi mellyek Lopott portékájából Származnak Isten előtt gyümölcstelenek.

1. 6273

Hiába mented magad Lopo a Lopott porfékánál, vissza adásától: Nert Aut restituendum, aut Damnandum. Vagy vissza kell adnod a mitt Loptál és a miben más okot meg karcoltattál, Vagy örökkön örökké el kell kárhoznod, Ön Az Mondom Jovallom, s Isten Karaival parancsolom, tha Vagy akarnod, Hogy örök eleted Legyen. Non furtum Faciez. Ne Lopj: tha Loptal. Restituе. Es akkor Fogod Sallani Lelked Ismeretének Csendesítésére amaz Istени igéket, Ma Lett idvessége e Fáznak. Amen.

P.F.M.S.

Feb. 20. NB. Non auditores Legis Sed Factores Justificabuntur.
Zelo. Tűz Dirtivas quas devravit, evemet, et de ventre ejus extrahet eas.
Vomitus efficit, ut etiam bona Cibaria e Stomacho ejiciantur, ita bona malè parta efficiunt, ut Justo titulo acquisita bona perdantur. Juxta Materiam applicabis.

D. Csik Semlyé. 1746. Die. 21. Julij quas adabat Supra Dicta Dnica.

DOMINICA VIII. POST PENTE.

Et hic diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius. Luc. 16. V. 1.
Es az Be vadoltatek Nálla, mint ha ell tekozlotta volna az ö Javait.

Sensus. De Restitutione, rerum injuste ablatarum.

Nintsen olyjan okos, es maga Javát, vagy Jószága Gazdainak gyarapodását szerető gazda, és Gazda Atzony, a ki Szolgáit, es gond viselöjét Igazságtalan ságban, és Tamisságban tapasztalvan Gazdánál, Tovább Szolgálattyában meg tartsa. Igy olvassuk az Evangyelium példa beszédben, Hogy egy Gazdag embernek Tekozló Szolgája Levén, minek utánna Igazságtalanságban tapasztalá Hámot Kezében tölle, ki vete a Szolgálatból mondván: Quid hoc audio de te, redde rationem, Jam enim non poteris villicare: Mitt hallok felölled, adgy Számot, mert többé nem Szolgálhodhatol. De ellenben, ha hivségét igazságát tapasztalja, Minta olly kedves Marhája, Portékája, Jószága, gazdagsága melyben azt meg ne bizna, Pogány ember vala amaz Aegyptusi Putifár, s meg vis a mi Isu Állatos a Poganyban, hivségét, és igazságát tapasztalvan az végeny Tovább tövö, s Nálla Jakob Josefnek, egész Javát Jószágos Kamaráját, Pintzét, Kony Javát, Buzáját, Barmait és minden Vagyonnyát, mind pedig Szolgára, hiv gond Viselöre teljességgel reá Biza: Propositus omnibus gubernabat Creditam Gen. 39. Sibi Domum. mindeneknek eleibe rendeltetven, vigazgattya vala a reá Bizatott Javat, Némis Vesztet Semmit, Sőt Sokat nyert Putifár előtt, Mert oly okosan Böltsen és Szives Folytatta Ura Szolgájának gond viselését, Hogy: Benedixit Dominus domum Aegyptij propter Josef. Meg álda az Ur, az Aegyptius Javát Josefért, és meg Sokasitta, mind a Házakban, s mind a Mezökön való, minden Marháját, Hogy rövid időre Tamar Meg gazdagodnek, Melyért Josef vis: Invenit gratiam Coram oculis Domini Sui. Kedvet talála az ö Ura előtt, és Hogy Betsületére, Ditsöségére fordúla Szolgálatja.

Igy ellenben sőt Látyuk s Tapasztalyuk, Hogy a Mely Urnak Igazságtalan Szolgája, gond viselője Vagyon, Nem favara Szolgára, Nem elö mentire, Javainak,

Reparillatara

1. d273

Igazsággal tsak nem Tsudálkozunk, hogy Tsak Egy Ember is
Igazsággal tsak nem Tsudálkozunk, hogy Tsak Egy Ember is
Igazsággal tsak nem Tsudálkozunk, hogy Tsak Egy Ember is

1. G273

Az Igazság Draga Tekintiért Halálig viaskodgyál, és annak oltalmában Senkitől semmit ne Félj, Mert magára Vette Isten, hogy Kaput Ujmelletted, az Igazság gyülölők ellen, és győzedelmet Herez az igazság oltalmazóinak.

Ennek a Tisságnak szükséges voltát, és Talalmas Nagy Tekintét ab
S. Aug. L. 1. De Civ Dei C. 4. ból ismerteti szent Agoston Doctor: Hogy remota Justitia quid sunt Regna, nisi magna Latrocinia? A nagy országok nem egyebek, Tanem
Lib. 1. ff. nagy Táboruságok, Tolvajságok, Ha igazság nints Benne. És a mint edgy pogany Bölts irja: Societas Hominum, et vitae Communitas Justitia Continetur. Egy országban vagy városban, sőt egész Országban Semmaradhat az Emberek között Békességes nyájasság igazság Nélkül, Ezért valahol az igazság nem virágzik, ott egyéb nem Lehet gyülöség
nél, viszállódásnál, Háboruságnál, Rontásnál, De szükség Már Tudnia Mitt kellessék az igazság Törvénnyének szerént erkölcsünket rendelnünk,
Az Igazság tselekedeti kiket félék, Nemelyiek közönségesen, Minden
rendbéli, és állapotbéli embereket illetnek, Nemelyiek a Biroság, és
egyéb tiszt viselő személyekben kivántatnak, De mivel a Jelen Lévő Hal
gatóim között, Kitka a Tiszt viselő. Most Légyen elég a közönséges
Igazságról szóllani, Közönségesen pedig Minden embert kell Illetni
Köteles az igazság, Ugy mint, Először arra: Hogy Senkinek Tör
vénytelen, és igazság Nélkül kárt ne tegyünk, Se személyében verésel
Vagdalásal ölésel, Se Tisztességében, és Hirében Nevében, Kitokkal, Ká
gatmazó szóllásal, Szidalásal, Hamis Tanu Tizonysággal, Se Marsá
Tob. 7. v. 16. jában, és Külső Javaiban, Lopásal tolvajsággal, Csalásal, Hamis ke
reskedésel. Egy szóval, Az Igazság Törvénnyének Summája az Hogy:
Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri facias.
Sőha Senki ellen azt ne tselekedgyük, a mitt nem akarunk, Hogy Máj
mivelyjen velünk, Senkivel ugy ne Bánnyunk, a mitt nem akarjuk
Hogy Bánnyék mais velünk, Hanem a Krisztus parantsolattya

és az igazság Rendelése szerént, Prout vultis, ut faciant vobis Homines, et vos Facite illis Similiter. Mindenekben ugy viselyjük Fele Luc. 6. v. 13. 31.
barátunkhoz magunkot, a mint kivánnyuk, Hogy mások tselekedgyenek velünk, Ezt pedig oly tipusán kivánnya Isten, Hogy még azokat sem akarjuk Hogy meg Sértsük károsítsuk, és gonoszért, gonosszal tereljük, kik ellenünk vétsén ari meg érdemlenék, Mert azt irja szent Péter: Hogy az Isten azért Hitt minket a kereszteny Tiszte; Hogy a gonoszért gonosszal Átkozódásért, és Gyalázásért, átokkal, és Gyalázattal ne fizessünk, Hanem Krisztust követsük, a ki mikor átkoztatott, nem átkozódott, mikor Kenvedett, nem Hogy Bosszut állott vólna, De még nem is Fenyegetődött.
Szent Isten mely méltán mondattyuk Isaias prófétával: Hogy nem a pogá
nyoknál tikk az edgy természet törvénnye mellett igazságosok edgy mássok
Hanem a kereszteknek tikk az igaz Istent, és szent parantsolatit
Hitben; ell pirtottak az igazság törvénye mellől: Justitia longe fecit
Vera Corruit in platea veritas, et Aequitas non potuit ingredi. Faj mely
Messze ment tőllünk az igazság, Tapodásra, és Láb alá valónak tartyák
az Emberek az igazságot, Azért nem találd Helyét közöttünk, Talpra nem
állal, elé nem mégy, Mert azt mondgya Bölts Sirák Fia Könyvének 3dik Része. v. 10.
In Loco Justitiae Iniquitas est, A Hol Helyre vólna az igazságnak, ott
a Tamisság ülldögél, Mennyi verekedések, Vér ontások, Gyilkosságok,
esnek naponként, Nem csak az uthákon, Nem csak a Tolvajokról,
Hanem egyéb rendü Emberektől is. A prédálásról; Maisén való Kapdosás,
Minden napi Kenyér, A Lopás oly közönséges, Mint Ha Tisztességes Kereskedés
volna, Mert sokan csak azt nem Lopják el, a miket nem Tudnak. A kereskedők
Mesterséges Csalárdságiról. A vitéző Rendek Kárgadománnyiról. A Mester
Emberek, és kézi Munkások Tartélyos Gazdozásiról, Nem prédikátzidokat, Hanem
egész Könyveket, egész Lamentatiokat Lehetne irni, Mitt mondgyak a paraszt
és köz emberekről, Sokan Kántanak a Templomokban Kárgyájába, Kufálnak
a meg fogyott tekben, aratnak a Tól nem vetettek, a Marsákkal élnek s vesztegetik,
a Talalmas mezőket

1. d273

a Tilalmas mezőkről, Lopják az erdőkről, Nint mondgyak a Kórgákról Kolgállókról, Kik nem gondolván Lelki ismereteknek, elégtelennek tartván Béreiket, s annak pótlására, Lopják Tekozlyják Urai gardájokmak, s Kapen vesik a Liftet. Nint mondgyak a Gaták ról s Remetsekről, és Urakról, Nem de sokan, a Kórgák Bérét ell Tartyák, ejtendeig Biztatással, Más ejtendeig Remény leggel, Harmadik ejtendeig Fenyitékkel tartván ökröt, végre dübös Neveket kóltik, és Ki ket gelik Szózokból Udvarokból üres Kézzel. Hál sokan Mennyi adósságban vetik Magokról, vgy Annyira Hogy Fejekkel se érik Fel, nem Hogy meg Fizet Leinék, meg nem gondolván Hogy nem csak Isten előtt Kárbvzatot érdem Lő Tamisság, Mikor ember meg nem Fizeli az adósságot, vagy Le nem Teszi a Tűzben vett Marsának az árrál, Hanem világ előtt is igen gyalázatos Tikról azt Mondhattyák, a mit Seneca irva Hagyott: Sokkal Bir, vgy mond, De sokkal is adós, Kép Szája vagyon, De más pénzivel épülette, Hines udvara vagyon, De adósságit meg nem Fizeli, Ha meg adgya a mivel adós Lenmie nem marad, Koldusnál is alább való Lészen.

Mind ezekben minémü Nagy Bün Légyen, ki tetszik csak abból is, Hogy a Szent irás, a Vér ontást, és az adósság meg nem Fizetését Saponto Bünnek Mondgya: Qui effudit Sanguinem, et qui fraudem facit mercenario fratres Sunt. A ki vért ont, és a ki meg csalgya a munkást, vagy Felebarátyát, ell veszi, vagy meg Nem adgya, a mi övé, Attyafiai ezek a vétkek. És Nem csak a Gyilkosságot, és a Sodomiták Bünéit Hanem az adósság meg nem Fizetését, és a Szegények Sanyargatását, egyben kiáltó Bünnek nevezi a Szent Lélek, Az az ólly égtelen, és kegyetlen Bünnek, mely titkon nem Lehet, és mentséget nem talál az Isten előtt,

Eccl. 34.v.27.

Gen. 4.v.10. Gen. 18.v.20. Jacobi 5.v.4. Exod. 2.v.23.

A Második arra kötelez mindenkét az Igazság, Hogy Sa Személyében vagy Tisztségében, vagy Javában valakinek kárt Tegyünk, nem elég Hogy meg Hínnyünk a kár tételtől, Hanem az igazság törvénnyéből Tartozunk, Hogy Felebarátunknak Tisztán adgyuk, és meg Terítsük minden Kárát, s miattunk Lett Fogyatkozását, Sárta Maradását. Ha valakit

Személyében

Személyében törvénytelenül meg Sértettél, tartozol meg fizetni valamit Költött gyógyittására, valamennyi nyereségét ell mulatott, Szégyene miatt, valamit Henyélésének Keserves fájdalmiért ülendőnek ítélnek. Ha Hamis Költséggel, vagy Titkos vétke Szégyenével, annál is inkább Kéj séges Vétkedésből származott Szó Gondozásodval, Betsületét tisztességét, Kép Szét, jó Nevét meg Mótskoltad Felebarátodnak, Költeles vagy Vgy Tisztán mondgyad, akár Szégyenig, s akár Kétségesig, akár vgy Légyen mondásod, Ha titkos az ő Fogyatkozása, és minden Lehetséges úttal, s módoval, előbbi jó Szét Nevét Felebarátodnak Gyógyba Gondod, erőt ell mulatván, Bünöd Bótsánattyát Soha ne Remélyjed. Ha a gyónató Kéked ell válthod is gyónásodval: Azt mondod talám, meg követted a meg Sértetett Személyt, s meg Bótsátott Néked: I Jól van meg a Gondos igazodból Szégalmaradod Sót árrad ott Szegényt: I De meg nem engedett abba, Hogy tisztán ne Tartsd jó Szíved Nevét, Melyet Mostohás Fájdalmal, Más előtt Be mótskoltál, Szégyél Szégalmaradál, Kárbzatod Kötelessége alatt Tartozol tisztán mondani. Ha Kárt Tettél Marsájában, meg kell elégítened, a Kár vallott embert, minden Halasztás nélkül, értesked, és módod Lésen az elég tételre, Ezt a Szent Irás világosan tanittya, s parantsolgya: Reddite omnibus debita, Nemini quidquam debeatis, nisi invicem diligatis. Hogy mindeneknek adgyuk meg a mivel Tartozunk, ugy Hogy Senkinek egyébbel adosok ne maradgyunk Hanem csak azzal, Hogy edgy Mást Szeressük.

Rom. 13.v.7. et. 8.

Az Isten elő Hántalván Mojses Második Könyvének 21dik Részben: Hosszu Láztomban a Károkat, melyeket egymástól Szenvedünk, Mévezet Szerent Törvénybe irta, Mely Kárért mitt kell tisztán téritteni. Ezekiel próféta által azt Sürgeti, Hogy a ki istentől Büne Bótsánattyát akarja Nyerni, Tar tozik Hogy: Rapinam reddat, Nec quidquam injustum faciat. Valami Szégyalmaradvány, Hamis Szerzés Szálla vagyon, tisztán adgya, és igazságtalan dologot ne mivelyen, Mert a Mint Tóbiás Könyvének Második Részében mondgya: Non Licet edere de furto aliquid, aut Conlingere. Se Tartani, Se enni, nem Szabad a Lopott Marsából, Ezen Szókra Szent Agoston Dr is azt erősíti Hogy.

Non dimittitur peccatu

1. d273

Non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Meg nem bocsáttatik addig a vétek mig az ell vett tárgyra vissza nem adatik. Innen vagyon hogy mikeni Krisztus Ez Zakeus, idö Galaptás nélkül azt mondá, és tselekede: Si quid aliquem defraudavi reddo quadruplum. Luc. 19. v. 8. Ha kitsel meg csaltam négy annyit adok vissza. Világos törvény az is, hogy a mit másától nem örömest szenvednénk, Azt mással ne tselekedgyük, és a mit akarnók, hogy mások bánnyanak velünk, Ugy bánnyunk mi is másokkal, holott kivált képpen arra köteleztetünk, hogy felebarátunkot Ugy szeressük mint magunkot, senki pedig közülünk nem akarná, Hogy tolvaitól: ló szerétől ne vétel meg fosztassék, sőt kiki azt kivánnya hogy ha valamely marhája, v. ell veszett vissza adassék. Ezekhez hasonlók tehát azt tselekednünk másokkal is.

Deut 22. v. 2. Isten parantsolta Moyses ötödik könyvének 22dik részében: Es a mint szent Agoston irja, Annak a népnek parantsolta, kiért még akkor Galát nem szenvedett vólt Krisztus; Hogy ha ell veszett marhájat, meg találnyák akár mely ismeretlen embernek, hiven örizzük, és ura találtatván meg adgyuk. Erre nézö tudállatos példát hoz elé szent Agoston: Mikor egy martalóc szent Ambrus püspök idejében Mediolanumban vala, egy igen szegény, De jó lelki ismeretü szerencsétlen ember, az utján oly ezüstös találta melyben kétszáz pénz vólt, ki elmejében tartván az Isten parantsolattyát imígy ragadta fel, Hogy a ki pénzt veszett ezen, s ezen a helyen, a kárvallott ember hozzá menne. Kisonyos jelt adván, Némely ember, Hogy övé az ell veszett ezüstös, Minden Galaptás nélkül kezében ada az ezüstöt pénzzel együtt, a kárvallott ember, a ki fel tartálta vala. Illyen tekintetes lámberságáért Isten adni akarván lenni a kár vallott embernek, Tizedet a meg tanálónak akará adni, De az ell nem vévé, Tiz pénzt akarta adni, s azt is vissza vevé, ötvel kivalá. De akor sem akarta nyulni, Mondván: Hogy néki semmi Isten adassal nem tartozik, mert ö csak azt tselekedte a mire Isten törvénye által kötelezteték, Amaz ell hanyatván az ezüstöt, Monda néki, Ha semmit nem akarsz venni, en sem akarom az ezüstöt ell venni, Mert en is azt mondom, Hogy nem

Vesztettem

Vesztettem semmit, illyen tudállatos versengés után, ell vön egy néhány pénzt, a szegény lámbertől, De mindazáltal a kötelességnek tselekedete, a szerencsétlen igazságnak példája, De jaj mely messze estünk most ezektöl. Holott ha idvezülni akarunk, meg kell adnunk a mi másé, Mert igazán és böltsen irja szent Agoston Doctor: Si res aliena propter quam peccatum est, cum reddi potest non redditur, non agitur pœnitentia, sed fingitur, Si autem vere aliter agitur non remittitur peccatum nisi restituatur ablatum. S. Aug. Epist ad Maced

Ha a más ember tsizmáját v. melynek ell vételével, vagy ell tartásával vétél vissza adhatod, s nem adod, nem tartasz pœnitentziát, hanem csak tettedet, ha pedig igazán tartasz is, a bün meg nem bocsáttatik, ha még a másé meg nem adatik. Mikor vagyon miböl meg adni, s fizetni. Es ha az ürömö ittleten örök birtokozásra vettetik, a ki, a magáéból nem segitette kükölködö felebarát tyát, nem de sokkal inkább arra sententziáztatik, a ki szamosan ell vesi és meg tartya a másét, Nem csalattya isten mindenkor más világra Habar. 2. v. 11. et 12. Azoknak büntetését, kik szamosan birják a másét; Mert qui præparant in iniquitate Lapis de pariete clamabit. A szamos keresetből épittetett tsizmák kö falaiból, Bosszu állást kiáltanak a közek, és valakik: Rapiunt non sua, semper in egestate sunt. valakik a másén kapdosnak, mindenkor fogyatkozásban vannak, Mert nints szaporája a bütang. Tövedelemnek, Nints áldása istenének a szamos keresetben, Azért naponként láttyuk, hogy a ki miben vétkes, abban büntetödik, Az ebül gyült szerzödik, ebül kiél ell, és a prédából gyült vagyon, prédára kiél, A ki a rabot szöllöjét erötha Lap. 11. v. 17. Prov. 3. v. 31. tosan birja, A rabot szöllöjében nyalják fel az ebek a vérét, és ugyan Jesus Sirák fia azt mondgya: A szamosan keresök maradéki utálatosok, hamar ell veszetségek mindeneikel, és mindenkor gyalázatban forognak, Eccl. 20. A böltsmondása szerént: Substantia injusterum, sicut fluvius magnus. A szamosan keresett értek, olyan mint a nagy dögös, és sáros esötha árja melyek, hamar ell multnak, ki nem láttya azért hogy nihil proderunt thesauri impietatis. Prov. 10.

Minek utánna

Habac. 2.

minek utánna azt mondotta volna Isten ő Szent Felsége Habakuk próféta által: Vae ei qui multiplicat non sua. Haj annak a ki sokasittya a nem övét. Azt tészi utánna: Nunquid non repente consurgent, qui mordeant te, et suscitabuntur Lacerantes te. Vallyon nem hirtelen támadnake fel, kik téged mardosnak, és nem ebrednek fel a Tiéged mardosók. Légyen ámbár szerencsétlenség Lélek. Hogy Békességben nyugodalomban hijjad egy véreg a Gamiz keresetét mind azon által midőn nem is vélled, Támadnak ellened olyanok, kik igazságtalan Törvénnyel meg hegyenülnek téged, Ell jő véletlenül egy Lég első, s porra tészi Mezei veremenyedet. A menykö meg üti, s ell égeti fele tüzeidet, Ell jő a Dög halal, s meg üresitti istállódot, baromhertedet, Ell jő egy betegség, és meg veszteget egészségedet, Mert a Fel a Gamisban gyült portéka uralkodik, vagy ell vagyon téve, nints ottan áldása Istennek, Ganem szerentsétlenség, és átok hályja az olyannak házát.

Jsa dállatos Vétkét látot Zakarias próféta, s mi volt az. Volumen volans. Egy repülö könyv, s mi vala irva Benne. Atok; s Hová repüle. Hallyjátok Hova mene. s Repüle Bé; Educam iluo dicit Dominus in domum furis. Ki fogom azt, és Bé menyen a Lopónak házában. De mitt mivel ott az a könyv. Commoratibitur in medio domus ejus, et consummet eam, et ligna ejus, et lapides ejus. Annak háza közepett fog lakni, és meg emészti azt, és annak fáit, és a köveit, Mondja meg igazságtalan ember. Honnan vagyon Gogy a te házadból, Ritkán, vagy sóha nem távoznak az insségek. Még látó Hogy a te házad ne légyen Lopónak háza, Mert a Levegö égben is elé repül nek a szerentsétlenségek, és Bé mennek az igazságtalanok házába Gogy mindenekel meg emésszenek.

Sőt az Isten átka nem csak a Gamis keresményi Ganem arral edgyütt, az igazán keresett, Javadot is ell rontya, innen köz mondás az: Hogy edgy Gamisban keresett portéka, vagy penzetske, Meg emészt más ház igazán keresett Lenzt, vagy portékát, Isten ő Szent Felsége. Jób Zakariaska Házá ból. 20. v. 15. által Jenyegette az Embereket mondván: Divitias quas devoravit evomet, et de ventre ejus extrahet eas Deus. A Gardagságokat melyjeket ell nyelt

Ki ökádgya,

Ki ökádgya, és az ö Gafából ki vonnya azokat az Isten. Nyilván való Gafontalatosság. Tudgyatoke mitt okoz az ökádás, Azt tudni illik, Hogy nem csak az éhtalmas, és Gafontalan eledell, Ganem a Gafvost is ki ökádgya, és veti a gyomrából. Igy történik veled a Bolog, ő igazságtalan Galáród Ember! Mert Vagyan gyönyörködöl, és kedvedet töltöd abban, Hogy Holgádnak Holgálódnak, valamely praedictus, és Hin alatt ell tartsatod egy néhány pénzit, vagy ama tetszetlent, gyámoltalant, meg rontsatod, De tud meg nem esik porba, az Isten Hava, Nem esik porba a Kúr vallottnak Istenber való Tolájkodása, ell jő az idö, Hogy kell Gázom pénzért, Ház annyit veszts.

Offele fenyegetésektöl tartván nemelyek, ilyjen példáját akarnak tenni, Mondván: Nö, Sar így van a Bolog, az igazságtalanul ell vett Tokért, ilyet Legyen annyi, mint az, Valamit másoktól ell Loptam, vontam, tartottam, a Hegényeknek ótrom, ki. Miértért, és a Templom Hüksegére adom, De Hazugtalan mentség, Mert mi Gazva a ká rosnak abban, Hogy az övét nem néki, Ganem Másuva adod, Annak Gastogol, s Nem másuva adni, Mint Hogy az Isten is utálya, a Hamisban ell vett Gokból Való áldozatot, és ajándékot, világos Bizonyság ebben, Jésus Sirák fia ki azt Eccl. 34. mondgya: Qui offert Sacrificium ex substantia pauperum, quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. A Hamisak ajándékit nem szolalya az Isten, se nem tekint a Gamisak áldozatira, se az ö áldozattyoknak Gokasságával meg nem engeszteltetik a Bünökért, a ki áldozatot tészen a Hegények Marjából olyjan, mint a ki attyának szine elött öli meg a Fiát, gondolyjátok meg mely nagy gonoszságot tselekednek, a ki az ártatlan kisdedet, attya Láttára meg ölné, s Hasonlót tselekszik, a ki vagy a Hegények képében, Istennek, vagy Templomnak ajándékot mutat Bé abból, a mi máse, kivált Sa Hegényeké kitünek attya egyedül az Isten. Mely nagy Gájdalmára vagyon, egy Atyának Gondolyjátok ell, Ha az ö szine elött meg öletik az ö Fia, s ebből könnyen S. Greg. l. 4. Epist. 11. meg értsétek, minémü Gájdalmra, s Bosusságra, gerjed Isten, midön Vagy alamisnára adatik, vagy áldozat mutattatik Bé, a Hagyadományból.

Adná Isten Gogy minnyájan, értenék, és Bé vennék, a Mai napon

Sallott Lecket

és ki ki elegyednek meg

A. 6273

és Thi ki elegyednek meg, a Maga tovaival, Hogy mind a magok Lel
Thél vesedelemre, mind Maradekiokról gyalázatra, s mind tovvkot Ház
annyi Kár vallásra Thi ne tennék, igaz Martár Sarguan inkább nékik
Hogysem Samis Keresmények, De Tudom Hogy Nem csak kedvetlen, Sanem
Eccl. 34.v.12. Lélkiser Sapentalan: Cum viro injusto tractare de Justitia. A Hamis embe-
rek elött az Igasságról szóllani, De ha Fel nyittyák Szemeket, a Thik Samis
Sagban merültek, példájokból Tapasztalhattyák, Hogy Justitia-Lustodit Iram
Innocentis. Az Igasság ügye oltalmazza, és Maradékokra Száltya, a
Prov. 31.v.3. Thevés igazán szerzett Keresményi, Az Igasságtalanok pedig a mint fób
pátriárka Mondgya: pervertit operantibus injustitiam. Romlás és Fogyat
kozás követi, Mert ritkán tút Sarmad ügye a Samis Keresmény, Ritkán
Anyomos, a thi per Fas, et Nefas. Hamissággal foldgya Dolgát.
Eccl. 5.v.10. Mélto Tetsát Hogy minnyájan meg álljunk a Biróknak tanátsán: Noli
ese anxius in dictis injustis, Non enim proderunt tibi. Ne Legy Hongat
matos a Samis gazdagságokban, mert Nem Sasznál Nékek, Ne fárad
gyunk a gazdagságok Samis Keresésiben, mert ebben Nints egyéb Sason,
Sanem Lélek vesedelem, és minden nemü Herentsétlenség, Kivetsük
azért az igasság kedvetlenkit, az Igasságban, a Bölts intése Szerint,
aui sequitur justitiam diligitur a Deo. Hogy az Istentól kedveltetsünk
Melyért, Vitam et Gloriam, -e világon Sospri élettel, a Más világon
örök Ditsőséggel meg áldgyon. Amen.

DOMINICA VIII. POST PENTE.

Luc. 16.v.1. Homo quidam erat Dives, qui habebat Villicum.
Vala edgy Gazdag ember, Thinek Tátára vala.
Seins ws: De Bono exemplo, et obligatione patrum familias, quo debent pre
ire Domesticis Suis, et de Reddenda ratione Suorum Subditorum.
Thi mondgya meg nékünk Kedves Hallgatóim, Thi, és Hol volt az a
Gen. 13.v.2. Gazdag Ember, s Thi volt a Tátár, Talám Abrahám Pátriárka volt,
a Kiről ars mondgya az Trás; Hogy fuit dives valde, in possessione auri
et argenti. Igen gazdag vala, Arany és ezüst Tsűrággal: Avagy talám
Ezekiás Király volt, A Kiről ars mondgya a Kronika második Könyve.
Hogy: fuit Dives, et inclitus valde. Ezekiás gazdag, és igen Tisztes vala,
Vagy Talám Asverus Király volt, Thi Sogy meg mutatná, az ö országa
Esth. 1. Ditsőségének gazdagságát, és Találmatságának Nagy voltát, és Felségét,
Királyi Ditsőségének Fényességét, Soták Nyolczvan Napig tartó Lakodal
mát Tartá, Országa Tjedelmének, és Tó rendeinek. Vagy talám, Ez a gazda
ama Mindenekkel Bé tölt ember vala, a Thi gondolkodván Tsúrei el ronta
sában, Szorgalmatoskodik vala Nagy ólbakat tsinálni temerdek gazdag
ságinak meg tartására. Thiránt Sem a volt edgyik is Kedves Hallgatóim,
Hanem a mint Hugo Cardinalis Bizonyittya, Azon a gazdag emberen,
Nem mást Kell érteni Sanem, az Istennek Fiát, a meg testesült Igét, a
Krisztus Jesust, Thi is valósággal Nagy gazdagsággal Bíró Ur, Mert
Ugyan is ki Hamtalhattya elé az ö gazdagságit, A győzedelmeskedö Anya
szent edgyházban, Tudni illik, Meny országban, Millium millio Angyal ván
vak, a Mint régen látta Daniel próféta mondván: Millia millium ministra
Dan 7.v.10. bant ei, et decies Millies Centena millia assistebant ei. Ezeren ezeren
Szolgálnak vala Neki, és tizszerte való Száz ezeren Udvarlónak vala Neki.
A Tékozlónak Anyaszent egy Sárban pedig Milliomi Fivei vannak Ki kért
mint valami drága gyöngyért, Vagy kintsért
mindenül oda adta

A. 4273

mindenik oda adta, s magának meg vette, Az elsőben tudni illik a Győzedelmeskedő Anyaszent egy Szűzban Magánosson országol, és uralkodik, és maga Jelen Létével, Bölcsességével gondviselésével, Böltsességével és Szatalmasságaival kormányozza azt. A másikban pedig tudni illik A viszkedő Anyaszent egy Szűzban, Sáfárokat, Gondviselőket rendelt a Hiske Birka Hiveinek Lelkeit, Hogy azokat kormányozzák, és jó gondgyokat viselyjék. Ki értetik tehát a Sáfárok? Meg felel a Jennebb említett Hugo Cardinalis, Hogy tudni illik, Nem más értetik rajta: Hanem minden Féle elöl járók, a kik mind nagy, s mind kitsin közönséges Sínak gondviselőivé rendeltettek. Ezekel minnyájan az ítéletre Citályra valaba, és az ők Hivatalyokról Számot fog kérni mondván: Redde rationem villicationis tuæ. Adgy Számot Sáfárságodról. A kitsin közönséges Sínak elöl járóin értetnek az Atyák, és Anyák, Gardák, és Garda Aszonyok, kik az ő Szűzek népének Fejére rendeltettek, és kikről kivált képpen Szándékoztam Arai napon szólani

Ő Kereszteny Apák, és Anyák, Gardák, és garda Aszonyok, Közönségesek Legyetek Benne, Hogy: Judicium durissimum iis qui præsunt. Az a kemény ítélet mely Lészen azoknak, a kik uralkodnak, és elöl járnak, Titeket is vár minden órán, kemenyen meg fogják akkor vizsgálni minémü szorgalmatosságtok, és gondotok volt, a gyermekeitekneck alatta tok valóknak, és Sári népeitekneck Lelkeire.

Annak okáért, Hogy akkor a kemény ítéleten menték Lehessetek, attól a mitől Felhetnétek, Intétekre adom Arai napon, Hogy a tü Szűztoknak nem Uri, Hanem az Isten Sáfári vattok, Meg mutatom Tehát minémü kötelessége vagyon, a tü Sáfárságtoknak. Ha pedig valaha Figyelmetlenek voltatok a Hatgatásban, ma valóban Kiitek Hogy Figyelmetlenek Legyetek meg Kivántatik. Mert ez az a Janusságra méltó dolog, a melytől függ az egész kereszteny világnak jó rendbe vétele, és tekintetes maga viselete melytől mig bövetben állotok Szentes, és Figyelmetes Hatgatást Kivánok.

Első Féle dolog

Prov.

Első Féle dolog vagyon melyre a Sáfároknak Hivatalyra kerésül Hozgat mutatson reá. Kell vigyázni, Tudni illik Urának Szava, és első menetele, Vagy is Szava, Urának Szavát teljes tehetsége szerént keresni kell. Szavát pedig el kell választani, Azért mondgya Cornelius á Lapide Szólts: Hogy a Sáfároknak bövebb Szósaga, a Hüség, és okosság: Quia præcipua virtus, est Fidelitas, et prudentia. A Hüség azért kivántatik a Sáfárban, Hogy Szavát Szaftsa. Az okosság pedig Azért, Hogy a Szavát el távoztassa. Kereszteny Atyák, Anyák, Gazdák Garda Aszonyok, ez a kettős kötelesség vagyon, a tü Hivatalotokhoz hozzátolva. vt. Istennek Sáfári, kain adó Számot vattok. Azért. vt.

Elöször minden után módon azon kell lennetek, Hogy az Istennek Szavát, Szűztoktok, Az az a tü gyermekeitekben, és Szatalmatok alatt valókban, a Tekintetességet, s kösségos Szokásokat kell plántálnotok Szíval, De leg inkább jó példával, Nem sinné senki mely nagy ereje, és Szatószsága vagyon. Az Atyák, és Anyák, Gazda, Garda Aszonyok, Szavainak, és Tettéinek a magok Szűzeknél. Mert valamint az óránk első Szerke forogyan, a Többi is, mind edgyig forgattya, Hogy az Atyák Anyák, Gardák, Garda Aszonyok jó Szokásokra, a Gyermekei Szívei, s Szűza népe gyönyörködtető erö Szókkal vonatatnak s Szenvedtetnek a Szavára.

Tsudállatos dolgot olvasok a Szent Irásban, Tudni illik: Hogy a Szentséges Ur Isten Abrahám Patriárkának engedelmességit, oly nagyon dicsiri, Hogy vigyázásokkal, és ajándékokkal jutalmazza. Szűknak pedig engedelmességit meg sem Szak egy Szál Szóval sem dicsiri, Szükség kivül való dolog vagyon, Hogy Tsudállatos volt, Az Abrahám engedelmessége, Mivel az Isten parantsolatyára, Nagy gyorsasággal, Szerénységgel, egyetlen egy Szeretett Fiát, Szál akarád áldozni, De en itt azt vélettem volna, Hogy az Isák engedelmessége is Nem Szükség tsudálkozásra méltó, mivel minden Szükségtelen, és Szokatlan Nem Szükség nélkül, az Atyja Szavára alá Szálá nyakát, Hogy Szejét vegye. Mitsoda Hogy nélkül, az Atyja Szavára alá Szálá nyakát, Hogy Szejét vegye. Mitsoda Hogy meg is az Abrahám engedelmessége, oly nagy dicsirettel Magasztaltatik fel,

Az Isákról pedig

Cor. a Lap. in 1. Corint. 2.

Mendoza in l. Reg. l.

Prov. 13. v. 1.

Az Isákéról pedig emlékezel Sintsen meg Felel egy Mendóza Nevü Nevere
lés Atya, és ari mondgya: Azért történi az, Hogy a Fiunak engedelmesége
nem annyéra a Fiunak, mint az Atyának tulajdonittatik: Obedientia filij
paterna institui debuerat, et propterea quid quid Boni filius ab eo at
tefundebatur in parentem. A Fiunak engedelmessége az Atyai tanittásnak
tulajdonittatik vala, Azért mondgya vala Bölts Salamon is Példa Beszédek Könyvének, tizen Harmadik Részre első versében: filius Sapiens doctrina patris. A Bölts
Fiu az atty a tanitása.

Hallyátok s vegyétek épere, kereszteny Atyák, és Anyák, Gardák Garda Asszonyok,
Hogy a tü Gyermekeitek, Kalgaitok szolgálóitok, s Gatalmotok alatt Levők, a
Tekéllétességét szeressék, a Mennyei dolgot Vágyják az Isten parantsolatinak
engedelmeskedgyenek, az a tü tanitásitoktól, és példa adásitoktól függ, Akar
járóke Hogy olyjan Tekéllétes Fiatók legyen, mint Isák, elyjetek oly tekéletesen mint
Abrahám patriárka.

Már pedig Ha azt akarjátok tudni, Hogy tsellepsék Sári népetsknek Lelki épületére
való, jó rend tartást tenni, és állhatatosan gyakorolni, Hogy az által, a Tisztes
és tekéllétességhez Hekván, az Istennek Saptvát Sajtsátok, Figyelmezzetek réá,
En meg mondom mi formában legyen az, Midön a Sári garda, garda Asszony
Apa, és Anya; Reggel Fel kél ágyától, Szivét, Lelkét, és első gondolatit, Leg
először is az Istenhez emeli fel. Ugyhe Sújja gyujti Sajra Népit az imádságra
És a jó kéndék tétel által Be ajánlya magát, Sajat, és egész napi munkáját
az Isten Ditsőségére, A mennyiben Lelkét a Szent Misére ell menyen, minden nap
az Isten Sajában meg Telenik, az után maga dolgához Lát, alatta valót,
valami jó foglalatosságra munkára réá Sajtya, Hogy Gyalkodással, Sapontalan
idő töltéssel, a Krisra alkalmatosságot ne adgyanak, Akiban maga is minden
dolgaiban, Sarázsiban, Kelésiben, oly szendes maga viselétsel, meg Fedhetetlen
erkölcsel világoskodik elöttök, Hogy Kabaiban egyéb ne Galafsék, a Kelemetes
Hegyességnél, Selekedetiben ne Láttafsék egyéb Tonál. Minden Gélnapban,
vagy Leg alább a Seles ünnepeken, a Szent gyonásra, és oltári Szentséghez
elé Sárul. Ha gyermekeivel aptalbor ell, a prédikatziról, Lelki tanittásról
Folytattya Vellek Beszédét. A Kik a Kót ell mulattyák, Atyai Hegyességgel
minden Selyteln indulatosság, Morgolódás nélkül meg Fedi, s Ha a Kik

ség

Ség Sorra meg is Büntéti, A Kitsődeket mint Hollani Kerdnek,
Kereszt vetésre, és a Kereszteny tudományra tanittya, Kimbal napokon, s,
Ha Lehet egyébkor is, az Avasot vellek ell mondgya, a gyermekeit Szeretet
meg visgálya, Ki Sól Sair, s Kikkel társalkodnak, a prédikatziróra Lelki
tanittásra, Kent Gyonásra ell Sairnake, Ha tehetsége van gyermekeit jó idején
Skolába adgya, idö réá telve, Ki tanulya, Kinek mire vagyon Sajlandósága
Ha valami Kira valasztya az Isten, abban a világi Gitsáért meg nem akad
dalyortattya, Ha pedig Krisra, art minden után módon, Kedvéből ki irtya. st.

Ezek s ezekhez Hasonló Lelki épületre Kitgálló szorgalmatosságok annyéra
Be plántalyják a Sári Népek szivébe, az áitatosságot, Isteni félelmet, a fán
Dor életnek szeretétit, Hogy az annak utánna Nemzetségről Nemzetségre meg
Marad Bennek, Ellyen Nemü Sári Népről mondgya, a Kent Létek Könyve
ség Könyvének, Negyedik Részében: O quam pulchra est Casta generatio Sap. 4. v. 1.
Cum Claritate. Ot mely Szép a tiszta Nemzetség a fényességgel. s utánna
Tesi a Nagyobb Gitsiretet: immortalis est enim Memoria illius. Mert meg 1. Cor. 4.
Halhatatlan annak emlékezete, De Hogy Lehet Halhatatlan, Nem de Nem v. 31.
meg Halnake minden Nemzetségek, Nem de a mint Szent pál Apostol
mondgya: praeterit figura Kujus mundi. Nem ell mulike, e világnak ábrá
Zattya; Igen is ell mulik, De a Kóknak testi Galálok után is, Fenn van
az ö jó emlékezetek, Mert a mint egy Nevezetes Bölts Atya Hollest mondgya: Hollest in
De Bonis parentibus educantur Boni filij, et per illos filij filiorum, et sic deinceps. Sap. 4. Lect. 23.

a jó Atyáktól, Jó Fiak Neveltetnek, és ezek által Fiaknak Fiai, és a tőlök
Következendö Nemzetségi. Atyám Fia. Jó Apa, Anya. Jó Sári Garda
Garda Asszony, Minek utánna a te Gallandó tested, Már régen Földé
porrá vált, Azt Kogja te rollad, Fiad, Unokád, és annak Fia, Ott vagy,
amaz Ditsüretes dolgot, Az Atyámtól, Nagy Anyámtól, Oz, vagy amaz jó
Gardámtól, Garda Asszonyomtól Láttam, tanultam volt, A szolgáit, Kólgálód
Azt Kogja Mondani, ert, vagy amaz tekéllétességet, az én régi jó gazdám
Garda Asszonyomtól, Halottam volt, azok éltették az én szivembe, ert, vagy
amaz Lelki Ját, Immortalis est enim Memoria illius. Mert meg Halhatatlan
az ö Emlékezete, Hát a mi Nagyobb ell Galgatom, a Ki Mondhatatlan
Mennyei Suratom, Mely Hegyed,

Mint Siv Sájáit

1: G273

Matt: 25. v. 21.

mint Tiv Lásárái meg Log Boldogittani, és az ö Ditsöségibe Be Log Tenni Vinni, Mondvain: Euge Serve Bone et fidelis, - Intra in gaudium Domini Tui. Vitelj Tó, és Tiv Hohga, meny Bé a Te Uradnak örömébe.

A Lásárnak Második Kötelessége az, Hogy az ö Urának Házát el tsinossa. s a Házi Gardáknak, Garda Asszonyoknak ebül Tárokrak ez a Második Kötelessége. Mellyik az Ur Istennek Háza, Kedves Halgatóim Nem más Hizony árra, Hanem a Vétek, mely által a Lelkek meg Rom Lanak, és ell vesnek. Uh Menybéli Üres Házok, és Helyek, ki ürittett Meg titkelt, Egyedül a Vétek, tr. A Vétek az Istennek Galádsága ellen Sége. Ez ellen az igaz Keresztény embernek Telyes tehetségibül Har tzolni Kell. De Leg Töképpen, a Házi gardáknak, ki Kell artot a Házok tül telyességgel irtani. Azt Mondgyák erre Nemelyek, Meg ejtik nékem Benne, ha en nékem, a Házi Népem Vétkire is Kell Vigyáznom, Ki tselekedheti azt, Hogy minden nyomában utánna Vigyázzak, elég üdössök már, Lélekjenek gondott Ja Kell Magokra, Ő Ertelenek mely Nagyon Tévázznak, és Meg tsalathoznak az ilyenek. Mert Ja az ö Házi Népének Vétkire nintsen gondgyok, Miért Mondotta Tehát Szent pál Apostol: Si quis Suorum, et maxime domesticorum Curam non habet Fidem Negavit, et est infideli deterior. Ha Ki pedig az üvéire 1. Tim. 5. és Jó Képpen Háza Népére gondot Nem Visel, a Hitit meg tagadta, és a Hitetlennél alább való. Még a Hitetlenek is tudni illik, Az Ért nekek, és Bogányok réá Vigyáznak, Hogy az ö alattok valók, a Magok Vallásoknak rendi Szerint élyenek, Hát már Ő Fájdalom! Ebben alább való Legyene, Egy Keresztény Apa, Anya, Házi garda, Garda Asszony, Hitetse ell azt magával, akár mely Atya, vagy Házi Garda Gazda Asszony Hogy minden Hizonnyal néki tulajdonittatik, akár mi Rossz Történnyék, a Házi Népe között: Ad Negligentiam patris refertur delictum Filiorum, et omnia quæ deliquerint Filij, vel Famuli, vel Ancillæ de parentibus requiritur. Orig. Lib. 1. in Iob.

Azt Mondgya Origenes

Azt Mondgya Origenes, Az Atya, és Anya, Házi Garda, és Garda Asszony Tunyaságát vétik ohtul, a Fiaknak Leányoknak Tsélets égiért, és valamennyit vétkeznek, a Fiak, Leányok, Szolgák, Szolgálók, Az Atyák, Anyák, Házi Gardák, Garda Asszonyok adnak Számot Rólla.

Uh mint meg ijedett volt Jákób Pátriárka, midőn ell akarván költözni és menni az ö Fijának Lábannak Házától, a Lopásért dorgálná, Cur furatus es Deus meus, Miért Loptad ell az én Istenimet, Igaz valae a Lábán Gyanusága, Nem vala igaz, mert nem ö Lopta vala ell, Miért ijedet volt tehát meg, Azért tudni illik, Hogy vgy gondolkodik, vala magában Jákób, Ha tsak magam egyedül vótnék, könnyen meg mutat Találnám, Hogy ártatlanul Fogta reám, De mivel Gogy Sokad magammal Vagyok, Félek Gogy találtám, valamelyik a tselédim közül ell vette, az Igen faragott Istenit, és valami képpen az Egyet mások között meg Találja, Nékem mint tselédes gardának tulajdonitya a Lopást, Tamiis Ne. Forte Socer iodora eset inventurus. Attól félt Ugy mond Teáster, Gogy az Ijja meg találja, a Bálványit Málla, Hallyátoke tselédes Gardák; Jákób attól Félt, Hogy a tseledtől tett Lopás, Néki Fog tulajdonittatni. Es tü Nem Félteke, Hogy az Isten Kemény Számot Fog venni tőlletek, a Házi Népetek vétkiért, melyjek a tü tunyaságtok s vigyázatlanságtok miatt ennek: Redde rationem villicationis tuæ. Adgy Számot Sáfárságodról, mitt Feletse Atyám Tia, Apa, Anya, Garda, Garda Asszony: Az Istenadta Birónak, Midőn Számot Fog kérni arról, Hogy Majd Lemmi Gondgalmatosságod, se gondod nem volt Fiaid, Leányid, s tseledeid vétkeire való vigyázásra, és visgálódásra: Erről panaszolkodik vala Szent Hieronymus Doctor is egyhor mondvain: Solemus mala domus Nostræ Scire Nonsimé, et Liberorum ac Conjugum vitia Vicinis Cognita by ignorare. A mü Házunknak Sérai, ütésjeit Szoktuk meg tudni, és a Gyermekeknek, s Garda Asszonyoknak vétkeket meg nem tudgyuk, midőn már a Kemfség Jég tele velle,

mitt Feletnek az

1. d273

Mitt Felelnek az Atyák, Anyák, Gardák, Garda Aszonyok, Az illlő Bírónak, midőn Számot fog kérni, Hogy a Fiait, Leánnyait tekintsék szerént mitt, amott, engedik kóborolni, nem gondolván arrual, Hogy Sok, és kitsikhel társalkodnak, Mitt Felelnek az illlő Bírónak, midőn Számot kér Hogy az országlan Futnak, mosdatlan Karaiban, Beszédgyében meg nevetve gyönyörködnek: Mitt Felelnek az illlő Bírónak midőn Számot kér Hogy az országlan káromkodó Gonoszságiban Dicsekedő szolga szavaiva Hogy az országlan káromkodó Gonoszságiban Dicsekedő szolga szavainak a szolgálló Fertelmes enekinek Helyt adnak, Mely dologrol e képpen kár Sortat vala Sainthilianus: Gaudemus Quoiid Licentius dicerint, et vitia ei Oculo extrimus. Örvendünk rajta Ha a gyermekek Tisztagos difficulta seiget tilalom Nélkül szollanak, és arrol neveléssel, Tsokkal Sabgattyak, Mitt Felelnek az illlő Bírónak, midőn arrol Számot kér, Hogy tudták, Hogy a szolga Haporttalan elkávó, Tiszátalan erkölcsü, étszaka ki járó, s még is arrol ell nem szoktatták, meg nem intették, meg nem Jabolárták, Mitt Felelnek az illlő Bírónak, midőn Számot kér arrol, Hogy a Leányokat szolgállójokot, Tudták Hogy étszakának idején, oda Jár, Bodorog, Mint a Kóslató eb, vagy a Szerája Sárókhal, az ablakon, a Felen való rej tek Helyeken rendellen társalkodik, Beszélget, Tádzik, &c. Mind ad dig a mig Siralmas eseteket, s Sázaknak gyalázattyát Nem Láttyák, s még is a Tüzet a Szalma mellé közelitteni meg engedik, Saj nékük mert minden vétkekel, és egyéb Rosz dologkot, melyjek azokból követ keznek, az ők gondviselettensegeknek Tunyasagoknak Fogja Tulaj donittani. &c.

Mitt tseleküvek ilyjen szinü Bologban amaz Isten Félő Sára, az Abrahám Patriárka Felesége, Mikent épre vevé, Hogy Ismael az Agár Fia, tsákkal, tádzik, Nem az ő Fiához, tsákhoz illendő tádzó társnak, s játékrak ürilven Ismaelt, Azon kére Urát Abrahámot, Hogy: Ejice Ancillam, et Filium ejus. Vesd ki a szolgálót, és az ő Fiát, a Sá Zunktól, Hogy Hogy kell, a Házi gardákrak is tselekedni. Ha

Láttyák Hogy

Láttyák Hogy az erkölcstelen szolga, szolgálló, Sok izbéli intések, Fenyi tések, Büntetések után. Nem sóbbittyák magokot: ejice, Vesd ki, Ajd meg a mivel Lélek ipmérel kérend tartozol néki, s küld ell a Házadtól, mert sobb idein kerán, a Házabzó, és Hagyadványos Nyavalyában Siródó Subot, a Nyájból ki rekeszteni, Hogy sem az egész Nyájat Be keverni.

Tudom Hogyan Hogy sokan az Atyák, Anyák, tselelles gardák Garda Aszonyok közül mitt Mondanak erre: Azt tudni illik, Hogy Sa ilyjen Formain tselekednénk: Hogy mondanak: I kárós Lenne én nékem, Hogy Tselédet nem tartunk, ell Bocsáttam Házamot, A szolgám só Bolgo, a szolgalom Hü, szorgalmatos, ők Hogyan szeretik egy mást, De senki nints vétek nélkül, és több effélékel Mondanak, De Derék szerzetü Emberek illendő Feleletet ez, De selyjes Mentség. Ott Meg Fesültetett szegyes Meg váltó! Kitől arra Latott a Bolog, Hogy a te szerzetünyid, inkább Felnek a Magyok károkról, Hogysem a tiedről, Jóllet Betsülnek egy kis szem Fény Vesző Szalmotskáil, Hogy a te parantsolatidot, Nóza azt a Szalmotskáil Sem vetik ell, mivel a te áldásod nintsen rajtok. Hogyan is Lelki ismeretére kérdek egy gardát, a ki tseledet tart, mit tselekednek Sa a szolgája Pestisben Mirigyben, vagy egyéb Fekélyes Kübös Ragadványos Nyavalyában völna, keverede: Kéra mérek Felelni, Hogy mindgyárt eleb adna rajta, ell küldeni Házától, Hogy a Jóllet ne Ragadna Nyavalyája. Hát már alább valóke a te Házi Népednek Lelkei, mint a Testek, Nem mondgattya ezt Lenki, s még is Nem Fél, Hogy reájok ragad, a szolgának vagy szolgállónak, Tiszátalan Fertelmes Bujá erkölcse, egy ragadványos Mirigye, En tőllem Hogyan azt tseleked a mi tetszik, De vigyáz nyerességedre, örvendek rajta, Sa a te Feslett életü szolgád, vagy szolgállód Harminz ezüst pénz Sajnot Sajt te néked, Mert e volt az a Hajszon is, a melyért Krisztus ell adatott. De Sa irtózol ily Nagy vétektől.

Lelked Vesz egének

1. Q273

Lelked Idvességének Kereſetiről kérlek Visely Só gondot Szivad
Falodra, Mert az Istennek Szállo Széke előtt, nem csak a magad
Káródról fogsz Bészmát adni, hanem a Század Népiről is, Kiknek
vélke, mind valamennyi Lészen, a te Fejedet fogja meg nyomni,
Az Istennek Szárára vagy, és ottan Számat fognak kérni: Reddе
rationem Vilicationis tuæ. Adgy számot Szárságodról. Fogadd
Tebáb Szavát Arany Száju Szent Jánosnak, Kinek Szavaival Bé fej
Zem Bészedimet: Non ergo tanquam Unius Animæ Commodis prospici
entes, Sed ut plurimis per unam Consulentes, Magno cum Studio
Omnia faciamus. Ne azt vélly jük, mint Ha csak egy Lélekre
Nézve gondot viselnünk, Hanem mint Ha egy által Sokaknak
Vigyázván Mindeneket Szorgalmatossággal végbe vigy ünk
A Sókaknak illendő Dicsiretet adván, a gondoskodást ki irtsuk,
A Tévelygőknek magokat Viselőkre, Fedgyük Dorgályjuk Bünteſsük
Hogy Mü azok mián, Ne Bünhettessünk. Amen. 1778.

1. d273

DOMINICA VIII. post PEN.

Luc. 16. v. 1.

Et Hic Diffamatus est, quasi dissipasset omnia.
Es ez Bé vádoltatek vólla, mint ha ell Tékozlotta volna Minden Javát.

Synopsis: De gravi Peccato Detractionis, ejusque pec cati Damnis.

Azt olvasom Moyses Prófeta, Harmadik Könyvének, Második Részében: Hogy Isten ő Szent Felsége szigorún meg parantsolta vala az Israel népenek: omnis oblatio quæ offertur Deo, absque fermento fiat, nec quidquam fermenti, ac Mellis adoleatur in Sacrificio. minden áldozat, a mely ő Szent Felségének Bé mutattatik abban semmi kovász, és méz ne tétessék. Ezen parantsolatnak okáért adván, a Bölts Salamon azt mondgya, mert valamint a kovászos, és Mézes Tortékák, kenyérsütésében, és utálatos Tüstöt szoktak, Ugy Isten ő Szent Felsége előtt, Az Emberek Áldott Szép Neve igen nagy útálatosságot okoz, Melynek ell távoztatására Jézus Sirák Fia által azt parantsolja: Curam habe de Bono Nomine, Magis hoc permanebit tibi, quam mille Thesauri pretiosi Magni. Gondod légyen a Jó Névre mert az inkább meg marad Néked, Hogy sem ezer drága Kintsek. Ezen Igazságot Bölts Salamon Példa Beszédek Könyvének: Huszan Kettődik Részében e képpen Bizonyittya Mondván: Melius est Nomen Bonum quam divitiæ multæ. Jobb a Jó Név Sok gazdagságoknál, melyre nézve Tehát: Remove à te os pravum. Távoztassd ell tőled, a Hámalmazó ajakat; discede à malo, et ab iniquo, et deficient mala abs te. Távozzál ell a Gonosztól, és ell fogynak tőled a Gonoszságok: quia Bonus vitæ Numerus dierum, Bonum autem Nomen permanebit in æternum. Mert a Jó élet napjának száma Vagyon, a Jó Név pedig örökké meg marad.

Ecc. 41. v. 15.

Ecc. 41. v. 15.
Prov. 22. v. 1.

Lev. 2. v. 11.

9

Judván ezen

1. d273

Jurdván ezen Jó Sirnek Neuek draga vóltát, a Samuel prófétá
Annya Anna, által látta hogy Héli Jó Papról Részegnek ítéltetett
1. Reg. 1. v. 12. Lenni a ki azt mondá néki: Usquequaq; ebria es, digere paulisper
vinum quo madet. Meddig lesz Részed emészd meg egy kevésé a bort
a melytől meg ittál, Azért hogy ezen Rossz Sirt Nevet ell távoztasd
ibid. v. 15. Jassa magától, Nagy alázatossággal, é Képpen Felele; Nequaquam
Domine mi, Nem mulyer infelix ego sum, vinum et omne id quod inebri
are potest non bibi, Sed effudi animam meam, in conspectu
Domini. Nem Uram, Nem vagyok Részeg, Hanem en igen szerentsétlen
Aszony vagyok, Bort és egyéb más Féle Részegitót nem ittam, Hanem
ki öntöttem az Ur előtt, az en Lelkemet, ezen szók által meg menté, jó
Hirét Nevét, a gyalázattól, és Békességesen ell mene Héli pap előtt.
Nem külömben az említett, Hamis Rágalmazás, a ki az ő Uranak, minden
Jovait ell Tekorlotta vala, Maga Sirét, Nevét meg akarván őrizni, és
Luc. 16. v. 3. Jartani, azt mondá ezön Magában: quid faciam, quia Dominus auferet
a me villicationem. Mit mivelyek im az Uram ell vészi tőllem a Sáfár
ságot, Kótdalni Szégyellem, Kapálni Nem tudok, más ók előtt gyalázva
Föld vallok, Jó Siremben, Nevemben meg Romlatom, De Nem tsikkadok
vártatva, az ő Ura adóssit egybe Sivatatván, azokkal az adóssag
Summájának fáival, Némelyekkel Felit, Másokkal Harmad Részét, a
a Szám vető Könyvből ki törültete, és vigy azoknak ell engedvén
adósságokot, vigy a Famiszágnak áll ortozája alatt, igyekezik vala
maga Sirét Nevét meg tartani, mely okosságát Horgalmatosságai, jó
Sirének Nevének meg tartását, midőn meg értette az ő Ura, igen
Luc. 16. v. 8. meg dícsíré ötöt mondván: Filij lucis sæculi prudentiores sunt filijs
Lucis in generatione sua. a világ Fiai eszesebbek a világosság Fiainál
az ő nemekben.
Ad. Rom. 12. v. 17. Jeles Kedves Hallgatóim Szent Pál Apostol Szavai szerint; tartozunk
a Jó Sirnek Nevének meg tartására; a ki úgy mond: providentes bona

non tantum

non tantum Coram Deo, Sed etiam Coram Hominibus. a Jókra vigyekezzünk,
nem csak az Isten előtt, Hanem minden Emberek előtt is, Melyre Nézve
Kárt tettek hitsinét Fogva Nagyig, a Jó Sirnek Nevének Keresésében
Rágalmazásában, és meg Tartásában, s úgyan azért: Curam habe
de bono Nomine, cum hoc permanebit tibi. gondotok Légyen a Jó Sirre,
Névre, mivel e meg marad Nektek.
De a mint én Tapasztalom: A Jó Hírnek, és Névnek meg Tartása
ellen Tusakodik, Az alkotott Kegyetlen Tigris Fogú Rágalmazás
a mely már minden emberek között, Ugy el árrasztott, és Sokat, Sőgy
Talám csak egy ember Sintsen, a ki ebben a Rágalmazásnak gonosz
Rágalmában vétkében Részes Nem Vólna.
Mely Rágalmazásról, és annak gonosz ki menetéről, míg Kivebben
Szóllok, s Kárhozatos állapotyát meg mutatom tü azonban Tavétek.
Kérdésben Tészik a Kr. Irást magyarázó Szóltsek mondván: Quid est Detractio:
Mitsoda a Rágalmazás. Mások kal edgyütt meg Felelvén Szóltz Dreselius
Egy irja le a Rágalmazást mondván: Detractio est alienos famas, In pdagst
injusta denigratio. A Rágalmazás Nem egyéb, Hanem más Ember, C. 5.
Jó Sirének Nevének, Hamisan, és igazság ellen való Bé mocskolása.
Remete Sz. Antal pedig azt mondgya: Hogy: Detractio est omnis sermo Gallad. C. 19.
malus, quem non audet quis profente coram de quo loquitur profere. A Núm. 15.
Rágalmazás olyjan Rossz és ártalmas Szó Beszéd, melyjet az előtt a
kiről Szóllunk, Nem mérjük elő Szni, és mondani.
Szent Jamas Meg gondolván kárhozatos mi vóltát a Rágalmazás
nak ilyen Szókra Jakada: Ó Rágalmazás, Famiszságos Sérelem! mely
által más ók Jó Sire Neve Bé mocskoltatik! Siralmas gyászos Koporsóban
tétetik, és elevenen ell temettetik! Méltó vagy az örökké tartó kárhozat tüzére.
Nem kevesen vannak Kik azt mondgyák, és állitgyák: Nem Rágal
mazás, Ha valakinek Titkos vétkit Fogyatkozásait, világosságra hozzák, és má

sóknak tudtára adgyák.

Nem kevesen

A 1. d273

Nem keveszen vannak: Ki az ollyik, Hogy Nem Káromlás: Ha más-nak
tudva való vétkit elö Beszéllik, Bátor Ha többet nem adnak is Sorra
Más egynyügyek az állitják, Hogy Nem Káromlás, Ha Másnak az
Fal Lanságát könnyen mentsenek a gonosz hajaktól, és nem mentik
Hanem emberi tekintetre Nézve, Káromlazó Beszédet Selybe Sodrják,
meg nem intik, Hogy a Káromlazonak Kegyelmétől, kedvétől küne essenek.

Az valakik ezt tartyák, Vétkedésekben igen meg Szaladhatnak.
Mert Ha az Emlitett Kározatos Vétkedésekben meg maradtok
Káromlazó Viperák, Kegyetlen Tygrisek, Aspis kigyók vattak. Nem
az én hóm ez, Hanem Szent Bernardé, a ki a Káromlazokat, s azok-
kal egyet értöket, a Mérges Viperákoz Hasonlitya Monda: Nemquid
non est Vipera, Lingua detractoris? Nem mérges Viperae a Káromlazó
nak nyelve? Igen is az. Mert valamint a mérges Vipera és kigyó, edgy
marásaival, Harapásával, Három mérges Sebekel Szinál; Ugy a Káromla-
ember, más okot gyalazó Beszédével, Három Lelkeket Sebesit meg, és az
Szot pokol tüzére méltóvá tészi. Mert Elöször A Káromlazó más okel
Len való Szamos Beszéde által, meg Sebesitti tulajdon maga Lelkét, Mivel
más nak Jó Szivi Nevét meg motskolyra, meg Rontya, be rutittya. Másodszor
Meg Sebesitti annak Lelkét, a ki a Káromlazónak Beszédét Szivattya,
mert annak is a Káromlazására, és abból származott gyülölségre, utal,
és Módot ad. Harmadszor: Meg Sebesitti annak Lelkét, a ki ellen Szem-
telen Káromlazó Nyelvével Kötött, mert okot adott annak a Felebará
ti Szeretét fel Bontására.

S. Bernadus.

Ezekel Tól meg gondolván, méltán Sebát Selbet ki ki, a Káromlazó
Embertől, a kinek Nyelve Hasonló a Három élü pallossoz, a mely Kegyet
Lenebbül Szúrt, és Sebesitti a Lelket, mint Sem a Longyinus Lantzája a Krisus
Jesus Szent oldalát, Mert ez is Nóha Nagy Sebet tett Több okokán,
De Krisustusnak Sólta után, A Káromlazó pecsig, átkozott mostokos
nyelveivel, Már Nem Sólt testet!: Nóha azt Sem Hadd Káromlazni:! Sanem
Hallatlan Lelket Sebesitt, és ver által mérges Nyelvének Káromlazó
Beszédivel.

A Longyinus Lándzsája

A Longyinus Lándzsája, Jsak az edgy Krus emberfeje Szerint való meg
Sólt testet Sebesitette meg, De a Káromlazonak nyelve, Sármat ver
által, és Sármat tészen Méltóvá az örök Kárhozatra, Jutni illik a
magát, A Hallgatóét, és a ki ellen Kóllott, s Káromlazott, Ezen Nagy
Lelki Károkot Látván Bölts Salamon, Minnyájokat igy inti ezen Kifk. Prov. 4.
kal Mondván: Remove á te os pravum, et Labia detrahentium Sint procul á te. v. 24.
Távoztasd el tőlled a gonosz Hajat, és a Káromlazó ajakak távol Legyenek
tőlled, Mert Pokolnak melysége Kragalmazóval, Bujával, Párázsával Szamos
eskövével, Kragadozókkal Káromkodókkal. v. tele vagyon, a mint erről
sok Selyeken Bizonyságot tészen a K. Irás. K. Pál Apostol is a Korinthusiakat 1. Cor. 6.
ivan arul Mondgya. Hogy a Káromlazok Mennyeknek Országát nem Birják.
Sokan vannak a kik Nem Káromkodók, Nem Bujak, Fertelmesek, Tilalmas
dolgokra Kezeket Lábokat ki nem Nyujtyák, De nints olyjan!: Hogy ezekre
Kivülletek, a ki más okot Nem Káromlazott Volna, Hogy annyira el fej
Totta az Emberi Nemzetet ez a vétek, Hogy Most telik Sé Nagy Patriárka
ama Kova, Es Szent Janos Apostol mondgya: Omnis Lingua Corruptit viam
Suam. Minden Nyelv meg Fertertette az ö utát, Non est qui faciat bonum. Psal
non est usque ad unum. Nints a ki jót Szeleked jék Nemis meg edgy is.
mert a Káromlazó Nyelv. Nóha Kitsin Farg, Mind azon által igen Nargy
Károkot, és Vesedelmeket okoz, a mint ebben Bizonyságom Szent Jakab
Apostol, a ki Levelének Harmadik Részében igy Kóll: Lingua ignis est Jac. 3. v. 6.
universitas iniquitatis, A Nyelv tüz, és minden Szamisságnak gyülekezete,
és az egész testet meg Fertertéti, és a gyetsemától fel gerjesztetven fel
forgattya életünknek Selyes forgását: Lingua Nihil melius, sed Lingua nil pejus.
való Sogy nints Jobb annál, De nints is Kitsapb a Nyelvnél, Mert annal
átjogyuk az Istent, és annal átkozzuk az Embereket, Ezt a Kits Fogotskái
a Nyelvet, a Természet kettös ajtóval Zárta Sé, Ugy mint Szent ajtókkal
a Fogakkal, és ajakokkal, Sogy ne Fordulna könnyen a Szamis Kragalmazó
Kóllásra, Mert Olyan Kabadós a nyelv a gonoszra, Mint a Burdély
Zárba vetetett Remény a Bujaságra, Jobbá a mü gonosz nyelvünkről mondgya
K. Jakab Apl

1. d273

Szent Jakab Apostol, Hogy Minden Fene vadakat, és Kuhó mászó állatokat
meg Lehet Szelidíteni, De ezt a Kis Tagotskáit, a Nyelvet, senki az Embe-
körül a gonosz szóllásitól Kárgalmazástól meg nem Szelidíti, Jó képpen
Sár edgyhez akar Kukatta Nyelvét. Mert nyughatatlan, telyjes méreg
gel, és azért meg Fertezteti a Lelket, s az örök Kárhozat tüzére, Maga
val edgyütt Sokakat Juz, és Vonn.

Azt olvassom Hogy az ördög Jób Patriárkának minden Javait el pusztitá
minden gazdagságit Semmivé tévé. És Ugyan ezt Jób a Sabéusok által, el
Hajtatá az ö Marhájit. Másodszor, A Tüz által meg emészte minden Juhait,
Harmadszor. a Kátódusok kezében ada az ö teveit, Ezzel Sem elégedvén
meg az ördög, Hanem Jóbot meg Jobbá minden gyermekeitől Magzatitól
és Semmit egyebet neki Nem Hagya., Hanem Csak a Nyelvit, és Feleségit,
De Ha kérdésre vesszem a Jóbot, Hogy Miért Hatta Csak ezt a kettőt meg
neki? Meg Felelnek ezt. Sz Agoston, és Sz. Hieronymus, s más Doctor Sa
tosok, és azt Mondgyák: Mert a Világon Nints gonoszabb, Mint a gonosz
nyelv, és a Kárgalmazó Aszony, Azért Mineh utánna az ördög Jób
Patriárkának Minden-et ell pusztitotta. Valva, ezt a kettőt, tudni illik
a Nyelvit, és Feleségit meg Hatta neki, Hogy azok által valami kár
Szokatra való próbát Nyerhesse. Magának, és meg ejthesse Jóbot.

De Halam azt Mondgyák Nemely Aszonyok, Barát ne Hallgaly, ne Szóll
Le Országunk Bírái, s Hát Csak rólunk Hall az Irás, és Nem más ellen,
Hiszem a Férfiak körül is elegen vannak Kárgalmazók, A Kik ezt vetik
Szemeinkre, Karainkra azt Mondom, Tárol Légyen Tőlem, s Nem akarok
Senkit Kárgalmazni, azért Páltól, Péterről, Katáról, Bannáról, ujjal Ki nu
Tatva Nem vs Kohtam Hollani, Mind azon által azt mondom, Hogy a Ká
galmazásban Leg inkább Képezek valakik Szakontalan való Beszédekben
Irdejeket Töltik, Mert azt Mondgya Szent Salamon példa Beszédek Könyvének
Tizedik Részében: In multi Loquio non de erit peccatum. A Sok Beszéd
Nints vétek nélkül. De Hol Lehet több Szakontalan, és Helyetlen Beszéd
Mint az Aszonyok között Jó képpen Minden edgyhez gyülnek, Vasár nap,
és Ünnep nap, s mivel napokon, az ördög praterára.

Prov. 10.

A Kárgalmazó Nyelve.

a Kárgalmazó Nyelve, a Sok vs edgyiken ell Kezdik a Kárgalmazást, és a
másikon ell végzik, Edgyik Szomszan Köll, a másik Todgya, a Harmadik
Szomszéd ekkövetkel erőssíti, a Negyedik minden Szomszéd Beszédét Kárgalmazását
Nyelve Sargy, a Satodik, Setedik, Kárnyára Kerekitti, Ezek között telyjesedik
Be ama Szentatyásag, Edgy Kakas Kavára, az egész Falu Kakasai Kezdnek
Ugy ezek a másokat Jó Sőre Neve Kontráfatan Kikiálni Kezdvén, Fel Kiáltyák
az egész Falu Aszonyai, Valamint edgy Kutya Ugatására, az egész utcza
Kutyái, Fel Jendülvén, Serdülvén Ugatnak, Ugy a Szomszéd Aszony
nak Beszédére, Már az egész Komszédság Fel Rajtul.

Akkozott Kárgalmazó Nyelvüek, Titeket Bálseus, Nem más Sz Annyira
Mint a Szerzetesekben Dicsőkből Szaporodik, Mondván: Mert valamint a Szerzés
valamely Kertben Be menvén, Már Nem a Virágokat Kezdi Szeretni Irtani, Szaporo
az abban Lévő Burjánt, Sárt, vagy gazt, Kezdi Szeretni Irtani, s azért
az Istentől vs, a Tisztátalan állatok közi Számláltatott. Ugy Ti vs Kárgal Lev. 11. v. 7.
mazók, midőn Más okot Kárgyák Kárgalmazók s azok ellen Köllötök,
annak Nem Szószaros Szeretedetei Forgattyátok, Szanem Sa valami Szerzés
Fogyatkozását Látyátok, azon ell Kezdvén Beszéditeket, végtére annyira Mentek,
Hogy azokat Jó Sziektől, Nevektől egésslen meg Fosztyátok, Nem Szudálkozom
ein Sa a Királyi Szószaros Prófeta Fenyegetődvén a Kárgalmazók ellen azt Mondgya: Zsal. 57.
Deus Conteret dentes eorum in ore ipsorum, molare Leonum Confringet Deus. Az v. 7.
Isten ópve rontya az ö fogaikot a Hájokba, Az Oroszlányok Szép fogait, ópve
rontya az Ur. Szeretves Hallgatóim akarjátok meg tudni, Miért Szaporittya
Szent Dávid, a Kárgalmazókat az Oroszlány Szép fogaihoz? Meg felel Hugo
Cárdinális, és azt Mondgya: Leo Saber fatidos dentes. Az Oroszlánynak Büdös
fogai vannak, és Sa Husban vagy egyéb eledelben Vágya az ö fogait, Azon
ely Büdösségel tészen, és Hogy azt más Fele teremtett Oktalan állatok meg
utálván meg nem ették. Ely Büdösége vagyon a Kárgalmazó Nyelvnek is
a Mely midőn Kárgalmazója által meg Sérti Felebarátya Jó Sziét Nevét
ely Nagy Büdösségel, utállatosságot Sagy azon, Hogy ámbár az annakelőtte
s akkor is telyjes Légyen jószágos Szelekedetekkel, De meg is mindenektől meg-

vetteték

1. d273

vetteték, meg utáltatik, Mert rajta marad a Rosz Hagy, a Rosz Beszéd, és Rágalmazás, a mely ell nem Lehet tódik könnyen az Emberektől.

Edgyikor a Mennyei Seggyes, Meg parantsolta vala az ö Segyesének, Hogy Sogva kitsin Rokáikot az ö Szőllőjében Mondván: Capite nobis vulpeculas qui demoliuntur vineam, nam vinea nostra floruit. Fogjátok meg nékünk a kis rókákot, a kik ell puszitják a Szőllőket, Mert a mü Szőllönk meg virágzott. De vallyon miért nem parantsolya, Hogy Nagy rókákot Sognának, Talám azért Hogy a Nagy Rókának, Nagy Karaktsága Leven, Nem oly könnyen Lehet meg Sogni, mint a kisded Rókákot.

Kedves Hallgatóim más titok vagyon itten, Mert ezeken a kisded Rókátskákon értetnek a Rágalmazók, kik az Anyaszent egy Sárban plántált Szőllőkét Judai illik a Lelki Atyákot Kezeléseket, és más ártatlan Jóságos Tselekedetekkel fel ékesitett embereket mint Annyi Szőllő virágokot, gonosz Nyelvek Rágalmazása által, ki Hagyatni, ki ásni, Karaktani igyekeznek, azt irja plinius Hogy a kis Rókátskáknak olyan tulajdonságok természtetek vagyon, Hogy Ezek Karaktal a Szőllö veszödnek Nedvességit ki eresztik, és az után a Szőllö Tött, vagy is gyökereit ki ásják a Földből, gyenge virágait, a Fajait le Szaggatják. De Cornelius a Lapide Magyarázza Szerént: pravos vulpes sunt detractores, et subuersores, atque ardelatores, qui vineas idest Coetus, et Societates Fidei disperdunt, ac fidelium animas subvertunt. Gonosz Karaktskátskák a Rágalmazók, a mások ellen alattomban Beszéllők Susogók, Szaggatók képen a kiket hinek, a kik a Szőllőt, a Jó, és Szép gyülekezetét eggyességes Társaságát az Emberekneк, magok Rágalmazó Nyelvek által fel forgattyák, fel Bontyák, és semmivé tészik. Ö Istenfélelemnek, Jó gonosz Rókák Tanitó Rágalmazók, miltók vattok Sogy meg fogattassatok, és a Pokolbéli ördögnek kezeiben adattassatok, Mert az Anyaszent egy Szép Jó, és Szombor termékeny gyümöltsös Szőllöt, az igaz jó Lelki ismeretü Embereket mindenek előtt utáltatni tettétek, és azokot meg vetettétek. Tudjuk Példáz a Szent Szines Tükrös Szavaiban meg Jelent, és Leirattatott, Sarkány, ki az ö Farkának erejével, az égben Levö Csillagoknak

Cornelius a Lapide.

Sarmad Képiü

Sarmad Képiü Le vonta, Jü is igy tselekesztek Rágalmazók gonosz Sátányok, az Emberi Nemzetnek Sarmad Képiü: Vagy Mondatom magyarra Képiü Gonosz Rágalmazó Nyelvetek Tárgya miatt, Magatok után az örök Kárhozat Tüzire vonnyátok.

Jü gonosz Rókák Rágalmazók, Nőé Patriárka Szólni, a kik a Jóságos tselekedettől ell Rakadvan, a Békeségét, egyességét, nem Keresitek, Hünnyetek meg már a Bögön, a más ember Jó Hirének Nevének Romlásan Szini, Ne Keresétek Másnak Bestelenségivel, gyalázattyával, a Jü Magatok Szükségét, Nevetsékét elö Menetelétsékét, Emlékezzetek meg a Természet Szó vennye Parantsolattyáról: Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris. A mitt Magadnak nem kivánsz, nem akarsz, Másnal azt Se ne tselekedgyed. De te nem akarnád, Hogy valaki tégedet Rágalmazzon, Jó Hirédet, Neved Del Rontsa, Tehát tsak más rókákot ne Rágalmazz, Jó Hirében, Nevében ne rontsd, Mert az ö Testamentumban meg parantsolta vala Isten ö Sz. Felsége Hogy Sa valaki Felebarátyát meg Sebesitti nem tsak a Szörbélynak meg Szúrása, Sanem azon károkot is a melyjeket valhott, a Fajdalmas Sebeknek ell mulatása miatt, mind azokot kifizetni, kifizé Szolgálni, Már pedig Jü Rágalmazók, mely Sok károkot tettetek Felebarátitoknak a kiket Nagyos Nyelvetekkel meg Sebesitettetek. Mert elöbbször azokot más sokkal meg utáltattátok, Gyanusságban Sosztátok, az ártatlanságtól ell idegenyitettétek, meg Homoritottátok, Jó Hirétől Nevétől, mint életével eggyenlö Drága kintsétől meg Fosztottátok, ell Loptátok Jó Hirét, Nevét, ezzel sem elégedvén meg, Sanem ártozott Nyelvetekkel Ha Banatos, és Beteges ágyban Terhes Nyavalyában Vetettétek öket, Ugy ell Bestelenitettétek, Kragtatok, Rágalmaztatok, Hogy már az emberek előtt Szini, Templomban menni általyják. Emlékezzetek meg Szent Agoston Szavairól: Non dimittitur peccatum donec restituatur ablatum. Meg Nem Bocsáttatik addig a Vétek, Mig az ell vett, vagy ell Lopott portéka kifizé Nem adatik, Már pedig Jü Rágalmazók, Mikor más károkot gyalázván Rágalmaztatok, akkor Jó Hirétek, Nevetek ell Loptátok. Tehát Kartortok Sallatos Vétek alatt azt kifizé adni, a mitt ellenek Kifolttatok azt kifizé mondani, és ugyan azok előtt, a kik előtt ökét Rágalmaztátok.

Jurdom Hogy

1. Gz73

Tudom hogy ennek vissza adása ell kerüléséért, sokan oly gyantató
lelki Atyái vgyekeznek kerelni, ki vélek vissza ne mondattassa a Krigal
mazást, és ne kenszerüse ökőt, a Jó Isinek neinek vissza adására,
Vagy pedig sa meg gyonnyák is Krigalmazásokat, mindgyárt kénes sazo
sárgokkal mentegetik magokot, hogy ne kenszerittessenek a Krigalmazo
kóknak vissza mondására, Bizony arra a kik eddig vgy kelekedtek
azokkal gyonások nem gyonás, hanem kentség kéres volt, nem Bü
nök sokasságának kisebbitése, hanem kapzsitása, nem idvességekre,
hanem kirsozatty okra volt gyonások. Igazán vallyjátok meg magatok
ban, nem de sokszor intettek a lelki Atyákról, mind a Bódik állo, s mind
pedig a gyontató kékben: Hogy odgyátok vissza Másoknak jó sirét neve,
melyjeket sanis nyelveiteknek Krigalmazása által ell loptatok. De már
sirva könyves kemmel mentegetitek magatokot, Mondvan: Nem lehet
lelki Atyám, en Betsületes ember vagyok, en ur, en Jiret viselő, Más ok
elött sületes ember vagyok, en Betsületes uri Aszonyság vagyok: ez
ha azok elött a kemélyjek elött kazaimot vissza mondom, a miket
más ok ellen kólottam, eszte vesik Krigalmazásom Bejédit, és vgy nekem
nem kitsin gyalázatomra kipsebségemre kólgal, más ok Jo sire neve,
általam való vissza fordittása, Csak azokra ne kenszeritsen, hogy azo
kot vissza mondyam.

Az valakik vgy mentegetik magokot, saszontalan minden kétszinse
gek; saszontalan minden imádságok, böjtölések alamisnálkodások
Mert vagy vissza kell mondaniok, vagy örökké ell kell kárhozniok
Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum. Krigalmazok örök
kös példátokra, Tatgasátok meg e történi dolgot. Anglyában
Leven Nemely kerzetes, ki nem marga viselete kerent inkább, mint
kintöseiről mondatik vala kerzetnek, ez az ő kerzetes társai
Csak Krigalmazta, Ezen kerzetnek, ell közelgetven élete utólsó óra
ja, sokat intek ötöt, az ő kerzetes társai, Atyám Fia Jusanepe
ben, mely sokszor Tatalan ultra kenszeritetel menni, Azért Regi verhely
ről

melyjekkel

melyjekkel istenedet meg Kántorlad, most mig idöd vagyon tarts
penitentziát, De az Felele a Majd Szalálával Jutalmodó kerzetes
Atyámfiának, nem szentalan mert ell végzödött az en dolgom az Isten elött. Látván
a kerzetes Atyafiak, ezen Betegnek Idvesseje felöl való kétségben esett,
Ismég Biztatták ötöt az Isten irgalmasságával mondvan: Atyám Fia Szalára
vaik kerzetes társunk, Nints oly vétek a melyjet az Isten irgalmassága
az ö Nagy vértével Jelyül ne Szabadgyon: Jutson eszedbe a Krisztus Jésus
Ker vérének és Szalának erdeme, kéri az Isten irgalmasságra, szakte
tsék Légy a penitentzia tartásra, De szentalan volt körülle minden
Lelki munkálkodás, Mert ki nyujtván nyelvét az mondá: körüllem
álló, s engem sira intö kerzetes Atyám Fiai, imé e mián a kép szószka
mián, a nyelvem mián, en vöttem ell kárhoztam, Mert ez által Másokot
Krigalmaztam, akkor a Szalára vált kerzetnek nyelve meg da
gadván, tölté a Szájába vissza nem vonhatá, hanem mután szak
szmar Boldogtalan Lelkét az örök kárhozatra ki adá.

Oh Gonosz Emberi nyelv! ö Átkozott Krigalmazó szószka: Lingua
nihil pejus. Nálad nál nintsen Rosszabb, Gonoszabb, sot Lehet Nagy
Jó is vagy, De nálad nál Rosszabb sints. Imé Krigalmazók a ti nyel
vetek nek erdeme az örök kárhozat, ö nyelv! ö mérges vipera, ö
átkozott nyelv kegyetlen Igazis! ö nyelv Dalila mérges Beretvája!
Ugy Gondolom Hogy a Francziai országi Beretvái más minden Beret
vákon Felyül Bersültek lenni, mind atzéljára mind elise Nejve, mert
a sot fogja a Jaj kólat, és kakállat, De Mostani világban nem kell
menni Franczia országban atzél Beretváért, Meg terülsetünk a kemfed
ban, Utczánkban, Falunkon városunkban is, és ugyan ott a Krigalma
zókval olyan Beretvákra akadunk, melyjekkel ők Jétéről fogva
talpig le Beretválják, az Isten félö Jó embereket, minden Szekben
jó nevekben, képen meg fosztyák azoktól, meg nyavaik nyelvekkel,
mint kent Bertalant a Fa képsel.

A mint a K. Jásban olvasom, meg szakatt a Föld, és a Pokolban
kintöd Dus Gazdag késeves gyötrelmi között.

é képpen kiált vala Fel: Pater Abraham mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti in aquam et refrigeret Linguam meam. Abraham Atyám küld el Lázárt, hogy az ő ujja végét Tavat mártsa vízben, és az én meg égetett Hánaz nyelvemet, Tudom enyhítse meg. Itten Fel kiált Szent Gergely. és arra mondgya Felségés mindenható Isten, mi az oka hogy az ell kárhozott gazdag minden Fagjai között Leg inkább Nyelvében kinozta kik, Helyes okát mindjárán Tudattyák Aquinóbeli Sz. Tamás sal: Mert az is vala vagyon a Bun Gazdagról: Hogy épalabalus quotidie splendide. Minden nap Vigan vendegeskedik vala, Hol vétke Ezek pedig többet a Nyelv, mint a Tól Lakás közben, ott inkább rá gattatik, Hánjalmaztatik az Ember fő részében nyelvében, mint Lem a Tus, és egyéb eledel, De Felö, Hogy az ilyen Hánjalmazók ugy ne Tárjanak, mint a Bun Gazdag, Hogy pokolban, Hánjalmazáso Ként kárhozatlan Hánjuságot ne szenvedgyenek.

Melyre nézve Hánjalmazók elmeretében, azt kétkezesen meg Jon tolyjátok, a mit nyelvetekkel edgy Ker ki mondani okarték, Hogy ne Talántám Tamis kiáltásték meg Hánaródgyék, és Lokafodgyék mint a Sodoma, és Gomora városainak Lakossie. Tuson ezeték ben mi történék a Mózes Testvérével Mariával kiról azt ólva som, Mózes Négyedik könyvének 12. Részen. Hogy ez meg Hánjal mazván Áront és Mózest, Mely hánjalmazásáért, Mariát, a Mózes Nényit meg Büntetö Isten Fél pokolsággal ugy annyira Hogy a pokolság miatt, olyan Fejér, és szinetlen vala, mint a Tó; Ecce Maria apparuit Candens Lepra facta est. Ezen szókat és Tallák a Pátor előtt Lévö Fényes ablakból, a mely nem más Hanem az Istent Foglalta vala magában: aware ergo non timuistis detrahere Servo meo Mosi, kiáltsa ezt Dominus Contra eos et abijt Miért Tehát nem Féltetek az én Hólgyam Mózes ellen Hollani, ezen szeleke detekiről meg Haragudván az Isten ő szentjeik ell Hagyá ótok. Innen veheték épre a Hánjalmazók, Hogy Isten ő szent Felsége, ezen a világon és

meg Büntetí

meg Büntetí, és szeretösegben Tartgya a Hánjalmazókat, a Más világon is Menyei áldásában, és Bitsületében nem részesitti ókat, De Talám azt kérdetek Tőlem a Tik edgy a Hánjalmazók gyüle kezetében gyakorta Telen vétkek, Mit szeleked gyünk, Hogy midön Hánjalmazó Beszédek Tánadnak azokat ell Távoztátsuk, ugy Hogy a Hánjalmazókat meg ne Büntsuk, Ennek azt felelem, és mondom, és Tovallom azoknak, Mit szeleked néték, Ha az ő Beszédek és Lelketek, Ember ölö s Fojtó pestis volnak, ugy gondolhom Hogy Felven azokról irtozmátok Tartozásaikról, s azokkal nem nyájas kodnátok, közél azokhoz nem mennétek, azokkal Sot nem ülnétek Tanem meghivse ell Távoznátok azokról.

Más pedig Hol Lehet Mérgesebb, pestisesebb, és ártalmasabb Ember, mint a Hánjalmazó, Tehát ügyátok magatokat tőllök, Ta Talyjátok Más okat Hánjalmazó ártalmas Beszédeikel, Mutassatok oly Teleket Melyjekből Tudd vegyék ésre magokat, Hogy Beszédek nem tetszetes, Nem kelemetes, vagy Ha Hozzátok Hasonló, vagy alább való rang ból valók, intsétek meg Hánjalmazó Beszédeiről, mert Ta nem inti tek ótok, Hanem tőbre kénszerittetek ótok, vagy Bitsületek Mondásától Hasonló Hánjalmazók vattok, és Valamint nem csak a Lopo Tol vajok, Tanem az ez Gazdák is méltók az akasztó Fára, Facientes et Consentientes pari pena puniuntur. Ugy nem csak a Hánjal mazók, Hanem a Hánjalmazóknak Beszédi örömest Tálgatók, és Telybe Tagyók is, Méltók az örök kárhozat tüzére.

Azt olvasom Hogy Judas Scariotes midön seregét gyüjté, Hogy álnokul kézbe adná Jesust, azt monda a Velle Lévö seregnek, a kit en meg csókolok, ö az Fogjátok ótok. En pedig azt mondom, Tehát Fogyon nékiek, Azok a Hánjalmazók, és azról meg ismérétek ótok, Hogy midön valakit Hánjalmaznak, oly Hótot Beszellenek a melyjeket, azok előtt az Emberek előtt, nem mérik mondani, a kitől Hállanak

ezeket ne meg Fogjátok

Ezek ne meg fogjátok, ne álljatok meg véllek, sanem fussatok fussátok ökét, Mert az ilyen Kárgalmazók ugy tselekesznek, mint az árutó kalamárok, Ezeknek sa nintsen Kárga árujok, Nem méreik a királyi udvarba menni árujokkal, mert tudgyák Hogy az ö árujok ott ell nem kél. Így a Kárgalmazók is ova sem sieinek, a sot tudgyák, Hogy az ö Beszedeket Be nem vehik, sanem ova sieinek, a hik Szerzájok szerint a Kárgalmazásban. Hallátok mar kedves Halgatóim mely utálatos légyen mind Isten, s mind emberek elött a Kárgalmazás, Azért ki, ki, ugy vigyázzon, Hogy a Kárgalmazók nyelveinek Beszédére, s azoknak tanátsára meg ne álljon, és azoknak Helyt ne adgyon, Mert Mais képpen nem fogh itt e világon, a Kárgalmazásokban Kéjes lészen, sanem az örök Kárhozatban is sarsantó kinokkal Bantet tetik a mint Hallátok.

Utolyjára Tehát Drexelius-al azt Invallom mindenekinek Hogy ugy tselekedgyék, a mint tselekedett Ulisses, ki midőn Hajózna Be Ugyta Fülei mind magának, s mind pedig Hajózó társainak, Hogy ne Hallanák, szép ekes Kival meg fogló, s a Hajókot meg Furó sirenéknek Kavár, kik mind addig ugy mentek, mig azt gondolták, Hogy többé nem Halljak azoknak álmat Okozó kép enekleseket, az után Fel nyitván Fülöket meg menekedtek a veszedelemtől. Vagy ugy tselekedgyetek mint az Aspis kigyók, kik midőn Halljak a Marasztoknak, Fogladzató Furótreseket, és kipek Kavár, Hogy azoknak Hajójokban ne kevereddgyenek, egyik Fülöket a Földön Hegzik, a Másikot Farkokkal Be Dugják, Hogy az enekleső Furótrest ne Hallják. Ti kedves Halgatóim, Hogy a világ Tengerétől Hanyattató Hajótokot, meg oltalmazván a veszedelem örvénnyeben Fogyattató Hajótokot, meg oltalmazván a veszedelem örvénnyeben Halalotok vájan ne meritsétek, Most dugjátok Be Fületeket, az ekesen Hívó, De Titeket meg fogló Kárgalmazók

Szokinak Kavaira, és ugy ell menyetek azoktól, Hogy neis Hallyjátok az ö Beszédeket.

Ma ezeket mondottam nektek Lelketek Javára, Azért, Mert Ha ell Hagyattam volna, Féltek, Hogy ugy történt volna velem, Mint a Zakarias próféta könyvének Harmadik Részében emlitett Jésus nevü Fö papal, Tinek Sátán Felöl álla az ördög, és ugy vádolya vala az Istent állló Széke előtt, Az Igazságnak ki nem mondása ért, Mert az ö Nejit és Hiveit meg nem intette, és midőn látta az ö Unokáit, Más Nemzetségből Magyoknak Feleségel venni ell Hagyatta, Féltek I: mondám :I Hogy az Isten engemet az Igazság ki nem mondásáért, Sőt ell Hagyásáért, ezen Szókkal ne Szóljon, Nema Urtya Igémet adtam Kézadban, és nem Kólottál, Látod Hogy az én népem a Kárgalmazásnak vétkében ell merült, és azt nem intetted, Meny az örök Kárhozatra véllek együtt.

De Hogy ezt a Lelki veszedelmet a Kárgalmazást, ez után Ell kerüljétek, és Magatokot ennek mérges Fulánkjától meg oltalmazzátok, Hallyjátok a Királyi Próféta Szent Dávid Havait, ki azt Mondgya: quis est homo qui vult vitam, et diligit dies videre bonos, Kitsoda az az ember, a ki élni akar, és Sok jó napokot Szeret látni? Meg Felel ugyan Szent maga, és azt Mondgya: prohibe Linguam tuam a malo, et Labia tua ne loquantur dolum. Tiltsd meg a nyelvedet a gondtól és az ajakit ne Szólyjanak Szalárdságot.

Utolyjára intlek Titeket a Szent Lélek Havaival, a ki Sólts Salamon által igy Szól: Attende ne forte Labaris in Lingua et sit Casus tuus insanabilis ad mortem. Figyelmezz arra Hogy ne Szalárdám nyelved által meg ne essél, és a te eseredet Szálig gyógyulhatatlan Légyen. Gyógyulhatatlan Légyen Sa meg nem Szabadítátok Kárgalmazó Nyelveiteket, gyógyulhatatlan Légyen Sa majokinak meg rontott Jó Hirét igaz vitsa nem adgyátok. Meg gyógyultok pedig, Sa mind ezeket vitsa adván életetekel

Nyelveteket meg Szóllgyátok. Melyre Segétlyen. Az Atya, Fiu, és Szent Lélek. Amen.

DOMINICA VIII. POST PENTE.

Luc. 16. v. 9.

Facite vobis Amicos, De Mamonna iniquitatis.
Szerezzetek magatoknak Barátokot, a Gonoszság Mammonnyából.
Sensus: Agitur Hic, De Elemosynis, et Meritis Suis Boni operis.

Vizsgálván a Királyi Koronás Próféta Szent Dávid, e Világnak minden Teremtett állatit, és azok Felett az Emberi az ő Nagy Méltóságában, Azon Tusakodya, és töri elméjét, Hogy Meg Tudhassa, mi végre teremtetek mind azokat, Hogtt Isten ő Szent Felségének, mind azokból Semmi Hasznra nintsen. Mert oly Nagy, oly Bőldog, oly Hatalmas ur maradott volna, Ha Semmit Nem teremtett volna is, A mint örökül Fogva Vólt. Valóságos igazság az a Ki Házat épitt, Maga Hasznára épitti, a Ki a Földet Kántya, a Kőllőt Kapállya, a Ki a Kertekben Fákot Veteményeket plántál, és ültet, maga Hasznára plántálya, és ültetti, és így Kívan egyébről is.

Az Isten ellenben a Teremtett állatokot alkotvan, magára arra dandó Hasznokot azokból nem vársal, Nem a Nap világától, Hogy meg világosittasék, Nem a Tűztől, Hogy meg melegittessék, Nem a Földtől, Hogy annak gyümőltsével Táplaltassék, Nem a Barmoktól, Hogy azoknak Husából egyék, vagy Bőreivel ruházkodgassék. Azon Jón Szent Dávid Király elmejét, Hogy meg tudhassa mi végre Teremtettek mind azok az Istentől; és Sok gondolkodási után azt mondgya: Hogy az Ember kedvéért teremtettek, és az ember Hasznára alá vettetek, Hogy mind azoknak gond viselő Hasznára Légyen: Constituisti eum Super omnia opera manuum tuarum, omnia subjecisti sub pedibus ejus. Hogy Kőll Zsoltári Könyvének, nyolczadik Zsoltárában Rendelted ur Isten, Hogy mond, az Embert, a te Kezeid alkotmányi Felett

ps. 8.

és mindeneket

és mindeneket, az Ember Lábai alá vetettél, a Juhokat, és
Ökröket, és az Erdei vadakat, az égi madarakat, és a Tenger
Halait, mind ezeket az Ember Fejnára, és Hatalmára rendelted.

Be vallyon mitt akart az Isten arral, Hogy minden teremtett
állatokat az Ember Hatalmára, és Fejnára rendelt. Azt
Akarta Kedves Hallgatóim, Hogy a Teremtett állatok Segítsék az
Embereket az ő magok utolsó végének Könnyebb elő nyerésére

tudni illik é világon, az Istennek Hatalmára, és az Isten
nek Hatalma által az örök Boldogságra. Most Kerepleények.

Ha az Ember a Teremtett állatokat, Istennek nem Hatalmára, Sanem
meg Bántására fordítya. Ha nem idvességére magának, Sanem
inkább Kárhozattyára, vallyon nem rossz Fáradság, vallyon nem méltó
Fé a Bé vádolásra, Hogy ell tékozolta Urának, vallyon
nem vádoltatike valaha az Ur Isten előtt, e mai Fáradt Bé vádol
Fatok uránal, mint Ha ell tékozolta volna az ő Javait. Es nem
vádoltatnek Bé, a ki Javait Istennek ell Tékozolta, Bánte, gonosz
ságra fordította. Meg Se gondolyja senki, Lészen vádolói minden
embernek, valaki Fáradságra alá Rizattatott Teremtett állatival
Istennek, gonoszul élvén, nem Isten akaratya Szerint Fáradozott,
és a mi nagyobb, akkor fog vádolkodni, mikor már többé nem Fára
dozhatik, mikor a Mondatik néki; Reddе rationem villicationis
tuæ, quia iam amplius non poteris villicare. Adgy Számot mert
már életed Végére érkezvén, a Halálról meg Környékezvén,
többé nem Fáradozhatol, mivel pedig az Isten mindeneket lát,
és Lát, Tudgya Jól az embernek gondos Fáradozását, arra való
nézve, nem ugy Lészen az Isten előtt az a vádolás, a mint az
Emberek előtt Szokott Lenni, Hanem ugy, Hogy a Teremtett állatok, mel
Lyekkel Isten Hatalmára, és Lelkünknek idvességére nem éltünk,
Büntetést, és Bosszú állást Fognak Istentől Kívánni ellennünk.

De arra Nézve

De arra Nézve, Hogy Edes Idvezittünk, a Mennyei Boldogság Idvessé
ges ittyára Fordíttana Kegyalmasos irgyekezetinket, és a Teremtett álla
tokkal való életünket. é Képpen Kívánta az emlitett Szent Evangyeliumban,
Facite vobis amicos. Szerezzetek magatoknak Barátokat a Hamis Ság
Mamonnájából, Azaz ugy mondani, a mint Cornelius a Lapide Bibl.
magyarázza: Halottatok ugy mond, mitt Selekedett a Sáfár ki az Urá
nak Javait ell Tékozolván. Kám adásra Szorultatott, Azt tudni illik,
Hogy Látván tulajdon Bé vádoltatását, és Hamis Sáfárkodástól való
meg Fosztatását, adakozó Lén Ura adósihoz, ell engedvén Sinek, Sinek
valamely részről adósságait, és az által magához Kötelezé, Hogy mi
nek utánna ki vetetnék Sáfárságából Bé fogadnák őtet Sajátokba, és
Táplálnák. Igy Tü is, Kik az Istentől vett Javait, és adományitokat
Rosszul élvén azokkal ell Tékozolyjátok, Szerezzetek magatoknak Szara
Fokot, Alamisnák adván a Szegényeknek, Hogy minek utánna a Sáfál
által, meg Fosztattok életetektől, és az Isten Szinében való Sáfárko
dástól, Bé fogadgyanak titeket, az örök Sajátokba.

Illyen értelemben adván Tanácsot Edes Idvezittünk elénkben a Maga
Szent igéri, Böltsen, Szentül, és idvességesen Fanatsolyja, és Mondgya,
Facite vobis amicos, de Mamona iniquitatis. Szerezzetek magatoknak
Barátokat, a Hamis Ság Mamonnájából, az az alamisnálkodgyatok, a Sze
gényekkel, és Szükölködőkkel, a tü Javaitokból Jót tegyetek.

Az én Beszédemnek Sem Lészen más Czélja, Hanem minek utánna
meg mutatom, Mely Fontos, Hasznos, és Idvességes Tárgy Légyen
Az Alamisnálkodás, annak gyakorlására Fogok Okot adni, a
Keresztényeknek, s Külső Képpen Azoknak, a kik a világi Tárban
Szövölködnek. Vak Szokott Figyelmetességgel Fogatsátok rövid Beszédemet.

Oly Fontos Tárgy az Alamisnálkodás: Hogy azt méri Tellyes Mondani
Nazianzenumi Szent Gergely: Nints oly Istenes, avagy Istení Dolog
az Emberben, mint a Szívekkel való Jó Tettel; ámbár edgy többet,

Más Tekintetet adgyon

mais kevesebbet adgyon, ki, ki: kudni illik, a maga erteke kerent, es
illanra tegi azon kent Atya: Tar Calamitoso, sis Deus. Dei miserico
diam imitando. Legy istene, ugy mond követven az istennek irgal
masaigat a kegenyekhez.

Felseges Ország az Alamisnálkodás, Mert Arany kaju kent Lanos Monda
sa kerent, minden egyeb Országoknak kiralyneja, es a ki magának ell fed
zi az alamisnálkodást, kiraly az, Koronaja pedig Gardagsága, Mert
költs Salamon kizonytaga kerent: Corona Sapientium Divitiæ eorum.
A Böltsek koronajok az ö gazdagságok, Ar az a mint Hugo
Cardinalis Magyarazza, Hogy a Böltsnek meg kevanhatatlan
koronai kerez az ö gazdagsága, miben abból a kegenyeket, es
kükölködöket segelti es taplallyja, világos példakal tanittya ezt
Arany kaju kent Lanos mondvan: Si habes divitias, et divitiis illis
non te faciunt superbum, aut violentum, sed secundum quod potes,
das pauperibus, Domitius es, Ket kuraim divitiaram non servas
quia non te divitis tenent tüs, sed tu divitias. Ha gazdagságod
vannak, es azokban fel nem fuvalkodol, se nem erőszakoskodol, sanem tested
seged kerent a kegenyekhez adakozo vagy, nem kötgája sanem ura, es ki
rálya vagy a te gazdagságidnak, mert te kived gazdagságidat, es nem
az ők tegedet.

De e mellett Hogy kiralyi Felseges Ország, Az Alamisnálkodas, Hat
nai vizsgáljuk kedves Hallgatoim, Az Alamisnálkodásnak: A mi ezen
való életet illeti, ne Jelyen sokra, a ki istenert adakozo, es alamisnálkodo,
Hogy az alamisnálkodás által az ö szivaban meg fogyatkozzek: Mert:
Qui dat pauperi non indigebit. A ki ád a kegenynek nem szükölködik
Sőt mennyivel Bővebben ád, annyival többekkel Bővölködik, Mert Salamo
az alamisnálkodás anya földtöz, Melyjet Be vete ják Geraraban, es
Ház Annyit ada vissza azon esztendőben: planta in pauperum manibus

quidquid

Hom. 16. in Matt.

Prov. 28. v. 27.

quidcunque volueris, nihil tur terra pinguius. Az mondgya Moyses
első könyvének Huszan harodik Részében, vete pedig Ják azon a Föl
dön, es szaz annyit talala azon esztendőben, es meg áldá az Isten
ötet. Hasonló az alamisnálkodás, a Gyüretlen szivvel Bővölködő
Kutkoz, melyből mennyivel többet merittek, Annyival több, es tisz
tább vizzel Bővölködik.

Valamint a Noe Barkája a vészedelmes viz özön idején, ell nem
merülvén, meg mentő Noét az ö szivával. Ugy az alamisna sen
kinek nem engedi az örök kárhozat viz özönében ell veszni merül
ni. A mint ebben Könyvtsácskám, Tobias a ki e képpen Röll könyv
vének negyedik Részében. Elemosina ab omni peccato, et a morte
Liberat, et non patietur animam ire in tenebras. Az Alamisna
minden Bűntől, es haláltól meg Kabadit, es nem engedi a Lelket
Sötétségre menni. Ugyan azon könyvnek, Izen hetedik Részében ugy
kől: Elemosyna a morte Liberat, et ipsa est quæ purgat peccata, et faciet
invenire misericordiam, et vitam æternam. Az alamisna meg Kabadit
a haláltól, es ő az mely meg tisztittya a Bűnöktől, es irgalmassagot
es örök életet fanáltat. Jesus Sirák Fia pedig könyvének Harmadik
Részében azt mondgya: Elemosyna resistit peccatis. Az alamisna ellen
ne áll a vétkeknek. Daniel próféta pedig könyvének negyedik Részé
ben azt mondgya es irta: Peccata tua Elemosinis redime, et iniquita
tes tuas misericordijs pauperum. Bűneidet alamisnákkal váltsd meg,
es a te fogyatkozásodat, a kegenyekhez való irgalmassagokkal. Szent
Lukács könyvének tizen egyedik Részében, azt erősitti, es arra tsá
vitz minden embert; Hogy *Date Elemosynam, et Ecce omnia munda
sunt vobis. Adgyatok alamisnát, es ime mindenek tisztak nektek.

Felséges, es tsegyelmes Urnagy igyekezti ezek az Istennek az ala
misnálkodásra nézve, Melyjeket Szentsolvan szent Agoston Doctor,
Az mondgya: Hogy ezekben az igyekezetekben egyedül

Tobias 12. v. 9.

Eccl. 3. v. 33.

Dan. 4. v. 24.

Luc. 11. v. 41. *quod Super est.

Isak az alamisnálkodásra

Gen. 26. v. 12.

Tob. 4. v. 11.

Csak az alamisnálkodásra nézve, Be nem teljesitti az Isten, a mint igaz
is, Ha csak valaki Isten Kegyelmében nintsen, mely Isteni Kegyelem
nélkül, Gyümölcstelen Bennünk minden Jóság, mind azon által olyan vélle
kedésben vagyon az Anya Szent egy Társnak Nagy Doctora: Hogy meg
másolhatatlan végzése Istennek; Hogy Senki, az adakozók, és alamis
nálkodók közül, Igaz pönitentzia tartás nélkül meg ne Gallyon. Arra
való Nézve azt méri Mondani: Ante Fores Gehennæ Stat misericordia
S. Aug. Lib. 50. Hom. 30. el Nominem permittit in Carcerem mitti. Hogy a Gyehenna Tüzének aj
taja előtt áll, a Kegényekkez való Igalmasság, és Könyörüllet es ség,
és nem engedi Hogy valaki az örök Tömlecbe vettessék. Többet mon
dok Kedves Hallgatóim: Ha pönitentziát tartunk is, Ugyan csak
Jenn marad a Bünnek idörül való Bünteté se. Ha nem é világon
minden Bizonnyal Purgatóriumban: Es inét mitt mond Szent Chri
S. Chrisost. Hom. 164. sostomus: Illius gemitus Deus non requirit, qui pro se gemitus pau
perum redemerit. Nem Kivánnya Ugy mond az Isten annak Fohá
szok Adását, és Irgalmát, a ki a Kegények Fohászkodását, és Irgalmát
magának meg vesti. Annyit akar Mondani, A Szent Atya: Fohász
kodni, és Könyörögni Kellene a Bünös Embernek, Hogy Bünéiért
elegét tégyen, Vagy elegét Szenvedgyen, ert az igaz, és tekintetes
életü Kegény, Nem vétkei, Hanem Nyomorusági miatt Szelekszi, Testi
Kellene Sanyargatni a Bünösnek, Böjtölésel, Sanyargatásal,
öltözködésel, ezekel a Kegény Szükségé Fogyatkozása, és Nyavalyája
miatt Szenvedi, Szelekedgye azért ert a Bünös: Adgyon a Sze
génynek, Megittelenségét Fedezze, Gyámoltalanságát támogatsa,
Elsségében Táplallyja, Szomjuságában itatsa, és Ugy meg Bünteté sén
Fohászkodását, és epedését Magának meg vesti, és mikor ell fogna
az igaz Itélö Biró, és ezt Mondgya: Redde rationem. Adgy
Számot Bünös Lélek; Sokkal tartozol: Hol vannak a te Böjtölésid,
Testi Sanyargatásid, Könyörgallatásid, Bátran ezt Felelheti.

Uram

Uram Igaz Itélö Biró, Igaz Hogy ezekkel tartoztam, De te ezt ki
vántad, Hogy a mivel néked tartozom, a Kegényeknek adgyam,
és én ezt Szelekedtem, arra való Nézve ne vedd rajtam Szemet
az adósságot, és Ugy Be teljesedik, Hogy nem Kivánnya annak
Szenvedését, a ki a Kegények Szenvedését meg vesti, és Könyörhe
Szendö képpen purgatóriumbéli Szenvedésitöl, vagy egésszen meg
váltya magát, vagy meg rövidditi, és meg Könyebbiti, Hogy Szamaráb
a Mennyei Boldogságban Jutkason.

Bizonyságom Légyen ebben a Krisztus Jobb Kezének, a Szerep
Szin Függö, Meg tért Latór Dismás, a ki Nagy örömmel Fogatta
ama Krisztus Jobb Biztató Szavait: Hodie mecum eris in paradiso. Luc. 23.
ma velem Leszesz paradicsomban. Vallyon miért ugyisé néki, ily
Sanar, és Könnyen Találta orján Meny országot. A Szent Atyák
sok Külömb, Külömb Féle okait adgyák, Melyek közül edgyik az:
Hogy mivén Herodes által üldöztetnék Jesus, ell Futának Aegyptomban,
Ugyan Jesus, Maria, és Sz. József, Mivén ezen utiokban a Nagy
Szenségek erönek Barlangjában ell Szállásadván Könnyebbitenének
meg Szini, a Jobbaj Dismás Társához menvén, Dismás az utasi
Személyeknek, Jesus, Mariának, Josefnek, ily Koruli állapotty okban
Kenyeret, és Szállást adván, Ezen Dismás fö Jelesmenyéről, Krisztus
urunk meg emlékezvén ö rólla Meny országot igyisé és ada néki,
Itt Be Teljesedik, Hogy a Gyehenna Tüzének ajtaja előtt áll,
a Kegényekkez való Irgalmasság, és Könyörüllet es ség, és nem
engedi, Hogy valaki az örök Tömlecbe vettessék.

Jeremias mivén adakozni kezde Krisztusnak, akkor Szálá
elöször: Salus Tua Domui Facta est. Békesség, és üdvösség
Lett e Házznak. Maria Magdolna mivén maga Istenes Szelle
tes ségében alamisnául Drága Kenetét vön, és ezt a Krisztus
Fejére önté, akkor Szólá: Remittuntur tibi peccata tua.

Meg Bocsátatnak

Meg Bocsátatnak a te Bűneid, akkor mondá Krisztus a Kőnyűl
állóknak, ne Legyetek Bántásira ez Aszony átalnak, mert jó
Cselekedetel Szelekedett én velem, miért ezen dologot illassa vélna,
Szent Máriás Püspök akkor válaszán Azaz meg ittetlen Kosztyúra
ákarda, ki vonván Kárdyát Szent Máriás püspök, és Talajdon
maga palástyát ell vágá, és a Szegény megittelen Kosztyúnak,
megittelenségét azzal Be Fedezé, Mi történek, a Leg Közelebb
Lévő éjszaka Meg Jelenvén a Krisz Jésus Szent Máriás püspök
nek, azt Mondá: Máriás ezen ell vágott darab palástal Te
Dezted Be, az én megittelenségemet.

Ó mitt Szelekszik az Istenes alamisnálkodásnak ajándékai
Ebben ölözött Krisztus Urunk mint Igaz Isten, és ember, Mitt
Szelekszik a Szegénységnek Szeretete. Azt mondgya Szent Chrisztusnak
A Mennyei Birtságában Birtzekedik Isten abban, a miért Fel em
ber a Földön, Mert Meny országban, Leg első meg elégitté és
a Szegényeké. Leg első Jutalmazás a Szegényeké, Mitt Szenve
dett Ábel. Mint mentette meg Noe a vis özön idején a világot,
Hogy vette Be Abrahám a Sidét, Hogy Szerzette Mózes a Törvényt
Mi képpen ment fő Kedvéből Szent Péter, a Kereszthre. Mind ez
ket az Isten ell Salgatta: Hanem egyedül, csak a Szegényekkel
tett Sóról emlékezik.

Ki Hiszi Hogy a Krisztus még Most is a Mais világon a Sze
gények képét Viselyi, Betegek, és Foglyok ábrazattyát Szenvedi,
és Sallyátok mitt fog mondani, az Utólsó Ítéletkor: Csarini enim
et dedistis Mandducare. etc. Éheztem ennem adtatok, Szomjaztam
innom adtatok, Mezittelen voltam, Ruházátatok, Beteg, és Foglaltban
voltam, meg Látogattatok. Jövevény voltam, és Be Fogadtatok, Nem
mondgya azt, Hogy a Szegény éhezett, és enni adtatok, Hanem éhez
tem, és ennem adtatok, Sme valaki, valamit ád a Szegényeknek
Isten neveben

Isten nevében, a Krisztusnak Magának Látatik adni. Mitt
Szelekesznek a Szabad Ítéletek, midőn valamely Vásat, Könnyen
Jövel vagy meg nem Vehetnek. Azt Hogy az abban Lévőket
Pénzel, Ezüstel, Aranyal Magokhoz Sódittyák. Ezt Tanátsolyja
Krisztus Urunk is: Hogy a Kik országokkal nem Ügyák Mennyeknek
országát, Sajnályják testeknek Sanyargatásait, Azok magok ala
misnájok, és adakozások által, a Szegényeket teggyék magokhoz
Barátokknak, és ezek Istennek Hegyes engedelmébül, meg Nyit
tyák nekik Mennyeknek országát. Mert a mint Arany Szájú
Szent János tanittya: Az adakozásnak, és alamisnálkodásnak,
Meg nyilatnak az egeknek kapui, és mint, mikor a Királyné Be
Menyen a Vár kapuján, senki a Vigyázók közül nem kéredi, Se kivargyás
Hanem azonnal Fel nyilatnak a kapuk, és Be Bocsáttatik, Ugy
az Adakozó Szegényeken könyörülő, és alamisnálkodó Lélek.
Nagy Jutalmas Szegyelme Istennek, a kihez alamisnálkodó Lelkek
járúl. Mert Sokkal nagyobb dologot Szelekszik, a ki a Szegényeket,
Krisztusban Segélti, Táplállyja, mint Sem a ki Salottakot Támaszt
Jésus neveben.

Azokáért Jobb az alamisnálkodásnak Mesterségit meg tanúlni
a mint Szent Chrysostomus mondgya: mint Sem e világi dragá
Koronával meg koronáztatni, Mert az alamisnálkodás által, meg
tanyittatunk, mikeppen Kell nékünk Istenhez Szabadúlnunk, Lennünk,
a Mely minden dologok Felett, Leg nagyobb dolog, Ezt Tudta Szent
István Első Mártyr, Gyakorolta Szent Lőrinc Mártyr, ki az Anyta
Szent egy Szájnak Szentsül, a Szegényekre ki osztotta, ell annyira
Hogy midőn Diocletianus Császártól Kénoztatnek tüzes vas Kosfelyon
Sütetnek, egy pénzt nem találtak Szájában, Ez által a Szegé
nyekhez való alamisnálkodás által értemlette, Hogy az Angyalt
Lárma Feje Felett állani egy ki mondhatatlan
Dragá Kép Koronával

dragha Kép koronával ki örök Birtokya vala.

Mivel ily nagy Idvességes Hasznu vagyon, az Adamis válko
dásnak, mind a Bünnek Bocsánattyára, mind e világi Jókna
ak átadására, mind pedig a Mennyei Boldogság el nyerésére Nézve,
Arra intlek Isaiás Prófétával Minnyájotokat: Irrange esurienti
Fra.58. panem. Hogy meg a te kenyeredet az éhezőknek; Cum videris
nudum operi eum. Mindön Látod a Regény mezitelent Tedezd
Be azt, és az Isten Fiai Annyi ád Néked Helyibe, Példa
ebben ama Seraphára Özvegy Asszony, ki Illyes Prófétának enni
adván, Illyes prófeta érdemiért, meg álda Isten az ö olajas
és Lisztes edénnyét, Hogy meg nem Fogyatkoznek.

Leó Császárról olvasom, Hogy midön ö, a Képtisztelő vak hit
Dust fanálta, annak kezét meg Fogván, a Kín Forrásig vezette.
Imé ezen fő Tselemennyiért Országa és Szalom ígyértetek néki.
Alfonsus Aragoniai Király, midön Barátságosan kérdeztetnek,
mitt Szagyva magának, mikor mindenét ki osztya, Azt Felelé,
Ugyan azon Jókat, melyieket ki osztogat. Nem Szem emlékezet
ben Szent Rhodánus Apátúrt, a ki midön Hiberniában menven,
Az Isten Neveben elötte alamisnát kérö Kuldust fanálta volna.
Maga kéz Lovait ki fogatá, és a Regénynek adá, De imé
Az Isten kéz nagy Szarvast külde elé, az erdőkből, kik ma
gokat Be fogatatván Hyberniában vivék a Szent Apátúrt.

Hamalan Jók Tudákot Horsatnék elé, Hogy az alamisnát
Adóknak, Isten ö Szent Felsége az ö Jó Tselemennyeket, Regé
nyekkel való Könyörületességeket, mind ezen, s mind a más
világon Tiszta Fordotta, De mind ezeket ell Hagyom más
alkalmatosságra, Hanem azt mondom, s Fogadom Keresztet
a Regényeket, Mint Krisztus Képét viselö Szükölködőket, Nyomnak
Fakot, Istenért: Date et Dabitur. adakozzatok nékik, és az
Isten is ád tü nektek, és Ha nem adtatok, a Szükség

mián

mián ne ítéljetek, ne perongassatok, ne Komáritsátok ökét,
Segélyjetek, a Szükölködőket, Kuldozzatok a Mezitelenekre,
Kéllást adógyatok a Jövevényeknek. tz. Hogy Tü is azt Mond
Hassátok az Vreg Tobiással; Oculus tui Caeco, et pes Claudo.
Keme Voltam a vaknak, Lába a Sántának, Azokáért mint
a gazdagok Gyermekei, Arany Lánczot, és más ékességeket
Gondoznak nyakok körül, Mint Nemességek Bizonyos Jelit
Szimeről, Ugy Tü is Az Adamisnálkodásban öltözzén, mint Aj
Játok meg Hogy irgalmas Keresztény Atyafiak vattok,
És a Kik Isten Neveben Kérnek Jótéteket, a Mit Lehet alla
patotok Szerint adgyatok, Ha Telyjességgel nem Volna
az adakozásra Jószívségtek. Kánakodgyatok a Regényeki
Nyomorult Ügyen, és Fogyatkozásain, és azokat ne ítéljétek
Nyomorult Ügyen, és Fogyatkozásain, és azokat ne ítéljétek.
Javíte Vobis Amicos de Mamona iniquitatis. Vagyonotokat,
az adakozás idején meg ne Fogadgyátok, Hanem Szeressétek
Magatoknak Barátokat, a Hamisság Mamonnyából, Hogy
tek Segítségét a Regényektől, Hogy meg Menekedgyetek
a Gyehenna Tüzétől. Adakozók Legyetek, Hogy midön
az Utólsó ítéletre el Jövend, az igaz ítélő Biró Krisztus
Jesus, Az Adamisnálkodásnak erdeme által Könnyen mene
kedgyetek, a Szennyüséges Nagy Kéntől. Amen.

DOMINICA IX. POST PENTE.

Luc. 19. v. 43.

Coangustabunt Te Undique.
Meg Korongalnak tégedet, minden Felöl.
Sensus: Causa Belli, et aliarum miseriarum, Est peccatum.

Meg Tekintvén és Hemlélvén, nehéz Sulyosságát, mint edgyik s mint másik Isten osztorának, melyjel e világot az ö Gonoszsága áltsa Vétkeiért szokta Isten Büntetni, és osztorozni, s Sanyargatni. De én azok közül, Karmal tanálok Fel Leg ell tsüberetlenebbet: Tudni illik a Dög Halált, Ehségel, és Hadakozást. De mivel ezek között is Nagy Külömbség vagyon. Az a Kérdés Tolnad, Ezek közül melyik a Sulyossabb, és Keservesebb. Sulyos a dög Halál és Pestis, Mert a Kinek az elött, virágzott Kép élete, most edgy órában, ell Lankadt, ell Hervad, edgy Undoksagos Mérges Lehelet, meg emészti az egész ép, egészséges Kép testet, Ugy annyira Hogy a Ki egészségesen kéllt Fel Reggel az ágyából, estve Halva Vitetik a Sirba. Ez a Dög Halál kevés idö alatt, Nagy Városokat, és tartományokat az Emberek Sokasságától, Kép Nyájasságától Meg Fosik, ki üresit, és pusztává teszen, valahová Tekint, ott az elö Ember egyebet nem Lát, Hanem csak Sirást, Kinbéli Zokogást, Bút, Bánatot, és erö Kakárdást. Egyebet nem Lát az Ember, Hanem mindenütt Fekete gyászt, és a Koporsóknak Sokasságát, a Házaknak, Udvaroknak, ürességit, pusztaságát. De meg és Tsüberetlenebb az Ehség. Mert ez a mely országban vagyon, Minden erejéböl ki veszi annak Lakosit, meg Fositya Kép kinektöl annak embereit, s nem edgy óráig, edgy nap, edgy Hétnapig, Mint a Dög Halál, és pestis, Hanem egész Hónapokig

tovább

Kinyerva s. Fojtogattya

Kinossza, s Fejtogattya, életektől, erejektől fogyatkya. Láttya és
szemléli Az Apa, és Anya az ö Nagyatyái, Agyékából Származ
ott Kedves Frái, Leánnyai, a Nagy éhség, és Koplalás miatt, el
Ölni, el esni, Vagy életekre, mivel Legelnie nem tudgya, mert ütöss
Kükségre Nagy éhségre Jutottak, Ha Maga Kéjában Leiö Falat
tyai néki Nyujtya is, igen kevesei Jasnál arral néki, s nem Sokáig
ig életi arral ötöt, s azon Telyül, a ki maga Falatyával Mást
akar életeni Segétteni, magái is el esti, Mást a ki Kiesen akar
élepleni, aval edgyütt magái is meg öli. Az éhenség miatt
akkor a kik erösebbek, erösebbek tésznek az ell Kádgyattakon,
és ell esteken, és ott a Falatot is ki ránlyák Kezekből, a melyet
Leg alább edgy nappal tovább élnének, Azonban pedig ök is,
Ugyan Csak arra Jutnak, Hogy mindenekből ki fogyván, Jasonbó
Kinnal Jalnak meg: Melyre Nézve Nem ok nélkül mondgya amaz
Szirö Pilö: Urbium Respironum, Morbus gravissimus Fames est.
Az éhség a városoknak, és tartományoknak, Leg Nagyobb nyavalyá
ja. A Hard pedig oly kegyetlen, Hogy inkább a Fene vada
kot illeti, Hogy sem az embereket, s azért, mint a Bölts Cicero
ezt Sól épre vette, Ezt Kör Bellum Hadakozás, ebből a Kéből
Vették Fel: Bellua Fene vad, Bellum a Bellua Nomen accepit, quia
Bestiarum est ista furor. A Hard a Fene vadakról, Fene vadság
nak Nevezetik, Mert ez a Hadi kegyetlenség, Csak Fene vadakról
illett, inkább Sogysem emberekről. Ha meg Dühödik, és Vésszi a Farkas
Edgyiket, s másikat addig kapdosza, Mig Lábairól Le ronthain
eletétől meg Fosztya. Vádd az oroszlány, és valakit elöl Falál
meg Ragadgya, és Herte Kélyel Raggattya, Ezekre Nézve mondotta
Szent Dávid: Ne tradas Bestijs animas Confitentes tibi. Uram ne en
gedd a téged Vallo Lelkeket a Fene vadaknak, A mely Kötöt

Psal. 73.

Kiáltsus

Kiáltsus vagy olvassa: Ne tradas populis, animalibus, similibus
Sylvestribus, Uram ne add a népeket, ne add a te Szeredet azok
nak a Népeknek kezekben, a kik Gazoknak a Szene vadakhoz.
Mind a Három Tekint, az Istennek Sulyos ostora Léven. Melyike
Sulyosabb: Ha a királyi Koronás Prófetát K. Dávidot kérdem, a kinek
ezek közül választás adatott: Vagy Fegyverkodással arra kiálltya:
Coarctor Nimis, et ex omni parte teneor me angustio. Az Felettek 2. Reg. 24.
Korongattalom, és minden Felöl körez a Korongatás, Dávid: Az v. 12.
Isten parantsolattya Jogy választ. Ki Feleli Nagy Szomorusággal
Dávid: Ha Ugyan meg kell Lenni: Melius est mihi, ut incidam in
manus Domini. Jobb én nekem, az Urnak kezében esnem, mint Sem
az Embereknek, Mert Sok irgalmasságj vannak az Istennek.
Itt Kedves Hallgatóim: Vegyétek épse, Hogy ott mondgya Jobb
az Ur kezében esnem, és nem mondgya kezében esnem, Mert az
Istennek edgyik kéze Irgalmasság, a másik igazság, Ha kettővel
Sulytya, és üti, nem oly keserves, De Ha az ö igazságának kéze
éri az Embert, Jaj akkor, Ha pedig Irgalmasságának kéze Sulytya,
akár mint érje az Embert Nemzetét, de nem Fájdalmas, Mert igaz
az, a mitt a Menyei vö Legénynek az ö Jegyese mondott: Leva Cant. 2.
ejus in Capite meo, et dextera ejus amplexabitur me. az ö Bál
kéze fejem alatt, és a Jobbal meg ölelt engem, A Hadakozás felöl
Hogy kevés kival, Sokat mondgyon Tertulianus, azt ittlli: Bellum
est Ferocia, ferocientis generis humani. A Hard a gonosz em
beri Nemzetnek Bereteválása, Mert valamint minden Jaj kiált
Le vág a Bereteva, Ugy a Gard mindeneket ell pusztit, Melyre Nézve Prov.
Leg Nagyobb, és ell tarhetetlenebb Ostora az Istennek a Hadakozás,
minden Nemzetségek között. Ki Légyen pedig a Hadakozásnak
az ö okra Következen meg mutatom, Csak ez után Jeles igyünkel azon

igyekezzünk

Igyekezzünk, hogy arra okot ne adgyunk, ne találtam a Gadakra Gais Siralmunkra ne légyen.

Causa imm. Belli, Deus.

Isa. 33. V. 7.

Edgyik oka a Hadaknak ürön maga az Ur Isten, a mint Isaiás Prophétánál erö világosan bizonyittya mondván: Ego Dominus Creavi malum. En vagyok a gonoszat alkotó Ur, Ezen igéket Glossa, igy ollyasa: En vagyok I: Bellum: I A Gadat alkotó Ur, Mert az egy gonoszoknak neve alatt, mint a Leg Sulyosabb ostor, a Hadat értetik, Hasonlo képpen höll Amos próféta: Si erit malum in Civitate quod Dominus non fecerit. Vallyon Lészsen a városon gonosz, a melyjet az Ur nem

Amos 3. V. 6.

Selelkedett. A höl a gonoszoknak neve alatt, a Hadat érti, Nyilván ki tetczik a Felyjebb emlitett versből: Si Clanget tuba in Civitate, et populus non expavescet: Vallyon Ha az Ur Trombával a városban, Nem Ré mule meg az egész köfség: Az ur, Ha az ellenség Trombája benne Gallatik, ki nem remül azon: Isak meg kell keresnünk ennek is az okát, és vizsgálnunk: Hogy Miért Bosszúllya Isten a Hadat reánk: Meg mondgya ezt sok Szentirásbeli hely: Nihil in Terra fit sine Causa sua, et de humo non egreditur dolor. Semmi ok nélkül

Isa. 5. V. 6.

nem történik a Földön, és a Földből nem támad fájdalom. Igaz hogy nem más Bosszúllotta reánk a Hadat, Hanem az Isten, mint Igazságnak érdemünk szerint Büntető Ura, Mert Nem egyébért erezte reánk Hanem a mü gonoszságinkért, Azért tehát hogy az Isten adta reánk, Nem az Istent, Hanem a Bünöket kell gyülölnünk, és üldöznünk, Mivel ha a Bününk Nem volna, minden fele adalmának Békesség, Szerencsés, és minden testi és Lelki áldások, s Mezei, és Kerti vetemények Bövségesen ajándékoztatnának.

Isa. 1. V. 4.

Tovább ki tetczik ez a Fenyegetésből melyjet Isaias Próféta által hogy mondott az Ur Isten: Vae genti peccatrici, populo gravi iniquitate, Semini nequam, filijs sceleratis derelinquerunt Dominum. Haja a vétkes Nemzetségnek, a Gonoszsággal terhes népnek, a gonosz magnak, a

Bünös fiaknak, ell Gattak az Urat, De Miért Haj! Mert az ö Bünö kért Gadat Bosszúllok érájok, a melynek izetlen gyümöltse az, hogy a Tü Földetek Puszta marad, a Tü várositok tüzzel emésztik meg, a Tü Szántóföldeitöket Idegenek Lemmive tészik. ö Rettenetes Büntetés! De eddigh Keresztyének, mert a ki minket teremtett, és Nevelt, s táplált, az ellen támadtunk: Filios enutrivi et exaltavi, ipsi autem spreverunt me. Fiakat Neveltem, és Fel magasz-

fidem. V. 2.

Haltam, ök pedig meg vetettek, meg utáltak engem. De hogy utáltak meg tegedet Kegyelmes Istenem, Ugy hogy engemet mint Kegyes Atyjokat az én örökségemből, Az ö Szivekből, Lelkekből, a Bün által ki ü zték, és a Törvénytelen gonoszságot, az ördögöt, az ö Szivekbe való szállásával, Magoknak ell örökkösitették, a Mint erö a Pizánumi Szent Gyülekezet ki Szidette mondván: Azért emésztik meg az idegenek gyümölcsöket, és Földeinket szemeink Láttára, Mert az igaz Istent Büneinkkel magunktól ell üzvén, Idegen Istent, az ördögöt, a vétkek fogadtuk be Szivünkbe, Lelkünkbe, valóban nagy gonoszság, Nem érdemlie meg az ilyen gonoszság, hogy Isten magunktól ell üzvén annak elenne mondgyunk, mert valami gyulást, valami Dög Halált, valami Szakadozást Látunk, a, Nem mind az Isten, Hanem a Bünnek dolga, és Sanisága, s gonoszsága, Tehát Szorgalmatoskodjunk ell a Bün nagy Korgalmatlanságával. Mert a mint Tovább Szent Hieronymus mondgya: Nem a pogány ereje győzi meg, Nem annak erőssége dáz meg, Hanem a mü Bünein mián, erősség a pogányok rajtunk, ezek mián a Bünein mián trumpálnak rajtunk, és győzedelmeskednek felyességeinken.

Ki Nem tudgya mikel Kenvedett a Kereszténység eleitöl fogva: Sorel animus temporum nostrorum ruinas prosequi Kezdyük azon az elme, Sa ell gondolyja mikel Kenvedett, mineinü Rontásokat Látott, Ugy mond Szent Hieronymus, Mennyi Szüz és Szentsan gyermek Vettetett, és Hányattatott Kardra a Pogányoktól, Mennyi Szent életü

Papák, és Püspökök, és Papok ölettek meg, Mennyi Kent Templomok, és oltárok Terbertettek, és rontattak el, s Ezeknek, mind Nem más az oka, Hanem a mü Büneink, Mü mondattyuk ez az igét Keserves Sirással, a Melyet mondott vala Oster Király ne; Peccavimus in conspectu tuo, et idcirco tradidisti nos in manus inimicorum nostrorum. Mü vétettünk Uram a te Kemeid előtt. Ozs. 17.v.6. és azért adtál a mü ellenségink kezében. Tudom Hogy ez mind gyák, Némelyek, Az üdö Sorta magával a Vög Találá, Hadat. és éhséget, De ezeket ök csak értetlenségből mondgyák.

De Pallyátok Pöltz Pilát a ki azt mondgya: Nem kell azokat Fallani, se Tilalt azoknak adni, a kik értetlenül Kóltak, a Hogy Soz, Az idönek Nehéz vóltára, a Gyümöltsnek Kerenkétlen termése, a Földnek ell pusztúl Magtalanságára Fogják, Ezeknek mind a mü Bününk az oka, A mü Kösvénységünk, és egy más Között való Békétlenségünk. Hogy a Sirás Prófétának Fajózása idejében Kell vélt Kánadott a Tengeren, Nem az idö Sorta magával, Hanem Sirás Prófétának engedetlensége, mely idö közben meg ismérvén Maga gonoszságát, azt Mondá az ö Fajtzó társainak: Tollite me, et mittite in mare et Cessabit ventus a vobis, Sció enim quia propter me, Venit Ste tempestas grandis Super vos. Veszetek engem a tengerbe, és meg fúnik tülletek a Kél, mert tudom én, Hogy ez a Nagy Kél vész én miattam Jött reátok, s Hogy is Lön, Be vetek ötet a tengerbe, és meg fúnek a Kél vészk. Jonas 1.v.12.

Kedves Hallgatóim Tsak mü is, Vetnök, és ötnök Belé a mü vétkeinkel gonoszságinkat, a Keserves Könyü Sullatásnak, és a fiu böl Származott Türedelmességnek Tengerében, meg fúnnek az Isten ostora mü rajtunk, De valamedig annak kedvegyén Belé nem vetnyük, akárr mennyi Fenyverünk légyen, De Sa edgy Felöl nem is, De más Felöl ér, a Háboruság, és az Isten ostora, Tudom Hogy Kevés

Jonasok

Jonasok vannak ma közöllelek, Mert nem meg vallyátok Forvény telen gonoszságtokat, Sanem azt Fogadván, pártyát fogjátok azoknak, Melyek mian edgyütt Kenvedtek.

Aranyszáju Kent Sános irja: Hogy az ö idejében is vóltak, effele rendetlen és gondolatlan ítületek, melyekben a községek, az Isten rajtok Levö Büntetésit, Az elöl Sárokvak Tulajdonitották, és azok Köpködásának állították. Es Azért azt mondá az Emlitett Kent Atya: A köz nép maga Tulajdon vétkeinek, Nem vádolója, Sanem Párt fogója, más embernek pedig vádoló ell állója, és sókan mondgyák azt, Hogy Köpül vagyon dolga, mind a vétsnak, s mind a közönséges Sinak, a pedig az elöl Sárokvak Fogyat közásából esik. De itt már ugyan tsak azt kérdi, Ugy vagyone? Az vélekedésekben Felettéb Sibázó Népek: Ego divo: Ugy mond K. Sámuel: Non Magistratus imprudentia, Sed nostrum peccatum, illud omnia Subvertit, illud, omnes Calamitates invexit. En pedig azt mondom, Nem az elöl Sárokvak tulajdonsága azoknak az oka, Hanem a mü Bününk, Ez az a mely mindeneket Fel forgat, minden nyomoruságokat Soz Fejünkre. Annak okáért Sa a Kütsö ellenségel ell akarjuk vetni Magunktól, s Magunktól távoztatni. Elöször távoztassuk ell Magunktól a vétkeket, öljük Magunkot, a gonoszra ingerlö Kemélyjektöl, Ne vigyekezzünk a vétkes Vivö alkalmatosságra menni. Ugy Iselkedgyünk a mü vétkeinkel, A mint Apverus Király tsele kedett, a Kevély Amánnal, és az ö Fiu Fiaival, ö ezeket mind Fel akasztatá. De mü is Kedves Hallgatóim, Hová akasztyuk a mü Isten ellen pártolkodó ellenségeinket, a Kárhozatos vétkeit? Az nem más vala, Hanem a mü Kegyelmes Meg váltó Fésüsünk Kent Kereszte Mert e vélti Ki a Bünt e világból, e Sontya meg a Pokolbéli ellenséget, Melyre más képpen Fel nem akaszthatyuk, Sanem Sa igaz Türedelmességgel meg Kánnyuk, Kánnyuk, Hogy azokkal Istenünkel meg Bántottuk és Fel Fogadgyuk

és fel fogadgyuk, hogy többé azokat, nem tselekszük. Ezt Istennek valo
Szent Pál is, mikor a Romaiakhoz irván azt mondá: Vetus homo nos
ter Simul Crucifixus est, ut destruatur Corpus peccati, et ultra non
Ad Rom. 6. v. 6. Seruiamus peccato. Hogy a Régi ö emberünk, az az a mü vétkeink
gonoszságink, kárhozatos, fel nevelt, fajult természtetünk, a Krisztussal
egyetemben fel feszitetett, Hogy Bennünk, a Bünnek teste meg romlatsék,
és tovább ne szolgályunk a Bünnek, annak Istentelen igáját ne viselyük
a mü romlott nyakunkon. Ha pedig meg értitek kitsoda Legyen
a sok Szabadságoknak oka, Nem más, hanem a Bün, ellenne mon
dottak a Bünnek, hogy ne uralkodjon, a tü hallandó testetekben.
Melyre nézve most azon győzedelmeskedgyetek, ölyjétek meg magatok
ban a Bünt, a Szent Gyónás által, Temessétek el a Golgotán Jesus
a Absolutentzia sirjában, és el Sidgyétek nem uralkodik rajtatok,
az Istent Büntetö ostora.

Sok Izraelitak tselekedett Moyses Pátriárka az ö Vesszejével,
Sok ellenséget sontot meg, Mikor ezt Fel emelte a Tenger vizére,
Mert akkor arral illetvén a vizet, Két Felé állta, és száraz Lábbal
az Israel Fiai a Tenger Fenekén által menének, Mikor pedig Farao
az Israel Népét üldözvén, azon nyomon a Tengeren által indulna,
Exod. 14. v. 28. Moyses meg fogá ismég a Tenger vizét: Et reverſa ſunt aquæ, et
operuerunt Currus, et Equites Cuncti exercitus Pharaonis. Vissza tér
tenek a vizek, és el merülvén Be Boritták, minden Szekereit, és Lo
vasit a Farao táborának, Sokat tselekedett Illyés Prófeta, Mert
egyszers mind Négy száz Samis prófétáját ölé meg Bálnak.
De mind ezeknél többet tselekszik az, a ki a maga Büneit, a
Krisztus Szent Szerelmére fel függeszti, vagy annak nagy érdemü
Szent Vérében öli, vagy maga tulajdon könyu sullatásival.
el mossa Vóli, Mint Maria Magdolna, S. Péter és David Király. v.

Minnyájan

Minnyájan Békességet kivánunk, és óhajtunk, De mind addig
meg nem adatik, valamig ellenségeinket meg nem romlyuk, Mely
Győzedelemre, hogy annál is inkább, készebbek, és bátrabbak
Legyünk, Marga Édes Istenünk ád Fegyvert, Mert a Mint Szent
Jónas Irja: De ne ejus exibat gladius, et utraq; parte acutus
Az ö Szájából két élü pallos Jött ki, s Maga is azt mondá:
Non veni pacem mittere Sed gladium. Nem Jöttem Békességet,
Hanem pallost, és Fegyvert Botsátani, De ki ellen Botsátty a
az ö Fegyverit, Nem más Hanem a Bün ellen, Azért valamig
eggyett erünk a Vétkes gonoszságokkal: Nyulat Botsostól: Ingyen
Bünös, Testében, Lelkében, világi Javaiddal gonoszságiddal, ver, rontt, Bünt,
és ostoroz, Mind addig Kajtard Lépjen ellenséged, Kajtard Lépjen
a Határ, és Rükség, Mig Büneidtül meg nem válik, és azt meg utál
ván, ellenne nem mondasz.

Mely Dolgot meg értvén Jeremiás Prófeta, Maga keserüségre fakad
ván azt kiálta: Heu! Heu! Domine Deus! Ergone decepisti populum Jerem. 4. v. 10.
tuum, et Jerusalem dicens; pax erit vobis, et ecce pervenit gladius
usque ad animam. Ah ah Uram Istenem! Tehát meg csaltad
a te Népedet, és Jerusálemet mondván: Békességtek Lészen Nektek,
és imé Lelkünkig Jutot a Fegyver. Mitt mondasz Jeremiás Prófeta?
Nem csalta meg, hanem inkább arral adta meg a Békességet, hogy
Lelkekig Jutot a Fegyver, Hogy a Bennek uralkodó Ördök kiir
tozatos vétkeket Közül ki vagdalta. Mert a Mint Szent Hieron
imus mondgya: Ha elöl nem Jár a Fegyver, Hogy ki vagdalyja a
vétket, Nem következhetik a Békesség, az ugyan el meg nem adatha
tik, Kivül vagyon a Népnek kiáltása, De Benn vagyon az ellenség,
a Münket sanyargató, s epesztö vétek, Azért hogy mindenek szende
Legyenek, ki kell vagdalni azokat, a Melyek mián vagyon a

mü Nyak Jutat sanyargunk

mü Nyukbaltalanságunk. Tudni illik a Vétkeinkét, a Melyjeket, akár Tilton alattomban Rejtekes Helyjeken, akár Más Oknak Tudtára Láttára, és Botránkozásra Tselekedtünk, müveltünk, és még Ez Vittünk.

Mely Nagy Végben Menyen, Tekintseték a mü Meg Váltó Krus Jésusunkra, és Remélvén Reszetes Sirásai, Tudakozzátok Okát, Reszetes Könyu Sullatásinak, és Sirásinak, s Okái addán arra Mondgya, Nem Siratom Jerusálem Városának Rakott Ho Falait, a Város Lakossinak Kintses Drágaságát, Hanem a Benne Lakoknak Kernyü Vészedelmén Busulok, és Sirok. Mert a Jerusálem Lakossi nem akarták az ö Jövendöbéli Vészedelmeket meg érteni, és annak Vészedelmes Okait ell Távoztatni. Annál inkább Sir, és Reszegett Krus Urunk Jerusálem Lakossi Vészedelmén, Minél inkább Látta, Hogy Kevesebb Jövedelmességgel Lévén, nem indulnak Bünök gonoszságának Banattyara, és Vétkeknek ell Távoztatására.

Sir, és Mái Napig is Keservi az ö igaz Szivei által a gonoszoknak Kárhozatos Törvénytelen Tselekedeteket, Mely Miatt Ma, Holnap, Nagy Korongatás éri Okát, Mert Nem akarják érteni, Hogy Miért Siratnak, De Ha által Látnak Magok gonoszságokat, és nem Keményittenék meg Sziveket, Mellyen Sirhatnának, mind addig Míg Vakmerüségekben Vakoskodnak, Mert akár mit müvelje nek, valamig ellenségek ellen, a Bün ellen, Nem állanak, minden kor Korongattatnak a Sok reménytelen Nyomoruságoktól.

Tanittásom végén még azt Jovallom Nektek: Ha Isten ö Szent Felségének, és Az Angyaloknak Örömet akartok szerzeni, és okozni, Ha ezeket Vigasztalni akarjátok, Ha Draga Lelketeket üdvözitteni kivánnyátok, Ha ellenségteken gyözedelmet akartok venni, Ha Isten országában akartok Lakni, Ölyétek meg a Ti Lelki ellenségteket, A Kevélységet, Nagyra Vágyást, Testelmességet, Lopást,

Jobbágyást,

Jobbágyást, Hamis eskünést, Kromkodást, Irigységet, Rágalmazást, Fira való Rösszséget, és az Isten ellen való Kentség Tételeket stb. És vagy Lészen, Hogy a Ti Halalos Lelki ellenségteket a Bünt Meg győzzétek, Meg győzitek Isten erejében, az Mü országinkon ostromló Lárgató ellenségeinket is, és Békeség Lészen e Földön s mindenek kivánságtok Szerint Folynak e Világon. Amen.

DOMINICA IX post PENT.

Luc. 19. v. 41.

Videns Civitatem flevit super illam.

Látván a várast sira azon.

Sensus: De utilitate fletus et Lachrymarum, quomodo Lachryma, non tantum placant Deum, sed Cogunt, ut misereatur nostri, et Dimittat peccata.

Nagy méltóságu Betsületel tiszteltetett Mardochéus, mikor Asverus Király Parantsolattyától, Királyi Ruhában öltöztetvén, Király nyerge alá való Lovon ülvén, Királyi Koróna Leven fején, a Város utczáján parancsolá Amán Királyi Fejedelem, hi Mardochéusnak Lovát tartotta, Király Fiai előtte: sic honorabitur quemcunq; voluerit Rex honorare. Igy tiszteltetik, valakit a Király tiszteltni akar. Nagy örömel okoskodot vitéz Mardochéus hivébe ez a pompa, De mivel ez tette Nemzetének, Vészedelmét, melyet az Irigy Amán kiszött, és Asverus mindenben tartományi ban ki kiáltatott, avagy alattomban meg parantsolt, Nem tsuda ha Nem tsetsereg meg epedett Rút szivében nyögött, mint Beteg Lúdocska. Igy tsetsergett, sőt mindenek Látára sirt Krisztus; videns Civitatem flevit super illam. Látván a várast sira azon, akkor, mikor nagy pompával Jerusálem városa Bé fogadta őtet: in medio Suos exaltationis, quando Cum ramis excipiebatur, flevit Civitatis eximium, quod meruit in sua passione. Sirt mikor örvendezve, és vigadozva, Nagy Enek Szóval, és processióval pálma ágakkal Jerusálem városának Látására őtet Bé fogadták. De miért sirt, Azért mert mint meg testesült Isten által Látta, és tudta hogy még azon a Jelen őtet a gyalázatos kereszthre ütni, és meg ölni, Arany életéről meg fosztani, ell nem mulattya az ő Leg kedvesebb választott népe a Zsidóság. Könyörülletességtől viseltetven mint Gyalmas ágnak Atyja, sirt a várasnak reája. Következendő, Jövendőbeli Keserü vészedelmein, Nem akarván vészedelmeket, /: ha meg ismérnek az ő Látogatásának napjá:/

Eph. 6. vg.

Christus Sufán

Albertus Magnus.

Azon gondolatokért

Azon gonoszságokért, melyekkel rajta tsúfot tsúfolnak valának. Sírt
De nem tsak Jerusálem városán, hanem a mi vétkünkön is,
mivel arról mondgya szent Bernárdinus: Hæc Civitas Mystice
figurat animam. Ezen a Jerusálem városán titkos értelemben
a Lélek értetik: Nos etiam tamen Jerusalem, quæ desiderat
non desiderii Civitatem terrenam sonum, sed principaliter ani-
mam, non ruinam lapidum sed virtutum. Mi vagyunk ez a
Jerusálem városa, a mely Krisztustól siratatik, nem tsak a
földi várast siratta Krisztus, hanem minékünk felett a Lelkét,
nem a kövekét, hanem a tökéletes tsászárnak romlásait, De mi
ért sírt légyen Krisztus meg mondgya tovább az említett szent
Atya: Flevit Christus quia passio ejus tam sufficeret redemptioni
omnium, profuit in redemptionem paucorum. Sírt a Krisztus
Mert mivel az ő keservére Mindeneknek váltságára elég volt,
tsak kevesnek használt az örök idvességre. Melyre nézve Ha Krisz-
tus sírt a mi bűneinkért, siratta nem annyira Jerusálem vá-
rossa tó falai romlását, mint lelkünk örök veszedelmét, Nem de sok
szegyenebb nékünk: Hogy tulajdon vétkez vitt gonoszságunkért, most
a míg élünk addig sírjunk, Hogy örökké tökében ne sírjunk,
Sírt Jesus, Ad nostram eruditionem, ut discamus quantum propria
scellera plorare debeamus. A mi tanulságunkra, hogy meg tanulnók,
mennyire kellene vétkeinket siratnunk sajgatnunk, Mert ha siratta ő
a más ok vétkeit, mennyivel inkább kell siratnunk a magunk tulaj
don vétkez vitt gonoszságinkot. Plendum pro Culpa ut vindicatur sir
nunk kell bűneinkért, hogy azoknak bűnhatattyát nyerhessük, hogy
a reánk következendő veszedelmeket el távoztathassuk, hogy az örök
kárhozattól menték lehessünk. Sírt Krisztus értünk, és a mi pél
dánkra, mi is sírjunk vele edgyütt, Mely keserves sírást hogy
inkább követhessünk, és kemeink könyu fullatására fakadgyanak

Azért

Azért edgy néhány okokból, ezt a keserves sírást mig tart
lani fogom, Ti azonban tsendes, és figyelmetes fulgatásal
legyetek röviden el végzem.

A ki bűnt nem vallott, nem tselekedett teljes életében, nem kíván
tatik annak a Communiora, hogy Dávid királyal, Maria Magdol
náival, és szent Péter Apostollal sírjon, De kitsoda az a ki tel jes
életében, bűnt nem tselekedett. Quis est hic et Laudabimus eum.
kitsoda a közöttünk, a ki nem vólna bűnös, és bűnt nem fogjuk azt,
Mert a mint szent János mondgya: A ki azt állítya maga felől
hogy nem bűnös, maga magát el csalja, és hazug az. Ezen
kívül azt olvasuk Moyses első könyvének Nyolczadik részében:
Sensus et Cogitatio humani Cordis in malum prona sunt ab adoles
centia sua. Az Emberi fiúnak érzékenységi, és gondolattya a gonosz
ra hajlandók ifjúságától fogva. Prédikátorok könyve Hetedik
Részében, Hasonlatos edgyedűl versében vallik: Non est enim homo justus
in terra, qui faciat bonum et non peccet. Nintsen igaz ember a
földön, a ki jót tselekedgyék, és ne vétkezzék. Ha talám kép
pen nem is 1: a Mely távol légyen tőlünk! De leg alább bűnös
mondó vétkekkel, Ha nem tselekedett vétkekkel, De leg alább gondolat
tal, Melyből ki vétettnek a Krisztus Jesus, és az ő szent Anyja
a Boldogságos szűz Maria, Kik sohsa meg tsak bűnsánandó vétkes
tem tselekedtek, De mi tudgyuk hogy bűnt tselekedtünk, és vallot
tunk, és talám nem tsak bűnsánandó, hanem halálos bűnt is
tettünk, De meg bűnsáttatni vagy nem. Nints tudtunkra:
Utrum odio, vel amore digni simus. Gyülöletségre vagy Isten áltkozás,
vagy kegyelme vagyunk méltók, Egyedül a jó Isten tudgya, mely
ekre nézve Nem de méltán sírsátunk. Dávid királynak meg
mondatott vala, a Prófétája által: Dominus quoque transtulit peccatum tuum.

Gen. 5. v. 12.

Eccl. 7. v. 21.

2. Reg. 12. v. 13.

Psal. 50.

Az ut ell vette

Az Ur el vette Bünödöt meg nem Talta. De meg is keserves könyu Sullatásal kiáltotta: Miserere mei Deus Secundum Magnam Misericordiam tuam, könyörülj rajtam Isten a te Nagy irgalmasságod Szerént, és a te könyörületességed Sokasága Szerént, Töröld el Gonoszságimat. Mossad meg engem Gonoszságimból, és Bünömből tisztits meg engem. Sirt Dávid a mint igazán meg vallya: Lavabo per singulas Noctes Lectum meum, et Lacrymis meis Stratum meum rigabo. Meg Mosom minden éjel az ágyamat, Meg áztatom az ágyamat Könyu Sullatásimmal. Nem csak Könyu Sullatásival Siratta Bünéit, nem csak Mosta ágyát, Lelki ismerete ét, Hanem azt mondgya Hogy: Cinerem tanquam panem manducabam, et potum meum cum fletu miscebam. A Gammat mint a Kenyeret ésem vala, és az italomat Sirással egyelitem vala, Meg többet mondi: Rugiebam a gemitu Lectus mei. Ordittok vala Szivemnek Sóhajtozása miatt, De vallyon miért, Tudom Hogy Sok Sele Nyomoruságok értek ötet mind Külsö, mind Belsö Nyavalyák, Fogyatkák, Rongálták, De ezekért Bizony pönitentziát nem Tartot, Hanem Büneiért, a mint nyilvon mondgya meg vallya mondván: quoniam iniquitatem meam ego Cognosco, et peccatum meum Contra me est Semper. Mivel én ismerem az én Gonoszságimat, Melyek mindenkor ellenem vannak, Ezért kérven kérte az Urat Keserüsen Sirván, könyörülj rajtam Isten a te Nagy irgalmasságod Szerént, Töröld el Gonoszságimat és minden Gonoszságimat Töröld el.

Psal. 50.

Psal. 6. v. 7.

Psal. 101. v. 10.

Psal. 37. v. 9.

Luc. 7. v. 47.

Mit tselekedett Maria Magdolna, Az után Hogy Salotta Szerelmes Meg váltójától: Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. Meg Botsáttatnak neki Sok Bünei, Mert igen Szerette. Mind azon által vérsa érette Sok Bünei Botsánattyát, Kietlen pusztai Boraz Langba Sanyargatta testét, Siratta Szántalan Sok Vétkeit. Nem de Péter mineh utánna reá tekintet Krisztus, Kit egy Tilinyi Hotgál Ló Leányzónak Szavára Szemtsre meg tagadott: ekkor Sirás, és Keserü amarás. Ki Menven Keservesen kezde Sirni, Mely vétkit Siltig

Luc. 7. v. 12.

Esth. 4. v. 3.

Siratá

Siratá Hogy annyira, Hogy Keserves könyu Sullatási, árkokot Verének orczáin. Ezek Bizonyosok Leven Bünök Botsánattya Felöl Sirtak, Sajgattak, vérzettek. De mü nekünk, a kik Bizony Falanok vagyunk Büneink Botsánattya Felöl annál inkább kell Sirnunk. Méltóbban kükseges, Hogy Sirú könyu Sullatásal, apátsuk ügyainkot, Sóhajtó Hével Bánkodgyunk, Istenünk ellen tett, Sok Gonosz törvényelenségeinkért, és Fenn Hival kiáltsuk Dávidal: Asperges me Ysopo. Öntöz meg engem Izsóppal, és meg tisztulok, mosd meg engem, és a Fenál Fejérebb Lészek. Adgy Szent Lelket, mutasd ét, Hogy Sirásaim vétkeimet, és Keserves Sirásimmal azokat Kutsáját le Mossam, Te Biztatásom Uram pro Fétád által mind ezekre Mondván: Convertimini ad me in jejunio et fletu, et planctu. Térjetek Hozzám, Teljes Szivetekből, Böjtel és Sirással, és Sajgatással. Mardocheus is Gammal meg Sinvén Fejét Keserves könyu Sullatással Sirván a Városnak utczáin, Szókban öltözvén Böjtölessel, Sirással. Sajgatással, Sokan Szókban öltözvén az Israel Fiai közül is, Hogy Szenvedjenek meg a Kerájok Közvetkezendö Nagy Vészedelmet. Ell Halgatom itten Ninive Városnak Sanak Keserves Sirását. Ell Jöt Büntiának Keserves Sirása miatt ötözött Urkája Dagadását. Nem Tozem elö Belulra Vizsgálni Lakósinak Nagy Vétkek között Botsátott könyu Sullatásokot. De mind ezek, s mais több tekintetes Férfiak, s Aszonyok, ha Bünök Kutsáját, és a Kerájok közvetkezendö Vészedelmek ell Távoztatásáért Sirtak, Sóhajtak, Sajgattak, vérzettek. Bizony árra Nékünk is, Sir nunk Sóhajtunk, Sajgatunk kell, Vészbe vitt Sok Bününk Botsánat tyáért, Most az idö Helyben ha méltán meg Sirattyuk Büneinket, könyu Sullatásunk által ell oltsattyuk Pokolnak tüzét, Közelhezendö Tell gyuladott tüzét, Semmivé tessétyük Maguknak annak Hatalmát, gyötrelmét, Melyre Nézve Hagyon kérlek: Hogy mind a Szent gyónásban Buzgó áldozás imádságaiknak Sóhajtozásiban, Az áldozási Szentségben

Sirással stb.

Tartsátokban, Magatok Bűnös voltát meg ismérven; Kiáltsátok könyörülj rajtam Isten, a te Nagy irgalmasságod szerint, Mossmeg tovább is az en Gonoszságomtól, és Tisztits ki az en Bűneimből. Mert irva vagyon: Si impius pœnitentiam egerit ab omnibus peccatis suis, omnium iniquitatum ejus non recordabor. Ha pedig az Istenteles pœnitentziát tart minden Bűneiről, minden Gonoszságiról melyeket tselekedett, meg nem emlékezem. Ha tsak Keserves Siratok, Kibéli Bánatok, tekéletes Fogadások, álhatatos meg tartások között Bűneinket, meg bánnyuk Bánnyuk, Sogy az ők által az Istent meg Bántottuk, Meg gyónván igazán. Meg botsátatnak, Le törültetnek, a Kenteto Malaszt által, mely az Emberben ürtelvén ütöt az örök élette Méltova tesi. Ez igaz Sirunk ágyazattya. Es a ki ez ellen, ellenkezőt mond, és tanitt, azok vagyon annak a Tejen, A mint a Tridentumi Kent Gyülekezet ezt ell végezte mondvan: Si quis dixerit Dominus justificari sola imputatione Justitiæ Christi, vel sola peccatorum remissione, exclusa gratia, et Caritate quæ in cordibus eorum per Spiritum Sanctum diffundatur atque ijs inhæreat, aut gratiam qua justificamur esse tantum favorem Dei, Anathema sit. Azért a Malasztert kell Sirva könyörögnünk, az Irgalmas Istennek, mely nélkül meg Sót, a mi Lelkünk, valamint a Lélek nélkül való testet Siratni Kotsuk, Jó képpen midőn Bűtsinket Salva Láttyuk. Egy Sótak vagyunk, a Kentelő Malaszt nélkül melyet Szabitos Vérkeink által ki ürtünk, ki rekeptettünk Lelkünkből. Mert: anima quæ peccaverit ipsa morietur. a mely Lélek vétkezik a meg Sall. Es még is nem Sirt, nem Sajnált, magát Boldogtalan Sorsán, Kolott vétkezének Kínja, Saj Halálának Sokaságát Selyül Szabadnak. Nem olvastátok, vagy nem Szabtátok. Mitt mond Krus Urunk, s mivel Biztat: quid quid orantes petieritis, Credite quia accipietis et fiet vobis. Ha valamit imádkozván kértek, Higyétek Sogy ell vészitek, és meg Lessz néktek. De inkább, és több Selyeken olvasuk, ha Sirú könyu Sultra társokkal Kerendgyük meg nyerjük: Nivel oratio Deum Lenit, sed Lacryma vincit.

Ez. 18. v. 21. 22.

Can. 11. Synod. 6. c. 6.

S. Hyeron. in Cap. 38. Isa.

Az imádság

Az Imádság Istent tsendesitti, De a könyu Sullatás, és Sirás kenyeritti. Ell nyerjük Bizony arra a Kentelő Malasztot, Tiredelmes könyu Sultatásink által, Melyről e képpen Szól az Onlátt Kent Atya: O Lacbryma Sanctis tua est potentia, tuum Regnum, tribunal Sudicis non vereris, accusatoribus Silentium imponis, non es qui te accedere velet, Magis Crucians Diabolum, quam pœna Infernalis, quæ plures, vincit invincibilem, Ligat omnipotentem, inclinat Filium virginis. O Akatzatos Tiredelmes Sirás keserves könyu Sultatás, tied a Tatalom, tied az országh, te az Istent ellső Kézéről nem irtozol, a te vádolóidnak Satgatást tész, Mintsa ki tegedet az Isten elejébe való Menetéltől ell Fogjon, te inkább kinzod az ördögöt, Sogysem pokolnak minden gyötrelme. De a mi még nagyobb, Meg győzöd, a győzedelemt, meg kötöd a Tatalmasságot, kivánságod Be tellyesittésére Forditod a Kúr fiát, a Krisztus Jesust.

Hallyjad tovább keresztény Lélek, mely Tatalmas a Tiredelmes Kiv nek keserves könyu Sultatása, Sokogó Sirása: Omnes aquæ non extinguunt unam Scintillam in inferno, Sed una Lacbryma, Si de Centrito Corde proceserit totum ignem inferni extinguit. e világnak valamennyi Vizei vannak, elégtelenek, Sogy Sokot tüzének tsak egy Kikrátskáját ell oltsák, De egy tsöpp könyu Sullatás, mely a Tiredelmes Szivből Karma zik pokolnak egy tüzét ell oltya. Ha ily Tatalmu a Törödött Szivnek Sokogó Sohajtkodása, könyu Sullatása, Kétség kivül a Kentelő Malasztot is meg nyeri: In quacunq; hora ingemuerit peccator, exaudiam eum.

De mitt mondtok en is, Bűnösnek nevezém a pœnitentzia tartó Sirandó Lelket, Kolott pedig Boldog: Mert ezt mondgya Kent Máté Evangyelista könyvének ötödik Kétében: Beati qui Lugent. Boldogok a kik Sirnak, Mert ők meg vigasztaltatnak, az ilyen keseredett Szivek ell kerülik a Bűnért érdemlett Büntetést, és örök életet érdemelnek. Ezekiás Király Salván Sairás Bizonyitá, Sogy: Hæc dicit Dominus Deus præcipe Domui tuæ, morieris enim tu, et non vives. Ezeket mond gya az ur Isten, parantsolj a Házadnak, mert meg Salsz, és nem élsz.

S. Aug. Ser. 19. ad Fratres

4. Reg. 20. v. 1. 2.

S. Hieron. in Epist.

vargyon

Nagyon meg Romlodvan, Beteg agyában esék, melyben, Convertit faciem suam ad parietem, et orauit Dominum, Plorit planctu magno. Arczal a Falhoz Fordula, és imádkozék az Urnak, Sira azért Ezekiás Nagy Sirással, De imé Sahnos Lön imádsága, Sogonatos Keserves Sirása, Ezekiásnak, Hogy annyira Sogy méltán mondhatnák itten: oratio Deum Lenit, Sed Lachrymæ Cogit. Mert alig mene ki a Király palotájából Isaias próféta, mindgyárt azt Szólá az Istentől: reuertere et dic Ezechiæ Duci populi mei, Hæc dicit Dominus Deus
V. 5. Dauid patris tui, audiui orationem tuam, et uidi Lachrymas tuas et ecce sanabo te, et addam diebus tuis quindecim annos: Térj
meg, és mond meg Ezekiásnak, az én Népem Fejedelmének, Ezeket
V. 6. Mondgya, a Dávid Atyái Ura Istene, meg Hallgattam imádságodot, és
Láttam könyu Sullatásidot, és imé meg gyogyítottalak tegedet, és
a te Nagyaidhoz tizen öt esztendőt adok.

Valamint keggyesen Bánt Ezekiás Királyjal az ur Isten, Ugy keggyesen Bánik, a Töredelmes Hivü Keservesen Sirò Bünössel, nem Sokat vak az ö könyvei Hazonlatan, Nagy Bizöségei Szerzenek Meny Országban.

Olvastam Hogy Augustus Cæsár gyakran ült Horatius, és Virgilius Közöttök, vellek mulatozott, nem álhattak meg, a Jó Fanták Közül Némelyek, Hogy meg ne Kérdezzék az okát, Miért ül ilyj Nagy Monarcha, Oly Gyakran edgy Hijtás könyvezö Hemü Horatius, és Sokáshodó Virgilius Mellett: Azok Között ülésének okát adván, a Tsászár azt Monda: Sedeo inter Lachrymas, et Suspiria, ut immortali fiam.
Auctore Sabellio

A könyu Sullatások, és Sóhajtások Közi ültem, Hogy Halhatatlan Legyek, Az az örökké ell ne Kárhozzam, Hanem örökké elyjek Isten Országában. Sóhan mondhatta ezt a Pœnitentzia Tartó, Keservesen Siró, és Zokogó Lélek. Nagy Bizöségeie vált Augustusnak Hogy ötet Horatius Hi Hijtás Folyó Hemü volt, és Virgilius Hi Sohainkodó Sóhajkodó az ö Versekkel, melyjeket most is olvasunk Bizüvtek. De mü Fa Büneinkért Sirunk Zokogunk, Hogy azok által meg Bántottuk Istenünket

nem

nem ell mulandó Bizöségei mint Augustus: Hanem örökké Kárhozattyaink. Nem Péternek Csak Sirásai olvasom, és Mária egyéb elég tételei Büneiért Nem Fanálom, s még is Bünei meg Bocsáttatnak.

AH Keserüség Lélek, Folyjanak mint a patak, a könyu Sullatások éjjel, és Nappal a mü Hemeinkből Buneink eleg tételéért: Non faceat pupila oculi tui. Meg ne Hünnyenek a mü Hemeink Fényei, a Sirü könyu Sullatástól. Lám meg Hal, Atyáink, Anyáink, meg Hal Nagyatyánk, Kedvelmes Társaink, Kedves Atyánk Fia, és Keservesen Siratttyátok, Meg Hal, meg Döglik Kedvetek Szerint való Barmotok, ökrötök, Lovatok, és meg Hajgattyátok. Meg Hal a Bün által, a tü Halhatatlan Lélekre Lelketek, és arr ős Fájdalom Számba Sem Tartyátok, Gonosz Szövetségtek általal, Fel praedályjátok, a Kenteló Malasztot, Mely Nélkül Isten országában Nem Lehettek, és arr Nem Hajgattyátok. A Felséges Istent, Az ötzö Szent Angyali, Büneitek által Nagyatokról, ell Távoz tattyátok, és arr még is Nem Siratttyátok, Hol a Lelketek, Hol Istenetek, mitt gondoltok, Ell Jö, Ell Jö, az az idö Melyben Sirni fogtok, és Hogyan mind örökké Sirni, Mert Most Büneiteket Siratni nem akarjátok, Most Sirassuk gonoszságinkot, Most Hajgassuk Isten ellen tett Szövénytelenségünket, Mert Nagy ereiü a Bünös Lélek Sirása, könyu Sullatása, Melyjen meg vesti Meny Országot, a Mely: Vim patitur, et violenti rapiunt illud. Erőszakot szenved, és az erőszak tevök Veszik arr ell. De tudnunk Kell, Hogy erőszakkal Vagyunk az égért, mikor Kedelmesen Sirunk: Dum Lacrimis Domino, Non Compellendo, sed Flendo, Non provocando Injuriis, sed Lachrymis exorando. A mü erőszakunk, a mü Sirasunk, Zokogásunk, ez éppen az egbe Hat, Meg Nyittya Meny Országnak Kapuját. Már Nem Csudálkozom, Ha Szent Agoston Sr: A Keserves Sirásnak idvességes Hatnát, Sót elmejében meg Fontolvan, e Képpen Kiált Fel: O Aqua Salutaris, per quam omne peccatum detrahitur! O Felix Lauacrum, quod fletus valet ad purgandum in Remissionem quilibet purgandum indiget Lacrymarum.

Matt. 12.

S. Amb. Sub Finem Lib 4. in Lucam Cap. 5.

S. Aug. Ser. 11. de Verbis Apostoli in Remissionem

Ot idvességes Viz

Üdvességes Víz, Keserves könyv Sullatás! mely által ell vonatik a vétek, Ó Boldog Lelki Teremtő! Mely Annyiszer Szomjuhozs, a Lelki Tisztulásra! a Mennyiszer kivántatik, és kükszegés az Emberi Nemzet Szívének Lelkének.

Tsudálkoztok azon, hogy a könyv Sullatást éppen az égben Szálni mondottam, Hallyátok mit mond Szt Pálnak: Ad Deum Stillat Oculus meus. Nem de azt mondgya, hogy az Istenhez tsöpög az én Szemem, igaz tehát, hogy az égig, és az égbe Szál a töredelmes Szívü Bünös könyv Sullatása, Látyuk naponként, Sogyan a Föld nek párás gőzét, a meleg nap Fel Szívja, Ugy az Istennek Szeretete az ő Sütő Sugárival, Fel Szívja könyv Sullatásinkot. Ugy Jésus Sirás Fia Bizonyittya, Fel Szívja könyv Sullatásinkot, A- mint ki tetszik annak Üvegy Szony könyv Sullatásiból, kinek könyv Sullatási: Eccl. 35. V. 18. 19. ad Maxillam defendunt, á Maxilla autem afendunt usque ad celu Az Arkjáin Folynak alá, és annak kiáltása az égig Szál Fell.

Halván ennyi Szavát, a Töredelmes Szivből Származott könyv Sullatásnak, Szólok Szólok Szólok olyan Bünös, a ki Nem kiáltana Szere Prov. 12. mi és prófétáival: quis dabit Capiti Meo aquam, et oculis meis Fontem Lacrymarum: ki ád az én Fejemnek Vizet, és az én Szemeimnek könyv Sullatások Forrását. Ha mind az elö Szántót okozza Nézve, Siralomra Nem gerjedő Bünös Ember, meg vallom Szemény és Márvány kö, kö Szikla, és érző természetü, Lélek nélkül Szemlő álló Bálvány vagy, ell is Tiltom Magammal, hogy még Nem vagy azok közül, a kikről mondatik: Hic Lacrymatus est, és Szót. Hanem azok Számából való vagy, kikről mondgya Bölts Salamon Viscera impiorum Crudelia. Az Istentelenek Szivek pedig Könyörtelenek, Bünös Ember, velem edgyütt Sa Istenedet, valamikor meg Bántvan Vétkeztél, Most Hogyan velem edgyütt Keresed, Az Isten ember Igaz mas Szivet Lagyitó Malasztyát, mint Sajdani Kérte Szent Agos ton Doctor, és Mondgyad: Keresek Tégedet, Ó Kegyelmes, Kegyes, és Igaz

és Igazmas Jésusom, arra te Sárom rendbéli Nevezett Szádra, Elöször: Mikor Kűldettél, és a Sajtolyban Tekűttél. Másodszor: Melyet Sajdr Kedves Atyád Fia Fel Támasztásán tettél. Harmadszor: Melyet Mái napon Látván a városi Szent Szemeiből ki Potsátával, Lágyitsd meg Szemény Szivemet, inditsd Sirásra Száraz Szemeimet, Hogy méltán Siratsam ellened tett gonoszságimot. Adgy Szegyelmet a Sirásra, Mert a nélkül Szemeimből Nedvességet Nem tsodulnak, Küld ell a te Szent Lelkedet, Hogy Szád Lágyitsa, Meg Szemény Szívét az én Szivemnek.

Ó Kegyelmes Jésusom, a ki tsak edgyszer tekintél Péterre, és Sirásra indittad, Maria Magdolnának könyv Sullatásit, be Fogadad, Tekints reám Igazmas Szemeiddel, inditz fel a Töredel mes Szivből Származott Sirásra. Ha Sírni Sokogni, Sajgatni Fogok Bűneim Rutságiért, Kérlek a te Nagy Szeretetedre Vedd be azokot, és Minden Más Sorsád térő Bünösöknek Sirásit örök Boldog sággal Jutalmazzad, Jutalmazd, az én Szemeimből ki Folyó Szél Sárom tsöpp könyvemet is, Látod ó Jézusom, Hogy a Bünnek Tüze Fel gyulladott Bennem, és az én Lelkem ismérete Sajlékát egetvén, éjjel Nappal, Nints Nyugodalmom adding Szét gonoszságim miáin, De Most adgy Szegyelmet, Hogy könyv Sullatásim által ell oltsam azokot, Hogy Ugy ez élet után, Te Veled a Mennyei Boldogságban örökké örvendezhessek. Amen.

DOMINICA IX. POST PENTE.

Luc. 19. v. 41.

Eo quod non Cognoveris tempus, Visitationis tuæ.
Azért hogy meg nem ismerted, a te Látogatásodnak idejét.
Sensus: De Certo Numero et Mensura peccatorum, Cuilibet Deus Certam Mensuram peccatorum præfixit, quam quis impleverit peribit.

Olyan meg foghatatlan nagy irgalmasságu az Isten, hogy noha Minden Cselekedeti, és tulajdonsági Végtelenek, De mind azon által az ö irgalmassága minden Cselekedetit felyül haladgya, melyben telyjességgel nem is lehet Cselekedni, ezen irgalmasságát, elégségesen meg mutatta s mutattya akkor midön Bünösnek meg terésit, Isaiás Prófeta Mondása szerént: Expectat Dominus ut misereatur Nostri. Várakozik az ur, hogy könyörüljön rajtatok. Minden Gonoszság tétel nélkül, minden Bünösség nélkül, el veszetne, a világ Gól ki förölsérné, és örökké ell kárhoztatnája a Bünöst elsö vétke után mindgyárt, De nem cselekszi, hanem Bünösön meg tartortattya a mélto Sarazsát, idvességes Módok, és eszközök által inti, Penitentziára Sujja, Irgalmasságra edesgeti, Minek utánna a mi elsö Atyánk Ennek ellensége által meg esék, Az ur Isten paradicsomban Társán, azt kérdi vala: Adam ubi es Adam? Adam Hol vagy Adam? Mit sem tudva kérdés ez? kedves Hallgatóim? Hiszem az Isten Mindenekét tudó, s Látó Lélek Hol tudta Hol vagyon Adám, Azt feleli erre Szent Ambrus Doctor: Hogy az Isten nem azért kérdezte, Hogy nem tudta volna, hanem azért, hogy irgalmasni akarót neki: quippe Sor ipsum quod vocet vindicium Sanatur: est. Ugyan azért l: Hogy mond az említett Szent Atya: l Hogy Büntetya, Jelenti vala, Hogy meg akarná orvoslani Adámnak Baját.

Gen. 3.

S. Amb. Lib de paradiso C. 14.

Vettétek észre kedves Hallgatóim, mit kell tselekedni, az okos gyer mekes ember, midön abba a Házba Be menyen, a Hol a gyermekek tsintalan kodnak, genoskodnak? Azt tudni illik: Hogy Be menvén Házánk Házánk tsintalan
kal, meg kiáltya ökét, és meg kitalván közöttök Jelen Létét tudtok adgya,

Hogy a tsintalan

Hogy a Kiirtalankodokról meg ÿesse, és Le Kendesitse, Kemény
seiget mutat a Kavaiban, Sogy ne Kételenittessék minÿgyárt a verese.
Sgy Kselekedett az Isten Adámmal, Sőt nem csak Adammal Sanem, Mai
napig is igy Kselekszik akar mely Bünössel, minek elötte meg Bün
teine, Annak elötte meg Költtya, meg inti: v. De ő Sajátsam; valamely
Büntetes ez az Isten Irgalmassága, ellenben olyan Kárhozatos Szántalan
Bünösöknek, temerdek vakmerösege, kik csak azert is Sokasittyák gonosz
ságokat: Hogy az Isten Irgalmas Kegyelmes, Annak okáért, a mint Szent
Ambrus Doctor mondgya: Remedium peccati Veritas in incentivum pec
cati. A Vétkeinek orvosságával, nem Sogy gyógyulásokra élnének, De
meg inkább gerjesztik, és Kaparittyák a vétkek, Azért Bizakodni az
Isten Irgalmasságában, Hogy a Bünös meg térjen, meg Sobrsza életit,
Kdvessséges dolog, De az Isten Irgalmasságával azért visszá élni, Sogy
a Bünös inkább ell Sajalyon, és több gonosságot rakjon igen vesze
delmes, Mert nézsa ez az Irgalmasság, magában végtelen, minő
azon által mü reánk nézve, Meg van Satározva, világos példánk ebben
Mai napon Jerusálem várossa, Sok rendbe inte Isten a Prófétak Szen
dötsse által, a Krisztusnak predikatzioi, és csuda tételei által, De mivel még is
az ő Szeretetességében meg maradott, és az ő gonoszságitól meg nem Szünt:
Edes meg váltónk Sirta rajta, ő Bétsületlen város! Miért Sirt rajtad a
Krisztus, Ő quod non Cognoveris tempus visitationis tuæ. Azert mert
nem ismerted meg a te Látogatásod idejét. Miszerint Látogatásnak neve az:
Meg mondgya egy Lukáts Burgensis Nevü Atya, e képpen Kélvan,
Azt az ütközö napot, vagy időt Selenti Mai Selen Lenni, Mely az Istennek
örökkös Tanátsából vétt rendelve Jerusálemnek Kdvessségére, Mely idővel
segre való alkalmatossagot, Sa ell mulat, Ő után az idvessségnek ajtaja
Be Zárattatik előtte. Még világosabban Kell Sanás Prófeta, Jerusálem
ütközö Vesztedelmének idejéről: Scientiæ super eam Mensura, ut reddigatur
ad nihilum. Reá tételik a Mester Sogy ell vesszen, Miszerint az Isten
Sogya Vegyétek épve Kedves Halgatóim, a Jött Mester Emberek Mejan
kor élnek a Mesterekkel, Mikor epitnek, az Isten pedig akkor, Mik Kont
és vesztek.

Isa. 34. v. 11.

Kedves

Kedves Halgatóim, a Mai Tsekély Tanittásnak Salgatásában, és
meg Fontolásában Leg inkább akarnám Ha Sigyelmetsek Lennétek,
Mert olyan Sokgot Kinálkozom, a Mai Evangyéliumnak alkalmatossá
gával elötökben tenni; Mely egyedül elegséges volna, Sogy az Embert
a vétektöl Sabatásan ell vonnya: Judni illik arrol akarok Szólani
Hogy az Isten az ő végtelen ittletének titkos Tanátsiból, Minden
Ember vétkeinek Satárt Kabott. Isten azt kérem én a Bünöstöl
Atyám Fiá Sa tudnád, Hogy az a vétek, a melyet ez után ma, vagy
Sotnap, vagy az után meg akarsz Selekedni, ütközö Lépsen, Melyet
meg Selekszüvén, Vetletlen meg kell Salnod, s Salatodot minÿgyárt
követni Fogja a Kárhozat, Meg mérnedne arrot Selekedni:
En nem vétlem Sogy meg mérnéd, De tudd meg Sogy Sa többször vét
Kezel, a Lélek az ütközö, Mert a mindeneket visgáló Isten, kinek
kinek meg Satározva életit, eszerdeit, vágyát, Bünének Számát,
Melyet a ki midön Be tölt, Isten ö Kent Felsége, vagy Satkatos
Malátyát annyéra ell vesi, Hogy pénitentziát Sóla nem Fog Faz
Fani, vagy pedig azon Kem pillantatban, Az élök közül ki törölvén,
az örök kárhozatra taszittya, e Lépsen Kegyedemnek Summája,
Audite me qui sequimini quod Justum est, et quæritis Dominum.
Halgassatok engem, a kik vigyaz Követlek, és az Urat Keresitek,
Et si vacem Domini audieritis Nolite obdurare Corda vestra, Es Sa
Az Ur Kavát!: s nem az enyimet!: Satyjátok, meg ne Keményitsétek
Kivéreket. Favete.

A Vétkeinek Számát Be töltö Bünösnek állapottyát, vagy is Sorsát,
csak ugy kell képzeni Kedves Halgatóim, Mint a vizbe ell merülö Sajót,
Valamint a Tengeren evezö Sajó, mely a Háboru Kél vetektöl ide,
s tova Sinyattatik, mind addig a vizek Sirán Kokott evezni, Miglen
a vizek nehézségeitöl meg győzetetik, Mikor pedig vizzel meg telik,
Minÿgyárt minden Késedelem nélkül ell merül, és a Tengernek vize
Föl ell Borittatik. Ugy a világi Kéjérzéreknek, veszedelmes tengerében

Bétsületlenül

Isa. 51.

Zsol. 91. v. 8.

Prov.

Boldogtalanul Tahozó Bűnös Lelkek, Most ide, Most tova Sányattatik, Fordoztatik gonosz indulatitól, Most egyik, Most más, vétek által közelitvén, az ell merülésnek, a kárhozatnak, Mikor pedig vétkeinek Istentől meg Határozott Számát Bé tölti /: Mely meg történik egy halálos vétek által is :/ Az örök Igazságnak meg tsalatlan Bizonyságára Nézve: Et vos implete mensuram patrum vestrorum. Töltsétek Bé tü is, a tü Atyátok Mértekit, Mikor, Mondám Ezt a Határozott Számot, és Mértéket, Bé tölti, Minden áldást Minden Kesedelem nélkül, vagy ezen a világon, Külömb Külömb fulyjós ostorokkal, vagy a máson, /: Mely Leg keservesebb, a Pokolbeli örök ké tartandó Tüznek eledele Lészen.

Matt. 26.

Ez olyjan világos dolog, Valamely világos, és Valóságos az örök Igazságnak Kara, ki is az ő Titkos tanátsából, igy rendelte ezt. Innen

Annyira meg visgálhatatlanok, a Felséges Istennek itéleti Annyira meg Fogh atatlanok, az ő titkos gond viselési, Hogy ezeket elméjében Forgatván a Nemzetek Doctora S. Pál, Mint egy magán kivül vagy álmában, ez

Rom. 11. v. 33.

telmét e képpen nyilatkoztatá ki; O altitudo Divitiarum, Sapientiæ, et Scientiæ Dei, quam incomprehensibilia Sunt Judicia ejus, et investigabiles viæ ejus. Oh Isten Böltsesége, és tudománnya, gazdagságának Mélysége, Mely Meg fogh atatlanok az ő itéllési, és meg visgálhatatlanok az ő útai. Ezt Nézve Mondgya a Szent Irás: Hogy a Felségesnek Serafimi Angyalok állanak az ő Szine előtt Bé fedezett orrával, Mert az Istenit

Isa. 38. v. 18.

gond viselésnek, Titkos rendit, és tanátsit, Nem tudgyák fel tanálni, Nem tudgyák meg fogni. Ezeknek az Isteni titkoknak mélységes Fenekére visgálására vigyekező Bölts Filosophusoknak elmés okoskodása nem ér ezik. Nem az oratoroknak, ékesen szóló nyelve, Nem a teremtett elmének élessége, Avagy ha vagy valaki Mond meg nékem /: vagy mond föl Patriárkára :/ Invoca me: dicit Dominus, in qua via Lux habitat, et tenebrarum quis locus. Jelentsd meg nékem mindeneket, Sa tu Isten mely uton Lakjék a világosság, és a Sötétségnek mi Sóda Helyje

Legyen

Mint Sa

Mint Sa Mondgya S. Hieronymus Magyarázattya Szerént: Mi Légyen az oka, Hogy Némelyek az Emberek közül ell Kárhozzak, Némelyek üdvözülnek. Mi Légyen az oka Hogy Némelyek Bűnöknek élték után Vétkeznek, és ell vésznek, Némelyek pedig Sok Számtalan Vétkek ell mi

S. Aug. Lib. de peccatorum Remiss.

vetése után Penitentziát tartnak, és üdvözülnek, Bizony arra az Ollyanokban, meg tsalatkozik, meg tévelyedik az emberi elme, okát nem tudván, Sok gondos elme futtatások után, Nem is tud egyebet Felelni, Hanem a mit Szent Agoston Doctor: Hoc penes ipsum est. Az az Istennek Mélységes, meg Visgálhatatlan titkában vagyon.

Mondgya meg Nékem valaki, Miért a Felséges Isten a Víz özön által ell vesztett emberekkel Száz esztendeig való Kövétségét tön, a Sodoma és Gomora városabéliekkel Nem, Hoc penes ipsum est. Az az Istennek Mélységes

Mondgya meg Nékem valaki, Miért az ur Isten Nabugodonosor Királynak Penitentziás tartását Hét esztendőkig vára, Az ő Fiát pedig Ezt dijárt, a ki szintén olyjan Vétekben esett vala, az ő gonoszságának Közepette, Veressen Halállal ölé meg. Hoc penes ipsum est. Az az Istennek

Mondgya meg Nékem valaki, Miért Hogy Isten ő Szent Felsége Manasses nek örök esztendőkig való gondviselését meg Botsátotta, az ő Fiát pedig Amon, Királyságának Harmadik esztendejében Szolgáitól meg öletvén örökön örökké ell Kárhozék. Hoc penes ipsum est. Az az Istennek

Mondgya meg Nékem valaki, Miért David Király Penitentziás tartását, Kegyesen Bé Vette, Antiochus Királynak penitentziáját meg vetette? Hoc penes ipsum est. Az az Istennek Mélységes Meg visgálhatatlan titkában vagyon.

Végezetre mond meg Nékem, Oh Bűnös Társam! Miért Nékünk a Felséges Isten Számtalan Vétkeket meg Botsátott, irgalmasson meg engedett, Másokat pedig Kevesebbekért, Sőt egyetlen egyért is az örök Kárhozatra Vetett? Hoc penes ipsum est. Az az Istennek Mélységes

Oh Bizony arra az ilyenekre mit tudsz felelni egyebet; Hanem a mit Szent Pál Apostol Zsidókhoz irt Levelének 12. Részében Mondott.

Judicia Dei Abyssus

Iudicia Dei Abyssus multa. Az Isten itiletj Melységesek, Ezek
fogy Lévén, Hitesse el azt akáts ki Magával, Hogy a Felséges Isten,
a ki az ö itiletében meg Visgálhatatlan, és meg fogh atatlan, az ö
Mélyjséges tanátsából minden embernek, Kinlen vagy ell Rendelte Iste
Hedete Mértékii, és Hámái: Omnia in Mensura, et Numero, et pondere
Disposuisti. Azt Mondgya Bölts Salamon, Mindenekel Módal, és Hám
Szerint, és Mértékkel rendeltél. Ennek telyjesebb Bizonyittására, Tekint
sünk a Szent Irásban.

Az Israel népe Hosspas Haragvásságái meg unván, Nem csak
Magos és Azon ellen, Hanem a Felséges Isten ellen is gyakorta Zugo
Lódott, annak utánna a Sokaltan állatoktól Melyekel az ügyiret föl
denek Visgálatától Gallott vala meg irtózván, ell Rendelé Hogy mag á
nak elöl járót valaptana, Kiknek gond Viselése által Aegyptus Földére.
Aspra terne, elégge ellenkezik vala Josué, és Káleb, De mégis semmit se
tehetének vala, Hanem szüntelen Király vala a Bár ütö Sóhajtság: Constitua
mus Probis ducem, et reverta mur in Aegyptum. Rendelyjünk Magunknak
Vezért, és terjünk Vissza Aegyptusba, Mely Sokáig Sokaltan Sóvagva
gerjede a Felséges Isten, és Sok Lelek Magos, a pártütö Népért imád
kozónek, mivel az által, Mint egy elhüvés alá vetné Magát Mondván
Vivo ego quia tentaverunt me decem viribus, Nec obedierunt Voci
meae, non videbunt terram pro qua juravi patribus eorum. Ek én
[illegible]: Vgy mond a Felséges Isten: Már Tiz uttal kisértettek engem, Nem is
Fogadták Szómat, Nem Láttyák meg a Földet, Melyért meg eskütem az
ö Attyoknak. Vegyétek észre Kedves Hallgatóim, és fontolyjátok meg
Ezen Sókat: Már Tiz uttal kisértettek engem. Mely Sók által nem egye
bet akart Jelenteni a Felséges Isten: Hanem Hogy az Israel Népe, Be
töltötte az ö vétkeinek Számát, Mert ell Végezte vala az Isten, Hogy
Kilenczer irgalmasson meg engedne, De Sa Tizedikszer pártot fogjuna
a Sóla adatlan Sóhajtság, Mára ki adatót a Sententzia: Veppen ell az
Istentelen Nemzetség, meg ne Lássa az ügyiretnek Földét.

Num. 14. v. 4.

Imé Kedves

Imé Kedves Hallgatóim a vétkeknek meg Határozott Száma, melyjet Szent
Agoston is, Világosson Láttatik Bizonyittani, midön ugy Szól: Esse Certum
peccatorum Numerum, Modum atque Mensuram Dei ipsius testimonio
Comprobatur. Hogy a vétkeknek Száma meg Legyen Határozva, az Isten Bizony
sága tételiből Világosson ki tetszik. De Nézzünk meg tovább.

Tudgyuk a Szent Irásból, Hogy a Felséges Istentől, Abrahámnak ugyis
tetett volt, a Felyjebb emlitett Kánaán Földé: Semini tuo dabo terram hanc. Gen. 15. v. 18.
A te Magodnak adom a Földet, De mikor telyjesitté ugyiretit az Isten
generatione quarta. a Negyedik Nemzetségben. Vegyétek észre Kedves
Hallgatóim: Hogy Kánaán Földét 1: Melyjet Abrahámnak ugyirt vala az Isten
abban az időben, Az Amorhéusok, és Más Nemzetek Lakják vala, s im
nen kövétkezik, Hogy Abrahám Magvának ugyirni azon tartományt,
Annyit tészen, mint az Amorhéusok ki vetteresit, ell postulalás át ell ren
delni. Vegyük Kérdésben azért, Miért nem adta Isten Abrahámnak Biro
dalma alá azon Földet Midön meg ugyirte, Miért akkor vagy Dög Szál
Lal, vagy Fegyverrel nem pusztitotta ell az Amorhéusokat, Hallyjátok
Magának a Felséges Istennek tulajdon Feleletit: Nec dum enim Complete
sunt iniquitates Amorhéorum. Mert még Bé nem Töltek az Amorhéusok
Gonoszságai, mint Sa Világosson Mondatik, En kénszeritettem, Hogy az Amor
héusokat ell töröltyem, De gonoszságok Mértéke Bé töltésének utolsó
Számát meg Kell várnom; Mivel azért az Amorhéusok, Negyedik Nem
zetségekben töltik Bé gonoszságoknak Mértekit, Azért Négy Száz esz
tendőt engedek nékik.

Melynek Korábbi való Bizonyságára Hallyjátok Szent Agoston Doctor
Havait: Hoc exemplo manifeste instruimur, et docemur, Sirgulos secundum
peccatorum suorum plenitudinem Consummari, et Tam diu ut Conversan
tur Justineri quamdiu Cumulum suorum non Sabuerint Delictorum Consummatum.
Ezen példával Ugy mond, Világosson arra tanyit, és oktat az Isten, Hogy
ki ki az ö gonoszságának Bé töltésében vétetik ki ez életből, és mind
addig Szenvedi, és várja a Bünösöknek meg terésit, Mig az ö gonosz
ságoknak edgybe rakott Számái Bé nem Töltik. Oh Rettenetes Tudomány!
mely egyedül elég volna, Hogy az Emberi a vétektől Sakató képpen ell
vonnya,

Bizonyos Légy tehát

Bizonyos Légy tehát Bűnös ember, Hogy mind néked, s mind Nékem
s minnyájunk Vétkeinek Bizonyos, és Titkos Számát ell Rendelte
Isten, mely Szám Bé telvén, az Izrael Fiaira ki adatott Sententzia
fejedre Log Állani; Non videbis terram Beatitudinis. Nem Fogod meg
Látni Meny országnak igyipet Földét, Mert Bé töltvén a Számot, és
mértéket, Az erőszakos egy Nevezetes Szent Atya, Ludovicus de Ponte,
Hogy az olyan utólsó Vétekkel, vagy Vétlenül mindgyáig meg Hal,
vagy az Isten ell vonván tőlle, a Sátsátos Malaptól Segitségét, peldá
tentziátlanságban meg engedi Keményedni. Ezt Világosan Bizonyit
tya, a Több Szent Atyákkal edgyütt Eusebius. Deus expectat aliquem
usque ad Certum Numerum peccatorum et postea Desert. Az Isten
Némelyiknek ell vár, Vétkeinek Bizonyos Számáig, és azután ell Sadgya
ötöt. Ó utólsó ell Sargyalás! Ó Rettenetes Vétek, mely ell Butsuz
Fattya az Embert a Meny országától, és az örök Kárhozatnak Uttyára indittya.
Ezen meg Más ol Sátallan igazságot Világosan Bizonyittya Király ok
első Könyve, o. A Hol azt olvasom: Hogy Saul Király, az Amálécziták
ell Pusztitásában, Az Isten parantsolattya ellen, a prédának Továt ma
gának Satta, és Mivel Sizet. Hallyátok a Sententziát: Dixitque Do
minus ad Samuelem usquequo tu Luges Saul, Cum ego projecerim illum.
Ós monda az Ur Samuel prófétának, Meddig Siratod te Sault, Sőtt én ell
vettem előllem ötöt.

Lud de ponte Mor. 2. 5. 3.

Eusb. Lib. 8. C. 2.

Bizony arra Rettenetes Sententzia, ell vettetni az Isten Kine elől, ez a
Sententzia Hogy Velle Ne történnyék, Nagyon Kérte Isten ö Szent ö Szent Fel
ségét a Koronás próféta Szent Dávid: Ne projicias me a facie tua, Mondván
ne Vess ell engem Kined elől. Ó Es vádállatos titkos Volta, Isten itéletének,
Hát már egy engedetlenség Satanaztae Meg, Saul Király Bűneinek Számát,
Hogy Vagyon Fogadatlan igazság. Kedves Hallgatóim Hát mi a Bűnök
nek Mértékében Severü emberek Mérjük Lünket Tovább Vétkezni, Nem Fé
Lünke, Hogy még ma Talám Vétkeink próbára Bé telik, ki Fogadatlya

Hogy még már is

untig

untig Bűnön elegét nem rakott, s még is: Non est qui recogitet in
Corde Suo. Nints ezek közül, egy a ki Vétkeinek Meg fontolyja Szivében.
De a mi ebben a Dologban Leg Félelmesebb, Leg rettenetesebb, még meg
nem mondottam, és nem egyébben áll, Hanem Hogy ez a Vétkeknek Száma,
Nem mindeneknek edgy arannyu, Ha a Felséges Isten egy arányt Rendel
te Vétkek ell, Hogy minden embernek meg Botsát, meg enged Tudgalékos
Vétket, Leg alább tizen Hétszer, Bátran meg Tselekedhetnék akár ki. De
mivel Hogy ennek ezernél ezereket, Másnak Százat, Ennek Tizet, amannak
Csak egyetlen edgyet rendelt, Soha Bátrak nem Lehetünk abban, Hogy
vallyon nem ez az edgye, az első, és utólsó is. Mely a Számot Bé
Tölti, és a Gyehennára indit. Ó Boldog Isten! Mi dolog ez. Ama
Szolga a ki tiz ezer Talentummal vala adós, tudta elvén Csak azon
Kére Urát, Hogy Legyen Béreszégben, míg meg adhattya, és Kemény
sége felett mind ell engedé Neki, Ellenben a más, a ki Csak edgy
Talentumát Rejtette vala ell, Hogy Nem Kereskedett Velle, a Külső Sötét
ségre vetteték: Terribilis est Deus Super Omnes, qui in Circuitu ejus
sunt. Rettenetes az Isten, Mind azok Felett, a kik Környülötte van
nak, Azt Mondgya itten edgy Bölts Atya: Ille qui debebat decem
millia talentorum, Uno verbo postulans Solutionis dilationem, ac
cepit Remissionem, et qui unum acceperat Talentum damnatus est
quia illo usus non est. Az a ki Tiz ezer Talentummal vala adós
edgy Szóval Kérvén, a meg Fizetésnek Halasztását ell engedését is
meg Nyeri, a ki pedig edgy Talentumot vett vala, ell Kárhozott azért
Hogy azzal nem élt.

Ps. 88. v. 8.

Lyper anno Sat in Feriam 6. part. N. 4.

Ó Kedves Hallgatóim, Ez a példa Világosan nem egyebet ád
elénkben, Hanem Hogy az Isten Némelyeknek Tiz ezer Vétkeket is
meg enged, Másoknak pedig még edgyet Sem.
Tekintsük meg Ennának Fiát Patriarcha Fiának egyetlen edgy
Vétkéért való örök Vesedelmü Kárhozatját. Ez Csak egyetlen egy Szer

Sertertetés meg

Gen. 38. v. 10.

Terhetetté meg testit, és minőgyárást a Bokru álló Istentől Türelem
és ruf Találtal, s pokollal Büntetteték meg, Hogy oltan ruf vétkének
örökös Fulalmai vegye; Idcirco percussit eum Dominus quod rem
detestabilem faceret. Azért veré meg Őtet az ur, Hogy utálatos dol
got Cselekedett. De oh Fájdalom, Hányan találtatnak ma is, Nem
Mondok, a Vakságban el merült pogányok között, Nem mondom a
magában meg áralkodott eretnekek között, Hanem a mi Leg Sirál
masabb, még az igaz Hitben Lévő Keresztények között is, a kik minő
Ezen természet ellen való vétket, s mind más Fele utálatos vétkeket,
Semminek tartanak. A Targad Sátorban dobog, Hogy minden Halálos
vétek, utálatos dolog Isten előtt, olyjan Hogy minden nak magának meg
mélto a Kárhozatra, Akár háromkodás, akár Gamis vagy Gazsnak
fan eskűvés, akár Részegség, akár torkosság, akár Kéra való Kópség,
akár Fösvénység, akár Bujaság üzés, Akár Garaz Kartás, akár
más ra való törekedés, Kis Fogás, akár Lopás, akár Támadás,
akár Fuzás vonás &c. &c. &c. Mind ezekre pedig a mint Mondám, Csak
annyinak tartyák Sokan mint a víz ivat, Faj azoknak, és mind örök
ké Faj, Ha Be telik valaha, vétkes Cselekedetének Kárna.

De talám Bölts Salamonnak amar Szavával Biztattya magát valaki:
peccavi et quid mihi accidit triste. Vétkeztem s attól mi Kámor us ságom
történt, De meg csalja magát, mert ugyan azon Selyen mondgya a
Bölts: Ne dixeris peccavi, et quid mihi triste accidit, altissimus enim
est patiens retributor. Ne Mondgyad vétkeztem, és Mi Kámor us ságom
történt, Mert a Felséges Sokáig tűrő, De igazán meg fizető, Ha Cse
kedet Büneidért még eddig Meg nem Büntetett, Légy Feledembe, mert Sala
tásat Büntetésinek Sulyossságával ki Fizetdgya, mivel Be telik vét
kednek Kárna, Bősza, és Mértéke.

Tovább én nem vitatom ezt az igazságot, Hanem Lelketeknek
tövepségére inlek, s kérlek, Oltsátok, és tartsátok Szivetekben Sokak
nak példáját, a kik csak egyetlen egy vétkekért örökkön, örökké

ell vesztek

ell vesztek, ell kárhoztak. Imé egyszer vétkezek Lucifer, és Be
tölté a Kámát, Mert Meny országból Pokolra Le vettetek, Egyszer
vétkezek Adám, s Be tölté a Kámát, Mert paradicsomból ki
kergettetek, Lót Sodoma városának felesége, egy Szóra való tekinte
tért, Só Bálvánnyá változtatók, Ananias és Safira, egy Szavu
ságért Vétlen Találtak, s Fizető Gogy kárhozattal is Fizetének.

Kérlek azért Kedves Hallgatóim, kérlek Lelkeiteket idővel
ezért, Hogy Ha a keresztényi Vétnek, valami csöppsége, vagy
Részetsége, még Kivetekben vagyon, Tanuljatok Tőlem ezentől ittle
tektől félni, és Büneitek Kámának Be tőltésétől ell kerülni,
Ne találtam, a Kámát Be töltven, az örök kárhozatot ell ne
kerülhessétek, Ha a gonosz kerestet csalogat, Ha az alkalmatos
ság tüzet, édességet, Minek elötte véka vennétek, a Cselekedett
magatokat, állapodgyál meg egy kevéssé, és gondolt magatokban,
Azon kívül is már Kámát nem tudom vétkeimnek, és Ha még
is vétkezem, talám e Lészen utolsó, Ha e Lészen utolsó !: a mint
Gogy Félsérő is :! oda Lészek örökkön örökké, ezt gondolgya
ki ki, és soha nem vétkezik, Melyet adgyon, s engedgyen
Az Isten. &c. Amen.

DOMINICA IX POST PENTE,

Luc. 19. v. 41

Videns Civitatem fleuit super illam.

Látván a városst sira azon.

Jesus: Dissimulantes errata nostra, sunt sicti amici. Zelo Admonentes de ijs sunt sinceri. De humili admonitione Defectuum.

Szerzetes Atyámfiai, Szívatok Mennyei Kenek, Szívatok tü is ő gyarló Emberek. Mert Sirni fallom, a meg Testesült Ige Krisztus Jesust, videns Civitatem fleuit super illam. Emé a Mai Kent Evangyelium Krisztusá got tészen Felőlle, hogy Jerusalem Várossához közelitven édes Idvezitönk Látván a várost sirá azon. Ő Istени könyu fallatások! Ő irgalmas számnak folyjó vizei! Mitsoda Nyomoruságot akarток ell Borittani, Ő Fájdalom Leánnyi, mitsoda Sárral akarток kenni, Ő Keresetnek avvi, mitsoda Kerelmesnek akarток Tizelni, Ő Szépségnek Csepegé si mitsoda Kátyu Fölöt akarток ünteni, Ő Bánatos Kivnek Fel emelkedett Fellegei, mitsoda Fergetegel akarток Jelenteni, Ő Bünga gyök mitsoda Rabot akarток meg váltani, Ő Nema Nyelvek mitt akarток mondani,

Meg felel ezekre a Kerdezekre Tobiás Lobner, es okát adgya a Szüs Urunk Sirásának, Mondván: Christus Dominus quatervis vicibus flevit, flevit in Infantia, et Sic erant Lachrymæ Naturæ, flevit in repulsatione et Sic erant Lachrymæ amoris, flevit in Cruce, et Sic erant Lachrymæ Satisfactionis, flevit Sodie, et Sic erant Lachrymæ Commiserationis. Krisztus Urunk negyszer Sirt életében, kisded korában, és ezek a Jeremiásnak, Lazárnak Fel támadtásakor, és ezek a szeretetnek, Sira a keresztfán, és ezek az elég tételnek, Sira. Mas ezek a meg intésnek könyvei valának. Meg tértetet vólna Minden Bizonnyal, Boldogságot is nyertetet vólna, Az Istentelen Jerusálem városra, Ha ezen utólsó intését Atyai Szeretetét, szent az Fiján Le Szállitó könyu Szállatását Krisztus Urunknak Be vette vólna, De Mivel meg vetette, Ugy ell pusztula, hogy csak egy kövön se maradgyon meg nem maradóna, az egész Zsidó Nemzet, Ső is a Kövön meg nem maradóna, az egész Zsidó Nemzet,

Jövőre vapsal

Jövel vassal Kezyü Gondjaival Ki irtatva. Mái napiglan is
Sok Bünös Lelheknek, ömeö Társad, és ered örök veszedelme,
Hogy a Kép intéseket, Be nem Fogadgyák, Holott az ilyenek, a
Kik Bennünket Fogyathozásinkról meg intnek igaz Jó Barátink,
Ellenben pedig máskor ambár Jó akarónknak mondgyák is Magu
kat, nem Kell mindgyárt Ellent adnunk, Mert Nagy Különbözés
vagyon, Az álnok Jsalárd Kép mutató, és az igaz meg Titt való
ságos Jó akarónk, Jó Barátunk között, és vagyon azért, Kiz mon
dásban vették a Régiek: Fide, sed Cui vide. Mely magyarul annyit
tészen, Hitelt adhatsz vagyan, De meg Látd Kinek.

Vallyon Tehát Kogy ismérhettyük meg, Ki Légyen Kép mutató,
Ki pedigben minket Keresztö igaz Barátunk, Erre a Kérdésre, en is
Csak Sámson azt felelem, és azt mondom, Hogy a Ki mindenkor, Lépes
Méjes, Hízelkedö Beszédivel Bennünket mindenben Ditsir, és Magas
Kal, Sóha pedig gyarló Fogyathozásinkot, Hogy magunkot meg Job
bíthassuk, Ki nem nyilatkoztattya, Az ilyjen mü nékünk nem Jó
akarónk, nem igaz Barátunk. Ez elsö. Ellenben pedig a Ki
Bennünket, és a mü Jó erkölcsü Tselekedetinket, a miben illik
Ditsiri vagyan, De egyszers mind Fogyathozásinkot is Szeretes Fel
Dészel Különös intészel értésünkre adgya, az ilyjen ne is Kéne
Kedgyünk Benne igaz Jó akarónk Kitelés Barátunk. Ez Má
sodik Része Beszédemnek, Halgassátok Fügyelmetességgel, el végem.

Biblia Könyvének Ozen Saladik Részében irva vagyon Hogy Sá
mson ízben Csalta meg Sámson Dalilát, Igazat neki nem mondván,
mindön az ellenkezö Filistéusok ingerlésekből Tölle tudakozná,
Hogy miben volna az ö Nagy ereje, meg győzhetetlensége Fely
Kepterére. Elsöben vagy mond Sámson, Ha enyhöt Szinalt Két Kö
téllel. Másodszor: Ha új Kötelekkel, melyek Sóha Munkában nem voltak,
meg Kötöttetem. Harmadszor: Ha a Fejemnek Két Fajtát, a
nyüvst Fonallal egybe Tekered, és ezekkel Kornyül Kötöttetnél

Kezed

Kezed a Földbe Verned erötlen Lészek, minden erömtöl meg fosztatom.
De mivel mind ezek Fajzontalanok voltak, mind a fogodzját
a Filistéusok Kötéseit Sámson ell Raggatta, Rafta Nagyon meg
Boszonkodván Dalila, e Képpen Sámsonnak az ö Csalárdságát
Sámis Szivének Titkolásáért Kemeire Tanyá Mondván: quo
modo dicis quod amas me, Cum animus tuus non Sit mecum
per tres vices mentitus es mihi, et noluisti dicere in quo Sit Magna
tua fortitudo tua. Mi Képpen mondod Kogy Szeress engem, Holott
a Szived nints velem, Három izben Hazudtál nékem, és nem akar
tad meg mondani miben Légyen a te Nagy eröd. Judic. 16. v. 15.

Imé Kedves Halgatóim: Dalila ebböl Sokra Ki fundamentumát vette
Kedvének, Hogy Sámson nem igaz Szerelöje, mivel néki nem
akarta Ki jelenteni az igazságot, valóban nints is Külömben,
és en is azt mondom, Hogy nem igaz Barátod az te néked,
a Ki szemedben Ki nem mondgya az igazságot a te Sok rend
béli Fogyathozásidot, Kogy magadot meg Jobbíthassad, Ki nem
nyilatkoztattya, meg nem mondgya elötted, Söt a mi több
Ha Feslett gonosz életet élsz is, minden Tselekedetidtöl ditsiri
magát alyja, Hagyjad végtelen ezt az igazságot a melyjet most mon
dok Jobban meg próbálhassam, Világosabban értésedre adhassam
vegyünk elö egy Könnyü Fajzontalságot, Vagyon példának okáért
Fazadnál, a Te Fiatskád mellett egy praeptor, a Ki magát elég
nyalkán, és Büszkén tudgya tisztelni, De Kevés vagyon a Fele eg
várban, mert is Sok Kárig Tanult, Fajzontalan Sót a Feje, és
Ugyan azért az ifiak Kázában, Kolott occupatióban, a Kibát, és
gantsot által, nem Látya, el is Falgatya. De azonban az által
Lan Kegény gyermekskéket, Sól meg veri veszszöi, Ugy Kogy gya
korta Könyves Kemmel, Szíva, Kiva Fernek vissza a Kállásra.
Edes Annyokinak Keservesen panaszolkodnak, melynek okát Ha meg
tudod mitt mondasz: Nem de nem arte, Hó Só Berzeg nem prae ceptor ez,

Kát Kogy

Irás: hogy a kenyeret vetsegeti, és apostalomnál tartom, De vallyon
miért nem só, Hiszem Lám eleg erös, kemeny, Derek, Nagy fiú Bajusz
ros Legény, só kegyulában, Tenyilekben tartsattya Jóakaródat,
Azért ugy mond nem jó, mivel a gyermekeknek occupatiójában
a Jogyathozásokról által nem láttya, avagy sa láttya, még is ell
Salgattya, ökrét meg nem inti, nem igazgattya, Nagy fiú Legény
vagyan, De egyhers mind, Nagy okomba tsike.

Már itten, a mint a közönseges Példa beszedben mondgyak:
A Haristot a maga nyelvén kápa sárásán kóstálják meg sogni,
& Concessus, a magyar kápás vallása szerint, Azt vetem ellened
kedves Holgatóm: Hogy te nem jó praeceptornak tartod azt, a ki a te
gyermekeidnek Jogyathozásit ell Salgattya. Tesát Hasznos kép
pen, Nem só szakácsnak tartanád azt is, a ki a só Jogyathozá
sit, gonosz tselekedeidet, elötted ell Salgattya, Néked Bátor
ságos só intésel tudtodra nem adgya.

Nem só Halaus az, a ki tégedet a Tévelygö útról, só uta
nem igazit, Tesát Nem só akaródnak is, a ki tégedet Sóba meg
nem fóltt, midön Láttya Jogy, mint edgy Jabotlan ló, az
Isten parantsolatinak ösvenyin kivül nyargalsz. Nem só orvos
Doctor az, a ki a Betegnek az ártalmas ételeket meg nem tiltya.
Tesát nem jó Barátod az is, a ki lelki Salálos nyavalyádon
tapasztalván, tégedet a te gonosz vagyodásidról, gonosz Szok
sidról, mikor Leselne, és igen könnyen sorza Tselne, edgy
kis tsendes intésel meg nem fedd, és int.

Edgy fiuval nem jó Tükör az, a mely ábrázatodon Lévö
fennyes Mosdshot, Tintás avagy mosdshos, kormos makulát
meg Nem mutattya, Tesát a Nem só Barátod, a ki gyarlo Jogyá
hozásidot, melyeket te talám Nem Látsz, épsze Nem vetsetsz ma
gadban, ki Nem nyilatkoztattya. Tartozik pedig ki ki az ö

Felebaráttyát

Felebaráttyát alkalmatos időben só uta vezetni, és Jogy feleba
ráttyának, a Krisztus Jesus Szája szent vérével meg váltatot
egyetlen egy Lelke örökké ell ne vesszen az ö gonosz, és Isten
telen tselekedetiről meg inteni, mert irva vagyon: Mandavit Deus
unicuique de proximo suo. Az Isten parantsolatot adott, kinek
kinek, az ö Felebaráttya Felöl.

Os innét vagyon Hogy a Házi Gazda Köteles az ö tseleiedeit
Uronyu háromkodásiról, Részegségekről, Irra való röstségekről
Tesslett életekről meg feddeni, és sa magokat meg nem jóllittyák
Jol meg is sogni, szapatni. Tartoznak a Szeknek, Vas Megyéknek
és Városoknak Tiszti, a gonosz tetteket, nem tsak szóval, sanem Lapát
tal is meg inteni, sobbitani. Isten ugyan a mint sallom, ellenkező
Dolgok Folynak, Mert ezen Helységnek elöl járói Tiszti, a Három
Kodokot, Tolvajokat, Fajtalan éjjeli Barglyokot, paráznákot vesztegetö
Verlergö Tárzasáig Kontó katzér mej Lovakot, Nem igen intik,
Büntetik. Ert Kofával tselekszik, Jogy az Istennek Baintásai melyre
Kötelesek Jogy Nem gátolyják, a gonosz tettök ellen Nem Szavezólnak.
Mert azt parantsolya Isten Salamon által: Tene disciplinam, ne dimit prov. 4.
Eas eam, Custodi illam, quia ipsa est vita tua. Tartsd meg a Fegyel v. 13.
met, ell ne ereszd azt, mert az a te életed. Szent Pál Apostol is azt
Irja: Peccantes Coram omnibus argue, ut et Caeteri timorem habeant, Legyen.
A Vétkezöket Mindenek elött Fedd meg, Jogy egyebeknek is Felelmek
Kötelesek Havább a Gazda Asszony is az ö Kórgallóit a Kathérkodás
tól, az ifiakkal való Suttogó külömös társalkodásiról, s. Imádságok
ell Mulatásiról meg inteni Gorgalni.

Tartoznak a Szülö Atyák, és Anyák, az ö Gyermekeket, intésel, Fed
désel, a Kofától ell sogni, Imádságra Istent Félelemre, Öregek meg
Betsülésére, Angyali tiszteségre, tsendes alázatosságra Unszol
ni Fanittani sokrálni, Mert a kik ugy Nem tselekszenek

azokhoz illik

Jan. 5. v. 8.

azokhoz illik Szent Pál Apostolnak amra Mondása: Si quis autem suorum, et Maxime Domesticorum Curam non habet fidem Negavit et est infideli deterior. 1. Tim. 5. v. 8.

En Hogy Beszédem szelyja mellett Maradgyak szak arr mondom, Hogy az olyjan ember, a ki Felebarátyát Fogyatkozásiról meg nem inti, Nem igaz Barátya. Ugyan is Nem mondanád igaz Barátnak, a ki meg Nem intene midőn a Szájad ki gyuladvan tüzet vet. Vagy Gyermeked a Kútba esett, a Farkas az Istállóba Bément, Az az, Azt akarom Mondani, a ki meg nem int, meg nem Fedd, midőn Venus tüzével Langall a Szájad, Lelked a pokolbéli Veszedelemnek verméken esik, Kosh társokkal, Lelki Farkasokkal Forgódol, vallyon Nem hiússágosse Hogy, a ki az ilyenekben Vétkes a Felebaráti Szeretetnek Hiteletsége Szerént meg intessék?

Mind azon által ezzel Nem gondolnak, a Hizelkedő, kép Mutató Só akarónk, a kik a Kosh Szeleskedéseket is, Hogy kedvünkből ki Ne essenek Dicsérik Magaspályják. Ha Fösvény, vagy Mázsen kapó ösmérős, Takarékos Gazdának. Ha Háromkodó, Jeles Vitéz, Katonás embernek Nevezik, Ha Kéjeges, Bérek Régi Magyarnak, Ha Fajtalan prostos Beszédü, Udvari Nyájas Kéfás embernek állityák. Egy Szóval Nints az az, égbe kiáltó gonoszság, Melyjet ők Bennünk Ne dicsérnének. Vallyon pedig jó akarónk ezek, Ah Semmi képpen Nem, Mivel igazat Soha Semmi képpen Nem Szólnának, Az Igazság ki mondó, Hogy atkozásinkról meg intő, az igaz jó akarónk, igaz jó Barátunk.

Joan. 18. v. 7.

De Jaj Szerentsétlen Világ; Most a ki igazat szól, Be Törik a Feje, Legelsőben is Krisztus Urunk Papaspálra ezte, a ki magáról mondotta: Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati. En arra Születettem, és a végre jöttem e Világra, Hogy Bizonyságot tegyek az Igazságról. Os Ugyan azért mivel Krisz Urunk igazat

Igazat mondott, Mint valamely gonosh tévő Latot, meg fogattaték, Halálra Sententziáztaték, Fel Feszitetek. Szent János is meg mond vain Herodesnek: Non Licet tibi habere uxorem fratris tui. Nem szabad Marci. 8. v. 18.
Vállad Farkasod, a te Atyád Fia Feleségét, Ezen igaz Mondásáért
Fejét Veszette, Es Ugyan a Régi Tsőr Mondás Szerént: Meg Sölt Mátyás
Király ell tölt az Igazság; Mondgy igazat, és Be Törik Fejed.

Az igaz Barátságnak Nyilvan való Tapasztalására a jó Tükör,
Es Leg Hiteltebb Mutatsok, Kendetlenül álló Faj Hálat is ki mutat, a
Mint Magában vagyon, Ugy a mü igaz Barátunk is Semmit olyjast
a mi, a mü erköltsünknek Jobbitására Szolgálhat ell Nem titkolhya,
Kép módyal, Nem Hazugsággal, Gyanusságból, vagy más ellenvaló
Ürügységből, elénkbe Hakja, ki nyilatkoztattya.
De valamint Sok Féle egy Mástól meg Tsalhatott Barátink vannak,
s Tanáltatnak. A Többi között Három Féle Nevezetes Tükör vagyon.
Egyik Hagyóra mutattya a Jobbot, Mint Sem Magában Légyen az
Embernek Feje, Ha Bele tekint akkora mint egy Tsőbör, az orra
Mint az öt ujja. Illyenek a mü Tizelkedő jó Barátink, a kik
minden Tselekedetinket dicsérik Magaspályják, még Sa Istenellen
valók is, Tsúnyos Tselekedeteknek Mondgyák. Illyen tükör avagy
üveg: az Oculár, vagy is Tapra Nem, A mely még az apro Betüket
is Nagyoknak Lenni Tudgya. Más Tükör is vagyon, Mely
az Embernek Fejét, Mint Sa a Levegő égben Függne Magából ki Fa
Hittya, és mint egy Czégéri tsinál az Emberből. Illyenek az olyjan
Barátink, kik Hittyák, s Papaspályják, Ugyan Bennünk a Fogyatko
Zásokat, De azokat Nékünk Nem Mondgyák, Más okoknak ki Beszéllik, minket
Meg Nem intnek, Hanem inkább, Hirünkben Nevünkben Nagyon
Ártnak, Meg Hágalmaznak, az illyenek is Nem igaz Barátink.
Utólyjára vagyon Sinnva közönséges tükör is, a Melyjel a Tajzak
Szokhatnak elni, és az illyen tükörök Ugy mutattyák az Embernek ábrázattyát

igazat

s egész Termetét

s egész Tekintetét valamint magában vagyon, és azért Betsü
letben is tartalmak, kivált képpen a Tejér népekről, melyre nézve
ki ki magának edgyet igekezik tartani, és azal néha Feledés
is el tanátskozik, meg kéredi tőlle vallyon nintsene Rendelé
nül a Teje, Nem Mosolkose ábrázattya, nem pipkose orra, Teme
fémöldöke, ilyjen tükörök a mü Jó, és igaz, Siv kedves Barátink,
a kik nékünk meg mutattyák, Hogy mü mitsodások vagyunk,
és ilyeneket kell nékünk keresnünk, Betsületben tartanunk, és
vélleh Ugy Bánnunk, mint a Tükörrel, a melyet kegre függesz
tünk Betsületben tartunk.

Kép példát Hogy ebben nékünk, a mint Plutárchus irja, a Marce
Deniai Filep király, a ki midőn Thronusban ülne, a Rubája Fel
Tárodott vala ell annyira, Hogy Mezitelen Teste ki látszanék,
melyről meg inté őtet edgy Talalra Sententziázatott Rab, kinek azon
nal meg engedte életét mondván: Hunc dimitte Liberum, Misi amicus est.
Egy Baksis ell Hadadon, Mert ez nékem jó Barátom, Mivel meg in
engem Siketlenségemről, és Bezeg Ha most is, a mü igaz mondó
jó Barátink, ily Nagy Tála adásal, tiszteletel tiszteltenének, való
ban sokkal többen volnának, Hamarébb is magokról meg Jóbittá
nák, De mivel üldözetnek, ellenségünknek Lenni tartanak, a jó
Hasznos intést, Télbe Hajtyák.

Svetónius irja: Hogy Roma városában, Musa Nevü Zsidó
Doctor, Midőn Augustus Tsászárnak, terde Halálsál meg gyógy
Hotta, az ő Tiszteletére, edgy Oltalpot tsináltatott. De minek után
ra Mászokon, a Lebekel Bevetésekkel vagdalta, a vad Sust mesélni
kezdette, és Hogy a Seb tovább ne terjedgyen, tüzes vassal égette, per
selte, meg kövezték őtet, és a Testét Ló farkon Husztolták.

Majd Hasonlók nem, igy történek Franczia országban is edgy Teles Nevü

Isten igéjét Hirdető Concionátorral, A ki midőn a Tisztátlan Tselek
edetekről, Az Istennek Kegyelméről Predikállott, minden ember Hitsü
és Szerette őtet, De mivel mint a Doctornak Lehetetlen minden nya
valyát, édes Hulapével, kedves Italokkal meg gyogyittani, néha
Tiszerü Torokrot is Be kellett adni. Ugy Nem Lehet a Concionátor
nak is mindenkor édes Beszédekkel Hollani, az Embereknek Fülét
Tsiklandoztatni. Kerde tehat ő is annak utánna, Az Aszonyoknak
Hevélységekről, Botránkoztató Tzifraságokról, Tsak nem Félig melyjekel
Fel Fedezett Mezitelenségekről, Rendetlen Magok Viseléséről, Affer
Hainak Részegségekről, Hajtalan életekről, a Tsöcsköszás Tsúfja
Zás által való, Temerdek sok pénzek Veszte getéséről, Más-egyébb
Tsüjöttök Forgó Tzégéres Vélhekről Hollani. Nő már akkor ki ön tötte
a Levet, gyülölni gyalázni Beszélenileni kezdették őtet, az egész
Városban, Ugy Hogy inkeni annal Kenszerittetett ell menni, az
Igaz Mondásért, ki is méltán Mondhatta Szent pál Apostollal, Gal. 4;
Inimicus vobis factus Sum, Verum dicens. Ellenségtek Lettem, igazat v. 16.
mondván nékiek.

En Ugyan Senkit igaz Mondásommal, meg Nem akarok Sérteni, de
Ha Kéndékomon kivül, valaki meg Sértődik, Magára Vesse,
nékem Kötelességem Szerint ki kell mondanom az igazságot, mert
az Isten parantsolja: Clama ne Cesses, quasi tuba exalta vocem Isa. 5.
tuam, et annuntia populo meo Scelera eorum. Kiálts meg ne v. 1.
Hünnyel, mint a Trombita emelt Fel Hangodot, és Hirdesd az én
Népemnek az ő vétkeit.

Igen is azt mondgya, talám itt valaki, a Predikáló Lelki
Atyáról fő kivel Fel kell Vennünk, az Intést, De Hogy más valaki
rajtam uralkodgyék, s parantsolgyon, Nints réá Hüksségem

Bé nőtt az én Fejem Lagyadgya, tudók én magamnak Fanátsok adni. Ugy de ha valaki jó summa penzt adna néked, Ha Zsidó, Török, vagy Tatár volna is Örömest el vennéd tőlle. Tehát a tó interest is, örömest fogadgyad. Más azt mondgya: ki ki Seperjen a maga Sáza előtt, Az én erkölcsömben ne turkálgyon. Ugy De ha valaki tó kedvéből, a te Sázad előtt is meg Seperné az utat, nem kellene azért Boszonkodnod, Sanem inkább meg kö szönnöd. Más Azt mondgya: ki ki maga kemébül kedgye ki előbb a gerendát, Az után pipkálgya a máséból a szálkát. Ugy de ha a te kemedbe esett gaz valaki ki vesi, rajta nen kell Boszonkodnod. Ha a Tükör téged ősz Fejűnek, Ránczos Otzájúnak, Feketé ábrázatunak mutat, Azért Lábbal egybe nem tapodod, mivel magad olyjan vagy. Tehát ne Saragugyál akkor is, midőn valaki fogyatkozásidot néked a végre ki jelenti, Sogy magadot meg Jobbitsad.

Végtére ki Sorrúlok Fordul Beszédem, a kik Más Sokat meg intettek, és Tőllök üldöztettek, Vigasztalyálok magatokat azzal: Sogy Beati qui persecutionem patiuntur propter Justitiam. Boldogok a kik az Igasságért üldöztetnek. Ez után is intlek meg a Sok gonosz tevőkét, Az Isten Sog Keresni Bennetteket, és jutalmul adgya ki nektek az örök Boldogságot. Amen.

DOMINICA IX POST PENTE.

Luc. 19. v. 41.

Videns Civitatem, flevit super illam.
Látván a Várast, Sirá azon.
Sensus: qui miseriis aliorum, non miseretur l: sed gratulatur:l
Talis Fera est pessima, et non Homo.

Jóllá nem tetszett a Régi Stoicusoknak, és Pogány Böltseknek, az erös Férfiu Kemében a Sirás, a kiknek okoskodásá annyira fely ben Vadra Cicero, Hogy ép eszünek nem tartotta azt, a ki valamin meg Komorodván Sziánkozott: Mert ugy mondá, Valamint Fogy elfejse gesnek Fartyuk azt az Embert Testében, a kinek pulzusa egy aránt Jár, ugy Szaki az ép, és egeszséges eszü, a kinek elmeje meg nem tud változni, és ugyan erre Nézve, példa Beszédet kiáltottak Felölle Mon dván:
Si fractus illabatur orbis impavidum ferient ruinæ pectus. Ha
Kinién az egesz világ egyben romolvan reá dölne is az erös Hö re, minden Felelem nélkül Fantalma ell Boritaisa. Ennius Poeta kit Szent Hyeronimus Cicál Epist. 3. Azt Mondotta: Licet Lachrymas plebi, Regi Tenestè non Licet. A közönséges népnek Szabad Sirni, és Könyvezni, De a Királynak Belsülelessen, nem Szabad, és nem illik Sir ni Közönni, De Sirt Felett Sirásának is adni, Fogy Josef midön, nem akarvá magát meg ismertetni Attyafiaival Szeretetlen Kemélyt viselven, nem Tartoztatta ugyan Könyveit, De Be ment Belsö Kamarájába, és ott Sirt, s minek utánna Sirása ell mult, Kemeit meg törülvén, és meg mosván, Ugy Jött ki elejekbe.

Fogy Ezekiás Király Halván a prófétától, Fogy meg Kellene Halnia, Meg Komorodott, és Keservesen Sirt, De a Falkor Fordult Be, Fogy Sirá sát Senki ne Lássa, Mert ugyan is a Sirás tetelségtelenségét Jelenti annak a ki Sir, s Annyit Jelent, Fogy eleit nem veszi annak a Bunak, vagy

Királynak, a melyért Sír, mely a Királyok Sok fejedelmek Ser nem illik.
Mely Ha Ugy vagyon, Mit mondgyak én Te Felölled Edes Jesus
Mivel mentselek Sogy Keservesen Sírsz Jerusálem városán, a Te
Bőltseségedről, és ép eszedről, Csak a pogányok Kételkednek, Mert
Tudgyuk mü, Ki vagy, és Honnan Származtál, Tudgyuk mü, Hogy
a Mennyei Atyának örök Bőltsesége vagy, a Kinek Kebeléből Jöt
tél mü Közénk, Te általad értetnek a Bőltsek, Te vagy minden
elmének világosittója, Nem is Sogsalom tehetetlenségedre, Mint
Ha Te ezeit nem vehetnéd azon város Romlásának, Mert tudom én
azt, Sogy a Te Kabadságod nélkül Senkivel nem Bir az ellenség,
a Te akaratod nélkül nem esik a Földre egy Saj Hálunk is,
Mind azon által még is Könyvesz, és Sírsz a városon, Oh Hamis
ítéletü világ! Hazudott Benne a pogányok Bőltsesége, Nem vót
Bőltsesége Sanem ertelensége vakmerő ítéletében, Mikor a
Sírást tiltották, az erős Kivü embernek, Kérkedékenysége vót
ez, a Kevély, és az erős Kivü Pogányoknak, s emberi kevély
sége, vagy erőtlensége a Királyoknak Mikor a Mások Ká
ján való Sírást tilalmazták. Sírt a mü Edes meg váltónk,
Mert Jerusálem Kiáit, és Vesztedelmit Látta, Emberségét mü
Katta, Mert Mások on Kárakodott, Es azért Kent Fel a Romai
akkor irván, Gyalázza, és feddi azokat a Kemény Kivü Régi po
gányokat. Ugy mint: Repletos iniquitate, Malitia Sine affectione
abſq; fœdere, Sine Misericordia. a Kik tele voltanak minden Sa
Rom. 1.v.31. Sággal, Hamisággal, és gonoszsággal, a Kikben nem volt Sem
mi Kezet, Semmi Küvetség, Semmi Könyörületesség, Magok Iván
örvendeztek, Mások Kárán nem Komorkodtak. De a mü Edes
Job. 31.v.18. Meg váltónk, mondgatya ott, a Mitt Job Patriárka mondott volt,
Arva a Felől: Ab infantia Mecum Creuit Miseratio, de Utero Matris meæ.

eqrepsa est

egrepsa est mecum. Mióta emberségben öltöztem gyermekségem
től fogva, velem Nevekedett a Könyörületesség, és Az Anyám Mebé
ből együtt Jött Ki velem. Hanem abban külömbözik az ő Kána
Kodása, és Sirása a mienktől, Hogy ő azt Kánt Kárdekkal vala
Luc. 19. Ha Fel, De mü Kötelességünkből Sirunk: Flevit ut homo, sed ita ut
Lucas Burgensis flerum non invitus paterétur sed homine sibi imperaret. Ő Ugy Sírt
mint Ember, De Ugy Sogy nem Kénszerítve Kenvedne, Sanem Maga
parantsolvá a Természetének. A Honnan azt Sozom Ki, A Ki em
beri Kivét akarja mutatni, Ne Csak ne Könyörüljön, Mások
Jesti vagy Lelki Kárán, Hanem Ugyan Kánnya is. Mert Külön
ben nem emberségét, Hanem Fene vadságát Mutattya Ki, és
olyan a Ki nem eggyez Istene Kanyitásával, Melyet Ugy muta
Prov. tok meg Sogy Ki, Ki, meg tudgya válaszani az Embert a fene
vadtól az Emberi Kép alatt. Mely Feltett Szélemről még Közel
ben Kőllök Javára

Hogy Ha Kintén Mások okunk nem volna is, a Felebarátunk Kárán
és Romlásán való Kárakodásra, Csak az is elegendő okunk Lehetne,
Hogy a mü fejünk Kalauzunk, Királyunk, Sőt rövezittő Istenünk
Mind Kival, mind példás Szelekedettel erre Kanyitott, Mert Sa igaz
az: Regis ad exemplum totus componitur orbis. A Királynak pél
dájára Sajlik az egész világ, Kötelesek vagyunk mü arra, Sogy
Mások Kánnyunk. Mikor maga is Kánnya a Krisztus Jésus.
Királyja vólt Izraelnek Dávid, De gyilkos Királ, maga tulaj
don Királyi Székéből Ki hergettetett, Bujdosó Királyja Lett, s mind
azon által, Még is egész Birodalma alatt Lévő Népeknek öröme,
a Melyel örvendeztek Absolonnak ell vesztén annyéra meg változott,
Csak azért Sogy Busulásai Sabottak a Királynak, Sogy mint a
meg vert Sad, ell Kélyjedre Keserüséggel mennének eggyik

egyik Felé a Másik

2. Reg. 19. v. 1.

egyik Felé, a Másik Másik Felé; Nunciatum est quod Rex Lugeret, et Versa est Victoria in Luctum, in die illa omni populo, et declinavit populus in die illa ingredi Civitatem quemadmodo solet declinare populus versus, et fugiens de prælio. Hiré tevék pedig Izráelnek, hogy a Király siralmát, és keserges fiát, és a győzedelem kéfergésre fakada, azon nap az egész népnek, Mert meg hallá a nép az napon, hogy azt mondanák: Bánkodik a Király a Fián, és a nép, az napon orozva mene bé a városba, a mint ell szokott orozkodni, a meg tért, és ell futott nép a Harcz ról, úgy Busúlt a nép, Látván Dávid Király Busulását, s Sírását Busulyjunke mü felebarátunk Romlásán, a melyjen Busult, és Sírt Jésus.

Dev. 12. v. 21.

De talám azt mondgya valaki: Nem de nem a Szent Lélek szava ez: Non Contristabit Justum, quod quod ei accidevit. Nem komorittya meg az igazat, akár mi történnyék rajta, s hogy kell Jézust a Jó keresztynek komorkodni, Meg felel erre, és úgy mondgyaszava: A mi idevig való Sírás Mirgán történik, Nem komorittya meg az igazat, Mert e csak külsö történt állapot: Sicut accidens potest ad esse, vel ab esse Sine Subjecti Corruptione, ita possens pauperias, et tribulatio, viro Justo, ad est, vel ab est, per Ter Contristationem, et Conturbationem. Valamint a külsö történet Szerint való dolog nélkül, ell Lehet a meg állapodott valóság, úgy mint a Fejérség, vagy Feketeség nélkül, a Víz a melegség nélkül, úgy a Szegénység, vagy Nyomorusság, semmit nem változtat az igaz Emberben.

Hugo Cardinalis

De ha másnak nagy sírást, s Leg Jó képpen Lelki sírást látya, hogyan meg változik, Igazságát komorúságra fordittya, úgy ennek is mondga Szent Dávid a Bizonyságot: Tota die Contristatus ingrediebar: Ón úgy mond: I Egész nap komoran jártam, Nem kám ki

vetkezésért

vetkezésért, Sírt vallásért, Hanem Társnak társ Szatyjáért, Mert Szent Szerint komorkodott Vólna, Nem Külsötte vólna a szekrént Sipsza, De mivel arral nem gondolt, csak arra vigyázott ö, Hogy az Isten nek kedvéből ki ne essék. Miért Sírt pedig az Absolon Szalán, Meg Nagyazárra szent Agoston Doctor: Plus impius Absolon patrem Suum extinctus, quam rebellis assivit. Siratta ötet mert Szalával inkább meg keseritette, Az Istenten Absolon Atyját, mint párt ütésével. Mert sót Lelkét vgyan Sogy ültözöje volt Atyának, Az Isten népét meg haggatván, Az Atyának Birodalmát fegyverrel kezében, De inkább ültözte Tegyes Atyának, küzét Istenten segében történt Szalával.

S. Aug. L. 2. Cant. Sipt 2. Gaud. T. 7. C. 14.

Ö valóban emberi szivel biró szent Dávid; Méltán nevezteted Atyja Jézusnak, a ki ellenségének is szánta romlását, és lelki vészedelmét meg siratta. Nem kell annak l: ell sidgyetek:l kitsin dolognak lenni, a min meg komorodik az Angyalok Urgasága. Nem kell annak Székesnek lenni, a mi sirásra veszti a szentet, Könyvesztí az Istennek sz. Fiát, l: Valaki társaságra indult:l Szerelmes életével, Szalárdságával, Igazságtalanságával, Részegeskedésével, ültözöje az Istení, l: úgy mint Atyai:l küvének, s inkább koronggattya örök Szalával, mint életben való ültöd sével. Ne Szomorodgyek meg ezen az igaz Embernek szive, Jézusával, s ne Szomorodgyek meg ezen az igaz Embernek szive, Mely érti ennek sírát, érti Sirattyát a Krisztus Jésusnak.

Sirat szenvedett ama Sámbor Jóbás, mind ellenségétől a Fog sságokban, mind Attyafiaitól, sok piromgatásiban, De mind ezek ben nem komorodott meg, úgy mond az Irás, De mitsent egy idegen szekse godélynek Szálá szavait, vélvén Sogy Lopott Marha, s kövérkezendö képpen azért valakinek vélke, Az mindgyájt kára kodva kiálta: Videte ne furtum sit, reddite Dominis Suis, quia Non Liset nobis aut edese aliquid ex furtivo aut

Jób. 2. v. 21.

Contingere.

Láttátok Sogy

Láttátok hogy Lopott ne légyen, adgyátok vissza az ő urainak, mert nem szabad nékünk, sem ennünk, sem hozzá nyulnunk, a mi Lopott marha. Én Istenem! mely messze estt a mi Istünk a Jó birás fejétől. A mint ő Busult, Mostan azon tsudálkozunk, Nevetségnek tartyák, mint Három embernek tárát, s mint annak a Hi Lelkét vesztette, Sőt ha igazat kell mondanom, Leg utálatosabb gondolat az, Hogy az Isten meg Bántódott. Hozott: Nihil aliud tam molestum esse debet, quam Deum fabere offensum. Semminek nem kellene oly keservesen esni, mint hogy az Isten meg Bántodott, Mert nézza hintsen e világon ell kerülheted is a Büntetést, de kezében akadsz annak, a ki meg Bántottál, annak sutsk állló széke elejébe. a kinek raistad való tsúfondásával nem gondoltál.

Nem felejtsétem én ell azt, a mitt Fel legyeltetett a szent Lélek, Num. 25. v. 6. Ecce unus de filijs Israel, intravit coram fratribus suis ad scortum Madianitidem, vidente Moyse, et omni turba, qui flebant ante fores tabernaculi. Hogy az Israel fiai közül, Be mene egy Madiani szines tiltalan Asszonyos, Moysesnek, és a Seregnek láttára a kik sírnak vala a Sátorknak ajtaja előtt. Nem felejtsétem: Mondám: Hanem sajdalmas szivel gondolkodom azokra Felölle, Minémü gratziatyára Lésznek ez, Nemely kereszteny Lélek nek, kik gyakorta látván, avagy tudván gyermekeknek, és tselédeknek, s Szalmok alatt levőknek szabad tselekedeteket, nem hogy sírnának Busulnának Romlásokon, Hanem inkább nevet ve ditsekednek gonoszságokban, Nem felejtsétem én az ilyen gyil kos szíveket, Hanem kárhozva felejtsem őket, hogy a nép láttára meg ne Büntetésenek, a mint akkor azok Büntetettnek, a kik se Magok, se mások Lelki Romlásával nem gondoltak, Nem felejt sétem én ell szent Pálnak, keserves panaszát, a melyel panaszolt

kodott az ősze gyűlt Ephesum béliek felől maga tokkal bizo nyitván: Vos scitis qualiter vobiscum fuerim per omne tempus Act. 20. v. 19. Serviens Domino cum omni humilitate, et lachrymis, et tentatio nibus, quae mihi acciderunt ex insidijs Iudaeorum. Tü tudgya tok mi képpen voltam veletek minden időben, szolgálván az Urnak minden alázatossággal, könyu sallatással, és késéretek kel, melyek a Zsidóknak intselkedéseikből történtenek. Nem felejtsétem én azt ell, hanem azon tsudálkozom, Miért kellett könyu sallatással szolgálni szent Pálnak, Mi szomorította annyira meg? Azt tudom felölle, Hogy ő az előtt, se vastól, se tűztől, se ellségtől se hanyatlástól, se halálától, se más semmi inségtől nem tartott, s miért kellett tehát az Ephesumbéliekneki sírással szolgálni. A Zsidóknak intselkedésiért sírt ő, Mert gonoszságokat látván Lelki Romlásokon Bánkodott. A mint hogy ezt Chrameníus Magya rázza: Pali ebatur et pro peremtibus, et pro illis qui perdebantur. Sírt-in Bánkodott, és Busult szent Pál, Busult azokon a kik ell vesznek, Busult azokon is a kik ell veszendők valának. Amazokon Busult, Mert látta gonoszul történt vesztüket, Ezeken Busult, Mert vakmerő istenteleníségeket látván, következendő kárhozattyokot is által látta.

S. Mitt mondgyak én erre. Hanem azt hogy, Bátor gyermeknek gyúfra, ugyi fáklyákkal keresik azokot, a kik a tsalárd emberek bef tér sirassák, De ugyan, vagy tréfából, vagy talám senkit nem tanítanak. Hanem olyani eleget, a ki éjjel, és nappal abban fáradtsa magát, nyakaskodattsa ellmejét, Hogy ejtsétse meg felebarátyát. Eleget olyani, a ki mindenek tsalárdságát magáéva tenné sa lehetne, Hogy felebarátyát ell vesztsétse. semmivé tehetse. Ut emberi természetből ki vetkezett tsoguellen Ember. A szent vad, magához hasonló semmiknek nem árt, s te, hogy fársadot foltogatván, nem hánod ell veszteni. Bizonyára

igaz a mitt mondtál

prov. 12. v. 10.

Igaz a mit mondott Bölts Salamon Példa Beszédek könyvének 12. Részben: Novit Justus jumentorum suorum animas, Viscera autem impiorum Crudelia. Ismeri az igaz az ő Barmainak Lelkét, az Istentelenekneck pedig kivek kegyetlenek. Kegyetlenebbek az oroszlánynál, kegyetlenebbek a Tygriseknél, a Sárkányoknál. v. Mert ezek segítik egy mást, a veszedelmekben. Még a Serkésen is fel görrennek, Salvain edgyiknek kiállók Siköltásáit. De a gonosz Emberek, mindent vesteni igyekeznek, távol vannak attól, hogy Krus Urunk példájára rajta Kárakodnának.

De azt Mondgyák Sámsalamon: Hogy szánakozom én azt, a ki ellenem Kűt, tartozz Ha meg ejtett Kűl van, Az Isten verte Meg, Mert én ellenem vétett, Ott meg Keményedett Kjiri Ember, Nem Kivezittönk ellen vétette Jerusálem, ő még is Siratta Romlását, Kivel tettél te Annyi Kűt, Mint Krus Urunk Jerusálemmel, Mint Samuel, Saullal, a ki Királyságra Felkent, ő általa Urakodott, s még is Kenvedett Samuel prófétá. Saul Királytól. De mind azon által, Mikor meg értette Samuel prófétá

1. Reg. 15. v. 35.

Hogy meg Büntetteték Saul Király az Istentől, és oszszára el vetetik Tőle: Lugebat Samuel, Saulem quoniam Dominum pönitebat, quod Constituisset eum Regem. Kefergi vala Samuel prófétá, Saul Királyt, Meg Bánta az Ur Hogy Királyjá tette őtet. Égett Samuel ben a Kereset, és azért Kive meg melegedven, Kemein ki fordultak könyvei, a ki nőtt a Sátorral amit Bánta Sault, Sátorra Samuel Busult Kapta, De attól Kergyesen Busult, Irgalmason Bánta, a Mint Kent Bernárd Mondgya: Nem Bánt meg könyvecskéi

S. Bernardy fem. in festo S. Mariæ Mag.

ontó Bánakodása, Melyjek Sa nem Sapnálták is, De mind azon által Kergyelek Voltak, Hogy Kefergett Ezekiel próféta is, a ki Sal ván vesztedelmét a népnek, Mint Sa magán Kellett Volna

történni

történni, Ugy Siratta őtet: Heu! Heu! Heu Domine Deus Regone dispendes omnes reliquias Israel. Faj! Faj! Faj én uram Istenem, Hát ugy ell veszte minden maradékit Israelnek, Nota pedig inkább ürvendeztet Volna, a próféta, Mert se néki, se az Istennek nem engedtek, Hányszor Fenyegette őtet, Hányszor intette, Mind azokat Meg veted, őtet is üldözték, Mind azon által meg is Siratta, Mert ő tudta miniemü Károkat vallanak, Testekben, és Lelkekben.

Tanuly azért ma Kereszteny Lélek, Emberi Irgalmasságot és ne Szerezd az emberi ábrázat alatt Tene vadságodot, Hánynyad Felebarátodot, és Ha nem Segítséged, Leg alább Kiáltsál Vallásában, ne Boszonkodj, ne átkozd. v. Tanuly az Ember segyes Abrahámtól, a Kinek Képében az Isten példázta Urunk Hallyad mit Költ az ell Kárhozott Dus Gazdagnak: Fili recordare quia recepisti Bona in vita tua, Lazarus similiter mala. Fiam emlékezzél meg, Hogy életedben Jókat vettél, Lázár pedig gonoszakat. Ott Nagy Kegyetlenségből, Kármazott Kő, Fiam Emlékezzél meg: Hát ugye: Fiának kell mondani ellenségét: a ki kedvéért egy Falatot nem nyujtott. Nem Bánta Lázárt: Igen is, Ugy mond K. Atyánk, Nem Mondotta te emberetlen, és Istentelen, Te a ki annyit vétel Ember ellen, Most az Emberségét, Irgalmasságát, és Protzsánatot emlitted: Nem Kegyelmezel: Nem piruljsz: Ezeket nem Mondotta, Hanem azt, Fiam ell vetted Irgalmat, s mi végre Kelekezte ez Abrahám: Nem más végre Ugy mond, Ugyan K. Atyánk, Sanem Sogy: Animus dejectus non addas perturbationem, Satis est illi Cruciatus, el ne illius Calamitatibus insultemus. A Keferedett Lélecknek, ne Neveld Sáborusságát, elegendő néki az ő gyötrelme, Nyomorusságiban ne Boszontsuk, Hogy

Lukács 16. v. 15.

Hom. 2. de Lazaro

meg

Lássunk

Így Lesznünk Követői a Kínzatódó és Sírinkozó Jésusnak,
Így mutattyuk meg, Hogy emberi Szivel, és nem Fene vad
Természettel Birunk, az Emberi orczája, és ábrázat Alatt.
Amen.

DOMINICA IX. POST PENTE.

Luc. 19. v. 41.

Videns Civitatem, flevit super illam.
Látván a várast, sira azon.

Sensus: Christianorum Peccata, ob malum ipsorum Exemplum, sunt Gravissima, quam Paganorum, iisdemq; gravissimum, á Deo Pœnam promerentur Christiani.

Midőn valaki halyja a mai szent Evangyéliumot olvastatni, és abban fel vett igeket mondatni: Videns Civitatem flevit super illam. Látván a várast sira azon, méltán tsudálkozhatik, és kérdésben tehetí. Miért sírt légyen, krisztus urunk, tsak Jeruzsálem városan, s miért nem a több városokon is? Nem de nem több városok is, vesztének, s pokra tulávak ell Jeruzsálemen kívül. Imé Babilont ell pusztították, a Perzsák, Jerikot az Izraelitak, Trojat a Görögök, s ezeken kívül nem de nem száma nélkül való városok, és tartományok, némelyjek éhségek, mások fegyverek, és tudakozások által, némelyjek mirigy tálál által, mások, sülyedések által estek, vegeket, mint Sodoma, Gomora, Adama, Sebóin és Pentapolis városa, s még is egyet sem siratok meg, a szánakodó Irgalmas Krisztus, hanem tsak ezt az egy Jeruzsálem várossát. Mi lehet ennek az oka, hallyjátok meg mondom kedves Hallgatóim: Azért siratta krisztus urunk egyedül tsak Jeruzsálem várossát, mert tsak Jeruzsálem, és annak tartományja vala egyedül igaz hitben. Ebben a városban tiszteltetett, és imádtatott az igaz Isten, a több városok pedig, mind idegen istent imádtak, s tiszteltek.

Hom. 37. in Matt.

Ide ére kell venni, kedves Hallgatóim: Ugy mond Bölts origenes; hogy mi keresztényekül vagyunk az a Jeruzsálem: az az: istent látók: úgy mint a kik az igaz hit által mélyjel meg világositattunk, láttyuk az istent. Valamint azért Jeruzsálem városának pusztulása, a keresztény lelkeknek veszedelmét, és romlását jelentette, úgy azon való szánakodásával, nem egyebet akart krisztus jelentni, hanem a mi lelkünken való szánakodását, mely örök veszedelemben forog: Hæc Civitas autem Mystice figurat animam. Ezen a Jeruzsálem városan titkos értelemben, a lélek értetik. Nos etiam lumus Jerusalem, quæ defletur, non defleti Civitatem terrenam solum, sed principia liter animam, non ruinam Lapidum, sed virtutum. Mi vagyunk ez a Jeruzsálem városa, mely siratatik, nem tsak a földi várast siratja krisztus, hanem leg fő képpen a lelket, nem a köveket, hanem a tekélletes ősságoknak romlását.

S. Bernard Serm. De Dignit. Animæ.

De miért sírt légyen krisztus a mi lelkünken? Meg felel az említett

S. Bernárd: ysírt Christus

Christus qui a Cum-Passio ejus Sufficeret redemptioni omnium, pro
Fuit in Redemptionem Fautorum. Sőt a Krisztus, mert mivel Fogy az ő
Szenvedése, mindeneknek váltságára elég volt, csak kevésnek Sajnált üvetségére
Kivő est Sor, quod tam facile peccant Homines. Ni az oka, Fogy ily Sanyor
Homlok, robanván a vétekre, érdemetlenné téfik magok Lelkekre, krisztus
Váltságunkért tett érdemit. Közönségesen meg Feledven erre az irás tudó
Böltsek azt mondgyák: Nem egyéb ennek az oka, Sanem az Emberek magok
utólsó végek tzélyjok, és kötelefségeknek meg nem gondolása Fontolása.
Vagyone-Sebát olyan kereftény Lélek közöttünk, ki az igaz Hit Titkai
nak ismeretsége után, az igaz Anyaszent egy Sáz Tudományainak, Be
vetele után, olyi Draga Szentségekből való Részesülés után, Vakmerő
képpen vétkezven Romlásra, és Kárhozásra indul. Ha vagyon. Ezt sok
kal méltóbb meg Siratni, Mint akár mely Pogánynak, és Hitetlennek
Lelkét. Vallyon miért kereftény Lelkek. Azért. Mert a mely vétket
a kereftény ember tselekszik, sokkal nagyobb, és sulyosabb akár mely
Pogánynak, és Hitetlennek vétkénél Büneinél.

Innen azért, meg mutatom e Felen való óraban, mondando Beszédem
ben; Hogy a mostani kereftények Bünei, sulyosabbak, mint a Pogányoké
Propositio. s nagyobb Gonoszságot foglalnak magokban, és következendő képpen,
Nagyobb Büntetést is érdemelnek, mely Fel tett tzelomtől mig Bövei
ben fzollok, Figyelmetes Sallgatásal Legyetek ell végzem.

Ugy vélem, Hogy tudgyátok, a Szent Irásból Halottátok, Hogy miben
Josef Patriarka Egyptusban, a Putifsár Sajával Laknek, történek,
vélle, Hogy ékes termetiért, és szemelyének Szép ábrázattyáért, reá vet
vén szemeit az ő Asszonya, Annyira még szerete, a tisztaság szerető ifiat.
Gen. 39. v. 10. Hogy Per singulos dies molesta esset adolescenti. Minden nap alkal
matlankodnek az ifiun, Hogy undok tetti kivánságának eleget tenne.
Mind azon által annyira nem mehete, Fertelmes igyekezetével, Fogy meg
győzhesse Josefet, sőt ellenben ő győzé meg vefzedelmes kesértetit.

Ott Leg erősebb Bajnoknál, kemenyebb ifiu, mond meg nékünk, mi
némü erövel, Fegyverrel oltalmaztad meg magadot, Hogy a Fertel
mes Bujaságnak, kész alkalmatosságával, meg ütközvel Ugyan:
De 1: a mi Salatlan Volog az ifiakban: I meg nem győzetetnél, Hires
vala Ifiatta Dávidnak erőssége, melyjel az oroszlányokot, medvéket, Fene
vadakot, és Goliátot meg győzni, semminek dlittya vala, De miben

kóros Férfiu voltra, egy Asszony álattol meg győzetteték, és rútul meg
esék, te néked Pedig nem Leven olyan erőd, Fogy Oroszlányokot, Med
véket Goliátot győznél, mivel győzedelmeskedtél, oly Satalmas ütkö
zetben, Mitsoda Mesterséggel viaskodtál meg a minden Fegyveres
ellenségnél Satalmasabb tizelkedésit, a Putifsár Felességének, Halyjá
tok felélet Selyjet azon szavait melyjekkel meg győzte: Ecce Dominus Gen. 39.
meus omnibus mihi traditis ignorat quid Sabet in domo Sua, nec v. 8.
quicquam est, quod non in mea sit potestate, vel non tradiderit
mihi praeter te, quia Uxor ejus es. Imé az én Uram minden eket kezem
ben adván, nem tudgya mi vagyon Sázában, és semmi oly nintsen,
a mi Satalmamban ne Legyen, avagy a mitt nékem nem adott Legyen
te kivüled, ki az ő Felesége vagy: Quomodo ergo possum Fac mihi V. 9.
facere: et peccare in Deum meum. Hogy tselekedjem azért e gonosz
ságot, és Fogy vétkezzem, az én Istenem ellen, Távol Legyen én töllem,
Hogy oly nagy Gala adatlansággal, Bántsam meg azt, a kinek
Annyi jó tetemenyiért minden Gala adafsal köteles vagyok, Annál is
inkább, távol Legyen én töllem, Fogy azt a velem jó tévő Istent, Gala
adatlansággal, magamra gerjefszem, ki még az idegen Földön, és
Barbarus emberek között is oly jó gondomot viselt: Hogy Urasággal Be
esülettel, és minden Soknak Bövölködésével Be töltene. Imé kedves Hallgatai
Nivel győzedelmeskedék, a Gondra ingerlő, és erőltető alkalmatosságon,
Jwöni illik: a vélle való jó Tetemenyeknek emlékezetével.

Kereftény Lélek meg gondolvan és minden kereftény embernek
Lelki állapottyát, és Bóldogságát, melyjel ötöt az Isten szerencséltette,
maga Házában, az igaz Anya Szent egy Sázban, sokkal méltóbban
mondhatom, minden kereftény Lélek képében: Ecce Dominus meus
omnibus mihi traditis ignorat. ꝛc. -- Práter te. Te kivülled: Az az
a vétken kivül, melyre nem Szabadított, Mert nintsen se Mennyen, se
Földön, oly Draga Kintse Istennek, melyjet ne Sőlene vélle, Szerencsél
tette Isten, a kerefténységet, olyjas jó Tetemenyekkel: Hogy Nőha
végetetlen Bőkossége, végetetlen Satalmassága, mind azon által,
se Bőkossége több, és nagyobb jó Tetemenyeket ki nem gondolhatot,
se Satalmassága nem Cselekedetet azoknál, a miket végetetlen Sze
retetéből, és Jóságából Cselekedett. Gondolhatot, Cselekedhetett, avagy
adhatotte nagyobb Sót annál, Hogy a meg tapodni való Sárnak,

anyagából alkotott emberbe, maga drága képét, Talhatatlan Lel
két Lehelte, és Hasonlatosságát rajzolta; Ugy annyera: Hogy Paulo
minus ab Angelis Gloria et honore Coronavit eos. csak kevéssel Hagy
ná alább való állapotban a meg Bitsülte Szent Angyalokná'l. De ez a jo
Tétemény, közös a Poganyokkal is. Gondolhatotte, vagy adhatotte ma
gyobb jót annál, Hogy önön magát nékie adta, Országát és Mennyei Bol
Hogságát, végetetlen Bitsüségét, öröktől Fogva néki készitette. De ez is
közönséges a Poganyokkal. Gondolhatot, adhatot, vagy Cselekedhetette
Nagyobb jót annál, Hogy a végetetlen Felségü, Méltóságu Isten Fia
emberi gyarló természetet vegyen magára, még pedig azt is Ugy; Hogy
nem Szenvedhetetlen, hanem Szenvedés alá vetetve Leven, az Emberi go
rogságnak elég tételt magáért Valaszon, Harmintz Három esztendőkig
tartó munka és Faratság után: Ebség, Szomjuság, és Böjtölés után:
Kegyetlen ostorozás, és tüvissel való koronázás után, ki magyarázha
tatlan temerdek gyötrelmek, és Csufságok után, Utolyjára a minél
gyalázatosabb Halált találhatot e világon olyjant Szenvedjen, és az
által Valtsa meg az embert. De ez is közös a Poganyokkal. Ki mond
hatatlan jó tétemény Lett volna, csak az is, ha mind ezekkel, alázatos
és Sokszoros könyörgésére, Szerencséltette volna; Annál Nagyobb Hogy ké
rés nélkül, önön magától tselekedte. Meg is. Meg Nagyobb az: Hogy ma
ga az Isten, az Embereknek mint egy könyörgeni, és utánna járni látta
tik, Hogy vélle való jó tétemennyét accentálja Be vegye. De már azt nyelv
ki nem mondhattya, Sőt elme sem foghattya meg, Hogy azokért kész akarna
gyalázatoson meg halni, vért ontani nem sajnálta, kiket tud, és által lát:
Hogy oly Drága Vérét, és végetetlen érdemü halálát, kevesebre Betsül
nék mint a semmit.

De ezeken kivül, sok jó tétemenyekkel áldotta, és szerencséltette
Isten a kereszténeket, melyjeket nem korlátt a Hitetlenekkel, és Poganyok
kal. Sőt az ember nyilvábban nem tudgya, a maga szerencséjét, és Bol
Hogságát Betsülni, mint azzal ellenkező nyomorúságnak meg gondolásától.
Innen vagyon, Hogy az egészséges, az ell nyomorodot beteget nézve, a Habad
ember a Rabra nézve, a jo szemü, a világtalanra nézve, ismeri meg az ö
Boldogságát. Oh kereszteny ember! a Hitetlenek, és Poganyok, világtala
nok, Betegek, és Rabok, te sorsát képest. Te ö Valokná'l házhoz inkább mond
Satnád Josefel: Ecce Dominus meus omnibus miki traditis ignorat se.

Te örvendezsetz

Te örvendezsetz, az Istennek kivált képpen való jo tétemények, és Lelki szeren
cséden, Hogy a Szent Keresztség által, az Istennek végetetlen Fősága, oly világ
gosságal, világositott meg, mely nélkül Satalan, véretlen, Barabos utakon
kellene tsetlened, Botlanod, nyakad szakasztanod, Olyjan ajándékokkal, ajándé
kozottal meg, mely nélkül: Impossibile est Placere Deo. Lehetetlen Isten
nek tetszeni. Olyjan vezérlő Hit öntetett Beléd, melynek világossága előtt
Ugy el oszlanak minden Tévelygések, és Titetlenségek, valamint a Napnak
tsel jövetele után, meg szünnek látni minden Csillagok.

Oh Bizony arra ha meg gondolod kereszteny Lélek, Méltán Tel kivált
Satz magad felől Szent Agostonnal; mondván: Magnum est Beneficium
quod eo tempore inter tales me nasci voluerit Deus, per quos ad fidem et S. Aug.
Sacramenta pervenerim. Nagy jo tétemény, hogy oly időben, és olyjanok
között rendelte Isten születésemet, a kik által az igaz Hitre, és a Szentségekre
jutnék. Oh mely nagy Gratia, nagy kegyelem a Hivek között, a Szent Keresz
teség által ujjonan születni, az eröndő Bünből ki mosulni, a Hitnek Drága
titkaira, az Anyaszent egy Sazrak, ki meritsetetlen Mennyei kintseiben
Szabadda Sagyatni, Angyalok kenyerével, a Krisztus Jesus Drága Szent teste
vel, és vérével Legeltetni, Mennyei Tudomannyának, Evangyeliumának
tekelletes Szent életre oktató tanittásának, édes tejével, s mézével táplálttatni.
Az Isten Annyának, a Mennyei Angyaloknak, és Szenteknek oltalmában len
ni, Isteni Belső Sugarlások által, annyi Lelki igazgatók által, Tekélletes
Sámbor kereszteényeknek jo Példái által, idvességre segitto Szántalan ekkö
és módok által, menybe kezdnél fogva vezetethi: Vides innumerabilibus
Dominibus, Deo denegatum, quod misi gratulor esse Concessum. Látom Hogy
Szántalan emberektől meg tagadtatott, a mi én nékem, örömmre meg adatot.

Jard ell ámbár kereszteny Lélek, az egész Földnek kereksegét, járd ell Asiát,
Africat, és Americat, s meg látod, Hogy a világnak tizzer Nagyobb
Része annál melyjet a kereszténység Laknak, a Sötétségnek, vaksságnak, tudat
Lanságnak, Tévelygő Tévelygésnek, éretnekségnek, és Bálványozásnak
Melyj örvénnyében borult. Szemlélyj meg egy Poganyt, és meg látod
Hogy semmit ö Rajta, vagy benne nem látsz egyebet, Puszta ember kép
nél, s ábrázatnál. Ez tellyes életében, nem látot, se nem hallot egy
Miset, nem élt ilyjen Szentségekkel, s meg talám a mi Nagyobb, nem
ismeri, s talám sirit sem hallotta, az igaz Istennek, Nem Remélli a jo
Tselekedeteknek jutalmát, nem tud félni Bűneinek Büntetésétől, sőt a
Semmit sem hallott, a kereszténi alázatosságról, Békességes türésről,
Szenvedésről, Támbrságról, Szelidségről &c. Nem látot egy jo példát,

Nem hallot, sőt a egy

Nem Tallot Sóba egy Lelki tanyittást, és minek utánna egyszer, az örök kö-
mei közé akart, nints nyavalyás Fejének, alkalmatossága, uttya, módgya,
Fel kelni Bűneiből, Mint te néked kereftény Lélek, a kinek minő ezek-
ben, jó módod vagyon. Mert Látod mondám, hogy azon a napon, melyben
te fiilettel, Másók is ezerni ezereken fülettek, tömeny telen sokasságu
Lelkek veled edgyütt teremtettek, S vallyon kérlek mi az oka, hogy a
végetetlen kegyességü Teremtő Isten tegedet, az idvezitő Sitre valaftot
és az ő Anyaszent egyházának kebelében Plántált, melyben kivül nints
idvesség. És más fiámtalanokot, ki Tagyott, Mi okra Nézve esett te
reád oly szerentsés kötzka, Mely Millioni milliokra Nem esett, Hogy
az igaz Sitben Lévőknek tartományna igen kitsin, és szoros, Sa a
Sitetlenekével edgybe tetetik.

Ah Bizonyos Dolog! Hogy a Zsidók között, a Törökök, és Tatárok
között, Pogányok, és Eretnekek között fülettel volna, Sarsonló meg átalko-
dással, és vakmerőséggel, Fognád most párthyát a Tévelygésnek, és Sitet
lenségnek, Hintén oly futva Pietnél a Pokol tüzére, és örök vesztedelmedre
mint ők.

Már Hogy Jzélomnak Vélejére Mennyek, és tü is Igaz itiletet tegyetek,
Kyilván való tagadhatatlan dolog, Hogy a Jó tévő ellen való Bünnek, és
gonoszságnak fulyja, a jó Tétemenynek, Sáma, és mértéke szerint nevekc-
dik. Ha valaki te Hozzád, Sóba semmi Jóval nem volt is, mind azon
által, minden vétség és ok nélkül, vétek volna azt meg Bántani, Hogy még
annál is inkább, Ha az Isten Sóba az Emberhez, semmi Jóval nem Lett volnais
az ő végetetlenségének, mértékére, végetetlen vétek volna őtőt meg Bán-
tani. S mitt mondgunk tehát, a kereftény embernek, azon Bünéről, melyet
meg számlálhatatlan, kivált képpen való, Jó Jó Jó tétemenyinek, ell vétele után
tselekszik, a Jó tévő Isten ellen, Nem de annyival nagyobb vétke, a Pogány
hénál, a Mennyivel több jó tétemenyiből részesült, mint a Pogány. Ha a jó
tétemény. Természet szerint, még az oktalan állatokban is Sála adást
gerjeszt, vifgályiukha mivel Sálállyák meg Istennek a kereftények
annyi tömenytelen Jó tétemenyit, Gyüjtsunk Lámpást ámbár Délben is Dio
gyenessel, és keressük fel azt, a ki a kereftények közül Mostani világban
Sálákot ad Istennek.

Az ell vett jó tétemenyekért való Sála adásnak módgyát meg mondotta
vala, Raphael Archangyal Tobiásnak, e képpen szólván: Vos autem Ben-
dicite Deum Cali, et Coram omnibus Viventibus Confitemini ei, et Narrate,
mirabilia ejus.

Tob. 12. v. 10.

Si aliquis nullo tibi Beneficio Fuisset, tamen &c.

Ji pedig áldgyátok

Ti pedig áldgyátok, a Menynek Istenit, és minden élők előtt adgyatok Sálát
néki. Ugy is tőn Tóbiás Feleségestől, és Fiastól edgyütt: Mert prostrati per Tóbias
tres in faciem benedixerunt Dominum, et exurgentes narraverunt omnia Mira
Sibi ejus. Le Borulván Három óráig ortzájokra álnak az Istent, és Fel kel
vén meg Befzélették minden tsudállatos dolgait. Mondván: Hfpirite quia fecit
nobiscum, et cum timore, et tremore Confitemini illi, Regemq; Sæculorum exaltate
in operibus vestris. Tekintsétek meg miket velünk tselekedett, és Félelemmel Tob. 13.
és rettegéssel adgyatok Sálát néki, és az örökké való Királyt Magaftalyátok v.º 6.
tselekedetetek által. Egy kell Sálákot adnunk Istennek. Az ő jó tétemenyin
való álmélkodás miát, mint egy ell ragadtatván Tóbiás óráig ortzánkra Le
Borulván, az ő Szent Szeretetétől, és Bitsületétől, Seraphim Angyal módgyára
Ke égnünk, és Langallanunk, De a mint Tóbiás mondotta, és tselekedte, Csele
kedetek által ke magaftalnunk, az örökké való Királyt, A mint Egy Szent
János is int Bennünket mondván: Non diligamus verbo, Neq; Lingua Sed 1. Joan. 3. v. 18.
opere, et Veritate. Ne Szerefsük Szóval, és nyelvel, Sanem tselekedettel, és igaz
sággal. Az az a kereftényi Sitnek Tudomannya, a Krisztus Evangyéli
umának elénkbe adatót Regulai szerént élven; Valósággal áldgyuk, Bitsü-
jük, Magaftalyuk, és szerefsük az Istent.

De Bizony arra oh gyalázatos Dolog! Ha igazat kell Szent Dáviddal
Szóllanunk: Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum. Nints a
ki jót tselekedgyék, nints még csak egy is. Ke teljessedik rajtunk is
a Mitt Edes Meg Váltónk a meg tiftult Sála adatlan Kilencz Bél pok
Losokról Parafzólkodva mondott: Non est inventus qui rediret, et daret glo Luc. 17. v. 17.
riam Deo. Nem találtatott a ki meg térne, és Bitsületet adna az
Istennek, s Ugyan ez az egyik Nagy Vétke a kereftényeknek, Mely Nagyobb
minden pogányok vétkeinél, Tudni illik; a Sála adatlanság, Mert Au
soniustól vett Hóz mondás szerént: Ingrato animo terra, pejus nihil
Creat. A Hála adatlan szívnél, semmit gonoszabbat, nem terem a
Föld, Ugy annyira, Hogy csak a jó tévő emberhez való Sála adat
Lanságnak vétket is oly Nagynak mondotta Pogány Bölts Seneca
Hogy a világi Törvénynek, keménysége, annak mélto Büntetést, ki nem
tudott találni: Ingratitudinis Convitio Nullum ab Humanis Legibus
Panam Constitutam esse reperimus. a Hálaadatlanság vétkének
Semmi emberi törvénytől szabott büntetést nem találunk. Egyedül
az Isten Sa meg Büntetheti érdeme szerént, De Ember nem.

Mind azon által

Mind azon által Ja a Hálaadatlanságnak ezen alsóbb graduſairól a Leg Felsőbe menyek, nyilván és tagadhatatlanul tapaſztalom, hogy a kereſztények, nem csak meg nem Gálállyák Istennek a jó tétemenyt, nem csak a kereſztényi tudománynak Regulái szerint nem élnek, sanem egyik Halaadatlanságot, más Feletteb való hagy Gála adatlansággal terézik a jó Tétemenyekért meg Számlálhatatlan, és a Pogányoknál nagyobb gonoſzsággal Fizetnek.

Forduljunk egyet, kettőt, a kereſztény Katholicusok között, kiknek maga mondotta kristus: Nisi abundaverit Justitia vestra, plus quam Scribarum et Pharisæorum, non intrabitis in Regnum Cœlorum.

Mondom néktek, hogy Ja inkább nem Bíróllkodik, a ti igazságtok az irás tudoknál, és Farisæusoknál, Be nem mentek Mennyeknek országába.

Lépjünk Be Láb Begyen Vrozva ez, vagy amaz Catholicus Birákndk, Templomnak, és Fő embereknek Udvarába, keresünk Diogenesel Alá Tiſztnek, és Fő embereknek Udvarába, keresünk Diogenesel Alá Zátoſság, Igazság, és Irgalmaſság szerető, elől járókat, Tiſzteket, s vallyjon mitt tanálunk, Mitt Látunk tapaſztalunk, Avagy mitt tapaſztal az Ország, környék, Tartomány, Ség, és vár megye, Oh gyalázat! Oh égbe kiáltó vétek! Bíznyárra nem egyebet, a Felmagzalkodott kevélységnél, kenyeſségnél, Intereſsatiónál, Irgalmatlanságnál, és igazságtalanságnál, A Hol fel emeltettek az igaz Hitnek Halálos ellenségi, Hátra vetettnek az igaz Hit mellet Lévők, a Hol többet munkálkodnak, az eretnekség gyarapodásáért, mint az igaz Hit, és Anyaszent egyház terjeſztéséért, a Hol Szent Pálnak Fövel ala, és Lábbal Fel áll annak mondása: Beatius est magis dare quam accipere. Boldogabb adni, mint sem ell venni. Mert ott: Beatius est, magis rapere, quam dare. Boldogabb ell Fogadni, Huzni, venni, ell tartani, mint sem Istenért Szolgálni, vagy valamit adni, Szent Anselmus Canaſzolkodva kérdezven azt mondgya: Melyik Fő Rendben Levő, Uri vagy Nemes ember az, a ki, az ő alatta valót, nem nyomorgatná Fojtogatná: Non mentior, nem Gazudok vagy mondom: Omnes Avaritiæ Student. Minnyájan Fösvénységben Foglalatoskodnak abban a mi Jerem. 6. S. Ambr. in 3. Reg. Cap. 12. Matt. 5. v. 20.

De mivel ti kereſztény nevet viseltek, nem nagyobbe a ti vétketek, a Pogányokénál, Sőt sokakot olvasok a Pogányok közül, kik az illyen kereſztényeket, igazságban, egy más Isten való szeretetben Felül Halaadták.

Lépjünk, Feljebb, és vizsgáljuk meg a kereſztény Mester Embereket, és kereſkedőket, Tekintsük meg, és Hemlélő, Latze vagy edgyet, a ki abban nem mesterkednek mikként nyerjenek, tsalhaſson, két árun árulhaſson, Nézzt ell mint Bíznyagat, mint eſküſzik Hamiſsan, ugy Annyira hogy, szent Dávid Prófétának Látatott mondani: Non Defecit in Hateis ejus usura et Dolus. ell nem fogy az ő Utzájokról az usura, és Csalárdság: Mitt monogyak ezekről, Nonne et Etsnici Sic faciunt. Pogányok is ezt tselekſzik. Sőt ezeket Fogják vádolni az igazság szerető Pogányok, Crates Thebánussal, ki a Tengerbe Zsákja minden kerezett Javait, az igazságtalanságnak Gyülölségéért, e képpen szólván: Submergimini, ne Submergar a vobis. Nyelettessetek ell a Víztől, hogy én ell ne nyeletteſsem miattatok. Psal. 54.

Mennyünk a kereſztény ifiusághoz, a Nőtelenekhez, és Némelykhöznu, és Zárta viselőkhez, s meg Láttyátok, és nyilván tapaſztalyátok hogy tsak külső magok viseléséből, Hiuságos, tsél tsapásokból, Bujaságra alkalmaztatott öltözetekből, ki tetszik, mitsodás tiſzta életüek: Tsak tekintetekből is ki Látszik, Hogy a Fertelmes szeretetben jár minden ezek Hedvek, s Zát sa meg Belől Látnáról Istent igazán ell mondgatnák, róllok: Omnis Caro Corrupit viam Suam. Super terram. Minden test meg vesztegette az ő úttyát a Földön. Ez még Világ kezdete után, oly utálatos, és Nagy vétek vala, hogy ezért ell veſztette Isten viz Özön által az egész Világot nyolcz Személyjeken kivül, melyjet nem tselekedett semmi egyéb más vétkért, sanem a Bujaságért, s vallyjon most, a sok jó Tétemenyek után Tiſsebb vetske ez a kereſztényekbe? Ne Gondolya senki. Ezt a Bujaſsetséget nagyon Tulyositya, sok pogány iſmak, és Leányzók tiſztességes Maga viselése, és tiſzta élete, kik nóha nem tudták a tiſzta életnek Nemyei Hatalmát, sem a Tiſztatalanságnak kemény Büntetését, Azt mondgya mind azon által Boltz Tertulianus: Etsnicus Disciplinæ veracior modestia fuit. a Pogányok Betsületesebb, nagyobb volt tiſzta maga viselések, mint a Mostani kereſztény némely iſmának.

HA a kereſtmásra szabad volna Be néznem, hány kereſztény Catholicusokot tanálnék, kik éjjel nappal ottan: Commorantur in vino, et Student Calicibus epotandis Borban mulatozván a

De mivel ti

Pogárok iwsai

a Pogárok iratát tanulyják, kik közül sokan, mind addig ígyanak, míg mind magoknak, mint házas társoknak, mind magzattyoknak utólsó rongyát, foltyát, le vonnyák nyakokból, ésel halásra kóldulásra utólsó nyomoruságra jutattyák. Ha sokáig üznem, fűznem mitt nem mondhatnék, az egyéb némü gonoszságokban ell merülteknél, kik az igaz Istben bíznak, és az igaz Tit mellett, a Pogányok ról, kik az igaz Istben bíznak, és az igaz Tit mellett, a Pogányok mél gonoszabb életet élnek, meg ekkűsnek hogy a Krisztus Hitében tol tig meg maradnak, és azonban, a világ mellett tarthyák Hívségeket.

M. Qualesunt Sunt Catholici

Evangelia legunt, et impudici sunt, Apostolorum doctrinam audiunt, et inebriantur, Christum sequuntur, et rapiunt, Probant se legem habere, et vitam improbam agunt. Így tsufolyja a gonosz keresztényeket Sylvianus: Az Evangeliumokot olvasnak, és szemtelenek, az Apostolok tanyittását halgattyák, és részegeskednek, a krisztust követik, és ragadóznak, meg vallyák hogy jó Törvényen vagyon, és gonosz életet élnek.

AH édes jó tevő Istenem látom, hogy úgy vagyon dolgod a keresztényekkel, mint az Aristofanestől le rajzolt, fiatz kétskének, ez a kép ízi, le íra egy kétskét, és a kétske ollója helyett, farkas

M. Similitudo

kölyköt íra, ilyjen alája való irással: Mea me post ultra papet. mely annyit tészen, ezt a farkas kölyköt melyjet fiam gyanánt tsak tegnap fültem, és most tejemmel nevelem, fel növekedvén mint telhetetlen farkas meg emészt engemet.

Az Isten is nem külömben jár a gonosz keresztényekkel: Ezeket a keresztség által, keresztényekké szülé az Isten, és Ha tekéntí a farkas kölykeké váltak, Ezeket drága szent testével, és vérével

Job. 15. v. 25.

neveli, sok jó tselekedetinek tejével légelteti, és minek utánna fel nőtt: Nonne suam tetendit adversus Deum, et contra omnipotentem roboratus est. a kezét Isten ellen ki nyujtotta a gonoszságra, és a mindenható ellen meg erősödött. A mennyiben rajta állott, bűnei által ujjolag meg fejtette, és öltse az ur krisztusát, Nem nagyobbá a keresztényeknek ezen gonoszsága, hogy ők olyjan erkölcsüek, hogy a Pogányokhoz hasonlíttatsanak. kérlek, hogy lehet séges, hogy a keresztények, annyi profétálásokból, annyi tsuda tselekedetből, nem tsak hittel valván, hanem bizonyoson tudván, a krisztust fiat Istennek lenni, mind azon által, hitsebb, és tunyább tisztelettel tisztelik mint a Persák az ebet, az egyptiusok az ökröt, a régi Romaiak a levat,

a Törökök a Soldat

a Törökök a Holdat. Eredgyetek bár, eredgyetek Constantzinapolyban, és Lásátok ha nem sokban, nem szorosabban meg tartatik a Mahomet törvénnye, mint nállunk a krisztus Hitanyosolati. Eredgyetek, és Lásátok, ha nem inkább betsültetike, a Bonxius nevü Pogányok Chamos Bálványokot, mint mü az igaz Istent, kik oly könnyen haromolyjuk, és hejába való hazugtalan tanits ekkűvésel bestelemittyük szent nevét. Eredgy próbáld meg a Zsidókot, ki vont fegyverrel, ha meg ételtetede véllek a serted, és egyéb tiltátalan állatokhnak, husát, s nézd meg pedig sok kereszténeket, minden ok nélkül, szájak ízketeséből, a szent Bóji napokon, férget emésztő gyomrokot, hussal bíztallyják. Ezért sajnályja, a felyjebb emlitett Salvianus, az ilyen keresztényeket mondvan: Grave et luctuosum est, quod dicturus sum, propter pauissimos quorsdam, qui mala furiunt, quod est aliud pene omnis Christianorum Coetus, quam sentina vitiorum. Felettébb nagy, és siralmas dolog, a mitt mondok, némely igen kevés számakon kívül, kik a gonoszt kerülik, mitsoda egyéb az egész kereszténység. Ha nem a gonoszságnak, törvénytelen életnek moslék, tartó edénnye. Nagyobb része a kereszténeknek, úgy él, hogy a Pogányok gyalázatot tésznek rajta.

De mindenek felett, vagyon még olyjan dolog, mely annyira sulyosittya a kereszténnek vétkét, a Pogányoké felett, hogy már annál sulyosabbat, vészedelmesebbet nem olvastam sohsa, mitsoda dolog lehet az, Az olyjan dolog, a melyjért minden gonosz életü, és erkölcstelen kereszténynek, malom követ kell kötni a nyakára, és a leg mélyjebb vízbe kell vetni, hogy tovább ne élyjen, hanemha vesz, veszszen egyedül, s ne legyen oka más sok vészedelmének, hogy mi képpen lehetnek a gonosz kereszténnyek, okai más sok vészedelmének. Ugy tudni illik, hogy nem tsak egy mást, hanem a hitetleneket, az eretnekeket, és Pogányokhot bátorsággal, az igaz hitre való meg térésről, gonosz életekkel rántzoztattyák, az igaz hitre való meg térésről, gonosz életekkel meg akadályoztattyák. Ne tsudályja senki, hogy a hitetlenek, és Pogányok, oly ritkán és kevesen térnek meg, mert az igaz kereszténység vallás regulairól, tudomannyiról, a kereszténnyek erkölcsiről tudomány vallás regulairól, a kereszténnyek erkölcsiről tudomány, tétlen ítéletet, innen mivel szent Agoston mondása szerént: Difficile est, ut male vivat, qui bene credit. Nehez dolog hogy gonoszul élyjen az, a ki jól hiszen, ell hitetik magokkal, hogy a kereszténnyek

S. Aug. Serm. 237. De Tempore.

nem jól hisznek

Nem Tsak Sipnek, mivel oly gonoszul élnek, gyülölik, és utálják, a keresztény Hitet, mert midőn a keresztényeket káromkodni, Hamisan eskünni, Felebarátyok ellen való, Haragot, gyülöséget Bosszuságot forralni, Részegeskedni, Fajtalankodni, Hazudni, és egyéb gonoszságokat szabadosson mivelni látnak, azt vellik, Hogy a Krisztus, az ő Törvényében, a káromkodást, Hamis esküvést, Gyülöségét, Huzást, Vonást, Fajtalanságot, és más egyéb gonoszságokat nem tiltot, azok ellen Büntető ostorát nem mutatta.

Philip. Diez

Ez a keresztények Botránkoztatása, Melyel meg akadályoztatták az Hitetlenek, és eretnekek meg téréset: Ea est maxima vestrorum deprauatio, ut Credam Tanc esse Christianum maximam ut infidelis non Convertantur. ty nagy a mü erkölcstelenségünk, ell Folyása, mely miatt ell végeneszek a Hitetlenek a meg téréstől: Hogy magammal ell Hitetem, Hogy nem más ennek az oka, Hanem a mü erkölcstelenségünk, Mert Ha ellenben az Evangyéliumi törvény szerént szentül élnénk, Ha az Isten Hozgalattyában Farad Hatatlanul, és unalom nélkül alkalatosok volnánk, Ha az utczákon, és egyebütt jártokban, Kóltókben, gyülekezetekben tiszteséges maga viseletüek volnának, Ha a szegényeket Segéttenék, Ha a Bosszuságot Békével türnék: Ha Vissza Vonás, Haragh irigység, gyülöség, Bosszuság közöttök nem látatnék, Ha Tisztátalanság, Fertelmesség, Buja szeretet, nem tapasztaltatnék, &c.

S. Christos. Tom. 10.

Boldog Isten! ell merem Hitelesen mondani, Hogy az egesz világ Hozzátok az igaz Hitre térne, Hódolva, és indulva: Nemo gentilis esset, si nos ut oportet Christiani esse Curaremus. Senki sem volna pogány, Senki Hitetlenek, és eretnekek meg téréset: Ea est maxima vestrorum deprauatio, ut Credam Tanc esse Christianum maximam ut infidelis non Convertantur. tevelygő, Ha mü, a mint Kivantatik, kereszténynek lenni, ugy élnénk és kötelességünket tekélletesen végbe vinnök. Minnyájan azt mondanák: Imé ezeknél az Embereknél Világosson ki tetzik a Hitnek igazsága, Mert Lehetetlen Hogy oly szent életü, és jó erkölcsü emberek meg tsalattatsanak, és tevelygjenek, Lehetetlen, Hogy Ha erkölcsök ilyjen tekélletes, Hogy Hitek jó ne légyen.

De mivel mindenekben a keresztény Hitnek tudományival, Régu Láival, Törvénnyivel ellenkezőt tapasztalnak, nagyon meg Botránkoznak általatok, és a meg téréstől, meg akadályoztatnak: Azért örök Igjjal: Az az kárhozattal Fenyegeti őkőt Krisztus, Mondván: Vae mundo a Scandalis, Vá Tomini per quem Scandalum venit. Haj a világnak

a Botránkoztatásért

a Botránkoztatásért, Haj annak az embernek a ki által Botránkozások Tsinek. Mind ezekből ugy tetzik, én nékem, eszre vehetitek, Mennyivel nagyobb, és sulyosabb a keresztények Bünei, a Hitetleneké, és Pogányokénál, De Ha nagyobb, világos dolog az is, Hogy Büntetése is nagyobb.

Ennek igazsága nékia szükséges képpen következik az eddig való okokból, és a Természet világossága is ki mutattya, minő azon által, a Szent Irásnak is, egy két Helyjéből meg Lehet erősíteni.

Királyok Negyedik könyvének Tizen Hetedik Részre, Huszan Negyedik, és Huszan ötödik, Versében olvasuk: Hogy Salmanazár az Assiriusok királya, ell Foglalvan az Izraelitak városát Samariát, annak Lakosit Babul Hótözven, mint egyről egyig, a maga Birodalmába, és országába vivé. Tulajdon Sadi népét pedig, az ell Hitetett Izraelitak Helyett Samariába Hagyá, Kik mitsent meg telepedének, Szokások szerént, mint Pogányok, Leg ottan áldozni kezdének, a maguk üdegeny Isteneknek, s mi történék. Imé az Izrael Istene, ki nékünk Istenünk, Misit in eos Leones, qui interficiebant eos. Oroszlányokot Botsátta reájok, Kik meg ölik vala ökőt. Tsudálatos Dolog nem Büntette meg ökőt, a maguk országában, a Bálvány imádásért: Abban a Tartományban pedig, melyjen az Igaz Isten Szokott tiszteltetni, és imádtatni Országlányokot Botsátott, Kik meg ölyék ökőt. Keresztény Atyám Fiai, Kik az igaz Anyaszent egyháznak kebelében születünk, és az Isten Szentséges Törvényének Szentségeinek, Válunk való Letével Részesedünk: Miért Hövetünk ell tehát a Szent Földön annyi Bálványozásokot, Mert Bizonyos az a Szent Ambrus Tanyitásából, Hogy valahány Féle Vétkeknek és gonoszságnak Szolgálunk, Annyi idegeny Isteneket, és Bálványokot imádunk &c. Miért a Hasunk, a Torkunk, Miért az Arany és ezüst, Miért az Emberi tekintetek &c. Miért Hogy mü a Krisztus Evangyéliumának Törvénnyét, Melyjet a mü Régi elejink, meg tartottak, a Szent Martyrok érette vérüket ontván, azzal Letsételtek, erősítették, Láttal tapodgyuk. De Miért Hogy országlányok, vagy egyéb Fene állatok nem jönek reánk, Hogy minket Helyjel Szolgaltassanak, és meg emésszenek. Látom ugyan Hogy ezért Senki nem Fél semmit, De Bizony Félő, Hogy talám meg ebben

S. Amb.

Salmanazar Samariam occupavit. 13. 2. Reg. 17. v. 24. et 25.

quott per Cata tot Idola. B.

vagy a más ejtendőben reánk

NB. Adde si vis Sor punctum.

Nam tempore quo Sor Scripsi Bellum Gabui mus Cum prussо.

vagy a más esztendőben reánk következhetik, a mi sok gonoszsá
gunkért, és törvénytelen életünkért, Istennek nagyobb Büntetése.

A Hol nem mehete vijja sok ezeréd magával kereszteny biro
dalmunkot edgyik oszlány, és már mar kevesben gátoltatott meg
Hogy reánk ne Rohanyon. Más Felől Lesi a Másik, annál kegyet
lenebb, és Gatalmasabb, kik közül akar melyiknek esünk a torkába,
melytől Isten oltalmazzon. Bizonyos Hogy ugy Járunk, mint Jeru
salem városa, oda Lesz kereszteny segünk, mert Ha Békeségben Lehen,
ell pártolunk gonoszságink által az Istentől, Mennyivel inkább
Ha az eretnekség, pogánysag üldözésének Hideg Vese Fudogalni kezd,
ell kerülhetetlen következés, Hogy Ha gonoszságot müveltünk, s mi
velünk, Ha erkölcstelenségünknek véget nem vetünk, érdemünk sze
rint Galandzsatlanságunkert meg kell Büntetettnünk. Be kell Telye
sedni az Isten Szavának: Auferetur a vobis Regnum Dei, et dabitur
genti facienti fructus ejus. ell vétetik tőletek az Isten országa, és
az ő gyümölcsét Sokfo Nemzetnek adatik. Filij autem regni ejici
entur foras. Az országnak Fiai pedig ki vetetnek.

Matt. 2. v. 43.

HA Talám más Büntetésre Gátrább Hagy az Isten, Bizonyos
Hogy az annál Sulyosabb Lesen: O Vajha Bártsak ezen a világon
Büntetne Isten kemenyebben mint a Pogányokot, De a más vi
Lágon is Boldogtalanabul vesz a kereszteny, Mint a Pogány
es mélyjebben merül Pokolban, a Pogánynál, ki tetzik ez Édes
Jdvezittönknek annak Fenyegető szavaiból, melyjekkel Fenyegető
Dik vala, egykor mondván: Vae tibi Corozaim, Vae tibi Betsaida r.
Mely kemeny Fenyegetődes, ez kereszteneknek, siratmas Fajt Tövén
Jöl a Korozaim, és Betzabéliteknek, Azért Hogy Látván Krisz Urunk
nak annyi tsuda tételit, és vellek való jó Jétemenyit, és meg is
a mélto Pönitentziának, es tekélletességnek gyümölcsét nem ter
mették, melyjeket a Pogány Tyruszok és Sydoniusok, Ha Láttak vol
na, minden kétség kivül meg Jobbultak volna. Rettenetes Azért
a mi következik: Verum tamen dico vobis, remissius erit illis
in die Judicij, quam vobis. Mind azon által mondom nektek I: Ugy
Jól édes meg Valtonk I Tyruszvak, és Sydonianak könnyebben en
Lesen dolga, mint nektek itélet napjan: Ab rettenetes kemeny
fenyegető Jók; Csak Bezzeg meg tsendülhet akár melyik gonosz
kereszteny nek Füle, és Rebegbet szive. Kereszteny Atyámfiai
nemelyjek, elyjetek Bár ugy ez után is, a mint eddig éltetek

Matt. 11.

quid amplius

quid amplius facitis, nonne et Ethnici Sor faciunt. v. Keresztes
tetnek gyönyörüséget, és Hedvet, Mint a Pogány, Hogy Bosszut a
Bosszuságert, mint a Pogány, Részegeskedgyél, Tertelmeskedgyél
mint a Pogány, Arczátlankodgyál, Káromkodgyál, átkozódgyál, Ha
mikor eskünk gyél mint a Pogány, Telhetetlenkedgyél Topzodgyál
mint a Pogány, De tudd meg, Hogy Ha te Annyi vétkekkel álluk
elö az itéletre, mint a Pogány, ö! Teled a Pogánynak is, annyi
vétkei Lésznek mint nékéd, mind azon által, könnyebben Lészen dolga
Sokkal néki, mint te nékéd, Nem égeti, oly nagy mértékben a Po
kolbéli tüz örök, mint tégéd. illyen vélekedésben vagyon Sz. Euseb. Cæsariensis Peruna paganorum, est infinite minor quam multorum Christianorum. a Pogányok Gyógyennabeli Büntetése végtelenül
Kissebb a gonosz kereszteny enél, quia Levius est Deum nescire
quam Cognitum irritare.

Tol vegye szivében, és Fontolyja meg minden kereszteny Ember
és állitsa Lelki szemei eleibe, azt a nagy Büntetést, Hogyen vallást
és gyalázatot melyjet a Pogányok Felett, és ö tőllök szenved,
Felyül Halandzsa annak Evangeliumbéli Pogány Szamaritanus a Zsidóknak
Felebaráti szeretetben. Adgya a Felséges Isten, Hogy a Törökök
Tatárok. v. r. Alamisnálkodásal Irgalmassággal, Kelidséggel,
igazsággal, v. Sok kereszteneket Felyül ne Halandzsanak, A Török a
a Tatár, a szeretsen el tanyztatya azt, a mi az ő törvénnyeivel ellen
kezik. A Zsidó Fejiért, által nem hagja tzeremóniáját, A kereszteny
pedig, majd semmit sem gondol a magaéval, Ab Pökedelemre mélto
gyalázat, Miért nem tartyuk meg Bárcsak az egy természet törvén
nyet, ugy mint ök tzeremóniájokot, meg tartyak, Hogyen gyalázat nékünk,
Hogy az Isten kegyelmével, és Malasztyával, Fegetségével, annyit vagy
többet nem mivelünk, mint a Pogányok kik is az itélet napjan
vádolni fognak, Hogy nállunk volt igaz kereszteneknek az Isten
ismerete, Még is annyit nem munkálkodtunk az Istени Félben
mint ök, melyre nézve nagyobb Büntetésre méltóbbak Lészünk a
Pogányoknál, kitől Isten, oltalmazzon Minnyájunkot. Amen.

P.F.M.S.

IN FESTO S. IOANNIS BAPTISTÆ.

Luc. 1. v. 66.

Quis putas puer iste erit? Nam et manus Domini cum illo. Vellede ki Lészen e Gyermek. Mert az Ur Keze vala ő Vélle.

Mind Fogantatása, mind Születése a Krisztus elöl Járójának, Keresztelő Szent Jánosnak, olly csudállatos Jelekkel tündöklött, oly Kétkedetlen, s természetet Felyül Valadó dolgok, Galatlan csuda tételek által, az ő világra jövetele, a Felséges Istentől ajáltatott, hogy minnyájan valakik az ő Születésének Be Telt idejét meg értvén, az Erzsébet Házához, egybe gyültek, valakik a Szent Lélekkel teljes Krisztus Gyermekéhez Láttak, vagy ő Születésének csudállatos módgyát, Tudnának Tenni tartományában Valottak, kik örömmel, kik pedig Félelemmel, Be tellvén, edgyik a Másiktól álmélkodva kérdezték. Vellede ki Lészen, s mire Nézyen ez a csudállatos gyermek. Ugyan is tudva, s nyilván vala mindeneknél, Nem csak a Rokonok, s Vér szerint való Szemlélő Atyafiaknál, hanem az egész körül Lévő tartomá nyokban Lakóknál: Quod esset Elisabeth sterilis, et ambo provect sissent in diebus suis. Hogy Erzsébet magtalan Vólna, és mind kettő Lúc 1. v. 7. Zámbor Férjével Zakariással, napjok szerint élnének, meg ért, meg gör bedett Vénségre Jutottak Vólna, Azt is Kétség kívül ki tanulták vala, mi képpen az Isten, Nem valakit az alsóbb Angyali karokból, hanem Gábriel Angyalt küldötte Zakariáshoz, ki az után Máriához küldendő vala, s az által izente Néggyen; Ecce tua pariet tibi filium. Hogy Erzsébet az ő Felesége fiat fogna neki, Néjen fiat pedig, kinek neve János, Az az Kegyelem Lészen, a ki erit magnus Coram Deo. Nem csak a Világ előtt, De az Isten előtt is Nagy Lészen, a ki Szent Lélekkel a Szent Lélek Malasztos ajándékival Be Telik, meg az Annya Méhében, ki az Izrael Fiai közül sokakat, az ő Urához Istenéhez térit, praecedet ante illum, s előtte az Ur előtt Megyen. Az Illyés Lelkével, és erejével. Et erit gaudium, et exultatio. Es örömök, vigasságok sokan sokaknak az ő születésén.

Ezekel azért

Ezekel azért a meg Ígéndött nagy dolgokhoz, a Hüleendö nagy
Zárdát meg értven, és a próféciának az ö Hületeise által Kétség
Keréntt Sie teljesedésiü tapasztalván, a tudákot melyek minde
Vélle, s mind Hülörvel Lettek, s Lésznek vala, Talván és Hemek
kel Látván. Annyira Kétélkedö Függöben tétetett vala elméje minde
neknek, Hogy Nem tudván mi vége, s ki menetele Lészen a történt
Dolognak, Nem tudván mit kellessék ily tudákkal tündöklö Hizdelöről
itilni, meg rémülvén álmélkodva Kérdezkednének, Tudakozódnának
Felölle: quis putas puer ipse erit A ki ily Hatos Atyától Magtalan
Anyától természet Kivül, Istени Hegyelem által Hületett, Vellébe ki
Lészen e gyermek, Kinek mint a Krisztusnak, Utánna Jövetelét, azon
egy Követ Gabriel Archangyal által izente a Jelséges Isten, és
arát Mondotta Felölle, Hogy igen nagy, mert az Isten előtt nagy Lészen,
Vélledé ki Lészen e Gyermek, a ki meg a Bölcsöben, Néma Atyja
nak nyelve Hollására tudállatosan Lélka adta, Kinek érdemi által
Hülei próféciái Lélekkel teljesedtek, Lenki maga Vellekedésit
ki nem adta, De minnyájan Sokakot nagyokot Jövendöltek, és ül
tek a tudállatos Gyermekelsről

A mitt Ezek oly nagy gorgalmatósággal Kérdezték, Hogy én arra
mostani Givatalom Kérént meg Felellyek, Sőtt as vólna itten mind
azokot az előzö prérogativákot, Fö Fö titulusokot, nagy elogyiu
mokot elö Hozzellenem, mellyekkel ötöt a Próféták, Az Evangyelisták
Az Angyalok, és maga a Krisztus Dicsérték, egyebek Felében emelték
nagyon magasztalták, és ö Hozzá ki Lépyen, Bizonyságot tettek, Hanem
Azért Hogy egyszersmind az ö Szent példájának követésére is Tán
deden okot adgyak utat mutassak, Csak azt Mondom Felölle, A Másik
Szent Jánossal, a Krisztus Leg kedvesebb tanitványával: Fuit Homo
missus á Deo. Istentől küldetett Ember vólt Keresztelö Szent János: De olyan
Ember, a ki inter natos mulierum Major. Minden Aszony Hülöttí közöll
Leg Főbb, Leg nagyobb vólt, meg is Magát mélyen meg alázta, az
alázatósságot követte, Másodszor Ember vólt, De olyan ember, a ki

Nem Csak

Nem Csak Malakiás Próféta, De Maga Krisztus is, mind Givatalyára
s mind példa Tekintetben, s Makula Nélkül való, életére Nézve. Luc 7.
Angyalnak Dicsér, Angyalhoz Hasonlit, Még is Sanyarú Keménypa
nitentziát tart, egész életének Folyásában, ez a Kettős Feltétel,
Légyen Két Része Bizonyságunknak, Melyekről mig Követben Hóllok Szendes
és Figyelmetes Talpalást Kivánok. Ell végzem.

Nem újság meg vallom, Nem is ritka prérogativa Keresztelö Szent Jánosnak
Ezzel a Titulussal: Magnus. Dicsérni Nagynak Nevezni, mivel Sok Szentek
kal ez előtt is Nagynak Neveztetett, és többen másók is, Hogy Mint, Alexander,
Pompejus, Carolus, és Sok Nevezetes Férfiak Magnus Titulussal éltének,
Nagyoknak Givatattak, De a Nagysággal együtt, a Kitsinységet, a
Nélly alázatósságot Fel Tanulni, Az Nagyságban tiszta Givatalban alázatos
ságot követni, e Már a világ előtt ujjabb, és ritkább Dolog, és Kivált
képpen a Krisztus előtt Tárjat ezekben Magasztalni, és a követésre
például fel tetetni, Kiben annyira ez a Kettős tekintetesség meg eggyez
tetett, Hogy Lenki I: Ha az Isten Annyái ki vesztük: I Lenki Vallanával a
tetett, Hogy Lenki I: Ha az Isten Annyái ki vesztük: I Lenki Vallanával a
Dicsőült Szentek Közöll, se a Nagyságban, s méltóságban Felyiebb nem
emelkedett, Sem az Alázatósságban mélyiebben nem Keresztkedett, Mint
Keresztelö Szent János. És Ugyan a mi az elsőt Nézi, oly Nagy vala a
Keresztelö Szent János. És Ugyan a mi az elsőt Nézi, oly Nagy vala a
Kötség előtt, Hogy ötöt Nem Csak mint valami Nagy Próféták Tartanák,
és tiszteinek, Hanem Menyből Le Hállott, meg Testesült Angyalnak,
Sőt Istentől az Emberi Nemzet Váltságára Küldetett Messiásnak Lenni
Tinnék, és Hirdelnék: tanta in Joanne excellentia erat, ut ipse putatus
sit Christus. Ugy mond S. Agoston Olyn Nagy vólt, oly élöző Méltósággal
tündöklött Keresztelö Szent János, Hogy a Kik ötöt Látták, Vagy az ö
Selekedetit Másoktól által Halották, azt gondolták, Hogy ö Légyen
a Krisztus, Ki az Israel Népét az ördög Fogságából, Ki Szabadittandó
Vólna. Sőt Nem Csak a tudatlan Kötség vólt ily Nagy Vellekedésben
Szent Jánosról, Hanem az Fráis tudók is, a Farisaeusok, és Más Sokak
Férfiak Krisztusnak itélték ötöt, Mikor Jerusálemből Papokot, és
Leviákot Küldötték Tudtára, Hogy meg Kérdenék ötöt Ki vólna,

S. Aug.

Tekinek ö gondolattyokról

Tsinek ö gondolatyokhoz Latván, Hogy ötöt Krisztusnak lenni vellenék.
Confessus est, Non sum ego Christus. Kérdezik ötöt Mondván, Te ki vagy?
és meg valla, Hogy nem vólna, ö a Krisztus, Mert Ugyan is azt Mondgya
Szent Tamás: Tantus numq; omnibus videbatur, ut ex Credere tur esse ejus
erai, sed Christus. Hogy elég Tsélnék ell magokkal, Hogy a vólna
a ki vala természetében, tudni illik Ember, Hanem Krisztus, Ez Ja nem
elég az ö Nagyságának elöző Méltóságának meg mutatására.
Hallyjuk mitsóda Bizonyságot tésznek erröl, a Szent Lelektöl meg ihla
gosittatott Szent Atyák is.

S. Thomas 4 Sum. 30 in Matt.

Arany Szája Szent János Annyira fel magasztalyja ötöt, Hogy nem
kételkedik, Sőt Bátran ell méri Mondani: Non peperit Mulyer Joanne
Majorem. Hogy edgy Aszony állat is Nagyobbat szerzödö Szent János
nál Férfiui magzatot Sóha nem Hult.

S. Amb. Serm. 94.

Szent Ambrus Doctor Azt erösitti: Hogy minden Patriarkakot, Profé
tákot, és egyéb Nagy érdemü Szenteket meg elöz Felyül Talad a Méltó
ságban Szerzödö Szent János: Ordinem Cunctis, eminet Universis
antecellit propheras Supergreditur Patriarchas quis quis ex Mulyere
est, Inferior Joanne est. Szent Bernard Ledig azt Mondgya: Hogy
ki veven Krisztust, és a Boldogságos Hüzet, Minden a többi Em
berek közöt Leg Nagyobb Szerzödö Szent János: Iria fecit Deus,
Sine Secundo, Christum, Mariam, et Joannem. Határnal teremtett
az Isten Nyjai, Kiknek Másik Társokot Nem teremtett, A Krisztust,
Máriát, az ö Szent Annyát, és Szerzödö Szent Jánost. Sókat is
Szent Agoston Doctor is: A Krisztus elöl Társának Dicsöreték, az
ö Nagyságának Magasztalására, De a többi közöt akkor Lattatik
Leg világosabban az ö Nagyságának, mi vóltát ki tenni, mikor azt
mondotta Felölle: quis quis Joanne plus est, Non tantum Homo, Se
Deus est. Semmi teremtett állatot,

S. Aug. Serm. 4.

Az Isten

Az Isten, és Szerzödö Szent János közöt Nem ismérvén, Sza a Boldog
ságos Hüzet ki vesztik. Ezeket pedig a Nagy Dicsöreteket, Nem magok
öt gondolták, Sanem a Krisztusnak Javaibol Tanultak, a kik maga
az örök igazság, az ö elöl Járójának egyebeket elözö Nagyságától
Illyen Bizonyságot tészen: Amen dico vobis Non surrexit inter natos Matt. 11.
Mulyerum Major Joanne Baptista. O Bizony árra tesik, Nagy volt v. 11.
Szerzödö Szent János, és minden egyéb embernél Leg Nagyobb, Leg
Nagyobb a Hivatalban, Leg Nagyobb a Szerzetes állapotiakban, Leg Nagyobb
az érdemekben, O Tsudállatos Nagy Méltóság, De a mitt ennél is
Tsudállatosabnak, ö Benne Látok az, Hogy ezzel a Nagysággal
Ezzel az elsö Méltósággal, a melyi alázatosságot edgyben kaptsolta,
a ki minden teremtett állatnál Nagyobb, Magát meg alázta, az alá
zatosságot gyakorolyja. Magát a pusztában kiáltó Szavának mondgya.
Igaz Jobog Hogy minél Nagyobbak vagyunk, Annál nagyobb alázatos Eccl. 3.
tosságal, kellenek Viselnünk: Mert Ugy mond a Bölcs: quanto
Magnus es, Humilia te in omnibus. Minél azon által ritka Madár
a Földön, és igen ritka: Humilitas Sonorata. A Nagyoknak, és
Tiztes Sivatalban tételett embereknek alázatosságra, igen ritkán
történik a Mostani világban, Hogy a kik Nagyok valamiben, Alá
zatosok Legyenek Hivekben. Mert igen igaz: Hogy valami képpen 1. Cor. 17.
Szent Pál Szava szerént: Scientia inflat, Divitiis inflati, Sonores inflati v. 1.
és közönségesen, minél Felyjebb emelkedünk, minél Nagyobra zugak
Sodunk, Annál Szevélyjebbek, s annál távolabb esünk, az alázatos
ságtól.
De Szerzödö Szent János: valamiképpen mindeneket Felyül Talalodot
a Nagyságban, Az elözö Patriarkákban, s Sivatalban, Ugy
mindeneket meg elözött az alázatosságban is

Tanto familiar

S. Aug. Serm. 33 S. Bonav. Sz.

Tanto Familior, quanto major, summe Familis fuit, vilia de se sensit, vilia de se praedicavit, vilia de se quaerentibus respondit. Leg alázatosabb volt, Kevesel ült, és Mondott maga Felöl, Keveset, és Kitsinyeket Felelt magáról, a kik ötöt ki Lészyen Kerdezték. A Boseták, Az Angyalok Sőt Maga a Krisztus Nagynak Kivánnak, Leg Nagyobnak Mondották ötöt. De ö magáról azt Mondgya: Non Sum. Nem vagyok, mint Sa Mondaná, Nihil Sum. Semmi vagyok; De a mint Jauterus Mondgya: A Mostani Világban: Nullus vult Non esse. quis quis et esse Cupit, et aliquid apparere. Senki Sem akar Nem Lenni, mindnyájan Lenni és Valaminek Látatni Kivánunk, Minden ember természetes Gyalandóság Jauterus.
ból, Nagy akar Lenni, s Sa Nem Lehet is, Leg alább Látatni. Egyik Egyre, Másik, Mással, Harmadik Harmadik Kivánatra elsőbségre Vágyodik, Kézzel Lábbal agyaskodik, Egyik gazdagságot, Másik Képességet, Egyik tiszteségét, Másik másokot meg előző s Felyül Sa Lardó Tudomány, Böltseségel Kivánnak. Egy Kival: quis quis et esse Cupit, et aliquid apparere. De oly nagy a keresztelö szent Jánosnak alázatossága, Hogy Magát Semminek Lenni ditsötte; Non Sum. Nem vagyok. En se Krus, se prófeta, Mert azt vellik vala Felöle az Emberek Hogy Krisztus Volna, Kerdek ötöt ki Légyen, Hat Judgyák s Tiszttel Jelsék ötöt méltó tiszteletel, s Leg elsőbsöt is azt Mondgya Magáról Non Sum ego Christus, Nem vagyok én a Krisztus. Mitsoda Jelsát Joan. 1. Illyés vagyte Te, Erre is: Non Sum. Nem vagyok, Hat próféta vagyte, Non Sum. Nem vagyok. Annyira Tar tőllem Hogy Krisztus Volnék, Hogy még Csak arra Sem vagyok méltó, Hogy Corrigeram Calceamenti Soluam. a Krisztus Sarúja Kötelét meg ötödgyam. Ego Vox. En Csak Hó, a Kiáltónak Hava vagyok. Leg alább Mondgatta Volna, Hogy ö próféta; et plus quam prófeta. Hogy ö a Krisztynak elöl járója, a Remetéknek Fejedelme, Hogy ö: Lucerna Lucens et ardens, Egö és Világoskodó Fáklya. Es egyedül a Krisztus Kivévén

Levén, Leg Főbb, Leg Nagyobb minden Férfiakná, De ö ezeket és több Szentek Titulusokot, ell Fogatván, Nagy alázatossággal Csak azt Feleli: Ego Vox. Hogy Nem egyéb Ganem Hó Volna, ö Nagy alázatosság! Mitt Mondhatott már ennél Kevesebbet magáról quid est Vox, Nisi Sonus vilis, et aer offensus: Mitsoda a Hó, Ganem a Hajnak Zengése, a Levegö égnek Némü Némü Képen való meg Mozdittása Zendülése; Critium sere infimum, et quasi Andreas Cretensis.
Nihilum. minden Leiö állatoknál Leg alább való, és mint egy Semmi, Intézeknek, Hirak Vélli magát Kereszteló Szent Jánost, ell mu Lardó Zengésnek, es Semminek. A Kinél Nagyobb Fel Nem támadott minden Aszonyok Szülötti között. Mitt Mondunk mü Ezekre, Nem Ezt gyenüle meg a mü Kevélységünk, a kik Nosa Nyomorultak, Igen kitsinek, Magunkat tekinteltenek, Bünnel Fogyatkozásal telyjesek Hasontalan Semit érö Sár edények, meg vetett Föld gyermekei Vagyunk, Még is a mü Semmiségünkben Fel Fuvalkodunk, Másoknál Nagyob baknak, Elsőbbeknek, Tekintetesebbeknek tartani tiszteltetni Kivánunk; Ö Bizony árra: Quis est Sodie Familis Cum Joanne, quis non Super bus Cum Herode: Mikran Kerdezi a Seraficus Doctor Szent Bonaventura S. Bonav.
Ki Famáltatik más Napon a ki alázatos Légyen Szent Jánossal, Kitsoda a ki Nem Kevély Herodessel, Mitsoda Most an a Világ Ganem Kevélység, Nem úgy S. Atanas Sem. 66. in Matt.
ö Keresztény Lelkek, Nem úgy, Hanem: Amplectamur Familitatem si Sublimes fieri desideramus. Kövessük az alázatosságot, Sa Ugyan csak Nagyok akarunk Lenni, az Alázatosságnak öpenyin járjunk, Ha Meny Ország Son Fel Magasztaltatni Kivánunk, Non Superbiamus Cum Herode, Sed S. Bonav.
Simus Familes Cum Joanne. A ki Nosa mindeneknél Nagyobb volt még is Magát annyira meg alázta, Semminek ditsötte.
De Látsuk immár mi Képpen, Nem csak minden embereknél Nagyobb, Sőt a Mennyei Angyalokhoz is Szentö volt Szent János, Még is Kemény pönitentziát tartot, nékünk a pönitentziát tartásra

Hogy

Hogy kövessük példáit Jargyott. Három féle képpen nevezi az irás
és a Szent Atyák, Szent Jánost Angyalnak: Ugy mint Hivatal
Lyára, Makula nélkül való tisztaságára, Feddhetetlen Szent életére
Nézve, Mert ez a szó Angelus Nemen est officij, Nem természetnek
Hanem Hivatalnak, Neve. Es Annyit tészen mint Missus. Valami do
Logra Küldetett, és Illyen értelemmel a Krisztus is, Magni Consi
Lij Angelus. Nagy tanácsú Angyalnak Hivattatott. Mert a Szent
Háromságnak ell végezett tanácsából Küldetett e' Világra,
Hogy az Emberi Nemzetet meg váltsa, a Meg váltóknak
Hivatalyát végbe vinné, Egy Szerzetlő Szent János Angyal
nak Neveztetik Nem természetére, Hanem Hivatalyára Nézve,
Azt Mondgya Szent Cyrillus Más Szent Atyákkal edgyütt,
Hogy az elöl járónak tiszti teljesittésé, Angelus Baptista
Nuncupatus est, Non quia Natura Angelus esset, Sed quia
ad annuntiandum, Clamandumq; Venit praparandam esse viam
Domini. Angyal volt: Ratione puritatis Angelicæ. Mert az
Emberek Kik tiszta Szüzességekel meg tartyák, mint az Angya
Lok Olyanok e Földön, és Angyalokkal edgy Nemzetségből
valóknak ittéltetnek: De Familia Angelica deputantur: Szerze
tlő Szent János Pedig: Fuit Virgo Prissimus. Imo Virginitatis
Insigne Speculum, Puritatis titulus, Castitatis exemplum.
Sőt Nem Csak Szüz, Hanem a Szüzességnek jeles tükre, a Szemérmes
ségnek, és tisztaságnak eleven példája. Erre azért, a tiszta Szüze
ségre Nézve: Fuit Angelus Angyal volt Szerzetlő Szent János, Ugy
Mond Szent Hieronymus: Nam in Carne præter Carnem Vivere Angе
Lica est Vita. Angyal volt Vége, Nem Csak Hivatalyára, tiszta Szüe
ségére Nézve, Hanem ártatlanságára

S. Bonav. Jertul. Lib 1. ad Uxorem

Feddhetetlen

Feddhetetlen Szent életére. Nagy Szentségére Nézve is, melyjel az An
gyalokot meg előzte. Mert arrúl állitya Szent Bernard: Ioannes est
Angelus, et inter Angelos electus. Vallyon miért Mondgya: Et inter
Angelos electus? Okra ez. Mert a Virtusok, és Fényes tselekedetek
Nagy Szentsége által nem Csak: par Angelis. Hasonló az Angyalokhoz
Hanem meg előzte az Angyalokot: Angelicam sanctitatem transgressus est. és azoknak Szentségekel Felyül Haladta.

S. Bernar

S. Aug Ser 12. de sanctis.

Ezzel azért a makula nélkül való ártallan Angyali élettel, ezzel a
Nagy Szentséggel, Annyira edgybe kapcsolta vala Szerzetlő Szent
János a Pönitentzia tartásnak gyakorlatosságát, Hogy élni, és pöni
tentziát tartani egyszersmind kezdett légyen, elvig Szólt ki Születésébül
az ártallan Hizsdéd, s már is a pusztában, a rejtek Barlangokba
Sietett, Hogy ottan Gyenge testetskéit Sanyargalnai, mindenfele Sze
védése Mortificatiora fel áldozná. Mások vagy Sóha, vagy igen
Ritkán gondolkodnak a tekintetes pönitentzia tartásról. Ki ütik Magokat
Elöbjör a Babilon gyönyörüségire, minden testi, és egyéb Féle gonosz
sággal Meg akarnak elégedni. De Szent János minek előtte, a Világnak
Hiusságos, Mérgel s méreggel elegyitett pompáit meg kostolná, Vég Bu
tsú Vészen a Világtól, elvig kezdett járni Mikor a pusztában, Hogy a pöni
tentziának Méltó gyümölcsét, Szerzetbe, teremhe, Haladott. Es ottan oly Szoros,
oly kemény, oly erőszakos pönitentziát tartott egész életében, Hogy az ö
életét, Edgy, és szüntelen való Böjtnek kopalásnak, Mondotta légyen
Szent Basilius: Joannis vita quid aliud erat, quam Unicum et perpetuum Jejunium.
Damascenus S. Péter pedig az ö életét, és tsudálatos pönitentzia tar
tását, Sóshoz élete fogytáig tartó Martyromságnak Nevezi. Teneros
artus Continua quassat Longitudo Martyrij. Az ö gyenge Testetskéit

≠ s az után akar nak pönitentziát tartani.

S. Basil Concil. de Jejunio.

szüntelen

Ruhátlan a Testhez Mártyromság rontotta, sanyargatotta, kemény volt ki
zony árra az ö Pönitentzia tartása, a Helyre nézve is, Mert mi lehet
nehezebb, keményebb dolog, mint kisded gyermek korában, édes szülei
től, kedves Rokonitól Butsut venni, ki menni a Pusztában, és minden em
beri Nyájasságtól Magát el szakasztván, egyedül a Barlangokban, a Tö
kékben üregiben Lakozni. Kemény volt elevetére Nézve, Mert csak Lás
S. Bonav. kaival erdei Mézzel élt, s arral is oly módon, mint Sa semmit sem ennék
Crat; Negs Mandducans, Negs bibens. Kemény volt köntösére Nézve is, Mert
Sabebat Vestitum de pilis Camelorum, et Zonam pelliceam Circa Lumbos Suos.
Nem gyenge Lágy Subák, sanem kemény, éles teve szörből volt az ö öltö
zete, és bör öve az ágyékra körül.
Egy szóval mindenek kerepelö K. Sánctban, a Pönitentziának kemény
S. Hier. ségét Sdenitették. Es Azért Egy mond K. Hieronymus: Vestis aspera,
Zona pellicea, Cibus Locusta, et Mell Sylvestre, anima Virtuti, et Continentiæ
Præparata. A vastag éles durva öltözet, a Bőrből álló Mandzagok, a Sáska
es erdei Méz eledel, Mindenek a Sóságos Tselekedetekre pönitentzia tar
tásra Kiépitett épkézök.
Kedves Hallgatóim: Ha a Krisztus elöl Sárója, ki az ö Hivatalyára
Tekintetlen ártatlan életére Nagy Szentségére Nézve, Magától is a Kry
tól Angyalnak Neveztetett: Ecce ego mittam Angelum meum. Illy Sze
mény pönitentziát tartott, mennyivel inkább szükséges Nékünk, a pöni
tentzia tartásnak gyakorlása. Ha kerepelö Szent János, ki még az Anyja
Méhében meg szenteltetett, es Sóha Bünt nem tselekedett, a Pönitentzia tartás
ban ennyire foglalatoskodott, mit kell tselekednünk Nékünk, Bünösöknek,
es minden féle Bünökkel telljeseknek. Mert igaz, hogy a Bünnek Mer
tékéhez képest kell Lenni a pönitentzia tartás mértékének: Non debet
S. Greg. Sem. 21. in Joan. esse par pönitentia ejus qui parum, et ejus qui multum peccavit. Nem
egyenlö pönitentzia tartás kivántatik attól, a ki keveset, es sókat vétke
zett. A mely Regula szerint kerepelö Szent János, nem volt kötelez

a pönitentzia

a Pönitentzia tartásra, Mert sóha nem vétkezett, mü pedig feletle igen,
es kemény pönitentziával tartozunk, s még is ö Fájdalom, a Pönitentzia
tartástól futunk, irtózunk, a kik arra oly igen kötelezek vagyunk,
Számtalan sók, es sulyos Büneinkért pönitentziát tartani nem akarunk,
A mü pönitentzia tartásunk nem a pusztában, nem a Barlangban
Sanem a palotákban, Nyugodalmas Selyjeinkben vagyon, es a Nyájas
társalkodásokban vagyon, A mü pönitentzia tartásunk, nem az
éles, es darva teve szörből kött Subákba, nem a Sáska, erdei méz,
kenyér, es víz, hanem a gyenge gyógy, vagy Selyjem köntösök,
a Lágy Vánkosok, válogatott eledelek, külömb, külömb féle kevés
italok, válogatott Borok, a mely Bizony árra nem is méltó, hogy
pönitentzia tartásnak Neveztessék. Es mit fog az utólsó ítélen
ki ki közülünk Felelni, midön elénkben állitya Krisztus, az ö elöl
járóját, es azt Mondgya, Ime Neizzed Láttad, Az én elöre küldött
Angyalomat, A ki nékia Tettetlen Angyali ártatlanságban
élt, es sóha engemet meg nem sértett, még is egész élete nem
egyéb, Hanem Böjtölés, Sanyarusság kemény pönitentzia tartás
volt, Miért Sáll te istentelen, a ki engemet Számtalan, es sulyos
gonoszságiddal Annyiszor meg Bántottad, Bosszusággal illettél, Haragra
gerjesztettél, Miért Sáll te Bártsak, Külsőleges pönitentziát nem
tartottál, testedet Sanyargattad, Számtalan vétkeidért elegel nem
tettél. Nem az illyen ártatlanoknak, Sanem néked Nagy Bünösnek
kell vala gonoszságidnak Mértéke szerint való pönitentziát tartanod.
Miért Sáll mint Sátány tüzedelmes pönitentzia tartás nélkül, a te
gonoszságidban még Maradtál, Mit fogunk mondani mü erre
Feleli az utólsó ítélet Napján Kedves Hallgatóim?
Az Szerint Sa nem elégséges Sőrön nékünk, a pönitentzia tartásra
a Kerepelö Szent János Példája, indítson erre Bennünket az ö
Kivaltása Mondván: Pönitentiam agite, Fructum dignum pönitentiæ facite.

Pönitentziát

Ennek Penitentziái Tartsatok, mélto gyümölcsöt teremtsétek a Penitentziának. Fordítson Bírtsak, a következendö Taragnak az ütölsö ítéletnek rettenetes volta, és hogy a rettenetes ítélö Bírónak Külömben reánk következendö nagy Taragjai, Ingal maságra fordítsuk, míg az Ingalmaságnak Napja Fénlik, míg Bosszu állásának tüze Fel Lobban, tartsunk füredelmes pénitentziát Hámtalan sok Büneinkröl keresztelö Szent Jánossal ki egész életében Bün Nélkül Lévén Penitentziát tartott.

2. Zarat. 6. Végezetre kiáltsunk Fel Bölts Salamonnal Mondván: Uram! Izraelnek Ura Istene, ki Napronként Bizodalmat a te Szentedben Nyisd meg Ingalmas Szemedet, és meg Hallyad Füledet Ingyen mer könyörgésekre azokat, kik ebben a Szent Helyben Néked Buzgó áhitatossággal könyörögnek, és esedeznek. A Meg Jesse sült igének, és e Mai Bizodásos keresztelö Szent Jánosnak érdemiért kérünk, Engedgy a Bünösöknek Penitentziát tartásra időt, Gerjeszd hívekel Mennyei ajándékidnak meg ismérésére, Adgy füredelmes hívet Lelkét, hogy Bünökből ki térvén, Az igaz Penitentzia tartás által, Mennyei ajándékidnak érdemit Bőséges Tudalommal vehessék. Fel gerjedett Bosszu álló ostorodot, Ebségel, Dög Hált, Pestist, és Hadakozást, Melyek okai hámtalan Törvénytelen Tselekedeteinek, kegyelmesen fordítsd ell Hazádtól, Hazádtúl. Ingalmaton Engedd Szent János érdemiért Büneink Bocsánattyát, és ez élet után, az örök Boldogságát. Ámen.

PROFESTO SANCTI LAURENTII.

Qui amat Animam Suam perdet eam. Joan. 12. v. 25.
A ki a Lelkét szereti ell veszti azt.

Sensus: Super Omnia mundi Bona, Diligenda est Anima.

HOgy Ha igaz az, a mint igaznak lenni látatik, hogy a mely Jókat, vagyonokat, Kintset, Gazdagságot, Leg inkább kedvell az Ember, Leg Főbb, és Nagyobb gondgyát is annak Jókta viselni, fűntelen való igyázással őrizni, oltalmazni. Ellenben pedig, a miket nem Hak nem szeret, Sőt gyülöltséggel is üldöz, Azokinak meg tartására kevesel munkálkodik, és Fáradoz: Meg nem Fogjátom, mi képpen mondgya Légyen a Mái Evangyélium: Qui amat animam Suam perdet eam, et qui odit animam Suam in hoc mundo, in vitam æternam Custodit eam. A ki a Lelkét szereti ell veszti azt, és a ki a Lelkét gyülöli e világon, az örök életre meg őrzi azt, Mivel hogy a mit szeret az Ember, könnyen azt ell nem veszti, a mi pedig könnyen el vész, nem feletteb Jókta azt kedvelni, mi módon tehett eggyet Jelnek meg ezek, Hogy Ha az ember szereti az ö Lelkét ell veszti azt, meg őrzi ellenben, Ha gyülöli. Joan. 12. v. 25.

Kedves Hallgatóim ezen örök Igazság Igéinek meg értésére, Hükséges Hogy két féle szeretetet vegyünk eszünkben: Tudni illik, az Igaz Okosság ból származott jó rendel való szeretetet, És a Rendetlen szeretetet, a mely méltábban valóságos gyülöletnek, mint sem szeretetnek nevét érdemli, A mint jelenti ertet szent Agoston Doctor, a mü Lelkünknek szeretetéről e képpen szólván: Si male amaveris odisti, si bene oderis tunc amasti. S. Aug. Tract. 51. in Joan.

Ha rendetlenül szeretted a te Lelkedet, akkor gyülölted, és Ha Jól gyülölted akkor szeretted, mivel hogy valami képpen senki nem mondhatja: Hogy az Igyan Anyja szereti az ö gyermekét, a ki annak minden kívánságára, most hést, most villát, már ezt, már amazt az oltalmas eszközöket a kezébe, melyjekkel a kisded

marga Veszedelmére szokott élni, nem akarván annak kö-
vetni szegni, sátran kezében szorgalmatosan engedi. Ugy szorongatja
pen, nem szereti szanem inkább gyülöli maga Lelkét az olyan
Ember, a ki az ö Rendetlen indulatiban s kivánságiban,
kedvez Lelkének: midön szaggatja gyülöségre, bosszu állás
gerjedt, kárában botsátja Lelkét: midön jószágodásokra
buja kivánságokra, a gazdagságokra, rendetlen kivánsá-
ra, naggyra vágyodásokra, selyttelen vigasságokra, s akár
mi vétekre való alkalmatosságokra szabadságban botsátja
indulatit, melyek ártalmasabbak a Lélekre, mint sem
akár mi fegyver, a tisztességnek. Es igy: si male amaveris
tunc odisti. Ha kopsful, ha rendetlenül szereted a te Lelkedet
nem szereted, szanem gyülölöd, nem maszkról szanem az
Illyenekről mondgya, a mai Evangyéliumban Edes Idvez-
tönk: qui amat animam suam perdet eam. a ki Lelkét, e
képpen szereti el vészti azt.

De talám azt kérdi valaki, mi képpen kell tehát embernek
maga Lelkét szeretni, hogy azt el ne vesztse, szanem meg
örizze az örök életre, tekintsük tselekedeteit e mai Le-
tanak, bizonyos szent Lörinz Márkjenak, s abból vegyünk
kivánt feleletet, és tudományt, mié ö nagy tiszteségekben, gaz-
dagságokban, minden gyönyörüségekben életét nyujtatta vol-
na, ha a Pogány Tyrannusnak, a Templom Kincsét kezében
adni, ha a Kalványtól invádni akarta volna, de inkább akart
a Krisztusal, üldözéseket, kinoktól szenvedni, mint sem Lelkének
veszedelmére, a Krisztus ellenségivel gyönyörüségekben élni, inkább
akart tüzes Rostélyon sütetni égetetni, mint sem a gyenge
Paplanyon tekünni, inkább akart az üdeig tartó Testnek ele
tétől meg fosztatni, mint sem a Mennyei bizonyos boldogsá-
tól meg válni, tsinek üdvességes példájai: hogy a mü rendet-

len

kivánságinknak, gonosz indulatinknak szorgalmatosan tsele-
segünk szerént követtessük. Meg mutatom röviden: Ki
módon, minden fök felett, melyjét a világ adtal, mindenek felett
inkább kell szeretnünk a mü Lelkünket, mely fel felett tselekedi
mig közöttünk fölloz, tsendes, és figyelmetes szorgalmatost kivánok
Azt akarom: hogy három féle fök szokott szabadítani: tudni illik: bona fortunae, bona
naturae, et bona gratiae. A mint közönségesen a Moralistak nevezik.
A szerentsének, szavai; Az az minden világi szerök, vagyonok, tiszte-
gazdagságok, melyekért nem szeretünk munkával fáradsággal közöt
az Ember szerzeni, gyüjteni. Második A Természetnek ajándéki, es
a Lelki idvességet nézö istennek malaptos ajándéki adományi.
mind ezen három féle fökött szeretheti az Ember, de ugy hogy azokat
a föknak szeretete, melyjek a Lelki idvességet nézik mindenkor
nagyobb légyen a mü szivünkben, mint sem a több föknak szeretete.
melyeket a világ adtal, sőt a mü Lelkünket sa ugy akarjuk
s kivánnyuk szeretni, hogy az örök életnek drága gyümölcse te
remjék abban: szükséges hogy a mü kivánságunk, a mü szivünk
meg szállyon a világi fökhöz, és földi vagyonokhoz, mert igy
si mortuum fuerit, multum fructum affert. Edes Idvezittönk szava
szerént, sa ez a nag, a mü szivünkben meg szal. sök gyümölcsöt
hog termi és teremni a mü Lelkünk, valami képpen tehát meg
szal az Ember, a Lélekneк, a Testtől való el válással, ugy sa Tes
künknek életét kivánnyuk, meg kell szalni a mü szivünknek
a világhoz. Az az el kell válni, el kell szakadni, a mü rendetlen
kivánságinknak, a világi fökről. Nem oda szállozik ugyan,
hogy ki ki minden szavait el adgan, szegyen, Remete életet vigyen.
szanem azt akarom, s szollom: hogy ugy legyen a mü akaratunk
szabadítva: hogy ha a világi fökről, nagy tartó mulandóságokról,
vagy az istentől meg kellene válnunk, készebbek legyünk

B. Juvenes Mordesni tem poris extra ordinario Amore ad Juvenem Sunt. Historia de Juvene ab Homine ella

Matth. 6. v. 25.

B. Juves Epulo: Ea Anima mea Esset Superior Ena. vi

B. Ede Bibe Comede post mortem nulla voluptas

Mali qui per quod ad Coelum Vitae plus ultra Mors nec sit alius ed aud Bibere &.

mindenkor, a Világi mulandó Fóknak Rabjai vallanunk, azoktól meg valnunk, azok nélkül ell Lennünk, Hogy sem Istentől meg valnunk Lelkünkel vesztenünk, s örök Kárhozatra essünk.

Erre tanittott Bennünket, az örök Igazság, a Krus Jésus, Midőn Illyjen kérdéssel inti, a Lelkekkel kevesett gondokó, Világi mulandó Jószágok gazdagságokat éjjel nappal vadászó Embereknek azt mondgya: Nonne Anima plus est quam esca: Nem tsobbe, a Lélek az eledelnél.

Ezt hívébe vette vala ezt az igazságot a Krisztus Jésusnak, e Nái Dicsőséges Uiszsze Hent Lőrinez, Kitől a kegyetlen Tyrannus Csá kár keri vala a Templom Kintsit gazdagságit, Melyeket ő, Az Isten meg Szántása, s Lelkének Vesztedelme nélkül Nem adhat vala, Jogá s a Szegényeknek Fel osztá. Mitt tselekszel: Mitt tselekszel K. Lőrinez: Nem gondolhsz a Tyrannus Csáfár parantsolattyával, Imé Nargyobb Igazságra Dühösségre gerjeszted a Vér ontó Kegyetlen Csáfárnak akaratyát. Ne Legy oly kegyetlen magad ellen, add kezében a kintset Majd fő kérdében Veven, a ki most ellened agyarkodik, Tiltsé gekkel, Méltóságokkal, majd meg fog ajándékozni, s Nagy Uraságra emelni, Mitt tselekszel: Ha nem engedelmeskedel, a Tüzes Vas Kos télyon egni fogsz, s ell kell Vésznöd: De azt Jeleli, kevesett gon dolok mind ezekkel, csak az én testemet, s Galbatatban Lelkem Idvességét ell ne vesszem.

De Vallyon Hányan tanáltatnak most an, a kik képesek vólná nak K. Lőrinez Példájára, e képpen Jelelni, kik inkább kezetnek tulajdon Lelkeket, és a Lelki idvességre való fókot, Mint sem az ell vesztendő Világi Gyürjátzos mulandó Jókot: Könnyen Fel találhattyuk Ezeknek hámát, Sa föl meg vizsgályuk tselekedetinket. Izak tegyük Inzonyos Jelül azt: Hogy a ki mitt inkább üriz, s Nargyobb Gondgyát viseli, inkább kedvelli, és ke reti azt, mint sem egyebet, Mond meg most an kereszteny Lélek, Melyikre vagyon neked Nagyobb Vigyázásod Gondgyad Gondgyod

Nem de nem szaze az Hogy Sa oly Hit tsendül, és tá

Hogy

Hogy Hét Szám napok alatt, ez vagy amaz Elemtől, minden Jószágod Vagyonod, a Tüz által meg emésztetven, Füstbe, Hamuba menyen, semmivé lésen. Bizony arra azon idő alatt, edgy szá lan sem nyughol Békével, minden kiáltásra, Dob ütése Fel ugrás sem éjjel, sem nappal Bátran és Biztasan nem állhatol, Ajtodat Állakidat Fel nyitvan gyakorta vigyázásidtol. Ellenben pedig Mondgyák s Fogadyák Annyi, s meg Annyi Gyontató Lelki Atyák, Hirdesse s kiáltsa K. Pál, K. Agoston, Sőt ürön Maga a Krus Jésus: Bünös Lélek! Bünös Lélek! Jöj, ki ebből, vagy Amaz Kárhozatra Vezető, s vezető, törvénytelen gondgyaiból, kezdett életednek Fajtalanságából, Mert külömben, Nem mulandó világi Jószágod, Hanem Galbatatban Lelked, az örök Gyebenna Tüzének Szabadast nem érzetek Magatokban, Hanem Bátran, minden Fé lem nélkül Nyughotok, Szeretek, a kárhozatos vétkeknek nyoszolyájaban Sőt meg ütközven, Idvességes Fókra indulnátok.

Nem de nem szaze az, Hogy Sa neked Fogadya a Lelki Atya Hogy Ezt, vagy Amaz gonosz tselekedetet, ezt, vagy amaz Bünre Jövő alkalmatosságot távoztasad, Bujá érzékenységedet Zabolázzad, Fajtalan Tekintetű Személyek, Marasztot Bortzankoztató Tekintetei, Meg fár tozjá, Mert külömben Drága Lelked örökig Kárhozik Pokolban Bünöl meg Nem oltalmazván, Nagy Kárban, örök Vészedelemben ested. Nevedet az, fogyjon közönségesen Kárt, és Vészedelmet. De Sa azt Galod Hogy Magadra Vigyázz, Mert Inzonyosan a Te esztüt ellenségid a Tolvajok Fének, Majd Garádot, Kamarádot, Pénzedet, Gabonásodat Fel vesik, s Talám Tégedet is életedtől meg Fosztnak, Bezzeg akkor Fel emeled Fületedet, Nem vészed tészára a Bészédet, asztaidat Zárakkal Lakatokkal, vas Rudakkal, Be tsinálod, meg erősíted, Nagy Vigyá zással vagy azokhoz, Ugy Annyira, Hogy Méltán Mondgya

K. Krus

S. Ambrus Sim. 78. in Matth.

Szent Ambrus: Ecce majorem diligentiam habent furem expectantes. Imé vagy mond vagyok sok szorgalmatosságok vagyon tolvaj Felnek virrasztaniok az Emberek a Lopó tolvajtól, ki meg fosztvan Istentől, Lelkekben nem artat, Mintsem a Bünök Mely az ö Lelkeket meg fosztya minden érdemitől, s végre ördög rabságaba vetven, örök kárhozatra fakittya. Es a mi fajdal masabb, a te sarból épitett Hajlékoddal többet gondolsz, Isten, Lelkeddel, és örök üdvességeddel.

Mond meg kérlek, Hogy ha a te házadnak falai repedezvén romlásal veszedelemmel fenyegetnének, Mit tselekednél akkor Vallyon sokáig halasztanád annak igazittását, s kevés fáradsággal való ujittását, semhogy a Kétse, Mezöre, Mennyek vagy egyéb ell mulahatlan dolgokra fognál. Eppen nem, Sanem Felben hagyvan egyéb sietö munkádat is; Leg ottan abba szorgalmatoskodnál, Hogy minél sokban meg támogathasd, igazithasd, Hogy ha pedig a te Lelked Bünökkel meg terhelve Leven vesedelembe forog, Bátran sark, sétálsz, Ezek Ezek sem vigan mutatnak Nem igen sürgeted, a gyontató Lelki Atyának ajtajat, Hogy kárszorzatra indult Boldogtalan Lelkedet, a H. Gyonás és Penitentziatartás által meg ujitvan régi állapottyára állithasd. Melyre nézve Nem ok nélkül kiált fel Caesarius Arelatensis Mondván: O quanta solicitudine agros curas, nihil eorum omittis, ad pinguem messem conducunt, quod si vero animam tuam bonis operibus vacuam ac sterilis, non nisi scelerum lolia proferat diuturnis purgitaxis. Oh Mely nagy szorgalmatossággal miveled a te szántó földeidet, semmit el nem hagysz azokból, a miket a jó aratás kivetni, Hogy ha pedig a tiszaros tselekedetektöl üres, és gyümöltsteln a te Lelked, s nem egyébbel Sanem a Bünnek és kárszorzatos vetéknek vad konkolyjaival tövisével gyümöltsözik, Hanyadozol, tunyálkodol: Cur non attendis animam tuam? Desertam, et cur eam non plangis. Miért nem viseled gondgyát a te ell hagyattatott Lelkednek, Miért nem siratod annak nyomorult állapottyát.

Caesarius Arelat. Serm. 11.

Kolyjanak

Kolyjanak en Selyettem, Az éjjet Nappá tevö Mester Emberek Aludtak, Keresködtek, és Kalmároltak, Mondgyak meg a Szántó vetö Emberek, s más féle Munkával keresködö Kézmüvesek, Szerzsek. Mennyi fáradságokat Nyughatatlanságokat viselnek végre ez egész esztendöt Folyási alatt, A Testnek kedviért, Ezeket fel meg visgalván, Veres könyü sullatásra méltó dolog, Hogy ezek Nagyobb alkalmatlanságokat Henvednek az ideig tartó Nagy emberért, Testek kedviért, Mint sem a Lelkek, Hüzek és Kemények Henvednek Meny országért, Az örök életnek ki Mondhatatlan Boldogságáért.

AH Vilsza Fordult, rendetlen vigyekezete ez az Embereknek, Hiszony ára Mai napon Szenek Lelkeknek, a Földi, Haragkodó Embereknek Vai Leánnyi, Hogy ha Istenért, és Lelkekért Felinit tselekednek, a Mit tselekesznek, Az ell veszendö, s Füstbe menendö dolgokért.

AS nem másokról Sanem az ilyenekről mondotta Edes Jézus Mi: qui amat Animam suam perdet eam. A ki vagy kedvez az ö Rendetlen kivánságinak, ell veszti, kárbotattya az ö Lelkét.

A más Fele fok, Melyjeket rend szerint szeretsél, és kivánsal az Ember, nem egyébek, Sanem a Termésettöl adatott Szükség, Ter meset Ajándékinak szemlélni. Ugy mint az Embernek testi jó epülése, a Szükségnek, épsége, és más ok ilyen efélék. Nem kükség itten kérdést tenni, Melyik Rész, a Teste, vagy a Lélek Légyen Nagyobb, Melyik a másiknál, Nemesebb, és elébb Való, Nem kükség Sokáig kérdezni, Hogy Melyiket kükség ezek közül inkább szeretni Melyiknek inkább Sorát kivánni, s oltalmazni, Mert ezt közön Meg Mutatta Edes Szerzettönk Mostra Példájával: Midön a Tengeri Kél veszek Veszedelmi között, a Hajóban Bátran nyugszik, és alusznak vala, Holott az Apostolok meg rettenven Félelmekben az egész Folyamodván Segitségnek vala, Ellenben pedigben az Hajósok Tengeren, ezek ebszakának idején Edes Szerzettönk az Imádságtól meg nem Tünik, Sokat a Tanitványok Sárom tenden meg intetven Félelem nélkül aludnak vala. Mely kés dolgot visgalván Szent Ambrus Doctor igy kérdezkedik: Cur Christus qui mortalibus

B. qui mederi potest. Unam animam Deus tibi dedit ad hui imaginem Creatam quae hi perdenda erat.

Z. do

vitae

oratione, dormit in tempestate. Miert Edes Idvezittünk, a ki egesz
éjjel imádkozik vala, A Tenger vizei hinen, Jorgo hél vesek
vésjen. Bátran alutik vala, Mi dótog ez Akárt Jesus Isten Fia,
Mitt Isselkessel, Nem De Nem, mindenik Selyt egy arant erkezik, a
Nagy Veszedelem, A Tengeren Ugyan a hél Vesektöl, Az Vkai
Jak Segyen, Arany eletet ellen Valkodó Zsidoktöl, Ugy vagyon
Ugyan, Egy Jelel Szent Hillarius, Mind a hél Selyt Veszedelemben
Torognak, De illyen külömbséggel, Hogy a Tengeri Sáborak között
tsak a Jesti veszedelemben, A Gethzemani kertben pedig Lelki
veszedelemben Forogtak az Apostolok, és Azért itten Vigyaz és imád
kozik, Amott pedig Bátran alutik: Hogy ezzel meg mutatná, Hogy
Sokkal Nagyobb gondunknak kell Lenni, a Lélekre, mint sem a Test
re. Egy Veszedelemben Forog vala, e Nái Dicsöséges Szent Lö
rincznek Lelke, Midön Anna Szegyetlen Vér Szopó Tyrannusok Decius,
es Valerianus, Meg akarák velle az Igaz Sitel tagadtatni, De,
Inkább kedvese Lelkének, Egyszer Testének, Inkább akará Egy
szer a Tüzes Rostélyon gyenge Teste meg sülyjön, Egy sem Lelke
veszedelemben Forogván örökke el veszszen.

O Vajsa Tanálkozának, a Mostani világ Jrai Leánnyi közül
Sok ell Siteven Magokkal egen igasságot, Szépek Lenének,
Jesték Veszedelmével, az ö Lelki veszedelmeket Sokszor atty ször
Meg menteni, szabadittani, váltani. De ah Fájdalom Látunk,
Ugyan Szánva Nélkül Sokszor, Sok Szépek minden alkalmatos
gokkal, vargaskor, metszeseket, egetseseket, pergelseseket, testeken
Meg nyilt Sebeken Békével szenvedni, tsak Egy testeknek elö
beni egességeket meg nyerjek, Edeg tartó életeket, Jól es
tendeg, egy estendeg nyujtsanak, De ah Fájdalom, Nagy
Nagy Tartományokkal, Koppant várossokkal Faluk utczáik, egybe
Sószni, Meg valaki tanáltatik, a ki oly kisorgalmatos sággal
Szerese Lelkének örök, életét idvességét, Mint Testének kedvét,
es Nyugodalmát, Jól, tartását, es elö Menetelét, Ugy Egy
Jel Szóltván szent Agoston Doctor Méltán Mondotta: Laborat

ne moriatur

ne moriatur Homo, morituras non Laborat, ne pereat Homo,
in aternum victurus. Sokat munkálkodik az ember, Hogy
Jesti szerent meg ne Sallyon, Azon pedig Hogy ne vétkezzék
es a vének miatt Lelkében meg ne Sallyon, nem Sokat gondol,
Egyel nappal gondolkodik Jesti életéről, Az örök életre, Jövel
segre teremtetett Halhatatlan Lelkének, örök élete meg Szerzéséről
Egyen sem gondolkodik. Ha Szegének Látszanak, vagy más
Szegyen sem gondolkodik. Ha Szegének Látszanak, vagy más
Jargodnak Fájdalmas Nyavalyája érkezik, minden Sabasság
nélkül Siratod az orvosló Bötsöletet, Hogy Nyavalyából Szinyesd
vén meg gyógyulsz. Midön Pedig a Halálos vének által, a Te
Lelked örök, Karhozatot érdemlö utálatos Sebbe ejtetik, abban
Sokban ell vetemedni Büszkén engeded. Jargaid Szervers Fáj
dalmiban, Sirankozol, a vének által ördög Rabságába esett
5 Mint veszedelmedet kivánó, Jolvaj által meg Sebesitetett
Lelkednek, Sebesedtalan állapottyán, Semmit nem Sirankozol,
Hogy azt az Idvességes Szent Gyermeknek Edenitentzia Sar ++ által
Sapnák, Szivből Szánakozott Szerelmessége++ orvosának Napról
papra Salogatod. Az illyenekben Bizony arra Be telyjesedik, Ezek:
Ezekiel Prófétának, amra Mondása: projecisti me post corpus 23.v.35.
tuum. Ell vetett a te Lelked engemet, a Te Tested után,
Most Hogy Jól Légyen a Testnek minden nyuksalatban
sárgot ell viselsz, Hogy pedig a Lelked élyjen örökké
Igen Keveset, vagy telyjességgel Semmit sem gondolsz.
Kedves Halgatóm: Nem de nem Igaz az. Hogy
Ja Lelked Szemeteknek orossló gyantató Lelki Attya,
Bizonyos vétkeidnek, Törvénytelen tselekedeidnek, elég
Tételéért, Mint Igaz Tanú Biród, Isten Szavagjának,
Engesztelésséért Bünöd Botsánattyáért, Bizonyos Elég,
tételül art, Hadgya s Mondgya: Testedet Sanyargatván
Ennyi, vagy Annyi napon Böjtölj, Templomot Látogad,
van Bizonyos Számu Szent Mysket Szólgass, Imádkozzván
Ennyi vagy Annyi Számu Se Szavakat ell Mondgy.

Ne moriatur

Ez vagy annak

Ez vagy Amaz Igaz szigtalanságodért a Világos emberek
magad Szaiból eleget tégy, Enneк vagy amannak, meg
Sértéd Jó Hiréd nevéd, vissza add, vissza Fordítsd. Selyse
álitsd. Mindgyárt Magadot mentegetni Kezdvén azt
Feleled, Gyenge tested gyárlószága, a Bűnti Kopla laásos
nem Jókodott, Ktőzöl a szerongatás által tétetődő Lanyaszag
tól, Hogy Másnak tett Kárát vissza Fordítsd, a Kegeny
ség nem engedi, Hogy Jó Hiréd Nevéd vissza Fordítván
Selybe álitsd, kipselségedre Kilgál.

De történnyék ellenben: Hogy Kirtelenséggel valami
Nyavalyájád Beteglséged, érkezzék. Ah Mennyi Nyukszakat
szánságot, alkalmatlanságot Kenved ell a Betegtaban
Ember, Hogy elébbeni egészséget vissza nyerhesse. Akkor
nem fajnalyja a Kültest, egészsége vissza nyeréséért Selyse
álitásáért örömest Bűntől, semmiben nem szánad magával,
Innya Kivan, s meg tiltatik, Edgyik Adalán Kel, Jaro
Solnapokig Jekünni Kenszeritetik Jó Krivel alunnék, és
nem engedtetik, Ha Jeptednek Kemlett vére Kirpözést,
Ha Kotsatt Lebeid metéllest Kivánnak, egészséged meg
nyeréséért ell Jüvöd Kenvedéd, Nem tartod mind ezeket
Lelketlen dologнak. Hol vagyon Kitek, Az a Kegyetlen
Gyentató Lelki Atya, A Ki ily Neher dolgokot, és Kemény
pönitentziákot neked Gadgyon: Vagy mászak, valakinek
Jargyott vólna: Hol vagyon az a Kéros Kezetes élet, a
Kiben ennyi Kenvedések, Jesti Sanyargatások tanáltatsanak:

De vallyon miért Kenvedik mind ezeket az Emberek:
Krizonyárra Nem egyébért, Hanem Hogy tulajdon Gallandi
eleiket egy Kevés ideig nyujtsák. Koskorg Istent Fel
kiált itten Kent Agoston Doctor, és azt mondgya: Si tanto
Labore agitur, ut aliquanto plus vivatur, quanto agendum
est, ut semper vivatur.

S. Aug Serm. 49. in fran.

Ha ennyit

Ha ennyit türnek Kenvednek munkálkodnak az Emberek,
Hogy edgy Kevésse Korább élhessenek: Mennyit Kell türnünk
Kenvednünk, Faradoznunk, Hogy örökké élhessünk: Ha ennyi
Kromaris ságokot Békével, örömest Kenvedünk, az idevaló
életért, Mennyit Kellene Kenvednünk az örök életért: Judgan
Hogy a Ki azért akar Kenvedni, vége Lészen Kenvedésé
nek. De nem Lészen vége, a Ki nem akar Kenvedni.

E Mái Pitsüségos Kent Lőrinez Márfijr, Kiek volt az örök
életért Kenvedni, és azért már Kigan mondgattya: Asatum
est Satis. Már nem Sül Korább, mert elégge meg Sült, A
Hogany Tyrannus Valérius pedig, Nem akart Kenvedni az
örök életért, és Azért Sóha Sem mondgattya: Asatum est Satis.
Ah Ha Mostan Valeriánus! a Gyehenna tüzéből vissza Jőtetne,
és az ő Istentelenségéről pönitentziát tartsatna, Mitt Nem
tselekednék. Krizony árra Ja azt mondanák, néki, Hogy
meg Ezer esztendőtig Kenvedgyen, Jó Krivel ell Kenvedné ezeket
a Gyötrelmeket, és örömmel Jel Kiáltana Kent Agoston Doctor
val mondván: Quis Nolit ad Foram Uri Laurentij Igne, ut
diu num Gyehennae ven patratur Incendium. Ki ne akarna
edgy óráig, a Kent Lőrinez Tüzével égetteti, Hogy örökké
ne égjen a Gyehenna tüzébe.

S. Aug Serm. 30. De Sanctis.

Mi következik mind ezekből Kerdes Halgatóim, Nem egyéb
Krizony árra, Sanem Hogy azokot a Jókot, Melyjek a Lélek 4
vészégit Nézik, Minden ell mulandó dolgok, és Jók Felett
Kerészik Bétsülyjük. Ugyan is Kerekteny Lelkek Felelyjenek
Meg Kent Lukeriupnak Ezen Kérdésre Ki Azt Mondgya:
Hogy a Jú Nektek Krizonyos Kiel Jókig adatnék: Edgyik
örökkön, Fraidról, Maradványidról, Fraidra Maradványidra,
Hogy Kéterségesen Birkaszák. A Másik pedig edgy Kiel
Korább Kárid ideig: Ugy mond az Emlitett Kent Atya.

13 Bona perpetua
Bona Temporalia

Melyiket mivelünk

melyiket miveliek Nagyobb Horgalmatossággal, Bizony arra
Vagy itillem, Hogy az elsőt, melyjet örökkösül birsz.

Imé Kedves Halgatóim. A Jú Halhatatlan Lelketek, örökkös,
Jószágtok, Egyebek pedig valamiket Birtok e Földön, Sa annál
Jobb volna is, csak ideig tartó Jószágtok, Halálotok iráján: Mely
Jobb volna is csak ideig tartó Jószágtok, Halálotok iráján: Mely
Talám ma történhetik Vagy 5 Nap: Mind egy Fillérig Ki Fordul
Kezetekből, és azután más vejni Sáphrát mind azokhoz, Nem de nem
Jelette Nagyon meg Valakhozol, Ha ezekhez az Ell vesendő Vagyo
nokhoz Nagyobb Reménységgel, s Kedvetekkel, Horgalmatossággal
Ragaszkodtok, Mint sem az örökké Tartandó Jókhez, s örök Jóvel
segedhez.

Nints egyéb Jótra: Hanem Hogy Buzgósággal Jól gyamolodgyal
e Mai Diesseges Szent Lörinez Napjától, és kezdet Jót, s Hogy
Ebben Szentséges Példáját követvén, bé a Szerzetényi Regulát
mélyen szivedben olvasd, Tudni illik Hogy a te Lelkedet, más
minden Vagyonod Felett, Betsülesd, Szeressed, s ebben Jót tsö
vetvén, az ő Tsipeleteire álhatatosan Fel tedd magadban, Hogy
Képessebb Lés ennek utánna, más minden testi, és világi Javaidat
ell vesteni, Hogy sem Bünеid által Istenedet, Lelkedet, és
Idvességedet, ell veszteni. Amen.

IN
Monte Jekerö
patakiensi.
1774.

Luc. 19. V.c 12.

PRO FESTO S. REGIS STEPHANI,

Abiit In Regionem Longinquam.
Messze való Tartományba méne.

Homo Nobilis
Xtus Jesus

Az említett Példa beszédben, a mint irják a Szent irást magya
rázó Böltsek, A Nemes emberen, Példázzatik, és jelentetik ömön
maga a Meg Jesteszült Ige, a Krisztus Jezus, a ki igen is Mes
se való tartományokba méne, midőn meny országból e Földre jött Hogy
magának, országot venne, Hogy az ember nemzetett tulajdon Szent
vérén és Halálan meg váltván magának meg venné, és az igaz
Jóra Jozván Uralkodnék rajta, mint maga Jivein. Ez a Krisz
tusi seges értelme az ell olvasott Példa beszédnek.

Regio Longinqua
est terra.

De Ugyan azon a Nemes emberen, nem Ok nélkül értsettyük
az Apostoli Jeszvákot, a kik Jazonto képpen azon Faradnak,
azon munkálkodnak, Hogy az Istentől ell pártolt Pogányokot
éretnekeket meg átalkodott Pokmerő Bünösöket, a Krisztus
Jezus Birodalma alá Jozzák, Hogy nékik, országot vegyenek,
és Mondathassék, mindenek Felől: Regnum Dei intra vos est. Az
Isten országa közöttetek vagyon.

Homo Nobilis
Viri Apostolici

A Messze való Tartományon pedig némelyiek értik a Pogány
ságot, kik közül Szent Agoston Doctor igy szól: Regio Longinqua
Ecclesia gentium usque ad Fines terræ, A messze való Tartományon
a Nemzetségek vagy pogányok gyülekezete. Kiket Hogy Maga a
Jó Istennek által vna Krisztus urunk, ell küldötte Tanitványit, az egész
világra mondván: ite in mundum Universum prædicate Evangelium
omni Creaturæ. Hogy ne csak az ő országába a választot Nép
között hirdetnék az Evangyéliumot minden teremtett állatnak,
az az minden felé nemzetségeknek, Hanem Menjenek az egész
világra, és prédikálják az Evangyéliumot, a választottaknak,
Éretnekeknek és Pogányoknak.

Regio Longinqua
sunt Gentes, pagani

Lib. 2. quæst.
Evan. 36.

Igy mind eddig ebbe a Messze való tartományba a Pogányság
közöt akart Isten ő Szent Felsége magának országot venni

Azert rendelt

De gente Hungarorum.

De Sancto Rege Stephano

De Regno Coelorum. est Regio Longinqua electorum.

De Inferno. est Regio Longinqua Damnatorum.

Azért rendelt és választot ely Férfiakot, a kik által meg térit
Sessen minden Nemzetségeket, s maga Országának ell foglalhassa.
Ki előtt ezer esztendőkig, Nem vala Isten országa a mi Magyar
Nemzetünk között, Sanem csak a Pogányságnak Sötétsége uralkodék
rajta, De látván Isten ő Szent Felsége veszendő állapottyát a Nagy
Szakasztu Magyar Nemzetnek, azon kegyelmesen könyörülvén, Ren
delé Szent életü Férfiakot, kik által magát Országának tenne Magyar
és Erdély Országot, kik közül Leg Elsőbb volt a mi Apostoli első
Magyar Királyunk, Szent István, ki is az ő Buzgóságáért: Rex
Apostolicus. Apostoli Királynak Neveztetek. Sylvester Papa 2dik
Szentséges Papától, és királyi koronával meg ajándékoztatek.
De a mai mondandó Beszédemben Leg közelebb Czélos Aranyhajú
Szent Sanos, A ki a mellyik való tartományon érti Meny Országot
Poklot, és Purgatoriumot, Ezen három Tartományok közül, kiváltképpen
való Ország és Tartomány. Meny Ország. Tinek Kegyességét Emberi
elme meg Nem Fogháttya, Penna Le nem irhattya, nyelv ki
nem Mondhattya, Sőt sa a Nemzetek Doctora Szent Pálnal az
Harmadik egekben ragadtatunk is erről egyebet nem mondha
tum, Sanem Láttunk, oly titkokot melyjeket embernek ki nem Lehet
mondani, S. Sőt Szent Hyeronimussal ezen Országról az mondhattyuk
könnyeb Le irni s meg mondani, mi nints Meny Országba, Fogyasz
mi Legyen abban, Ezen Országot Birják Az Istennek választott Szen
tekkel, ebbe az Országba, Semmi Meg Fertéztetett Leg kisebb
Hibák vétek is be nem Fehet.

A Masodik Ország vagy is tartomány a Pokol, a hol az ell
kárhozott Lelkek, az Ördögökkel együtt, Nagy kinokban gyötrődnek
az Időnak vig Isten, Isten Lészen Kabadulások nem Lészen, ide kü
lettek kárhoztattak, a Fel fuvalkodott Pártos Angyalok kik
Tiltt, Mennyekből Le Sanyatattvan Ördögökké Lettek, ide Vetettnek
mind azon Bünös emberek, kik Halálos vétekben e világból ki mulnak
ezen Nevezetes két Országokban, a kik kárhetnek, és Mennek meg téresztő
nem Lészen, Az elsők imádságira Hükségek Sintsen, Mert Meny Ország
ban Minden örömmel be telnek, ellenben Pokolban minden kétségektől
ell nyomatatván Sinlődnek.

Tertia Regio Longinqua est Purgatorium.

Allocutio

Propositio

A Harmadik Mellyre való Tartomány Purgatorium. Ebben vannak
azok a Szegény Lelkek, kik Halálos Vétek nélkül Ugyan, De vala
mi némü Bötsánandó Fogyatkozásokért egy ideig érdemek szerint
kissebb vagy Nagyobb Kinokkal Büntetnetnek, Mígnem tett Fogyat
kozásokért eleget téven a Tisztitto Tüz által, meg tisztittatnak.
Mivel tehát ezen Nevezetes Helyjen a Purgatórium Tüzében ke
servesen Sinlodo Lelkek Segítségének általatos Congregatiója gyülekezete
Tisztelteték, Annak okáért, En ma Nem Szent István első Apostoli
Magyar Királyunkról, Nem is az első Mennyei Mellyre való tar
tományról, Nem is a Másodikról, tudni illik Pokolról, Hanem
a Harmadik Mellyre való tartományról Purgatoriumról Mai
Beszédemet Folytatni Hogy almatoskodom. És Kemellem, Hogy sa
mondandó Beszédemre jól reá Figyelmeztek Nem Lészen oly ke
gyetlen, kő szikla természetü kemény ember a ki tüzben ne
könyörüljön. Melyre Nézve.

Confirmatio

Quid sit purgatorium

Probatur esse Purgatorium.

Mi Legyen Pedig Purgatórium, és mely Nagy Kint szenvednek az
abban Lévő, és meg tartoztatott Lelkek. Mint Várjak, s Atyjaik Segit
ségünket, és mi által Segitsettyük könnyebitsettyük lelki fájdalmaikot
gyötrelmeket Mig ki Nektek meg Mutatom Czéndes és Figyelmetes Sal
gátjat Kivánok ell Végzem.

Kérdésben tétetik a Szent irást magyarázó Böltsek mondván: Mi Le
gyen a Purgatorium, Vagy is a Lelkeknek Tisztitto tüze, és Helyje, Mely
kérdésre meg Felelvén azt mondgyák Purgatorium Nemely Különös Helyj
a Föld gyomrában, a kárhozatos pokollal Patacs Között az igazaknak
Lelke, azon Fogyatkozásokért Vétkekért szenvednek melyekért meg
ezen a Világon eleget nem tettek, Holott minden kin, és gyötrödés vagyon rajtok.

Hogy pedig Purgatorium, az az Tisztitto tüz, a Lelkeknek
szenvedő Helyje Legyen, Holott, edgy ideig a Bötsánandó Bünö
kért szenvedtetik, mígnem azokért, vagy magok Szenvedéssi, vagy
az elők imádsági által eleget tésznek, Ezt könnyen meg Probál
hattyuk, Mind az igaz Anyaszent edgy Tagnak Be vett Hókáss
ből. Mind pedig a még tsálhatatlan igaz Hitnek argomentumából.
Mert meg az Anya Szent edgy Tagnak elsö Szengéjében

a Halottakért való imádságot Nagyon Igyalotta, és gyakorolta
a mint e ki tetczik, mind a Görög, s mind a Deák Szent Atyák
irásiból. Sőt Kálvinus János is azt irja, Harmadik Könyvének
Ötödik Részé, tizedik Paragraphusába, Hogy Már az ő Szüleiért
ettől, ezer Száműrás ekkentsével, a Romai Anyaszent egy Sáznak Be
vett Szokása volt, a Halottakért való imádság, és Szent Misebeli áldozat
tétel, a Butsú Nyerés, és alamisnálkodás.

Probatur 2do, qd Datur Purgatorium.

Mátyás Ezer Hogy Purgatorium Legyen meg Próbálhattyuk a Szent
Irásból, és Ugyan a Makhabeusok Második Könyvének, Tizen Kettedik
Részéből: Hollott Judás Machabeus Küldé két ezer garast Jerusalembe
áldozatul, a meg Holtak bűneiért, és a Szent Irás Bizonyittya
Hogy ebben Jól Tselekedett, Es ennek a Halottakért való Buzgósá
gat, Követésül elénkbe teszi a Szent Irás, és azt mondgya:
Sancta ergo et Salubris est Cogitatio pro Defunctis exorare, ut a pec
catis Solvantur= Szent és üdvességes gondolat, a Halottakért imádkozni
Hogy a Bűnökből meg oldoztassanak. De a Holtakért való ada
kozást nem csak Judás Machabeus Tselekede, Hanem Minnyájan
a Zsidók, és ezen okra Nézve Meg tovább edgy mást Minnyájan
örömest áldakoztak vala a Holtakért való áldozat tételre, Tsak
Minnyájan tudták, és Hitték Hogy purgátorium Lészen, a Honnan
remélik vala a Holtaknak meg Szabadulásokat. A Nemzetek Doctora
Szent Pál Apostol pedig azt erősíti: Ipse Salvus erit, sic tamen quasi
per ignem. Ő pedig üdvözül, de Ugy mint a Tüz által. Mely igéket
Magyarázván Szent Agoston Doctor, a Tüz által való üdvözülésen
érti Purgatoriumnak, Keserves Szenvedését gyötrelmét és Tüzét,
Mely minden világi Ki gondolkodó Kinokat Felyül Szabad.

1. Cor. 3. V. 15.

Pœnæ purgatorij æquales Inferni pœnis

A Szent Atyák Irási Szerint Purgatoriumban Oly Keserves Kinok
és gyötrelmek Vagyon az ott Levő meg tartoztatott Lelkeknek, mint
Pokolban, ilyjen Különbséggel: Hogy a Purgatorium és annak
Kinnyai csak Idegy valók, Pokol pedig és annak Szennyü gyötrelmi
örökké tartanak, és Soha mig Isten Lészen, Soha vége nem Lészen.
Mafodsor Nézi a Purgatoriumban Kinlodó Lelkeket ijesztik Kel
tentik, az üdvöjik, és csak nem Kétségben ejteni Szorgalmatoskod

Z. Machab. 12. V. 43.

ideirdem.

nak mind azon által, Telyjes Szabadok a Kinzásra Nintsen
mint az Kárhozott Lelkeken,

Már pedig a Minemü Ki gondolkodó Kinokat meg Fogsa
az elme, Hideget, Meleget, Jó, és Tagokban való Fájdalma
kat, Külső, és Belső Nyavalyjákat, Éjjeli, és meg nem
emlétkető Jüzeket, Bu, Bánat, és Keserüség, Sivás, rivás, és Sajgatás,
Mind ezek Fel Találtatnak Purgatoriumban, Es Ugyan azért Mondgya az Angyali Dr.
Szent Tamás Sz Agoston Doctorral: Eodem igne torquetur damnatus S. Thom. dist. 2.
et purgatur electus. Azon Tüzzel Kinoztatik, az ell Kárhozott, quæst. 1. art. 1.
a minemü Tüzzel Tisztittatik, az ell Valasztatott, és Ugyan Ki Ki,
Nagya Kisebb vagy Nagyobb erdeme Szerint Veszi, Szenvedésének
gyötrelmét, N. Aá quidam per Ignem purgatorio Suppenebat Se esse Ibi 1000 Annis

Mászodik Kin és Gyötrelmek a Purgatoriumban Levő Lelkeknek
az: Hogy az Isten Szent Szine Látásától, Meg Fosztatnak mind
addig, Miglen Tett Fogyatkozásokért eleget nem Tesznek, Ez a Kin
pedig Fájdalmasabb nekik, és ezerszer Keserebben Esik, mint a Mostis
Szenvedő Kin. Ezekben a Kinokban vannak és Lésznek mind
addig Miglen az ő Fogyatkozásoknak utólsó Fillérig eleget Tesznek.

Es azért int Minnyájunkat édes Fölvérittünk Sz Máté Apl által
mondván: Oggyez meg Tamar ellenkeződdel, míg az úton vagy, Vélle, Matt. 5. V. 25.
Hogy valami Képpen az ellenkező Ne adgyon tégedet a Bírónak, és
a Bíró adgyon téged a Szolgának, és a Tömlecbe Vettessél, Bizony V. 26.
mondom néked, Ki nem jösz onnet, míg nem meg fizeted az utólsó Fillért.
Itt az ellenkezőn értetik az Isten, Kit Bűneink által meg Bántottunk,
a Bírón értetik a Krus, a Tömleczen Purgatorium. Az utólsó Filléren
a Leg Kisebb vétkek, Bocsánandó Bünök, és Fogyatkozások,
Azért Tehát míg ezen a Világon vagyunk, és élünk, a még az Isten
Szorgalmatosságának ideje Vagyon, addig, a Szent Misék Szolgáltatási
által, Imádság, Böjtölés, Szent Butsú Nyerése, és alamisnák, s más
edgyéb Istenes dolgok által Szorgalmatoskodgyunk, minden tett Leg
Kisebb Fogyatkozásinkért eleget tenni, Mert ez élet után, Már Többé
érdemet magunknak nem Szerzünk, Melyre Nézve Vagy Kell Szen
vednünk, és Purgatoriumban Leg Kisebb vétkünkért is gyötrődnünk
Vagy az elők Imádsági, Butsu Nyerési, s. Mise áldozat tételi által Szabadulatunk,

Hallyjátok

Quemodo expectant nostra suffragia Jób. 19.

Hallyjátok a Purgatorium Tüzében Lévö, és égö kemenczéjében kinlódó szegény Lelkeknek tü Sovzátok Fohászkodó keserves kiált kiáltásokat, és Zokogó Sirásokat, Jóbbal Mondván: Miserémini mei, Miseremini mei, Saltem vos amici mei. Könyörüljetek rajtunk, könyörüljetek rajtunk, és hánnyátok meg minket Barátsák tü jó Barátink, Jó akarónk, kedves Atyánk Fiai.

Cenqueruntur Animæ in Purgatorio existentes,

Hallyjátok Jószvény Apák, Anyák, vegyétek észre Feledékeny Fiak, Leányok, édes Apátok és Anyátok, Fiaitok Leányitok Atyátok Fiai Purgatorium tüzében való keserves kiáltásokat: Figyelmezzetek és Láfsátok ha vagyon fájdalom, mint a mü fájdalmink. Minden világi Büntetések és kinok, ki mondhatók. De a mü fájdalmink, ki mondhatatlanok. Azért értven ezen nagy kinainkat, könyörüljetek rajtunk, könyörüljetek rajtunk Barátsak tü jó Barátink, kefervel Fohászkodások között kérnek, tületek: Off Fiaim, Leányim, Ne csak könyörülletességtől, Hanem ver Heréntt való Heretettől vigyetteken, gondolyjátok meg, Mely sok Fáradságok, viradások vagyára sok között kergalmasson őriztünk oltalmaztunk Dajkálkodtunk veletek, Hogy titeket az életnek hárnyaira Botsátsátsunk, Jóra gokot, hasznos Földeket, kapzalo reteket tselyely gardagságot Vagy Satsunk arra vetettük magunkot Hogy a tü kedvetekért, sokszor az Istent meg Bántottuk, Melyre nézve mü nyomorultak, most tü miattatok ezen nagy kinokban Jetrengünk.

Centra Ingratos Filios

Tü azonban, fogalmatlan Fiaink, Leányink oly Haladatlanok vattok Hogy a mü idvességünkel semmit sem gondoltok Sokott a mü kinunk a Krisz Jesus Szent Jesteben esett világi minden kinait Felyül Szabadgya. Tü a mü veres Veritekünk irradásából Jól és vigan éltek, a mü keresmenyinkből nektek mindenek jól Folynak, és imé mü itten Elsezünk, Semjuszunk, Hideggel meleggel kinzstatunk, Jüszel egettünk és Sütettünk, s meg is mü rollunk nem emlékeztek, edgy Fillért, edgy Hajszál, edgy Butsu járást, edgy Ni Atyánk, érettünk nyujtani Utalmasok vattok. Ah Sizeny arra Méltan Fel kiáltsatunk Hozzád: Nints a ki jót tselekedgyék, Nints meg Sak edgy is.

Abciatus

Exemplum de ingratis Filijs erfidiabus.

Abciatus Nevü Bötsz a Halavadatlan Fiaikról, és Leányokról edgy edgy jeles példát ir mondván: Némely Hetske, tulajdon tején maga Fiát gyanánt edgy Farkas Kölyket Fel nevele, ki minek utánna Fel nevekedet volna, azon Fogas Hajával, melyjel a Hetskének tejét Hopta, meg éve emelte az őtét Nevelö Dajkáját, Melyre Neve a Nevezet Pórtz a Halavadatlanságot: Mely nagy vérek Legyen minden ek eleibe akarván terjeszteni, edgy Hetskét, és a mellé edgy Farkas Kölyket irata, ilyien alajja való irással: En mea me post ubera pascit. Ime a kit tejemen Fel neveltem, engem meg emésztett.

Ah Hanyan vannak oly Halavadatlan Fiak, Leányok, atyafiak, garázdag maradványok a kik Hegyetlenséggel viseltetnek az ö szülékbez Atyafiaihoz, mely sókan tanultatnak, kik a Hóltaknak Hagyott Testamentumát Titkolyják el rejtik el Sikkasztyák azok Istenes jó Rendelésit, végbez nem viszik, a Szegényeknek, és Templomoknak tartására, és épitésére Hagyot pénzt magok meg emésztik, a Szent Nisekre érettek való áldozat tételekre Testálc vagyonokat el fogadgyák, Fel forgattyák semminek tartyák, az ilyien Halavadatlanok ellen, Lapis de pariete vindictam Clamabit a Kövek a Fa falakból Bosszú állást kiáltanak, és kérnek.

Objurgatur ingratitudo.

Ó Hegyetlen el fajult Istentelen Igyis természetü Fiak, Leányok Tanulyjatok a tü Atyáitokhoz Fő képpen a kik e világból ki maltak azok Szeretettel emlékezettel, és segitséggel Lenni! Tanulyjatok az oktalan állatoktól szeretetet, és hanakodást. Lám az oktalan madarak Közül, ha a Tör, vagy Solo által edgy ell fogattatik, a Többi Salvan annak Csiriplazát kiáltását, a Többi edgybe gyülnek, és habarditani Sergalmatskodnak, ha az Sertések közül edgy ell fogatik, vagy Meg kerül, a Többi edgybe Zudulással azt habarditani igyekeznek A Gojak Látván az ö Annyoknak ell vegzodett állapottyokot, és Hogy már elegtelenek magok hárnyokon repülni, az ö Frok vellek Hületet s származott szeretetektől viseltetven hárnyokra vesik, és Kipik, s kabarditják ki a vezedelemből

Aves ad miscem Corpus insepultum

Pariter Pueri.

Civenis Solicitudo erga Matrem.

Ezeknek az oktalan állatoknak Példáiból k.th. Tanulyjatok, meg

Minemü könyörülletesség

Minémü kinyérülleteséggel, és kereséstényi kerestettel kell lennetek
a Jü Meg Holt Nagy Atyáitokhoz, kedves Külöreikhez, és Atyátok Fiaihoz
Ime ezen szegény Nyomorult Lelkek az Istennek igaz itéletéből egy
Ideig Meg tartattak Purgatorium Tüzében, egyb Tüzes kemenczében
Sötétes vermében, oda vagyon minden érdemek, nem segithetik
magokat, másoktól sem segithetnek, Feledékenységben hagyattak
és ezen okra Nézve keservesen kiáltyák a királyi kerevasz Dosztá
Ps. 68. v. 3. H. Dáviddal: Be süllyedtünk a mélységes sirba, és nints állandóság.
Ki terjesztett kezeitek segitségit várják, a szent Imádságban, ala
misálkodásban, szent Batsuk nyerésében, és H. Misek áldozatok
Mendatásiban. &c. &c.

Quomodo Fuvare possumus Animas in purgatorio existentes.

Falam ebben a kinos szenvedö Selyben Purgatoriumban, keserves
Fájdalmak között Gyötrödik, a Jü Atyáitok szülö Anyáitok, verssze
rent való Atyátok Fiai, Sietséggel segélyjetek ökét, De vallyon
Jób. 7. v. 18. mi képpen, Talám a Lánczokat, Tüzes Fülenczeket, kezeinkel kell
Media quibus Juvantur. haggatnunk Fájdalmas Lelkekről, talám Vizeg vizzel kell oltá
nunk tüzes Langjaikot? Nem K. Ht. Nem.

Sacrificio Miseé. Hanem ebben kövessük az Oreg Tóbiásnak tanatsát, ki e képpen
Tobia az ö Fiának: Panem et Vinum tuum Super Sepulturam juste
Constitue. A te kenyeredet és Boradot, az igaz temetésére Selybesitsed.

Panem et Vinum Mysticum. Nem kell itt a Minden napi közönséges kenyérről, Hanem a Titkos
értelmü kenyerről, az oltári áldozatról a szent Miséről, ezt Men
dattató ezt Helybesitsed a Holtak emlekezetére, melynek érdeme
által könnyebbedik, Fájdalmok, Nyeretik, Habadulások,
Nisibosset typus Gratiarum Actionis in Davíd. 2. Reg. 9. V. 5. Olvasom Hogy Midön Nisibosel a Filistéusok
ellen való Taborban meg Maradot volna, Dávid király Nagy Sz
Tivatván Nisibosetet, Meg Emlekezék arról, Hogy Midön Dávid
király kedviért a Nisibosel Dajkája halalra, ell ette Nisibosetet és
Meg Sántula; erről emlekezven Dávid király Maga asztalához
ültete Nisibosetet, és Sala ádásának emlékezeteül Jól tartá tractalá ötöt

Jó Fiak

Jó Fiak Leányok, a Jü Szülöitek a Purgatorium Tömlöczében, Mint
valami Szántak, Nyomorúltatnak ott kinoztatnak, kérlek minden Sala
dék nélkül tselekedgyetek ö Vellek irgalmasságot, Hijátok az Asztalhoz
Jegyetek elé a kenyeret és Bort, Judi illik, Hijátok az oltári szent
Aldozatnak Emlekezetére, Mondattassatok ö ezettek H. Miseket az
oltári szentségnek Jithos értelmü kenyerét a Krisz szent Testet, és
a Bor szine alat szent Vérét Mutattassátok be érettek, ezek által
szabadittani, Fájdalmaket enyhitteni igyekezzetek Mert ezek által a,
Sötétségből, a Mennyei Világosságra, a Rabságból Szabadságra, a ki
mondhat nyugodalomra Leg Samarább jutnak.

Sőt Azt erősíti H. Hyeronimus Doctor: Hogy a Mig a Holtakért szent
Mise Mondatik, és áldozat Hozgaltatik, addig azon idö alatt, Semmi
kinban nintsenek,

Cur Sacerdos Hostiam in tres partes dividit

És Ezen okra Nézve minden szent Misében, Nagy Emlekezetet tészen
a Pap. Nem csak az elökért Hanem a Holtakért is, De Nevezetesen,
Midön az oltari szentséget, Három Felé osztya, az elsö Részit,
Be Mutattya az Istennek, Mindenható Istennek és az Mennyei Szentek
Meltó Sala adásául, A Masik Részit Az elökért, és a Vitéz
kedö Romai Anyaszentegyházért, a Harmadik Részit a Kehelybe
Boresáttya a Meg Holt Lelkeknek Purgatoriumból való meg Szabadu
lásokért.

Historia De Sacerdote ad. S. Augst.

Az olvasom a Tolentinumi szent Miklos életében, Hogy Leven
Egy Herzetes Pap, Tinek is Meg Jelenven, egy Purgatoriumban
Levö keservesz Lélek Nagyon kéri vala ötöt, Hogy Sietséggel
Mondana ö erette H. Miseét, Fel kelven nyugvó ágyából a szerzetes
Pap. ell méne az ö élöt párjához, és Szabadságot kére azon Le
lekért való H. Mise Mondására, Ki is Miden ell végezé volna
szent Miseét, Meg Szabadulván a Lélek, Meg mutata Sinemü
Nagy Tüzekben Legyenek, a Purgatorium tüzében Tintedö Testek,
Ezen pap Halla Más estzaka keservesz Fohgatásokat és Jo
Szükségaszokat, Ugyan azon Lelkeknek kérvén ötöt Hogy H.
Mise Mondása által segittene, ell tekelle a Herzetes Pap,
Hogy egész Hetig a Purgatoriumban Levö Lelkekért Mondana H. Miseket

És imé az Setnek

Es Imé az Hetnek Vegén, midön útólsó miseit Vegezne a Lelki atya Laita, és Hemlékezik Hogy az ö Hent Miseinek erdemi által Sok Lelkek meg Hzabadulván, Hagy Henyességgel a Mennyei Boldogságban Fel mentek.

Kerdésben teszi Hent Bonaventura Cardinalis, Miért Hogy a Pap midön Hent Misét Mond az áldozatnak idején, a Kenyér Hin alatt Levö Krisztus Jesust Fel emeli, Ugy Hasonló képpen a Bor Hin alatt Való Jesus Hent Vérét Fel mutattya? Talám azért Hogy a Népnek Nagyobb imádásra, Mindenek Hemei Látára Légyen a Krus H. Jeste és Vére, Ez is ömön Magában Fő, és Helyes Felelet, De Mind ezeket ki Fordulván a Pap az útán Hentséggel mind végbe Vihetne, a Fel emelés nélkül is,

Virágó.

De Halyiátok ezen kérdésnek Fontosabb feleletit, és Ugyan erösitö Példával. Azt irja egy Nevezetes Virágo Neviü Beltis, Hogy Lévén egy özvegy Aszonynak, egyetlen egy Fia, ki is ell fogatatván a Jenlecz be vetteték, ki is Sok könyörgési és imádásai, alamisnálkodási, után remélli vala Fiának Hazabudulását. De mivel meg unakozék Fia Hazabudulásától Fordula a Boldogságos Hüz Mariához, Hinek Statuaja Faragott képe elött midön imádkoznek, Hagyon ajanlá, Hemeru Fiát Hazaditáfában. Ell végezvén azért imádságát a Keserves özvegy Fel kele, és a B. Hüz Mariának

Inter alias Responsiones Cum exemplo describitur Assio.

Cur elevatur Hostia in Missa Sacrificio.

PRO FESTO S. REGIS STEPHANI.

Surge Illuminare Jeruzalem, quia venit Lumen tuum, et Gloria Domini Super te orta est. Isaiæ. 60.

Kely, Fel Világosuly meg Jeruzalem, mert ell Jött a te Világod sugod, és az Ur Ditsősége Fel Tainádott te rajtad. Isaiæ. Cap. 60.

Azt olvasom, Hogy Tsudállatos volt Nagy Sándornak, Az ő ditsőséges Jeretete, melyel viseltetett Jimotheusbol, Kiről azt Irják Sok Nevezetes Jéltes Historiások, Hogy Sőtt Nagy Sándor eleibe nem ment, Hogy ő Tőlle Fő tetemenyit Nem vette Vélna, Sőt Nemely Idönek, alkalmatos sugában, Midőn az Emlitett Nagy Sándor Jimotheus Tajában Menvén alutta Tavalvá Jimotheust, Aranny Lantzot vete nyakában, Mely Tulo nos Kegyelmét Nagy Sándornak Látván az ő Udvari Tanatsosi Igy Szák, Le Nagy Sándor, Jimotheushoz Való, Nagy Jeretétel, és Fő Jetemenyei, A Jenger partyára edgy alutt Embert Szának, Ki kezei vel a Sárat Szurra vala a Jéltbe, Nem kevés Draga Kintsekkel, és Gyemántokkal Rakva Leven a Sáló, De ezen Felyül, Az Egész Szoma Fatni Szának, Egy Királyi Jegetrumot pálczát, és edgy Királyi Draga Jéj koronát, Illyen alakja való Szászal: Quid experge Factus, Fel Ebredven mitt tselekszel? Mely Szókkel Akarák, a Nagy Sándor Tanatsosi Jelenti, Hogy Nagy Jeretettel, és Sok Fő Jetemenyekkel Gratior-ban ajándékorta Nagy Sándor, az ő kedves Barátyát Jimotheust.

Kedves Halgatóim. Imé Ha Jerette Nagy Sándor az ő Jerelmes Fő Barátyát Jimotheust, Nagyobb Jeretettel Jeretett minkét, a mü Menyei Nagy Sándorunk, Az Atya Ur Isten, Midőn Hogy: Ipse Deus Pater in Charitate perpetua dilexit nos. Örök Jeretettel Jeretett minket, Bizony arra Nagyobb az ő Isteni Jeretete, Az Emberek Jeretetinél, Jért is Ha Nagy Sándor meg ajándékorta az ő Jerelmes Fő Barátyát Jimotheust

Sensus. Quo modo, et quibus mediis vocavit Deus Gentem Hungaram ad Fidei, et veræ Christianæ.

Jimothaust, Meg ajándékozta az Atya Isten is az ö szerelmessét
Az Emberi Nemzetet, De mivel A mi az Istennek Leg Drágább
Kintse vala arrual, Tudni illik, Az ö egyetlen egy szerelmes Fiát
szent Fiával a Krus Jésussal, Mert az ö Honzánk való Nagy Szerete
tébül viseltetven, Misit Filium suum in mundum. E Világra küldé
Te, Mert Ugy Szerette az Embert, Hogy az ö egyetlen egy szerel
mes szent Fiát adná Váltságul, Imé ez az Isteni kép Szeretetnek
Lántza az ö szerelmes szent Fia a Názáreti Jésus, Es ez által
Az Atya Istennek Szeje által, Ugy mond a Mennyei Atya: attrahi
Te miserans tui, könyörülven magamhoz Szutam az Emberi
Nemzetet, ö Drága Mennyei ajándék, Nem vala erre méltó
a világ! és meg is: dedit dextram Dominibus, Filium suum Uni
genitum, Ajándékot ada az Emberekik, tudni illik, az ö egyetlen
egy szerelmes Fiát szent Fiát a Krus Jésust, De a Fiu Isten is
Szeretven az Emberi Nemzetet, Magát ada az Emberi Nemzet
Váltságáért: oblatus est quia ipse voluit. Fel áldoztatek az Embe
Nemzetért, Mert Maga akarta, ö meg Bészülhetetlen Nagy
ajándék, és Meg Fogíatatlan Szeretet, ö ki Sallott valaha ilyen
ki Nem mondható Nagy ajándékot adatni az érdemetlennek,
Ez a Nagy ajándékot, a Maga szent Fiát adta Az Atya Isten
a Válaradtban érdemetlen Emberi Nemzetért, Kit mint örök Vér
Szatot érdemlö Rabját, az ö szent Fia kin szenvedése, és Halála
által szent országának örökkösive tetetné, Imé ezt et mivelte a
Szeretet, mivel örök Szeretettel Szerette az Emberi Nemzetet.
Ezt mivelte a Fiu Istenben is a Szeretet, mivel Ugy Szerette az
Embert, Hogy arrual való Nyájaságát Lakásál gyönyörüség
Vitta mondvan: Delicie mee esse cum filijs Hominum. Azért is
Az Emberi Nemzetnek Szeretetiért: Homo factus est, Nem az
Angyalok Szépében, Hanem az Abrahám Magvának az
Emberi

Emberi Nemzet Fajtalmak alá vetetett testének Homályjában
ölözven Hogai ábrázatot veven magára Szamina Szám
efrenöknek Selyjája alatt, Sok Insegek, Nyomoruságok üldözéseb
Szakadások kr. között Szigyszégből ell árultatvan meg Szégyenitek
Szalára Szitetven, a Magos Szerest Jan az ég, és Föld közöt
Meg ütetven arany ételetül meg Fosztatek, De még it sem
Szakozá meg Honzánk való Nagy Szeretetét, Hanem Dicsöségés
Fel támadása után, ell küldé az ö Szerelmes Tizen két Jani
vánnyit, Szélyes, e Világnak minden részeire, szent igéi Evan
gyéliumát Tudni, kik ell menven, az egész Világra ell Szóla
az ö igéjek, és a Föld Szerekségének Szatásáig az ö Beszédek.
Es Hogy Már Mostani Szélemhez közelebb erkezzem, Imé
meg Sallátok, Hogy Szerette Isten az Emberi Nemzetet, Midön Propositio.
szent Fiát adta Váltságul. De Már Ha akarjátok meg tudni
Hogy Szerette Isten eleitül Fogva. Trivális képpen a Magyar
Nemzetet mind ez ideig, Hogy Sorta Sistra, a Szalvanyozásnak
Sötét Vakságából, Az igaz Világosságra, és az örök életnek
Uttyára. Emlékezem arrul is Hogy mikeppen Serkengette, és Szerette
Isten, a Magyar Israelt és Jerusálemet ezen Szókkal: Surge
Illuminare Jerusalem, quia Venit Lumen tuum, et gloria Domini
Super te orta est. Szélyi Fel Világosulj meg Jerusálem, Mert
ell Jött a te Világosságod, és az ur Dicsösége Fel támadott te rajtad.
Mely Fel Sett Szélemről mig Bövebben szóllok, tsendes, és Figyel
metes Sabgatást kivánok ell vegyem.
Nagy Insegben, Fogságban, Nyomoruságban, és Rabság
ban tartatik vala Kegyetlen az Israel Népe, a Szegyetlen
Farao Király Szege alatt Egyiptumban, Azért könyörülven
Isten ö szent Felsége rajtok, Meg szóllitá Mosest, és azt monda
néki: Látam Egyiptusban az én Népem Nyomoruságát,

Es az ö kiáltását

Exod. 1. v. 13. Es az ö királtását Gakottam, Judván az ö fájdalmát Le
Hálottam, Hogy meg szabaditsam ötöt az Egyiptusi ok ke
zéből, és ki vigyem arról a Földről, és a tejel méz el
Folyó tágas Földre vigyem, De ell küldtek teged Faraóhoz
Exod. 3. v. 10. Hogy ki Gozad az én Népemet, az Israel Fiait Egyiptusból.
El mene azért Moyses a Népsez, és ki Gozá a Farao rabsá
gából, és Foglálgából, és Abdák az Istent az ö fi kiráért mind
Exod. 15. v. 1. ván: Enekelyjünk az Urnak, mert Dics ösegesen meg haba
ditott, a mü ellenségünk kezéből, Adott az Ur, Hogy Habadják
küldött Nékünk.

Kedves Halgatóim: Az örök Igasság Hava, Igéje mondása
Matt. 6. v. 25. Nenne Anima plus est quam esca, et Corpus plus, quam vesti
mentum. Nem Fontos a Lélek az eledelnél, és a Test nem Fontos az
öltözetnél. Ehez képest én is azt mondom, Hogy Nagyobb, és
kiesebb vesedelmü dolog a Lelki rabság, és Foglalás, az ördög Fogsá
Foglalásnál, Rabságnál. Hogy az Israel Fiai Egyiptusban Sanyar
gatattak Hogyan testi képpen Farao által, De Lelki képpen nem,
mivel a Foglalásban is, Az egy élö igaz Istennek tiszteletétöl ell nem
partoltak, Hanem abban Given meg maradtak.

De a mü Régi Magyar eleink, Nagy Atyáink, Nem ördög Fogsá
Foglalásban valának Seitsában, Hanem a Pokolbéli Faraonnak
az ördögnek kesergös Foglalásában, a Bálványozásnak Sötét Tom
lésében Nyegödnek vala, Mert az Igaz Istent meg Fagadván
az ördögnek áldoztak vala Magokat Magzatty okat Testi
töl, Lelkestöl, és Mint a Fabókat a Mesterségeken, Hogy Vagdal
Faragnak, Darabolnak vala Fel Magzatty okat, a Bálványban Bele
Gyúnak, Darabolnak vala Fel Magzatty okat, a Bálványban Bele
But ördögnek Tiszteletére áldozatul. Nemelyjek az ebeket Kutyákat
Macskákat Berjukat, Mások az ökröket, Tehenket, Nyulat, Lótot
és Kövecket, Imádgják vala, Isten Helyett, Ezen Bálvány okat

Fordatnak

Fordatnak vala Mesterekre a Régi Seitsvai Magyar Nagy
Atyáink eleink. Kikre Igalmasan tekintven az Atyáll Fesus
a Magyar Nemzetnek egen Kárhozatos Veszedelmes Sorsát is
veszéges Féra akarván Vezérleni, Valamint a Világnak, más ke
Féire, Hogy Seitsában is, a Magyar Nemzet közi Kütsé, Nem
Nagyobb, Hanem a Maga Kedves Tanitványai, Szent Fülöp
Apostol, a Kinek is Szent Péter Apl. Midön ell oszlanak az Apos
tolok illyen intést ada: Servus Christi dilectissimus frater noster,
Philippus sequetur Dominum prædicando, et docendo, per provin Agenda part
cias pluygrid, et Scitsich Apatiros, et in Civitate quæ dicitur 3. Lib 7.
Hierapolis. A Krisztus Fesus Kedves Hirdgja, Nékünk predi Cap. 13. Num.
Atyank Fra, Prædikálvan, és Tanitvan, közesse az Urat 230.
Pluygra Seitsia, és Afra tartomanyiban, és Hyerapolis városában.
Azért Szent Fülöp Apostol, midön Fusi ejtendök Folyása alatt,
Seitsában Prædikállott Vélna, Meg Fogattatek a Bálva
nyozó Pogány Magyarok által, és Mars Nevü Bálvány
eleibe Vitetek, Hogy az ö Midgyok és Kárások szerint, azt
Imádvan áldozatot tenne annak, De Azonban egy Nagy
Farkány, ki Bavián a Bálványból, A Mars Bálvány Fő
Papjának Fia, ki az áldozatra tüzet Kord vala, Meg Ke
es Más két Melette álló Vitez Generálisokat életektöl
meg Fosztá, Kiknek Barbarus Vitez Katonái Szent Fülöpöt,
Kötelekkel Lanczokkal, Bikintsekkel Békókkal köve tart
nak vala, De a Több ott álló Népet is, Azon Farkány, Dögle
Letes Lélekevel meg Mergezitven, Mint a Fene Veszett
ebek Nyjanak Lónek: Kiknek azt Monda Szent Filep: Hirdgetek
nékem, és az En Eszedemnek: Ezen Mars Bálványnak
Fenn álló Képét, ell Kontvan, a Helyjében állitsátok

a Meg Fejtetett

a meg Jesültetett Krisztus Jesus Jesületit, és art tiztelven akik
a Példáz art mondgyátok, Hogy a ti Halottaitok Fel támad
ván, Betegeitek meg gyogyulyjanak, Azért minnyájan vala
kik a Lárkánynak Dögleletes Leheletc inian Keserves Jajdal
makkal gyülöltetnek vala, Egyenlö szival Fel kiáltván art mon
dák: Iseleked meg mind azokot, sak gyogyulyjunk meg
Ell Kontyuk a Más Bálványnak Jenn dlö képet. Akkor szent
Jülöp Meg parantsolá a Lárkánynak, Hogy az ö Neki kelül
tetett Selyjere Pokolba mindenek Szerelmc, és áltolma Nél
kül le Hállana. Akkor mindgyárt szent Jülöp Apostol paran
tsolattyának Engedelmeskeden a Lárkány képében meg Jelenö
s a Bálványból ki Bujt ördög Pokolba Le Halla. K. Jülöp
a Három Halottakot Ugy Mint a Más Bálvány Jö Lap Já
és a két Gyenerálisokot Halottaiból Fel támasztván, a Jéső
meg Meg Jelentetett Hyavalyás Betegeket kiván Kegi egé
ségekre Jutsá Jozá, Meg az után eltendeng Azokkal
Maradvan, az egy ördözülendö igaz Kitse Kanittya vala ökör
Ell menven Afrikában Hyerápolis Varossában, és Jutsában
Mindenüt a Magyarsoknak Hirdetven a Krus Jesus szent
Evangyéliumát, és az Apostoli thi tizen két argozatinak
ö általa kiváltatott, Setedik Képet Judit illik: a Krus
Jesus ütsö itiletre vali ell Jövetelét, a Holtaknak az az
az ell Kárhozottaknak, és elevenéknek az az ödvözültekk
Fel Támadásokot, Meg itiltetesekel, Azok érdemek Se
rent vali örök Jutalmokot.

Imé Kedves Halgatóim Egy Szerette az Atolt Jesus a
Magyar Nemzetet még akkor is, midön a Kárhozatos Bálvány
Jászrak Sötétségében vakosskodnek, Midön neki, Elegen Istent
Gy

magával Fegyvert Hőre, a Nap Keleti, és a Nap Nyugoti Nemzetek
ellen, Hogy azokat Semmivé tévén a Keresztényeket a Föld Színé-
ről el törleni pusztittaná, Melyre Nézve Nem ok nélkül őtet Ne-
mely Nevezetes Szent Atya Nevezé: Atila Flagellum Dei ad
Christiani populi perrata expianda Missum. Atilát Isten Ma-
ranak, ki a Keresztények Bünei ki irtására Küldetett. Miben azért
azon volna Atila, Hogy az egész Keresztenységet ki irtaná, Nagy
Dühösséggel, Fegyetlenséggel Roma Városa ellen üle, Sinek ak-
kori Uralkodó Krus Selystartója Szentséges Leó Papa ellenbe Mene-
kült Midőn Látá volna Atila, Horgalmatos Sietséggel Le Szálván
Lováról, Lábai előtt a Szentséges Papának, térdeire akván, Irtá-
ra borula, és azon Kéri vala Szent Leó papát, Hogy Kérjen
Tőlle akár mit, Mert Kérésének engedelmeskedven, Meg nyeri Tőle,
Sinek azt Feleié a Szentséges Papa, En Tőlled egyebet Kérni
nem akarok, Hanem: Cessa a malo, et Noli amplius Xtia-
nos persequi, quia qui Christianos persequitur, persequitur Xtum
el fangit pupillam oculorum Sti. Ezen Igéket Galván Atila
a Szentséges Papától Mondatni, Atila Le tévé minden Kegyet
lenségét Dühösségei, Melyjet Forral vala a Keresztények ellen,
és Nagy alázatossággal Kiterjé kezeit az ő Láborára, és Mint
a Keresztényeket ültöző Saulus Sirtelen meg változván, Krisztus
Apostola Lőn, Ugy Atila a ki ültözője vala a Keresztényeknek
++ Farkas. Oltalmazójává, és Sok ártatlan Vért onto gyilkos, Kirtelenségével
meg változván olyjan Lőn Mint a Szelid Bárány, Kit midőn
a Papa előtt való Jelenkezéséről, Rettenetéről, Nagyon Borgalma-
nak az ő Fejedelmi Mondván: Meg Győzted az egész világot való
merre Fordultál, s most Már egy Papról meg győzetted el, Azt
Feleié Atila az ő Vitézeinek: Ez által magamnak, s Nektek Sorai
mot Kivántam, Mert Láték a Papának Jobja Felől Egy Ke-

mény

meny Szmos Vitéz Ki vont Fegyverrel, ellenem Jenyegetődni, Hogy
Ha a Szentséges Papának, Nem engedelmeskedem, minden Vitézimmel
ell Vesek. Ott. Egyaján Boldog Magyar Sorael ell mondhattad Patrun
itten art: Hdr Mutatio dexteræ excelsi. Ez a Nagy változást a Felséges
Isten Jobja Szelekedte, Mivel: Non Fecit Taliter omni Nationi, Mivel
Annyi Jó Tétemennyit egy Nemzettel Sem Közlötte, mint a Magyar
Nemzettel, Hlyjen módon Világosítta meg Maga a Krus Jesus
a Magyar Sorael, Nem Kütömben mint Saulust, Azért is Ha Ki
Szekedett Edes Hévezittünk, Szent Pál meg térésében, ezen Szókkal
Vas electionis est mihi ille. Választott edényem ez Nekem, Melyik
ban dicsekedhetett, Nem egy Saulusnak, Sanem az egész Magyar
Nemzetnek, meg térésében, Mert Ha Saulus a Krusnak választ
ott edénnye, A Magyar Nemzet, Más minden Nemzetek Felett
a Krus Jesusnak, választott Nemzete. Innen azért Nagy Galvádi
Hivel, Maga a Krus Jesus Vicáriusa, Második Szentséges
Sylvester Papa, Egy Sivl az Istenhez, és az ő Szent Szókhoz, a
Magyar Nemzetnek meg világosításáért: Primum ergo gratias
agimus, Deo Patri, et Domino Nostro Jesu Xto, qui temporibus
Nostris Suscitavit Sibi David Filium Gesta Gentem Secundum
Cor Suum, et Lucas irradiatum Celesti, Superitatis illum pascere Pag. 256.
Sorael populum Suum, electam gentem Hungarorum. Ollyan
Szalatot adunk az Atya Ur Istennek, és az ő Szerelmes Szent Szavak
a Krus Jesusnak, Ki a Mü Idönkben, Sel Szavalta Dávidot Gejsának
Fiát, a Maga Szive Szerént való Sorfiát, és Mennyei Jenyességgel
meg világosította, és Sel Serkentette Soraelnek az ő Népének, a
Választott Magyar Nemzetnek Vezésére. Melyre Nézve Nem ok nélkül
Szja Szent Szerónymus is Mondván: A Magyarok, Szorgalmatos
Igyekezettel Tanulyjak, a Seles Szép éneklést, és a Sitetlenség
nek Fargából, Szerjedjenek, az igaz Istenhez Szüzülendő Sitnek Melegségére.

Annales Regni Hungariæ ad Ann. 1000.

mert ell Tött az ö világossága, és az Urnak Dicsösége Fel tetczett rajta.

A Vitéz Magyar Nemzet, mely Nevezetes, és Thires volt, a Fegyver
viselésben, és a Tökéli Országok Tökéllésében, Tekintetes Galéottáról,
vagy Szabadságról, Tikinek Győzedelmes Magok Viselete, az egész Világ
előtt tudva vagyon, De Bálványtalanok valának akkan, Hogy a Pogány
saignak Karhozatos Sakságában Leven, Az Ur Krus Jesus Országát Nem
tudták, Nem ismérték, Sőt Meggyetlenül, a Krus Jesus Anyaszent egy
Házát Ellövöven Horongatták, Es a Hi Sok más Nemzeteken Diadal
maskodott, ö maga az ördög Kathságában Foglyoskodott, ö Bálvány
talan Sorsa a Mi Régi eleinknek, Magyar Nagy Atyáinknak!
Látván azért Ezen Magyar Nemzetünk Nagy Lelki vezérdelmei, Hanva
Zach. 1. v. 12. Kodván Fel kiáltók Zakharias Prófétával, és azt mondom: Domine
Exercituum Usquequo tu Non miserebéris eis. Meddig Ur Isten, Ezek
geknek Ura, Meddig Nem Könyörülsz Ezen a Magyar Nemzeten. Ell
Ibid v. 13. Tellyván Sok évek, ell telvén Urunk Születése után Közel ezer esztendők
v. 16. Akkor Vigasztaló Szókat Hálla Az Ur Ennek a Magyar Nemzetnek: Do
mus mea ædificabitur in ea. Azt ígyéri, Hogy ott is, a Magyar Nemzet
Között az ö Háza Felépülletik. E végre Fel indítta az ur Isten Hivel
és Lelkel Gejza Fejedelmnek, Hogy a kereszténységet Magya Hazában
Örömest Látva, A kereszténi Kelvőknek gyakorlásai, ö Nékik meg
engedne, és az egyházi Személyzetet Jó hűvel Fogadná. Azt tanitta
saik Örömest Fogadná, Gejza. Azért valamint annak Cornelius Ne
vü Házában, Kiről illyen Dicséretet Tészen az Irás: Erat timens Deum
Act. 10. v. 2. Cum omni domo Sua, faciens elemosynas multas plebi, et deprecans Deum
Semper. Isten Félő vala, egész Háza Népével, Sok alamisnát adván a Nép
nek, és Mindenkor az Istent kéri, s Néki könyörög vala. Így Gejza
Herczeg is, Midőn még a Pogányságnak Sötétségében vólna, gondol
kodék vala, Hogy mi Nemü képpen a Magyar Nemzetet Magával együtt
Az igaz Romai vévezülendő Hitre Sorsolna, s általhozná. Illyen elmél
Act. 10. v. 3. kedési között, Nem az Angyal, Mint a Cornelius Nevü Házában olvasz,
Ita Martinus Hanem a Boldogságos Szüz Maria, Meg Jelenven Néki, Fel tett Kandekának
Szalay Chronol. Hung. pag. 288. végre vitelére Baicsa nevü Vitézt vala Küld. Anno Chri. 979. Azonban Gejza Fejedelem

Maga

maga élete párjával, egész Háza Népével, s Hedves Sok Jó Barátival, Az Igaz
Romai Hitre által meg keresztelkedének Anno Chri. 985. E Sem Lön elég, Hanem
Ezen gondolkodék vala, Hogy mi módon az egész Magyar Nemzetet, Fejedelmi Hatalma
alatt Lévő Magyarokat, Az ur Krus Jesus Szüségére Sokaira. Templomokat épitsen,
Püspökségeket, s Parochiákat Fundáljon. De Mi képpen Dávid, módon Ezen
gondolkodének, Hogy az Isten Hékrennyének Házat épitsen. Lön az ur Beszéde
Nátán próféta által mondván: Nunquid tu ædificabis mihi domum ad 2. Reg. 7. v. 5.
habitandam. Vallyon te épittessze Nékem Lakó Házat, Sok vért ontottál Ki,
és Sok Gonoszt Kiseltél, Nem épittesz Házat az én Nevemnek, Hanem a Fiad
Ki Néked Születik: ipse ædificabit domum Nomini Meo. Ö épit Házat az én
Nevemnek, Kiségen Kendes Férfiu Lészen. Edgy illyen módon Gejzának az
előbb említett gondolati között, még Jelenék az Isten Angyala illyen hűvel
szóval: Üdvöz Légy Krisztusnak választotta, Nem Sokaid te azokat végbe
a miket elmédben Forgatsz, Mert Sok vérrel Kezeid Szennyesztenek, De Fiad
Lészen Királyi Koronával ékesittendő, és ö Lészen az a Ki által azok Isten
akaratjából végbe mennek: Mint Sz. Mondatik a Mennyei Hűvel: ipse
ædificabit Domum. ö épitt Házat az ur Nevének ö állitya Fel e Nemzetségben
az Isten Anyaszent egy Házát. Akkor ö választott Nemzet az ur Dicsösége Fel
jö e Népre. Illyen igyekezet alatt Sületteték a Fejedelmi Magzat, e
Mái Dicsösséges Szent István Első Apostoli Magyar Koronás Királyunk, Ester
gom Városában Krus Urunk Születésének 985dik esztendejében, Fel Nevel
tetik Istenes Jó erkölcsökben, Királyra választatik Anno Chri 997ben. Akkor
Amaz Isten Félő Sincerussal Nagy örömmel Fel Kiálta Gejza Herczeg, és
azt Monda: Nunc dimittis Servum tuum Domine in pace. Most Bocsássad
el Uram a te Szolgádat Békességben, ö választott Magyar Nemzet: Iam Lætus
morior. Már örömmel meg Halok, Mert ell Küldötte az Ur, az ö Népének
Szabadittóját, Fel támadott az ur Dicsösége a Magyar Nemzetben, Fel,
Az Istent, és Felebarát: Szeretet, Hogy Egy Valamint az Apostolok idejében
Minden kereszténynek edgy Hivek, edgy Lélekzi, Lenni Látatnék
Hogy a Maria Országában Magyar Országot, Edgy Hivel, edgy Lélekzel
Tisztelik Atyánk, Imádgyák vala A Magyarok az Istent, Akkor
vala Ez a Maria Országa, Magyar Ország: Szent Sőt, választott Nép,
Szent, Tekélletes, és Isten Félő Nemzetség.

Isten igazán

Isten igaz an az Istennek Szent akaratja Be teljesedett, a mit Ke
vánt vala már régtől fogva Mondván: Exitus mihi gens Sancta. Vég-
Szent Nemzetségim Léptek. Be telék az Istennek Hodve a Magyar h
zaelben, mivel maga azt kivánta ezen Néptől: Sancti estote quia ego
Lev. 11. v. 44. Sanctus Sum. Szentek Legyetek mert en Szent vagyok. Es igaz an az
is vólt, Mivel Be vett köz Mondás vala akkor Minden Nemzetek közöt
a Magyarokról az egész világon; A ki eleven Szentet akar látni, Nem
nyen Magyar Országra, és oltan meg látja, Az új Apostolt S. Istvánt, az ó
Meg tért Magyar Nemzetével, ki valasány fejenélt Lat közülök Annyi
Isa. 60. v. 1. eleven Szentet Szemlél, Ó Szerentsés Ország! Ó Boldog Föld! Ó váltsát Sz
Nemzet! Ecce Gerra Dni Super te orta est. Mind Ezek akkori időben vala
nak, De Most Már, Meg változott a Dolog Sin, Es a Szent Föld, Latrok
Barlangjaira Lött; quia periit Sanctus de terra, Es Nem tartattak,
B. Quia Magyar Tsten Sis. Ludovica Turbo Adelte züd fauri Legiü. &c. Tekelletes Atatosság, Buzgó Istени Félelem; B. Age Sic de. 10. Praeceptis Decalogi, De. 7. peccatis Capitalibus. & De Sacramentis. Regenten Szent
István Király Idejében a Szomszédokat Meg Győzték, Nyelveket ki vagtak
Mertan pedig a ki Szomszédik Meg Nevetik, és azt Állitják, Ez egy Kato
Mának való, és a ki Szentelen, azról azt Mondgyák, vanak ennek Hive, ez
egy Ferfiu, Meg Mutatvan Ferfiuságával Latosságat, Az Asszonyi Személy
is Kurvaságával Bátorságát. Sme &c. Nem en Hom ez Sanem az ell
Fajult világé. Ki Jam Super abundavit Iniquitas, refrigescit Charitas, &c.
Ezek 3. v. 18. Azért is azt Mondgya en Nekem, és minden Lelki Atyáink, Az Isten Ezekiel
próféta által: Ha én Mondom az Istentelennek, Halállal Halsz meg, és te
meg Nem Jelented Neki, Se Nem Hollasz, Hogy az ó Istentelen útáról ell
terjen, és élyjen, az Istentelen az ó Gonoszságában, Meg Hal De az ó Vérét
a te Kezedből Kérem ki, Mert a Mint Mondgya Szörös Seneca: Mert a
Ki nem tiltya a Mitt tiltatnia, Azt annyi mint Ha annak Verbe Ütését parancs
ná, Azért a Nagy Országa, Latzik Szabadgyára Lét, és az Eretnekségnek Fészke, a
Bünöknek, Mellek tartó edénnye, Azért Kapardott meg a Gonoszság a Szentek
Földén, Mert ell Foltak a Szentek, és azokkal Országában Istentelenséget
B. Hébreus incepere unt. et alia Multa regna tenent &c. Szeretnek, a Nagy Isten Szentségeket Szentelenségekké, Ez okon Vétetik el
Tőlünk, Nyerő meg Régi Kabalságunkat, és ez élet után, a Mennyei Boldogságát. Amen.

PRO FESTO EXALTATIONIS SANCTÆ.

Sensus: De Exaltatione, Cultu, et Utilitate Sanctæ Crucis.
2do. De Irreverentijs et Opprobrijs ijsdem peccatores Obtrectant S. Crucem.

Ego Si exaltatus Fuero a Terra, Omnia trahem ad me ipsum. Joan. 12.
Ha én Fel magasztaltatom a Földtől, mindeneket magamhoz Vonszok. V. 32.

Tudvalatos Dolog, Hogy mindenek valamikel a világon Látunk, a Keresz
nek Jelit mutattyák Nékünk, Tekintsük Hélyes e világnak Hélyit Sok
Kár mindenütt Kereszt van rea Rajzolva: Nézzük a Napot: Ez Mikor
Constantinus Császár, Maxentius ellen Hadakoznék, Nagy Fényességgel
Környül Keresztel Jüdöklött, Illyen irás Léven rea rajzolva: In hoc
Signo Vinces. Ezzel a Jellel t.i. a Sz. Keresztt Jelével Fogh győzedelmeskedni.
Nézzétek a Holdat, ez. Ezer ót Ház Satvan Setedik estendőben, Hésén
Jüdöklő Keresztet mutatott az ó Szarvai között, Mely is egész Sajnalig
tartván, Hosszu Hélyjel minden Felé ki Botsátotta az ó Sugárit. Néz
zétek a Csillagokot ezek is az ó Sugárokkal, Keresztül, s meg keresztül
Kettős Sárnyas Kereszteket mutatnak. Mennyünk által az Elementu
mokhoz, Midőn a Felek Nap Keletről, Nap Nyugotra, s innan Nap
Keletre, Délről, Éjakra, Éjakról Délre Futnak, mindenkor Keresztet
Tsinálnak. Tekintsük a Folyó Vizeket, ezek is midőn alás, fel,
Keresztül kösül Folynak, ezernі ezer, kereszteket tsinálnak, Nézzétek
a Földet, Ez is a Mint Sz. Justinus Mártir Mondgya: Sine Crucis
Vestigio non creatur. a Keresztnek Nyomoka Nélkül nem Találtatik.
Tekintsétek az Eleven Fákot, és Füveket, ezeknek ide, s Tova Hélyjel
terjedő Keresztül álló ágokkal Keresztet mutatnak, Nézzétek a Sárnyas
állatokot, és Vizben uszkáló Halakot, ezek is a Sárnyakkal, Magok
ból Keresztet tsinálnak, Sőt maga az ember is, Ha kezeit ki terjeszti
nem egyéb Sanem merő Kereszt. Az emberek Testőse is, Keresztül álló
Testből Formalakból Hétetven, merő kereszttekkel rakva vagyon.
Mennyi Kereszt viselés vagyon ezen a világon, Mert Urgyan is, valakinek

Ha jó Sire Neve meg

Ha Jó Tire neve meg tsinkáittatik, Kereszttet visel. Az Apa, s Anya Nyukhatatlan gyermekeinek Uralmas tsintalansága mian Kereszttet visel. Az edgy másal ellenkezö Házasoknak életek Kereszt viselés,

De nem ezekben a Keresztekben tzéllozik a Fel vett igeimmel hanem a Melyen Függött a világ meg váltója a Krisztus Jézus

S. Leo Papa Serm. 8. de pass. Dni. Melyröl nagy álmélkedással azt monda S. Leo Pápa: O Admirabilis Potentia Crucis! O Ineffabilis gloria Passionis in qua et tribunal Dni. et Judicium mundi. et Potestas est Crucifixi. O Tsudállatos Hatalma, és ereje, a S. Keresztnek! O ki mondhatatlan Nagy Ditsö

Joan. 12. sége, a Krisztus Kin Henvedésének, ezen a Kereszten, és Nem máson Függött, a Mü Urunknak, és e világnak itélete, és Hatalmassága. Erre Hegyeztetett a Békesegnek Királyja, Az Angyaloknak Ura, Az Emberi Nemzetnek Kegyes meg váltója, a S. Háromságnak Második Személyje. Ki azt mondgya S. János Evta által: Ego si exaltatus fuero a terra, omnia trahan ad me ipsum. Ch Ha Fel magasztaltatom a Föld töl, mindeneket Magamhoz Vonszok. Valakik tehát ezen a világon az ö Keresztit Méltó tiszteettel Békeséges türeszel, Nagy áltatósság, gal Magasztalyják, Krisztus Urunkat ván. Az ö S. Keresztre érdemiben re Kesznek. Annak okáért Hogy tü Sorsától való Részedemben Szerfas ne Legyek Röviden Meg Mutatom.

Kereszt tsinál. Az Kereszinek Lött Fel Magasztaltatásai, Mi képpen a Mely gyalázatos Fa volt, Most Tiszteletre emeltetett. Annak Tiszteletröl, és Hasznairól is emlékezem. Másodszor Meg mutatom Mitsoda életlenséggel Reszte lenittik ezen S. Keresztet a Bünözök Vala oktalan tselekedetekkel. Mely Fel Vett Kér Tzelonról mig Bövebben Hallok Szendz és Jöjj: az Ján

Az Istennek minden teremtett állati közül edgyik is neveretesebbe nem Látzik, Nagyob emlékezetben Lenni, mint a Krisztus Jézus Kereszt Faja Melyen értünk Függven, Kint, és Halált Szenvedett. Mivel pedig Meg Fogyatkozhatlan a Mü Istenünknek, Kegyessége, és az ö teremtett állatiba hadó Nagy gond Viselése, Azért nints olyh ell vetett teremtett állatya mel lynek gyalázatyát Restelenségét és azon esett Tiszteletlenségét Vissza ne adnia, ezen Dologgnak világosabb ismeresere Tekintsünk a S. Irásban

Elöretett azt olvasom Az Lukács Evta Könyvének 2dik Részben: Hogy Mi Luc. 2. v. 29.
dön Edes Idvezittönk, a vak merö Kegyetlen Zsidóktol idvességes Tokra
Sitene és tanittana, Nagy Dühösséggel ellenne támadván meg akarák
ölni, meg Fogván: Duxerunt illum usq; ad supercilium montis, ut pra
cipitarent eum. Ell vivék ötöt a Hegy Tetejére, Hogy nyakra Före
vetnek alá ötöt, Mely Hegy: Ugy mond Cajetanus Nem más, Hanem
a Tábor Hegye volt, Melyet gyalázatosan Hentseg förö Kezek által
Meg Fertéztetven a Zsidók Fel vitték Jézust reá Hogy Le taszittanák.
De ime vissza ada Edes Idvezittönk azen Hegynek gyalázattyát,
mert a Mely Hegyen Meg akarák ölni, Azon a Hegyen K. Hinében
ell változván, Ortzái Olyanok Lének mint a Nap, Ruhái pedig mint
a Fejér Só, Ott mutatá meg Istent Ditsöségét, Egy emele Nagy Tiszteletre
Beszületre a Tábor Hegyét

Tovább Mozes első Könyvének 37. Részben Azt olvasom, Hogy Az Atyjok Gen. 37.
Ian József az Egaz Ahon Látásnak ki mondásáért az ö Bátyaitól
ültöttetven, végre ell adatek, Egyiptumban Viteteven, Farao király Fele
ségének, Gamis vádokásiért az ártatlan József a Tömlötzben vetteték
De ime a ki az álom Látás mian Bátyaitól gyalázatosan ell árultatek,
a Farao király álom Látásának, Magyarázása által Vice Királyságra
emeltetek. Nagy Gondgya van Istennek arra, a Mely Dolog által
értetlen gyalázatik valaki, azon Dolog által Telybe állitya Betsületét
Annak. Nagy Gyalázatot valla az Adám Atyánk Oldala, Nagy
Vétkedelem következtében abból, Mert Adám Atyánk Oldala Szentyából egyet
ki vévén az Isten abból alkotá Évát, Éva mian az egész Emberi
Nemzet ell vétse. De Helybe állitá Isten ö K. Felsége az Adám Oldala
gyalázattyát, Midön a Kereszt fán Edes Idvezittönk Le Hajtván Fejét
ki adá Lelkét, Ugy mond az Irás: Unus militum lancea latus ejus Joan. 19.
aperuit, et Continuo exiit Sanguis et aqua edgy a Vitézek közül Lán v. 34.
czával meg Nyitá az ö Oldalát, és Leg ottan Vér és Viz Föve ki. Kérdésben
Tévén ezen Dolgot S. Ambrus Dr azt mondgya: Miért Nyittatott meg Krisztus
Oldala, Melyből Vér, és Viz Folyt. Meg Felelvén Ugyan az említett S. Atya
és ezen okát adgya: Unde Culpa inde Gratia. Az Adám Oldalából
Származek a Bün, Ellenben a Krisztus Oldalából Származek a Kegyelem.

Az Adám oldalából származék Éva, a Ki ell vesztè az emberi Nemzetet
a Krisztus oldalából származék az Anyja h. egyházat a Második Éva a
Xtus Jesusse, a Kitül kületteték újjabb Lélek szerént a keresztség által
a Világ.

De ne nyujtsuk Beszédünket árnyékos Példákban: hanem hellyünk
Világosságban; Bizony arra oly Nagy Homorusságra, Siralomra, és gyalá-
zatra Jutottak vala minden Fák akkor, midön az ördög Adám és Éva
első hütünket a Tiltott Fának gyümöltse étele által meg szakasztá, és az egész
emberi Nemzetet Isten Haragjába tapitta, Hogy csak nem vérrel virág
zának vala miatta. De Mely csudállatos képpen vissza adá Isten, a
Fáknak elöbbeni örömeket, és Dicsőségeket, Régen ezt meg Jövendölte
Psal. 95. vala a Királyi Koronás Prophéta h. Dávid mondván: Tunc exultabunt
omnia Ligna Sylvarum á facie Dni quoniam Venit. Hogy ell jö meg
az idö Melyben, minden Féle Fák örömökben Vigasságokban Ugrándoznak
Exultis elipitur Crux örvendeznek az erdöknek minden Fái, az Ur Hine elött, mert ell Jött, De
vallyon miért örvendeznek az erdöknek minden Fái az Ur Hine elött, a
okát adván Boltz Eutsimius azt Mondgya: Azért mert ö közüllök va
Per Lignum gavdium tollitur lasztatik az a kereszt Fa, Melyjen az élet, a Xtus Jesus meg hal,
és Halálával az egész emberi Nemzetet életre Jovva, és az ö elöbbeni
Maledictio in Benedictionem gyalázattyok, melyjet az ördög reájok Füzött vala, Nagy örömökre és Dicsö
Causa Salutis ségekre Fordul: örvendeznek mert az elött a Mondatot rettek: Maledictus
per Crucem tanquam per Clavum quæritur Cælum. omnis qui pendet in Ligno. Akinek elött minden a Ki a Fán Függ, De Már
az ének alkalra Fordult, Mikor Xtus Urunk a kereszt Fát Halálával
meg szentelte, h. Vérével meg Festette. örvendeznek a Fák Melyek Pa
radicsomban az ördögnek eszközei Lettek vala, az emberi Nemzetnek
veszedelmére, De midön a Krisztus a kereszt Fán Függött, Függvén hen
vesztett eszközei Lettek az emberi Nemzet üdvességének. örülnek a Fák
Mert az elött Meny ország kapuja be vala Zárva, Ugy Hogy senki be
nem Mehetett, De a Xtus Jesus a kereszt Fának érdemével, mint Salutis
Holtsal meg Nyitá azt az Embereknek. örülnek örvendnek a Fák, mert
Probra ö rajtok gyözedelmet vala meg az emberi Nemzet, De ö általok
gyözé meg Xtus a Pokolbéli ördögöt, és a Ki a Fa által meg rontotta az
embert, az: a Fán és Fa által rontatott meg.

ut qui in ligno

ur qui in Ligno vincebat, in Ligno quoq; vinceretur. Nevetek mint
arra vissza, Dicsöségit Bevsületit a Fának Xtus Urunk, melyjet az
ördög ell rontott vala Paradicsomban.

De Exaltatione Sanctæ Crucis.

Ö Boldog kereszténység. Sok értendök Krisztus Urunk Halála
után ell teléned, melyjekben ell vala rejtve a te Idvességed Zálloga
a Krisztus Jesus kereszt Fája, Melyjet a Mü vigy ellenségünk
a Pokolbéli ördög, a Föld gyomrába ell rejtetett vala, De Imé a
Lelki Buzgósággal Telyjes Áhitatos Nagy Constantinus Császárnak
Annya Szent Helena, Sok Böjtölési, áldásos imádági, Alamisnálkodási,
Hübeli Fohászkodási után Fel találván, Nagy Tisztelettel, és Bersü
Léttel a Régi Helyéré Fával edgyütt Fel állták azt a keresztet
Melyjen a Papok Papja a Krisztus Jesus Vérén Magát Vereß
Áldozatul Mennyei h. Attyának Fel áldozván Bé mutatá az
Emberi Nemzet kárhozatát érdemlö eredendö vétkiért. Melyjet Cosroas
a Perßák Királyja a kemény Fudakozás idején magához által
vitetven, Ismég Heraclius Császár vissza nyeré. Melyről kemény
Farancsokban Hagyta Nagy Constantinus Császár, Hogy tsak
a h. keresztnek Nagyobb tisztelete meg tartásáért, Senki a
gonosz Tettek közül keresztre ne Függesztessék, Hanem azoknak
Mellöl Büntetésében, más alkalmatosság képittessék, akkor, akkor,
a h. keresztfel magasztaltatván, nagy Betsületben tisztelet
ben tartatni, Melynek Mai napon tisztelettel áldásossággal Crux
ülli a Keresztényes Romai Anyja Szent edgy Száz Heraclius Császár által Infame
nyira Fel magasztaltatott Ünnepe Napját. Gyalázatos Fa vala a kereszt Lignum erat, per
Fa Minek elötte Xtus Urunk rajta Függé, De Minek utánna Kerá Xti Crucifixio
Festitetek az Isten Ember Xtus, Fel Magasztaltatek, Minden gyalá nem Senestum.
zattya ell törölteték. Meg vélt ez Jövendölve Ezekiel Prophéta által Ezech. 17.
Nevében az Isten maga: Exaltavi Lignum humile, et florere feci v. 24.
Lignum aridum. Fel magasztaltam az alatson Fát, és meg virágoz
tattam a száraz Fát, Bizony arra Minek elötte, az Emberi Nemzet
Idvességének végetlen árra, a Kálvária Hegyén a kereszthe fe
gesztetett Vérre, nem vala Betsülete a keresztnek, De mikent
reá Hegesztetett a mü Idvességünknek Drágalátos ára az Ur
Xtus Jesus /: a Mint Feljeb is mondám:/ Azonnal Istentöl Fel magasztaltatek.

oly Nagy tisztelettel

Oly Nagy Kiptelettel, Betsülettel Illetének, Hogy az ótától Fogva
már nem csak a Templomokon, Nem csak az Házakon, Nem csak
a Küszöbki Szövegeken, Uton, ut Felen, Temyők, s más épületekre
tein: Hanem a Felséges Királyi, s Fejedelmi Koronákon, s Jelme
reken is Nagy Betsülettel Tündöklik, s Ujjeltetik: Mert valamint
a Fa, az eszének, és az Sarmatnak Nedvességitől, Vehi az erőt,
Ugy a Krisztus Kereszt'ye is, az erőt, és Gatalmát, a Pokolnak Fejé
teretet, Vette attól a Száraz Sarmattól, és Nedvességtől, melyjel meg
öntözteteti, meg Nedvesitteti, tudni illik a Krisztus Jesusnak Szentsé
ntatott Hentséges Vérétől, melyjel meg Festeteti, meg Nedvesitteti
akkor, midön a Mü idvességünkért, réa Fegyzteteti, s ugyan azon
inclinato Capite tradidit Spiritum. Meg Gajtván Fejét ki ada Lelkét.

Joan. 19. v. 30.

DE Utilitate S. Crucis.

Virga Moysis Exod. 7. v. 20.

Exod. 17. v. 16.

Numer. 20. v. 11.

EZ a mai Napon Fel magasztaltatott Krisztus Jesus K. Kereszte Nem
Más, Hanem a Moyses Csudáknak tévő Vesszeje, Betegeket gyógyitó, s
Vesztegelemből meg Kabadító Kéz Kigyója, Jacob Terpentina Fája, Sala
mon Palotaulsa, Moyses Adelfája, a Bünnek Tsóvája.
Azt olvasom Moyses második Könyvének 7dik Részben, Hogy Sok Szép Csuda
kot Szelekedett Isten ő K. Felsége a Moyses Vesszeje által, A Nilus Nagy
Folyó Vizét Vére változtatta. Ez által Farasót minden Seregével, a Vörös
tengernek Mélységébe temette, a Zsidó Népet azon tengeren Száraz Láb
bal által vezette, a Palestinai Földre Be Vezette. Ugyan ez által a
Vesszö által, midön az Israel népe, a pusztában Szette Nagy Kemjségét
Kenvedne, a Kemény Kö Kiktából Bőrséges Vizet Bőrsátta.
Sz. Agoston Dr, és Krisostomus, a K. Irást Magyarázó Böltsek: a Moyses
annyi Sok Szép Csudáknak tévő Vesszein, Nem Mást Hanem az Ur Krisztus Jesus
K. Keresztit értik, Mert ez által a Krisztus Jesus, Mint Fő Hadnagyunk be
Jérünk, Nem csak Hentséges Kin Kenvedésének Véres tengerin Vitt min
ket által Szerentsésen, Be Vetven abban a Pokolbéli Farasót, Minden
Seregével, által Jővén minket a Palestinai Földre az Isten Kegyel
mébe, Hanem a Mü ellenségünket is, a Jestet Világot meg győzte, és
Meg üttven a Kereszt Fán, a Lánczának Vesszejével, Minden Malasz
tokat, Istени Kegyelmeknek Bőrséges Forrását idvességünkre árasz
totta, meg ezeket ell Haradott Lelkünket, Mennyei Sarmatokkal
Kedvelte.

Ez A Moyses Azt olvasom

Azt olvasom Moyses 3dik Könyvének, 21dik Részében: Hogy Midön az Num. 21. v. 5.
Israel Népe, meg kezdette vala Utálni a Mannát, Akkor a Felséges Ur Isten
az Israel Népére Büntetésül Tüzes Kigyókat Bőrsátta, Melyjeknek Mérges
Szarpások miatt Sokan meg Halának az Israel Fiai közül, Mely Hernyú Moysis Ser
Dolgot Látván, Penitentziára terének a Zsidók, és Moyses Jez Nevén pens Figura
azt Mondák Vétkeztünk, Fráchozzál Sogy Vegye ell Tőllunk a Kigyókat. Xti
Fráchozék Moyses a Népért, és azt Parantsolá Isten Moysesnek: Tsinálj
egy Rez Kigyót, és ted azt Felül, a ki meg Sértetven réa tekint ell.

K. H. Mit példáz ez a Rez Kigyó Nast, Hanem a Kereszte Fel Magasz
taltatott Krus Jesust, Sgy Méltóztatik Orom Maga Krus ezen példát meg Joan. 3.
Magyarázni Mondván: A Mint Moyses Fel Magasztalta a Kigyót a pusztában, v. 14.
Ugy kell Fel Magasztaltatni az Ember Fiának. Ott Kegyes Jesusunk! Ott Fel Fedi
tetett Kereszténk! Hogy Sa már a te, Ján Függő árnyékod is, a Tüzes Kigyók
Marásitól, Meg gyógyittya vala a Meg Sebesittetett Israel Fiait, Mitt Nem
remélsénk mü mostan Tőlled, Kik mindenkor K. Kereszted árnyéka alatt
élünk, és Nyavalyánk. Ne resztelj Ugy mond K. Bernárd a Kereszt Ján Függő
Kigyóit Nézni, Sa valaha a Királyi Székben ülő igaz itélő Birót Krus Jesust meg akarod Látni.

Itten jut eszembe amaz Erős Bajnok Samson, ki meg Fogatatván a Filistá
usoktól, Hemei ki vagyatatván Sok Csufságokat tének rajta, Be Vivén a Samson a
Tanács Házban, Comediát üznek, s tsinálnak vala Belőlle, De meg kese Philistæus
redvén Samson meg Fogá a Tanács Házat Tartó két Oszlopit Capitur.
és azt kiálta: Haljon meg a Lelkem a Filistæusokkal, és Le omlván Judic. 16. v. 29.
az Oszlopok s a Házak Boltyai, Sok Philistæusokat magával edgyütt meg Sed Secum
ölte Samson: Imé itt is Mely Nép Példája ő Kete vagyon, a Kereszt Ján, és Multos occidit
a Kereszt Fa által ellenségin győzedelmeskedő Krus Jezusnak, mint Kegyes Samson.
Meg váltónknak. Sámsen l. Ugy mond Cornelius a Lapide Böltsi! A Kereszt
Ján kezeit ki terjesztő Krusnak példája volt, a Kereszt nek két Fája példázta Fra Krus.
a két Oszlop, Melyjekkel le Nyomta, meg rontotta Krus a Mü ellenségünket
a Testet, Világot, és Ördögöket, a Bünt, és Gyehennát. Annak okáért meg Sálván
Sámsonnal, Salálával többet ért meg, Sogysem éltében, midön Maga Salálával
Nékünk életet, és Halhatlanságot Szerzett. Azért a Keresztben vagyon nékünk
minden Diadalmunk, és győzedelmünk, ezért Siessük vallyuk Tiszteljük, és
ebben Krust mint Istent és embert imádgyuk, Ambár Ugassanak ellenünk
a Krus Kereszt'ének ellenségi, az igaz Sittől ell pártolt Atyafiak.

Ott Diadalmaskodjunk.

Miseria mundi patientes Fidelia, est Confessio hominis

Vocantur omnes homines variis miseriis Confitenti ad Confessionem

Gen. 35. v. 21.

Jacob. Sufferit Deus Laban sub Terebinto Sum.

Dom. 22. p. Trin. Crux est Signum victus Supertum

Crux est Lignum Adel justa Abulensem

Oh Dicsőséges Sz. Kereszt! Oh mü Szerentsénk és Szeretetünk Tája! Ő vajsa a mü Keresztünkkel Békeséges türéssel szenvedünk, és arral, Krisztusban a Világban Győzni tudunk! Ah Jöjjetek Jöjjetek, Lelki Sebekben esett és a Pokolbéli Nyilaktól a Vétek által meg sebesittetett Bünösök, Megszerezték ezt a Krisztus Jésus Sz. Keresztye, és Vegyetek Lelki Vigasztalást, és Orvosságot. Jöjjetek Sirvák Özvegyek, Magatokkal tsendesitsétek itt a Vigasztalás. Jöjjetek Ina Hakadtak, Vér folyásban Sinlődők, Szántak, Vakok Bennak, Jöjjetek Betegségben Kinlódók itt az Orvosság. Jöjjetek Jó Hiretekben Nevetekben Kárgalmazást szenvedett Szenvedjetek itt a Vigasztalás. Jöjjetek Üldözőtök előtt Félelmet szenvedett Szenvedjetek, itt a Bátorság. Jöjjetek Inségben Nyomoruságban Hegénységben ell merült emberek itt van a Mennyei Tünts. Jöjjetek a Hazaságban egy más Kézött Zenebonál, egyenetlenségel szenvedő Keresztes Szenvedjetek mert itt vagyon a Nyugodalom. Egy Hival Jöjjetek Minnyájan a Kik meg vättek terselve itt Könnyedtetést a Szent Kereszt alatt Nyugodalmat találtok: Ha Jonás Prófeta, a Szörnyü Bornyan Árnyékában, Szendes Nyugodalmát találta Jüs Nyugodalmát találjátok Lelkeitekneki a Krisztus Jésus Kereszte alatt.

Jákob patriárcha az ő Gyjának Lábannak Bálvány Istenit a Száza Népétől ell Hedven ell ásá a Terpentina Fa alá, és egy Nyakas Hakapta Gazánál a Bálványozásnak. Te is Keresztény Lélek, minden Bünednek Undokságát ásd Be ennek a Sz. Keresztnek Árnyékába, mint valami erös Terpentina Fának, idvességes Selyébe, és teremtsd Meltó gyümölcsét az igaz Pönitentiának.

Ez a Sz. Kereszt a Platanus Fa Melyről Költs Plinius azt irja: Hogy valakik Menydörges idején a Platanus Fa alá, alnak nem Felhetnek az égi Tábrazattól, Menykö ütésektől. Valakik a Sz. Keresztnek Árnyékában alnak, és annak Isten után Gatsatos érdemiben Bíznak nem Félhetnek a Pokolbéli Ördögök Incselkedésitől, nagyobb ezer Kísértetseknek Menyköveit fogják a Sz. Keresztben Bízók ellen.

Ez a Sz. Kereszt az Adelfa, Melyről azt állatom Hogy Midén az Izrael Fiai Márában Futottak volna Les tenger mellet Nagy Hemjü Sargot Henvedven, Isten parantsolattyából Vévén Moyses az Adelfát

a Keserü tengerbe

a Keserü tengerbe vete, mely a Tengernek Keserü Vizeit meg ibato édes Vizeké változtatá. Jelyes Emberi Nemzet, Minden e Világi Keserüségidet Nyomoruságidot, Buidot Bánatidot üldözteteidet Henvedéidet Sz. Kereszted érdemiben Vetsd, édesse válnak Te neked.

Ugy Judgyuk, s a Törvényben olvassuk, Hogy a Tsova Bizonyos Tilalom Szerint, Ha Bünre, Kétségben esésre, Sa Egyéb nemü Törvénytelenségre Tsábor

Pars 2da

Paradisus in symbolis 2dei Guli.

De Ő Fájdalom: Az a Krisztus Keresztének igenyes képe
melyjen Függött idvességünk aira, Azon Békeség oltárának For
mája, melyjen a Bűnös emberi Nemzet a Mennyei K. Atyával meg
Békéltetett, Az a Jesus Nevét magasztaló graditsnak Formája,
melyjen az Isten Fia Fel magasztaltatott, a mü idvességünk és Ha
godalásunk Privilégiumának tzimere irattatott, Most Kárinkodo
Hitetlenkkel, gyalázatos illetlenségekkel, Törvénytelen tselekede
tekkel Bestelenitettük, Ut Szentség Tiszto Sálaradatlan Bűnös Ök
Vájsa azt ne tselekednének a mitt emlitt Gulielmus Mondvan:
Hogy Némely Fő emberek, Meg akarván ölni a Medicanumi
Szerzőt a Fejedelmet, De meg rettenvén annak méltóságos
Tekintetétől /: Mint ama Itéz, a Ki Mariust meg akará ölni,
egy nésányhoz Felbe kellett Sányni Szándékokot, annak okáért
Hogy méreshebbek Lelketének Szemlyje ellen, Mitt tselekedének,
Le irák az ő képit egy táblára, és azt egy Nésány Nap, Lán
csákkal, Segyes Késekkel Döfködték ostromoltak, s minden
Ki gondolkodó gyalázattal illették, miglen képéről, Néki Bá
torkodván, Magát a Herezeget is Fenyes Nappal a Templom
ban meg ölték, Fel Koncolták, AS Félek rajta Bűnösök Sogy
Tüjilletlen tselekedeteikkel, a Kereptről, a Krisztusra tamadni
Batorkodtak. De Judgyátok meg, Sogy a Krisztus Halala előtt
Mentegetsette Magát a Kevély, Mentegetsette, a Főpiény, Fa
talan, Hazó, Vinó, Káromkodó, Hamis eskűvő tz. Mert meg
nem Láttak azt a Vegetetlen érdemü Veres áldozatot, Mely
a Bűnösökert intatott ki, De a Bűnös a ki ezt tudgya
Talyja Láttya, és Hiszi, meg is naponként, a Bűnt mint a Vizet
issza, tetézi, és Kaparittya, a Kereptt Bestelenitteser öl, a Jesus
ellen áll, és az ő Kruszának gyilkosa, De mitt Fognak ezek Sal
Lani a Krisztől. Nem egyebet Sanem a mitt Salla tanra Brutus
neirü Ember Julius Császártól, Azt olvasuk Julius Császárról
Hogy midőn őtet meg ölné egy Brutus neirü Fő ember azt
Kiáltotta Néki Julius Császár: Et tu Fili mi Brute Cur me oc
cidis. Hát te édes Fiam Brutè miért ölsz meg engem.

Je is ő Bűnös

Te is ő Bűnös Nirdön a Törvénytelen gonoszságnak uttyán
Szabolatlan Menvén, a Bűnökre Sanyot Somlok rósanp Krisz gyilkosa
Vagy. Mert K. Pál erősittése szerint, a Mennyiben raistad áll az
ur Krisz Jesust, Bünerd által ujra Fel Feszitted, a Te gyilkosságod
nagyobb a Zsidók gyilkosságánál, Mert ők Sa tudták volna Sogy
a Krisz Isten Fia, Fel nem Feszitettek volna, Te pedig tudod, Sogy
Bünerd által ujra Fel Feszitted, s meg is a Bünt mint a Vizet issza.
Halyjad ily Szlaradatlansagid közett, Mitt kiált te Néked a Krisz
Jesus: Et Tu Fili mi Cur me persequeris. Hát te Fiam miért
üldöz, miért Feszitesz Fel engem, Talám Nehéz Néked, Sogy ez en
a kerepten meg Soltam te eretted, ütősző Csöppig idvességé
dért veremet ki ontottam, a te Szalmadra szent kereptemet
Selül Sartam, Segedet az által az ördög rabságából meg menven
az idvezittő Anyak egyságban ge plántalvan, K. Szlalom erdemit
Emlékben, Forgattam. Szabó azt Fogja kiáltani, a Mitt Agri
pina Néró Császárnak meg Szletetett Annya kialta, az ő Gyilkos
Fiának Nérónak, kiről azt olvasom: Hogy Minek utánna Néró
meg ölette volna az ő édes Annyát, Agrippinát, nem vala nyuk
ta Nérónak Mert Szünteln szeme előtt Forgott, meg öletett édes
Annyának képe, es Fiára kiáltot mondvan: tu me occidisti. Te
ölsz meg engem, Sa Királyi Székében ült, Sa a palotákon utza
kon Setált, Mindenütt előtte volt édes Annyának képe, mindenütt
képzelte kiáltani: Tu me occidisti. Sere ide Bűnös, a Te érzet
led meg Feszitetett Jesusod képe eleibe, emeld Fel szemeidet, és lás
sad, Azon meg Feszitetett Krisztus Jesusnak Fel emelt szentséges
képét, a kit te Bűneiddel nem Csak meg ölsz, Hanem még az ő
K. kereptének képét is illetlenséggel Sordortad viselted, Hidalom
hival szentségtelenséggel illetted. Nem emlékezele Bűnös, Sogy mikent
e világra Küldetteven, Mindgyárt a K. kereptségben, a szent kereptt szele.
Fejed tetejére, Homlokodra, Melyjedre, és vállaid közé ell törölhetetlenül,
Rajzoltatvan, Krisz Szivségére, K. kereptének Záptolya ala állal vat tatal,
Hogott azt Fogadad, Hogy ellenne Mondasz, a Testnek, Világnak és ördögnek.
De vallyon ezen elkütt ellenségid ellen mikeppen Sartzoltal, ő mely
Lunya, álmas, alubékony viteze vóltál a Krisznak.

Ell jött a Testi képestel

Caro Cinctp.

Mundus vani tatibus, Superbijs.

Dæmon. Cum Exercita Suo.

Ell. Sött a testi kéjsértet, Cupidoval, Venussal, és Samar a Buja Fertelmes párázva, és tűzzafsáig törö kivánságoknak Fegyvereivel fel dúlta Lelked várait.

Ell. Sött a Világ: Hiuságival, nagyra vagyodásival, Kevélységével, Jelesetlen segivel, és minden Sartzolás nélkül Békességesen meg hálítta, Hüvedet, Lelkedet.

Ell. Sött Az ördög hamtalan Sezegevel, s azoknak kéjsértetivel, s a mire tetczet azra Vett, Mert csak néki kezéntt Viselven a kerésztet, azzal nem Sartzolták. De Sőt ellenben a Krus Kerésztenek Saplója alól mint valami Sitetlen ki álottál, Büneid által Krus ellen pártot ütöttél, Krisztust mint Fő Vezeredet nem kivetted, nem tisztelted Betsülted, Sanem ujra Büneid által a Mennyiben rajtad állott, Fel Fejtiven meg ölted. Hallgjad Sa nem Hölle már-is titkosan te Szivedet mondván: Tu me occidisti. Te ölted meg engem, Réjeg segivel, karomkodasid, Sanij eskűvésid, s Buja eleted által. vr. I

Te pedig Nemes Isik, Hereda, ki a Krus Jézus K. Kerésztének Diszöjeges Zaszlója alatt viezkedel, Hűvöl ürvendez Seth, és Salat adatik a Felseges Istennek: Hogy Sitünk erősittésére, és gyarapodására, Lelkünk vigasztalására, a Krus K. kerésztének Diszöjegere, a Népek és Nemzetségek Világosittására, meg engedte K. Fia kerésztének Fejüleret, ezen K. Templomnak ültára Selyeket, Vagyon már Vagyon erős Bástyád, tinek erejével, meg a Pokol kapui is meg rontattak, Vagyon kerésztenyi nevednek a pogányoktól meg külömbözteto Bizonyos Jeled, s valóságos tzinezed, Vagyon paisod, gyamadod külömb a Jonás Borostyán Fajánal, Salamon Platanusánal, Moyses Ádel Fájánal, Tudni illik az a Drágalatos Tau Betü, vagy is annak Formájára Fel emelt K. Kerészt, melyjel valakik régen meg Fegyvertettek, Az Angyal ölö Fegyverétől meg menekedtek. Varsatz már te is Bizonyos Habásulást ad kor, Midön az itéletre ell Jövendö Ember Fiának az égen Fel tetczik Jele Mert ez a te Jeled, edgy Lesz a Krus Jésus K. Kerésztével.

Azért Tehat a Krus Jésus K. kerésztét ez után vagy Béczületben tartván, Utczán Félen, Templomok előtt, s tzenteremekben, Süveg Le Vévé Tsokotskával Tiszteljük, Minden ételünk, italunk, Le Fektünk, s Fel Kéltünk idején Magunkra Rajzolván, minden Látsáki, s Látsatatlan ellenségink ellen ezzel magunkat erősitsük, minden Munkáink kezdetit, s annak végezetit ezzel jegyezzük Belyegezzük. A Sok Sárunk és ezen K. kerésztet Láttyuk: A meg Térö Latczval, vagy a Hazardsal reá tekintven, könyves Hemmel, Keserves Könnyedéket és Sóhajtásokkal Jésünkben futatván, Jóvedelmes Hivel Büneinket melyekkel meg Fejritettük, Ádnitentzia Fortásal Siratsuk. Hogy ezen K. kerésztnek

Nb. I. Hic pictoris professe ipsum ingratum, Qui Xtus est Laese pupille Sanguinem exepit in cum Dicens: Hoc filii exit in Signum fugratitudinis tuis.

++ Krusnak

érdeme által Isten oltalmába kegyelmezzünk. Amen. P. F. Moyses Kentes 1776.

PRO FESTO EXALTATIONIS S. ✝

Ita Exaltari oportet Filium Hominis.

Ugy Kell Fel magasztaltatni az Ember Fianak. Joan. 3. V. 14.

Lenszus: De Cultu, et Venerationc Sanctæ Crucis.

Azt olvasom, Hogy a Felseges mindenható Isten, az ö Végtelen Nagy Böltseségének, Titkos itéletit, igen ritka Jelenti meg Nékünk, Bünös Fiaihoz, Mert a mint mondgya Ezekiel prófétával ö maga az Isten: Scient omnia Lignæ Regionis, quia ego Dominus Humiliavi Lignum Sublime, et exaltavi Lignum Sumile, et Siccavi Lignum Viride, et frondescere feci Lignum aridum. Mezö Fajgyak a Tartományuk minden Fai, Tudgyák en az ur alázztam meg, a Magos Fát, és Fel magasztaltam az alatson Fát, és meg Száraztottam a Földelö Fát, és meg Viragoztattam a Száraz Fát, a mely Hóhér Külömb értelem Szerint mint Sem vannak, Nem Prófétál értyük, Sa Mondgyuk, Hogy a Magos Föld Fa volt a jo, és Gonosz tudomanynak Fája, a Melynek Eltiltott gyümöltsére Adám, és Éva ki Nyujtotta vala, az ö Szerét, Mert azt Sallá, Hogy olyanok Lésznek mint az Istenek, sót és gonoszhat tudók, Sa azon Fának gyümöltséböl észnek. Az Alázatos és Száraz Fa pedig nem más, Sanem a kereszt Fa vala, a Melyjen Krisztus Urunk ki terjeszté az ö Szent Szerét, a Fan vesztettek vala el minket a mü elsö Szülönk, Adám és Éva, Azon Szerese Fel minket, és meg nyitta Lelkünket a Krisztus Jésus, Azért tehat méltán alázztatot meg a Magos Föld Fa, midön Paraditsomnak kertében Be Szúratván Ágok ala vetteték, és igy örök gyümöltstelenségre Száradtatott, és az ö Ura vize által ell is Jöttetett, Ellenben pedig Az Alázatos kereszt nek Szára, Faja méltán emeltetett Fel, mert a Krisztusnak Testeste illetösk, és Szent Vére Sullása által meg Szenteltetett, Melyre nézve az egész Világnak tiszteletre eleibe adatott, mint Drága Lelkünk üdvösségének Bészülete, és tiszteletre méltó

Tudgyák és láttyák ezt

Tudgyák és Lattyák ezt Minden tartományok Lakossi, Ja-
papiályják ezt a Romai Anyaszent edgy Szívnak minden
Szivei mely nagy tiszteletre mélto Legyen a Krisztus Jesus
Szent Keresztje

Quod. Hogy pedig Ennek tiszteletét, ki ki Jobban ékre vegye,
Annak okáért Ezen Krisztus Jesus Szent Kereszterül mint
Idvességünk Szerzőjéről Fáltogatról, s Annak méltó tiszte-
terül Lészen Most Ju Források való Beszédem tanitásom
Melyből Hogy idvességes Tudományt vehessetek Kokor Fi
gyelmetességgel Legyetek ell végzem.

Hogy az igaz és Hiv keresztények előtt, a Krisztus Jesus
Szent Keresztje Nagy tiszteletben Legyen, ki tetszik kakas
ról is, Hogy a Romai Catholicus papistak, Nem egyébben
Hanem a Szent Keresztben Bizekednek, és Kerkedesnek, A-
mint ez a Sz. Pál Galatziaiakhoz irt Levelének, Sárodik Kéte
Gal. 6. V. 14. ből világosan ki tetszik, Sellett azt mondgya: Mihi autem absit
gloriari, nisi in Cruce Dni Nostri Jesu Xti. En tőllem pedig
Távol Legyen egyébben Bizekednem, Hanem csak a mü
Urunk Jésus Krisztus Keresztében. A Mely igéket az Anya Sz.
egyház az ő Tagjaihoz alkalmaztatván, e képpen Szól:
Nos autem gloriari oportet. Nékünk pedig Kükség a Krisz
Jesus Szent Keresztében Bizekednünk, és Kerkedesnünk, és
1. Cor. 1. V. 22 Ugyan Más Levelében, A Nemzeten Doctora azt irja: Judæi
signa petunt, et Græci Sapientiam quærunt: Nos autem prædi
camus Xtum Crucifixum. A Zsidók Jeleket kernek, a Gö-
rögök Bölcsességet kérdenek; mü pedig a meg Feszitett Krisz
tust Hirdettyük. — Sebánus a többi között igy kérdetven,
Sebanus. quæst. 2. Hogy mit itélne ő a Romaiakról, Azt Jelelé: Romani in
Lancers, Græci in eloquentia, Sebani in virtutibus gloriam
tur. A Romaiak a Bárdában Lancsában, a Görögök az ékes
Szólásban, a Sebánusok a Sz. Életek tökéletességében ürvendez-
nek
De Sz. Pál

De Sz. Pál Apostol nem egy Szóll magáról, és a Keresztényekről,
Hanem azt mondgya: Hogy ő, és az igaz Keresztények, a meg
Feszitetett Krus Jesusban Bizekednek,
Kedves Hallgatóim: Nékünk Igaz Keresztényekk: Ez a mü
Bárdánk Lancsánk, Ez a mü ékes Szólásunk, ez a mü Sz. Életes
Tselekedetünk, a Krus Jesus Sz. Keresztje, Azért méltan Bizeke-
dünk a Keresztben, Mert a Felséges Mindenható Isten, az ő
Emberekhez való Nagy Szeretetit, Azon kivánta, s akarta
meg mutatni, Az által Szüzett minket a vészedelemből magához a
mü Szeretetünkért Hálla Le a Krus Jesus, az ő Mennyei Bitsőségéből.
és Ugyan azért Sárga a Magos Keresztfára, De mind azon által
Az ő Bitsősége nem meg Tsüfeltetett, Sanem Ujjongedett. Meg váltott
minket Krus Urunk, a mint Sz. Agoston Dr mondgya: De nem
Isteni Szabalmával: Hanem: per Justitiam, et Humilitatem passionis.
Az ő igazsága Szenvedése, és alázatossága által.
Melyre Nézve mü Keresztények méltán dicsekedgünk, a Krus
Jesus Szent Keresztében, mert minden Jó Sz. Életes Tselekedetekk
Leg Jövedelmes példája, maga édes idvezittünk, azon Sz. Ügyben, Világnak
Vágyra Vágyodó Kivánságai azon ronta meg, és példát ada Sz.
valakik, a Világtól meg vetetnek, Meg utáltatnak, és Bolondnak
tartatnak, Azért Fel ne Sáboredgyanak, mert az Isten a Világ Bolondi
válaszotta, Hogy az erősöket, és Bőltseket meg Szégyenitse, Bolondok
nak tartya vala a Világ, A Sz. Apostolokat, Bolondnak Maria
Magdolnát, Seraphicus Szent Ferenczet, Sz. Simeont, Sarcopenust, és más
több Igaz Keresztényeket, mind azon által Bolcsságra, Sarag tartásra
nem indultak, Hanem inkább abban dicsekedni vala, Hogy ők
Igaz Krisztus Keresztét tiszteló Hivek, e Világtól üldözéseket Szenvednek.
És nem különben Bizekednek, az igaz Keresztények akkor, midőn And. Cret. in Exod. C. 9.
e Világra Jő Antichristus, Mert nincs akkor Sőkakat, ő ell Sződt,
mind azon által, a kik Krus mellett, állhatatosan meg maradnak,
Azok nem Szégyellik, a Krus Jesus Szent Keresztének Bélyegét magok Szemökben
Sződni, és abban ürvendezni, Bizekedni.
Mely Nagy

Mely nagy tiszteletre méltó légyen a szent kereszt, tsak abból is ki tetzik, hogy az Embereknek, nem más alá való tagjaikra, sanem a Fejekre mint testeknek leg fövebb tagjára az Homlokokra rajzoltatik, Melyre nézve azt mondgya sz. Agoston Dr: A Locis Supplicii rum, fecit Crux transitum ad frontem imperatorum. A sz. keresztet a Gyalázatnak, és szenvedésnek helyéről, által ment a Fejedelmek homlokjára.

Tertul. Lib. 5. Az ótsó Tertullianus Marcionhoz irván, a sz. keresztet, Az Ember feje, homlokja Bélyegének, és tegyének, Nevezi: Signaculum frontium,

a Melyből ki tetzik, hogy a régi keresztény Atyáinknak, úgy most is minden keresztény Embernek szokások, hogy a homlokokra rajzolyák a sz. keresztnek jelit. A mely szép szokásnak okát adván sz. Agoston Dr. ezt mondgya: Non sine Causa Signum Suum in Fronte nobis figi voluit,

S. Aug. in psal. 30. tanquam in sede pudoris, ne Xti opprobrio Christianus erubesceret.

Nem ok nélkül akarta, az ő tegyét és Bélyegét, a mü homlokunkra, mint szégyennek helyére szegezni, hogy a krisztus gyalázattyáért, és pironságáért, az igaz kereszténynek meg ne szégyenülyenek. Másodszor hogy az ő homlokok ezzel a tegyverrel, mint valami fedezővel be boritatván, az ördögnek ellen meg erősítessék, Mert az igen ki terjesztett, vagy is megitélen homlokot, semtelennek állitya szent Agoston Dr, A mint

S. Aug. in psal. 70. Jerem. 2. ez iránt vagyon Jeremias Prófétánál is, a Második Részben: Frons mulieris meretricis facta est tibi, noluisti erubescere.

Az homlokod szemtelen lett, a szemtelenség kurvához, melyjet nem akartál szégyelleni, a Sőt sz. Agoston az olyan homlokot, kopatznak mezitelennek nevezi azért, Mert ritka rajzolyák szokták arra a sz. keresztnek Bélyegit. Ezt a tegyet, az igaz keresztényeknek meg kell gyözni, és gyakorta kell ezzel homlokokat tegyezni, hogy homlokaink, Krisztus szent keresztét fagadók ne legyenek.

Azt olvasom hogy Constantinus Tsászár annyira betsülte a szent keresztet, hogy az ő sardi tsatsirra, tegyvereire, tázára, tazai felibe, házai parimentumira, kertiben, és más minden épületeire keresztet selyfestetett, és arral Bélyegzett mindenekét, a mint sz. Eusebius irja

irja a Nagy Constantinus Tsászár életében, és Ennek a Tsászároknak idejétől fogva, fogott fel a kereszt, a Papák, Tsászárok, és Királyok, s fejedelmek homlokira, koronájok, és süvegek, mitrájok tetzire, a mint fennebb rebesgetém sz. Agoston Dr szavaiból. Ettől a Constantinus Tsászár idejétől fogva helyhesztetett a kereszt, a templomok, és tornyok tetzire, Ettől fogva kezdették a Tiz keresztényeknek magokat ezzel erősíteni mondván: Atyának és fiunak, és szent lélek Istennek nevében Amen.

Hogy ez által mind a sz. keresztnek méltósága ról, mind a sz. háromságban Levő egy Istenségről, és Háromszemélyről vallást tévén a világ előtt mint tsalhatatlan igaz Tit professzionalnak, Bizonyos jelével keresztényi idvességes tudományokat nyilvánn prédikályják, Hirdessék.

Ha hasznait kivánnyuk érteni, és tudni a sz. keresztnek, Azt mondgya sz. Bernard: Si pulsat te turpis Cogitatio, si premat te Caro, si Daemon parari insidias, fuge ad Signum Crucis Xti, et Liberaberis. Lib. Medit. 3.

Ha rajtad forget a fertelmes gondolat, Ha hurongat a test, Ha késeerteti által lesi Hant az ördög, fuss a krisztus keresztihez és meg menekedel. Ez által az ördögöket meg lehet győzni el üzni, A mint arany fraju sz. János Szentyitya: Ubicunq; Dominicum Signum Crucis viderint, fugiunt tanquam canes timentes Baculu, quo plagam acceperunt. Valahol látyák az ördögök Krisz Urunk sz. keresztének jelit, ell futnak, mint a bottal ütött ebek, a páltzától, Mert ez által veretettek rontattatnak meg. Mert a mint sz. Cyrillus mondgya Valamikor az ördögök látyák a keresztet, Mindenkor elmejekben tünik, a meg feszitettett krisztusnak, emlékezete, ki ütött, ezen az áldott fán meg rontotta, és azért ennek jelére, mint a meg veretettett, rontatott ebek félnek, Rettegnek és ell távoznak, Mert a kereszt által romlott meg erejek, ereje, a kereszt által erőtlenült meg birodalma, a kereszt által távoztatott meg szene kegyetlensége.

A kereszt által szabadula meg az Emberi Nemzet az ördög fatalmából, a kereszt által nyittatott meg Mennyi országnak kapuja, Mely sok ezer esztendők folyási alatt be vala zárva, a kereszt által szerzett be bemenetel kapuja.

Azt mondgya sz.

Virg. in Cap. 5. ad Rom.

Azt mondgya Bölts Virgenes: Hogy oly Nagy ereje, és Hatalma, és Foganatossaga vagyon, a Kristus Keresztnek, Hogy valaki azt Hivében Forgattya, minden Vétektől ment Lészen, Ezek tulajdon Szavai a Böltsnek: Hogy Semmi Kivánság, Semmi Bujaság, Semmi Harag, Semmi Irigység, Nem gyötörhet meg ennek Felette Lételre, Minden Testi Kivánságok, Bosszu állások, ell Üzetnek a Kereszt Feleállal, Minden Kisértetes Lelegi, és Sátori az ördögök ez által ell Kergetettnek, Ez által, ellenben, Hamtalan Jók, és Nagy Betegségben Levö Emberek Régi egészségeket meg Nyerték. Miképpen K. Márton Püspök egy Betegnek álmában meg Jelenven azt monda: Ne timueris, Sed facito Super frontem tuam Signu Venerandæ Crucis Fratrumq; Liberaberis. Ne Félj Hanem vesd Homlokodra, a Tiztelendö

S. Paulinus

K. Keresztnek Jelét, és mindgyárt meg Habadulsz Betegségedből, Jelenvén Keresztet vete Magára, és mindgyárt meg gyógyula, Ugy Mond K. Paulinus, K. Lőrinz Martyrról: Hogy ö a K. Kereszt Jelével Edvös illuminait. A Vakokat meg gyógyitotta, Sőt a mi több, és Nagyobb: Sokan a Szent Atyák közül, Sátoltakot is támasztottak a Szent Kereszt Jelével, Ugy mint K. Germanus Páris Városának K. Püspöke, K. Corbinianus, és K. Szerzetünk, edgyik Tündöklö Fényes Csillaga Szerafikus K. Bonaventura Püspök, Edgy Hival Hogy a Többiről Hallgassak. A K. Kereszt által minden ördögi, és Emberi Jelenségek, gonosz intselkedések, Babonaságok, ell rontatnak, semmivé Lésznek, Az Egri Sátorok meg Szenvedésnek, a Forgo Helek ell Hélyednek, a Nemes Ördögök világlásók, Szallagásók, Menykö Gullásók meg Szünnek, Hó, és Jég ejtök ell Olvadnak, és minden ártalmas ételtől és mérges italtól meg oltalmaz, mint K. Benedeket, és K. Vincentiust, A világi ellenségek tábori is meg győzi, In Hoc Signo Vinces ebben a Jelben győzünk meg, ellenségünket a mint az Angyal monda Nagy Constantinus Császárnak.

Ezen okra Nézve Jelsát mü is gyakorta Ezen K. Keresztnek Jelét Homlokunkra Rajzolyuk, Mert ez által győzé meg Edes Idvezittönk a Kevély ördögöt, a Mely K. Keresztet, Nem máskor Hanem az ö Haza

Fohságát

Fohságát példáira, Sőt a Krisztus Jesus alázatosságanak Valóságos Jegyét, tegyük Homlokinkra, Hogy ez által, a Mü Kevélységünk Meg rontassék. Melyről Gallyjátok mitt mond K. Agoston Dr: In fronte Signum Humilitatis Xti porta in Corde imitationem humilitatis Xti. A Te Homlokodon a Krisztus alázatosságanak Jelvegit, Hivedben pedig az ö alázatosságát Tiveszt. Az Bünös Emberi Nemzet, Néked vala Szükségesebb a Keresztet, mint Sem a Kis Jesusnak, Tegyed illetett inkább az alázatosság, Szegyen, és piruvság, mint Sem a K. Háromság Második Személyét, Melyre Nézve Ved ezekbe mitt monda a Meg tért Lator Dismas, Tivel te is méltán azt mondhatod, Nos quidem Juste, nam digna factis recipimus: Sic vero nihil mali gessit. Mü méltán, és igazán Kárhoztattunk a keresztre, mélto Büntetésül vetsük gonoszságinkrul, e pedig tudni illik a Krisztus semmi gonoszt nem tselekedett, még is imé a keserves keresztet Viseli.

Tovább miért Rajzolyuk még is a Szent keresztet Homlokinkra Harmadik okát advan K. Agoston Dr. Azt mondgya: Hogy ez által a Krisztus Jesus gyözedelmének, és az ördögön tett Diadalmának Valna Szükségesebb a Kereszt, mint Sem a Kis Jesusnak, Tegyed illetett inkább az alázatosság, Szegyen, és piruvság, Mint Sem a K. Háromság Második Személyét, Melyre Nézve Ved ezekbe mitt monda a Meg tért Lator Dismas, Tivel te is méltán azt mondhatod, Nos quidem Juste, nam digna factis recipimus: Sic vero nihil mali gessit. Mü méltán, és igazán Kárhoztattunk a keresztre, mélto Büntetésül vetsük gonoszságinkrul, e pedig tudni illik a Krisztus semmi gonoszt nem tselekedett, még is imé a keserves keresztet Viseli. Tovább miért Rajzolyuk még is a Szent keresztet Homlokinkra Harmadik okát advan K. Agoston Dr. Azt mondgya: Hogy ez által a Krisztus Jesus gyözedelmének, és az ördögön tett Diadalmának Nagysága, Melyjet a keresztet által Vitézkedett, ki tetsék. Mert Ez a K. Kereszt Jele, Bélyege az a Kö, Mely által a Mennyei Dávid a Krisztus Jesus, a Tokolbéli Góliátot az ördögöt meg győrte, és Annyira Meg Kettentette, Hogy valahol Jeleit meg látya a K. keresztnek, Nints Néki ott meg Maradása, Tatalma, erőssége. Tovább azért Vettyük Homlokunkra a K. Kereszt Jelét, Hogy Szivünk, Tegyesi, Templomi Legyünk, a Krisztus Jesusnak, és a K. Léleknek, A Mint ebben Szüzességem K. Agnes: Posuit Signum in faciem meam, ut Nullum præter eum amatorem admittam. Jegyet tett az én orczámra, Hogy ö kivülle más szeretöt, és Jegyest ne Kivánnyak. Cæsareus Arelatensis pedig azt mondgya, Azért Jegyezzük meg a Homlokunkot, a K. Kereszt Jelével, a mint meg Festik vala a Zsidók a Házok ajtajait Kereszt módra Bárány Vérrel. Hogy az ördög Minden intselkedésivel ell Távozzék tőllünk, és ne árthasson Nékünk. Mais Testi és Lelki Vétedelmet okozó Szeretöt: Az Istenen kivül: Szivünk közzé tenni ne engedgyünk.

S. Agnes apud S. Ambros. ser. 90.

Cæs. Arelat. hom. 5. de patrib.

Tovább.

Tovább Az Igaz Kereszteknek előtt, Mely Nagy Tiszteletben és
Betsületben Legyen a Szent Keresztfa, ki Tetszik Második abból
Hogy Ezt a Romai Anya Szent edgy Ház, az ő Hiveivel edgyütt
Fel ékesitette, Mikor Annak Fel Találására, és Magasztalására
Sollemnis Szent Ünnepeket rendelt, Telyes Mélto Togy ennek mai
napon Fel Magasztalására rendeltetett Sz. Ünnepét Lelki örömmel
és Vigassággal Szentelyjük, Mélto Hogy Ezen Sz. Templomban Fel
állitatott Krus Fésus Sz. Keresztét Tisztelyük, Betsülyjük
és imádgyuk, mint idvességünk Drága eszközét, és Szabadi-
gunk Zálogát, Mely által az ördög Rabságából ki Szabadittatunk.
Tiszteletre emelte Az Anya az edgyik az Tiszteletre a Sz. Keresztet
Midőn az ujra Fel épittendő Templomoknak Fundamentum
Követ, Sz. Keresztet Felével Belyegzi, az öltárok Követ Keresztel
Szenteli, Midőn a Nép Nevével Istentől valamit Kér, Keresztet vi-
tet a Nép előtt, Egy Szóval a Sz. Keresztnek Vetélse Formálá-
sa nélkül, edgy Szentséget Sacramentumot sem Szolgáltat az
Anyaszent edgyház.

Fel ékesitették a Fejedelmek, midőn a Büntetésnek Fáját
1: Nem régen a Keresztfa, Mly gyalázatos Fa volt minden Nemze-
tek előtt, mint most az akasztó Fa: 1 De ezen gyalázatos Kereszt
Fát, Hogy Nagy tiszteletre emelhetnék Elsőször Nagy Constanti-
nus Cs. Fár, parantsolatot Tagya, és Szemény törvént ada,
Hogy a Keresztet mindenektől Nagy Tiszteletben tartassék, és több
a Lopó tolvajok, s más gonosz tévők, a Keresztfára ne akaszt-
tassanak, Sanem azokrak mélto Büntetésekre, más akasztó
alkalmatossága Készittessék, A Mely Emlékezetre mélto törvény
nek más utánna következendő Fejedelmek is engedelmességében
Comes Adolphus, A Vandalusok meg téresse után, Szemény paran-
csolatot Tagya, és ada, Hogy a Keresztet Nagy Tiszteletben Tartas-
sék. Theodosius, és Valentinianus Fejedelmek, Szemény paran-
csolat által ki adák, Hogy a Keresztet Tammuba porba, s
meg Tapodás alá Törvénybe ne irnák rajzolnák.

Apud Gracy. Lib de Coure Cap. 91.

Tovább

Tovább oly Nagy Tiszteletben Betsületben Tartották a
Fejedelmek a Keresztet, Hogy Szöntsöktöt avval Fedzették,
Penzeket Keresztel Belyegeztek, Nyakokban Függve Hordották,
A Mint most sokan Ditsüretesen a Szerent Szolgálnak.

Tovább ki tetszik ezen Szent Keresztnek Tiszteletre, Az ő
Testamentum Sok Rendbéli Figuráiból képzésiből, Mert
Sok Helyeken az Istен Anyékos példákban ert meg mutatta
Hogy a Szent Keresztet Fel magasztalnia, meg Jelentette, Togy
annak Jukos példái Titekre elő adatnak. Melyre Nézve a Sz. Keresztet
Példázták elsőször Teremtés Könyvében, a Jákob Lajtor
Gen 32 ja által, Melyre Támaszkodni Láta az Istent, A Keresztet
Fán Függ vala pedig Krus Urunk, az ég, és Föld között. A Jákob
Lajtorjáján, Az Angyalok alá, és Fel mennek vala, A Keresztet
által Mennek vala Fel, a Boganyok, és alá száll a Zsidó Nemzetség.
A Keresztet Példázták a Jákob paltzája által, Melyel a Fordánon
elöször által ment vala, Az után két Felességet Magának ell
Togyezven, két Szeres nyájjal mene Lipsra. Togy Szószinte kép
pen Krisztus Urunk, A Keresztnek érdeme, és ereje által, ell Togy
zette Magának Az Anyaszent edgy Szászat, és a Zsidók Sinagó
gáját, Mint Jákob, Szachelt, és Lyát, Lipsa a terven pedig Menyse
Menetele Napján, mind a két Szolgálatnak Fiait, a Kiket a Szétel
Lymbusban tanált, és érdemesek voltak, azokat meg Szabadittani,
a Sz. Keresztet által, Nagy örömmel az örök Atyának örszágában Gen 28.
vitte. A Jákob Keresztül Jett Kezei, Nem mások Sanem a Krus
Fésus Szent Keresztit példázták vala, Melyek által az ő Kipsebb
Unokáját, a Nagyoknak eleibe téve, ki vala Kedvesebb Fia Leánnya
az Istennek, mint az ő választott Zsidó Népe, De ime ez a Leg
Kedvesebb Nagyobb Unokája, Most Leg Kipsebbé Lett, és azok
eleibe tette az ő Mostani Szerelmesebb unokáját, az igaz Keresztényeket
e képpen Krus Urunk, a Meg tért pogány Nemzetet, az ő választott Népe a Zsidó
Nép eleibe Selyheztette.

Második

Második valamint a Moyses Vesszeje, melyet ö ell vet
vén Tigyvá vált, Ugy a meg vetteted Keresztt, Böltseségé
Exod. 7. változván, e világ Böltseségét meg emésztette, Nem külön
ben, mint a Moyses Vesszeje, A varázslóktól készítetett
Exod. 12. Tigyékkor. Az Husvéti Bárányt az ö Testamentumban a
Zsidók Nyárson sütötték meg, Krisztus Urunk pedig, az uj
Testamentumban, a keresztfán Szerénk való nagy Szeretete
miatt, meg emésztödött. Az Izrael népe előtt való ösz
Exod 13. Lop, mely a pusztában ökrét, minden Sele verésletve, nem
mást Sanem a Sz. keresztet példázta, Mert a Sz. keresztt is Min
Exod. 15. den Sókra vezetven minket, Ördögös ellenségünktöl meg
oltalmaz. Az által a Fa által, mely a Mára vizeit édesse
tette, az a Krisztus keresztit Selentette, Mert a Kus Szent
Exod. 24. keresztje is, olyjan Fa, melynek csak emlékezete is, min
den dologainkot, Nyomorúságinkot, Fájdalminkot édesse
Tészi, Az a Fa oltár, mely a Sátor előtt vala épitve a Bá
Num. 13. ránynak építésére, Nem mást Sanem a Kálvária Segyén
Fel állitatott Kus Jésus szent keresztit példázta.
Az Emelö Kard, Melyjen az Izrael népe Kémei, a Canaan
Földéröl ki Jöznak a Kétlö gerendett, Nem mást Sanem Kris
tus Urunkot példázta, a kinek előtte Sart a Zsidó Nép
közben Jésus, követte pedig a Pogány nemzet, és igy mind
a kettö Krisztus Urunkot közben Szöszta. A Moyses Ves
szeje által, melyel meg csapván a kö Sziklát, Bőséges
vizet Bőséttett, nem más Sanem Kus Urunk értetik a
Num. 20. kit a keresztnek Fája, keservesen meg csapván Edes Fi
vezittönkből idvességünkre szolgáló vizet Bőséttett, es
vért erefztett. A Réz Tigyó által, Melyjet Moyses az Is
ten parancsolattyából, az ág Segyére függeszte, Hogy
valakik a Mérges Tigyóktól meg Maratódvan Sértetven
arra nézznek, Mérges Sebekből meg gyógyulnak.

Az a

Az a Tigyó Nem mást, Sanem Kus Urunkot példázta,
Nem vált élete, nem vált Mérge, minek utánna a Sz. keresztfán
ki adta vólna Lelkit, Tól Lelet Bünös, és Vétkes ember
nem vólt, mind aron által annak formáját vévén Magára, Num 21.
fel emeltetvén a keresztre, valakik a Sit által ö réá Nertek,
és Néznek, mind azokat, a pokolbéli Tigyenak az ördögnek
az ö intselkedésitöl, gonoszra való vonzásától meg Szabadittya.
Nitt Selent egyebet a Szársáb Szöra ablakánál függö
Szárlat Kötél, Sanem azt a keresztet, melyjet az igaz keresztyén Jos. 2.
Catholicus papisták, a Magok Szemlátokra Szégyenak, Szégy
mindenekben Bátorságos abbak Legyenek, és a Krisztus Jésus
Kin szenvedése gyakrabb Szemök elébe, A kiét ablop által Judic
melyjeket Sámson meg ragadván, egybe Sonta, a Mely által 16.
a Filistéusokat meg ölé, Nem egyéb példázatott, Sanem
a Kus Jésus Sz. keresztének kettös Fája, melyekre ki nyuj
ván Sz. kezeit, meg vonta a Földet, és ell Beritta a Bünö
sökot, Nidén a vétkesekből, Isten Selö Confessorokot, Nagy
szeretettel Sangozó Martirokot, tsinálta, és valogatta. Vö. tt.
A szent keresztt Sokféleképpen mi vólta, ki tetszik a tsuda tete
leknek Sószágos tselekedeteiből, Melyjekkel Isten ö Sz. Felsége,
minden időben Bitszöntette, és Virágoztatta a Sz. keresztet,
mert ennek tsudállatos ereiből, és sok tsuda teteleiből, Szégy
szevesekről emlékezzem, Azt olvasom Hogy a Sz. keresztt
nek Selére, Sokszor a meg Haborodott Tenger, le Csendesedett,
Az ördögöktöl meg Hállott Emberekből, az ördögök ki üzettek,
a Szene vadak, és Mérges Tigyók ell Selyjedtek, Az ördögi
kísértetek, Tilalmas Tessi kívánságok ell oltattak,
Némely keresztteket Isten ö Sz. Felsége tsudákkal fel ékesitett,
a végre Szégy gyakrabb, az ö Sz. Fia kin szenvedéséről, és
Halálárol, inkább meg emlékezzünk, Mert Némely szent
keresztekről, a Kus Jésusnak képe Jelenléte, élö ember módgyára

képen ékesen Bészéllett

Képen ekesen Bepellel, Mások vérrel iszattak, Némelyek tsak
Dallatoson, a kereszttől le hálóttak, mint Cenvris béli Hent
Tratalin előtt, Sokakból vér Folyt, és tsudákot tseleküvén
vér Folyjásk, Nyavalyja Törést, és egyéb Betegségekből Haba
dtották a Nyavalyásokot, Sokpor a K. kereszt nek Fele, az égen
meg Felenvén, mint a próféták Jövendölt, meg Felent vala.
Nagy Constantinus Csaptárnak, és ast Jövendöle, Hogy az ö
ellenségin uralkodni, győzedelmeskedni fog. Be is Felyese
dek, Mert Bitsüségesen diadalmat vön ellenségin, Az a Nagy
kereszt Melynek egyik vége, a Kálvária Hegyétől fogva,
az Alaj Fák Hegyig ért, nem egyebet Jövendölt, hanem Hogy,
az igaz Romai Anyaszentegyház a Hent kereszt Fele által gyöze
delmeskedni fog, a gonosz Kereszténségen Ariuson, és más
több tsudákot is tett Isten ö K. Felsége, a K. kereszt Fele által
melyekből világosan ki nyilatkoztatta, Hogy a K. kereszt min
den kereszténynek, Leg Nagyobb Lelki örömére, és Vigasságára
vagyon, és Hogy az mindenek Felett Isten el Jött Leg kedvesebb Fel
Hogy, és Belyiség. s Leg Nemesebb Ja. Ez a K. kereszt az ütsö
ítélet Napján, meg Feleník az ell Vilaghottak nagy Lelki örömére
az ell Kárhozottaknak pedig Nagy Kegyetlenkedő gyötrelmekre.

Tessék kedves Hallgatóim, Hogy mü ezen K. kereszt Ün
neplésével Nagy örömmel Látkassuk, Az ütsö ítélet Napján
Orczáival Nagy örömmel Látkassuk, és Mondgyuk K. András
Apostollal: Salve Crux pretiosa. Jdvez Légy Drága Ke
reszt, Melyjen a mü idvességünk Arra, a Krus Jésus Függ
gött, Ezt a drága keresztet Tiszteljük, Betsüljük Ma
gasztalyuk, Hogy minket is az örök Atyának Országában
Fel Magasztalyon, a Látogatásnak Napján, és valamint
az Izráel Népe, elött Forgó Tüzes Oszlop, Be vivé ötöt
az igyiret Földére, Ugy a K. kereszt nek ereieme minket is
vezéreljen és vigyen a Meg igyirt Országba, a Men
nyei Boldogságba Amen. 1747.

Formula Valedictionum Funebrium.

XXV. A Régia Majestáte.

Noha az előttünk fekvő N.N. Teste szerént közülünk ki
költözik, de lelkében Szép emlékezetével közöttünk marad, és velünk
él, Teste távozásál bucsuzatlan nem hagyja, hanem vale faciens
prosequitur eos. El bucsuzván el mondja Act. 20. 25 Elsőben is Tolle
két leg elsének rendelt Isten minden világi fejedelmek közöt
Kegyes Kegyelmes Komai Császárom Koronás Királyom N.N. Agya Isten
a Teidőd Teljességéki be minta Koronás Prof: David jövendölte
Psal: 71. orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis: Az ő
napjaiban igazság támad, és békeség bővölködése, mig el vészti ki
hold, és a tengertől fogva a tengerig uralkodik, és a folyo vitől
fogva a föld kereksége határáig: de borulnak előtte a Szerzete=
nek, és az ő ellenségi a földet nyalják. Azt agya meg néked
érned a ki máx a Bethlehemi istállóban be Telyesedet t. i. Az Aldott
Ur Jésus Krus ki előtt a Pogány Királyok le borulván nagy
alázatossággal mágadot, bizadalmadat, oltalmában ajánlyad.
A Teidőben támagyon fel a csendes békeség, mely Izaias idejében
támadot Jel, midőn: Conflabant gladios suos in vomeres, et
lanceas in falces; Az ő Sablyáikból szántó vasakot, a dárdák
ból Sarlókot csinálnak: A nemzetség nemzetségre fegyvert
nem fogot. Tűzetsék el messze, és közöltessék el az hold:
az az: a Pogány Birodalma Minek czimere fel hold: Egyik
tengertől a másikig, a folyo vitől a földnek Kerekségéig ter=
jedjen Birodalmad: Ellenségid borulyanak le előtted, és
nyalják a földet. Minden azok között Győzedelmes Császárom
Felséges Koronás Királyom Isten hozzád, Tőllem és a Te
vánsog Szegény polgádtol.

Alia ab eadem Majestate Regia.

Minth hogy elsö vagy a világi méltóságban gyözedelmes Császár
xom Felsegedt Királyom xth. elöbbröl is tölled buesuzom.
Tegyen Isten nemzetünknek Szárnyaid alatt Levö Keresztény
Ségnek oly oltalmazojává, oly gyözedelmes bajvivová mint
Josvé Hadnagyot ki elött a Jordán viznek némely része a
föld alá rekesztette magát nagyobb része pedig öszve gyülvén
mint a magos hegy megkeményedett, hogy a szigy Szekérnyo
kével által menhessen Izraelnek az Nemzetségével: Igy
ályanak félre nékedis minden ellenségid Kelyen fel az Ur
Isten, és Szélegyenek el a te ellenségid futvanak Sined elöll
akik Teged gyülölnek Sal: 67 nyugogyék békeségben orszagunk
állalad mas Keresztény nemzetségek sokasagával Sasodnak
kiterjesztett Szárnyai alatt Isten hozzad.

Alia ab eadem Majestate Cujusdam Supr. comitis

Mint eddig ugy Továbbis zettegö nyelven diesire tedtol N.N. nem
Szánom, hanem utolso buesuzásodotis örömest magamra vállalvan
nyerességemnek Tartanám, de mint hogy halgatást parancsolsz nyel=
=vemnek magad Szollasz gyászos koporsodból, magad akarsz min=
=den rendektöl buesuzni, en halgatok. Elsöbben is néked Tartozom
buesuzásommal Istentöl vallasztott Császárom, ki az én nemze=
=tségemet érdeme felett a Tekintetes, és Nemzetes Nemes
Vármegye fö Ispányának méltosagával felemelted sok Tarto=
=mányokban hirede, és nevezetesse tedted Tegyen Isten oly
gyözedelmessé minden ellenségiden mint Josvét Tette volt ré=
=gentén minden elleme segyvert fogo nemzetekben. Többek közöl
hogy ne Szolyak 35 Királyokot ada kezében minden népey közöl
együtt Jerikó Városának kö falait nemágyu lövéssekkel,
hanem trombitak hazsogadásával dötte földre, hogy
beszéde szerént azokon boszut álgyon.

Nap Gedeon ellemében meg ne induly, és Hold akolon völgye
ellemébe, és meg állanak a Nap, és a Hold mig ellenségin boszut
állana a nép, engedelmesködék azért a nap az Egnek közepette,
és nem Siete el enyészni egéz napig. Igy igy Jeziko kö falai
is, azaz: a Török, és más ellenségidnek meg törhetetlen
nyakos keménySégek Lágyulyanak hüségedre, hajolyanak en=
=gedelmességedre. Alyon meg Sejed felett mind addig a nap, és
hold. Ft. a meg Testesült Isten fia kit sok Justitiae igazság
napjának nevez a Sz: Irás, és az ö Szent Anya B. Szüz
Maria Pulchra ut Luna, Szép mind a hold, miglen ellen=
=Ségiden Tetzésed szerént bozzudot nem állod, kivánom
Szegén szolgad most az örökké valosagra invalo indultában
gyözedelmes Királyom, és Császárom Isten hozzad.

Alia Cujusdam Comitissae a Kelich Vid Caroli Bn

Legelsöbb Tiszta mélységes alázatossággal Lábaidhoz borulvan
fel. Diesöséges emlékezetü Király eözen neven Edik Romai Csa=
=Szárnak meg hagyatott özvegye, vég buesumot Te Tölled kezdem:
s hozzám legg kisebb Szolgálodhoz egy néhány izben, Soly sö kép=
=pen, hogy felséged Szárnyai alatt sényeskedö kegyelmes csillag=
=gos Dámád jeles gyülekezetében méltoztatással számlálni, noha
nem a te kegyelmességednek érdemi szerént, mind azon által
elégtelenségemröl minden ki telhetö alázatos szivel hálát
adok, sugyan ezen el tökéllet háládo igaz szivemböl obajtom
hogy Istentöl ez utáni sok ezer tendökre meg szaporittando
napjaiban tündöklö koronadot más örökkè elenyészhe=
=tetlen diadéssegel koronázza meg jövendöben.

Alia ejusdem Comitÿsse a Condamis Aulicis.

Tÿ nékÜnkis eŽen Felsséges Koronás fővel diesekedő Fejedelme
s Méltóságos Vagok, és a meg fejŽület xtusban Kereszt Csillagos
Dáma-Társaim Kik engem Sok rendbéli érdemem felett való
Kegyességtekkel illetni méltóztattatok: Ezekért de Legg főkép-
pen Sók Szép Istenes példádokért, melyekre való nézve a Xtus
-sal éniš inkább le JegyŽtettem a Kereszt re amak Kivánságá-
-ra, s Jézusunkra: Mind ezekért mondám mélto örök hálákot
adok. Adgya a Magasságbéli Ur Isten, hogy Tikket eŽen Sz: Ke-
-reszt nek Pájzsloja egyben áltiktott, e földön, az örökségben
Sem válaŽon egy mástol. Melyre való nézve, midőn Ti vollam
való emlékezetetekel reménlem, Enis Szerelmes Jgyesünkről,
és vezérünkről amaz Proph: Szavaival Szüntelen megemlékez
-ni igyekezem: Memor esto congregationis tuæ qvam
possedisti ab initio. Psal: 73. 2. Emlékezzél a te gyülekebe
redről, melyet eleitől fogva birtál.

Alia ejusdem Comitÿsse a Regina Maria Theresia

Szünyön azomban utámam Kesergő Szivek egy Tereffe
Zokogásiok Könyhullatásoknak folyami csendesŽgyenek, Segi-
-esétek el hervadot Tagjaimot, hogy le hozzád járulyak Nemes
Magyar, s Körül belől Lévő roppant Tartományokon halhatat
lan diesőséggel, s kegyeŽséggel országlo Koronás Aszony, Ki
rálynè, Tinek rend Kivül Felséggel tündöklő Királyi Lélek
elől Szivemnek, Lélkemnek mélységes alázatoŽsággal el
hervadot orczámra földig le borulván. Ah el holt nyel
vemet minémü Szókra sakaszam! Sengem Szolgálóid
Közül Leg Küssebbiket Bosony városában Sokszor Soly

Bővségesen boldogitto Kegyelmességidet illető s mélto hálaado
Szavaimnak rendet ah! hol keressem? hol talályam? Im elég
Telené lettem el fogyvan, el enyészvem a te drágalatos Szi
ned előli, Talám ugyan azért, hogy a Királyok Királyának
Felséges Szine előtt egyűgyü éretted való esedezésim által
nagyobb Serdemesebb hálaado Szolgálatot Tégyek: Mely
Szolgálatodra: Ha Istemnek ugy Tetszik, midőn Telyességel
le kötelezem magamot, igaz Szolgáló Lélkemből kivánom,
hogy a Seregeknek, Országoknak örökös Ura Istene Kegyel
méből a Királyok Legg nagyobb diesőségének Leg jobb részé tolled
Sem eŽenaz árnyek világon, semaz másikon el ne távozÿék: Hér
vei mind azálbal mig holt Testemet a földnek gyomrában meg
nyugaszszalom egy Gráciát: t.i. hogy azon Kegyességes Királyi
Kegyelmességedet melyből én immáron az élők, es holtak Istene
nek rendeléséből el fogyvan, azon Szerelmes Szárnyaira sor
ditani méltóztatnál, Tikket Királyi Szárnyaid alatt kiosé
gest, örök Szolgálatodra magamtol el szalaszthattam, el hadtam.

Alia a Loco, in quo qvis Natus, et educatus.

Nem hijjem Istennek Sok földeket nem járt, s nem bujdosot,
de mind azálbal azoknál maga lakta földe tetszett inkább
mondván: Hæc requies ego mea terra pojsum duleius aliúdvi
dere. Gyönyörködött Nabuchodonosor Király Babylon ro-
-pant városan, melyet épitett volt országa oltalmára mond-
ván dicsekedéssel: Nem-e ez a nagy Babylon, melyet én Dan: 4. 27.
épitettem egész országom házának, az én erősségemnek ha
talmával, és az én felségimnek dicsőségében dicsekedet
Ezékiás Király Tárházában, melyet a Babiloniai Követek
kézkedéssel mutogatnak; De én benned Deus nevelő daikán

Városba, vagy falu gyönyörködhetem, melyben születtem
s fel neveltetem, kegyes Királyomnak, s Felségedes Királyom
nak szolgálatyát vizsgáltam, s enyi esztendőkig életemnek nap
jai el folyván mint a régi Patriárchákról mondya az Irás:
Mindenikké el temettetik a maga városában, nékemis teme
tésem bemed dejen, kívánom az Istennek Aldása légyen
rajtad, melyel Jeruzsálemnek városát bíztatta. Az Assyriai
Sok Királyoknak folyván nem jő bé a városba, és nyilat nem
ő bele, és a Paizt el nem foglalya azért. Isai. 37. 33. Es
nem csinál Töltést környülette. Az után a melyen jött,
azon Tér vissza, és bé nem jő a városba, légyen néked is ba
tsillod, hogy határodot ellenséged soha el ne nyomja,
ne ostromolya, annál is inkább ne birja, mert belőled
ki hé születik semmek utána Isten hozzád még bocsás.

Alia item a Loco in quo Natus est.

Még életemben tőled való buesuzásomot születésemnek hé
vesi helye N. V. d. képzeltem fundalván azért ovidiusnak
ezen kétsértes panaszán, melyet akkor mondott, mikor
lako helyéből Roma városából számkivetésbe küldetett:
Cum subit illius tristissima noctis imago, qua mihi supre
mum tempus in urbe fuit, cum repeto noctem, qua tot mihi
chara reliqui, labitur ex oculis plurima gutta meis. Igy
vagyon nékemis állapotom. Ti tudgyátok N. városnak
lakosi v. g. Pirája hozzád születésemben a közönségesek jok
ból magamot kinem vontam, hanem társommal egészségem
romlásával el jártam bemeki. Ma, ma, végső buesuzásom
vétele napján bizonyittok vélletek, hogy vagyok mindenek
véreitől, senkinek arányát, ezüstét, és ruházatyát nem
kívántam l: ha igaz a dolog :l soha többé közöttetek e naptol

fogva.

fogva minyájonaz én ereztámot nem látyátok, kivel sokegy
ideig bátorságoson laktam, és mulattam. oh mikor meg gondo
lom mely kedves barátimtol, mely igaz jo akaroimtol, mely
szives tarsaimtol válom meg, egy mást érik bánatomban
szemeimnek sűrű könyhullatási, de meg kell lemi, el kell
memi, minek mit lemi, Aranyamot, Ezüstemet el nem vehetik
engedelemben a meg maradásra. Azért most kétségbeesek
való ki költözésemben ajánlak titeket minyájon az Aldot
Istennek kegyes gondviselésében, az Ur Isten maradgyon
etted a helyel, és minden lakosival.

A Palatino Regni.

Orszagunkban te lévén Mélgas Groff N. N. érdemes Pala
tinus Uramot, érdemetlen szolgádat nem tartod buesu vétel
nélkül el menni, el sem megyek, hanem kívánom légyen
a Vétkezek Istene oly győzedelmesé ellenségiden, mint ottho
nielt telle volt Josvét és Judás halálat után, kia Mezopo
támi fogságban raboskodo Izrael népét csudálatos képpen
meg szabadította. Szabadittot Támasztia az Ur nékik és
meg szabadította őket Othoniel, és meg nyugovék a föld
ig 80 Esztendeig. Ilyen szerencsés, győzedelmes kívánok
ennis te néked országunk Herczeg Palatinussa, szabad
dies nemzetünktől a Pogányoknak raboskodo fogságából
oltalmadd bölcs tanácsoddal, fenyitsed törvényesdol
gaiddal szamos esztendőkig országunk jovára, nemzetünk
vigasztalására népünket meg nemesitő fel magasztala
sára, melyre segétsen Isten szivből ohajtom.

A Patria seu Regno.

A Patria, seu Regno.

Bohadelkom belölled ki költözik engem nevelő Dajkám kedves édes hazám, hires Erdély országa, de Te jem vagy csak amaz hon pora nálad marad. Kivánom állandó békeség kör nyéközzön meg: Tégy se ellened a gonosz ul viselt fegyver melyet Királyod, és hazád ellen hatalmod ha kedvez vagyon amaz viselt sérelmed fordítsd amaz élet a Pogány Nemzetre, hogy legyen az Isten áldása rajtad, hogy min den nemzetség mondhassa rollad: Imé jel áll a nép mint a Nőstény oroszlány fel emelkedik le nem fekszik mig nem eszi a prédát abat: á meg ölettek vitézl meg nem izsal Jnus meg régi állapotodra, boldog szabadságod za kivánom együtt találosod, ugyanis csak társ voltam benned a mint Sz: Pál Apostol mondja Héb: ii. 16. Sia rándokol, és jövevények vagyunk e Földön.

Alia ab eadem Patria.

Holtom utánis hogy meg ne fedjem sem halálban sem a gonzol, buestuzom tőled minden nek felet engemet szülő, s fel nevelő most gyötrelemben lévő kedves édes Dajkám régen hires, most meg alázatott Erdély ország, vigasz talyon meg a vigasz halálnak Istene meg pomorodott fiaid dal álgyon oly örvendetes békességgel, mint az Izrail népének Salamon király idejében, amikor Juda, és Is- raél minden féltem nélkül lakik vala, ki ki az ő pólló fövé, és füge fája alatt gyomlálya ki a háborusá got Bizdő kontolyt, az Evangeliumot tartozzassa el határod pályáiból a Pogány ellenséget, hogy egy

Ahol,

Ahol, és egy Pásztor légyen a régi mod szerint virágozzassa az igaz hitet, hogy rajtad ne telyesedjék Edes Idvezitőnk jövendölése: minden ország a mely magában meg hasonlik el pusztul. Az ilyen pusztulástol oltalmat Jon mega vigasztalo Ur Isten jobb tőrje.

Ab Ecclesiasticis.

Lelkemnek Te lévén táplálói oltalmaztoltal Tanáts adás toltal Szükséges Szent Sacramentomok, Te polgáltatá sával Mélgos Papi Uraz tipp egyházi rendek szerze tes jemelyek illik hálado Lélyek utolso pihenőjemig magyarhatyon meg Isten bennedet mint Aaront a lévi nemzetségből, ki környül övedzette őtet Ecc: 25. 9.a Diocsőségnek övével, és diocsőségesen könyöket öltöztette őtet, és meg koronázta az erősségnek kettsével Te övedz hettek fel engemet is az igazságnak sinorjával, Te öltöz hettek fel a Diocsőség köntösében, Te oltalmaz ha gyátok Lelkemet Sz: áldozatoltal Te nyithatyátok fel az Egek kapuit minden meg térő Bűnösöknek Istentől adott fel áldozo erőtőkkel melyeken bemenni végbe vivén már élet az Egekben utánom várlok egyenlő Képpülyedek.

Ab Inclyto Comitatu.

Fáraczságomot Életemben tőled sem tántam, s sajnáltam N. Németvár megye kinek lenis édes Elleimnek, Szerzeimtek együtt tagja voltam is: Te fuid aligvas ex officialit Te Valamint életemben minden jokot, s lömene

selektes.

ugy

Ugy halálom után is kívánom, hogy boldogiczon Isten, rajtad való csapását, s látogatását távoztassa, s fordítsa el Cseleke
gye azt, veled, a mit igért a Sido népének: Kead fordúltom Tebe
med, és helyben állittom Piraidot, mint ez előtt voltak, és a tava
Exodo mint régen voltak. Légyen sóganatos rajtad utolso buesuzá
somban lett buzgo kívánságom.

Alia ab eodem Collu.

Kőtelességem már tartja tőlletek bucsuznom, kiktől életem
ben vett nyájas tudo társaságom T. N. N. Vármegyébéli Méltós
Grofsot, Urak, fő rendet Légyetek Istennek oly kivált mála
tyával megerősítve, mint Kőenak a kőzönségés vis özönétől
környúl vett Bárkája, melyanyi haragos örvények közöttűk,
se romlaj, se törej, se bomlaj nem tehettek. Végre Isten
az emlitett Kővel békeség szerzésben lévén őtőt fogadaj tett
ville, hogy többé el nem törölhetnek a vis özön által minden
Test: Gen: 14. 4. Tőlteketis oltalmazzon Isten a mostani
fel fordult világnak minden hobjaiban, sem Lélekben, sem
Testben el nevetsen egyikis közülletek. Melynek meg fü
nése után alm. a Testnek Bárkájából ki szabadulván a
Menyei ármenia hegyére jussatok minyájon. Teljesitse be
Isten amit cselekedet volt Jerusálemnek, erősitse meg nékte
is határidot, hogy ellenség ne férkezhessék soha hozzád.

Ab officialibus Militaribus primo á Supremo Gene
rali Militid.

Egyik polgája voltam enis Felsséges Császáromnak, Királyom
nak, Hevedet szerént. Méltós Groff N. Generálissa alatt,
Kitőlis mint fő tisztemtől Amásor előtt illik vég bucsu
mot vemem: Agyon Isten oly hatalmas fegyverét kötsed
be, mint az Israel edik fő herczegének Aztalnak

adot volt.

Adot volt, melyel a Moábitak Tanyaru földgában 18 Esztendeig polgálo népét előbbi szép polgálatyára hozá atyjának nevét Szabaditot Támasztott nékik Birái: 15. 30. Meg alázatot Moáb az napon az eő kezek által, és meg nyugo vék a föld 80. Esztendeig. Többet emél nem kívánhatok, tudom magad sem kívánhatsz tőllem. Légy akért a Sógány nemzetnek kie gyetlen terhétől meg oltalmazoja, szabaditoja szegény ügye gyedet Magyar nemzetünknek, rontasiak alázatsak kezed által, hogy nyugodgyék már valamikor Erdély, sakat Ma gyar országunk a meg emlett hadakozásoktol, hogy kiki az ő szőllője, és füge fájának árnyékában csendesen nyug hassék, és hajlékában békeségben lakhasson.

A Supremo Capitaneo.

Hív polgád, vagy ugyan fegyveres vitézed voltam Ne
mes vitéző Kapitányom T. N. N. Kémilse meg Isten
előtted ellenségedet, és tulajdon fegyverit fordúsa ma
ga elleni mind Gedeonak a Moábitákkal való bajvivásko
ra vala egy mást a Moábitak, hogy a mint eddig, ugy
del meg tartván, ely véllek országunknak, hazánknak
hasznára, holtod után pedigien iratkozsál a Menyei
győzhetetlen Sereget Zászlója alá.

A Vice Capitaneo.

Hadi rend Társaságunk szerént te voltál Kapitá
nyom N. Vitéz N. Válya meg Isten szivedet oly bátor
to, és erősitő malasztal mint a Jelis Izsuat kezéből
Izrael fiait meg szabadito Sámsont szállotta volt ki
ről még születése előt az

firedette

Judic: 13. 3.

Hirdette Anyának az Angyal: Magtalan vagy, de imé fiat fogadsz, és szülsz is, és hogya megszabadítani Izraëlt a filistéusok kezéből szoktál már volt, kévánom, hogy tovább is több megszomorultatnak rabotnak keresztyéneket pogányok kezéből megszabadítojok, kivel Isten áldván velek együtt juthass az Egekben: a hova jo hitben vagyok jutottam Sz: Pálnak ama mondása szerént: Bonum certamen certavi 2 Tim: 4. 7.

A Supremo ductore.

Kettős országunkban az Ellenség, a Pogánság, és ahoz essülő rebellis párt ütő Ereknek, kiken kévánlak triumphálni tégedet is N. Jó Hadnagyom Bánánia kiről ilyen dicsiret vagyon: 2 Kegl 23. 21. meg ölé a Moábi két oroszlánt, erővel ki tetté a dárdát a Egyiptusnak kezéből, és meg ölé azt a maga dárdájával. Igy teis a Pogány, és minden Ereknek ellenségidet magok fegyverek forditthassad kévánom. Tölled azomban most is utolso borsumok vévén Isten hozzád.

Alia ab ejusmodi ductore.

Kévánságod minden kor a volt mint ket szerencsésen vezérlő Hadnagyom N.N. miként ontahass Pogány vért, melyhez képest kévánom ez után is anyira segitsen, és erősitsen Isten, mint Eleázárt Dávidnak egyik Jó Hadnagyát, ki addig vágta, roncsolta, a Filistéusokot mig el fáradna a kéze; teis addig harczolj szép nevéért nemzetünk, és hazánk mellett miga halál kardjaitol meg nem szünj, és e világi hőzveny szerént valo viteznek érdemért a győzedelem zöldellő Laurusa

Tetejére fejedbe, melyre segélyen a Seregeknek hatalmas Istene.

Alia à Simili.

Mivel hogy az ember termésszete, tulajdonsága szerént felyebb felyebb igyekezik mindenkor: Ezért kivánom merj meg erdemled Nevet: vite Hadnagyom emelkedésél oly álapotra, mint nagy Sándor jonatája emelte: 1 Machab. 10. 62. Kit viteznek esetekedtéért, meg paranesolá a Király, hogy bársonyba öltöztetnék őtet, és maga mellé ültesse, fel magasztalá és első Baráti közé számlálá, és vezére lőtt világi mód szerént is menyelébb lébb tisztben, de sokképpen Lelkedben igaz hőzvényes viteskedésedért öltözzegyen az igazból világ biro nagy Sándorra szeretetének veres bársonyában, ültessen maga mellé el választott népeivel fejedelmi közé számlályon.

Ab eodem alia.

Eddig meg volt bennem, kivánom továbbis maradgyon meg veled az a természet Nem: Nemzi: vitező Hadnagyom N. Mely a hadakozo Simon nevü Machábeusok fejedelmében találtatott midőn Tizson 2 Mach: 13. 2. nagy erővel indult volna harczolnak tegyetlen pusztitására, azt mondotta a viteznek: Ki tudgyátok mely nagy harczokot cselekedtünk, énis az én Atyámfiai, és az én Atyám háza a törvényekért is a Szent helyekért, és mi némü nyomoruságokot szenvedtünk. Ezek nek kedvéért vesztével minden Atyámfiai, Izraelért, e Szerént cselekedtél teis, mindenkor vellünk valál midőn ellenséggel szemben kellett szállanunk hitünk, orszá gunk mellett, özvegyekért, árvákért ne szánnyuk ki ontani vérünket, mint a mi eleink kiért mindenkor is győ zedelmes voltál, hogy tovább is Felséges Királyunknak igaz fegyveres polgája alattad valo népednek bátorithoja

Jora Tanittoja, Légy mind végig, melyért az élet Koronájára
Teis juthass is udvmam.

Ab exercitu.

Én ki előtted halva fekszem Fájdalmod alol Ki törölted
Nem N. vég vázolsának, vagy vándornak lovás, vagy gyalog
viteti, kittel felelmes, és Sulyos helyeken járkam, kól Nem
illik Tőlletek is vég buesumot vennem ajánlván Titeket,
hogy továbrais légyetek a Keresztényi Törvénynek, és
hitnek követői, oltalmazói, abgyákor a Ti Lelkeiteket a
Ti Atyáitoknak Törvényiért emlékezzetek meg rolla mis
es eletedet azo nemzetségekben, igy nagy dicsőség, őrök
nevek fogtok vemi magatoknak, az élet után pedig Csen
des nyugodalmat maga a Xtus igazgatoja Szerint.
Math: 11 Jöjjetek hozzám minyájon akik munkával rodtok
és meg terhelve vadtok, és én meg könyebbitlek titeket,
Lelkem már Isten előtt áll, hanem Tejtemet Kivánom ve
gyétek fel, és vigyétek az ő nyugovo helyében az anyám
nak kebelében a földben, Isten hozzátok vitték bazálom
kik valátok, Tiis engem az utolso napon fel találtok. hogy
velem együtt Isten előtt ályatok.

Valedictio Parentis a Filia Amatæ Susanna.

Tőlem árvaságra el maradott Kedves édes Leányom Anna
Kata, vagy Susanna, Ez neved adtam volt a S. Keresztségben,
Kivánom Istentől Légy amak ~~Keresztje~~ követője, kinek
neved viseled, vel Légy az, ki est Anna, kit neved foglal
magában Scilicet Gratia. Tudnia illik Kegyelem, én is azon
munkálkodtam ugy velled, hogy ugy nevelhesselek, Légy Is
ten Kegyelmében, és erkölcsödben, mind eddig ugy is mész
Veled, a mint Lehetett abban is voltál. De azért mondhatom,

Jesusnak megsalatkoztál, mert mikor Leg nagyobb remén-
ged volna bennem, több Istenes jóra, Szerelmes Szüleidre ottalak,
tanitlak vala, éppen akkor az ixigy halál el választla tőled, Indic:
sottato, tanitto nélkül hagya, mind azon által adom Tanát 11. v. 9.
es tul Szerelmes Leányom, halálomon meg Keseredjél ugyan,
de Edes Anyádnak fenyitéred meg ne vessed, hogy fenyitettek s
oltalma után amaris inkább erős légyél az Isten Kegyelmé
ben, légy Tökéletes életeddel mostt tőlem a halál által el vált
Edes fel nevelő Anyádnak, a másik életben is vigasztalására
légy nemzetségednek örőme terjegyen a familia N. benned.
Légy a földön embereknél tisztességben, az Egekben Tisztaság
gal, Istennél gratia: Kegyelem vollam meg holt atyádrol
ne feledkejél imádságidban, Isten előtt nyerni Kegyelmet
mostt Szemed előtt való el rejtett Szemben Isten herczeg méhem
ből származott Kedves Edes Leányom Isten Kegyelme
Légyen veled Kivánom Amen.

Valedictio Parentum a filiis, et Inter alios a Primo.

Minth Jákob Patriárcha Cselekedetiből ki tetszik az első fiat
és Szülöttet érdemlik az első áldást, azok okáért Elöb Szöt Sebb
fiaim közül Tőlled Buesuzom N. mint elsőtől légyen
Isten hozzád elelve, mint Jakobnak első fiat Rubent, kit
noha Vétkéért halálnak adott vala Edes Atya, Gen: 49. 3.
mondván Rubent az én első Szülöttöm, és fájdalmimnak
kezdeti nevelődgyek, de még is némü némü Cselekedetiért
hozzád elelvel áldotta meg Deut: 33. Elyen zuben az én
első Szülöttem ugy mond Jácob Atya Atha Szerint meg
ne haljon Ruben Edes fiaam anyit tetszen. Láttod tetis
Lájsad fiaidat, fiaidnak fiait hat:

mert.

Mert ember vagy; s Gyarlóságból vétkeztél, azért megne hagyhanem ély, ély Istenedet, és embertnek, élyes énis nállatod emlékezetében.

Item Parentis a Filio Minimo.

Jácob Patriárchának is, kinek noha tizenkét fiai voltanak, főképpen a kisebbikben Béniáminban volt, s tölt kedve, mivel vénségében nemzette volt, kire nézve az Irás is Amantissimus Dno. az Ur Leg kedvesebbi kinek nevezi, Igy engemet is Isten, fiaztal áldott meg, kiket mint jo Atyához illendő szerettem, Nevellettem, de főképpen teben, ned N. mint kisebben tőlli volt kedvem, álgyon meg Isten anyi jóllal, mint az emlitett Béniami: Legy ugy szerel metsegebb az Urnak, a többinek az Atyád fiai közőtt, kazjoi közőtt légy mindenttor, légy meg vénhedet, világból ki mult Büledneik vigasztalása, légy nemzetednek öröme, Terjedgyen Nemes familia bemed, légy az emberek nél e földön, és az Istenek az Egben, Amantissimus, szerelmesem.

Patris, ac Matris cujus filius fuit Joseph valedicit.

Tetzésem szerint mint kedves gyermekemnek Joseph nevet adtam a Sz: Keresztségben, meg felelőtt nevednek mind vitéla életben, mind jókban való neveledésedben, mivel Joseph amyit tészen, mint agmentum, öregbülést neve kedés nevednek képezi jácob áldása jul eppemben, melyet adott fiának Josephnek Gen: 49. v. 25 az Atyád Istene tészen a te Segitsed, és a mindenhato meg áld tégedet

Felyülat Egnek áldásával, és az alatt feküvő mély ségnek áldásival, kiáltal nevekedgyék mind Isten, mind emberek előtt amaz áldása, a ki a Csipőt bokorban meg jelent Mojsesnek Sál jon a fejedre edes fiam. N.B. Vide benedictio, seu valedictio pro rexit applicari cui nomen Stephanus, enim Corona in Textore Latur, Item ei cui nomen Joannes, Gratiam significat.

Alia Parentis a Filio Sacerdote, v Religioso

Nagy Istenáldás valatinek Papi fiait adatik nem tseni, és nevelni, mert az ő törvényben csak a Lévi Nemzetségének volt engedve, Igy Istenek kivált képpen valo kegyelméből nem tetlek én tegedet N. hogy Istenek polgálo Papja lenni Hyacinthe, vagy emeld a Sz: Szentheket terhét viselnéd, légy azokáért Istenek fel gerjedet hazagjáit Sz: áldásoltal meg engedtelője, mint a Lévi Nemzetségéből származott Papok voltanak, kiknek a volt tisztek Lévi illatu füstből téjben a te haragodban, és oltárodra éppen égő áldozatok. Áld meg Uram az ő örőrségét, és kézi munkáját vedd be: kötelességed szerint tudhatod lenni, anyit téjben, mint Assumptus, fel vételedtől, el választatol. Teis N. el vá lasztattal az én nemzetségem közül, a Papi Méltoságra vagy szerzetes állapotra, kérlek érettem is mutasd az Is tenek kedves illatu áldozatot, hogy az által mint sám sont bűnei áldozatyokkal, jugy áldozatoddal végye hozzá kegyelmesen Isten az én lelkemet kedves áldozattal Kívánom tőlled. N.B. Parentis a filio qui fuit in aliqua Judiciaria Potestate.

AB. Parentis a filio, qvi fuit in aliqva judiciaria Potestate.

Még életemben talám ugyan tehénzelemért édes fiam N. azt érdemlette d a besülletes városnak vagy nemes N: Vármegyének igazgato, itilő tiszte lemél, sulyos terh rajtad. Mert Isten parancsolya szerémiásnak Jer: 48. 10. Átkozott a ki meg tiltya a fegyvert a vértől. Kiben hamar meg csalatkozhatik az ember, azért, hogy élete szerint járhass el tisztedben, kivánom hogy álgyon meg Isten oly bölcseséggel, melyel igazán itilhesd a népet, amint a több Izraël fiai: ugy igyekezzél te is, tehát mint Salamon kivánta, vagy Jácob Dán nevü fiának, Dán itili vala a népet mint a több Izrael fiai: ugy igyekezzél te is tehát itilő tisztedben meg feletni, hogy azt mondhas sák Felölled. Mint az igaz itilő birótól, Recte judicasti. Igazán itilté l, kivánom azt is kivált képpen, hogy az utolso naponis üllhes nagy örömel, a tizenkét szeken itélvén Israelnek tizenkét nemzetségeit. Amen.

Parentis a filius, qui Militiam sequuntur.

Aki emlékezhetik a bölcsnek mondása szerént utolso dolga idrol, azok közt halando voltárol sőképpen ti szerelmes fiaim, kik hazától messze Csatárokon szegében oldalatokon fegyvert viseltek, ki tisztán csak halálig szerző okból: kivánom hazátok szabadsága Nemzetetekne k oltalmazása mellett sőt eskendőtök fegyveretek viselésében szerencsésen mint Mojses kivánta az Izraël fiai közül Zabulon és Isáchárnak a sátoriban Zabulon, és Isáchár kivált képpen való tiszthez foglalnak nevekben, Zabulon anyjok képpen mint jus juxandum, eskűvés, Isáchár pedig Deum memorans Istenről megemlékező. Azt jovallom én is most végső

Buesu.

Buesu véletlemben, noha a fegyver viselő embernek nagy hajlando sága vagyon a fejtett élethez, de ti fiaim amaz viseletében is Istenről soha el ne feledkezzetek amint kezdetből: János jovalya, sentül meg ne bátorsodjatok sentinek bosszusgat ne cselekedgyetek soldo tokkal meg elégegyetek eskűvéstekben szemetekből viselyetek Csatárotokhoz mind végig hivek legyetek, és igy elvégezitek a dolgot ellenek koronájál Amen.

Valedictio Parentis a filio et ejus Consorte.

Mint Dávid az Istenfélőknek kivánta volta a végeit sollá vában, Lásad azt fiaidnak fiait, En az Isten engedelméből megértem volt, de mivel ti tőletek kedves fiaim N. és Se relmes Menyem N. el kellettek buesuzzam a tyúnek hó zonségek utyára mondván ezen áldást kivánom fiatok reátok Melyel Kagyúl meg áldotta volt Tobiás Sárával valo kézfogásakor Tob: 9. v. 10. Algyon meg tiegedet az Isra élnek Istene, és áldomás fiatok a feleségetekre Sárára, és Sárától fiaitoknak, és fiaitoknak fiait harmad, és negyed izig, és meg áldjanak a ti magatok az Israel Istenétől, Sárától vagyon fiam emlékezet ezen áldásban, és dologban Tobiás anyjá képpen mint Bonitas Dei. Isten jovolta, Sára pedig Domina odori; Jo illatnak asszonya, legy azok okáért te is Edes fiam N. ugyan valoságos jo Istenjo volta az Isteni félelemben. Atyafiui szeretetben, Szegénységtől valo könyörületességben te is Edes fiam Menyem N. kedvesen illatozzál, mind Isten, mind emberek előtt a felséges jo hirnek nevnek, és jóságos cselekedetekne k gyönyörüségesen illatozo virágival legy a Xtusnak jo illatya, Igy Istentől reátok ezen áldás szálljon, melyet Kagyúl kivánt Tobiásnak, és Sárának.

Item Parentis a Filiis quorum Mater est Superstes

Az Apor első mondgyára keserves könny hullatásokban merülvén
Szemmel hideg Tetemin mellett álló meg epedett szivü fiaim, kik
vénségemnek istápjai voltatok, mikor gyakorta Szemeimet
reátok fordítottam gondolván magamban, ha Istennek világból
boldogul nyelvemen engedi ki mulásomot, azt fogom jovalla-
lani, és Testamentomban hagyni, a mit hagyja a vén Tobias
halála orján fiainak, ezt az üdőt el érvén azokáért mondom
Tob: 12v. 10. 11. 12. Hallgassátok azokáért kedves fiaim az
Atyátokot, szolgályatok az Urnak igazságban, és akkor tudatko
zzék nyugyatok, hogy mely kedvesek néki, akkor cselekegyétek, és
a fiaitoknak meg mondgyátok, és parancsolyátok, hogy igaz,
ságot cselekegyenek, és alamisnálkodgyanak, hogy meg
emlékezzenek az Istenről, és álgyák őtett minden időben igaz
és Teljes erejekből, Es én tőlem árvával maradot Anyátokot
pedigen meg be tsülyétek, ugy mint Isten kiványa Pa
rancsolatiban, Kiért ti is ezen igyeti szerint kégyetek
hoszu életüek, ha pedig Istenek rendeléséből ugy történ
nik Edes születek meg előz bemeletek az halálban. Te
mesitlek Anyátokot, én mellém egy koporsoban, hogy
akik az életben a hitnek kötelével egyben kötöztetven
a Szent házasságnak szeretetében élvén holtunk után
is testünk együtt nyugogyék.

Item Parentis a Filiis, Filiabus.

Igy hallottam, vagy olvastam Teremtéstől irott könyv
ből, Gen: 49. hogy Jákob halálához közelgetven, és

Képülvén.

Képülvén egybe hivatá fiait, és maga körül állatta őket
hogy Atyai áldást adgyon nékiek, a többi közül pedig Jo-
sephnek ezt mondá az Atyád Istene légyen te Segí-
tőd, és a Mindenható meg áld tégedet, oman felyül az Egek
áldásival, Titeket is edes fiam, és leányom Vitet hozzám
való szeretetet kötelessége egyben gyüjtött gyászos Kopor
som mellé szállitok, melyért én is mogy az örökké valosagnak
indulvám, vagy multomban Atyai áldást adok reátok amint
Jákob magának Josephnek én ezt mindenitektek közön
ségesen adom, és kivánom a ti Atyátok Istene légyen segí
tőtök, és a Mindenható álgyon meg titeket oman felyül
az Egek áldásával, nevetegyetek, és vénülyetek meg Is
temek nevében, az emberek előtt szép becsülletben, nézem
mindenekben kedvemet keresse kedves szerelmes Magyar
fiaim, Isten hozzátok, máz nem oltallak, és tanitlak,
hanem ezektűl Isten légyen oltalo s tanito Atyátok.

Item Parentis a Filiis Filiorum, Filiarumq Suorum.

Amit Isten igért az őtet felőlnek. Sz. Dávid Sajja által
a Sollátban, Lássad a te fiaidnak fiait. Es én
Isten engedelméből el érzem volt, kiért is gyászos Kopor
som mellet álván sokoglok mint Joseph két fiai
Efraim és Manasses állanak vala őrőt Atyok Já
kob körül, hogy álgyon meg Isten bemeletek,
mint Jákob áldotta meg a két emlittet unokáit. Efrá
imot, és Manassest az Isten kinek szine előtt jár
tak az én Atyáim, Abrahám és Izák, az Isten aki
engemet ifiuságomtol fogva táplált e jelen való na-
pig, az Angyal aki engem minden gonosztol meg

Szabadított.

Szabadittott, Atyja meg e gyermektől, hogy nevelkedjenek
Istenségre a földön, légyetek jo példa adott, Isten félő,
az Isten hivei előtt álhatatos minden joban, és tselekedetben
őrizte. ✠

Matris a filio, si mors contingat ex puerperio, et
N.N. Infantis fuerit Emericus.

Betegségimben, gyakorta forditottam rád könyvel-tekintetemet Szeretetes Házastársam Imreskéim Nimostutod
Bor buesumat mondom, az után az őrök alvásra szemeimet bé hunyom, távol vagyok Káchel Atyámtol, ükben
mintha látnám, mintha hallanám, a dics ürtre mélto
sott dolgoknak nagy vollát, de ebben meg edgyezik tudni illik
fiának születésében Lón halála, ugy nékem is, Káchel Ili-
-vel halálával Bútte fiát nevezte azért Bemiámnak,
abaß fajdalom fiának. Kit az Atya elejébe hivánt fiúi
Dexterdes Job Kezte fiának Képe tarabol, Atyaddal
a Sz: Keresztségben adtunk néked Emre nevet, vagy N.
de ón név szerint megváltoztatom, s nevezlek Béniamin
-nak fajdalom fiának, mert születésed halálommal
végeztem, régi szerint pedig meg hagyom, hogy Légy Imre,
abaß Emericus. Nagy érdemü légy jövendőben a Városban,
N. vagy Vármegyében nagy érdemü Emericus I. Emericus I.
Mint a te boldog emlékezetü Atyaid N.N.t Siessz ecsom
mendandod. De hogy minden ékezetre juthass ajánlak a
Nemes, és nemzetes N. Kerlet is légy Pátronussa,
párt fogoja, mély Kegyes tutorságodért nagyobb
állapotra, is emelyen fel Isten, holtod után az árvának
gondviselő Kegyes atya légyen jutalmad bizván

Kérésemnek

Kérésemnek nem késsen el halgatója, mostan őrök valóságra
Indullomban Istenh hozzád.

Item Matris a Frolibus in Simul.

Noha akkor is midőn nyelvem szabadon volt Édes Atyámat magam
Karim körül hideg tetemiénél gyászos Koporsojára borulva
tol, Atyafiaknak ajánlottalak, most ujjonan ura mondottomban
Imre ajánlak Légy Edes hitesem mind Atyok, s mind Anyok
nélkül, enugyan a Sz: Hyacinthus mondását viselvén előtte
ki a fiakat, és Leányokat hivság virágjának nevezi mint a jo
Kertész ki kedeli változo időben vigyáz Szerentsével oltalma
ván a gyenge virágokat, ugy nékem is a hol nem is gondol
talok Szemeim rajtatok voltanak, hogy amálisabb
árvaságban Istени féltelemben és nevelhessetek benne
tek noha már most el mégyek készülletek, de edes Anyai
Szeretetemet meg nem vonom tőletek, hanem továbbis
gondom légyen reátok, kérvén azonnal árvát Atyát, ne
velyen fiainak örömére, ugy hogy a kik látyát magatok sep
viseléstek, mondhassák ker nyilván az Urban ki mult
N.N. fiai, és Leányi azokért Edes árvaim, mind az ri
ket folyási mellet plántálhatott rosár gyümölcsözetek,
és mint a Lybánusnak gyönyörü illatot, légyenek a
szerént jótétjátok mint az Isten parancsolya, tisztel
jetek Atyátokat, s Anyátokat, mint hogy én is immár
tisztelet nélkül nem születtem, kivánom Atya
kotok kettős tisztelettel meg becsülyetek az árvát
Atya légyen gyámolotok Szerelmes Magzatim,
Isten hozzátok. Mulieris a Familia Sua, et Circa
Rantibus sæminis.

Mulieris a familia sua, et circumstantibus Valedictio.

Tőlletek semmiért buesulás nélkül el mennem édes házam népe, nem angyal, hanem ember voltam, az igaz is hétszer esik el napjában mentől inkább ez egy bűnös aszony állat. Azért kérlek bennetteket emberségyátokra simogassatok elbocsátásomra, és keresztyéni kötelességtek szerint. Ti pedig házas, és özvegy aszony barátim, kik gyászos koporsómat környűl ályátok, azzal vígyetek bocsánomat tőlletek, ne csak abban mesterkedgyetek, egy más nak mint tegyetek, a férfi mint tesér feleségének, és feleség férjének. Hanem a mellett azon sorgalmatos legyetek, a melyet az Ur, hogy mi léppen tegyetek az Istennek, akit pedig özvegyek vagytok, ne csak a világi, és el mulando tűnder győnyörűségekben, hanem az igaz Istenki, és állando jóban kapcsolatosak a jóságos cselekedetekből oly áltözetet öltsetek, melyben mint egy királyi kőntősben öltözven, özvegy segtek el tetvén. Az hajsatok a Menyei Királynénak háza pitvarában a homan bozón őrzőtt Szentekhez azon sent országát Amen.

Alia Mulieris a vidnis, et circumstantibus Valedictio.

Sok instántia után vitor Mojses Jarahótol ki nyertek ő népét, hogy a pusztában ki mehetnének, azt paranesolá az aszony népének, kérjen az aszony állat az ő szomszéd gazda aszonyától czüst, és arany edenyeket, és ruhákat, és ralyatok azokat fiaitokra, és leányaitokra, és meg fosztátok Egyiptust. En most kedves szomszédságim a világ Egyiptomából nem megyek Sionig járo pusztában, hanem az őrzőtt valóságra indultam,

Nem

Nem kívánom tőlletek arany, s büst edenyeket, sem kontósokat, mert a magamét is el hadtam, hanem minden aranynál küsnél drágább keresztyéni szeretetet kívánok tőlletek, hogy az emberek előtt már hallomután felőlem jo emlékezetben legyetek, gyermekeimet kegyes keresztyéni atatásotok által Istenek, és Isten előtt ezekkel edesedjetek monedván Adgy Uzam örök nyugodalmat neki, és az örökké való világosság tündöklyét néki. Amen.

Valedictio Matris a filio, et filia in Infantia remanentibus

Kollad sem feletkezem szivemtől sohasem arva gyermekem N. Nevelyenek Istennek tetszéntője, mint Josephet, kinek az Atyai azt azért kívánta fel nevelteto Josephtől. Si filiae! Mint Rebeccát, kinek Atyafiai azt kívánták mikor Isáknak házasságra borsát tták, neveltegyék Istenre, Adgyon Isten olyan jeni lelket, malasztot, hogy a kik kísértenek mondhatsák ez bizonyára Edes Büneire mondjátok, s nyomodtától sem jobra, sem balra ne hajol, hanem egyben nyomában jár, tiszteletet kívánván, Isten kegyes gondviseléseben ajánlak.

Valedictiones Filiorum a Parentibus, imprimis ejus, qui unicus, et primo Genitor fuit.

Első, és egy Bálványod valék Szerelmes édes Atyám N. reménlek fed mint Abrahám Isákban én bennem ki tetszeni egy részre a Nemes, és nemzetes familiát, de mikor legyebb virágjában volnék, ifiuságomnak, akkor fojta meg a Sentlin nem könyörülő halál kinek meg fojtásával azt mondhatom Istennek áldozatul vitetett tovább is meg ne szomorogyál, sőt inkább halálról adgy Istennek mondván h. Jobbal az Atta, az ur vette el, legyen áldott az Urnak neve, kinek legyen Istentől te hozzád ugyen igized. Mivel meg nem engedted én ezeket a te egyetlen

Egy Szülőtől fiadnak, abban meg ne szomorodjál halálán sőt halálakor abtól, meg áldjak és meg szabadítsam magodot. Amen ugy legyen őrző segedet mint ábrahámnak s Sárának, Ezsébet Asszonynak, és Zakhariásnak, szaporitsa meg Istened, hogy a mit a halálon bemenn megásolt, azon által állatasson helyben, magaszállatásod fel nem tudjuk közöttünk lásson fiadnak fiát, mondá bíd kivánta ab Isten felőlünk. azt kivánom fiui szeretettel, most az őrzőlő valóságra indultomban, Isten hozzád a szomorúságtol el hervadott szerelmes Edes Anyám.

Item Filii Heligiosi a Parente,

Elemben minden cselekedetim meg mutattak mi jotot kivántam edes Atyám, de főképpen most mikor utolso, és őrzőlős bocsumot vettem, ugyon meg Isten mint Noétak nemzetségét Jákobbá meg áldotta Noét, Gen: 45. v. 28.

Mondván: Noétak ki bocsáttatott szarvast, és szépségne szabadit adván, nem is titok nélkül kivánságom, mert emberi nemzetségiből származtak a Profétak, származott a te nemzetségedből is, nem Prophéta, egy Papi személy M. ki mint a szarvas a hideg viztet, ugy szomjuhozván a lelket üdvösségét, jáz, s kel dicsiretesen munkálkodik az Ur szőllőjében, abban, ab Anyaszentegyházban, aegya, a Mindenhato Isten, hogy több a sele személyek származtanak nemzetségedből, tőletes fiai, legyenek chesiesét familiádot Istennek hozzád.

Item Filii a Parentibus.

Szerelmes Edes szülőim, igy olvastam, vagy hallottam egykor Tobiás, Tobiás 16. K. 22. könyvéből. El

Készülvén amaz rendi szerint Rafaél az Isten Tobiás el bucsuzék az Atyától és Anyától, Ennyugyan nem valami vitéz szabadítónek segétségével hanem a meg fordulhatatlan őrzőlő valóságra indulo ma tőlleted az őrző Rafael Angyalommal, mely indulásban illik tőlleted bucsuznom, és igy bucsumot vennem, és dajkálkodásodot meg köszönném mint szerelmes, és vigyázo szülőd szokta példájára Istени félelemben nevelted, jo erkölcsre tanitottad, ajoban igazán szerettedet, fogyatkozásimban jo intéssel meg dorgaltad, melyet szinte élven máraz igazak utyán tartozásnél fogva megyek az őrzőlő valóságra azért Isten hozzádot. De jaj mit halok utánam gyászos koporsómból N. szerelmes szüleim M. szivalmatokhoz. Te kegyetlen keserü halál mikor kellet elvenned tőlünk vénségünknek istápjait, mikor kellet meg szabadnod édes gyermekünktől, akiben immáron majd vénségünkben minden telyes kedvünk tőlt vala tudgyátok édes szüleim N. még is igaz felelet. Adám, és Éva első Atyánknak két fiai Kain, és Abel valának, Kain Abelt irigy ségből megölé, Kin mint első gyilkos halálán meg szomorodának, de rövid idő mulván meg vigasztalá őket az Isten, mert más fiat ada néki Isten Abel helyett, és Éva szüle más fiat, és nevezte annak nevét Sethnek mondván: más magot adott az Isten nékem Abelért, kit meg ölt Kain: azonképpen is vigasztalya meg Isten szomoru szivetteket, én helyettem adgyon olyan más magot, mint Adámnak adott volt Abel helyett, Seth kiről azt mongya a sz. irás. Seth az ember szivében dicsőséget talált minden szent felett az Adám ezedtiben. Igy az embernek előtt légyen leg fővebb familiánkban, mongyatok mindenkor szerelmes szüléim meg bünön keserüség től, jol járjatok, és az Isten légyen utatokon, és az ő Angyala késéreje titeket. Amen. Item Filii a Matre.

Item Filii a Matre.

Kgiván Tapasztalom engemet Szerető Kedves Asszony Anyám Helyes Kedves tőlt volt én bennem mint gyermekében, de az irigy halál Szemed elől erőszagosan kezedből ki ragada, koporsoban zára. Adgya a Felsö Isten, mint Eva Abel helyet, nyerhes Vele én helyettem más Fiat, Kinek mint amak buzgon imádkozo Testamentomi Anna Asszonye imádságod Isten eleibe fel hosson a ki mardalanságban imádkozván a szigy Szerénye elöll könyvek Szemmel, és méhében fogada Anna, és Fiat Büle, igy kivánom most utolso buesu vételemben, Isten halgassa meg könyörgésedet sirui mágzatoddal álgya meg méhedet. Amen.

Item Filii, et Filiæ a Matre Sua.

Nagy hire vagyon az irásból, nehezen vált el Jonathas Dávidtol, de sokkal nehezebben válásánál tőlled Szerelmes édes Bülém Ur. mert nem csak jo atyánk mint Jonatas Dávidnak hanem ugyan fel nevelö Anyám voltál, emlöddel te voltál életemnek fel neveloje, és ab Istennek igéjével Lelkemnek tápláloja Koszönöm Vegyes Anyai dajkálkodásodot fel nevelésemben valo szakadatlan bajlodásidot gyarlosagimbol törtent esetimről követlek, kérlek és bocsás meg sogyasságaimról, és az Evangyéliom Szerint. Engedgyed meg másoknak, és meg engedtetik nékedis, nékem meg engedvén embert gyarloság bolesett sogyasságimról, nékedis Szerelmes Bülém engedgyen meg a Vegyelemnek Istene. Amen.

Item Filii a Parentibus.

Köszönséges Szülés, ha Fiit házasságra leányodot kiadgyák házadból Büledtől, el buesuknak meg köszönvén vélek valo dajkálkodásodot, fel neveléseted, ugy Celekezik ma az elöttünk gyászos koporsoban bé teleted Büzeste. Ur.

Elöször.

Elöször: buesuzek Edes Atyától, s Szerelmes Anyától, s Remél
tem vala Edes Bülém én bennem, hogy én nekem vidámitodok
meg holtt Szerelmes Bátyám, néném, vagy öcsém: ki diseesgetnek
el fuerunt: után, de meg csalatkozatot, mert látván az irigy
halál, én bennem valo vidámulásodot, örömödet, utámat, vagy
utámot meg sosztta, valamint ő bennek, ugy én bennem is meg
czöfönt nemtsünetnek, tovább valo Terjedésének reménségel.
Tudom nem sajnályátok vala velem valo dajkálkodásotokat, ez
tem valo álomban barátságotokat, mind az által nem akarok hála
dallanul el menni tőletek, Kösönöm körüllem valo fáradozásotokat, az elött, a kinek el magyok jegykezve, a Christusnak
Lélek botbollotok. Amen.

v. Paterni.

Valedictio Viri, et Mulieris a privignis, in singulari.

Magyar köz mondásunk tartya, ritka a jo mostoha, melyre
nézve egy vers Szerző poéta, mikor Istennek vélle kegyelmességével
valo bánását kivánná, arra kérte, hogy ne teremne hozzá mostoha.
Edes mostoha Ur. én is hogy ilyen gyalázatos nevet ne viselhet magamon, ugy igyekezem veletek bánni, nem mint mostoha,
hanem mint edes Atyától, vagy Anyától, az is igaz édes gyermiknek Sem tud ember mindenkor eleget temi, nem hogy
mostohának, ki angira nem vonsson hozzá, Ezt meg ismérem
magamban, eleget nem tselekedhetem, melyre nézve követlek bon
nekedet, kérlek bocsánattal légyetek, én részemről igérem, Isten
előtt Szabollotok lészek, mert tőletek buesumban, Isten hozzátok, az árvák Atyja lészen pártfogotok.

Parentibus.

Valedictio Mariti ab uxore, in præsentia Suorum.

Hogy a buesuzásnak rendit meg nem tartom vajtam kedvezö
Atyám, és engem Siránkozo Anyám, meg bocsátsatok, mert a Scriptura is igy tartya, Amaz okáért el hagyja ember Atyát, Anyát,
és ragaszkodik az ő Feleségéhez, és lésznek kettenn egy

Tsben. Igyeni Istenem Törvénye szerint hozzád ragaszkodtam volt N. illik tehát: Elöszöris tőled mind testemtől buksa Znom, matőllem özvegységre maradott kedves hűtős társam N. . . . Estendeig állani a szent házasságnak igaz szeretetiben, kit is az kiziqy halál bemünk meg választ d választa egy mástol. azért hol tom után legyen rájtad olyan áldás melyet kívánt volt az egy Zs nép Ruth Asszonynak. Ruth 4. v. 11. Midőn Boos őtet házas társul vőtte magának. Tegye Isten az Asszont, a ki házadban bé megyen, mind Rachell, kik fel épitették az Israel házát, hogy példája legyen a jóságos cselekedetednek, Efratában, és becsülletes neve legyen Bethlehemben. Ha ugy tetszik Istentől lészen rendel ve, hogy en utámam más hűtős társat válaszszak, épitsd annak há zát a szárnak Istenes neveléseben, oktatásában, legy kézzel tovább és azoknak épitő példájol minden jolban, ha pedig özvegységben akarsz meg maradni legyen neved N. Levirsv Loci hires, hogy mondhassák ditsőségnek emelt az Asszonyállatnak fejje holta utánis él piében Isten hozzád. . . . . .

Alia Mariti ab uxore extra Prof. Parentum.

Mint hogy nincsen az özvegynél e világon keservesebb állapot, kire nézve maga Isten azzá szólt: az özvegy könyhullatási, az ő or czáin folynak alá, és amaz kiáltása nem azoknak indillója ellen vagyonc? mert az orczájárol az Egig fel nem mehetis a meg halgato Ur nem győngerlődik azokban. Azt kívánom, Istentől rendelve legyen, legyen oly szerencséd mint Abigail Asszonynak, kit fejje halála után David meg hedvelle, és el jegyé magának, nézed is en holtom után rendelyen Isten oly személyt, ki özvegységedből ki szabaditván élhess vélle Istenesen, mint en velem, kivánd Istent Istenednek alatt egy szivünk, egy lelkünk, egy akaratunk lévén Istenben élünk, ha nidőr Istennek ugy tetszvén e világból ki

szollott, mint Abigail David eleiben, ugy juthass te is minden jóságos cselekedetednek érdemivel, a Menyei vő Legény eleiben, tőled vég bucsut vévén, szivesen kivánom Isten hozzád kedvesem.

Item Mulieris a Viro Suo

Szeretted lett volna legy kedvesebb mellettem keserges halálig igaz hűtős, s engem szerető kedves társam: N. Ha az életben tovább maradhattam volna veled, de ha az Istennek igy tetszett Isten hozzád, nézed ajándom azza magzatimot, álgyon meg Isten, s utámam ha asszt akarod oly hűtős társal, kivel mint en velem oly csendességben N. kézzel egy kendő alatt egy szivünk, egy lelkünk, egy akaratunk lévén, Isten nek minden áldásit, s minden szolgálatit háládó csendes szivel vettük, és szenvedtük, nem ugy mint Jobbal az ő feleségei, ki mi dőn Uzának sót rendbéli csapását látta volna, azzal bosszonkodna, meg is meg maradhe a de egyugyüségedben, áld meg az Istent, és hagy meg, sőt inkább ha busult állapotodot látsam azzal vigasz talalak édes kedves hűtős társam, ha a jótét el vettük, az Isten kezéből, a gonoszokot miért nem vehetnők el. Azért legy jo szivel Isten bizonságom te utámad a földiek között, mindenek között csak egyedül téged szeretteled el anyira, hogy ha kérdenéd tőlem mint Siramis nevü Királyné asszonytol kérdi vala az ő férje, mineduáma Lyxus Királytol rabságából ki szabaditottak, a hol együtt tartottak vala fogságban, s mint kéred nőni a ly xus szépséged! azt felelnéd rollad kedves férjem, soha szemem mel el nem fordittottam mi nemü legyen szépsége lyxusnak, telyességel nem tudom. Igy en te kivüled, engem érdemem felet meg becsülő, s kedvemet kereső igaz hűtős társam, semmire szemeimet nem fordittottam, látsam eleitől fogva, hogy a ha válnak választó eleje, vagy a mint magyarok szóval monda ni ászo kapa választ el bemünktől, de nem reménlettem, hogy ily hirtelen történnek, igyis, noha meg holtam ugyan, de tudom

Ele[r] szivedben, jo emlé[r]ezetben. Isten hozzád.

Alia Mulieris a Maritto.

Lelkemben is szorgalmatoson vigyan jodra igyeke[z]tem szerelmes kedves N. minth kedves igaz ferjemne[k], és szemne[k] földi életem ne[k] egyetlen egy gyámola, de már ez után inkább gondolkodik lellem, mert kötelek szegyenéből meg válván oly Urnak s Vizáljnak, érze[z]tem házában, a hol minden jonak el fogyha tatlan nagy bővsége vagyon, imen is vigyázok szükségedre, s vi gaztalásodra leszek, idejében, rajtam van szánakodásodnak pedig vesd hatalmadat ha engem szeree[z], örülj inkább boldog sor somon a rothadandoságnak fajtalából Menyei Atyámhoz menetelemen, és Sionalomnak völgyéből a Szent Sion örven detes hegyére valo utamon, utámam vázlak kedves hűtős táz som akkor mikor a mi igaz Urunk kinek az élet és halál kul tsa kebében vagyon, nékedis nagy örömedre a Boldogságnak kapuját fel nyitya, hogy a Kivel e világban egybe zárt vala Meny benis edgyütt birjon.

Alia Mulieris a Maritto.

Amin[z] az Ur meg mondotta volt Dávidnak a házasság törésből imé én gonosztamasztok reád a házadból, és el vészem feleső gedet szemeid elől, és felebarátodnak adom. Igy történe[z]: Másoknak adá feleségét, de üdő jártában, ismérs az Ur kezében vivén Dávidot, azt mondá Dávid Urihosnak, Add vissza a felesé gemet mitoll, ki akkorral el küldé és el vevette Urihost a férjétől Faltiéltől a Laisz fiától, és vissza küldé Dávidnak, kit midőn vinnéne azt mondya a Sz: Irás, és a férje Faltiel kétségi vala ötet Bahurimig. Igy minthis edes férjem az igaz hit egy ben kötött[e]. Estendőig egyben tartott, de az irigy halál

Egy.

Egy mástol el választván tőlemet vissza visti Anyának a földnek. Azért kérlek még addig ne hagy el, hanem tab egyben gyüjts kegyetlen néppot kétségi temető helyemben. Az után hogy ha szándékoddal házasságra en utámat adnagyon Isten oly hites társat, kivel élhess oly békességben, hogy azt mondhassa felölletek, a mit Zacharias, és Erzsébeth felől mond B. Lukács Is ten előtt, mint kellen igazak valának járván az Urnak minden parancsolati ban, és igazságiban panasz nélkül e tekintetben bi rajtad.

Mulieris a Parente Sui Mariti.

Atyámnak házából ki költözésemben semmit nem vettettem, sőtt nyugodtabb lettem, mert minek utánna szüddal N. a szent házasságra egyben költem Anyám helyet te lettél vala Atyám N. kiért légyen néked is Istenked vel Atyád, juss oly kegyelemben, mint Enoch, kiről azt mongya a B. Irás Istenével igaz vala Enoch, és fel vette őtet az Isten, járj te is életedben Isten nél, azaz légy kedvében, kegyelmében. Holtod után viszgéssél által a szen tek seregében, Amen. . . .

Alia Mulieris a Sola Matre Mariti.

Ugy ugy kiki a jo tetteményéről hálado légyen, melyhez képest[z] énis tőled kedves buesuzom N. A ki Edes Atyám után Anyámnak rendeltettél volt Istentől, minek utáma a sz: házassággal szüddal egyben költött há zadhoz, halgassa meg Isten minden sohajtodásidat, mint az ő tör vénybéli Anna Asszony t. Reg. 2. v. 1. Dicseked hez akkorral, a szok kal, örvendett az én szivem az Urban, szarvam fel magasztaltatott az én Istenemben, vigkedtam az én idvezitő Istenemben, mivel min den kérésimet szüleibe borsállotta, azon könyörgök Istenemek most hogy igy légyen veledis, Isten hozzád.

Valedictiones Fratrum Consanguineorum.

Végtelenségek kivánságok a halálra vált emberekne[k] távol valo Atya fiaira való nézvest: Szabjak ha már élőben nem találhatlak is

Bár sok hideg Testemet láthatnád, így noha Kedves Bátyám N. vagy Öcsém N. meg Be földre vagy föllem, de ottis kívánom Istennek Be mene vigyázzanak reád mind Szárra, ki a nagy Ihségnek idején Kán Lestinában idegen földre bujdosván, vére Szárt abon a földön, és Báb anyát találá abon e Benedőben, és meg áldá őtet ab Ur, és meg gazdagula, és igen nagygyá kön, legyen ugy rajtad azon a földön, és Istennek bőv áldása, gazdagiczon Isten Testednek Berint jó Bágokkal, Lelkedben Bent malaszt yával, Lelki Ihségek Soha ne Benvegy, Istennek áldása tőlled ne távozzon, halálod után is veled járjon, s emelyen fel a Menyei boldogságban.

Vale, ab eo Cui recomendantur, Singulariter Relicti.

Csudálatos Atyafiui Szeretetett olvástam vagy hallottam Noé Patriárk cha Két fiaiban Sem, és Jáfetben, Kik akor mutattak meg mikor Kűsebb öcsek Kain meg illeten Atyokot aluvásában es Sufolván At Talástyokot vévék és akkal takarák be, kikiknek hiszegtek fel ebre dése után ézlven monda. Áldott Semnek Ura Istene, ő Szolgája legyen Kanaán terje Szeli ab Isten Jáfetet, és lakjék Semnek Sátoriban, ilyen Szép Szeretet vala mi közöttünk is, ha Gen: 9. v. 26. halálom nak orájáig egy ügyekezetünk Atyánknak beesülletit oltalmaz ni, kiért Légy áldott Istentől. Terjéssze Isten nemzetségedet Sok izigyid árultoid Legyenek Szolgáid, meg maradek őrizéddel N.N.: Légyen Isten Társod most tőlem el válásom kor kivá Som Isten hozzád.

Alia ab uno, v. Pluribus Fratribus.

Oh mely nagy Szeretet vala ama Két Atyafiu között Ábrahám és Lót között, kik hogy viszá vonás ne támadna közöttök Szeretettel el valának egy mástol, kiért eszt elrendelte Isten Lottal, midőn Sodo mát kiben lakik vala el akará sülyeszteni két Angyalt küldé hozzá, kik meg ragadák ab ő kezét, és a Feleségét, két leányi kezét,

mivel.

Mivel hogy kedvesnek néki és ki vimérték, és helyheztek a Város kivül. Ez volt nékünk is kedves Bátyám, vagy öcsém cselekedetünk ezek ab Atyafiui Szeretetet meg ne szüntedner, kiért kívánom, hogy Isten küldgye Angyalát hozzád, ki ez árnyék világnak égő Sodomájából Szeretem nélkül ki vivén juthassatok Ben boldog országban, kiben en ma érzem, most és mindenkor Isten ve kid Amen.

Alia Item a Fratre.

Valod Kedves öcsém, vagy Bátyám Boldog ki mulásomot kívánod Istentől, néked is adassék ab a kegyelem, Gratia, Malaszt, kivel amaz Isten felő Henoch bírt, ki életében Ambulavit Cum Deo ab Urral járt ab után által vitte őtet ab Ur, Így te is életedben ab Urral parancsolatyának meg tartásával járj velle egy uton, hogy arra ab orára jutván, Boldog ki mulást adgyon, Lelkedet pedig vigye által mint Enochot a Menyei Dicsőségnek Paradicsoma ban, vale.

Alia Fratris a Sorore majore, si Parentibus fuerint orba

Csudos ab mondhatom a Testvéreknek egyedül való nevelkedések igy mi is együtt nevelkedven fel kedves Nénim Ab Bony. N. de hellünk egy másnak bánatára, de tudom mind abból bi vedni mindenkor kedvelő Szeretete nélem megengedi, ne voltál en nélem Szüleim után oltalmam, és oltalom, ab Is ten Törvényét mutogatom ki, magad Istenes vezérlése ma sok oltalására mindenkor Szivében viselnek a S. Irás mondása Szerint, ab Isten parancsolati a S. Ábrahám Szivében. Melyhez ragaszkodván ma jutottam be ab élők földében, kiben, hogy te is juthass Istennek könyörögni fo gok ézzted. Azonban Isten hozzád. Alia Juvenis, v. virginis

Alia Juvenis v. Virginis a Fratribus, v. Sororibus in Plurali v. Singulari.

Kedveseimet Bivel mellettem álló Szerelmes Bátyáim, vagy néném. Kit minden Lélek állatt a magához hasonlót szeret a Philosophusok mondása szerint, így tiis engemet mint szüzet, s mint asszonyi ágon-levő örökeimet kedvellettetek, de az irigy halál mely gyorsasággal szeret szárnyán jár közöttünk rohanván, mint Eliseust Illyéstől elválasztott ha egy mástol, nérem ugyan örömömre, mert leg szebb szépségemben juttata a Büszke Sezegében, kiben nékteket is kivanom Istentől. Légyen részetek: si aliquis exit, v. aliqua, post eum v. eam dicatur / ustamam maradott szerelmes öcsémet ajánlom abon szeretetben, melyben én volt tam, most Kesőbülésemben, sőtt ugyan indullomban Isten hozzád, vagy hozzátok.

A Circumstantibus.

Ha kiknek sőleppen nékteket gyászos koporsomot környul álló Atyámfiai, s felebarátim, jo akaro hiveim tartozo háladással kit mint élőben, ugy most is meg mutathátok hozzám valo kereszteny kötelessig tetek temetésemnek pomozu pompájál fel éresitsétek jelen létetek kel. Azon Felséges Isten, aki kinek kinek csak egy lépésibül, melyet temetésem allalmatosságával tisztel, mind fejemtül sólaig éltessen. De ugyan inte nélkül el nem mégyek, hanem azt ajánlok, amit halála orájan több ajánlási között kiválképpen ajánlott volt Fileg nevü fiának, Keresztény Lajos királyt ojjad magadott, hogy soha halálos vétket ne cselekedgyél, kétszer meg inkább mindennemü nagy kinoktol el benvedni, hogy sem mint egy halálos bünt tenni. Ezt a tanácsot kövessétek gyászos koporsomot környul álló keresztény felebarátim, és egy lélekben nékteket is minyájotoknak egyen egyen boldog ki mulástok után boldog örök nyugodalmatok, melyet szivesen kivánok

most.

Most közülletek ki indulásomban Isten hozzátok, Testemet közletek fogjátok, temető helyre vigyétek, hogy a tyúk tisztán vissa térjen a föld be, a honnét volt véve a lélek jusson Isten eleibe, a ki teremtette. Benne szeretek szeretős örömében Amen, Légyen ugy minyájon kiványátok kedves keresztény Atyámfiai tőllem is minyájunktol Légyen borsánat Amen

A Circumstantibus.

A rendelt buesutásom szerint, már tőletek követtetem gyászos koporsomot körül álló nemzetségemből származott rokonságim, ismérőim, bomlódságim, jo akaro barátim tovább velem nem barátkoztok, és nyughastodtok kisebül fogva nagyig meg borsásságtok halálom altalmatosságával tőlletek el valtomban is tőllem hozzátok az intés meg emlitésétek a ti teremtőtökről, mineket előtte el hatagyon az ezüst sinor, és egyben sugorogyék az arany fiolácska Ecc: 12. v. 6. azaz el mulyék és az élet. És vissa térjen a por a földben a honnét volt, és a lélek vissa térjen az Istenhez a ki adta őtet. Ti most azért, és mindenkor lelkemért imádkoz zatok, hideg testemet pedig fogjátok, adgyátok vissa Anyának a földnek, hogy ő abban nyugodgyon, lelkem pedig az Angyalok seregében vigadgyon Amen.

Valedictio Parentis a Filio.

Buesutásimnak rendiben már te követtetől szeretmes magzatom, M. tudom Isten törvényét melyet Mojses által adott ki az ember kezéből szépszin, és azt ő Atyafiai kebeből ki kerekesem az ember lelkét Gen: 9. v. 5. En azt tartottam, hogyan nál is inkább az Atyát kebéből kereszt ki Isten a fiát lelkét arra nézve hogy exre köteles ne lennél ugy vigyázz am rád mind ki bemennél szinyére immár tovább rád nem vigyázhatok, mert a halál örök alvásra be vona, a Tobiás fiának hagyott

testamentomát.

Testamentomát hagyom nemű nemű képpen néked, sőtt ugyan parancsolom, hogy az által Istennek kedves kedvében, emberednek büszülletiben, Elednek teljes napjaiban elmédben légyen az Isten, és ójjad magadot, hogy valaha a bűnnek ne engedgy, és el ne hagyjad a mi Urunk Istenünknek parancsolatit, markaidtol adgy alamisnát, egy szegényről se fordicsd el orczádot, és ugy lészen, hogy tőlled sem fordítya el az Ur orczáját, a mint lehet ugy légy irgalmas, ha sokad lészen, bővségesen adgy, ha keves lészen, ugy ügyekezzél a kevésből is ózsomeszt adni, mert az alamisna minden bűntől és haláltol meg szabadit, és nem engedi a lelked sötétségre menni: Se uxoratus fuisti ójjad magadot minden szerelmességtől. Kevélységet soha el médben, vagy beszédedben uralkodni ne engedgy. Mert ebből vett eredetet minden veszedelem, valaki néked muntálkodik, mingyárt meg add annak bérit a mit mástol gyülöltt néked cselekedni, azt másnak ne cselekedgyed, kenyeredet az éhezőkkel, és szükölködőkkel egyed, és szeressed a mélységes embereket, minden üdőben áldgyad az Ur Istent, és kérjed őtet utaidat igazgassa, sőt ugyan siam, sőt a miket reád rakok, de mint utolso testamentomot vedd jo neven, máx többet veled nem szollok. Adjon Isten hozzád, és ellemed történi Ker fogyatkozásimról meg borsás Amen.

Alia Parentis ad Filio Matre Superstite.

Semmót immáx fordittom hozzád szerelmes gyermekem Ne bennem volt teljes kedvem, mivel hogy Atyád engedelmességét, Mojses szelidségét tapasztaltam volt benned, kire kézve nehezenis vá lok el tőled, de meg kell lennie emberi dolgaink most utolso vég bucsu vételemben. Halyad szám ben, vagy az én szám igéit, és abból szivedben fundamentomúl helyheztesed, mikor Isten el vészi lelkemet testemtől, temessed el, és ne feledgyed Anyádot teljes életinek minden napjaiban, mert meg kell emlékezned,

Micsoda, és mely nagy veszedelmeket szenvedett ezelled abból melyé ben, midőn pedig ő is bétölti az ő életének idejit temessed mellém őtet, hogy alitsa a hit a hazugságban egyben kötött volt életünk ben, holtunk után is légyen közében, melyet siui szolgálatodért Menyei, s földi áldási Istennek sályanak reád Atyai szeretettel szivesen kivánom vale.

Valedictio Mulieris a Marito, si eam in viduitate duxerat

Ezeben magam sulyos terhét az özvegységnek gyakorta könyhulla tásokban mentülli semmivel sohásztodtam fel az Egekben Reg: 17 Ah özvegy asszony vagyok én mondá meg holt az én férjem Baal: 1216 v. 9. Azért én megvelmes Istenem arra azt igirted, hogy az árvát, és özvegyet ol talmad ala fogadod, fogadgy be engemet is könyebiused terhét özvegysé gemnek, ala meg tekintette kesergésimet, ugy rendelte volt szivedet, mint régenten az ő Törvényben Boaz nevű nagy Josságu férfiat, ki meg tekintvén a Ruthotul özvegységét, és jövevény asszonynak kese rüségét, alázatosságát, feleségül vévé el magának, ugy te is holtomig lan igazán szerető férjem meg tekintven özvegységemet feleségül jegyeséd el volt magadnak, és egy más szeretetiben és szivedig élnét edgyütt, melyet az igaz szeretetnek nagy voltából igen korán nek tudtam, de ma a sentinek nem kedvező halál közinkben fér kezvén kél felé állitta bemünket, tégedet édes férjem még egy ideig az élők között meg hagya, Engem pedig a holtak közé küldé által, azért hozzájok mostantomban kivánom Isten légyen örökké veled. Hanem abon kérlek tőllem maradott árváimot ne borsáld idegen kéz re, kik keserves panaszal ne mondhassák Pupulli sacti Sumus absq Patre, et Matre. Hanem mint Jácob két fiait Unokáit Manasses, és Ephraimot, fogadd fiadnak.

Alia ab eadem Muliere ad Maritum.

Alia ab eadem Muliere ad Maritum.

„Bvegy Segem béli gyámoltalanságom gyakron sérÿogatván Bivemed nem tarthatlhattam meg magamot, hanem amint a Sirálfia mondotta, aß ßve gyerner Bemei könyhullatásal Labbognal, és Könyvei keserüségeiben or Cájára folynat ala, ugy éjjel, és nappal orczámot könyveimmel anyira aß Tattam, hogy S. Dáviddal igaßán mondhatom könyhullatásim kenyerem voltak én nékem, éjjel, és nappal aßén sok könyves Sirándozásim, aßén sok keserves Sirándozásim is fel hotván orczáimrol aß Istenhez. Tegedet M. zendelt volt árva Bvegy Sérjem gyámolának, ki házaságbéli Bereteted del hozzám valo Bép kegyességedet el törölted volt orczámrol minden keserves könyhullatájt, de aß irigy halál nem sokára bocsátta bennün kot Egy Bzendeire házasságunknak téged édes Sérjem aß Bvegy Ségre, engem pedig holtak közé juttata, ha Isten akaratya hozza magával, sén után nam máyt válaßthaß, Légyen olyan, ki házaságbéli Bereteteivel hozzád valo Bép kegyességivel törölyön el Bemeidrol, minden könyhullatájt mint te édes Sérjem el törlötted volt aß enyimrol, tovább nem mulatha sok el kel mennem, nines mit temem Isten hozzád. vale.

Alia Similitudinis ejusdem.

Jéremiás Prophéta rövid Sommában akarván ki Jemi mely Sulyos igája alá jutottak aß Anyák aß ő idejében aßt mongya: Anyáink mint aß ő Bvegyek, mintha aßt mondotta volna a mi Anyáink elmeje máx nagyobb nyomoru ságot nem gondolhat mint a mi néműben vannak a mi Anyáink ő Bvegy Ségben. Kiket könßönségesen a Gonosok így elßünek, meg ne engedgyünk aß ő Bvegyneket, es lüvések Sérint, meg is emesßük aß ő Bvegyneket hadait, Enisßeinek Számok közül voltam é- Bzendő kig ötlem árva kenyeremet De Istennek esmálatos gondviselésébül v.ß. magadnak válaßtál el ha Bas társul, ki vetlésével aß ő Bvegy Ségnek gyakos zuhajából, és a házaspár nak csinos könßörgésivel ötöztetted volt fel, elsőnek abban Bép egy más Sze retében N.N. Bzendő kig, de aß irigy halál, ki minden jo rendet ő ßbe Bavar közöttünk, mit Celleder, engem gyakos koporsoban Cárba be rakot Kedves Sérjem N. halálomal sírete gyakot hagya, Légyen Istennek akara tya, addig mig a halál Sorsa reád esik, Buánis mindenkor Isten veled vale . . . .

Halotti Oratio.

Quis est Homo. Psal. 88. v. 49.
Kicsoda az Ember.

Nem Hiszem én, ha Bátor az Æsculápiusnak Bivségére kezet Csapott, minden Anatomicusok, Fel nyitván az ő mivelő Bőltyaikot, ßel vállal Bordanák is elömben, az ő intőztató Tekintetü Scelótoniájokot, Nem Hiszem, sőt Ha Caus, Appelles minden Skolájával, s tanitványival egyetemben Málßákra Fűzött Papiros táblákon Festve Hoznák is elömben, De még sem Hiszem, Hogy a Gaditanusoknak ama Verßenyös ábrázatú Istene a Sárga Halál Vak Vólna, sőßa nem Hiszem, Hogy Vak Vólna a Látó, Látó „ előttem a Válogató.

Ha Valamely Vérrel festet Gomolyku Crÿsáspisnak Sárga Pántokkal Villagó Fegyverü Katonának Szeme Vagyon, Mikor az ellenség Táborát, Lap pangó Vadász módgyára Czirkálván, a fényesebb, és a próbáltabb Vitézeket válogattya, Sulattya, Sebes Süvöltéssel repülő globusával forgattya, egy átalyjában Szemének kell Lenni az Halálnak is. Mert Valyjon kicsoda nem tanálta rajta ezt az emberi Nemzetnek életét éppen Adámtól fog va üldözö régi ellenséget minémü praktikás öldöklésekben kezdette magát forgatni? Kicsoda Nem Veßi észre mely egenyes Linean Vißi a maga éle tompulßatatlan kaßáját azok ellen, a kik az emberi Nemzet nek Válogatot ékeßségei, Segédei, Gyámolai. El Lesém egy darab idő től fogva ennek a régi katonának Dolgait, és rajta érém, Hogy minden mesterségét az emberi társaságnak elö menetelében, az Isteni Felelemben, és kegyeßségben, Czimeresebb, s ékesebb emberek ellen forgattya. Mert Ha Szinten, mint egy úti játékban kettőt Sármat Le üt is, a kár tetel re, és Isten Bőrontására Született emberek közül, De Ugyan Csak mind Bővebben, mind egenyesebb Czéllal a főbbaknak Hámát fo gyatni, sőt faj Talám el Fogyatni igyekezik, Mint Gullanak ökopaink

Ki nem látya

Ki nem látja, mint Dőlnek el-gyámolink, ki nem vészi észében,
mind a két Nemnek példás kegyetségü Düheit, Keménységeit, mint
egy más ra Gerdá, micsoda vasból veretett melyjü ember nem Hattya,
s. Nem Tajgattya, Oh Ha Senki e Semmi tréfát nem értő, Semmi Bűnt
Ságet nem Kenyerlető ellenséget, nem Sáborgatná és menél nagyobb
Kár tételre nem ingerlené, Hogy Ha Ugyan egyszer minden embernek meg
Kellene is ennek Bódulni, De Bárcsak ne Kegyezné minden ostromát Oly
Sürüen azok ellen a jó Lelkü emberek ellen, a Kiknek életek merő azon
nyereség, merő azon Kaszon, Halálok pedig Helyre állíthatatlan Kár
Talpig való Fekete gyásznak, és a Csontokat meg rendittő Keservés
Zokogásnak, Keserü Bánatos Matériája, Hadd élnék ki az ö idejeket,
ám Bátor töltené azoknak Csontyaikkal mérges fogainak kivánságát,
A Kiknek e Világon való Be nem Jövések, Jobb Lett Volna e Világnak,
Sadd takarodnának azok akár mi Szaporán egy más után oda, az
Sova Catulus Poétát küldi: Illuc unde negatur redire quemquam.
Oda az Honnan többször közinkbe nem Borsáttyák, Nem Lebet pedig ingyenis
Ugy Vellekedni, mint Ha ez az ellenség az Halál, Bár kemény ellenség is
minden arra Szolgáltatott igaz ok nélkül öldökölné, ily Szembe tünö
Valogatással, mint azok a Tene Semmi törvényt nem tartó emberi érzé
kenységből le Vetkezö emberek Szoktak Cselekedni a Kiknek Seneca mér
gelödö Herculesről mondott Szavai Szerént.

Ius est in armis opprimit Leges timor.

Minden igazságok a Fegyverek; Törvények a Rettegtető kegyetlenség.
Kik közé Számláltad anya Családd szerencsétől meg Csufoltatott Csá
szári Palotájából Tamerlánes által, egy vas kalicskában Szorittatott
Constantinápolyi Bajazátes Császárt, Ez midön a Zsigmond király
követtyei által arra intetnék, Hogy a magyar koronának Fejet Sajtolt
Bulgáriától magát tartoztatná meg, mint a melyhez Semmi Jussa
igazsága nem Volna, Azokat a maga Armamentariumába

Be vivén

Be vivén, ily nevetséggel mondott Szóból álló Feleletel Borsátotta Vissza:
Ezek az én Törvényim ezekben, nem Csak Bulgáriához, Hanem a Föld
nek utolsó Határihoz is Jussom Vagyon. Nem ilyen kaszája élire irott Tör
vényü ellenség az Halál: oka van: a Bün, Jussa van, miért Ker
gesse minden embernek Lelkét. Mert a mint Lucretius Poéta Mondgya:

Cedit enim retro de terra, quod fuit ante in terras.

Meg emlékezzél Róla: Hogy Földből Lettél, Földé porrá kell Lenned.
Jól tudgyuk miért, Mert a Földnek agyagából alkottatván, a vétek
által Be jött az Halál, és minnyájunkra Ugy el terjedett, Hogy
Valakik Anyánk mésében Fogantatván életett Vettünk, a Halált is
meg kell kostolnunk.

Midön Pedig az én élmennek alatt járó gondolkozásival különösön arról
tudakozódnám Hogy Honnan Viseltetik a Halál arra, Hogy a Sasznos, jó kegyes
igaz örömre Születetett Tiztességes Ferfiui és Aszonyi Rendeknek életeket
Oly tartozkodás nélkül, oly kimélés nélkül, irigyelyje, üldözze, öldökölje,
a mint ma Láttyuk, Hogy azokat Csoportonként, és idejek előtt, sok
Szíveknek Repedezésére, sok Lelkeknek Lankadozására, előttünk, kö
Züllünk, két Szemeink Láttára el Ragadozza, ekkor találtam
egy Némü Némü Manifestumra akadok, melyben a Sárga Halál,
a Senkinek Nem Kedvezö Halál, sem Királyoknak koronájától, sem
Vitézeknek Fegyverétől, sem Tatalmasságoknak erejétől, Sőba meg nem
akaródot, nem ijedett Halál, Bizonyos okát adgya miért Kelleses
ö Nékie a Kegyes és Isten Félö embereket keresni, irtani, Hordani,
Melyek Hogy ily közönséges, és nem kevés Számból álló, sok karok
ból Méltóságokból, Rendekből és Állapatokból össze Sereglett Díszes
Sokaság előtt, ki Hirdesek kiáltsak, ki mondgyak.

Imé ez előttünk

E Régy tekéntet szerént sókakra találók én a kiket vagy magok
ra, vagy másokra, vagy a közönséges társaságra, vagy a teremtő
Istenre nézve, embereknek nem mondhatók; Ugy mint a kik az emberi
érzékenységből le vetkezvén, vagy az érzekenység nélkül való állatokat
követik, vagy az oktalan állatoknak érzékenységeket öltözték fel,
és igy azoknak társaikká lettenek.

Látók én sók embereket kikről igy szólván: semmi érzékenységgel
nem viseltetnek emberi módon; a magok természetekhez állapottyokhoz
szála adatlanok, Hüségtelenek, kegyetlenek, sókat látók sókszor hogy
a maga leg nemesebb részéhez, leg nagyobb vágyonához, Drága
lelkéhez közelebb, Tunyább gondatlanabb, mint az ö öltözetéhez: semmi
emberhez illö embernek szükséges jó tudományt meg nem herzö,
sőt elmejével meg sem izelittö, ki pallerozatlan elmével, sőt ki
bárdolatlan ostoba fővel, teng, leng, az emberek között, Hogy mon
danád ezt embernek, a kiből a nem mutattya magát, a mi leg
inkább tészi az embert emberré; itt az okos lélek jut eszembe.

Ovidius Poétának éles költeménnye: Hogy az álom Istennek há
rom fiai vannak: Morpheus, Phobetor, és Phantasus, kik az aluvó
emberben álmadozásokat dolgoznak: Morpheus, Embereket. Phobe
tor: oktalan állatokat. Phantasus. érzékenység nélkül való álla
tokat s dolgokat rajzolnak az elmében, s. agy velőben. Az ostoba
főben is ilyen dolgok folynak. Gyüntelen, és egy más ember forma
jának, s állapottyának forgatása, Majmozása ügyése, Barmainak
gyönyörüsége, Földe, fája, szénna füve, teleke pénze, Ha van, Ezek
ből áll, éjjel nappal minden ö Bölcsesége, Minden Diesösége. Sper
rum ez, olyan test a mely nem magától birattatik, hanem a Rok
Géniusoktól, a melyekben az Avernuson ki járó geniusok. minden hiába
valóságot üznek, fűznek, járzódoznak.

sókat

sókat látók sókszor, hogy a maga testének, a mely magában is gyenge
és könnyen bomladozó irgalmatlan tartója, kinzója, annak belsö üre
geit éjjel, nappal tölti gyötri, vélle termett ételtől el bucsuztattya:
gyakorta fü, szúszog, tökröndözik, tántorog, dölleng, tömpölyög, és
a maga undokságával küszködöz.

Az Emberi névnek gyalázattyára sem mondom én ezt embernek, Gö
dény ez, Hadd igyék, Zeneketlen zsák, csak tölcsér, Hö kö, csak
ünccsel, Tömlö ez, Hadd teljék, Hol vagy Juvenalis Poéta, ird a Hátára.

Ecce in solo cui vivendi causa palato est.

Ez Az a ki csak szájának torkának hasának él,
Vedd fel, vidd el, veld bé, a régi Siciliaiaknak ama fel puffadot Iste
neknek a Török és Has Istenének Barbusnak kápolnájában, ott lak
jék, ott maradgyon, oda temetkezzék, akkor ird feliben a Sardanapalus epitaphiumát

Hæc habeo quæ edi quaque exaturata libido hausit.

Ettem, ittam, sól laktam, minden nélkül maradtam.

Sókat látók a ki mint ha valami Melancholicus vértől üldöztetnék
magának helyét nem tanalyja, sókszor önként ki akar halálni az
emberek közül, Nem akar ember lenni, maga sem tudgya mi akar lenni,
arról szóllókaki skárus szárnyain Pegasus módgyára szárazt persá
sokkal mások felett fenn lejjaz, Dölfös, puha, Buja, és a kényesség
nek Dagadványától puffadoz, erőhakot téjsen magán, vagyonán,
szolgáján, csak hogy köntösével, pompával nével titulusal az emberek
közül ki valaszthassa magát. Nem szóllok azokról a kiknek mind
ranyja, mind tehetsége kivánnya, s birja tiszteségeknek elömozditását.
Nem szóllok arról, a ki nem kevélységből hanem tiszteségének fenn
tartásából, Nem mások felet való Héjjazásra, hanem másoknak alkal
matosabb használására való czéllal viszi elébb, s fellyebb a maga állapot
tyát.

nem is

Imé ez előttünk le tétetett Szeleg tetemiben, gyászos koporsóban Feküvő Ns Sai ✠. I. T. Nemes: v. Méltóságos. ✠. : I Kedves, és meg siratatatlan keserü Ségre méltó ✠. I. Uramak: v Felesé: ✠.

Igaz Kegyességének Dicsiretére, Halotti Utólsó Tiszteségének tétetére, Most Tolyó ezen orát magamevá tészem, veszem, és választom. Nem is változtatom én addig az Helyet, valameddig a mint gyenge erőm Birja, jó Fogásal s móddal ezt a manifestumot minden érzékeny Fülnek éppen a kellő közepében nem ereszteni.

Mig pedigsen ki ki az ö két füleit az én Beszédem és kezeim alá el Hánnya és el készitti, addig én is Csak készülödésben Foglalom magamot; ki kereséven, s ki mutatván a kegyes embert: Mi Légyen az ezen a Világon; Mind qualitassa erkölcsbéli minémüségeire, Mind pedig Valorára, Becsüsségére nézve, Mert azután értsétem én azt meg miért kell a szomorú Halál által e mostani világban a kegyes embereknek oly sürüen, oly szaporán, oly Hamar mi közülünk, és elöllünk el menni. Szenvedgyétek el Szomorú Halgatoim, és mint hogy immár is Hevülök, mind a Selynek melegétől, mind a Materiának nem könnyü szellel Folytatható voltától, a ti kegyességteknek szelével enyhitsétek, és Ha szintén tövel, Seggyel, Ősve Sányt vetett alatt járó Szárnya szegett lengeteg orczával, Hottyan szinnel Tersellek is, Ugyan Csak kérlek tegyétek magatokéva, a jó indulat, és kegyesség által való, Csendes Salgatásnak, Szép és ékes Dicsiretit.

Szomorú Halgatoim Nagy együgyüséget Japasztalok magamban Leg elsö Fogásal is, Hogy oly könnyen, és minden közben vetett dolog nélkül reá ügyirvén magamot, Hogy én az igaz kegyes embert Mind Nemüségéről, mind Becsüsségéről ki mutassam. De Ugyan Csak ebben nem szollom meg az én eszemet, Hogy éppen jókor találllyja fel

találllyja fel magát: Hogy. Hogy mutathatom én ki a kegyes jó embert, még pedig az igaz kegyes embert, Ha elsöbben ki nem keresem az embert, Mert Bizony nóha Diogyenes meg Csufolta vala, egy meg koppasztva fel mutatot kakassal Platót, Mikor az embernek ilyen Definitiöját, Summás Le irását adta vala: Est animal bipes sine plumis, et sine pennis. Tollu és szárnyak nélkül való két Lábú állat, mivel azon által sokszor igazságát találom én ennek a Summás Le irásnak, Mert elég vagyon olyan ember a kinek moralis erkölcs béli maga viseléséből, sóha ki nem tudhatom nézni Hogy ember. Hanem Csak abból látom, Hogy: Est animal bipes sine plumis, et sine pennis. két Lába vagyon mint az embernek, nem szárnyas, nem tollas, Hogy madárnak mondgyam. Sőt Bizony ö Maga Diogenes is Æsópusal együtt igaznak tartották akkor ezt a Diffinitiót, Mikor fenyes Nappal Lámpást gyujtottanak, és embert kerestenek a sok emberek között, Mert azzal meg vallották Hogy sokan viselik az ember Nevet, Csak az ö Testeknek Formájából: Physice. Természeti részeknek tekéntetiben; kevesen pedig az ö Magok viseléséből, Moraliter. erkölcsbéli tekéntetben.

Szabadítsatok reá kérlek Szomorú Halgatoim Hadd készitsek utat magamnak a kegyes emberhez, Hadd Mustrályjam ki, a Moraliter nem embereket, és azok közül végezetre a kegyes, a kegyesek közül is, az igaz kegyes embert, Hadd Vizsgályjam meg.

En az embert négyben szoktam menél szemesebben, a mint tőllem ki telik válogatni: valorát tekinteni, Tiszáját Visgálni, Igaz természeti és erkölcsbéli emberségét Kámára fuzni

Elöbbször: Abban mint viseli magát, magához.
Másodszor: Abban mint viseli magat másokhoz: külön, külön.
Harmadszor: Abban mint viseli magát a közönséges társasághoz.
Negyedszer: Abban mint viseli magat, az ö Istenéhez. e négy

E Régy tekéntet Szerént Sokakra találok én a kiket vagy magok
ra, vagy másokra, vagy a közönséges társaságra, vagy a teremtö
Istenre nézve, embereknek nem mondhatok; Ugy mint a kik az émberi
érzékenységből Le vetkezvén, vagy az érzekenység nélkül való állatokat
követik, vagy az oktalan állatoknak érzékenységeket öltözték fel,
és igy azoknak társaikká Lettenek.

Látok én Sok embereket kikről igy Szólván: Semmi érzékenységgel
nem viseltetnek emberi módon; a magok természetekhez állapottyokhoz
Szála adatlanok, Hüségtelenek, kegyetlenek, Sokat látok Sokhor hogy
a maga Leg Nemesebb Részéhez, Leg Nagyobb Vágyonához, Drága
Lelkéhez Röstebb, Tunyább gondatlanabb, mint az ö öltözetéhez: Semmi
emberhez illö embernek Szükséges jó tudományt meg nem herzö,
Sőt elmejével meg Sem izelittö, ki pallerozatlan elmével, Sőt ki
Bárdolatlan ostoba fővel, Teng, Leng, az emberek között, Hogy mon
danád ezt embernek, a kiből a nem mutattya magát, a mi Leg
inkább Teszi az embert emberré; itt az okos Telek jut eszembe.

Ovidius Poétának éles költeménnye: Hogy az álom Istennek Há
rom Fiai Vannak: Morpheus, Phobetor, és Phantasus, kik az aluvó
emberben álmadozásokat dolgoznak: Morpheus, Embereket. Phobe
tor: oktalan állatokat. Phantasus. érzékenység nélkül való álla
tokat s Dolgokat Rajzolnak az elmében, s. agy Velöben, Az ostoba
főben is ilyen dolgok folynak Szüntelen, és egy más ember Formá
jának, s állapottyának Forgatása, Majmozása üzése, Barmainak
gyönyörüsége, Földe, Faja, Szénna füve, Teleke Pénze, Ha van, Ezek
ből áll, éjjel nappal minden ö Bőlcsesége, Minden Bicsösége. Spect
rum ez, olyan test a mely nem magától birattatik, Hanem a Rosz
Geniusoktól, a melyekben az Avernuson ki járó geniusok minden Hiába
Valóságot üznek, füznek, járodoznak.

Sokat

Sokat látok Sokszor, hogy a maga testének, a mely magában is gyenge
és könnyen Bomladozó irgalmatlan tartója, kinzója, annak Belsö üre
geit éjjel, nappal tölti gyötri, Velle termett eszétől el Bucsuztattya:
gyakorta fü, Szüszög, Jökröndözik, Jánarog, Döllengez, Gömpölyög, és
a maga Undokságával küszködöz.

Az Emberi Névnek gyalázattyára Sem mondom én ezt embernek, Jö
deny ez, Hadd igyék, Jeneketlen Zsák, Csak tölcsér, Hö kö, Csak
ünesed, Tömlö ez, Hadd telyjék, Hol vagy Juvenalis Poeta, ird a Hátára.

Ecce in Solo Cui vivendi Causa palato est.

Ez Az a ki Csak Szájának torkának Hasának él,
Vedd fel, vidd el, veld bé, a Régi Sicíliaiaknak ama fel puffadot Iste
neknek a Torok és Has Istenének Bacchusnak kápolnájában, ott Lak
jék, ott maradgyon, oda temetkezzék, akkor ird feliben a Sardanapalus epitaphiumát

Hoc habeo quos edi quaque exaturata Libido hausit.

Ettem, ittam, Tol laktam, minden nélkül maradtam.

Sokat látok a ki mint ha valami Melancholicus vértől üldöztetnek
magának Helyét nem tanalyja, Sokszor önként ki akar haladni az
emberek közül, nem akar ember lenni, maga Sem tudgya mi akar lenni,
arról Hóllok aki Icharus Szárnyain Pegasus módgyára Száraz persa
Siokkal Mások felett fenn Sejjaz, Dölfös, puba, Buja, és a Kényesség
nek Dagadványától puffadoz, erőhakot tészen magán, vagyonán,
Jószágán, Csak hogy köntösel, Pompával nével titulussal az emberek
közül ki Valaszthassa magát. Nem Hóllok azokról a kiknek mind
ranyja, mind tehetsége kivánnya, s birja tiszteségeknek elömozdittását.
Nem Hóllok arról, a ki nem kevélységből Hanem tiszteségének fenn
tartásából Nem Mások felet való Hejjazásra, Hanem másoknak alkal
matosabb Haznára való Czéllal viszi elébb, s fellyebb a maga állapot
tyát.

nem is

Nem is hogy az emberek közül ki költözzék, hanem hogy az emberi rendet ékesítse. Nem ilyenekről szóllok, nem. Hanem a kik puszta kevélységből, senn Héjazásból tselekesznek, Virtusok sincs: hozzá való állapottyokhoz sem illik, erejek sincs hozzá, a honnan magokat, s maradékokat, kölcsönt fizik, útihyjára éppen a Homerus szava szerént való kérkedésben foglalatoskodnak.

Aurum cum ferro Centumq; boves, bubus octo.

Az aranyért vasat cserél, száz ökörért nyolczat hajt el.

Én ezeket maraszton az emberek között, és mint hogy ezek az emberek igen kapnak a tituluson, melyel különös embereknek tartatsanak ilyet ha tetczik, én olyan titulust adok, a mely különös emberekre illik, legyenek Alchimisták, még pedig moralis alchimisták: ritka ember, s különös temperamentumu ember az Alchimista, ritka hát a titulus is, de éppen oda illik. Alchimista az, a ki azon a Mesterségen tölti idejét: hogy a vasat, onnot, rezet, és akár mi némü minéralet arannyá változtasson, melybe belé romolván, végtére kölcsönt fizessen, így ezek is, Arany emberekké akarván válni, vagyonnyokot fogyattyák, a kölcsönt sokasittyák, a datét tetézik, végezetre ugyan csak megszakadnak.

Hugunus Császár idejében egy Romai Lovas sok adosságot rakott vala fel, Ennek halála után, egy vénes ember maga számára az ágy leplét meg vévén, csudálták mindenek s kérdezték, miért vásárlotta azt meg? azt felelte, Tsászárnak és nyugodalmasnak kell annak lenni, ha abban alhatot amaz adós, ki ha élne, sok ágy leplekre szert tehetne. De ugyan csak, ha ezek ki akarnak az emberek közül választatni, mint hogy szárnyok nincsen, legyenek társok azoknak az állatoknak, az melyjek.

Dum volant validius, inflare se se rupto jacent Corpore.

Mind addig dagadoznak mig meg hasadnak.

Ellenben pedigen látok sokszor olyan embereket, a kik természettől meg kí„vántató

töltök ki tellyetö tiszteséges életet, nem csak, nem hogy követnék, hanem sugorognak, kuporognak, éjeznek koplalnak a vagyon mellett is, Ládájoknak, Barmoknak hízgalnak, s künn benn levö vagyonoknak faradhatatlan rabjok szolgálnak.

Tibi divo avare gaudium Sodalis tui,
Qui jure superos, ipsum te fraudas cibo.
Qui dum quadrantes aggeras Patrimonio,
Collum fatigas sordido perjurio.

Rollad szóllok jó fösvény a kiben a maradékodon kivül senkinek kedve és öröme nincsen, a ki nem csak hogy másokkal jól cselekedni, hükösködésekhez nyujtani nem hoszsza jó tetemenyed által való fiistölgö áldozattól az Istent meg fosztod, hanem magadot is ébséggel sugorgásal, koplalásal kinzod. A ki egy filléréért is Hamis eskiivéssel del az eget meg mozdittod, a föld gyomrát meg gaborgatod, senyvet gombához, gasonló gyomba légyek én, ha ma embernek mondalak téged: hanem menj el a Scithiának eszaki részén fel emelkedett Ripheus hegyeknek tetején kuporgó Grif gasokhoz, melyek a hegyekben levö kincseket örzik, azokból senkinek nem adnak, azokhoz senkit nem bocsáttanak, magok sem élnek vélle.

Dijs est iratis, natus qui est similis tibi.

Isten haragjakor hületett, a ki olyan mint te vagy.

Egy lépést tészek immár, és azokot iktatom ki, az emberek közül, a kik egenyesen másokhoz való magok viselésével tészik magokot nem emberekké. Irigy, kegyetlen, Hizelkedö, Kárgalmazó állatoknak baráti. Az irigy barátkozzék az Arabiai puszták Füvenyei között délelö Basiliskusokkal, melyek az ö nézésekkel irigy szemekkel magokot is által verik.

Intabescatq; videndo
Succesus hominum carpat dum carpitur una.

Hadd

Supliciumq; suum est.

Hadd sárgulyon, száradgyon, epedgyen, Hadd senvedgyen, Lenézzék, látvain másoknak elö menteket, és mikor azt irigyli, Sadd legyen maga magának ostora, korbácsa, veszedelme.

A kegyetlen indulatú, magának is ember véltát hívése nem vévö ember Pestis, ember pöröly, kétes kapcza, fel fuvalkodott senkivel nem gondoló ember.

Genuit quem Cantibus Syrtes.
Caucasus Hyrcandq; admorunt ubera tigres.

Takarodgyék az Indiára nézö Caucasus Hegyeknek tetejére vagy mennyen a Hyrcaniai erdökben legelö Tygrisekhez, Mert olyan mint Sa nem ki pallérozott Nemzet között, Annyival inkább mint Sa nem Keresztenyek között, sőt nem is emberek között forgot volna, kik között még az Oroszlány, még a Medve is meg szelidül, Sanem azokon a vad Helyeken a Tygrisek tején Tizon volna.

A Hizelkedö, Csel Csap, tsalárd ember keressen valami Oda dalusi mesterséghez értö embert, Csiráltasson magának, két fekete szárnyakot, és Sogy mindenüvé el erkezvén magát mutogassa mivel maga Bé szinlésének mesterségét tudgya, köszönyöndé a fekete Hollóknak seregében, közél vannak mivel. Horai Görögül Holló Honai Görögül Hizelkedö A Magyarban is mindeniknek szán hez détik a Neve, jól szokta volt mondani Anthisthenes Philosophus

Satius est inimicte eis Harakkas ij eis Hotakleis. B. Grece Legé.

Jobb a Hollóknak körmei közé esni, mint a Hizelkedö Csapdár embernek kezekben, Mert a Hollók csak a Holtt testet szaggattyák el, De a Hizelkedök az elmét, akaratot, indulatot és a Lelket Csendességében meg Bontyák, Rontyák, Háborittyák, mindenekre alkalmatlanná tévén meg ölik.

Omnis arrisor est arrosor.
Minden vigyáros agyaros.

A Rágalmazók

A Rágalmazók szánkállyják oda magokot, a Sova az állom Magyarázók szánkallyják. Artemidorus, az álom Magyarázatoknak irója: azt irja: Hogy nikor az embert álmában eb ugattya, Rágalmazót tészen, Ha Fejér eb Nyilván való Rágalmazás, Ha Fekete Sata megé Rágatészen,

Absentem qui Rodit Amicum
Qui Captat risus Hominum famamq; dicacis
Fingere qui non visa potest Commissa tacere.
Qui nequit Sic Niger est, Tunc tu Romane Caveto.

Aki Barátyát Sata megé szólyja, jó Szivétől Nevétől meg Fosztya, elö menetelét rontya, sok Tersegésével nevetni kedvének tartya, szereti magát Sogy jó koma, Asztali Bolond, a ki mit sóba nem látot is le Festi le irja. A mitt titokban Sallott, látot él nem rejtheti, Fekete az: távoztasd azt, Dühös eb, ójjad magad, Büdös Szagu Oroszlány, Félj tölle, Méregés vipera, vigyáz magadra, Három élü Pallos, irtozzál tölle, Pestis Fusséletöl.

Azokot sem Hagyhatom az emberi Névnek Moralis ereje alatt a kik a közönséges társasághoz Hálatadatlanok, a közönséges jónak Munkálkodásában Sajtra állok, akár Félelemből, akár magok különös Becsületeknek, elö meneteleknek tekintetéből, a közönséges társaságban való életnek érzékenységét le vetkezök, nem épittök, Sanem rontyák, Nem is Jenn tartyák, Sanem Fel Forgatyák, Nem tagok Sanem Férgek, a közönséges testnek invit erejit Haggató, veleit ki hivó mérges állatok, Scorpiok, Viperák és Harpyák.

Harpyas quorum depascitur Ungribus orbis
Cuos pede glutineo, quod tetigere Nolunt.

Vagy Viperák a Viperák mikor az ö Annyokból kölykezödnek, az Annyoknak Sazát ki rágják, s ugy jönek elö, és igy Annyoknak Halálokkal Lésznek: Ugy az ilyenek is, mikor valamik akarnak lenni

a közönséges

A közönséges társaságnak, melynek másképpen fiainak kellene lenniek, Kontói Pisztittói, Gyilkosi, Melyre nézve a világi törvények ben is nincsen elegendő Orvra azoknak Büntetésére, egyedül Csak az Isten Büntetheti meg vólta képpen a Hála adatlanokot. A Honnan Plutárchus közhása szerint Bölcsen szóllott.

Vipera ut ajunt
Dentibus emoritur fusca per viscera proles

Jaj Annak az Anyának, a Mely Nyil veszközt, vagy Viperát Küll azt értvén Hogy a Mely társaságban, Viszá vonó, Fordító, árulkodó emberek támadnak, annak el kell Romlani, veszni, Pusztulni.

Hová tegyem pedig immár Utólyjára azokot az embereket a kik, mint Ha Istentől, nem Függők, és igy nem is emberek vólnának, Istentelenek, Istent Csaló Hypocriták, Istent távoztató el kerülő Deisták vagy Epicureusok, Egy Horal Szavai tegyem azokot a sók Hámból álló embereket a kiknek minden vallásokot Satsatoson igy tette ki Menander Poeta.

Utilers ense Deos Argentum nobis et Aurum Unicos.

Az az Haszná Két Isten az Arany s az ezüst egyetemben.

Minden ilyen erszény s konyha vallású ember menyen a vadon Erdőben Legelő vad Kanok közé azokkal Lakjék, Mert azok is az ö orraikot a Földhöz Hegezvén, Nem tudnak menyben Nézni, Hedik a Makkot, s Nem Néznek oda a Honnan Le Esett, Hólott a mint ama Romai orátor a Cicero Hóllott. Natura Cum Cæteras animantes abjecisset ad pastum, Solum Hominem erexit ad Cæli quasi Cognationis Domicilij que prístini Conspectum excitavit. A Természet egyéb állatokot, mint valami dirib darab testeket el Fányt a Földön, De az embert Fel emelte, és Hogy az égre Hüntelen nézne, s ókos Lelkével Atyafiságos Lelkeknek s Magának Régi Sajat otton otton elmejével Látogatna, Fel Serkentette, Épen egy Gondolaton vólt a Poéta is Ciceroval.

Horatius.

Horatius cum spectent animalia cætera terram
Os Hominis Sublime dedit Cœlumq; tueri,
Jussit et erectos ad Sydera tollere Vultus.

De Légyen elég eddig ez a Mustra, mert Ugy tetczik én nékem, Hogy nincsen akár minémü gonoszságban el vetemedett Rossz ember is, a kinek gonoszsága nemét, Ha nem emlitettem is, Hogy ezekben Bé nem Foglaltam vólna, Nincs egy emberi érzékenységet Le vetkező absolutus gonosz ember is, a ki az emlitett gonoszságok közül valamelyikben részes nem vólna, és igy a ki mustraltakkal el nem ment vólna, keresködgyünk azért immár azok közöt a kik Moraliter, Nem Csak Physice emberek.

Az Embernek Definitiojat, Summás Le irását igy tanultam: Est Ens, mente finita, et Corpore Organico tanquam partibus essentialibus Præditus Véges okos Lélekből, és érzekeny testből, mint természeti részekből álló való ság, a Honnan következik, Hogy a ki ezeknek a természeti részeknek, természetekből, és Állapottyokból ki folyjó, és ezeknek nem Csak együtt való meg maradásokra, Hanem elö menetelekre, s Tökéletesbbé való tetetésekre tartozó életnek módgyát s Formáját követi a Moraliter erkölcsbéli élet szerint az ember, Tartozik pedig ide különösön, az ember nek önön magához való Viszsége, mind az ö okos Lelkére, mind az ö érzékeny Testére nézve, a véges okos Léleknek, természete kötelezi az embert az okosságban, értelmetességben, Hasznos tudományban való maga gyakorlására, azzal egyesittetett érzékeny testnek természete is kötelezi az embert, olyan életnek módgyára, mely által annak épsége, és elevenysége, minél jobban Lehet meg oltalmaztassék, és meg tartassék, A ki azért ama közönséges Hót: Én is embernek tartom Magamot Hajára méri venni. Az ne Légyen ostoba, Tudatlan, Oktalan, Sanem az ö állapottyához képest Értelmes, Né Légyen test Fonnyasztó, Fösvény Sivalkodo, Buja pazérló, kevé

Kevély mozgolódó, irigy Rágalmazó, vért vesztegető telhetetlen, két kin Fazug, káromkodó, alattomban más[illegible] alá vermet ásó. Hanem Legyen minden dolgában mértékletes; De ne én hollyjak itt, Hanemhogy Lyjon csak ama Fogány: De Bizony nem Furt Fővel, Toma elmével, Csuda rozdás nyelvel Hókot Hollani. Cyzpus Salustius: Omnes Homines qui se e Student praestare Ceteris animantibus, ne vitam Silentio transeat veluti pecora, quas Natura prona, atque ventri obedientia finxit, Sed omnis nostra vis in anima et Corpore sita est. Animo, imperio, Corporis servitio magis utimur, alterum nobis Cum dijs, alterum Cum Bel luis est Commune.

Ennek felette mint ~~Hogy~~ az Ember, Emberi természettel bir, kötelez az Emberi természetet: vel ex innato sensu; Magával hületett vendégül is minden emberben szeretni becsülni, és a mennyire ki telik, annak elö menetelére munkásznak lenni, annyival inkább, ~~Hogy~~ Más emberektől is magára nézve természeti érzekenységéből, s édességből kivánnya azt; a ki azért másokhoz való maga viseletében, embernek kivánnya magát nevezteti, Ne Legyen az irigy, ~~Hazug~~, ~~Hizelkedö~~, Csaláard, Rágalmazó, kegyetlen ember elvö Farkas, ~~Hanem~~ Legyen em bert szeretö, kinek kinek becsületét, és jobbétségét, a Mennyire ki telik tölle elé Legittö, Mindenekhez tisztességes maga kedveltetésével egyenes ember, Jacobus Almanzer a Perzsáknak királyja, az ö ki rályi széke feliben arany betükkel ezeket iratta.

~~Hat~~ Dolog az embert, Emberséges emberé tészi: Egyenesség, Jól tétel, Csendesség, Hüzesség, Tisztaság, Világi ~~Hiába~~ valóságakon nem kapás, és a szemérmetesség.

Fö képpen Ugy mond Egyenesség s kegyesség királynak, Jól tétel Gazdagnak, Csendesség Hegénynek, Hüzesség ifiunak. Világi ~~Hiába~~ va Lóságnak meg vetése, Bölcsnek, szemérmetesség Akony embernek koronája. Mert Ugy mond: a király, Egyenesség s kegyesség nélkül mint a Fenn

a Fenn járó tüzesitö szárazitó Felleg, esö nélkül. A Gazdag jó tétel nélkül, mint az élö Fa Gyümölcs nélkül, A szegény csendesség nélkül, Az ifiu hüzesség nélkül, mint a dobozon furkólgó gyertya, világ, nélkül, Mint a jószág Sajon Sajtás nélkül. Az Akony ember szemérmetesség nélkül, mint az étek só nélkül a Zsák fenék nélkül.

Továbba mint hogy az emberi ökos Természetnek, és az egész emberi Nemnek Meg tartására közönséges társaságokban foglaltatnak az emberek Mert más képpen Euripides szavai szerint, Nem egyéb volna az emberi ~~rend~~ Hanem

Confusa turba Cyclopum, Nemo ubi audit Neminem,
Non foedera Legum
Ulla Colit Placidas jura tenentia mentes.

Ollmaz ember sussal elö Cyclopitáknak zurzavara, a kik senki nem fél senkitöl, minden romlik mindentöl, a közönséges társaságnak pedig célyja, a közönséges békesség csendesség, kire kire sárom épittés és elö menetel melyekre szólgálnak herte helyel, királyi, Caesari, fejedelmi, és akármi gradusbéli, tisztek, Magistratusok, közönségesen minden közönséges személyek, a közönséges meg egyezésből meg erösittetett törvényeknek öri zete fenn tartása által. különösön pedigien minden embernek, a maga rendi és állapotya szerint való szolgálattya, a ki azért a közönséges társaságban, embernek méri magát mondani Legyen az egy felöl, a királyhoz, fejedelemhez, és akár mi tiszti rendhez, hü és engedelmes, nem pártos, Nem pártolkodó, Nem gonosz Csaló Achitofeli spiritusu, avagy akár mi gonoszban forgolodó, Mely által azoknak bizösége s hatalma gyengüléstt szenvedne. Bölcs volt Seneca, s Bölcsen is mondotta a királyhoz való hüségröl.

Somnium ejus Nocturnis excubijs minuunt Latera objecti, Circumfusique descendunt incurrentibus periculis se opponunt, non sic est sine ratione populi Urbibusque, Consensus sic protegendi amandique Reges et sicarij sortandi quocunque desideraverit imperantis salus -- quemadmodum totum Corpus animo defervit, sic ejus immensa multitudo Unius animo Circumdata illius spiritu regitur, illius ratione flectitur, viribus et Consilio sustinetur. De más

De Mais Felöl Legyen a Hazához is igaz és Buzgó, Nem Tanis árulkodó, Nem maga Különös Javáért, a Közönséges jót Tartya vetyére Tanyo
Kinek Kinek veres Veritéket Bé nyelö, Hivet által Hegerzö: Aranyal ir
nám, Ha azzal Birnék, amaz Athénás Városában, Négyven esztendök
alatt Gubernátorkodó Periklesnek Tucidides által irásban Mondott Havait,
Singulis Hominibus ea prodest Civitas, quod tota Se recte Habet, quam
Si qua privatus floret utilitatibus, ipsa autem Universa Laborat, qui enim
Domesticas fortunas Bene Collatas Habet patria tamen everSa pareat, et
ipse necesse est.

Végezetre mivel Hogy minden ember Lelket, Testét Mindenét Istentöl vette
és ö általa Birja Következik Hogy, a Ki magát embernek méri Mondani
Szüntelen Forgolodgyék, abban, Hogy mindenekben az ö Istenétöl Függjön,
és minden Tetsségivel ö néki Hódgáljon, ne a maga gyomrának Hasának,
Hájának, Kivánságának, érzékenységének Hódgáljon s áldozzék, ne utálatos
Tivalkodásban, Isten ügyében való tunyaságban, Isten Orczájának: Kamn mó
don való Kerülésében, Hanem minden Buzgóságban, és mint Leg Föbb jó
vának, Kereséseben Foglallyja magát, Ember az a Kit maga Képére terem
tett az Isten: Az Isten Képe Közél vagyon az Istenhez, Nem irtózik az
Istennel társalkodni járni: Hor utitur Simile gaudet Suo Simili. Anaxagoras
meg Kérdvén egy valakitöl mi végre Hületett völna e Világra: Azt
Felelte Hogy meg Lássa a Napot, s az eget, Ezt Sa Szóllani tudó Hamár
Lett völna is, Felelhette völna, Mert a mint Lactantius Hóllott az okos em
bernek, mikor azt kérdik ö tölle, Miért jött e Világra? Mindgyárt efzibe
jut az Hogy ö az Istennek álnása és imádásira Hületett, a Ki azért terem
tette az Embert Hogy ö néki Tiven Hódgáljon, és ez élet után üdvözüljön.

Ugy tetczik Kedves Hallgatóim Közél vagyok most a Kegyes emberhez
Mert az Istennel társalkodó ember az a Kit nem Csak embernek, Hanem
Kegyes embernek nevezünk, De meg vallom azt: Kényesebb, és válogatósabb
Inyü ember vagyok én, Hogysem mint Csak ebből még valakinek Kegyességén
meg

meg nyugodgyam, Hogy az Istennel társalkodik, Mert nóha Koránt se
forogjon elmében a Kines Kegyességü ember, Kit a Hypocrita Nei alatt,
ide Fel el Hagyék, mind azon által, a Kines Kegyességet is Válogatva vehem
bé, Mert Sokan vannak a pogányok közül, Ki az ö képzet Istenével melyet
aranyból ezüstből öntöt alakoskodik, azt imádgya Isten gyanánt, Kinek
Haja vagyon és nem Hól, Szeme és nem Lát, Keze Lába, és nem illet,
Nem ismérik az Istent, vagy Ismerni nem akarják azt a Ki által mindenek
Lettek, Nem akarják tudni a meg Habadittot, annak közben járását meg
vetven, a Szentek egyességét azoknak Segétségül való Kiválát tagadgyák
Mind ezek ha Formára Szemelyre ókos Lélekre Nézve emberek is, De azt
mondhatom Belsö képpen vedd el tölle a Lelket, és Baromnem ember Lészen
Flyenek azok, Kik vagy Buzgóságtól üsztetven, Bálvány Istenekre adgyák
ezüst Aranyokot, Fül Függö, Draga gyöngyöket, Tetteket meg félszegitven
Fel áldozzák gyermekeket, De Bizony Babonás oktalan Kegyesség ez, nem
emberhez illendö dolog ez, Vajs mit nem Cselekedett az Egyptumbéli em
ber, Mikor Füben, Fában Kőben kereste az ö Istenét, Egy Hagymában, pár
Hagymában, Gém elött, Crocodilus elött, Majom elött, Sót még az eb elöttis
térdre Gullott, Ki mondgya az ilyeneket ókos embereknek, Ki hamlallyja
az emberi Neinek Seregében, en nem, ti Láttatok: Jól tudta Juvenális Szóta:

Quis nescit volusi Bytisinia qualia demens
Aegyptus portenta Colat Crocodillum adorat
Pars Sdc illa pavet Saturam Serpentibus ibim
Effigies Sacri nitet aurea Cercopithecus
Hic Coluteos, hic piscem fluminis illic
Oppida tota Canem venerantur
Porcum et Capra Nefas violare et fragere morsu.
O Sanctas gentes quibus Sdc nascuntur in Hortis Numina.

Nem elég Forgolodása ez a Kegyesség végett. De Ki venné bé Ugyan Csak
ezt igaz Kegyességnek. Egy éves az egyéb Babonás Kegyességről is
vagyon

Vagyon olyan Kegyes is, a ki jó uton társalkodik az Istennel, De nem elégséges uton, s nem annyiban a mennyiben Leg Kükségesebb, értem a Philosophus kegyest, a ki társalkodik az Istennel mint teremtövel, és gond viselövel, Dicsiri Hogy ötöt táplallyja, és Kubárra, imádgyais azért Kunetlen, Sőt azt is akarja, Ha ez élet után jól tétzen Isten vélle, De az a Baj, Hogy annak az jól tételnek útát nem keresi, ez nem Babonás, és a mennyire ismeri az Istent, Nem Kosz Ismeret, De kevés és az igaz kegyességre igen semmi, Vagyon Sát igaz kegyes ember, a ki nem Csak Ugy társalkodik az Istennel mint teremtöjével, és gond viselöjével, Hanem mint meg irgalmazó attyával, Az ördög Hatalmából Büntöl pekoltól vére és Halála által Meg váltó Közben járója Krisztussal, és Meg Kentelö, vigasztaló Kent Lélekkel. Társalkodik pedig az ö Bünei Borsánattyának érzésébül, ö Benne való Batorsággal erös Bizodalommal, és édes meg Nyugudvással reméli, Istene igyiretébül minden gonoszságinak engedelmit. Az Istennek Kent Kegyelmét Ma Laptyat; Minden tekélletességeit, mind a melyeket a teremtésben, mind a melyeket a Meg váltásban ki tündökültetett, Maga elött Kordozza azokot, Maga Regulájává teszi Maga eleiben. Azokot Csudalyja és Kedvelli. Különbözik ez a Philosophus Kegyestöl, Annyival inkább a Babonástól, Mert a Philosophus Kegyes, az Istent Csak e Világi tekintetbül Kereti, Hogy ötöt táplállyja, Kubárra, Nem pedig az ö tekélletességeinek, igazságának, Kentségének igaz Keretetébül, Mert Sa igazan keretni módot keresne Benne, Hogy ötöt Dicsöithesse, e volna pedig az: Hogy a meg Igazúlást, Kentelést, Büneibül való meg tisztúlást, Kent Kegyelmet és Malasztot, Az idvezittö Istennek, igaz ismerete után Magáévá tegye, a Philosophus Kegyes, az Istennek több tekélletességeit nem Kereti, Sanem Csak az ö jóságát, De az igaz Kegyes, Még pedig igaz Kegyességü Kegyes ember, Azért Kereti fö képpen, Hogy az

Isten

Isten Tisztta, Kent, Igaz, Bünt útálló, Tökrak Tutalmazója. A Philosophus kegyes, Hogy tudgya, Hogy minden Szükségében az Istenre Kerül, azért társalkodik az Istennel. Malus est vocandus, qui sua Causa est Bonus.

Rosz ember az, a ki Csak magáért jó Másoz: kivált képpen az Istenhez, Az igaz keresztény Kegyes Pedig azért társalkodik az Istennel, Hogy Tovább mind alkalmatosabb Légyen az ö Dicsöitésére, Nincsen Ugyan az igaz keresztény kegyes ember ama Pseudo Mystica Öreg Aszonynak vallásán, a ki Francziа Országnak, Dioppa városa mellett egy Joannes Névü Dominicanus Szerzetesnek egy Cseber vizzel, és egy égö üszöggel, Kegyiket egyik Kezében, Másikot a másik Kezében tartvan: ment vala eleiben ilyen Kokkal. En ezt azért Cselekszem, Hogy Sa Lehetne ezzel az üszöggel az eget Fel gyujtanám, Ezzel a vizzel pedig a Pokol tüzét ki oltanám, Hogy Senki is az Istent, se a Pokol tüzétöl való Félelembül, se a Mennyei Boldogságnak Tekintetébül ne tisztelné, Nincsen mondám ennek vallásán, Hogy az Istennel való Társalkodásban, a maga Tövendö nagyobb Boldogságára ne menne, De ezt a Boldogságot ezen a Fundamentumon kivánnya, Hogy az egyben vagyon kötetve az Istennek Dicsösségével Sőt azzal azon egy dolog, Mert a mü Boldogságunk, édes gyönyörüségünk abban áll, mikor az Istent Dicsöitjük, Az Istent pedig abban Dicsöitjük: Ha az ö tekélletességeinek, meg Jelelö tekélletességnek állapottyára jütünk, s abban élünk, e pedig a Fö Boldogság,

A Philosophus kegyes Csak a maga Boldogságát Czelozza, Nem sokat gondol azzal, Hogy az Isten Dicsösége ki kerekedike Belölle vagy ne A Philosophus kegyes Lelket Hypocritává, ilyen minden alattomban való Naturalista a keresztények között, a kiknek kegyességek Csak a Philosophiaban Sataroztik, Tökéletességek pedigen a külömb külömb keresztény vallásokban, külsö munkáiban gyakorlatik, Az igaz keresztény kegyes a Babonás kegyestöl is mint

oktalanságnak

Oktalanságnak Gyermeki Bolondságnak rabjától, mert az igaz kegyes
nek Oltya, mert azon okosság, értelmesség, és Böltsesség, De ezeknek
felette különbözik, még az igaz keresztény kegyes ember a Csak mérték
letes, Csak értelmes, Csak egyenes, Csak jó Haza fiú embertől is, Mert
a jó Haza fiú Lelket mértékletlen, a Mértéktelen Lelket Rossz Haza fiú,
az értelmes Lelket egyenetlen, jól nem tévő, az egyenes és jól tévő lelket
értetlen, egyik Lelket ez, vagy amaz, mindenik Lelket pedíglen vagy Babonás,
vagy Filosophus, vagy még Hypocrita kegyes, De az igaz kegyes em
bernek nem Lelket mind értelmesnek, mind mértékletesnek, mind egyenes
nek, jól tévőnek, mind jó Hazafiának nem lenni. Contradictio is
volna, Mértékletlen kegyes ember, értetlen, Törvénytelen, Határt tévő
kegyes ember, az igaz kegyes ember templomi, a kiben Isten Lakik,
az igaz kegyes embernek Proprium, hogy ő magát az Istennek Tekel
letességeiben, Hentségeiben, jóságában, igazságában, irgalmasságában
Conformálja alkalmaztassa, nem Lelket hát annak igazán Hentül és
mértékletesen nem élni e jelen való világban, egy híval az igaz ke
gyes ember, ezzel különbözik minden egyéb fele akármi nagy vir
tuzu embertől, hogy az a maga Cselekedetinek indittó okául teszi
e világi környül állásokot, Nemelyek jók, mert tartanak a Bír
ság hától ütő Pálczájától, Nemelyek jók, mert dicsiretet, vagy ju
talmot várnak az emberektől, Sőt az Istentől is az emberek kö
zött, Nemelyek jók mert természet szerint tunyák, Rósták, és a Na
gyobb fáratsággal, s utánna való járással, s mesterséggel járó go
nosz dolgokra Restellik magokot reá adni, Nemelyjek jók, mert Nincs
Curasiok, l: a mint Hívnak:l Bátorságok a Czifra gonoszságoknak kö
vetésére, Nemelyjek jók, mert a Lelki ismeretnek Háborgatásit nagy

in commodumnak Lenni egyszer, másszor, meg tapasztalvan azt nem mérik
mozgatni Bojgatni, De vennéd el ezeket a környül állásokot Sokak elől,
meg látnád a Sok jóból mely Sok gonosz válnék, a mint hogy meg is
esik Sokszor, Hogy a környül állásoknak változásiból, a ki fejér volt
meg feketedik mint a Bab Virág, Heu quantum mutatus ab illo.
a ki Virágzott el Sulatta Virágját Gyümölcsöstől mint a Füge fa.

Frugi Cerda Salix ne vocitare, Cave.

Ha Virágzol termékeny légy, Füzfa ne légy

Az igaz kegyes ember pedíglen azért jó mert Lelke, és minden indu
latai szerint útál minden gonoszt, mert minden gonosz ellenkezik az ő
Istenének tekéllettességeivel, a kivel társalkodik, olyan az igaz
kegyes ember magának, mint a paradicsom ajtaján álló kerub,
mely keményen őriz, Vigyáz, hogy a ki kergetett gonoszságok oda
vissza ne menjenek, olyan az Istennel mint az Angyal, a ki jün
telen ő előtte jár, ő mellette áll, néki Udvarol, Benne örvend,
Benne gyönyörködik, olyan e világnak mint a Salamon Templomában
álló arany oszlop, mert Valamint az oszlop tartya a Házat, úgy
az igaz kegyes ember e világot mind példájával, Zabola gyanánt
Lévén a gonoszoknak, Vezér gyanánt a jókrnak mint az Isten
előtt való Bensőségével, mint hogy az Böltsis azt mondgya:
Hogy az Isten ezt a világot Csak az igaz kegyesekért tartya meg,
De Hogy is Tartaná másokért, mert az igaz kegyes ember tudgya
Csak ezt Bírni az Istennek Czélyja szerint, tudni illik az ő ebben
tündöklő tekéllettességeinek, mind érzékeny meg ismértesse, mind dicsőítése
által, a mely Czélt másokban nem érné el, és igy sem másokot, sem
másokért valamit Cselekedni, mely által a Czélt el nem érhetni,
nem illik a Böltshez, annyival is inkább Böltes Istenhez.
Oh kegyesség! oh kegyesség!

O maximára rerv

O Maxima rerum

O Pietas Hominí Semper tutissima rerum!

Kész már a Hely s ideje vagyon Szerelmes Hallgatóim, Hogy a mitt Leg egyenesebben, s kiroſabban fel igyirtem vala magamot telyesitsem, az Halálnak manifestumát ki mondgyam, melyben menti magát, s okát adgya, miért kelleſsék ö néki Mostani Világban a kegyes embereket oly ki valaſztva, és haggatva hámmal hedegetni ki ez Világból: Azt mondgya az Halál, Oh Halál! oh Bünnek Soldgya!

Oh Isten s emberek Törvénnyiben való kár tételeknek meg Fizetője, Isten, s emberek Törvénnye pedig az, Hogy Damnum illatum resarcias, a Mennyi kár esik, annyi Poenalisek vissza, a Mostani Világ Pedigien oly kor felett Bele merült a veſzetségben Hogy mint egy közönséges Conspiratióval öſsve Beſzéleſsel ellene kegezte magát minden törvényeknek, meg Becsülhetetlen immár a kár a melyet ily közönségesen a Világ, mind a Törvényadó Istennek auctoritásában, Divisiójában, mind a Törvényeknek temerdek egyenességében, mint Hogy pedig már az igazság, Meg Becsülhetetlen kárral Fizeſsen vissza, és meg Becsülhetetlen javait vegye ell e világnak, azok pedig a kegyes emberek, kinek Lelket Sát Leg kisebb kara is ellene.

Kemeſkedgyünk kerelmes Salgatóim ennek a manifestumnak Czikkye körül, azt mondgya a Halál, Hogy Isten s emberek törvényiben való kár tételnek vissza Fizetője, Kent irásból Beſzél; azt mondgya Hogy az igazság Hozza Hogy ö annyi jót vegyen el e világtól, a mennyivel bir a világ, az akkora vagy annál is nagyobb kárnak Poenalisa Damnum illatum restitue. Iriparkitumból Beſzéllek, De nagyot mond, azt mondgya Hogy a világ mint egy közönséges

öſsve

öſsve kivetkezéſsel ellenne kegezte magát minden törvénynek, Sőt már nem csak Sók, Hanem éppen meg Becsülhetetlen a kár, mind a törvény adó Isten Divisiójában, melyet törvényes jó élettel kellene Fényeſségben s Becsületben tartani, mind pedig a törvényeknek temerdek egyeneſségében, melyeknek erejét nem kellene a törvénytelenséggel gyengiteni, mocskolni, nagy kó ez, álljatok fel tudós Procuratorok és vakmeddig nem decretalja, mind addig Protestálljatok, nem egy emberre, nem egy Falura, városra, nem országra, Hanem éppen egy világra, ily kárnyüséget mondani nem kicsin dolog, Hanem decretalja, emenda Lingvam, el marakjátok, De azt erősitti, a Bizonyság tészi a Törvényt, már pedig vakmennyi kem vagyon ezen a világon, annyi a Bizonyság, Sőt sokkal több, mert vakmennyi Lelki ismeret vagyon, annyi ezer Bizonyság Conscientia mille testes. Mert Nem az Hogy a gonoszságnak egy kér Neme, Hanem minden féle Neme kerte kélyel walkodik, Nota Bene, walkodik: Nem Csak Ugyan nem az Hogy rejtekben, s dugva, Nem az Hogy initt amott, Hanem mindenüt Nyargalodzik, Nem az Hogy tartozkodásal, Hanem Nyilván való Baitorkodásal közönséges meg Bizásal, Járedozva, s mulatsággal Folyj, De Sőt a mi nagyobb mint egy Czimeres Nemeses élet kényének, avagy a mint a világ Nevezi Nódinak tartatik, Ugyan vonnyuk a Törvényekre a világ dolgait, Micsoda ma a Jeremtett állatokot, Lovat, ökrőt, Jószágot, Ládát, és öltözetet, Isten Felett kerelni, Isten Selyjet kereſni, Látogatni, ezek közül mindeniket nyukszátatlanul el követni, ezekben Bizni, ezekhez Ragaszkodni, Istenről mulólag s Unalommal emlékezni; Nodi. Micsoda embereket Istenekí tenni, azok előtt künteles, s Isten előtt ritkán meg Sajlani, azoknak kivesen, Istennek immel ámmal imádkozni, azoknak Buzogni, Istennek meg Fagyni, azoknak Isten világos parancsolati ellen való parancsolatyaikra

magokot.

magokot ajánlani, azokban futni, fáradni, izadni, Vitsekedve gyönyörködve forgolódni, gloriának, tartani? Módi. Micsoda ma torkon szorogo nyel ven, csattogo fogakon, csikorgo ajakokon szívölteni, rettenetes károm kodászokkal, minden nyomban való szamár vagy selytelen eskűvésekkel hényeskedni, kevélykedni, a Rettenetes Isten, rettenetes Nevét morskolni? Módi. Micsoda ma az Urnak szenteltetett Napokot ünnepeket, Nem Vasár, hanem Vásár nappokra tenni, mint régen mikor még a Ma gyarok, a Pogányságban véltanak, ük Napot Nem tudtanak, azokon kereskedni, penzt vadászni, hövetkezni, De micsoda azokot Társaság nappokra tenni, Bujalkodásban tobzodásban tölteni, azokon Pap selyet komát Bolond vagy mesterségesen czifrán tragárkodot Galgatni, Hitet konyságból, Buzgóságot Pinczéből, kegyességet Fajtalan öszve ülésből keres ni? Módi. Micsoda ma Attyával, Anyával mint valami idegeny országból jött emberrel Ugy társalkodni? Micsoda irigy szivel gyülöl séggel kis karral ember vért keresni? Micsoda úton, út felen Pa ráznaságnak Buja indulatoknak, jeleit munkáit kedv mulatásal szentelenül Batran követni? Módi. Micsoda ma öszve ülni, vérnek Csiklándozásával Ragalmazni, ember Sus ételből ki nem tudni térni, módi. Micsoda más ember javára ápolczni Mesterséggel, Hamisság gal, Csalárdsággal erőszakkal is azt Ragadozni? Módi. e mind Módi, Módi, Sok módi, De Bezzeg sok is miatta a Módi, Melyeket Még Nagy sándor is: Négy Solvendo, Negy Secando. Sem Bontva, Sem Bontva, el nem tudná oldani, mint a Gordius Nódusát tudta, Ó Tempora! Ó Mores! Micsoda Még is a közönséges jótól ok nélkül félni, koncsot Hazugsággal Hizelkedéssel Csalni, sok féle kép pen közönséges kárt tenni? Módi. Micsoda a Hizelkedőknek Hazugok nak Becsületben lenni, azoknak ujra Tizelkedni Machiavellyt, Maza remust, Fredrót szüveg le vévé kéferni tisztelni? Módi.

Vilis adulator Victo jacet ebrius ostro.
Et qui solicitat Nuptas ad Dramia Peccat.

Crates

Crates Philosophus mondotta: da Coquo decem minas; Medico Drachmam; adulatori decem talenta; Consiliario Tumum; Meretrici talentum; Philosopho tribolum. Adgy a szakácsnak tiz Gyirát, az orvos nak egy Gyirát, a Hizelkedőnek tiz talentumot, a jó tanács adonak Tüstöt, a Parázznának egy talentumot, a Bölcznek egy Batkát, innen vagyon, Hogy mikeppen Regenten a városoknak Fundamentumi alá, Hol Ló Fejet, Hol ökör Fejet, tettenek mikor épitteni kezdettek, Ugy meg esik sok Selyt e Világon, Hogy a közönséges dolgok oktalan ostoba Főben epitettnek és allanak s azok által Kormányoztatnak. Micsoda ma a Játékra Piperes Pompára, kevély kényre, minden szükség nélkül való Pazérlással az Isten álldási el Tékoz lani, s a miatt magának s maradékinak, csak nem kolduśa Lenni? Módi. Micsoda ma az Abrázatos szelidségtől, kegyességnek gyakorlásától Csömörölve irtózni, az Isten Félő kegyes embereket, ezt sugorgatással, Félre Sajtot Forditot Fivel távoztatni? Módi ez is, Mert nem módia kegyesség: Ifiu vagyok nem illik, ez vagyok, amaz vagyok, nem illik, Ugy mondanak magokban; Hogy kegyeskedgyem Pap dolga, Aszony dolga, Vén embert illett: hanem tragárkodom az illik, Bujalkodom az illik, Ka vonkodom az illik, igy a sok Rokonak, a sok Rokonok illik, ha valaki Buja ságban, gonoszságban ujságot talál fel, Tanquam ad Bolycleti Statuam, Mint a Bolycletus képire ugy futnak, Hiuet varnak, Tragár éneket, Nig kedvel, jó szivel Dudolnak, a kik ezeket fel találjják csak nem meg koronázák, Rostra inditó, ki Fent elmejit egig magasztalyják, a a Poétának im ez Havai szerént.

Qui fuerit violentus atrox versutus avarus.
Cujus Corde fides Ceserit ore pudor.
Hunc omnes amant reverentur honorem
Hinc Summi Fasces Curi tribuuntur opes.

El áradtanak Pedig az ilyenek, mind az ifiakban, mind jó korbélrekben e világon,

e Világon, Mint Sa Ugyan Vénus Arany amaz Hyppomenesnek adott Három arany almáját, mind az Három Képnek rendnek Fel oltotta, és Ke belében Sanyta Völna, Melyeknek Fel kedejekkel Atlanta a koronát el vesztette. e Világi Szem Fényt Csaló Lelket vesztő, vért ronto, életet rövidittö, szivet Májat vesét tagokat epesztö, s emésztö Jesti Gyönyörü segeknek, mindenik rendben Bör Gyümölcsei teremnek, Mint Sa a Gonosz tudás Fájának Melyen tekereg Farsarog amaz Kokolbéli Genius, még annyi vadon erdejét Nagy Csoportos termékenységben Látná. Faragtanak Jupiternek Három Menykövet, Mint venusnak Három almát a Költák, Melyek közül egyiket Csak Maga Bocsáttya el, és a könnyü, és mülo Csapással intö, Másikot a Jizen két Istenek tanácsá ból, és a Különös Gondokat ronto, Harmadikot a minden Istenek Diétájából és az közönséges Romlást okozó.

De ki mire fogsat immár a Halál expostitója Felöl, Lássa más, De én nem tagadhatom Hogy ily közönséges a Sok gonosz: Mely miatt Le irhatatlan, meg siratlatlan a Kár a melyjet Bottendál, Azért ex veris Premissis; Vera Conclusio. Hogy a világnak meg siratlatlan jókban való Kár Tételezhez jussa vagyon: Nos nos Certé dico Homines, defectuosi sumus, Bennünk Bennünk emberekben vagyon a Fogyatkozás, Vagyon, Vagyon Bün, Özön Bün árradás, most most Szükség a Gondolkodás: Mert Hogy az Erényides Havait emlegetsem.

Neque dies sat patet.
Peccata si mortalium Deus velit inscribere.

Ha az Isten a Földnek Büneit melyek ma Uralkodnak Le akarná irni a Kerek égnek egész táblájára, s öblébe sem Férne bé, De valyon kinek árt vélle, kinek tészen Bosszut a Halál arral, Hogy a kegyes embe reket el Bodgya, kinek árt vélle, Sa a Jesti Gyönyörüségektöl tar tóztató Lakatokat, Zabolákat Láb alól el tészi, Látám én azt elébb mely

mely meg Becsülhetetlen kára vagyon a világnak a kegyes ember Sa Lábában, De még egyszer Látnom kell, az ilyen ellen vetésre, én azt tartom 3 jól is tartom, Hogy a kegyes embernek, magáért nem szükség sokat élni, mert a kegyes ember Samar el keszitti magát, Hogy közelebb me Jesson az Istenhez, és közelebb azegekben társalkodhassek ö vélle, és igy miért kellene nékie Magáért e szemet dombos Sasonlo föld Sátán, e Bünnek dohától meg setétedet világgal bajlodni, ha ell Jobat más ekért él, mind azért Hogy az ö életének példájával több beket is tanitson az Istennel való társalkodásra, és a Nagy Bol dogságnak el érésére kalauzolyjon. Mert nints vagyon irás, vagyon törvény a keresztenyek kivetésére, De az a példákkal foganatos, Mert jól mondotta Seneca: Homines plus oculis quam auribus credunt, Jobban hallanak az emberek az ö szemekkel mint a fülökkel.

Vocē docens, vitaq; docens ne bis docet ille
Qui faciendo docet, quis facienda docet.

De mikor a világ meg veti a kegyességnek Példáját akkor nincs tekintetbe tovább miért Nyomorogjon, De imé mely nagy kár követ kezik, Hogy nem lészen a jó Példa adó vezér: Csak egy jó Mes ter ember Salyjon meg, nem Nagy kára, Mennyivel inkább a kegyesek tik, Sok Lelkeknek jóra tanitto Mesterei, tanittói. Mind pedig azért él a kegyes Hogy az Istennek Békeséges türését e világhoz, és a közönséges társasághoz, még az Istentelen emberekhez is Jenn tartsa, Bizony láttam én az Istennek könyvében, Hogy a kegyes ember, az Isten Petsétes Arany Gyürüjének Nevezteti ik, „az emberek között, Nagy ajándék Sát az, olyan mint a vö Legény nek Gyürüje, a Meny Ajenyával, Az Isten kereteténeh Bizonysága a világhoz. Jebat mikor a kegyes ember, e világból fogy

jele hogy

Tele Vagy az Istennek Tarazsja nevekedik, és a Bünt airadni Sadgya
mig a pokárok egeszen meg telnek, ki nem tudgya, Mind a
Szent, s mind a külsö Historiákból, Mely Nagy romlások kö
vetkeznek a kegyes Lelkü embereknek el kedvetlenések után eli
tél Fogva, kivsoda Sát az a ki meg Becsülhetetlen Nagy kár
nak nem tartya Mégis a kegyes embernek Halálát: Nem Nagy
kára a Sötétben, Sa a Lámpaisok el aluszanak: Nem Nagy kára
a Kertben, Sa a gyümölcs termö Fák, Fogynak, ki kiradnak:
Nem Nagy kára a Testben Sa a Csontok Sullanak.

Oh kegyesség! Oh kegyesség!

O Merito Pietas Domini tutissima rerum.

O Minden Dolgoknak Summája! Dajkája, kegyesség! kegyesség!
De jutni kezd eszembe k.H. Hogy egy átalyában a ti kegyességtekkel
vissza éltem, talám túl járok a Határon, melyet ki ki én nékem elö
re a Maga elmejében el intézet volt, ki Circkalmazot volt, csak
két Sárom minutákot kérek még, Nevelyétek arral is a ti kegyes
Ségteket, Melyet eddig Szivem meg tartátok.

Mert Vagy eddig való Bizedemet Semmel tapasztalható Példára Fordit
sam, imé a Szomorú Halál által, mü közöttünk el kövétet valosságos, Nagy
és meg Becsülhetetlen kár tételének gyászos Monumentuma, Ez elöt
tünk Le tétetett, Fájdalmaknak Nyillaival által verettetett Szivektöl,
környül vétetett Kivet Fogo siralom, Lebetet is immár, el Fulasztó keserü
Ségnek miatta, a Szemeknek nem könny Sullatásainak, Sanem könyv árra
Dajsainak Sebes Patakjaival meg öntöztetett Koporso, Melyben Sely
Sertetett amaz igaz minden dolgaiban Istennel társalkodott,
igazán Szentül, és mértékletesen élt, kegyes Lelkének.
Mesai Áldott emlékezetü. M. Applicatonem Facies ad defunctum.

per

Post Valedictionem. Te pedig Mennyei Uduarnak Dicsöségével
Bé-tölt Draga Lélek, örvendez vég nélkül, örvendez, Mert e világ
nak Semetes Helyéből, Isten dicsöségének Sajtékaiban jutottál,
Lebet Vagy a következendö gonoszak elöl el ragadtattál, mert igaz
kegyes voltál. Te is az Halálnak deres Fargya által öve állott test
Mely az Ölö Istennek, a Szent Lélek által Temploma voltál, a te néked
készittetett Helyben, Sötétes koporsóban Csendesen Nyugodgyál, Miglen
ismét az Angyali Harsogo Trombita Fel támadásodra meg Futatik,
és a Mennyei Templomban Isten Dicsöségében Bé Jelyesedel arral
a ki Lészen, minden mindenekben.

Nem kérek már csak egy minutát is Szomorú Sárgatarom, Hanem
valami Suta eszemben: Mindgyárt el mondom: Perziának, amaz
Nevezetes Királyja Xerxes, Egy magos Nézö Helyet rakatot
vala alabástrom kövöl, Melyjen meg álván, valamint én most on
Titeket két Szemeimmel, környös körül, el Szemlélek ügy ö, azö
Jönényteni sok Seregét el nezte, és keservesen Sirni Zokogni
kezdven, ezt mondotta, száz esztendöknek el Folyása alatt,
e Jönény sok Népet, mind egyről egyig meg éri emészti
a keserü Halál: Mitt tégyen ez Gondolkozatok Kolba.
El Mondám. Amen. ~ Amen. ~ ~ Amen. P. T. M. Sz. Anno 66.

Concio Funebris, Comünis. Aplicabilis.

Vigilate itaq; quia Neſcitis diem Neq; Horam. Matt. 25. v. 13.
Vigyazzatok azért, mert nem tudgyátok a napot se az órát.

Midön Pogány Socratestöl, kérdené Bölcs Plató, ha kedvel menne eki e világból, Azt monda: In Juventute bene vivere, in Senectute bene mori Laborari: atque ita interiori Cruciatu, seu dolore non afficior, nec mori recuso nam Cum vita honesta fuit, mortem Cum Hilaritate expecto. Az az ifiuságomban jól kivántam élni, vénségemben munkálkodtam jól meg halni; Annak okáért, belsö fájdalmaktól, és kinoktatásoktól meg nem indulok, nem kenvedek, meg halni sem bánom, mert mivel életem tiszteséges volt, a halált vig kedvel s örömmel várom. Ha kereszteny mondotta volna is; volna mitt dicsirnünk, csudálkoznunk és követnünk, Mert Ugyan is; valaki ifiuságát, tiszta jámbor életben tölti el; valaki vénségében gondot visel reá, hogy jól halljon meg, nem retteg az a haláltól, sőt vigan várja a halált.

Arcinestustól is, midön kérdezkednének, mi volna leg fövebbik jó va az embernek, azt a választ adá: Mori Béné. Jól meg halni. És hogy egy kival be fejezzem, akarjátok tudni röviden, mitt kelljen cselekednetek hogy a haláltól ne félnyedgyetek? Azon legyetek mivel nem tudgyátok az ö el jövetelinek bizonyos napját, és óráját. Hogy minden ízem pillantásban késsen találjon benneteket. Azért mondgya szent Pál Apostol kedves Tanitványának Timótheusnak: Labora. 2. Tim. 2. v. 3. Sicut Bonus miles Christi. 2. Tim. 2. v. 3. Munkálkodgyál mint a Krisztus Jésusnak jó vitéze, Ama békeséges türésnek eleven példája jól Patriárka is vitézségnek mondgya lenni az embernek életét ez világon. Nem egyébért tanem hogy bünteles a halálhoz való készületben el rendelnének bennünket, tudva vagyon mindeneknél, hogy minden

vitéz

vitéz ember, bizonytalan az ö halálának, modgya, ideje, és helye felöl, Modgyát nem tudgya halálának, ha kard, dárda, vagy puska miatt vagy termésnet szerént való halállal végzödike ki e világból. Helyét sem. Ha ágybane, mezöben, vizen, kárazon, kö rakás közötte, vagy egyebütt másut történike halála, nem bizonyos benne. Idejét sem tudgya éjjele, nappale, hamarse kéjönne fogtatik meg életétöl, holott a mint nem kétlem hallottátok: Varius est Belli eventus. külömbözö a harakozás ki menetele, ez okáért Hogy ezekben egyikben sem bizonyosok, hasonlittyák szent Pál és több Patriárkha vitézséghez az ember életét: Militia est vita hominis super terram. vitézség ember élete e földön. A szent irás pedig edénynek, még pedig cserép edénynek nevezi az embereket: Vasa 1. Mac v. 3. domini Captiva ducta sunt. 1. Mach. 2. v. 3. Az ö tiszteséges edénnyi fog va vitettenek: Tanquam vas figuli, mint a fazakas edennyét el rontod. Psal. 2 szent Pál Apostol pedig: Habemus Thesaurum in vasis fictilibus. 2. Cor. 4. v. 9. e kincsünk, pedig cserép edényekben vagyon. Ennek az az oka, hogy eszünkbe vegyük, hogy a mi halálunknak ideje, módgya, és helye, nálunk igen bizonytalan.

A fazakas mi helyében, sok edények vannak ugyan, de nem mind egy arányuak, de nem mind egy formájuak, kik nagyobbak kik kisebbek, némelyek szépek, némelyek rutak, kik elöbb, kik késöbben formáltattak, és azok nak, melyike romol el elöbb bizonytalan. Ha a fazakast meg kérdenéd, melyike az edények közül, elöbb, mi módgal, mikor, mely helyen törik el, egy nem tudommal felel, és majd ugyan balgatag kérdésnek állitaná mivel hogy mindenike azoknak, földből való, és könnyü törödékeny, és az melyik a földre elöbb esik, vagy köben meg ütközik, az törsetik el, elsöbben is. Igy az emberek is, külömb külömb féle edények, egy mástol meg választatott állapotban, rendben, hivatalban, nemben, idöben vannak, senki közülök bizonyoson nem tudgya, melyik töretetik meg elöbb a halálról, a kibez elöbbször: valami halálos betegség ütközik vagy Setelen

Hirtelen eséstől Földre ejtetik valaki, az Tal előbb meg, De Tsl és mikor Lésen az, a Talandók közül senki nem tudgya.

Talám Ugyan ezt akarta jelenteni az Isten, midőn h. Dávid Prófta
Ptal. 3. Szája által, azt mondá az ő Fiának: Tanquam vas Figuli Confringes eos
mint a Fazakas edényt el rontod őkőt. Mint Ta mondotta volna, Szerelmes
Fiam egyenlő Tatalmad vagyon velem; és miképpen én, Ugy te is egyben
rontsatod az embereket, a Találban, akár minémü állapotban, és rendben
Legyenek is. Ime értitek keresztény Romani Társaim, Miért Hasm
Lit az irás minket a Romlandó tőredékeny föld edényhez; Hogy ven
nők eszünkben, a mi romlandóságunkat, és Halálunk idejének, és
Módgyának Bizonytalan voltát, és Hogy minden időben, minden Hely
ben abból jól készülnénk, Mert a mint Seneca Mondgya: Incertum
est inquit, quo te Loco mors expectat, itaqué tu illam omni Loco
expecta. Bizonytalan vagy benne, Hol vár tegéd a Halál, azért te
őtet, minden Tellyen várjad.

Ha igy van a Dolog, mint Hogy különben nincs is: Telséges Ur
Isten! Miért akartad kérlek mi tőlünk minnyájunktól el rejteni a
Talál Hol voltát idejét, napjat, módgyát, annak óráját. Azerté valyon:
Hogy Bizonytalanok lévén az ő el jövetelében, minden Hempillantás
ban készülnénk Halálunkhoz, és Ugy készülnénk pedig, Hogy a te ma
Ghoo Laptodban Lévén Talnánk, és a te Bódog Országodban mennénk
Melyről is még Rövideden Szemed Talgatóim előtt Szóllok. Attendite

Azért akarta Bizontalanná tenni a Halálnak óráját az Isten
Hogy Nagyobb tisztaságban, és Szentségben éllyjünk, a Bűntől meg
Tünnyünk, és mindenkor az ő malaptyában Vgyekezzünk Lenni, Mert
afhoz képest, Hogy Napjat, és óráját Halálunknak nem tudgyuk, Ab
ban pedig Bizonyosok vagyunk, Hogy Minnyajunkot abban itil meg
az Isten, a miben talál vég óránkor, Ha Bűnben, Bűnről, Ha igazság
ban, Igazságról, a mint Szent Cyprianus mondgya: Talem te judicat

Deus

Deus, qualem te invenit, Cum vocat. Hogy valami képpen, innét hirtelen
ki ne ragadtassunk és az örök tűzre ne itiltessünk, Vgyekezzünk jól élni,
Minden óránkot Ugy képzük, mint Ta a volna utólsó. Mert Ta Tala
Lodnak óráját, Bizonyoson tudnád, Vgy Okoskodnál: Ha okossággnak
kell mondani:/ Magadban: Ha ennyi, s annyi idéig élek, meg
Thetem az időt, egy Részét a gondos Cselekedetekre Hagyom, és ren
delem, Az világi és testi gyönyörüségnek Szolgálok Benne: Más
Részét, üdvessségem keresésére, Pénitenczia tartásra Fordittom.
El titkolta annak okáért tőlünk az Isten Halálunk vég idejét,
és óráját, Hogy arra Szüntelen készülnénk, és az ő Malaptyában
Vgyekeznénk Lenni, Kit talám semmi képpen nem Cselekednénk
Ha tudva volna Nálunk e világból való ki mulásunknak órája és napja

Az Nagy Urak és Fő emberek, mikor valamely Ur Barátihoz Mennek
mulatságnak okáért, Nem Mondgyák meg Udvarok Népeinek, meddig tart
közöttök a mulatság, avagy mikor térnek vissza Házokhoz, mert Ta azt
művelnék az idő alatt, a Szolgak el Csaphatnának, valahová, a Hol Bün
tételre ők adatnék nékiek, s nem vigyáznának, és Csak arra az időre
térnének Urokhoz, a mely Felől tudósitotta volna őket. De Hogy Bizonyos
órát Napot Nem tudnak, készen várják Urokot. Hasonló képpen Cselekszik
a Menynek Földnek Ura mi velünk, Szolgaival, kik az ő palotáján kivül
vagyunk még. Nem akarta nékünk eltendeit, Holnapját, Napját óráját
meg jelenteni, Melyen minket Magához akar Vini, vinni, és vezetni.
Vagy Hozzánk jö és Magával a Mennyei Paradicsomban Bé vigen. Mert
Ha azt az időt velünk közlötte volna, azon közben másuva Lépsetnénk
az ő Szolgálattyától, és gonosz tételekre mesetnénk, Tanáltatnék sok közöllünk
ki így Szegetné magát, még 20. 30. 40. Esztendőm vagyon Tátra, mitt ért Ta vala
mennyire el Lépem az Istennek Szent Szolgálattyától, Ta kedvemre élek, Testi
kivánságimnak Szolgálok, Hiszem még elég időm vagyon az Istennek Szolgálattyára

még meg

még meg térjetek és Bűneimről Pönitenciát tartsatok. Ezekért titkolta el Isten tőlünk, vég ránkot: Hogy mindenkor az ő malasztyában Legyünk és gyarapodgyunk. Latet ultimus dies, ut observentur omnes dies. Titok ban vagyon az utolsó nap, Hogy minden napra jó gondunk Legyen, Azért mondá Edes Idvezittönk: Estote Parati quia nescitis diem neque horam. Legyetek Készen, vigyázzatok, mert nem tudgyátok se napját, se óráját mikor el jö a ti Uratok.

Tovább el akarta Isten tőlünk titkolni Halálunk óráját, Hogy ö Szent Felségét, meg ne Bántanok gyakor Bűneinkel, Hogy meg engednénk ellenünk vétett Felebarátinknak, Hogy igaz Pönitenciát tartanánk Bűneinkről, ne Lennénk többé ellenségi, ne Komorittanók meg Az Angyalokat, ne Kefergetnök az Anyaszent egyházat, ne vernök meg a Krisztustól idvességünkre adatott, Testi és Lelki orvosságinkot, ne Lennénk mindenkor Komorúságban, és keserüségben és fogolatosok.

Ha Tellyességgel Bizonyosok Volnánk, Találunk óráiában, Ha Kétség nélkül tudnók, vagy közel, vagy még távól Lenni, mitt mivelnénk Ha Látnók meszsze Lenni Találunkot, Mely igen meg Bántanók Istenünket: Mert Ha most midőn nem tudgyuk, érjüke a Holnapi Napot, ennyit vétünk ö Szent Felsége ellen, mitt mivelnénk még, Ha nyil ván tudnók tovább való életünket, Sem ellenünk vétetteknek meg nem engednénk, Sem Pönitenciát nem tartanánk, Holot most is Bizonytalanok vagyunk életünk Felöl, Nagy nehezen vesszük ezekre magunkot, azt pedig ki nem tudgya, Hogy mig az ember Halálos Bűnbe vagyon, addig mind ellensége az Istennek, Komorittya az Angyalokot, és kesergetöje az Anyaszent egyházznak. Ha valaki Bizonyos volna, sokáig való élete felöl, a Bűnt nem igyekezné el

el távoztattni, Sőt inkább napról napra többel szaporittaná, és igy nagyobb ellenségévé tenné magát Istennek, inkább inkább kefergetné az Anyaszent egy házat, és Komorittaná az Angyalokot, Mert szent Agoston Tanittása az, Hogy valamikor jót Cselekszünk örülnek az Angyalok, Komorkodnak az ördögök, mikor pedig gonoszt mivelünk meg vigasztallyák az ördögöt, meg komorittyuk az Angyalokot, kik örülnek a Bünösök meg téresin, Megint, Ha az ember előbb meg tudgatná az ö óráját, valami Betegségben esvén, a kiből nem várna Szabadúlást, sem orvosságokkal, sem orvosokkal, sem szentségekkel, melyekkel a Test, és Lélek gyogyúlnak, nem élne. Hanem azt mondaná Magában, Ezekkel nem gondolok, mert ebben a Betegségben, még meg nem Halok, Tehát igy az Isten Tejában adott volna ezöt a Füveknek, Tudományt az orvos Doctorsoknak, és Gyogyittó Szabalmat a Testi, és Lelki nyavallyákon az Anyaszent egyház szentségeinek.

Ha pedigien tudnók, Hogy rövid időn meg Halunk, Feltéb komorúak, kedvetlenek, meg Untak, idegenek Lennénk Rokonyságinkhoz, és Barátinkhoz, Felre tévén Felebaratunkhoz való jó akaratunkot, és szeretetünket, Csak Magunkról gondolkodnánk, Ezekből azért az okokból, akarta Isten el titkolni, a mi Találunkot tőlünk, Hogy ezekben a képtelenségekben ne essünk: Holott azért se estem Napját, se Holnapját, se Napját, se óráját Nem tudgyák, Mikor Kilépünk ki ez világból. Mindenkor készen Legyünk Edes idvezittönk tanácsa szerént. Estote Parati. Készen Legyetek.

Továbba még is ennek Bizonyittására a Szent irásnak Némely Helyeit meg tekintem. És Ugyan az olvasom Moyses Második könyvének. 19. Részben. Hogy az Isten parancsolatyából azt Mondá Moyses az Israel Fiainak: Estote Parati in Diem tertium. Exod. 19. cz. 11.

Legyetek

Legyetek készen Garmad napra, ki midőn el jött volna meg uiadván azt mondgya az irás, Imé Menydörgések kezdének Szólatni, és villám Lások Csillámzani, és Sürüséges Felhö Bé Fedni a Hegyet. És a Trombita Zengése Harsogása, kemenyebben Szólog vala, és meg Félemlék a Táborbéli Nép. Ezek meg Lévén, annak utánna meg Jelenék nékik az Ur. Az Egesz Sinai Hegy pedig füstölög vala, Azért Hogy Le Szállott volna az Ur arra tüzben, és meg Félemlék a Táborbéli Nép. Ezek az intö Jelenségek, Nem a Zsidók nak oktatásokra adattanak ki, Hanem minket ebreghtenek: Mert a Három nap Jelenti, a mi életünknek külömbségit, és egyenetlenségit, tudni illik: Születésünknek, Mostani életünknek, és Halálunknak idejét, kezdete első nap, közepe Második nap, vége pedig életünknek Harmádik napnak mondatik, Azt kivánnya az Ur Isten, Hogy ezekben a Három napokban, Jelyes életünkben készek Legyünk. Estote parati ad diem tertium.

De jól eszetekben vegyétek, Hogy az Harmádik napon, Rettenetes Menydörgések kezdének Hallatni: Ezek a Tulajdon Lelki ismé retnek, Furdalását Nyughatatlanságát, és a Sátánnak vádolásit példázzák, A Csillamló Hagy villámlások, az meg Cselekedett Bünök, végbe vitt gonoszságok, melyek Galálunk vrájan, Lelki szemeink eleibe terjesztetnek a Pokolbéli ellenségtül, a végre Hogy az Isteni igazságnak, Tettenségében ejczen, és üdvösségünk Felöl vélekedést támaszthon Szivünkben, A Semerdek Felhö, a kia Hegyet el fedte, nem egyéb Lészen, Hanem a szemérem és orczapirulás, mely a Mi értelmünknek Szegyét Hogy el Borittya, Hogy mitt kellessék Cselekednünk alig tudhattyuk.

A Trombitának Harsogása, által Hattya s Csak meg

nem

nem Sikesitti Füleinket, mikor Lelkünk ismereti Nyughatatlankodik, Felebarátink és jó ismerőink, Sirnak Bánkodnak rajtunk. Elég Trombita Szink Lészen Csak annak emlékezete is, Hogy mindenünket melyeket Hagy Fáratságunkal Szerzettünk, e világon kell Hagnunk, Sokat igen szerettünk. Ezek oly Hagy Hél véghi támaszthanak az Emberi Szivben, és oly Hagy Szomoruságra Forrják a Hegény Lelket Hogy Csak igen nehezen, az Istenes, és üdvességes Fogállásokról s az Angyal vigasztalásit vehetni ezében, elmejében.

Azt mondgya tovább a Szent irás: Hogy ettől a Környü Látástól rettenetesen meg ijedett a Táborbéli Nép. Honnét ezünkbe vehettyük Hogy még az igazak is Sok a Táborban az az Istennek malasztyában vannak és a jószágos Cselekedeteknek Fegyverében Fel öltözötteknek akkoron meg Félemlenek, Mitt mivelnek Jesai, a Táboron kivül valók, és a Fegyvertelenek, az az a Bünnel meg terhelteteti emberek, Sok az Istennek Malasztyán kivül, és a jó Cselekedetek nek Fegyvere nélkül vannak.

Végtére az Ur tüzben Jelent meg: Ki azt adgya elénkben, Hogy mi akkor az Ur Isten előtt, Mint Hagy igaz Biró, Nem pedig Kegyes, és Szelid Atya előtt állapodunk meg, Ki minket igazságnak tüzével Kedvezés és irgalmasság nélkül Fog meg itilni, és Ha vétkeknek Undokságaival Láttya Lelkünket terhelve Lenni, a Gyehenna örök tüzre veti, Ezeket jól meg gondolván Kerestény Komoru Hallgatóim. Jelyes életeteket Ugy rendeljétek, Hogy ezen a Három napon, Az az Halálotokkor készen találtassatok, és mivel Hogy az az óra igen Bizonytalan Állatok, Azoz minden időben, nem külömben készüljetek mint Ha ezen Sem pillantásban kellene ki multotok ebből az árnyék világból. Azt is jól meg gondolyjátok, Hogy S. Pál Apostol

Sólgóknak

Szolgáknak és Sáfárknak nevez minket. Ugy álitson minket az ember mint Krus Szolgait, és az Isten titkainak Sáfárit. 1. Cor. 4. v. 1. Krus Urunk is azt Tudgya Szolgainak: Negotiamini dum venio. Kereskedgyetek mig el jö, Azért nevez Sáfárocknak Benninket, Hogy vegyük Luc. 19. eszünkbe magunkot, és vigyekezzünk Hasznlik lenni, az okos jó gondviselö Szolgákhoz, és Sáfárokhoz, kik minek elötte a Kám adásnak ideje el jönjön, szorgalmatoson meg Hánnyák az ö Laistromokot, szaporittyák, Hogy Ha eggyezike a Kölcség, a nékik adott Summával, Jól Fel vetik, és Fel jedzik, Hogy valami képpen: Ha Urok véletlenül, Kám adásra kinszerittenék ökot készületlen ne találtassanak, és Kám adásokban meg ne Fogyatkozzanak, ki miatt Urocknak, nem Csak Hasznokban esetnének, De talám Büntetés is következnének Fejekre. Hasznló képpen kell mi nékünk is Cselekednünk Szolgáknak és Sáfárocknak, kikre az Isten, nem kevés Gyirait, és ajándékait Bizta. Minek elötte el jönjön a Kám adásnak, Az Halálunknak ideje, gyakorta meg kell Gánunk, vizsgálnunk Lelki ismeretünk Könyvét, kiben Ha vétket találunk, meg Jobbitsuk, és Selye Szerzük Hogy készületlenül ne találtassunk. Erre az cránként való készület re ebreszt Jésus az Evangyelista által mondván: Estote Parati, Készen Legyetek, Vigilate, Vigyázzatok, Készen Legyetek és Jusson eszetek ben Bolódjár király, ki mikor Leg vigabban vendégeskednék, egy iró kezet Láta a Falon, mely is Három igeket Jedze a Fal oldalára, tudni illik: Mane, Techel, Fares. Kin a király Felette igen meg Jelem Lék: Egész Országának Bölcseit, minden Felöl egybe Givatta. Nagy Gazdag Jutalmakot igyirvén nékik, Ha azon igéket meg Magyarázzák nékik, De nem Tudtak kerit, Hanem Daniel próféta, Meg magyarázván nékik azt mondá a királynak.

Mane

Mane az az Meg számlalta az Isten a te Országodot, és Be töltötte azt,
Techel Meg mérettettél a mérö Serpenyöben, és Sérjával találtattál,
Phares. El oszlattot a te Országod, és adatott a Médusokrak, és Perzsáknak. Darnak. Mindgyárást ezek után, Le irja a király vesztedelmét: Eadem nocte interfectus est, Baltasar Rex Caldæus. Azon éjjel meg öletek a Kaldeus Bolódsár király. Kivánnyátok Titkos magyarázattyát, Meg mondom. Ez a szó Baltasár a Zsidóknál Homoruságot jegyez: Mely minden rendbéli Bünöst Jelöz, kinek Lelke a Büntöl meg Hábo rodott, Mert a Mely nagy Sót el vesztett, és a Mely Selyre Szomorutlan nagy Károm esett nem veszi eszében, Hogy e világi Testi GyönyörüSégeknek és Hirságoknak vendégségében tölti idejét, meg nem emlé kezven Halálról, és a következendö életről. Miben Pedig ebben az ártalmas, és Családi Társaságban s Barátságban, Magát Bölcs nak állittani Lenni, vagy ifiuságának virágjában, vagy Nagy Gazdagságában, vagy Tekintetes Méltóságában, Imé Jelen vagyon néki az Istennek iró keze: Mane, Techel, Phares, Mely az ö Halálá nak Sententziáját, Napjainak számát, életének határát, és a Lélek nek a Testtöl való el válását Fel jegyzi.

Egy Levél Irója: Hirtelen való Betegségben esik, Igen meg Háborodik, és mivel Hogy látya alkalmatosságitól, és gyönyörüsé gitöl meg Fosztását, a városnak Bölcseit, Az az, az orvos Doctorokot egybe Hijja, Bö Fizetést igyir nékik, Ha egésségeket orvosságokkal Selye Szerzettyék, és életeket, az Isten-Rendelése és el végzett akarattya ellen, meg Hosszabbittyák, De sem tudomány, sem orvosság, nem álhat Isten ellen, Az egy Daniel az Isten meg gondolhatatlan tanácsa, és végzése végre mehetetlen Bölcseségé, nek Nem Csalatkozhatik. Ez a Bünös Beteg embert, ki e világnak

Siessegos

Irtsárgos gyönyörüségében, és örömében Be merült, meg kőlttya és mond nékie: Off Te Bóldogtalan ember: Mane. Meg hámlálta az Isten a te Birodalmadnak, és e világon éltednek Napjait s Bé töltötte a te Szellérségednek idejét a melyben tégedett Békeségesen várt a Pokni tenczjára. Kit te Vagy Sajontalanúl el töltöttél vesztegettél. Jezsel Az Isten igaz ítiletének Mérö Serpenyöjében hegeztettél Fel, es Sé jával találtattál, majd Semmi jószágos Cselekedetekben, Ellenben Sajnál Halait Felyül Salvadó Sók gonoszságiban. Az Istennek mint te terem tödnek képét, és az ö ábrázattyát meg Ferteztetted, a Termeszetnek Talentumit, kikkel az Ur Istennek jó vólta meg Látogatót vólt, gonoszúl és Sajontalanúl, s Nyeresség nélkül el költötted, Tudod vala pedig, hogy még valaha ö Szent Fölségének erős Számot kelletik adnod rólla. Azért méltán adatik ki ellened a Senten czia. Phares. Melyik ez a meg Ostatott Országz: Az ember; ki két Tartomannyal Bir, Egyjikkel a Testével, másikkal a Lel kével, Sajt Saj ez a Bünös embernek Országa, két Felé Osztatik, Midön a Halált meg kostolyja, Mert a Jest a Férgeknek adatik, kiknek te annyira kedveztél életedben kik médúsók. A Lélek pedig a Perzsáknak az ördögöknek itiltetik, kikkel örökké kinlodgyék.

Ugyan Bölcsjár király Felöl azt is Hallók Jellyebb, Hogy Ugyan azon étszaka, Midön ezt az irást Látta, meg öletek. Off Szegény Bünös ember! Ugyan azon időben, és Szem pillantásban, melyet az Isten a te életednek Rendelt és Szabott, Az Halál, az ö Szolgája, Meg Fogt tégedet életedtöl, és ne is Remélyed, Hogy vagy egy Nappal, vagy egy Kis óraval tovább vetkező életednek Határát, az ö Sz. Akaratlya ellen, Mert meg vagyon irva: Constituisti terminos Job 14. v. 5. ejus, qui préteriri non póterunt. el rendelted a Határit, melyeket által nem Szigszatni. Azokáért a Halál Sentenczjájának ki Mon dóját, az Istent, Mindenkor jelen lenni vellyed, ki Ugy Lelet

még

még Ma, vagy e következendö éjjel, vagy talám ezen jelen való órában Szempillantatban rajtad végbez mehet, és Be telyesedhetik. Sé Salakd azért életednek meg jobbittását Naprol, Napra, órárol, órá ra, Hogy midön ell kelletik válni Lelkednek a Testöl. Nóha ez a Férgek eledele Lészen. De amaz tudni illik a Lelked ne essék a Pokolbéli Ördögnek, mint eskütt ellensségednek Birtokába, Hanem jusson a Szent Angyaloknak, Szent Kezekben, kik vigyék az örökké Tartó Mennyei Bóldogságban. Amen. L. J. M. S.

Quinque Articuli orientalium

N3.

Quinque Articuli inter Orientalem, et Occidentalem Ecclesiam Controversi, Videlicet:

Consecratio, et in Azymo Pane.

Existentia Purgatorij: Animarum Corpore exutarum, et sine ullo debito decedentium instantanea in Celum admissio.

Primatus Sedis Romanæ.

Processio Spiritus Sancti, et à Filio, Brevi methodo Sacræ Scripturæ et Sanctorum Patrum, Præsertim Orientalium testimonio Comprobantur.

Pro Clariori Hujus tractus intelligentia Sciendum est Primo: Deum Judæi pere Judæis, pascha Celebrandum Mense primo, Qui est Martio, Die 15ta post Novilunium.

2do Apud Hebræos, Menses Omnes Numerari, à Novilunio, et idem est apud eos primum Lunam, Secundam Lunam &c. Ac primum diem Mensis, Secundum diem. &c.

Porro Secundum Legem Exod. 12. Die 15ta primi Mensis, idest 15ta, a Novilunio post Solis occasum incipiebant Dies Azymorum, et durabant Septem Diebus: idest usque ad diem 20mum primum inclusive, qui omnes dies erant Festales: Et Dies Azymorum vocabantur, Primus tamen, et ultimus, idest 15tus, et 21gesimus primus, Soli erant Solemnes, et festivi, ita ut non Liceret in illis opera Servilia facere, ut patet Levit. Cap. 23.

3do. Exodi 12. 8. Præcepit Deus Esum Agni Paschalis, et simul modum præscribit, dicens: Edent Carnes nocte illa, assas igni, et Azymos panes, Cum Lactucis agrestibus. Et V. 15. Dixit: Septem diebus Azyma Comedetis, in primo die non erit fermentatum in Domibus vestris quicunque Comederit fermentatum peribit anima illius de Israel, a primo die usque ad Septimum.

Ex his præmissis evidenter patet. Xtum Unum Consecrasse in pane Azymo. Iram ante omnia Comedit Agnum paschalem, utique Cum pane Azymo. et Tempore quo alius panis, ex Mandato Dei, non reperiri debebat. ut vidimus, in omnibus domibus Israelitarum: Ergo Consecravit in illo pane Azymo scilicet, qui solus tunc, in Cunctis Habitationibus Israel reperiri et Lege Data poterat. Nec potest dici, Xtum Unum Anticipasse diem 15tum Mensis primi, et Consequenter, in pane Fermentato Consecrasse. Nam Xtus Unus Si solus et diem 15tum, poterat Solvere et omittere etiam esum Agni paschalis, quod dicendum non est, Cum iste Legalia, ut videbimus usque ad mortem servaverit. proinde jure dicendum est in pane Azymo Consecrasse. Deinde ista Anticipatio gratis, et Sine fundamento asseritur Cum Contrarium ex Evangelio Habeamus. Matth. 26. V. 19. Marci 14. 12. Luc. 22. 7. Credorum Tamen Dicteriis non obstantibus, Nos ut Unum in Sacramento Eucharistico, pane Azymo, et sancte, ut Christus demonstrabimus.

Concio Controversistica De Ecclesia.

Textus.

State super vias, et videte, et interrogate de semitis antiquis quæ sit via bona, et ambulate in ea, et invenietis refrigerium animabus vestris. Jeremiás. Cáp. 6. V. 16.
Állyatok az utakon és lássátok meg, és kérdezkedgyetek a Régi Ösvenyekről, melyik legyen a jó út, és azon járjatok és nyugodalmat találtok a ti lelkeiteknek.

Ha e Jelen való, Környül álló dolgokot meg tekéntyük, úgy mint: ez elénkbe ki tétetett gyászos koporsót, a Halál képeket, az égö Gyertyákot, úgy tetczik, ezek Szomoruságot okoznak Bennünk, mert ezek által: minden ember az ö vége Feltül Tudosittatik, Hogy tudni illik: El végezve légyen Hogy az emberek egyszer meg Halyanak. És Hogy: Minnyajan meg Halunk, és mint a Vizek el folyunk a földbe. Z. Reg. 14. V. 14.
De Ha a szent Irásnak más Helyeit is meg Vizsgályük, nincs miért szomorkodgyunk, ámbár el légyen Istentöl végezve Hogy minnyájan meg Halyunk, mert azt Bizonyittya Szent Pál Apostol Corint. irot. 2. Levele. 5. Részében. Tudgyuk Ha a mi Földi Házunk, a melybe Lakunk, el Bomol 1: a Testünk: / Hogy épülésünk Vagyon az Istentöl, nem kézzel Csináltatott, örökké való Házunk menyekbe. Ha tudgyük a mint Szent Pál Apostol Bizonyittya, Hogy Földi Házunk el Bomlása után, Höltunk után, Istentöl épittetett Házunk lészen mennyekbe. Nincs semmi okunk a Szomoruságra, Hanem inkáb örömre, és Vigasságra, Ugy hogy kinek kinek mondhatom a koronás Prófeta K. Dáviddal Tsáljatok

Mert

Ecclé. 7. V. 3.
Heb. 9. V. 27.
1. Cor. 5. V. 1.

fujjatok trombitát az uj Hold napjain, a ti ünepetek 1: jövendő
jelesnapjára nézve. Psal. 80. v. 4. Réveli örömünknek okát szen
Janos Apostol és Evangyélista, 1. Levele. 5. Része. 13 versében
mert igy ir: Ezeket irom nektek, hogy tudgyátok, hogy örök éle
tetek Vagyon Hozzá adgya azt is. Első Levele. 3. Része. 14. vben
Tudgyuk hogy által vitetünk a halálból az életre. Abba is Bi
zonyosok vagyunk Szent Pál Corint. irott Levele. 4. Része. 14. versébő
Hogy a ki Fel támasztotta a Jésust, minket is Fel támaszt a jesussal.
Ugy annyira eggyen eggyen Bátran mondhattyuk Szent Jóbbal. 19. v. 25. 26.
27. Tudom hogy az én meg váltom él, és az utólsó napon a Föld
ből Fel támadok, és ismét környül vétetem bőrömmel, és az én tes
temben látom meg az én Istenemet, kit én magam látok meg
az én szemeimmel. Mind ezekre nézve Jobbat nincs miért hó
norkodgyunk Érdemes Galgatóim, Fől lehet e halotti alkalma
tossággal, halálunk Felől tudósittassunk.

Z DE OH Mely Félelmes gondolat ütközék elmémbe! Szent
Pál Apól a Felyeb említett Helyen Biztat ugyan: Hogy ha a Jestünk
Háza el Bomol, Istentől épittetett Házunk Lészen Menyekbe, De ezt a
Biztatás, ez az igyiret Csak: Conditionaliter Bizonyos ok alatt
adatik elénkbe, Mert azt veti az Apostol Biztatása után.
2. Cor. 5. v. 3. Igaz Holtunk után Házunk Lészen Menyekben: De ugy Ha
Fel öltözve, s nem mezitelenek találtatunk. Micsoda öltözetbe
Kell lennünk, Azt mondgya Christus Szent Máte Könyve. 19. Része
17. Versében. Ha az életre Be akarsz menni tarcsd meg a Paran:
csolatokot. Szent Janos is mikor azt mondgya Első Levele. 3. Része
14. vben. Tudgyuk hogy a halálból által vitetünk az életre, Után
na teszi Mindgyárt, a 15. vben. A ki nem szeret halalba marad

A ki pedig

A ki pedig azt mondgya, hogy szereti, és ismeri az Istent, az ö Pa
rancsolatit pedig meg nem tartya Hazug az. 1. Joan. 2. v. 4.
Az Isten szeretete, és a Jóságos Cselekedetek Jobbat azok az öltö
zetek, melyekbe meg kell jelennünk, ha azt akarjuk, hogy házunk
Legyen Mennyekbe, kinek irták pedig a Homlokára, hogy ha
halalakor ilyen készülettel találtatike vagy nem: Holott: Nem Ed.
Tudgya az ember, Hogy ha szeretetre méltóe, vagy gyülölségre 9. v. 1.
Nem kell ugyan kételkednünk idvességünk Felől, sőt vastag re
ménységgel kell várnunk, De Bizonyosok sem lehetünk Istени
jelentés nélkül üdvözülünke vagy nem, Mondgya Ugyan Szent
Pál Fellyeb: Hogy Bizonyosok vagyunk, Hogy a ki a jésust
Fel támasztotta minket is fel támaszt a Jésussal. Igaz De azt is
mondgya. 1. Cor. 15. v. 51. Minnyájan fel támadunk Ugyan, De
nem minnyájan változunk el. Tudni illik: a Dicsőségre. Azis
igaz Szent Jób mondásából, Hogy Minnyájan meg láttyuk az
Itélet napján a mi testbe öltözött Istenünket; De valyon nem
azok részéről Lészünke a kikről mondgya Szent Janos. 19. v. 37.
Meg látják, a kit által vértek. Az az a kárhozandók között:
Ki tudgya, Ha Jobbat szeretetünk nem Lészen. Ha az Isten Paran
csolatit meg Nem tartyuk, Ha jóságos Cselekedetekbe mind
végig alhatatosan nem foglalatoskodunk, Vagyon Bizony arra okunk
miért szomorkodgyunk, Mikor ilyen Halotti alkalmatossággal, éle
tünk vége Felől tudósittatunk. De a mi nagyobb: ott Lehetnek
ám a jó Cselekedetek: De ha igaz Hitünk nincsen, Bizony arra
nem Biztathattyuk magunkat a Mennyei Házzal. Mert Szent
Pállal szólván: 1. Cor. 13. v. 3. Ha el osztyuk is a szegényekre
minden Marhánkat, és Ha testünket adgyuk is ugy hogy égjünk
attól: valaki közüllünk nem lészen el kárhozik. Marci. 16. v. 16.

Mert

Mert a mint a Nemzetek Doctora Szent Pál Apostol Bizonyittya
Hebr. XI. V. 6. Hit nélkül Lehetetlen tetczeni Istennél Kedvesse Lenni.
De még itt vagyon a Nagyobb Bekkenö: Valyon a kik a Sitnek ezt
jébe Dicsekedünk is igaz Sittel Hiszünkè Vagy nem? Én Bizonyos
Vagyok Benne, Hogy valaki a Krisztus Jésustól Fundáltatott, épitte
tett igaz Ecclesiába Gyülekezetbe Nincsen, valaki az igaz Apostoli
Tudományt nem követi, igaz Hite nem Lehet.

3 Erre Nézve miglen én mondandó Beszédembe egy Proba követ, elé For
gatok, Mely Lészen a Szent Irás: Ti azomba magatokat késéreosétek
2. Cor. 13. V. 5. meg Ha I: Igaz: I Hitbe Vattoke. Ti Magatokat Probályátok meg.

Bizonyos Dolog, és mindenek, a kik Csak nem Zsidók, Vagy Po
gányok, Helybe, Hadgyák, Hogy a krisztustól Fundáltatott, épitteteti
Ecclesia, Olyan Ecclésia és Gyülekezet, mely az Isteni Tudományt tekéllétesen
követi, és a melybe mi nékünk is kell Lennünk fejenként, Ha iga
zán akarunk Sinni, és Végre üdvözülni; Holott pedig a mostani időbe
annyi Különbözö Hitet, Vallásokat, avagy Gyülekezeteket Látunk, Melyek
egymásal nem eggyeznek, Melyik Légyen azok közül, az igaz idvez
zittö Hit, és Gyülekezet? Nem alacson kérdés: azért, mert minden
avagy Csak kettö is közülök, igaz nem Lehet, ezen okokból:
Imo: Mert annak az idvezittö Hitnek, Gyülekezetnek, melyet a Kris
tus Fundált, Fö, és Belsö Vezére, Igazgatója, Tanitója, maga
a Krisztus, és az ö Szent Lelke; e Pedig mivel Sogy: igazságnak
Lelke. Ioan. 14. V. 17. Ellenkezö Dolgokat nem tanithat: a mint a
Különbözö Ecclesiáknak Tanittási, a Hit Dolgaiban is, Fö módon el
lenkeznek egy másal. 2do. Mert Szent Pál Ad Eph. 4. v. 5. azt
Mondgya: Valamint egy az Ur, Egy a keresztség, Ugy a Hitnek is, Va
is a Krisztustól epittetett Ecclesia Hitbéli, Vallásainak egynek,
eggyezönek kell Lenni. Egy akoly. Ioan. 10. v. 16.

egy test

egy test Colos. 1. v. 24. Mely a Krisztusè Eph. 4. v. 12. az igaz Anyaszt
egyház. Annak kell tehát végére mennünk, Isten s Világ törvenyé
ben tudos Ferfiak! Melyik Legyen az a gyülekezet, mely az igaz
Apostoli tudományt követi! Erre a kerdesre egy arant felelnek min
den Ecclesiák, Gyülekezetek: az Unitaria; a Lutherána; a Calviniána;
és a Papista Ecclesia, és mindenik a maga Hitit oltalmazza. Én
részemről életem Fogytáig, s Ha meg kellene Lenni; vérem ontásáig,
Fel állok a Papista Ecclesia, Gyülekezet mellett, és Bátran azt mondom.
Hogy egyedül ez a gyülekezett Ecclesia az, Melyet a Krisztus Fö
képpen ö Magán mint oly követ, mely Lett a Szegeler Fejéve Psal. XIV. V.
és Ugy mint maga Hely tartóján, Fundált és épittett Sz. Péteren: 22.
Ötet Fö Látsató Pásztorai Rendelvén az Anya Szent egy Házba, mely
Fö Pásztorság, Szent Péterről Kálott, Szent Lynus Mártyrra, Szent
Lynusról, Szent Cletus Martyrra, Szent Cletusról, Első Szent Kle
mense &c. &c. Minden közben Szakadás nélkül, a Mostani Szerencsésen
uralkodó Tizen Harmadik, Kelemen Papáig, kik Szent Pétertől Fogva
inclusive. Ötet is a Rendbe Foglalvan; Romába ültek, és onnan igaz
gatták a Krisztusnak Szélyes é Világra ki terjedett igaz Anya
Szent egyházát, a Melyért is a Papista Gyülekezet mondatik: Romai Ecclesianak

Ez eddig Csak mondás, Hogy azért a mondás, a valosságos Dolog 4
gal eggyütt járni meg tetsék; Mondásomnak első Részét; Hogy tudni
illik. Krisztus Urunk Szent Péteren Fundálta, az ö igaz, egy idvezittö
Anyaszent egy Házát, és ötet annak Fö Pásztorára rendelte. Bizonyittom:
Szent Máte Evan. Könyve 16. Része 18. Verséböl: a Hol minek utánna
Szent Péter Vallást tett Vólna a Krisztus Istenségéről, azt mondá néki
Krisztus: Boldog vagy te Simon -- Jonás Fia, mert a test, és Vér nem
jelentette meg néked, Hanem az Atyam ki Mennyegbe Vagyon, én is mon
néked, Hogy te Péter vagy és e kö Szálon fogom épitteni az én Anyaszt egy
Házamot, és néked adom a Meny országi kulcsait.

e mondásából.

E mondásából a Krisztusnak egyéb még nem következik, hanem csak az
hogy ezen kök által, igyiretett tett Krisztus, hogy Szent Pétert Anyaszent
egyházz Fejévé fogja tenni, Annak idejében:

5 Ellent vetnek itt az tőllünk el Pártolt Atyafiak, és azt mondgyák
Nem következik hogy azt igyirte volna Krisztus Péternek, Hogy ö rajta
fogja épitteni az Anyaszent egyházat. Mert ama mondása Krisztusnak
é kö kálon épittem az én Anyaszent egy házamot: Annyit tészen: Ezen
a te vallás tételeden, melyel engemet ama Krisztusnak, az élö Isten Fiának
vallottál lenni. Catech. Calvinist. quest. 52. Pag. miki. 97.1 épittem az én
Anyaszent egy házamot. De ezt a magyarázatot, se a Szent irás Betüjéből
se a Szent Atyákból ki nem lehet gozni, hanem csak arra való ma
gyarázat, hogy a Szent Péter elsöségét, Főségét, s következendö képpen
a Romai Ecclesianak Verö fénynél világosabb igazságát tagadhassák
az Atyafiak, és hogy az Anyaszent egy házba csak a Hivö valaszthatta
Krist rekeszthessék vélekedések Szerént. De könnyü ennek elejet venni ab
ból hogy Szent János Evan. 1. Része. 42. Versébe Krisztus Péterf Nevezé
Képházsnak, Mondván: Te vagy a Simon, a Jona Fia, Te Képházsnak
Szivattatol, mely Péternek magyarázzatik. Ez a szó képház Syriai nye
ven vagyon, s annyit tészen mint: kö szál, kö kikla. A képház
Görög nyelven magyarázzatik: Petros, a Petros is tészen követ
kö kiklát Már pedig mind a Deák ige Petrus, Mind pedig a
magyar kö Péter a görög igéből hallott alá kevés változással
mivel azért a Krisztus igy szól Péternek: Te Peter vagy, és e kö
kálon epittem az én anyaszent egy házamot; Nem egyebet mondott
hanem azt: Te kö kál vagy, és ezen a kö kálon épittem az én
Anyaszt egy házamot. Nem azt mondotta Tehát Ktus Hogy a Péter valla
tételin épitti az Anyaszent egy házat 1: a mint az Atyafiak akarják: 1 hanem
magán Péteren, a ki kőszikla vala Metaphoricè Hasonlatosság Szerént, Hogy
épület
valamint az erös.

épület köre kőket épitetni, Ugy Krisztus is az Anyaszt egy házznak
erös épületit kö szálra akarta fel emelni. Azon kivül: Azon igyiri
Krisztus hogy épitteni fogja az Anyaszent egy házat, a kinek meg igyir
te a Meny országnak kulcsait 1: Melyeken értetik Ugyan Metaphoricè
Hatalatosság szerént: 1 Az Anyaszent egy házat igazgató hatalom,
De a Meny ország kulcsait, nem igyirte Ktus a Szent Péter vallás
tételének hanem magának Péternek mondván: Neked adom a Meny
ország kulcsait. Tehát az Anyaszent egy házat is igyirte hogy ma
gán Péteren fogja épitteni, Az az: ötöt Rendeli fö Pásztorrai az ö
országába, az Anyaszent egy házba, Ezekből Világos Tehát hogy
Péternek igyirte Krisztus hogy rajta fundálja az Anyaszent egy házat,
és hogy neki adgya a Meny ország kulcsait, az az: az igazgató
hatalmat, De a mitt igyirte Krisztus Péternek meg is adá, Mert
mikor fel támadása után a Tiberias Tengerénél, meg jelenék
az Apostolóknak, kétszer monda Krisztus Péternek: Legeltesd az én
Bárányimat. és Harmadszor: Legeltesd az én Juhaimot. Ivan. 21. v. 16, 17.
a Legeltetésen, Az okos elö állatokra nézve 1: a Mitsodások a kris
tus Anyaszent egy házába Levö Hivek: 1 Nem egyéb értetik, hanem
az, Hogy Krisztus Urunk Péterre Bizta, Hogy azon Hiveket, kik
a Krisztus és Apostolok tanittását Tudományát be vették, és
be veendik, Legeltesse. Nem csak az Isten igéjének Hirdetésével,
hanem hogy a Tévelygöket is Vitsza téritse, az üdvösségnek uttyán
vezérelje, a Farkasoktól 1: a Hamis tanittoktól: 1 oltalmazza, és min
dent, a mi az igaz Pásztorságnak Hivatalyához tartozik, Hozzal
matosson végbez vigye, Mind a juhokra, Mind a Bárányokra nézve
az az: Az Anyaszent egy házba Levö Hiveknek Nagyjara 1: a mitso
dasok a Püspökök Papok ez. kik a Bárányokot Külik: 1 és Aprajára
nézve 1: a mitsodások a több közönséges Hivek. Igaz tehát a mitt mondok
Hogy tudni illik

Hogy tudni illik Krisztus Urunk az ö igaz Anyaszent egy Száját. Szent Pe
teren Fundálta maga után, az az: Őtet rendelte igazgató Fének maga vi
cáriusának, Hely tartójának, Hogy Menybe menetele után, a Mig ö
Péter él, igazgassa az Anyaszent egy Házat? Ha igaz volna 1: Ugy Mon
danak az ellenkezők:/ Hogy Krisztus Péteren Fundálta az Anyaszent
egy Házat, és Őtet Rendelte Fö igazgatónak, Nem jól Hallana Szent
Pál Epbe. irt Leve. 2. Része. 19 versébe, Mikor mondgya Hogy: az
Apostolok és Proféták Fundamentumára fel epitettünk, a Fö Kegler
kö önmaga Lévén Krisztus. Szent Péter is maga Hatalma ellen
Hallana intven a több Apostol társait. 1. Levele. 5. Része. 2. Vben
Hogy Legeltessék az Istennek Nyáját. De a Krisztus sem mondotta
volna Közönségesen az Apostoloknak Szent Máté Pál és Evan: könyve. 18.
Része. 18. Vbe. Valamiket meg kötöztök a Földön, meg Leszsnek kö
tözve Mennyekben vs. Es Szent Janos Evang. könyve. 20. Része, 21.
22. 23. Vbe: Kiknek Bünöket ~~Bünöket~~ meg Bocsátyátok, meg
Bocsátattnak Nékik. Ve. Sz. Márk Evan. könyve 16. Része. 15 Vbe. El
Menven az egész világra, Prédikalyátok az Evangyeliumot. Ve. Szent
Máté Evan. könyv. 28. Része 19. Vbe. Janitsatok minden Nemzeteket
Ezen kivül Ha Péter Lett volna, Fö az Apostolok között, azt az
elsöséget, meg ismérték volna a több Apostolok, De nem ismérték
Petert fejeknek, Más képpen nem Parancsolták volna Péternek
Hogy menyen Samariaba. Actor. 8. V. 14. Se Szent Pál Szentől Szent
nem mért volna ellene állani. Gala. 2. V. 11. következik Tehát Hogy
Szent Péter nem volt Fö, az Apostolok között, se az Anya Szent egy Ház
Fejévé nem rendeltetett azért is, Hogy Péterre Csak a Zsidó Nem
zet Bizattatott volt, Hogy Prédikálana Nékik az Evangyeliumot
Gala. 2. V. 7.

Ertem az

Ertem az Atyafiak Kándékát mire Czéllóznak, De azokból, a
miket elö Hoznak, el nem Romlik a Szent Péter Fösége, elsösége, a
több Apostolok Felett az Anyaszent egy Házba, Mert a Propétáik Csak
annyiba Mondatnak Anyasz. egy Ház Fundamentomának, a Mennyibe
meg Jövendöltek volt, és Régen Hirdetni Kezdették, a Krisztus Anya
Szent egy Házának Jövendöbéli Fel állitását, Az Apostolok Pedig,
a Mennyibe azt ki terjesztették Prédikállások által az egész Vi
lágra, Szent Péternek Fö gond viselése alatt. A ki nem Hitt maga
Hatalma ellen, Sőt abba mutattya Hatalmát a több Apostolokon,
mert Parancsolyja Nékik, Hogy Legeltessék az Istennek Nyáját,
Nem Közönségesen: az egész Nyáját Istennek, Melynek gond vi
selése Szent Péternek illette, Hanem a mely Közöttök volt, Az az
a Magános, Különös Ecclesiákba való Hiveket, mint azon Pász
torokban való Püspökök. A Sinos a Szent Péter Fö Pásztorsá
ga ellen Hogy Krisztus Közönségesen Hatalmat adott az Apostolok
nak a meg kötözésre, és áldozásra, a Bünök Bocsátására
és az Evangyeliumnak Hirdetésére. Mert a több Apostolóknak e
Hatalom adatott Csak mint Követeknek a mint Szent Pál Bizonyittya 2. Cor. 5. V. 20.
Szent Péternek Pedig mint rend Szerint való fö Pásztornak, a mint
abból is világosan ki tetszik, Hogy a Krisztus Péternek, nem Csak Kö
zönségesen a több ~~Apostolokkal~~ egyjütt, Hanem Ugyan Különös
Hókkal is, Telyes Hatalmat adott az Anyaszent egy Házba Mondván:
Valamit meg kötösz a Földön, meg Lészen kötözve Menyben is, és
valamit meg áldosz a Földön, meg Lészen áldozva Mennyekben vs. Matt: 16. V. 19.
Mely Rendelése Krisztusnak Bövölkedö, és Hazon nélkül való Lett volna,
Ha Különös Telyes Hatalmat nem akart volna néki adni a több
Apostolok Felett. ~~Hogy~~ Szent Péternek a több Apostolok Szamariaba
Küldötték, Semmi. Mert nem Küldötték Parancsolásal, Hanem valyon
jovallás képpen.

valyon Hogy a tanaczsosok Iovallás Képpen a királyt Személye Szerint Saczra küldik, Felyebb valóke a Tanaczsosok a királynál, Semmi Képpen Nem, A Többi Apostolok Sem voltak tehát Felyebb valók, Sőt egyenlő Hatalmuak Sem, Azért Hogy, Péternek Samariába való alá menetelét jovalották, Hogy Szent Pál Szembe állott Szent Péterrel a sem ért az elsőségnek, Mert illendő néha Hogy a kisebbik a Nagyobbat meg intse, Csak Hogy az Intés, Méltó tiszteletel, és alázatos sággal mennyen végbe. A Sem igaz Hogy Péterre Csak a Zsidó Nemzet Bizottatot volna, Pálra Pedig Csak a Pogányok között való prédikállás, Olyan értelembe, Hogy peternek Hatalma ne Lett volna a Pogányokból Lett Keresztényeken; Hanem Szent Pál mondása Csak annyit tészen, Hogy többire Péter a Zsidóknak, Pál Pedig, a Pogá nyoknak Prédikálotta az Evangyéliumot. De neha Pál is a Zsidókk Prédikallott, és Péter is munkálkodott a Pogányok meg téritteséb a mint sok Részeiből ki tetczik Apostolok Cselekedete Könyvének. Fenn áll tehát a Romai gyülekezetnek igaz vallása: Hogy krisz tus Urunk egyedül Szent Pétert rendelte az ö Anyaszent egy Száj nak igazgató Fö Pásztorává.

7 EZ igy Lévén krisztus Urunk menybe menetele után, Csak Sama Fö Pásztorságának Hivatalyát kezdé Folytatni, és első Prédikacio ját tette a több Apostolokkal eggyütt közél 120 ember előtt a Szent Mátyás Apostol választásáról Judás Iscáriotes Helyebe Actor. 1.v. 16. Az után mint egy tiz napok mulva, a Szent Le Lek el vétele után tette Jerusalembe Második Prédicatiojat, Pün kösd Napján Siretvén krisztus Urunk fel támadását a Zsidók nak, és az ö Lévö Fövenyeknek. Actor: 2.v. 14. És a Napon a krisztus Sitise terének mint egy 3000 Lelkek. Actor. 2.v. 41. Ez után mulatot Jerusalembe, mint egy öt esztendeig. Nem So

Nem Hogy Jerusalemből ez idö alatt ki nem ment volna, az Evangyeli umnak Prédikállására, Hanem Hogy addig, Sőhult még Bizonyos Helye Nem volt. Jerusálemből ment Antiochiába, és öt Hét esztendeig tar totta Székét. Innen ment Romába, Claudius Császár Birodalmá nak második esztendejében, és öt 25 esztendeig Fö Püspökséget viselvén, végre Néró Császár Uraságának 12 esztendejében meg öletek. Keresztre Feszitetvén /: Vide Hist. Eccl. apud Tertull. Optat Miller. Lactan. Epist.:/

8 Itt az ellenkezök azt mondgyák Hogy Péter nem Hogy Fö püspökséget viselt volna Romába, De Sőha Romát Sem Látta Hemeivel, ezt Pedig innen akarják Bizonyittani: Mert :/Ugy mondanak:/ a Judos Históriaiyok Nem eggyeznek Szent Péter Romába való mene telének idejéről; Némelyek irják Hogy Claudius Császár Ura ságának második esztendejében ment volna Romába, Masyok Hogy Ugyan azon Császár Birodalmának 4. esztendejében; egyebek Hogy tizen negyedik esztendejébe, és igy mivel Hogy eggyező Bi Zonyságok Nincsenek Szent Péter Romába való meneteléről, követ kezik Hogy Se egyszer, Se Maczor Romába nem ment. Hozzá ad Ogyák azt is az Attyafiak Kiváltképpen. Hunnius De Eccleâ P. 2da. Hogy Szent Pál meg térése után, mely krisztus Urunk menybe mentele után első vagy második esztendőben történt, Mindgyárt ment Arabiába Gala: 1.v. 17. Onnan vissza tért Damascusba az után Három esztendö Mulva Ment Jerusalembe Pétert Látni. Gala 1.v. 18. Innen Ment Syriaba, és Cziliciaba. Gala. 2.v. 21. Az után 14 esz tendö mulva ismét ment Jerusalembe. Gala: 2.v. 1. és akkor is Jeru salembe találta Pétert Gala: 2.v. 9. Ha Tehát Szent Péter krisztus menybe menetele után Szinte 20 esztendeig Jerusálembe Lakott Lebetetlen Hogy az után Romába 25 esztendőkig ülhetet volna. De Husz esztendők után Sem ment Romába, Mert Szent Pál a Romaiakhoz „irván, Sehszsen Nevezet

Nevezetesen köszönt sokakat. Rom 16. Péterről pedig emlékezetet sem tészen, maga el nem mulatta volna a Péter köszöntését, ha ő lett volna a Péter Romába, ez ellen vetette az ellenkezőknek semmit sem nyomnak, Mert az elsőt így lehet visszá fordítani.

9 A Historicusok meg nem egyeznek, hány esztendők töltenek el a világ teremtésétől fogva, Krisztus Urunk születéséig, némelyek írják, hogy több volna el, öt ezer száz kilenczven kilencz, egyebek többet, mások kevesebbet mondanak, tehát az Isten sokat a világot nem teremtette, hanem a mint annak fogány Aristoteles alkotta, örökké fogva lenn állott. Azt is írják némelyek a Historicusok közül, hogy Krisztus Urunk élt meg Tiberius Császár Birodalmának tizen hatodik esztendejében; egyebek mondgyák hogy azon Császári Birodalmának 18 esztendejében fejeztetett meg, tehát a Krisztus sokat meg nem fejeztetett. Nem következik ugye, de hát a sem következik, hogy Péter Romában nem lett volna, mert oda menetelének idejéről meg nem egyeznek a Historicusok, mert elég ha minnyájan meg egyeznek a Tolegnak dezekáról, ám kü lönbözzenek is annak környül álló dolgairól. a Hunnius Argumentuma is csak annyit tészen, mint ha valaki így okoskodnék: ennek előtte tizen négy esztendével a Török Császár követtyet hebe be láttam, most is őt látom, tehát tizen négy esztendők folyása alatt se bécsbe nem volt, se Constancinápolyba nem lakott, nem következik ugye, mert mind eddig lakhatot Constancinapolyba, s, most ismég hebenbe visszá térhetet, tehát a sem következik, hogy Péternek h. Pál, három vagy négy esztendő mulva meg térése után Jerusálembe látta, s az után tizen négy esztendő mulva, ismét Jerusálembe találta, tehát Romába nem lakot, Miért, Mert Romába lakhatot Péter, a mint valósággal ott is lakott, de nem ült hünte

Len.

hemelye herént ot, hanem neha és gyakorta is, Apostolságának tiva talyja herént látogatta egyéb helyeken is a Híveket, és így sok esztendők előtt láthatta hent Pál Jerusalembe Péterk, s. tizen négy esztendők mul va is ott láthatta, nehá Romába lakott. s. e. Lehetet annak is az oka hogy hent Pál ötöt Levelében nem köszöntötte, vagy hogy akkor, mi kor Pál a Romaiakrak irt, Péter Romába nem volt hemelye herént vagy ha ott volt is, ő neki különös Levelet irt, és így nem volt szükség se illendő, hogy közönséges Levelébe is ötöt köszöntse, de hogy a h. Péter Romai Fő Püspöksége, s Romába léte felől mondott szókat, kiváson kivul lenni ne láttassanak e dolog felől, ilyen bizonyittást hamisztok a sz. irásból. 10

Szent Péter Első Levele, ötödik Részének, tizen harmadik versében így ir a Pontusi, Galatiai, Asiai, Bithiniai Híveknek: köszönt titeket az Anyaszent egyház, mely veletek együtt valasztatott Babilonba. Itt Babilonon értetik Roma várossa, mondván Babilonnak Roma várossát, arra az időre nézve, a mikor még Pogányságba volt, és lészen Antikrisztus el jövetelekor. Hogy Babilonon értessék Roma várossa az Atyafiak sem hagyják: (: nehá nem jó kándékból :) De szent János Titkos látása könyve 17 részéből is ki tetszik, mert ő irja: Hogy látot egy nagy kurva Aszonyt, mely Babilonnak neveztetik, ülni egy hét fejü fene vadon és: látta a szentek vérével meg részegült Aszony állatot, és a Jesus Martyrumi vérével. Ezt a látást az Angyal így magyarázza. V.ö. 17. et 19. Az Aszony állatt a melyet láttál a nagy város, melynek birodalma vagyon a földnek királyin; a hét fejek, hét hegyek, melyeken az Aszony állatt ül. Roma várossa fekszik hét hegyen, vagy is hét halmon (: a hegyek nevei ezek: Mons Capitolinus, Esquirinus, Celius, Palatinus, Quirinus, Viminalis, Aventinus :) Tehát Roma várossa mondatik Babylonnak, arra az időre nézve, mikor a sz. Martyrokot üldözi vala

Ha már

Ha már Roma városa Babylon, és Szent Péter Babylonból irt, Tehát Ro
mából irt, mint Fő Pásztor l: a kinek a krisztus mondotta vala: Legelteső
az én Bárányimot, Legeltesd az én Tudaimot :l a más Helyeken el hel
dett Tiveknek, azoknak neveivel köszöntvén öket, a kik már Roma város
saba is az igaz Hitet be vették volt, Szent Pál Apostol is így ir a
Romaiaknak, Ugy Tovajok Küldött Levele 1. Részе. 8. köben. Hálákot
adok az Istennek. Hogy a ti Hitetek az egész világon Hirdettetik.
De Krisztus Urunk is meg Jelenek Szent Pálnak. Acter. 22. v. 18. és azt
mondá: Hogy menj ki Jerusálemből, mert ott be nem veszik az ö Bizonyság
Tételit, Krisztus Felöl. És csak Hamar. Acter. 23. v. 11. Reá igazitván Krus
Tová kellene néki menni azt mondá: Hogy néki Romába kell Bizonyságot
tenni. Jagadhatatlan Tehát, Hogy a krisztus Anyaszent egyházának
első Tengejébe, Romába igaz Apostoli Tudományon épittetett Ecclesia volt
De ez a Romai Apostoli Hit Sohá meg nem Szünt, Hanem valamint a
Romai Fő Pásztorság, Szent Péterről Hállott, Szent Linusra, erről Cletus
ra, s a Többire minden közben Hakadás nélkül a Mostani. 13. kele
menig; Ugy Az Apostoli Tit is, mind eddig meg maradott Romába, és
egész Világon Levö egy Tázakba, melyek Romától Függenek és oda
Hálgatnak.

11 Bizonyittom a Fő Pásztorságnak Szent Pétertől Fogva egy más
után való, Szünteten következését ebből, Mert az Anyaszent egy Száz:
egy Test: 1. Cor. 12. Egy Száz. 1. Timot. 3. v. 15. Egy ország. Dan. 2. v.
egy akoly. Ioan. 10. v. 16. De ez a Test, ez a Ház; Ez az ország, ez
az Akoly, Világ Végig meg Marad, Mert azt igyirte krisztus, Szent
Maté. Ev. köny. 16. Részе. 18. Vben. Hogy azon a Pokol kapui erös ne
vésznek. Szent Pál is azt mondgya. 1. Tim. 3. v. 15. Hogy az Ecclesia az
igazságnak Oszlopa, és erösége. Tehát ennek a Testnek Fejének kell lenni, a Házнak Fundamentuman kell állani, az országot Királynak kell igazgatni. Az akoly

Az akolyba a Jubokot Pásztornak kell örizni, A mint Sz. Pál is mondgya Eps. 4. v. 11. Hogy: Az Isten adott az Anyaszent egyházba Pásztorokot, és Apostolokot, s az Apostolok között Nevezetesen eggyet a kire krus Bizta Jubait következendövel eggyütt, ezt Pedig itilet napig, ne Hogy valami képpen, s Valami időben, a Jesz Fő nélkül, a Haz Fundamentum nélkül az ország Király nélkül a Jubok és akoly Pásztor nélkül maradna.

IB. De Szent Péter nem vala Világ végig meg maradandó, Tehát mikor örök Fő Pásztorá Rendelte krisztus, azt akarta, Hogy az ö Fő Pásztorsága, Mástra Szálljon. Ne is mondgya senki Hogy: A krisztus Feje az Anya Szent egy Tázнak, Tehát nem Szükölködik, más Fő nélkül. IV.

Mert én erre azt Felelem: Hogy a mig Szent Péter élt is l: ki krisztus Urunk Menybe menetele után, közel Harminez Tét esztendeig élt :l Feje volt krisztus az Ecclesiának, Még is Pétert Pásztorrá, Fövé Tette Az Anya Szent egyházba, Tehát jól Lehet krisztus most is Feje Legyen az Anya Szent egy Tázнak, Kell mind azon által, Más: krisztustól Függö Látható Fejének is Lenni. az Ecclesiának, Mert Ugyan is Ha Látható Feje nem volna, kihez tudnánk Fáradni az Anyaszentegyház tagjai, a Szent irásba támadott egyenetlenségek Le Hálittásáért, és egyéb versengéseknek Le Csendesittéséért, Nám Csak egy városba, egy törvényes táblán is Látható Birónak kell Lenni, a kit a Peresek Látásának Tudásának tr. V3.

De még eddig a Papistákkal nem Telette Nagy egyenetlenségek vagyon az ellenkezö Gyülekezetek tudósinak; Mert azt Vallyják Cal vinus Lib 1. Cap. 11. Num. 13. Illyricus Prof. Cath. testium. Vittakerus cont. 5. De Eccle. Cap. 7. Béza. s Többek is: Hogy közel 600 esztendeig Tisztán meg maradott a Romai Papák mellett az igaz Apostoli Hit, Éppen első Nagy Szent Gergely Papa Haláláig. Ezt igazán is mondgyák: Mert ez alatt, az idö alatt éltek az Anyaszent egy Tázнak am a világ fők

B.

Concilia Nicænum Contra Arium sub Sylvestro Papa. 325.

Idem Constantinop. Litaneum. Contra Macedonium sub Damaceno Papa 381.

Ephesinum. Contra Nestorium sub Cælestino Papa 431.

Idem Calcedonense Contra Eutychen sub Papa Leone. 451.

Világoskodó Doctori. Szent Irenæus, Polycarpus, Cyprianus, Hyeronimus, Szent Agoston, Chrysostomus, Basilius, s a többi, Ez alatt az idö alatt tartattak ama négy közönséges és híres gyülekezetek /: Melyeket az Atyafiak Okosai is Selybe Sadnak :/ Az elsö Nicænumba, Arius ellen, ki a Krisztus Istenségét tagadta, Sylvester Pápa idejében Krisztus Urunk Születése után háromszáz Huszan ötödik esztendöben. Második Constantinápolyba, Macedonius ellen, ki a Szent Lélek Istenségét tagadta, Damascus Pápa Idejében s Parancsolattyára. 381 esztendöben Harmadik Ephesumba Cælestinus Pápa Parancsolattyára Nestorius ellen, a ki két Személyt állitott Lenni a Krisztusba, és azt mondotta Hogy a Szüz Mariát Nem kell Isten Szülönek, Hanem Csak Krisztus Szülönek mondani, Hogy e gyülekezetbeli Szent Atyák a Nestorius eretnekségét a községgel is meg Cselekedték, Az Angyali üdvözletbez, Melyel mü is az Isten Annyát köszönteni szoktuk, Hozzá adák ama Szókat: Azszonyunk Szüz Maria Istennek Szent Annya. /: NB. Mitt Vallott; Mitt Hitt, Mitt tartott a Régi Ecclesia, a Szentek Segéd Szégül Szivása felöl :/ Imádgy Istent értünk Bünösökért, Most és Halálunk órájan. Volt e gyülekezet Krisztus Urunk Születése után. Negy száz Harminez eggyedik esztendöben. Negyedik Cálcedonba, Leo Pápa Parancsolattyára Eutyches ellen, ki a Krisztusba Csak egy természetet Vallott Lenni 451. Esztendöben. Ezt azért valóságosan tartyák az ellenkezök: Hogy Krisztus Urunk Születése után Kinte 600 esztendökig az Apostoli Hit, meg maradott a Romai Papák mellett, De azt vetik utánna. Hogy

Hogy elsö Nagy Szent Gergely után való Pápa /: Kit némelyek mondanak Harmadik Bonifaciusnak :/ Anti krisztusa változék, A Romai Gyülekezet el esék, Az Apostolok tudománnya taniltása

mellöl, Be hozá a Szenteknek való könyörgést, Fel gyujta a Purgatorium kemenczéjét, Hogy a Papák könyhája meg ne Sülne, Be Csuztatá a Temerdek Balványozást, Hogy a Szenteket imádnák. Mely temerdek Balványozásba mind addig Benne Tetrenge az egész Világ mig Kinte ezer esztendök multa, könyörülvén Isten az el nyomattatot tévelygö népen, Luthert és Calvinust el küldé Hogy Reformálnák, Selyre Soznák, az el temetteteti Apostoli tudományt.

371.

Ezeket meg Hiszi az együgyü Szánakodásra méltó Készség mikor a Praedikátorok minden proba nélkül nekik Hirdetik, De aki ért valamit a Dologhoz meg veti az effele üres Beszédet: Hogy a Romai Pápa nem Anti krisztus, Hogy Vagyon Purgatorium, Hogy a Szenteket Szabad tisztelni, Segétségül is Szabadon Lehet Szini. Hóltában meg Próbálhatnám, mind a Szent irásnak tagadhatatlan bizonyság tételéböl, mind a Régi Szent Atyáknak irásiból, Cselekedetiböl, a kik Kintén valamint most mi, Ugy könyörgtek a Szentekhez, Ugy imádkoztak a Szentekért; Ugy mondott Szent Niszi. Sz. Agoston, Szent Ambrus, s az akkori közönséges Papok, mint a mostani Papok, és Püspökök, De mivel az ellenkezö Atyafiaknál Kevesset ér az egyházi Historia e Dologban való Bizonyság tételre, és azt kivánnák, Hogy a Régi Sz. Atyáknak tulajdon Kezek irását, Subscriptiókkal eggyütt, mutatnók elé s, Ugy Kinnének nem különben, nem akarok most Sz. Atyák mondásiból Bizonyittani, Sem a Selyeb elö Számlált Czikelyeknek, Különös Szent irásból próbájára /: Rövidségnek okáért :/ Nem akarok erötkedni terjeszkedni ez okból: Mert a miket ez után mondandok azokból, mind a Régi Ecclesiának a mostani Papisták Ecclesiájával való eggyezése ki tetczik, Mind a Szentek tiszteletének szabad vólta, v. k. Selybe marad.

Arra való nézve

Arra való nézve ilyen Bizonyságot tanusitok a Romai Ecclesiának, az Apostolektől fogva Mai napigh-lan való, meg maradott igaz-
gáról: Ex Concessis. A Romai Ecclesia az Apostoli tudomány
mellett meg maradott, és az, a Krisztustól fundáltatott, és az Apos-
tolok által ki terjedett igaz gyülekezet volt, mint egy Sat Ráz ef-
tendőknek el folyásáig, Krisztus Urunk Kűletésétől fogva Kanálisig
az ejtendőkről. Tehát meg maradott abba a tudományba, a melyben
volt, Krisztus Urunk Kűletése után 1767. ejtendőkig is, és világ
végezetéig meg marad. Antecedens est Adversariorum Consequentia
Probatur.

15. A mely Ecclesiát Krisztus fundált, és az Apostolok a világra
ki terjesztettek, olyan Ecclesia volt, melyet a Krisztus ő maga, a ki
nem Sáros, és Bolond, épitő volt, a minémü épittöről emlékezik, Szent
Máté Evangyelista könyve. 7. Része 24. 25. 26. 27. Versekben: Hogy
Jövényen epittet volna. Hanem végetlen Bölcseségü Isten embe-
volt, a ki kő Sálon épitette az ő Ecclesiáját Matt. 16. s azt igyirte,
Hogy Sőha az ellen a Pokol kapui, az ördögöknek minden ereje, erői nem
vésznek. V. 18. Ha tehát Hat Sáz ejtendőkig, a maga erejében, meg
állott az Ecclesia, most is Helyen áll, Helyen marad világ végezetig.
Mert azt igyirte Krus, Matt. Cap ult. v. ult. Imé én veletek vagyok
minden napokon világ végezetéig. Ez kérem az Atyát, és más Vi-
gasztalót ád nékteK, az igazságnak Lelkét, Hogy veletek maradgon
mind örökké. Joan. 14. V. 16. Ezen Hatalmas igyeretekre nézve, azt
mondgya S. Pál. 1. Tim. 3. V. 15. Hogy az élő Isten Anyaszentségnak, igazság
Oszlopa, és erős támasztya. Nem Tehetett Tehát el a Krisztustól fun-
dáltatott igaz Ecclesia.

Inviat Argum.

16 Azt Mondgyák az ellenkező Atyafiak: Igen is, nem Tehetett Tehet
el a Krisztustól fundáltatot, és az Apostolektől ki terjesztetett igaz
Anya

Anya szentegyház; Hanem a Romai Gyülekezet tehetett el, a szűz Anya
szent egyházától, azért mert el Sadta az Apostoli tudományt.

Erre én azt mondom elsőben, Ugyan ex Concessis. A Krisztustól
fundáltatott, és az Apostolektől ki terjesztetett igaz Ecclesia el nem
tehetett. De ímé az Atyafiak Rájok vallásából: A Romai
gyülekezet volt az az Ecclesia, a melyet Krisztus fundált, épittett, és
az Apostolok Prédikálottak, ki terjesztettek volt az egész világra.
s Sat Sáz ejtendők folyása alatt épen Fell állott, Tehát ugyan
az a Romai Ecclesia most is Fenn áll, s Fenn is marad ú. a mint
Krisztus igaz, Fertetetlen tegyelse: / világ végezetig.

Más odhor azt mondom: Ha a Romai Gyülekezet el Sadta az igaz Apostoli
tudományt, Mivel Hogy minden Derekas Religióbéli Változásba, a
Historicusok Fel Kóstak jegyzeni e következendő Czikelyeket:

1mum: Ki volt a Hitbéli változásnak kezdője.
2dum: Mikor oda, Városba, Melyik ejtendőbe kezdődött a változás.
3tium: Miért oda uj tudomány kezdődött.
4tum: Ki állott, ki viaskodott a Be Gyott uj tudomány ellen;

Mutassák meg már az Atyafiak, Ha a Romai Gyülekezet el állott
az Apostoli tudomány mellől: Ki volt első kezdője az egész Romai
Gyülekezet el Hanyatlásának, ki Prédikállott elsőben az Apostolok
tanittása ellen. Melyik országba, Vagy városba kezdetett ez a Hanyatlás
változás, Melyik ejtendőben tűnedezett ki, a Romai Ecclesiának uj tudománya.
Mibe állott el a Romai Ecclesia az Apostoli tudomány mellől. Mikor oda
uj tudományt kezdett, Ki állott, Ki viaskodott, a Romai Ecclesiától Be
Gyott uj tudomány ellen. Akkor mutathatnák igazán meg
ezen Punctumokba tett kérdéseket az ellenkezők, mikor a Krisztus Jesust,
Hazugságba találhatnák, s Bolond épittőnek lenni meg próbálhat-
nák, nem előbb. De /: venia Sit Veritati :/ Igazán mondom én
hogy mikor

mikor a Lutherana, és Calviniana Gyülekezet a Romai Ecclesiától el
hadott, akkor el is maradott az Apostoli Tudománytól. Hogy pedig ezen
gyülekezetek Hakadások Legyenek, a Felyjeb meg irt Czikelyekbe tett
kérdésekre /: Melyekből azon gyülekezetek ujsága ki tetczik :/ igy Feleln

1517 Ino A Lutherana Vallásnak kezdöje, Luther Márton Vittembergai,
Sz. Agoston Doctor Szerzetéből való Szökött Barát. A Calviniana valla
nak pedig kezdöje volt, Calvinus János, Születése Helyjére nézve Pica
diai, Lakó Helyére nézve pedig, Noviodumi közönséges Pap /: Nés a
nemelyek kételkednek papsága felöl :/ Esperest volt.

2do Ezen uj Tudományokat tanitották mind Ketten: Hogy egyedül
a Hit igazittya, és üdvezitti meg az embert, Calse. Calv. quaestione. 60.
Hogy az Isten Parancsolatit Lehetetlen meg tartani. Calse. Calv. quaest. 114.
Hogy az Embernek nincs Szabad akarattya a Jora: Calse. Calv. quaest. 8.
Hogy a jó Cselekedetek nem érdemesek Isten elött. Calse. Calv. quaestione 63.

3tio Luther kezdette tanittását Saxoniaban 1517 esztendöbe. Calvi
nus kezdette utánna, amattól Fundamentumot vévén 1532 esztendöbe.

4to Tanittások ellen mind Kettönek vagyon Leo Papa
A Tridentomi Gyülekezet az egesz világon Lévö, minden egyéb Aca
demiak Doctorok &c. Nem a Romai Gyülekezet állott Sát el, az Apos
tolok tanittása mellöl, hanem az Atyafiak gyülekezete /: Sajnálom
Az Romai Ecclesiától el Szakadván, el maradot az Apostoli tudomá
tól is. Ötödször Azt mondom: Ha a Romai Gyülekezet el Szak
Lyedet a Krisztus igaz Ecclesiájától, Mutassák meg Sát az Atya
fiak, Hol volt a Krisztus igaz Ecclesiája, Krisztus Urunk Fölt
tése után. Hatodik Seculumtól Fogva, majd ezer esztendöknek
Fölyásáig, a meg Luther Szent Agoston Szerzetéből Istennek tett
Fogadása ellen ki Szökött, Mely idö alat, az Romai Ecclesia
azon állapotba meg maradott, a Melybe volt az elött, s most is va
gyon, Szerzetekkel

Szerzetekkel, Klastromokkal, Templomokkal, Püspökségekkel rakva,
Nem is volt Helyjes e Világon, a Zsidókon, és Pogányokon kivül 18.
egyéb Gyülekezet a Romai Gyülekezetnél.

Itt is ellent állának az ellenkezök és azt mondgyák: Nem igaz
a mitt itt mondánk, Mert 6todik, és 7dik Seculumok között Virág
zottak, a Váldensesek, a Wiclefiták, a Hussiták, a Görögök is
voltak már akkor, Tehát nem igaz Hogy Csak a Romai Gyülekezet
Lett volna a Világon 6dik Seculumtól Fogva Hinte ezer esztendökig.

Kérlek Keresztény Atyafiak a meg ismért igazság ellen ne
tusakodgyatok, Hiszem ezeket a gyülekezeteket, melyeket elö Szám
Láltok, Magatok is Hyanoknak tartyátok, Mint az elsöbben
el vettetett jó Búza között Nevekedett Konkolyokat. Matth. 13. v. 25.
Az az eretnekeknek; Judgyátoké mitt tanyitottak, a Váldensesek
Wiclefiták, Hussiták. A Váldensesek Tanittása volt. Articulo 5.
Hogy a Kit, a Test Kéjért, Szabad annak a gonoszság, Artic. 11
Hogy Senkire nem Szabad törvényt tenni. Artic 18. Hogy Semmi
esküvés nem Szabad. Wiclef János több Articulusi között. Artic 10.
tanitotta: Hogy az egy Szi Személyeknek nem Szabad jószágot tartani,
Artic. 15. Hogy minden ember Urrságát el veszti a Szalatos vétek által &c.

Hus János azt tanitotta. Hogy Hamisan Szárbortatta a Romai 19.
Ecclesia a Wiclef-János Negyven öt Articulusit, következendö képpen
Helybe Szadta a nem régen elö Sorott. 10. 15. Articulusit Wiclefnek a
többivel eggyütt. Az Unitus Görögök Eggyeznek a Romai Ecclesiával

A Schismaticusok pedig: Tagadgyák a Szent Léleknek a Fiutól való
Származását. Mind ezeket érdemes Szakgatóim Magatok is eretnek
Prophetiáknak tartyátok, s méltán is, Mert ezeknek Szerzöi, Tanittói
Hyanok voltak, Mint Szatodik Seculum elött Arius, Macedonius,
Eutyches, Dioscorus s a többi.

az az

az az a Romai igaz Ecclesiának Partos Fiai: kikről eléve meg mon-
dotta volt Szent Pál Actor. 20. v. 29. 30. Én tudom hogy az én el me-
netelem után, Ragadozó Farkasok jönek közitekbe, nem kimél-
vén a nyájat, és magatok közül is támadnak /: Az krisztus
igaz Anyaszent egyházának tagjai közül :/ Hamisakot hitte
térítsék, hogy a Tanitványokat Magok után vonnyák &c. Csudálko-
zom tehát hogy merik az ellenkezők, az ilyen krisztus ellen
Partalkodó, szakadozott, tanittókkal bajos ügyeket támogatni.

20. De vissza térek az elébbi kérdésemre, és ismét kenyeri-
tem az ellenkező Atyafiakat, Mondgyák meg, Mutassák meg, hol
volt a krisztusnak igaz Anyaszent egyháza Szentek Seculumtól
fogva, 16 Századig Majd ezer esztendőknek folyása alatt, ha a
Romai Ecclesia el állott az Apostoli tudomány mellől, és így a
nem volt Krisztusnak igaz Anyaszent egyháza, hanem Partos jegyese
volt Krisztusnak. Reservus kérdés ez kereszteny Lelkek, az
ellenkezőkre nézve, Ez a kérdés iratta be Az Atyafiak Catechis-
musába amaz ötven Negyedik kérdés alatt tett Magyarázatit
a hol igy van irva: kérdés: Mitt hisz a krisztusnak szent
közönséges Anyaszent egyházáról. Felelet: Hiszem hogy az
Istennek Fia, világ kezdetitől fogva, világ végezeteiglen, maga-
nak az egész emberi Nemzet közül, örök életre el választatott Sze-
get, az ő szent Lelke és igéje által, az igaz Hitbe meg egyezőt gyü-
ezt oltalmazza, és meg tartya, és hogy annak a Seregnek, én is él
tagja vagyok, és mind örökké meg maradok. Ezen tudomány
ba annyi meg jegyzésre való, dolog vagyon a mennyi ige, én
most csak kettőt jegyzek meg: egy az: Hogy az ellenkező Atyafi-
nál Hit agyazattya az, Hogy ő közüllök ki ki Fejenként a vá-
Láttatnak számába vagyon, s abba Bizonyos De mint

De mint Hogy ez a Controversia most nincs kezemre, Kivüleden
csak azt mondom, kinek kinek, Szent Bernárdal. Sermone 1. De Septua
gesima: Quis potest dicere, ego de electis, Ego de Praedestinatis
sum reclamante Scriptura: Nescit homo utrum amore, an odio dignus sit. Eccl. 9.
ki Mondhattya: Én a választottak számába, én az idvezülendők 1.
seregébe vagyok, Holott az irás mondgya: Nem tudgya az ember
Hogy Isa szeretetre méltóe, vagy gyülöltségre Isten előtt. Ovem
te frutas, Hircum te forsan Deus novit. S. Aug. Lib. de Orthy Cap 10.
Jusnak véled magadot Lenni /: Ugy mond S. Agost. Dr. :/ talán
Keresztes Baknak /: az az kárhozandónak :/ ismér téged az Isten,
Ne glorieris in Crastinum ignoranus quid Super ventura pariat
dies. Prov. 27. v. 1. Ne dicsekedgyél holnapra, nem tudván, mitt
szül a jövendő Nap. Történetik veled is, a mi sokakkal történt
tik; a jó Lelki ismeretet meg vetvén a Hit hajójából ki esnek. 1.
Egyebek elsőbben: jól futottak, az után nem engedtek az igaz Tim. 1. v. 19.
ságnak. Gala. 5. v. 7. Kicsoda az Atyafiak között szentebb
S. Pálnál, Még is ez azt Mondgya: maga felől Soha nincs öröm, a
Lelki ismeret semmibe nem vádolhya, de azért meg nem igazittatott. 1. Cor. 4. v. 4.
Hatásontalan volna a szent Péter intése is Hogy t. i. ki ki igyekezzék inkább
Hogy a jó Cselekedetek által Bizonyossá tegye maga választását. 2. Pet. 1. v. 10.
Hogy tehetnők Bizonyossá választásunkat, ha abba már Bizonyosok va
gyunk, a mint az Atyafiak magok felől Szikik.

21. Másik a mi az ellenkezők vallás tételébe jegyzésre való dolog az,
Hogy vallásokkal arra Czélloznak, Hogy a krisztus Anyaszent egyházát
Láthatatlannak tegyék, az igazak és választattak gyülekezetévé,
s ha ezt meg Bizonyithatnák, könnyü volna a Feleket a Papistáknak
ama kedvetlen kérdésekre: Hol volt a krisztus Anyasz. egyháza Luther
és Calvinus előtt ezer esztendevig. Sova gyültek isten igéjének Salgatására.

Sacramentumok

Sacramentumok Kiszáltatására, vételére, kik voltak tanittó Páptorai
Doctori, Nevezték meg miscóda városba, miscóda városba vala
templomok, kik kenvedtek az igaz Hit mellett Martyrumságot &c.
Könnyü mondani a feleletet ezen kérdésekre, mert nagy Seven azt
mondhatnák, a mint valósággal azt is mondgyák: Hogy az alatt az
alatt az idö alatt az igaz Apostoli Tudomány, meg volt némely
igazaknak, és Siveknek Kivébe titkon, kiket az Isten titkon
magának el valaszott. Jól Lehet a Pápa Antikrisztus kegyetlen
sége miatt, ki nem mertek nyilatkoztatni az ö igaz vallásokat,
Bezzeg Sa ez a mondás meg állhatna jól Folyva állapotty ok
az ellenkezö Atyafiaknak, De ez semmi képpen meg nem állhat mert
ilyen erösséggel Bizonyittok.

ZZ Titkon való gyülekezetre Mutatnak az Atyafiak Calvinus
elött, De nem Lehetett a Krisztusnak igaz Anyaszent egyházja, Jehát
nem mutatnak igaz Anyaszt egyházra. Minor Probatur Abba az
Anyaszentegyházba Melyjet a Krisztus fundált, és a Melyjet az Apost
Lök Krisztus Parancsolattyából Terjedtek az egész világon: Páptorok
Doctoroknak Tanittoknak kellett, s kell lenni, világ végezetig a kik
a Siveket tanitsák Eph. 4. v. 11. Mert ugyan is: Mint Siznek annak
a kit nem Hallottak l: sollott a Hit Hallásból vagyon: / Hogy Hallá
nak pedig Prédikáló nélkül Rom. 10. v. 14. 17. De abba a Titkos gyü
Lekezetbe a Melyre az ellenkezök mutatnak, Hogy volt Kálvinus
elött, nem voltak Páptorok, Doctorok tanittok, Jehát az a titko
gyülekezet, nem volt a Krisztusnak igaz Anyaszent egyházja,
Ha mondod: voltak Doctorok, voltak Sivek is abba az idöbe, De a
Papától való félelmek miatt nem mertek magokat meg mutatn
nem mertek nyilvan Prédikállani. én azt felelem, Jehát azok
a titkos Sivek nem voltak igaz Sivei a Krisztusnak:

Mert

Mert azt mondgya Urunk Sz. Lukács Evan. Könyve 9. Részének 26. vrbe.
A ki engemet Szégyel, és az én Beszédemet, azt az ember Fia is Sé
gyelleni fogja, az utolsó napon. Né Félyetek azoktól, a kik a Testet
meg ölik. Matth. 10. v. 28. A ki engem meg vall az emberek
elött, Csak azt vallom én is meg az én Atyám elött. Matt. 10. v. 32.
De azok a Titkos Doctorok, Páptorok sem voltak, igaz Doctorok
Páptorok, Sanem inkább Bérések voltak: Mert a jó Páptor ajö
jukaiért, l: és az igazságért :/ adgya az ö Lelkét; az az élet étis
Sa ugy Szóval a Zsidóknál Kükségét, és ugy kivánnya az igaz tudo
mánynak ki terjesztését :/ a Bérés pedig, a ki nem Páptor, látván
a Farkast, el Sadgya a Juhokat. Joan. 10. v. 12.

ZZ

Tovább Felelyenek meg nékem az Atyafiak erre a tudako
zódásra Sogy Lehessen az, Sogy a kik Calvinus elött ezer esten
dök alatt éltek Successive egy más után való Folytába, senki meg
nem ismérte azt a Titkos gyülekezetet, a melyre mutatnak, Sollot
azok jelen voltak abba az idöbe? Az Mostani Atyafiak pedig, ≠ Az erö
a kik Calvinus után két Száz esztendöknél több idövel élnek, meg sittik ök
tudhatták minden titkos tanitoskodásokért azoknak a Bujdokto ≠ Titkos
Siveknek Doctoroknak Páptoroknak. &c ≠ Azért az én elöttem Budallatos Lappan
Okoknak tetszik. Azon kivül: Azok a titkos Doctorok, Hivek, a kik papistak
Calvinus elött voltak abba a Titkos gyülekezetbe Melyre az Atyafiak
mutatnak: vagy közösültek a Papistákkal, a Religio külsö Szertartá
siba, vagy Szivekbe egyebet Forraltak, vagy nem, Ha nem közösültek,
ismét elé Fordul ama kérdés:

ZZ.

Hová gyültek Sat Isten igéje Hirdetésére, Hallására, Sacramentumok
Kiszáltatására, vételére &c. Ha közösültek a Papistákkal, a Religio
Szertartásiba, Ha vélek egy Templomba jártak, egy Féle Szentségekbe
Részesültek, A Farkasokkal egy Nótát Futtak. &c &c. Jehát nyilvan való
kép mutatok

Kép mutatók voltak: kikről azt mondgya Krisztus Szent Máte Ev. könyvének 10. Részre. 33. vkbe: A ki meg tagad engem az emberek előtt, én is meg tagadom aſt, az Atyám előtt. Mivel: Részesültek a Hitetlenek kel. 2. Cor. 6. v. 15. Holot nem kell vala részesülni, mert a mint Sz. Pál mondgya: Rom. 10. vko. Szivel kell hinni az igazságra, Szájjal Lésen Bé dig a vallás tétel az idvességre. Meg is tovább: annak az Anyaszentségnek melyet a Krisztus Fundált olyánk kellet, s kell Lenni, a mint Isaiás meg Jövendölte. Cap. 6. v. ~~11~~. ~~Hogy~~ l: t. i. :l annak Kapui meg nyitva Legyenek, ejjel és nappal Bé ne tétessenek, Sogy abba Pogányok a kik a Krisztus Hitire akarnak térni minden időbe Bé mehessenek. ~~Hogy~~ Lehessen Pedig a Titkos Ecclesiába Bé mehetni a Pogányoknak, nem Lehetet tehát, igaz Ecclesia, a melyre Kálvinus előtt, mutatnak az Atyafiak. De igaz ~~a~~ ~~III~~, a Romai Ecclesia, Mert ezen telyesedet Be, az Isaiás Jövendölése, mivel abba Krs Urunk Menybe menetele után, minden Századokba Seregestől jöttek Bé a Pogány Nemzetek. Isaiás Prófetálása Szerint, Nóha Némelyek az után Hogy az igaz Hitre tértek Konkolyokká változtak. a Romai igaz Ecclesia térítettek mindgyárt az Első Századba az Apostolok, és azok Jaruvnyi, a Pogány Nemzeteket, Asiába, Scithiába, Judeába. &c. dgyp ba. &c.: s igy gyümölcsözött az egész világon meg, első Zsengéjébe a mint Szent Pál Bizonyittya. Colos. 1. v. 6. Rom. 1. v. 8. Második Századumba Szent Ignacius Mártyr Térítette a Romai Hitre a Cal Kot, Sequanusokot, Allóbrogusokot. ~~Harmadik~~ Századumba Szent Victorinus terítette meg A pictavusokot, Origenes az Arabusokot. &c. Negyedik Századumba tértek meg a Lombárdusok, Mo vák &c. Ötödik Századumba Sz. Patritius Püspök által, a Hibernu Burgundusok &c. ~~Hatodik~~ Századumba Sz. Agoston által a Gót sok, Vitigottusok, Szászok, Bavarusok &c. ~~Hetedik~~ Századumba a

Flandrusok, Hollándusok, Németek &c. Nyolczadik Századumba az első Szászok &c. Kilenczedik a Dánusok, Svábok, Törökök, Tizedik Századumba Szent Albert Livoniai Püspök által, a Mi édes Magyar Nemzetünk tért meg, nem a Kálvinisták Titkos gyülekezetibe, Hanem a Romai Ecclesiába Kiknek első Királyát Szent Istvánt az akkori Romai Szent ~~Romai Papa~~ ~~S. Benedek~~ második Sylves seges Király Koronával, s Apostoli Titulussal meg Ajándékozta. Ha valaki mondana: Akkor még mind ter egy volt a Religio közt mindenekkel, akkor még Romai Catholica Papa Religio volt, Mert azt irta Sz. István Decretumi közé Hogy a Romai Papának Minnyájan engedelmeskedgyenek, Ugy Sogy valakik találtatnak a kik vagy pénteken vagy kánteron Husát ejnek, egy egy Szig, kenyérrel vizzel, Böjtölyenek, Mind Annyiszor valahanyszor engedetlenségbe találtatnak. az egész Keresztenység között meg volt Szent István idejében a Böjtölés, Parancsolattyának meg tar tása, a mint maga Szóll Sz. István. Miért Nem tartyák Sat az Atya fiak a Böjtöt, Miért nem Halgattyák azt az Anyaszent egyházat, a melyet az akkori Keresztények Halgattak, e Bizony árra jele Hogy el távoztak a Régi igaz Apostoli gyülekezettől, a Krisztus igaz Anyaszent egy Sajától. Tizen egyedik Századumra által ment a Len gyelek meg térése, Ugyan Szent Albert Püspök által. Tizen kettődik Századumba a Pómeránusok, Rugiánusok, &c. Tizen Harmadik Századumba a Tatároknak nagy Szikrasága, Tizen negyedik Századumba Litvánusok, Sok Africánusok &c. Tizen ötödik Századumba. Sinai Angolai Országok &c. Tizen Hatodik Századumba a Romai Hit Bé vitetett Sok Szerzetesek által Japoniába, Monopotápába, Brasiliaba, Baiaquariába, Peruvánvába, &c. Tizen Setedik Századumba a Mogorok Tunerinensek Országába. Tizen nyolczadik Századumba Melybe most vagyunk, mind nap keleti, mind nap nyugoti Indiákba munkalkodnak a pogányok

Technical University Library

a Pogányok térittésébe az Romai Ecclesiától Külsötett Missionárius ok. Ezeket Bizonyittyák még az ellenkezö Atyafiak Judeai is, Hogy így Lett a Pogányok térése a Romai Ecclesiába. Munsterus Segebertus, Emilianus. s a többi. Olvasa meg Kinek tetczik azok Könyveit Fel találhja a mitt mondok

75. Még is Vitézi térek a Fö erösségre. és mondom, Hogy az a tiz kos gyülekezet, melyre az Atyafiak mutatnak Kálvinus előtt, nem volt a Krisztusnak igaz Ecclesiaja, Mert a Krisztus igaz Anyának egyházja. Matt. 5. Mondatik: Hegyen epitett városnak. Luc. 11. Gyertya tartónak, és Nem véka alá tetetett gyertyának, Hogy annak világánál mindenek Lássanak. Dan. 2. Nagy Látható Hegynek Szent Máténál, a 16. Rész. 16. vbe. Paranosolyja Krisztus Hogy Sa vét ellenünk az Atyánk Fia, Mondgyuk meg az Anya Szent egy Szinak. Szent Pálnos. 10. Része. 6. vbe. Mondgya Krisztus: Hogy a juhok az Vegennek Karát nem Galyják. Hogy völna a Krisztus igaz Anyának egy Szent egyházja. Hegyen épittetett város. Hogy Lehetne világ oskodó egyertya. Hogy völna Nagy Hegy. Hogy Jelyesitheténk Bé a Krisztus Parancsolattyát. Hogy választhatná meg a Jót, az ö Páltorát, a Farkastól. Ha titokba Lehetne, vagy Lehetett völna a Krisztustól Fundáltatott Gyülekezet. Hámtalan Bizonyságok vannak, ilyen Tött egy idvezitö gyülekezet. Hámtalan Bizonyságok vannak, ilyenek a Szent irásba, Melyekből Nyilvain ki tetczik, Hogy Soha az igaz Ecclesia, Lappangásba nem volt, Nincs, nem is Lészen Soha, Mert Hogy an is mivel Hogy Lelkünk Vezetése alatt Kötelesek vagyunk, az Krisztustól Fundáltatott igaz Ecclesiaba Bé menni, Ha ismeretlen Látható völna, Mi képpen mehetnénk abba Bé, Hogy idvözülhessünk

26 Végre Az ellenkezök Fogásából az is következik: Hogy Luther, s Kálvinus előtt, Nem volt igaz Ecclesiájok, vagy most Nincsen. Ha Luther, Calvinus előtt, Igaz Ecclesia volt, az a tiz gyülekezet

gyülekezet melyet mondanak, Jobb at a mely gyülekezetbe vannak most nem igaz /: Veritas non erubescit :/ Mert a Látható; Ha pedig a mostani gyülekezetek igaz a mely Látható, Jobb at a Luther és Kálvinus előtt való gyülekezet, igaz nem volt, mivel Hogy a Láthatatlan volt, a Pokol kapuitól erösnek Kenvedett.

Még egy Fogásuk vagyon Sátra az Atyafiaknak, s több nemis Lehet: Azt Mondgyák Catechismusokba, az 54. Kérdés alatt, Hagi. 94. Az Ecclesia két féle, egyik Külsö és Látható gyülekezet, a Másik Belsö és Láthatatlan Anyaszent egyház. A külsö az Melybe a Hivek a Gonoszokkal, és Hitetlenekkel elegyesleg vannak. A Belsö és Láthatatlan az: Melybe Csak a valaszthott Hivek vannak. A Külsö /: Ugy mondanak :/ el Jövelyedtetik, a mint Hogy Jövelygettis. 6dik Századtól Fogva, Luther és Kálvinyig, s most is Jövelyeg a Romai Gyülekezetbe, a Pápa Hatalma alatt. A Belsö és Láthatatlan a Krisztusnak Kedves Hegyese: Egyetlen egy Galamb. Cant. 6. egésszen Szép Cant. 4. Dicsöséges, nem Levén makulája vagy Ránczozása. Eps. 4. v. 27. Mely a valaszthottak Serege, e világ Kezdetétől Fogva Meg volt meg is marad, mind örökké. Vagyon Hát /: Ugy mondanak az ellenkezök :/ Micsoda igaz Ecclesiára gyülekezetre Mutassanak, Nem Csak Kálvinus előtt ezer esztendök Folyása alatt, Hanem világ Kezdetétől Fogva a világ Végezetéig is a melybe idvezülyenek, és a melybe ök Fejen Szent Hiszik magokat Lenni, és a Mely se Romától, se Bécstől, se Törökön, se Tatártól, se Pápistától, Nem kötelezetett, Hanem az egész emberi Nemzetség közül Kedvegettetett.

27. Azt Kérdem itten: Mikor az Atyafiak meg kettöztetik az Ecclesiát, Mondván az egyiket Láthatónak, vagy olyan értelemben Szóllanak, Hogy a valaszthottak is, a Hitetlenekkel együtt igaz tagjai a külsö

a Külsö és Látsató gyülekezetnek: vagy olyan értelemmel okoskod-
nak: Hogy a Hitetlenek, Csak a Látsató Ecclesiának tagjai, a vá-
lasztottak pedig Csak a Látsatatlan Anyaszent egyházhoz tartoznak
Ha azt mondgyák: Hogy a Hívek, és valasztottak is igaz tagjai
a Külsö és Látsató Ecclesiának, a Hitetlenekkel egygyütt. Ezek
Lesz el enyészik a Látsatatlan Ecclesia, mivel úgy a valasztottak
is a Látsató gyülekezetthez tartoznak. Ha pedig olyan értel-
lembe vannak: Hogy a Választottak, Csak a Látsatatlan Eccle-
siához tartoznak, a Hitetlenek és Gonoszok pedig, Csak a Látsa-
tóhoz: következik Hogy az Atyafiaknak egy Csep Látsató
Ecclesiájok Sincs, Mert ki ki közülök, ilyen Hitzembe vagyon
Hitzem Hogy az Istentől el valasztott Seregnek /: mely az Eccle-
siai :/ egyik tagja vagyok. Ha ki ki az ellenkezök közül ezt
igaz Hittel Hitzi, Tsát nincs a Látsató Ecclesiába, Mert ab-
ba Csak a Hitetlenek vannak /: e körülebb való értelmek szerint
Tsát akár egy képpen, akár más képpen okoskodgyanak, a Krisz-
tustól Fundáltatott igaz Ecclesiaba nincsenek. Mert Sa azt mon-
dgyák, Hogy a Látsatatlan Ecclesiának tagjai. Olyan Ecclesiát
a kristus nem Fundált, a mint Felyebb meg mutattam, sab-
ból ki tetzik Hogy mikor Kristus, az Apostolokat el küldötte
mondván: El menvén az egész világra Praedikalyátok az Evan-
gyeliumot minden teremtett állatnak, a ki Hitzen és meg kere-
telkedik. /: és meg tartya mind a miket Kristus Parancsolt
Matt. Cap. ulti. v. ultimo idővégül, a ki pedig nem Hitzen el kár-
zik. Marci. 16. v. 15. 16. akkor nem Látsatatlan Ecclesiát Pra-
dikáltatott Terjesztetett a Kristus, Sanem egy Látsató idővég-
tö gyülekezetett. Ha pedig azt mondgyák Hogy a Látsató és
Külsö gyülekezetbe vannak /: Mivel Hogy az utolsó Feleletekben
a Látsató

a Látsato és Külsö gyülekezetbe, Csak a Titetleneket Selyhesztetik, magokat
gyalázzák, és azon kivül /: Hogy Kristus Praedikje Titetlen, gonosz, gyülekezetet
sem Fundált :/ ki is Rekesztik magokat a valasztottak Számából, én is meg
Hiszem azt Atyafiak Hogy vagyon az Istennek választot Serege, Ilyen
értelembe: Hogy az Isten öröktől Fogva a Kiket által Látot, Hogy a
Jóba, az igaz Krisztustól Fundáltatot Ecclesiába, Habár akaratty ok
szerint, Isten Kegyelmével eggyütt, mind végig álhatatoson meg marad-
nak, el valasztotta örök életre. De ezek közül némelyek az igaz Anya-
szent egyházba Már /: Acta :/ Benn vannak, Nem azért, Hogy valasztattak
Hanem Hogy meg keresztelkedven, egy Látsató Fö Pastor alatt, a Kinek
Selyi tartója igazgatása alat, a Romai Papa engedelme alatt, vallyák
az igaz Apostoli Hitet, és viteszkednek a Krisztus Látsató Anyasz-
egyházába e Földön. Némelyek pedig Ha valasztattak Sincsenek
mint az Anyaszent egy Házba Acta, e jelen való időre nézve, Hanem
Potentia, következendö időre nézve, Mert az ilyenekről azt Mondgya
Kristus Joan. 10. Vannak más Juhaim is, Kik nincsenek az akol-
ból. Szent Pál is a Zsidókról, Törökökről Bár választottak legye-
nek is azt mondgya: Mitt itélem én azokat, a Kik kivül vannak az
Anyasz egyházon, Nem minden választattak vannak tehát, Acta az igaz
Ecclesiába, se minden Karizsandók nincsenek az Ecclesián kivül,
Más képpen a következnek innen, Hogy a Zsidók, Pogányok, az
Anyasz egyházba völnának most, a Kik választottak, ellenben a Kik
nem választattak, Bár minden requisitumit Be Telyesitse az Eccle-
siába való Lételnek, nem völnának az Ecclesiaba, e Pedig a Szent
Irás ellen vagyon; Mert Szent Pál választott vala, Még sem vala az
Anyaszent egy Házba mivel azt ütözte, a mint maga Bizonyitya.
1. Tim. 1. Gala. 1. 1. Cor. 15. Ellenben Judás Iscariotes, Az Anyaszent
egyházba volt, püspök volt. Psal. 108. Holott választott nem volt &c.

így kell tehát

Így kell tehát itélni Atyafiak. Hogy a Krisztus igaz Ecclesiája, melyet ö Fundált, epitett, olyan Ecclesia, a Melybe mind jók, mind gonoszok, Hivatalosok és valasztottak Foglaltatnak, és mind a kettő Réfz igaz tagja /: noha külömbözö Szorgalmatol az Ecclesiának vala meddig magát el nem valasztya, az Ecclesiától, vagy nyilvan való eretnekség által, vagy Excomunicatio által, ki nem vettetik az Anya Szent egyház tagjai közül. Hogy ilyen Ecclesiát fundált légyen Krisztus Urunk, ki tetezik a Szent irásnak sok Helyeiből, Mert a Máténál az Ecclesia a Harmadik Réfzbe Hasonlittatik, olyan Szüröző a Sol a Buza, eggyütt vagyon a Zsidóval. Matt. Is Hasonlittatik a Varsához melybe jó és Rosz Halak vannak, Matt. 25. Tiz Szüzekhez kiknek ötte okos, ötte pedig Bolond volt Ugyan ott Hasonlittatik, Az akolhoz, a Melybe jukok es gö lyek, jók és gonoszok foglaltatnak. Ezeken kivül. Szent Pál 1. Cor. 5. v. 1. Egy Paráznát emlitt, a ki még a gonoszba Benne Lévén az Ecclesiaba volt, Mert azt veti utánna az Apostol. v. 2. Hogy az olyan ki vettessék az Ecclesiából. v.

Z8. Nem azért mondatik az Ecclesia egésszen Szépnek. Cant. 4. Mi La nélkül valónak. Eph. 4. ut supra. Mint Sa az Csak a Valaszt két Foglalva Magába, és Nem a gonoszokat közül is Sokakot. H nem mondatik Szépnek, Makula nélkül valónak, az igazakra N ve, a Krisztus Jesusra Nézve a ki épitette Fundálta az Eccles a Szent gyülekezetnek Hitbéli vallására, Tudomannyára nézve, a Sacramentumokra, és a Tegyelemre nézve, mely adatik a Sacram tumok által, Az Isten Törvénnyére nézve, melyre köteleseK az Szent egyház tagjai; Végre utólsó Czéllunkra Nézve, Mely az ö Bóldogság, a Melyre az igaz Ecclesián kivül, Nincs Ember a ki e jutHasson, Mind ezekre Nézve, Szent, Sinus Tegyese, egésszen Szep

egyetlen

egyetlen egy Galamb, Dicsöséges tr. a Krisztus igaz Ecclesiája tr. Hogy Sa pedig Szent Hieronymussal és Szent Agostonnal az egyetlen egy egésszen Szép Galamban, ertyük a Mennyei Gyözedelmes kedö Anyaszent egy Sajat azonnat el enyésszik minden tettetett ereje, az ellenkezök Felyebb tett ellen vetésének.

Mind ezekre Nézve Atyafiak, intlek, és kérlek, Istenre, és id vességtek szeretetire, Alljatok az utakon, és Lássatok meg, és kér Szükedgyetek a Régi ösvenyekröl, Melyik Legyen a jó út, és azon Járjatok, és nyugodalmat találtok a ti Lelkeiteknek. tr. Jerem. 6. v. 8.

P. Mojses Ap.

456.

457.

Concio Funebris.

in funere Gratiosi Doñi Francisci Ferenczi.

Mortuus Die 27. Feb. Anno 1773. Sepultus Die 28. Dicta in. Gyergyo Sz. Miklos.

Estote Parati quia nescitis diem neq; horam.
Vigyázzatok, és legyetek készen, mert nem tudgyátok a napot, sem az órát. Matt. 25. V. 13.

Exordium.

Valamint hogy az ember minden teremtett állatokot, melyjek az ég alatt vannak, felyül halad böltsességával, azért hogy Isten képére és hasonlatosságára alkottatott, A mint a Szent Háromsag a Teremtésről tanakodván azt mondá: alkotsunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, és Uralkodgyék a tengernek halain, és az egi madarakon, és oktalan állatokon, és az egesz földön, és minden csuszó mászo állatokon. És teremté Isten az embert az ö képére, Az Istennek képére teremté ötöt. A földi Paradicsomba helyheztetvén Isten Adámot meg áldá ötöt. Hinek az Emberi nemzetben tett Nagy szeretetéről, és fo jetemenyiről, meg emlekezven a Királyi koronás Próféta Szent Dávid, nagy álmélkodási között e képpen kiált fel: Quid est homo quod memor es ejus, aut filius hominis quoniam visitas eum. Mitsoda az Ember, hogy meg emlékezel rólla, avagy az Ember fia, hogy látogatod ötöt. kit az Angyalokná, kevesel kattant alább valónak, Minuisti eum paulo minus ab Angelis gloria et honore coronasti eum Domine. kisebbé tetted ötöt edgy kevesé az Angyaloknál, Dicsöséggel, és tisztelettel meg koronáztad ötöt. Melyre nézve Nagy álmélkodásra il, ímeg azt mondgya: Domine Dnus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra. Uram mi Urunk, mely csudálatos a te Neved az egesz földön: Honnan érdemlette azt az Ember, hogy: omnia subjecisti sub pedibus ejus oves et boves, Universas et pecora Campi. - mindeneket Lábai alá vetettél, a tsukokot ökrökot, annak felette a mezei vadakot is. Mind ezenk: Istenil végetlen jó tetemenyinek oka, az Emberi Nemzetben való Nagy szeretek. De mivel hogy mais féle állatokot, külömb külömb féle módon, teremtett, és alkotot, azért,

Gen. 1. v. 26. 27.

Psal. 8. v. 5.

Psal. 8. v. 6.

Psal. 8. v. 1.

Psal. 8. v. 7

Diversimode

divesimode ecrum Curam gezit, kulomb kulomb Fele módon az Okoknak gond
gyát viseli. De itt is a mü Jó Istenünk mindenek Felett gondgyát viseli
az emberi Nemzetnek, Kit minden állatok Felet való képességben áztatlan
ságban alkotván, maga Jóltatathanságának képével meg petsétlé,
Ugy hogy valamig azt a petsétet Fel nem Bontya, mind addig örök
élete Lészen.

De imé a Vigyázatlanság miatt, mely igen rutul vesté magát, Midőn
az Isten Parantsolattya ellen meg évé a tiltott almát, mely által, az örök
életet, a Halálért ell tserélte, kinek ezen tselekedetét által látván az
Isten, nem kitsin büntetését mutatá, s vigyére midőn azt mondá, Mors
morieris. Találtal Talsi meg. De ismég magában hálván a mü édes Ate
minK, meg emlékezék arról, Hogy nem maga, Hanem a Pokolbéli ördög
Lett volna oka, szerentsétlen esetének, Jelsát szándékodván az emberi Nemze
mivel hogy ö: Deus misericordes, et tótius Consolationis, minden irgalmas
ságnak, és vigasztalásnak Istene, és meg adója, meg könnyebbítette
azt a Sulyos Sententziát, és e képpen Forditotta: Nolo mortem peccatoris
Sed magis ut Convertatur et vivat. Nem akarom a Bünösnek Halálát, Ha
nem hogy meg térjen, és örökké elyjen. De ó emberi Nagy vak
ság! mint Panaszkodik az Isten, az ö Népe Felől, mondván: Nihil
intelligere ut bene ageret. Nem akarta érteni hogy Jót tselekednek.
midőn ell Feletkezik az ö Istenéről, Nem jut eszében hogy a Halálnak
Sulyja alá vettetett a Bün miatt, mind azon által tsak Habadgyában
vétkezik, Tanyát, Sokak roßan a törvénytelenségekre, és vak merö
képpen követi a világnak álnok gyönyörüségit, semmi vigyázattal
nintsen, hogy mindenkor kéßen várnia a Halált, s azonban a Nagy
vigyázatlanság mián ell merülvén, midőn vigyen Sem gondolya, sőt
a Halált távol lenni vélli, Gyötelenséggel a Halálnak méreg torkon
fogja, erőßakkal életétől meg fosztya.

Gen. 2. v. 18.

Ezech. 33 v. 11.

Azt olvasom Hogy midőn a Török Tsászár valakit meg akar ölet
ilyjen képpen szokta e világból ki végezni: Találván maga kezével
Levelet ir, melyjet Fekete Bársonnyal Be Súz, Feder, és Boritt. és a
Tsászári Udvarnak leg Fővebb Személyje által, ell küldi annak, a ki
ellen irta: Mely Levelének Sententziajának ez a Summája:

mitte mihi

mitte mihi Caput tuum. Küld ell nékem a te Fejedet, valaki ö vállok ilyen
Levelet vészen: mori debet. meg kell annak Halni, minta módgya benne Sogy
annak ellenne ályjon, vagy magát mentegetvén Bótsánatot kérjen, Sanem
nolens volens, Mori debet. Vagy akar, vagy nem meg kell Halni. Vigyáz
magadra Ott kereßtény Lélek, és tanuld meg ezekből, Sogy néked is
meg kell Halnod, De Nem tudod, mikor annak minden Tsászároknak
Tsászára, a Felséges Mindenható Isten, Halálos Levelet küld néked, Melybe
meg irja Mitte mihi vitam tuam. Hogy küld néki a te életedet, azonban
mikor ingyen Sem gondolnád, mikor Leg inkább gyönyörködöl életednek
virágjában, Midőn Leg inkább Bővölködöl a világi fókban, ell jö az
Istennek rettenetes Porfirja a Sárga Halál, és ell Sorra meg Határozott
életednek Sententziáját: Mitte mihi vitam tuam. Küld ell nékem a te
életedet, Mert a mint Martialis Poéta irja: Omnem Crede diem tibi di
Luxisse Supremam. Ugy vigyáz, mint ha, minden nap Halálod utólsó napja volna.

Melyre Nézve; Ezen: Istenben e világból Boldogul ki mult, Hideg
tetemében, gyászos képorsójában elöttünk Fekvő kereßtény Atyánk Propositio.
Fia, Nemzetes Terentzi Ferenc, Halotti utólsó tiztelet tételének, Homoru
alkalmatosságával; Három némü Feles dologhra Fogom terjeßteni
tsekély tanittásomat, Melyjek közül az elsőben meg mutatom, Hogy Divisio.
a Hirtelen Halál, az igaz és jó Lelki ismeretü emberekk Nem ártalmas Halál.
Másodßor: Ellenben a Roßz Lelki ismeretü emberekre, nagy is a Bünök
ben Levőkre, akkor roßan a Halál, mikor nem is vélnek, és azonban leg inkább
vétkeznek. Harmadßor. Emlékezetet tészek arról, Hogy minémü vigrá
zaßal kell Lennünk, Sogy a Halál kéßen találjon. Nely 3. tzikelyekről. ax.

Istenáru Halgatóim, Nagy eggyügyüséget tapaßtalok magamban, tsak Confirmatio.
leg első Fogáßal is, Sogy ily könnyen, és minden közbe vetés nélkül ily
terßes Sárom tzikelyeknek Próbájára vigyérem magamot, Holott mind a
Dologna k Nehézségét, s mind ezen Helynek méltóságát meg gondolvan
már is Gevültök magamban.

Ugyan is az Istennek Angyali, mint Mennyei Bölts, és Nemes Lelkek
az Istennek Mélységes titkait Nem Fészegetik, s imé az Emberek, mint
Földnek meg vetett Fergei, Fészegetik, s Hánnyák vetik az Istennek
Titkos rendelésit, Nem gondolván azzal, Hogy az Istennek kezeiben vannak

a következendő

CVR 90

a Követhezendö dolgoknak történetöknek ki menetéli, az időknek Társa, és a mü életünknek meg határozott vége.

De talám azt veti edgy valaki, Tudom mert a Nemzetek Doctora S. Pál Ajl mondgya: Statutum est omnibus hominibus semel mori. egyszer meg kell minden embernek a halálnak hódolni, s halni. senki nintsen aki a halálnak éle tompulsatában kaszáját el kerülte volna, el sem kerüli, meg halni sem félek, csak tirtelen, véletlen, váratlan, halállal meg ne halyjak, vibe ne fuladgyak, avagy a gutta meg ne üssön, mert ez keserves, és rossz halál.

Hallode kedves Atyám Fia minden aki igy vellekedel. Azt kérdem tőle kereszteltö szent János Krisztus fölt meg? Mert Herodias kurva leánnyának kerésére, ell kütdvén mindgyárt Heródes a hóhért, veletlen és váratlan órában, mikor ingyen sem vélte volna, ell vágá sz. Jánosnak fejét, és azt edgy tálban tévén, a táncztzó kurva kezének adá.

Hát a gyilkos Kainnak ötse az Artatlan Abel Krisztul fölte meg? ki ellen irigységgel lévén Kain kapával, tirtelen és véletlen órában agyon verte.

Hát szent István első Martyr Krisztul fölte meg? ki a meg kemenyedet szivü Hóherodtól a kövéknek zapori közöt, iffiuságában életének virágában, kementeln órában életet le tette. Hát más tekelletes életü ferfiak gyenge küzek, és Martyrok, kik a kegyetlen Tyrannus Hóherodnak, kernyü kin zaf között, önként a tüzben kikövéstek; Pallos éle alá nyujtották nyakokat, mind ezek a vellekedésed szerént Krisztul fóltak meg? Mert erőszakos, tirtelen, véletlen és szerencsétlen halállal fóltak meg. De nagyon hibázol vellekedésedben, Mert kevéset, sőt semmit nem kell arra gajtani hogy valaki, ell képpült lapu, avagy tirtelen halállal halyjon meg, csak idve ülyjön lelkünk.

Mert valaki az ö akaratyát, Isten akaratyával meg egyezteti, és Isten kegyelmére bizza magát, nem fél az a haláltól, akar mely váratlan időben és órában költtessék ki e világból, mely dologt maga is igy erősíti Bölcs Salamon Mondván: Non contristabit Justum, quid quid ei acciderit. Meg nem szomorittya az igazat akár mi érje ötöt. Akar Ferfiu, akár Aszony ‡ember verden Leiö ‡legyen, csak jó Lelki ismerettel Bizon, nem illeti azt semmi veszedelmes dolog. Legyen Bátor kinaz Betegségben, vizi korságban, akár meg fojtó Huzutban, akár gutta ütésben, vagy más egyéb tirtelen

meg fojtó

meg fojtó s életet emésztö nyavalyába, Bátor tirtelen veletlen órában rantassék ki eletének gyékennye abolla a halál által, nem lehet fejtenünk, csak jó lelki ismérettel lévén, Isten kegyelmében halyjon meg.

Vegyétek észre szomoru Halgatóim mit mond S. Bernard: Justus quippe mortem et si non cavet, tamen non pavet. Az igaz ha a halált el nem kerüli is, mind az által, nem fél, mert a halált jó lelki ismerettel meg elözvén, nyugodalomba lészen, meg hal ugyan az igaz De mivel jó lelki ismerete vagyon bátrabban hal meg, kinek tirtelen halála, olyan mint a kellemetes, nyugvás, avagy édes álom. Serm. 15.

Julgentius

Ezen okra nézve midön szent Julgentius Franczia országban, Némely Apátyt, Uranak tirtelen és véletlen haláláról vigasztalna, azt mondá: Justus quamcunq; morte prævenpatus fuerit in refrigerio erit. Az igaz akár mi némü tirtelen halál által ragadtassék ki e világból, nyugodalomba lészen. Ezt ha az emlitett szent Atya nem mondaná is, ugy tartom, mert a szent irásban olvasom. Melyre nézve, mü kereszténynek, ne azt vizsgályuk s ne abban örvendezzünk, ki élt, s töltöt, bőséü életet, s hánnyas éptben dokot, hanem ki mitsodás életet élt, ne mennyit, hanem ki minémü képpen élt. Sap. 4. v. 7.

Stanislaus a Boleslao.

Mind ezekből észre vehetök, hogy nem ártalmas az igazaknak a tirtelen halál. szent Stanislaus Püspökről azt olvassuk, hogy Bolesław király által, tirtelen és véletlen órában edgybe vagdaltatek, s még is mert a szent lelek Lakástomába vagyon. szent Jordanus Jerusalem városában akarván menni, midön a tengeren hajóra, tirtelenséggel ki esvén a hajóból, a vizbe fulyada, kinek ily véletlen veszedelmén midön társai nagyon bánkódnának, meg jelenvén a viz felet azt monda: Quiri ex Soc fratio, ad gloriam Beatorum, et inter Apostolorum, propsetarumq; Chorus evecta sum. en ki mentem ez életből, a Boldogok Dicsőségében, és az Apostolok, s, Prófétak rendi közi emeltettem. Ni lehet véletlenebb, s tirtelenebb halál, mint Menkö által meg ütetni, meg üté ama tekelletes jó lelki ismeretü szent életü Simeon Stylitest, kiről azt irja Theodoretus, hogy Julianus Stilita, látta Simeonnak lelket, az Angyalok által, nagy örömmel vigasággal Mennyországba fel vitetni.

Jordanus ad Jerusalem

Leander in vita.

Simeon Stylita.

Be vett szokása ugyan a Római Catholica Anyaszent egyháznak, hogy a nagy, s más közönséges sok Litaniakban fel tevén igy könyörög az Istennek: A subitanea et improvisa morte Libera nos Dne. Hirtelen és véletlen haláltól ments meg Uram minket. Itt a mint Riba deneira

mondgya.

mondgya azon könyörög s könyörögtet az Anya Szent egy Száz. Hogy ne
talantsin valaki vetekben Leven, az ilyenekre, veletlen csaban ne üssön
a Szalál, és örök vesedelemre tasritsa. Nem mondatik pedig az véletlen
Szalallal meg Szalnis Bár Sirtelen Szaljon meg Szentségek reszesülése nélkül,
a ki gyakorta elmélkedik, s maga előtt Szorossa s Sorgattya Szalálnak
bizonytalan voltát, s az idvességes Szalára Segittö eszközökkel igyekezik
élni, Tudni illik, az Isten Parancsolatinak Be teljesittesében Sorgalma-
toskodik, Szentül élt, Irgalmas, és adakozó volt, Kegyes, és Kegyelmes,
Szelid, és Sozan, Szemérmetes, és Isten Felö. Ezek Selei a jó Lelki ismé-
retnek, a Jó Lelki ismeret pedig, Meny országba vezetö uttya a Lélekk.

Act. 24. v. 16. Ilyjen Jó Lelki ismeretnek meg szerzeseben munkalkodott a Nemzetek
Doctora Szent Pál, és azert mondgya Act. 24. v. 16. Studeo Sine offen
diculo Conscientiam habere ad Deum, et ad Hominem Semper. arra igye
kezem, hogy Botránkozás nélkül való Lelki ismeretem Legyen Isten
és emberek előtt mindenkor. Nert: non est oblectamentum Super Cordis
gaudium. Nints gyönyörüségesebb a Szivnek öröme Felett, mint a
Cicero ad Jus orat Leror. jó Lelki ismeret. Ezt erösitti a Pogány Bölts Cicero is, mondván:
nullus Thesaurus virtutis Conscientia major est. Nints drágább.
S. Hieron. Nints a Jó Lelki ismeretnél, a mely emberben, minden nemü Csendes-
séget Békességet örömet Igazságot Joz, és Okoz. Ez tudni illik a Jó
Lelki ismeret, Szent Hieronymus Szerzönsége Szerent, Angyali Tarkasság.
Prov. 15. v. 15. Bölts Salamon mondása Szerént: Secura mens quasi juge Convivium.
a Szoronságos elmét, jó Lelki ismeretet Szünetlen való Lakadalomnak
Lenni állitya.

Illyjen Lelki Ismeretüek valának az ö Testamentumban, ama Régi
Szent Szamborok, Abrahám, Isák, Moyses, Noe, Dávid, Tobiás, Judit, Esther
Susanna s a többi, kik nemzetségről, Nemzetségre Dicsöretnek mái
napig az egész világ előtt.

Applicatio. De mire Sozom elö a Régi Szent Szamborok ebrefsző Példáit, Hogy
Ezen, Istenben Boldogul e világból ki mult, Hideg Tetemében Gyászos
Koporsojában előttünk Fekövö Nemzetes Ferenczi Ferencz, Nemes
Gyergyó Szárszegi, Szerzetes Házunk Klastromunk, Istenes Szambor
Szelid, és jó Lelki ismeretü gond viselö Attya Syndikusa.

nyilvan való Példánk ebben, ki igazán mint Job Patriarka: Erat Job. 1. v. 1.
vir Simplex, rectus Corde, et Timens Deum. Ez az Ember egy ügyü vala,
és igaz Isten Felö, és a gonoszttól ell távozó. Minek Buzgó Szandéka,
mindenütt, mindenekben, mindenkor az Istenhez vált Felemelve, s Azért
igazsággal mondhatom ö Felölle, a Mit Edes idvezittönk, monda amaz Joan. 1. v. 47.
Evangyeliumi Nathanael Felöl Filepnek: Ecce verè Israelita, in quo
dolus non est. Ime ez igaz Israelita kiben álnoksag nintsen: Et
in ore ejus non est inventum mendacium. és az ö Száyában nem
találtatott Szuggság. Nem volt ö Benne álnoksággal Csavalt
Szét hinsey. Hímezet, Hámozott, Palástolt, Kettös értelemmel Fedezett
szalárd Se mondá. Hanem Homály nélkül való igenyes Beszéd
Zengett ki Szájából. Nem járt álnok Festékekkel Mázolt, Sele
más Szint Szányó igekkel Sizelkedésekkel, Mint Némely Mostani
Tündér világ Fiai tselekedtnek, kiknek mérges nyelvek éles Szeretvái,
Szemben Szépet adván, mint a Tengeri Syrének, Szitok megi Földig
Le Csöpüllik. Kik nem csak a Földet kin Járnak, De Fejek Felett
a Levegö eget is meg clöglelesittik, Mérges Szivó marásokkal.

Nem igy tselekedett mondám nem igy, Ezen előttünk Fekövö Nemzetes
Ferenczi Ferencz Szerzetes Házunk érdemes Syndicusa: Hanem
igazán járt: Coram Deo et Hominibus. Minden Cselekedetiben, akár Sap. 4.
Külsö maga viselését tekintsük, Akár a Mennyei Jokhoz való Buzgó
Szivát, Mindenütt mindenekben, az ö Istenének, Selen Létét Függeszt
tette Maga eleibe. Egyedül az Isten Dicsöségét kereste, és nem az
emberek Sivsárgos dicsiretét vádaszta, az ót Boldog Szivekkel.

Meg gondolván Szerzetes Házunkhoz Klastromunkhoz való, Hüségedet,
Jizen Sarom ejtendöktöl Fogva ejjel nappal tett Istenes Fáradságidot,
Méltán Felkiálthatok a Királyi Korcnicis Prófeta Sz. Dáviddal, a ki azt 2. Reg. 1. v. 26.
mondá Jonatásról: Dolco Super te Frater mi Jonata. Bánkodom raj
tad édes Atyám Fia Jonatás! en is ezen Szókkal méltán illethek
téged, Bánkodom Rajtad Edes Atyánk, Szerzetes Házunknak éjjeli
nappali Szorgalmatos gond viselö jó Lelki ismeretü Attya, Kedves és
érdemes Syndikusa, Batran ell mondhatod te, Szerzetes Atyád Fiinak,
Presto Sum Selen vagyok: quis arguet me de peccato? ki fedd meg
a Bünröl? Meg Feleltek en, és igazán azt mondom, a mit Sallottam és tudok

Ezen Három esztendőktől fogva, meg Jedbetetlenül, minden igazságban
vóltál szerzetes Társunkhoz.

Mitt Hallyjak az Isten Házának szent Templomának gyakorlásáról, Magával
nevekedett, Végig meg maradott áitatosságiról Buzgóságiról. Hallyjon Némes
Gyergyó szent Miklóson, a Székély Földnek ékes Koronája, szent Miklós Püs
pök Tiszteletére, Fel épittetett Koppant temploma, Némes Kárpéggi Klas
tromunkban Fell állitatot, Tertiariusok, Seraphicus szent Ferencz Atyánk
Harmadik rendin Lévő, és a Kerdsiók Gyülekezete Congregatiója, áita
tosságra, Mely igen gyakorlotta, az emlittett szent Templomokot, gyüle
kezeteknek áitatosságit, ezt Ki ki tudgya s látsatta, Minden ezen
Istenes Tsaigos tselekedetinek Nem más, Hanem a jó Lelki ismeret
Volt Fundamentuma, Kiért tudom Hogy a Mennyei szent Angyalok Lábainak
Lépését, Nyelvének mozdulásit, Istenes Kéndékának igyekezetit, meg Szám
Lalván Lais tomban Véven, Isten eleibe vitték, és Be mutatták.

Mitt mondgyak e világi Házának Kormanyozásáról, Mi képpen igazgat
ta Házát, Tazi tselédeit, azt magatok tudgyátok: Berzeg meg tartotta
Bölcs Salamon Irvéseges intését: Ne Sis Leo in Domo tuo. Nem volt Orosz
Lány az ő Házában, Háza Népe, s tseledi között. Hanem Agnus Mansuetus.
Szelid Bárány, Mindeneknek jó Példát mutató Kegyes Atya, Mert
Maga Tatalma alatt valót, Szelid Példájával oktatta, Kegyes Beszédivel
intette, Isteni Félelembe Nevelte, Szemei előtt Viselte ama Szent Pál Apostol
Mondását: Si quis autem Suorum, Maxime domesticorum Curam non habet
Fidem Negavit, et est Infideli Deterior. Ha ki pedig az övéire, és Főkép
pen Háza Népére gondot Nem Visel, a Hitét meg tagadta, és a Hitetlen
nél alább való. Idegent nem gyülölő, Mindenekkel jót tévő Kegyes
Keresztény ér álló Férfiu. Igaz tsendes jó Lelki ismeretü ell annyira,
Hogy a mint Sajdottom egész Némes szent Miklos Mezö Városában, Nem
gondolnám, Hogy olyjan ész veszett, meg élemedet embert, vagy értetlen
Vejü ifiat tanalnék, a ki Bal itilettel Lésetne Felölle, Ugy Hogy Bátran
minden közbe vetés nélkül ell mondhatom róla, a Mitt a Bölcs Mondott
Abrahám Pátriárkáról: Non est Similis illi. Nem találtatott Hozzá Hasonló.

Berzeg Nem Hünnyodozott az öt esztelen Hüzekkel, Nidön értelme
Szerént való Lelki tanittások Voltak, Nem tette Magát Siketé azokk meg

Sabgatójára.

Sabgatására, Sőt tudván az Sz. Apostolnak ama Mondását: Non auditores Legis, Sed factores Justificabuntur. Nem a törvény Sabgatói, Hanem annak Be teljesittői igazulnak meg. A mitt azokban Sallott, Cselekedettel is Be teljesitette

Mitt Hallyjak, Mely Nagy tsendességgel, alázatos engedelmességgel Viselt tetett, igazgató Lelki Páterektől, Lelki Atyáitól, és mü Hozzánk Szerze tes Fráitól, Mely Nagy tiszteletel Becsülte elöl járóit, Magánál Nagyob bakot, Hozzá Hasonlókot, és Kisebbeket, erről ti tegyetek igazságot.

Mitt Mondgyak Magával Kületett Békességes türéséről, Ha Hallok, talám meg ütlek, Ha Halgatok Bünös Lészek e Kegyes Halott ellen, Nemzetes Ferenczi Ferencz ellen. Meg Mondom a mitt Sallottam Feliille, Mely Mostani időben világ tsudája, Ez az Hogy Sól Lelet életének Sok esztendeit töltötte ell, Soha Senkivel edgyse Kapni nem igyekezett, nem Saborgot, ők nélkül nem vetekedet, Soha Senkivel ujjat üstököt venni nem igyekezet Se Mást meg nem vert, Noha majd mind ezekben árkalmas Kéjes Lévén. Békességes türésel Szenvedett.

Mitt itilyjek Sőbbat követő igaz életéről, Hallyjon minga en Selyjetten Samuel prófétával: Conversatus sum ab adolescentia usqj ad Sanc diem. En meg idősödtem, és elötteték Forgván ifiuságomtól fogva, mind e mái napig. Imé Selen vagyok, Hallyjatok Felölem az Ur előtt, és az ő Krisztusa előtt. Ha valakinek ökrét ell vettem, vagy kárt tettem, Ha valaki ellen Pártolkodtam, Ha valakit nyomorgattam, Ha valaki Kezéből ajándékot vettem, azt ma vissza adom, És mondának, Mü ellennünk Nem pártolkodtál, Se meg Nem nyomorittottál, Se ökreinket ell nem vetted.

Melye Nézve fel kiáltsat a Nemzetek Doctorával Szent Pállal mondván: Ego Conscientia Bona Conversatus sum, ante Deum, et Homines Semper. En mindenkor jó Lelki ismérettel Forgoltam Isten és emberek előtt. usqj in Posterum diem. mind e mái napiglan. Ettől a Csendes jó Lelki ismeretetől Viseltetven, Noha mind ennyi Sókban Foglalatoskodott, De Mind azon által Selyes világ életének napjaiban, Leg elsö Volt az, Hogy a Bünt, és Bünre Vivö alkalmatosságokot, ell távoztassa, Tanittásom Fel tett második tselyja vala: Hogy a Hoss Lelki ismeretü embe rekre akkor Hoszan a Halál mikor ingyen Sem vellik. Emlékezneka Régi Böltsek, a Pártus országbéli Nemzetekről, Hogy midőn ezek

a Sarezen vannak

#Coram vobis
mea
1. Reg. 12. v. 2.
Act. 23.
S. Z. Dus

a Sartzon vannak, és ellenségek előtt Haladni látatnak, akkor Leg nagyobb
kárt tésznek ellenségek között. Ugy a Halál, mivel az ember Hajának ha
Zöbét által Lépte, ugy tetteti magát, mint ha még messze volna, és akkor
a vigyázatlan Bünöst meiges körmeivel meg ragadván tarkon fojtya,
mert nints a Halál vakon vatik, mind azon által minden 100 Ember Ar
gusival, és vigyázó thuzmál hemesebb, minden Fene Sárkánynál mérisebb.
Azért midön az ember ingyen sem gondolná akkor fojtya meg életétől.

Z. Reg. 9. Jezabel.

Eleven példánk ebben ama Kevély Jezabel, ki egy vödben az ö királyi
attakrán ki vetetven, egybe tapodtaték a Lovaktól, és az ebek nyalák
Fel az ö vérit, ki gondolta volna, hogy ez a királyi Asszony, ki kezében
veiven a Tükört, és az ortzáját Festegető Ladáját, maga Fejét, drága gyön
gyökkel királyi koronával Zel ekesitven, Frisen Leven, tekingette magát
a Tükörben, és látta, De hogy a Sirkában alyion az Halál nem semlélte.
és imé ily nagy kevélyjen midön mások Botrankortatására ki nézne
az Ablakon, Hirtelenséggel ki vetettven az ablakon Henyü Halált Sölt,
Ott Istenesétlen Jezabel, Azt velli vala hogy messze vagyon a Halál
s azért ingyen sem gondolkodik vala rólla, De a mely órában Hempillanat
ban em remellette, véletlenül életétől meg fosztotta, s örök veszelyre tajittotta.
Hasonló képpen ezeket talván a Bünös ember, meg nem félemlik,
ingyen se futattya eszében, a Halálnak felen létit, magát ékesitti tzifrá
za, s vajsa ne mások Botránkortatására, s imé a Halál, nyomában
Lest Sanyván csak Samar életétől tzifra köntösétől meg fosztván az
Ly. órában nem vélli. örök kárhozatra tasittya.

Mivel hogy a Halál semmi alkalmatosságra nem vigyáz, Tsak a Bünös
embert, vendégség körbe is meg mérgesitti illyen módon tanáltatek Bölcsös
Király, ki nagy vendégséget szerezven, Országának, Fejedelmit Királyi
Udvarának, Belsö titkos tanátsosit tractalna, ell Feletkezven a Halálnak
véletlen időben, es órában való üthözéséről, midön azt vélné, hogy a Halál
messze volna, Tölteni kezde királyi ethekkel, ki ürefitté az Arany
és ezüst Pohárokot, De csak hirtelen meg feleének, az iro kéz, mely a
királynak halálos sententziát irá, és egész Országának kimlást jövendöle.
a Mely Samar Se is Telyjesedék, mert azon éjjel meg életében Belsá
Király, Darius, és Alexandnak Fia, kezdének Országlani Telyjette.
Sokakkal hasolt ez a Dolog történni, kik midön világi gyönyörüse
gekben, Sol Lakásokban, Tsudaiokban töltven idejeket, a Halálról

ingyen sem

ingyen sem gondolkodnak, midön igy ell Feletkeznek a Halálról, akkor
fojtya, s öli meg örökt.

Absolon et Aminon. 2. Reg. 13.

Nem Sozom elö Aminont ki szeretetnek hine alatt, mikor ingyen sem
vélné akkor életét meg, vér szerént való Attyafiától Absolontól.

Holofernes. Judith. 13.

Nem Emlékezem Holofernesről aki meg Részegedven, Bujasságának
kivánságában, nem tsak ell aluvék, hánem a Gyenge Judith. Asszony
által, veletlen órában Hollofernesnek Fejé vetetven, meg ölétek.

Tabel et Sisara.

Nem Hallok Sisara Jö Hadi vezértől, ki testének nyuktatására
Tabel Sez Haladvan, midön Siteles jó Barattyaival, nyugvóalomra erős
tette volna magát, Ragadvan Tabel a Sátornak Hegét, vak Hemiben
vagy is vajnokában vervén a Hegét, Földbe Hegezé. és igy véletlen
órában, midön a Halált nem várta, meg kellett Halni.

Iud. 4. Luc. 12.

Ell Halgatom itt a Dus Gazdagnak, Hirtelen Halálát.

Joab occidit Amasam. 2. Reg. 20.

Nem Hallok Amasa, szeretet Szine alatt történt Hirtelen való Haláláról
kit Joáb meg akarván tsókolni, titkon ohdalába üté Kardgyát, és
a Mikor ingyen sem vélte, akkor üte a Halál Amasára.

Ime Emberi állatt, Földnek Sasontalan Feige, Sairnak, argyarga, Veszed
elyre mennyi külömb Féle eletekkel telyjes a Világ! ki Buzakodgyék
tehát, e nyomorult ideig való Halálos életben, Mert ha mát vólta Isten
ernünk Holnapot Nem igyirte. Nem ok nélkül mondgya Bölts Salomon
Könyvének 9 Reben: Nescit homo finem Sum, sed sicut pisces capiuntur
hamo, et aves laqueo, sic capiunt homines in tempore malo. v. midön
nem vélnék a Halál közel létit. Midön Sospirus idököt, kivánt mulat
ságokot szerzenek magoknak, Midön minden jókkal telyjeseknek Lá
tatnak lenni, akkor akkor üt reájok a Halál. és félö hogy örök kar
hozatra ne vesen sokakot, a mint vetett.

Eccl. 9. vz.

SS. 3 Trius

Bejzédem fel tett Harmadik tzelyja vala: Mitsoda vigyázással
kell lennünk, hogy a Halál kéjzen tanáljon.

Midön a Pogány Socratestől, azt kérdené Bölts Plató, Ha kedvel
mennee ki e világból, azt monda: in Juventute bene vivere, in Senectute
bene mori Laboravi: itaq; interiori Gratiatu non afflicor, nec mori re
cuso, nam cum vita honesta fuit, Mortem cum Tillaritate expecto.

≠ seu doctore

Ifjuságomban jól kivántam élni, vénségemben munkálkodtam jól meg
halni, Annak okáért, Belsö fájdalmaktól, és szorongatásoktól meg nem
indultok, nem szenvedek, meg halni sem bánom, mert mivel életem víp
tes séges volt, a Halált víg kedvel és örömmel várom. Ha keresztény mondotta
volna is

volna is, volna mit ditsirnünk, Osudálkoznunk, és kövétnünk, Mert úgy an is, valaki ifiuságát, tiszta jámbor életben tölti el, valaki vén ségében gondot visel reá, hogy jól halyjon meg, nem retteg az halálttól, Sőt vigan várja az halált.

A Természet Doktora Szent Pál Apostol hogy hatrabban képzen, varhatna élete utólsó végét. Minden nap meg hal vala: a mint ez nyilván bizonyittya mondván: Ego quotidie morior. En minden nap meg halok. Ha mi is úgy akárunk hogy képzen tanúlyjon a halál, minden nap meg halyjunk a vétkeknek, és úgy halyjunk meg hogy a vétek bennünk fel ne támadgyon, halyjon meg a káromkodó káromkodásának, A Lopó, tolvajságának, a Bujaságának, a Torkos részegségének. &c.

Szent Hieronymus életének minden napjait utólsónak vélli vala lenni: Es azért mondgya vala: Hieronyme, sic vive tanquam quotidie moriturus; sic studе, tanquam semper victurus. Hieronimus úgy élj mint ha minden nap meg halnál; úgy tanúlj mint ha mindenkor élnél.

Szent Agoston Dr. Tedig három nemü dolgokban képzül vala a jó halál Sz. hogy ell távoztathatnái a vészedelmes hirtelen halált. Melyre nézve azt mondá Tria habeo necessaria quos Debeo deplorare Primum est durum quia scio me moriturum. Secundum Plango, quia nescio ubi, et quando. Tertium deploro, quia nescio ubi maneho. három kükségess dolgok vannak melyeket kell siratnom. Az Első Nescz, mert tudom hogy meg kell halnom. A Másodikot sajnálom mert nem tudom mae vagy holnap bétöltetem ki e világból, Mind azon által ha meg kell halnom holnap, miért ne ma. A harmadikon bánkodom, mert nem tudom hol lészen meg maradásom. Mény országban a választottakkal, a vagy pokolban, a kárhozottakkal.

Epilogus. = Halált

Matt 25. v. 13.

Ez édes tanúlságunk, hogy mindenek felett vetünk, a véletlen és hirtelen halál és kárhozatos ell távoztatása, sok hasonlatosságai között, Krisztus Apostol és Evangyelistánál arra int: Vigilate itaq; quia nescitis diem neq; horam. Vigyázzatok azért mert nem tudgyátok a napot, és az órát, Estote parati quia nescitis diem neq; horam. Készen vagyon az utólsó nap, hogy minden napra jó gondunk légyen. Bizonytalan vagy benne, hol vár téged a halál, azért ne örök minden helyen várjon, ell készült jó lelki ismerettel, és így kemélyed segedelmét. - Amen. P.P.M.S.

BIBLIOTECA MUZEULUI ALBA-IULIA

CVR 20

CVR